

160521

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ
(1825-1827 M./1241-1243 H.)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Doç. Dr. Ahmet AKSİN

HAZIRLAYAN

Hidayet KILINÇ

ELAZIĞ –2005

T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ
(1825-1827 M./1241-1243 H.)

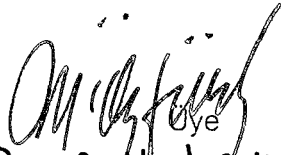
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bu tez/...../2005 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği/ oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

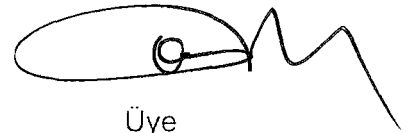
Danışman

Doç. Dr. Ahmet AKSİN

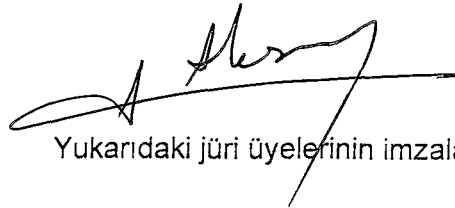
Üye

Prof. Dr. Mustafa Öztürk

Üye

Yrd. Doç. Dr. Tarık Özcan

Yukarıdaki jüri üyelerinin imzaları tasdik olunur

ÖZET**Yüksek Lisans Tezi****72 NOLU AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ****Hidayet KILINÇ**

**Fırat Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Tarih Anabilim Dalı**

2005, Sayfa: X+363

Tezimin birinci bölümünde Osmanlı Devleti'nde Adil Teşkilat ve Şer'iyye Sicilleri hakkında bilgi verdim. Bu bölümde Osmanlı Devleti'nde Kadılık Kurumu, mahkeme, Mahkeme Görevlileri ve Şer'iyye Sicillerinin konularını inceledim.

Tezimin ikinci bölümünde 72 Numaralı Amasya Şer'iyye Sicili'nde yer alan belgelerin konularına göre tasnifini yaptım. Sonuç ve bibliyografyayı koyarak tezimi tamamladım.

Anahtar Kelimeler: Kadı, sicil, mahkeme, belge.

SUMMARY

Master Thesis

NUMBERED 72 AMASYA ŞER'İYYE SICILI

Hidayet KILINÇ

University of Fırat

The Institute of Social Science

Department History

2005, Page: X+363

In the first chapter of my thesis, I gave education about justice constitutions and Şer'iyye registers in the Ottoman Empire. In this chapter I investigated Cadi Society, court and the employers of court and Şer'iyye registers contents in the Ottoman Empire.

In the second chapter of my thesis I made the arranging of the documents which are existing in the numbered 72 of Amasya Şer'iyye register. In the end. I finished my thesis with putting bibliography.

Key Words: Cadi, register, court, document.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTARCT	II
İÇİNDEKİLER	III
ÖNSÖZ	IV
KISALTMALAR	V
AMASYA ŞEHRİ	VI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİNDE ADLİ TEŞKİLAT VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

I.. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADILIK KURUMU	2
II.MAHKEME VE MAHKEME GÖREVLİLERİ.....	3
1.Osmanlı Devletinde Mahkeme ve Yargı Şekli.....	3
III.OSMANLI MAHKEMESİNDE ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE MUHTEVALARI.....	5
1.Şer'iyye Sicilleri	5
2. Muhtevası	6

İKİNCİ BÖLÜM

72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ

I. 72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİNDE YER ALAN BELGELERİN KONULARIN GÖRE TASNİFİ	10
II. 72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN BELGE ÖZETLERİ	14
III. 72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU	24-361
SONUÇ	362
BİBLİYOGRAFYA	363

ÖNSÖZ

Tarih bilimi; İnsanoğlu'nun hayatıyla birlikte başlayan sosyal bir bilim dalıdır. Devletlerin ve milletlerin geleceğini etkileyen olayların yer aldığı tarihi olaylar geleceğimize ışık tutarlar. Bu yönüyle milletler tarihlerin iyi bilmelidirler ki geçmişteki hatalarını tekrarlamasınlar.

M.Ö. 3500'li yıllardan itibaren Türklerin ve dolayısıyla Türk Devletlerinin varlığından belgelerde söz edilmektedir. Ayrıca yine dünya medeniyetleri içerisinde aynı haneden mensuplarının devam ettirdiği en uzun süreli devlet olarak bizim kurmuş olduğumuz Osmanlı Devleti gelmektedir. Yaklaşık 6 asır boyunca üç kıtada hüküm sürmüştür.

Osmanlı bu kadar uzun süre ayakta kalmayı şüphesiz kurmuş olduğu en muhteşem kurumlarıyla gerçekleştirmiş olmakla birlikte yöneticilerinin adil, hoş görülü ve tecrübeli devlet adamları olmalarından da kaynaklanmıştır.

Ancak ne yazık ki Türk Milletinin ve Türk Tarihini karalamaya çalışan bazı batılı ve doğulu yazarlar bunun tam aksini eserlerinden ifade etmektedirler. Bu görüşün doğru olmadığını göstermeye çalışan biz tarihçilerin elindeki en önemli kaynaklar hiç şüphesiz birinci elden kaynaklarımız olan Şer'iyye Sicillerimiz gelmektedir. Yine üzülerek söylüyoruz ki arşivlerimizde bir çok gerçeği aydınlatacak olan bu önemli kaynaklarımız ilk bırakıldıkları halleriyle biz tarihçileri beklemektedirler.

Tarihimizi daha iyi ve güvenilir bir şekilde gençlerimize anlatmak ve öğretmek istiyorsak bunları gün ışığına çıkarmalıyız. Bu nedenle bende tez çalışmamda böyle bir alana yönelmeyi uygun buldum ve eğer tarihimize ve tarihçilerimize bir nebze de olsa katkı olursa mutlu olurum. Bu mutluluğu yaşamamda ve bu tezi hazırlamamda bana vesile olan ve değerli vakitlerin hiç kıkmadan usanmadan bana ayıran tez hocalarım Sayın Yrd. Doç. Dr. Rifat ÖZDEMİR Bey'e ve Doç. Dr. Ahmet AKSİN Bey'e teşekkür ederim.

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
Ank.	: Ankara
Ank. Üniv. Yay.	: Ankara Üniversitesi Yayınları
B:	: Belge
C.	: Cilt
İst.	: İstanbul
S.	: Sayfa
T.T.K.	:Türk Tarih Kurumu
Yay.	: Yayınlar

AMASYA ŞEHİRİ

TARİHÇESİ: Amasya şehrinin bilinen ilk adı "Amaseia"dır. İlk kuruluş yeri günümüzdeki kalenin olduğu tepe olara kabul edilir.

Yapılan arkeolojik araştırmalar, Amasya'nın çok eski bir yerleşim merkezi olduğunu göstermektedir. Suluova çevresinde yapılan kazılarda höyüklerden çıkarılan çanak, çömlek ve savaş aletleri, neolitik ve kalkolitik dönemlerde (M.Ö. 5500-3500) Amasya'nın bir yerleşim merkezi olduğunu ortaya koymaktadır. Tokat-Amasya sınırları yakınlarında yapılan kazılarda Bronz çağına ilişkin vazolar bulunmuştur.

Anadolu'da M.Ö. 1900-1200 yılları arasında hüküm süren Hititler, M.Ö. 14. yy'ın sonlarında Amasya'dan "HAKMIŞ" olarak bahsetmiştir. Bu yerleşim merkezi, Amasya'da kurulan şehir kültürünün de başlangıcı olmuştur.

Hitit devleti M.Ö. 1200'lerde batıdan gelen Friglerin akınları sonucunda yıkıldı. Anadolu'da, Amasya'yı da içine alan bir devlet kuran Friglerin hakimiyeti 500 yıl sürdü. Kısa bir süre için Amasya'ya hakim olan Kimmerler'in yerini (M.Ö. 650) Lidyalılar aldı. Lidyalılar ile Persler arasında yapılan savaştan (M.Ö. 585) sonra, Amasya Perslere bırakıldı.

Perslerin Amasya'da hakimiyetleri sadece idari yönden kendini göstermiştir. Uzun bir süre Pers satrapı (valisi) tarafından yönetilen Amasya daha sonra I. Mitridat tarafından kurulan Pers-Pontus devleti egemenliğine girmiştir. Batıdan Anadolu'ya ilerleyen Romalılar, Kapadokyalılar ile Galatlar'ı birleştirip Pers-Pontus krallığı üzerine sürdüler ve Pontusluları zayıf düşürdüler. VI. Mitridat zamanında dengeler değişti ve Romalılar M.Ö. 123'te bütün güçlerini geri çekmek zorunda kaldılar. Tarihte "Mitridat Savaşları" olarak bilinen mücadelelerde Romalılar Anadolu'da en büyük yenilgilerini aldılar. Fakat Mitridat Romalıların bitmek bilmeyen saldırılarına daha fazla dayanamadı ve M.Ö. 70 yılında Roma Generali Lukullus Amasya'yı ele geçirdi.

Amasya yaklaşık 400 yıl boyunca Roma egemenliğinde kalmıştır. Roma İmparatorluğunun M.S. 395'te ikiye bölünmesiyle, Amasya'nın yönetimi Doğu Roma'ya geçmiştir. Beş patrikliğe bölünen Bizans (Doğu Roma) İmparatorluğunun, patriklik merkezlerinden biri de Amasya'dır. (Alçak Köprü) (Strabon) Amasya, M.S. 8. yüzyıldan sonra Araplar (Emeviler ve Abbasiler) ile Bizanslılar arasında sürekli olarak el değiştirmiştir. 1071 yılında Alparslan'a yenilen Bizans İmparatoru Diogenes, tahttan indirildiğini Amasya'da öğrendi. Amasya 1075 yılında Danişmend Ahmed Gazi tarafından ele geçirilerek Selçuk idaresine sokulmuştur.

Türkler 1071 yılında Malazgirt'te Romalıları yenerek Anadolu'ya girmiştir. Bu tarihten sonra Anadolu'nun içlerine doğru göçler artmıştır. Amasya Alparslan'ın komutanlarından Melik Ahmet Danişmend Gazi 1075 tarafından Bizans

İmparatorluğu'ndan alınmıştır. (İltekin Gazi Köprüsü) Antakya patriği Kont Bohemund'un, Danişmend Emirinin elinde olması nedeniyle, İznik'ten Antakya'ya giden Haçlı orduları Amasya'ya yönelmiştir. Güçlerini Anadolu Selçukluları ile birleştiren Danişmendli beyliği, Haçlıları Merzifon ovasında yenilgiye uğratmışlardır. 1143 yılında Selçuk hükümdarı Sultan Mesut, Danişmend emirleri arasındaki mücadelelerden yararlanarak Amasya'yı Danişmendlerden almış ve Anadolu Selçuklularının başkenti yapmıştır. HAÇLILAR AMASYA'DA 1199 tarihinde Haçlı orduları Amasya'ya girerek şehirde çok büyük bir tahribata neden olmuştur. Fakat, Melik İsmail Gazi'nin sürekli saldırılarının sonucunda 3 ay sonra şehirden çıkmak zorunda kalmışlardır. BABA İSYANLARI 1240 tarihinde Baba İlyas, Sultan II. Gıyaseddin'in de dini ve ahlaki kaidelere uygun olmayan bir hayat sürdürdüğünü söylemiş, fakat Sultan tarafından üzerine gönderilen kuvvetler tarafından Amasya'da öldürülmüştür. Baba İlyas'ın takipçisi olan Baba İshak'ın başlattığı ayaklanma da bastırılarak harekete son verilmiştir. MOĞOL İSTİLASI Batı'ya doğru ilerleyen Moğollar, 1243 tarihinde Selçuklularla Köseadağ'da savaşmış, savaşı Selçuklular kaybetmiştir. Moğollar Kayseri'de büyük bir kıyım gerçekleştirmiş, daha sonra Erzincan'ı ele geçirmişlerdir. Moğollarla barış antlaşması Amasya'da imzalanmış, böylece Anadolu'nun egemenliği Moğollara geçmiştir. Moğollar devrinde Anadolu'nun genel idaresi Baycu Noyan'a, Amasya valiliği de Emir Seyfettin Torumtay'a verilmiştir. İLHANLI HAKİMİYETİ Moğol İmparatorunun 1258'de ölümü üzerine, imparatorluk toprakları üzerinde dört büyük devlet kurulmuştur. Bu devletlerden İlhanlı, Anadolu'yu işgal etmiş, Amasya'daki hakimiyetleri de 1335'e kadar sürmüştür. Bundan sonraki 8 yıl boyunca Amasya çeşitli yerel beyliklerin egemenliği altında kalmıştır.(Bimarhane) (İlhanlı Mumyaları) ERETNA DEVLETİ İlhanlı'nın Anadolu Valisi Aladdin Eretna 1341'de bağımsızlığını ilan etmiş ve Eretna Devletini kurmuştur. Bu devletin sınırları içinde yer alan Amasya, daha sonra bir kaç defa el değiştirmiştir. 1360 yılında Amasya valisi olan Şadgeldi Paşa, Eretna'ya olan bağlılığını bozarak Amasya Beyliği'ni kurmuştur. Şadgeldi Paşa, kuvvetli rakibi Sivas Hükümdarı Kadı Burhaneddin'i ortadan kaldırmak için 1382'de giriştiği Kazova Savaşı'nda ölmüştür. Bu savaştan sonra Kadı Burhaneddin Amasya toprakları üzerinde hak iddia etmeye başlamıştır. Bölgedeki başka beyler de Amasya'ya göz dikince, Amasya Beyliğinin müsteşarı, "Osmanlı Devleti'nin himayesine girmeyi" önerir. Yapılan yazışma sonunda Osmanlı Hükümdarı Sultan Murad bu öneriyi kabul eder. Şehzadesi Yıldırım Bayezid'i Amasya'ya gönderir. ...VE OSMANLILAR Yıldırım Bayezid, 1386 yılı Ramazan bayramının ilk günü Amasya'ya girer. Böylece Amasya Beyliği, Osmanlı Devleti'nin bir eyaleti, Yıldırım Beyazıt da bu eyaletin ilk valisi olur

OSMANLI DÖNEMİNDE AMASYA: Ölen babasının yerine padişah olan Yıldırım Bayezid, Timur tehlikesine karşılık, oğlu Çelebi Mehmet'i Amasya Valisi yapar. Bayezid 1402'de Timur'un ordularına yenilir. Amasya'nın ileri gelenleri Çelebi Mehmet'i tekrar şehre davet ederler. O da burada hükümdarlığını ilan eder. (Çelebi Mehmet Medresesi) Çelebi Mehmet 1413'te Osmanlı hükümdarı olmuştur. Mehmet, oğlu Şehzade Murat'ı Amasya'ya vali atar. Ankara valisi Yörgüç Paşa da devlet işlerini yürütmek için, Amasya'ya davet edilir. (Yörgüç Paşa camii). Çelebi Mehmet'in çok ağır hastalanması üzerine, Şehzade Murad padişah olur (1421). Yörgüç Paşa'nın Edirne'ye atanması üzerine, II. Murad'ın büyük şehzadesi Çelebi Ahmet Amasya'ya vali olarak atanır (1435) ama valiliği uzun sürmez - 1438'de bu şehirde vefat eder. Çelebi Ahmet'in ölümü üzerine bu kez Amasya'ya Şehzade Mehmet (Fatih Sultan Mehmet) vali olarak atanır - henüz 7 yaşındadır. İlk öğrenimine burada başlar. Şehzade Mehmet aynı yıl Manisa'ya vali atanır. Yerine de II. Murad'ın en büyük şehzadesi Alaeddin getirilir. Fakat Alaeddin, kendisini çekemeyenler tarafından 18 yaşında boğdurulur. (Sabuncuoğlu Şerefeddin) II. BAYEZİD II. Bayezid 1454 tarihinde Amasya'ya vali atanır. Henüz 7 yaşındadır. II. Bayezid döneminde Amasya tam bir bilim ve sanat merkezi haline gelir: öyle ki şehirde, bir kadın şairin (Mihri Hatun) yetişmesine olanak tanıyacak bir kültür ortamı vardır. II. Bayezid, Fatih Sultan Mehmet'in ölümü üzerine Osmanlı Devleti'nin 8. padişahı olur. Bayezid'in büyük oğlu Şehzade Ahmet Amasya'ya vali olarak atanır ve 1481 - 1512 yılları arasında bu şehirde valilik yapar. Edebiyata ve ve musikiye düşkün olduğu için bir çok sanatçı Amasya'da toplanır. (Mihri Hatun) (Hattat Şeyh Hamdullah) ŞEHZADE AHMET, Şah İsmail'in Anadolu'da oluşturduğu tehdidi fark edemez. Şiilerle savaşması gerekirken padişah olmak üzere Amasya'yı terk eder. Ama bu sırada Yavuz Sultan Selim tahta geçmiştir bile. Şehzade Ahmet de Amasya'ya dönerek bağımsızlığını ilan eder, adına hutbe okutur. 1513 yılında Amasya'dan ayrılır, Yenişehir'de Sultan Selim ile savaşır ve yenilerek öldürülür. YAVUZ SULTAN SELİM Çaldıran zaferinden sonra 1515 yılının kışını Amasya'da geçirir. 1516 yılında da Mısır seferine çıkar. Fakat, ağabeyinin oğlu Murad ve taraftarları bu sırada Amasya ve bölgesinde Celali isyanlarını çıkarırlar. Bölgedeki huzursuzluklar yüzünden Rum eyaletinin merkezi Amasya'dan Sivas'a kaydırılır. Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu Şehzade Mustafa 1538'de Amasya'ya vali olmuş ve bu görevi 1553'e kadar yürütmüştür. Bu dönemde kendini hem halka hem de şehrin ileri gelenlerine çok sevdirmiştir. Fakat düzenlenen bir tertip sonucunda Konya'da öldürülmüştür. Bu duruma çok üzülen Amasya halkı ve ileri gelenleri Kanuniye gücenmişlerdir. KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN 1554 yılında Amasya'ya gelir ve 6 ay burada kalır. Amasyalılardaki bu üzüntüyü gidermek amacıyla bir yıllık vergiyi affeder, tımarlı

sipahileri terhis eder. Bu arada da bir çok diplomatik faaliyetlerde bulunur, çeşitli ülkelerin elçilerini kabul eder. 1555 Haziran'ında şehirden ayrılır. Kanuni'nin büyük oğlu Şehzade Bayezid Amasya'ya vali olarak atanır. Fakat babasıyla ters düşmesi ve kardeşiyle taht mücadelesine girmesi ve bu mücadeleyi kaybetmesi sonucu 1559'da İran'a iltica eder. Bu olaydan sonra Amasya ve civarında bir çok isyan hareketi görülür. Bu hareketler Amasya'da hem maddi hem de manevi bir çok zarara yol açar. Fakat 1919 yılına kadar, bunlardan başka önemli bir olay olmaz. CUMHURİYET

DÖNEMİNDE AMASYA: Almanya ve Avusturya'nın barış istemesi üzerine Osmanlı Devleti de 30 Ekim 1918 tarihinde Mondoros Mütarekesini kabul etti. Bunu üzerine itilaf devletleri Anadolu'yu paylaşmak üzere harekete geçtiler. İngilizler, Fransızlar ve İtalyan'lar çeşitli şehirleri işgal etmeye başladılar. Yunanlılar da 15 Mayıs 1919'da İzmir'e girdiler ve Anadolu'nun içlerine doğru ilerlemeye başladılar. Bu ilerlemeye karşı gösterilen silahlı direniş ise merkezi bir yönetimden yoksundu. MUSTAFA KEMAL ANADOLU'DA Mondoros imzalandıktan sonra İstanbul'a gelen Mustafa Kemal Paşa, burada ülkenin durumu hakkında önemli kişilerle görüşmeye başlamıştı. Ama bu kişilerin bir çoğu tutuklanınca, Mustafa Kemal Anadolu'ya geçmenin bir yolunu aramaya başladı. Kuzey Doğu Anadolu'daki karışıklıklarla ilgilenmesi için Mustafa Kemal 9. Ordu Müfettişi sıfatıyla 16 Mayıs 1919'da Samsun'a doğru hareket etti. AMASYA'YA VARİŞ Samsun ve Havza'da görüşmeler yaptıktan sonra 12 Haziran 1919'da Amasya'ya gelmiş, daha güvenli bulduğu bu şehri bir süre merkez edinmiştir. Mustafa Kemal Amasya'dayken telgrafla ve kuryeler aracılığıyla Anadolu ve Trakya'daki bir çok askeri ve mülki idarecilerle ilişki kurdu. 22 Haziran 1919'da da bir genelge yayımladı. Daha sonra Amasya tamimi olarak anılacak bu metinde şöyle deniliyordu: AMASYA TAMİMİ "Ülkenin bütünlüğü, ulusun bağımsızlığı tehlikededir. Merkezi hükümet, İtilaf devletlerinin etkisi ve denetimi altında bulunduğundan, yüklenmiş olduğu sorumlulukların gereğini yerine getirememektedir. Ulusun haklı sesini bütün dünyaya duyurmak için, her türlü etki ve denetimden uzak, ulusal bir kurulun oluşturulması şarttır. Her tarafla yaptığım görüşmelerde aldığım öneriler ve ulusun genel isteği, bugünlerde Anadolu'nun en güvenilir kenti olan Sivas'ta bir an önce ulusal bir kongrenin toplanması doğrultusundadır. Bunun için Osmanlı vilayetlerinin her livasından, parti ayrımı yapılmaksızın, güçlü ve halkın güvenini kazanmış üçer kişi, zaman geçirmeksizin yola çıkarılmalıdır..." (AMASYA TAMİMİ'nin tam metni)

Amasya'da gerçekleşen bir diğer önemli olay da, İstanbul Hükümeti'nin, Temsil Heyeti ile uzlaşma çabalarının bir ürünü olan Amasya Protokolleri'dir. İstanbul Hükümetini temsilen Bahriye nazırı Salih Paşa ile temsil Heyeti adına Mustafa Kemal Paşa, Rauf

Orbay ve Bekir Sami Bey arasında, 20-22 Ekim 1919'da Amasya'da gerçekleşen görüşmelerde üçü açık ve ikisi gizli olmak üzere, toplam beş protokol imzalanmıştır.

GİRİŞ

Günümüzde tarih denilince sadece savaşlar akla gelmemektedir. Tarihi olayların Sosyal ve İktisadi yönü de akla gelmektedir ve tarihi olaylar içerisinde önemli bir yere sahiptirler. Sosyal ve iktisadi olaylar hakkındaki bilgileri öğrenmemize yardımcı olan en önemli kaynaklardan biri de Şer'iyye Sicilleridir.

Ancak ne yazık ki bu önemli belgelerin Osmanlıda nerelerde muhafaza edildikleri konusunda henüz kesin bir bilgiye sahip değiliz. Ancak büyük ihtimalle bunlar kadı konaklarında muhafaza edilmekteydiler. 1892 yılında kurulmuş bulunan ve sadece İstanbul ile çevresindeki mahkemelere ait Sicilleri ihtiva eden Şer'iyye Sicilleri Arşivi dışında, kazâ ve vilâyet sicilleri için özel bir arşiv kurulduğuna rastlanmamıştır. Cumhuriyet kurulduktan sonra Şer'iyye Sicilleri, Adliye Vekâleti'nin emri altında vilayet ve kaza merkezlerinde mahkeme ambarlarında bulunmaktaydılar. Sonuçta uzun süre Adliye ambarlarında saklandıktan sonra sağlam kalanlar Maarif Vekâleti'nin emriyle 1941 senesinde illerde müzelerâ konulmuştur. Son olarak bu Siciller Ankara'daki Milli Kütüphane'de toplanmıştır.

72 nolu Amasya Şer'iyye Sicili (1241-1243 H./ 1825-1827 M.) tarihleri arasında Amasya'da meydana gelen olayları aktararak Osmanlı Devleti'nin bilinmeyen bir çok yönünü aydınlatmakta yararlı olacaktır. Bu Sicilde daha çok hüccet, tereke, buyruldu ve ferman olmasına rağmen tevzi defterleri de bulunmaktadır.

Transkribe etmeye çalıştığım Sicil 72 envanter numaralı Amasya Şer'iyye Sicili'nin (1-152) sayfalarıdır. Ancak belgenin aslında (2.- 3.) sayfalar yoktur. Bu defterin aslı Ankara Milli Kütüphanede bulunmaktadır. Transkribe de dönemin söyleyiş tarzına uygun kalınması için metindeki kelimeler olduğu gibi yazılmıştır.

Transkribe sırasında kullandığım işaretler ve karşılıkları şunlardır:

Harfi tarifler ('l-) şeklinde

"Elif" ('), vav (g), ye (s) harfleri ile yapılan uzatmalar ise (^) işareti ile gösterilmiştir.

Çalışmamda sayfaların kenarlarında bulunan (S) Sicil sayfasını, (B) Belgenin numarasını belirtmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİNDE ADLİ TEŞKİLAT VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

I.. OSMANLI DEVLETİ'NDE KADILIK KURUMU

İslâm dininin kurallarının uygulanması ve yorumlanmasında Müslümanlara yardımcı olan ulema sınıfı vardır. Dini ve aklî bilimlerin okutulduğu medreselerden yetişen bu sınıf mensupları, İslâm devletlerinin sosyal ve siyasal hayatlarında önemli rol oynamışlardır. Genellikle ulema üç ayrı kolda önemli görevleri vardır: Tedris (öğretim), iftâ (fetva, karşılaşılan sorunların şeriata uygun olarak çözümlenmesi için İslâm hukukuna göre yorumlanması) kaza (yargı).¹

Osmanlı Sivil idaresinin esasını “Kaza” adını alan ve büyük bir kasaba veya şehir ile etrafında ona bağlı birçok köylerden ibaret olan bir bölge oluşturmaktaydı. İmparatorluk toprakları bu şekilde yüzleri aşan kazalar halinde oluşmaktaydı.

Her kazanın başında en büyük sivil ve adlî amir olarak Kadı bulunuyordu. Bugünkü Kaymakam, vali gibi memurların vazifesini Kadı yaptığı gibi, hâkimlik ve belediye reisliği de Kadının göreviydi. Osmanlı merkeziyetçi idaresinin esasını, birer kazayı idare eden bütün kadıların hiçbir vasıta olmadan doğrudan doğruya Diva'na bağlı olmaları ve oradan emir almaları teşkil etmektedir. Seferber haldeki ordu ve askerî müesseselerin personel muamelâtı hariç, devletin bütün müesseselerinin işleyişinin kadıların murakabe ve nezâretleri altında olması, Kadılığın Osmanlı idaresindeki birinci plânda gelen önemini izah eder. Kadı olabilmek için “Sahn” medreselerinden çıktıktan sonra Bağdad, Kahire, Konya, Bursa gibi yerlerin kadıları yanında (Dânişmentlik) yani staj devresi geçirmek gerekiyordu. İstanbul'da da Dânişmentlik yapılıyordu. İstanbul, Bursa ve Ankara'daki yüksek medreselerde müderrislik edenler arasında da arzu edenlere kadılık veriliyordu. Çünkü, büyük şehirlere kadı olabilmek için ilmiye sınıfında yüksek kademelere çıkmış olmak gerekiyordu.

İstanbul'da oturmakta olan Anadolu ve Rumeli Kazaskerlerinden birisinin Padişahın onayına sunmasıyla kabulü ile kadı tayin edilmiştir. Müddetleri muayyen olup (umumiyetle bir sene ve iki sene olduğu da görülmüştür) hitamında yerine başkası yollanmakta ve mâzul vaziyetine düşen eski kadının yeni bir Kadılığa tayini için bizzat İstanbul'a giderek orada Kazasker yanında bir müddet “mülâzemetle” bulunması gerekiyordu.²

¹ Yaşar Yücel, “Anadolu Beyliklerinde Devlet Teşkilatı ve Toplum Hayatı”, Belleten C.54, Ağustos 1990, s.812.

² Mustafa Akdağ, “Osmanlı Müesseseleri Hakkında Notlar”, DTCFD, XIII/1-2, Ankara 1955, s. 48.

II.MAHKEME VE MAHKEME GÖREVLİLERİ

1.Osmanlı Devletinde Mahkeme ve Yargı Şekli

Kadınların görev ve yetkileri oldukça geniştir. Bu görevleri adli, idari ve beledi'dir. Kadılar öncelikle bir hâkim olarak bütün davalara bakarlar adli işleri görürlerdi. Kadınların bulundukları kazalarda şer'i mahkemeler vardı ve kadılar şer'i vehükmî muamelatta kendilerine verilen berâtlarda gösterilen vazifeleri görüp hanefi mezhebine göre hüküm verirlerdi. Nikâh, evlenme, miras taksimi, yetim ve mâl-i gâibin muhafazası, vasi tayin ve azli, vasiyetlerin ve vakıfların hükümlerine riayet edilmesinin nezareti, cürm-i cinayet davaları, yani şer'i ve hukukî bütün işlemler kadılar tarafından görülür ve verilen hüküm hükümete bildirilerek oranın vereceği karara göre infaz olunurdu.³

a.Mahkeme Görevlileri

Mahkemelerde kadı veya naibin yanında çalışan mahkeme görevlileri de bulunmaktaydı. Bu görevlileri önem derecelerine göre şöyle sıralayabiliriz.

Başkatip; Mahkemelerde naibden sonraki en önemli yere sahiptir. Kadınların görev süreleri sonunda mülazemet için İstanbul'a gittiklerinde, istifa ettiklerinde veya görevleri başında ölmeleri halinde mahkemeye vekalet etmekte ve tam yetki ile şer'i işleri yürütebilmekteydiler. Bu bakımdan Osmanlı Devleti Başkatiplik kurumuna ve bu kurumun muhafazasına oldukça önem vermiştir. Mahkemede başkatip olabilmek için önce mukayyidlik, sonra da ikinci katiplik yapmak gerekiyordu. Ancak herşeyden önce kadının arız şartı.⁴

Başkatiplerin görevleri arasında olay yerine keşfe gitmek, mahkemenin gelir ve giderlerini kontrol etmek, naibe hakettiği geliri tesbit edip vermek, mahkeme personelinin denetimini yapmak, sicillerin usulüne uygun tutulmasını sağlamak bulunmaktaydı.⁵

Katipler; Mahkeme katiplerinin en önemli görevi, tarafların iddia ve savunmalarını, şahitlerin beyanlarını, merkezden gelen ferman, berat, buyruldu vb. yazıları sicile uygun olarak yazmaktır. Katiplerin tayininde, başkatiplikte olduğu gibi kadının arız şarttır.

Mukayyid; Kadı veya naib, bilgi ve katiplikten anlayan güzel yazı yazabilen birini mürasele ile mukayyidliğe atayıp, İstanbul'dan berat isteyebilirdi. Bunların görevi katipler gibi sicillerin usulüne uygun olarak tutulması, okunaklı ve düzgün yazılmasını sağlamaktır⁶

³ Enver Çakar, XVI: Yüzyılda Halep Sancağı, Fırat Üniversitesi, Orta-Doğu Araştırmaları Merkezi Yayınları No:1, Elazığ 2003, s. 97.

⁴ Rifat Özdemir, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara, Ankara 1998, s.186; Ahmet Aksın, XIX.Yüzyılda Harput, Elazığ 1999, s.113 vd.

⁵ Rifat Özdemir, a.g.e., s.189; Ahmet Aksın, a.g.e., s.114.

⁶ Ahmet Aksın, a.g.e., s. 114.

Mahkeme imamı; mahkemede görev yapan imamların asıl görevleri namaz kıldırmak isı de bu kişiler katıplık kurumunun kaynağını teşkil etmekteydiler. Zaten boş zamanlarında katıplere yardım etmek görevlerinden sayılmaktaydı. Böylece katıplığı ilgilendiren konularda bilgi kazanıyorlardı.⁷

Kethuda; Kadı veya naibin görevlendirmesi halinde mahkeme dışında görülecek davaları yürütür, sonucu mahkemeye getirerek sicile kaydedirdi. Bundan başka naib ve mahkemenin mutemetliğini yapar, personelin maaşını dağıtırdı.⁸

Muhzırbaşı ve Muhzırılık; başlangıçtan beri bir çeşit adli polis olarak görev üstlenmişlerdir. Muhzırbaşı'nın emrindeki muhzırlar, mahkemenin istediği duruşma ilgililerini getirip götürmek, mahkemede güven ve düzeni korumakla görevli idiler.

Muhzır başılık görevi: Osmanlılar döneminin XVI. yüzyıl sonlarına kadar padişah beratı ile Altıbölük sipahilerine verilen bir hizmet niteliğini taşımaktaydı. Sonraları yeniçerilerin ağır basmaya başlamaları ile onlardan da bu görevi alanlar olmuştur.⁹

Fetihhan; mahkemede hafızlık yapar, her sabah mahkeme açılmadan önce fetih suresini okur bunun karşılığında belirli bir ücret alırdı.¹⁰

Çavuşlar; hükümet merkezinde görev yapan altı bir sınıftı. Hukuk ve ceza davalarında icra memurluğu işini yürüttükleri gibi, beylerbeyi, sancak bayi gibi kimselerin cezalandırıldıklarını haber veren ulak görevini de yapıyorlardı.¹¹

Mübaşirler; Mahkemelerde celp ve tebliği işine memur olan kişilerdir. Bundan başka görülecek davaların soruşturmasını da yaparlardı. Bu kişilere devlet tarafından maaş verilmediğinden masrafları gittiği yerde mübaşıye adı altında tahsil olunurdu.¹²

Kassamlar; vefat eden kişinin terekesini aile üyelerinin isteği üzerine mirasçılara taksim eden şer'î memurlardır. Osmanlı adliye teşkilatında iki sınıf kassam vardır. Birincisi kazasker kassamlarıdır. İkincisi ise şer'î mahkemelerin bulunduğu yerde mevcut olan kassamlardır.

Şeriye sicillerinde kadının aynı zamanda kassamlık görevini de üstlendiği görülmektedir. Bunların belirli bir maaşları olmayıp taksim ettikleri terekelerin belirli bir payın, resm-i kısmet adı altında tahsil ederlerdi.¹³

Kadıların bir başka vazifesi de idarî işlerle ilgilidir. Kadıya bu hususta hükümetçe ferman gönderilir ve o da gereken cevabı bizzat kendisi hükümete arz ederdi. Kadıların

⁷ Rifat Özdemir, *a.g.e.*, s.193; Ahmet Aksın, *a.g.e.*, s.115.

⁸ Rifat Özdemir, *a.g.e.*, s.194; Ahmet Aksın, *a.g.e.*, s.115.

⁹ Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları*, TTK, Ankara 1991, s. 89.

¹⁰ Ahmet Aksın, *a.g.e.*, s.116.

¹¹ Halime Doğru, *XVIII.Yüzyıla Kadar Osmanlı Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Görüntüsü*, Eskişehir 1995, s.208.

¹² Ahmet Aksın, *a.g.e.*, s.116.

¹³ Halime Doğru, *a.g.e.*, s. 209.

bulundukları şehir ve kasabaların inzibatı mahalli ve askerî sınıfa bırakılmıştı. Zahir ve amele tedariki, hayvan sevki, menzil emirleri, asker toplanması, iktisadi işler hep kadılar vasıtasıyla görüldü. Asayiş âmiri de kadı idi. Bu hususta kendisine bir subaşı ve onun emrinde bulunan asesbaşı ile asesbaşının emrindeki askerler yardım ederlerdi.¹⁴

Kadının üçüncü vazifesi de belediye reisliği idi. Bu hususta kendisine yardım edecek memurlar: Muhterip, Pazarbaşı, Esnaf Yiğitbaşları, Çöp-subaşı ve Mimarbaşı idi. Narh tesbiti suretiyle fiyatların keyfiliğini önlemek, satışları kontrol etmek ve her türlü ihtikârlar mani olmak ticarî kaideleri tatbik etmek ve hükümete ait kazanç vergilerini toplamak gibi işleri kadı hep muhtesip vasıtası ile idare ediyordu. Bir şehirde değişik pazarlar vardı ve her biri ayrı bir ticarî eşya alış verişine sahne oluyordu. İşte hazarbaşılarının her biri bu birbirinden ayrı mahiyette olan pazarlar idare ederlerdi. Her esnafın başlarında birer şeyh'leri (yahut reisleri) olduğu gibi, bir de yiğit başları vardı. Esnaftan ticarî kaidelere riayet etmeyenleri veya fena mal satanları yiğitbaşı suçun ağırlığına veya hafifliğine göre ya mahkemeye götürüyor veya kendisi dayak ile cezalandırıyordu. Esnaf reisleri seçimle oluyor fakat Kadının kabulü ve tescili gerekiyordu.

Çöp; Subaşı da temizlik işlerine bakmakta ve bu hususta Kadılardan emir olmaktaydı. Mimarbaşı hem şehirde inşa işleriyle meşgul olan ustalara nezaret etmekte ve hem de imar işlerinde şehrin sokak ve caddelerinin intizamına riayet olunmasını temin etmekte idi. Halk arasında çıkan her türlü inşa ve mesken ihtilâflarında mimarbaşının raporu mahkeme hükmüne esas oluyordu.¹⁵

III.OSMANLI MAHKEMESİNDE ŞER'İYYE SİCİLLERİ VE MUHTEVALARI

1.Şer'iyye Sicilleri

Osmanlı Devleti'nde *kadı* sadece yargı yetkisi olmakla kalmayıp görevinin şer'î niteliği ona idarî ve beledî bazı görevler de yüklüyordu. Tanzîmât öncesi Osmanlı taşrasında gerek merkezden gelen gerekse orada cereyan eden yazışma ve işlemlerin hemen tüm kayıtları şer'î sicillere kaydedilirdi. Bu yüzden taşra arşivciliğinin esasını şer'iyye sicilleri oluşturmuştur. Bir kadının bu defterleri kaybetmesi veya tahrifi cezayı gerektiren bir durumdur. Kadı ve hâkimin defter tutma usûlünde tâbi olacağı hususlar, kanun metninde şöyle zikredilmiştir: "Hâkim, mahkemeye sicillât defteri vaz' edip vereceği ilâmâtı muntazam bir surette ol deftere kayıt ve anın hıfzına dikkat eder. Azli vuku

¹⁴ Enver Çakar, *a.g.e.*, s. 98 vd.

¹⁵ Mustafa Akdağ, *a.g.m.*, s. 51.

buldukta sicillâtı halefi olan hâkime devir ve teslim eder".¹⁶ Bu defterlerin ve evrak külliyyatının saklanması sırf teftiş ve ilgililerin durumunu belirlemenin de ötesinde görevin yeni gelen kadıya devri için gereklidir. Tayin edilen yeni kadı selefinin *dîvânını* (evrak torbasını) ister ve iki emin atayarak onların önlerinde gözden geçirir. Aslında bir yerde mahkeme sicili, şehrin ticaret sicili ve noterlik arşivi demektir.¹⁷ Bu defterlere nelerin kaydedildiğine genel olarak bakılacak olursa:

a- Her çeşit dava zabıtlarıyla mukavele, sened, satış, vakfiye, vekâlet, kefâlet, vesâyet, borçlanma, tereke ve taksim vs. gibi fıkıh ilminin başlıca konularını teşkil eden şer'î muamelelere dair resmî kayıtlar, narhlar ile esnaf teftişine ait notlar.

b- Başta hükümdarlar olmak üzere her derecedeki büyük ve küçük makamlardan beylerbeylerine, sancakbeylerine, kadılara, müftülere, mütesellimlere ve diğer tüm resmî görevlilere gönderilen ferman, berat, dîvân tezkiresi, mektup, ruûs vs. gibi resmî mahiyetteki emir ve yazıların suretlerini bulmak mümkündür.¹⁸

Bu defterde kadı veya naiblerin verdikleri kararların yazıldığı kısma sicil_i mahfuz, merkezden gelen her türlü emrin yazıldığı kismada sicil-i mahfuz defterlu, denirdi ki bütün bu kayıtları da mahkeme görevlilerinden olan mukayyit tutardı. Bu şekilde oluşan " kadı sicili ", " kadı defteri ", sicil-i mahfuz veya sicil de denilen defterlerde kullanılan yazılar ; rika ve çeşitleri, talik, talik kırması, hurda talik, nestalik ve çeşitleri, sülûs, sülûs kırması, divani çeşitleri ve pek nadir olarak da siyakattır. Bu siciller XVI. yüzyılın son senelerinden başlayarak XIX. yüzyılın sonlarına kadar gelen ve en aşağı IV. asırlık Türk tarihini, Türk sosyal hayatını toplamış olmaları itibarıyla Türk tarihinin ana kaynaklarındandır. Bundan dolayı her vilayet ve kaza merkezlerindeki mahkeme sicilleri, o bölgenin en güvenilir tarihi kaynaklarından sayılmaktadır. Bu bakımdan Osmanlı tarih araştırmacılarının mutlak suretle bu sicilleri incelemeleri gerekmektedir. Bu defterler incelenmediği taktirde verilecek hükümlerin eksik kalacağı muhakkaktır.¹⁹

2. Muhtevası

Şer'iyye sicillerinde yer alan kayıtları; kadı tarafından verilen hükümler, her hangi bir hadiseyi bir şaadeti ve bir hibeyi resmiyete geçirilmesi istenen bir hususu ihtiva eden belgeler, devlet merkezinden gelen çeşitli yazılar şeklinde tasnif etmek mümkündür. Bu genel tasniften yola çıkarak, şer'iyye sicillerinde yer alan belgeleri şu şekilde sıralayabiliriz:

¹⁶ Meccele-i Ahkâm-ı Adliye; md. 1814.

¹⁷ İlber Ortaylı; *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı*, Ankara 1994, s.66-67.

¹⁸ Halit Oğan; *Ankaranın 1 Numaralı Şer'iyye Sicili*, Ankara 1958, s.X.

¹⁹ Ahmet Aksın; "218 numaralı Harput Şer'iyye Sicili 1249-1256 (M. 1833- 1840) ", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi* , Elazığ, 1990. s. XXIII.

1. Merkezden gönderilen her türlü ferman, berat ve mektuplar
2. Ümera denilen mahalli yöneticilerin (Beğlerbeği, vali. Sancakbeyi, mutasarrıf, mütesellim vb. görevliler) çeşitli konularda sancak ve şehir sorunlarını çözmek için yayınladıkları buyrulduklar ile bunların icraatlarını gösterir kayıtlar
3. Kadıların çeşitli konularda merkeze gönderdikleri ilanlar ile şehir yönetiminde kişi yada kurumlar arasında doğan anlaşmazlıkları çözümlmek için verdikleri hüccetler
4. Şehrin mahalli listeleri, dini ve sosyal yapıların inşası, bakım ve tamirlerinin yapılması, şehirde yürütülen imar faaliyetleri, imar işlerinde kullanılan inşaat malzemelerinin çeşit ve fiyatları ile ilgili vesikalar
5. Şehir nüfusunu nüfusun ırkı ve dini yönden ayrımını, bu nüfusun zaman zaman maruz kaldıkları hastalık ile tabii afetleri anlatan belgeler, evlenme, boşanma, kız kaçırma, mehir bağlama, alım-satım, mukavele ve kefalet senetleri, hırsızlık, kalpazanlık, yaralanma ve öldürme ile ilgili belgeler
6. Şehirdeki esnaf grupları, bunların meslekleri ile ürettikleri malların çeşitleri, çarşı ve pazarda satılan malın narh listeleri, usta ve ırgat yevmiyeleri ile ilgili kayıtları
7. Sancak ve şehir halkından toplanan vergi miktarları, bu vergilerin toplanmasında kullanılan avarızhaneler ile ilgili belgeler
8. Altın ve para meseleleri ile çeşitli eşya kayıtlarını gösteren kayıtlar
9. Ölen kişilerin meslekleriyle mal varlıklarını gösteren tereke kayıtları, bu kayıtlarda yer alan etnoğrafik eşya listeleri²⁰

Şer'iyye sicillerindeki mevcut kayıtları göz önüne alırsak şu türden belgeleri sıralamak mümkündür:

Hüccet: Kelime manası itibariyle delil ve birfiilin sabit olduğunu bir davayı ispat eden şahitlik, yemin veya yeminden vazgeçme anlamlarına gelir. Şer'iyye sicillerindeki anlamı ise; kadının hükmünü ihtiva eden, tarflardan birinin ikrarını, diğerinin bu ikrarı kabulünü havi bulunan ve üst tarafında bunu düzenleyen kadının mührünü ve imzasını taşıyan belgeyi ihtiva eder. Hüccetler esasen mahkemelerin noterlik çalışmalarının ürünüdür. Hüccetleri konularına göre şöyle tanzim etmek mümkündür; satış akdinin yapıldığını belirten bey-i kat hücceti; kişinin ölümünden sonra yapılmasını istediği şeyleri ihtiva eden vasiyet hücceti; evlenme akitlerine ilişkin nikah hüccetleri; bağışlama, rehin, kefalet, şahadet, şirket, vekalet, kısas gibi hüccetler mevcuttur.

²⁰ İbrahim Yılmazçelik; *Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri (Katalog ve Fihristleri)*, Ankara, 2001, s.8; Rifat Özdemir; "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloguna Doğru ", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.I , S.1, Elazığ, 1987, s.192.

İlam: Bir mahkemeden sadır olan hüküm ve kararın kadı tarafından ilan edildiği resmi belgeye verilen addır. Her ilam belgesi davacının iddiasını dayandığı delilleri davalının cevabını ve def'i söz konusu ise definin sebepleri ve son kısımda da kararın gerekçeleri ile nasıl karar verildiğine dair kayıtları içerir. İlam belgelerini diğer belgelerden ayıran en önemli özelliği, hakimın şerri mahkemede de vermiş olduğu kararı ihtiva ediyor olmasıdır.

Buyruldu: Türkçe "buyurmak" mastarından yapılmış bir isim olan buyruldu, Osmanlı diplomatında sadrazam, vezir defterdar, kadıasker, kaptan paşa, beğlerbeği, vs. yüksek rütbeli vazifelilerin kendilerinden aşağı mevkilerde bulunanlara gönderdikleri emirler için kullanılan bir terimdir.²¹

Telhis: Hülasa etmek, özetlemek manasındadır. Osmanlı diplomatiğinde genelde alt kademedeki vazifelinin bir meselenin safhalarıyla ilgili olarak üst kademedeki vazifeliye yazdığı özete de aynı isim verilmekle beraber " telhis " tabiriyle ilk akla gelen, sadrazam tarafından padişaha sunulan arzlardır.²²

Takrir: Arapça karardan tef il vezninde bir kelime olan takrir yerleştirme, sağlamlaştırma, anlatma manalarına gelir. Diplomatik bakımdan ise takrir bir işi yazılı olarak ilgili mercie bildiren bir tür belge için kullanılmıştır. Bu merci padişah veya sadrazam olacağı gibi daha alt kademedeki bir vazifeli de olabilir.²³

Şukka: Merkezle taşra veya taşradaki iki yer arasındaki yazışmalar için kullanılan bir belge türüdür.²⁴

Müzekkire: Arapça asıllı olup zikr kökünden gelmektedir. Osmanlı diplomatiğinde her hangi bir husus için alttan üste ve genellikle bir idare veya nezaretin şubelerinden bağlı olduğu üst makama hitaben konuyla ilgili izin istemek yahutta bir şubeden diğer bir şubeye durumu anlatmak veya muameleyi sormak üzere yazılan yazılara verilen isimdir.²⁵

Temessük: Kelime manası olarak borç senedini ifade eden temessükün şer'iyye sicilinde ifade ettiği anlamı ise miri arazide ve gayr-i sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam tarafından verilen belgedir. Daha sonraları tapu tabiri kullanılmıştır.²⁶

²¹ Mübahat Kütükoğlu; **Osmanlı Belgelerinin Dili**, İstanbul, 1988,s.197.

²² A.g.e.; s.206.

²³ A.g.e.; s. 214.

²⁴ A.g.e.; s.233.

²⁵ A.g.e.; s.300.

²⁶ R. Özdemir; " Şer'iyye Sicillerinin Toplu Kataloğuna Doğru ", s.192.

Tereke: Aslı terke olan ve ölen kişinin bıraktığı mal yerine kullanılan bir tabirdir. Ölünün teçhiz ve tekfini, ölünün borçları vasiyeti ve veresenin hakkı terekenin ihtiva ettiği konulardır.²⁷

Emir ve Fermanlar: Bu hükümlerde padişah ya ihtilafı bir durum karşısında görüşünü bildirir veya düzenleme yetkisi bulunan sahalarda kaideleri divan-ı humayunun telhisi üzerine tanzim ederdi.²⁸

Narh: Osmanlı iktisat sisteminde bütün ihtiyaç maddelerinin fiyatları senede birkaç defa tespit edilirdi. Şehirde üretilen – satılan yiyecek, giyecek, yakacak fiyatları, işçi – usta ücretleri esnaf temsilcileri ile birlikte günün şartlarına göre ayarlanırdı ki bu işleme “ narh ” denilmiştir. Tespit edilen fiyatlar bir yandan halka iletilirken bir sureti de sicile geçilirdi.²⁹

Tevzi Defterleri: Halkın ödemekle mükellef olduğu örf-i vergiyi gösteren, müfredatlı defterlerdir. Buna salyane defteri de denir.

Arzuhal: Bir dilek veya şikayet bildirmek üzere alttan üste yazılan bugünkü karşılığı dilekçe olan belge türüdür. Sunan şahıslar gerekse belge şekli itibariyle arzla aralarında bazı farklar vardır. Arz, genellikle devlet görevlilerinin resmi, arzuhal ise reaya ve askeri sınıfın şahsi dilekçeleri idi. Ayrıca arzuhal yazılış bakımından da değişiklik gösterir.³⁰

Vakfiye: Arapça asıllı bir kelime olan vakf durdurmak, alı koymak manalarına gelmektedir. Terim olarak vakıf bir kimsenin Allah'a yakın olmak gayesi ile mekulveya gayri menkul mal veya mülkünü dini ve sosyal bir gaye için tahsis etmesidir. Vakfiye ise vakf edilen şeyin vasıfları ve vakf edilme şartlarını ihtiva eden kadı tarafından tasdik edilen bir belgedir.³¹

İlmühaber: Bir daireden diğer daireye veya dairelere her hangi bir husus, bir karar veya hükmü bildirmek üzere yazılan belgelere ilmühaber adı verilir.³²

²⁷ Mehmet Zeki Pakalın, “Tereke”, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimler Sözlüğü III*, İstanbul, 1993, s.460.

²⁸ A. Akgündüz; *Şer'iyye Sicilleri*, C. 1, İstanbul, 1988, s.39.

²⁹ A. Aksın; “ 218 numaralı Harput Şer'iyye Sicili 1249 – 1256 (M. 1833 – 1840) ”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*, Elazığ, 1990. s. XXIII.

³⁰ M. Kütükoğlu; *a.g.e.*, s.303.

³¹ *A.g.e.*; s.359.

³² *A.g.e.*; s.295.

İKİNCİ BÖLÜM

72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ

I. 72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİNDE YER ALAN BELGELERİN KONULARIN GÖRE TASNİFİ

Belgelerin Konularına Göre Tasnifi	Belgenin Türü	Belge No	Belge Özeti Sayfa No	Belgenin Tez içindeki Sayfa Numarası
Rımmilerden İslamı kabul etmelerine dair belgeler	İlam	1	14	24
	İlam	2	14	24
	İlam	4	14	24
	İlam	5	14	25
	İlam	11	14	27
Sancakta toplanan Vergiler ve Sancağın masrafları ile ilgili belgeler	Ferman	12	14	27
	Buyruldu	13	14	28
	Buyruldu	14	14	29
	Ferman	16	15	29
	Buyruldu	17	15	30
	Salyane defteri	22	15	35
	Salyane defteri	25	15	37
	Buyruldu	27	15	39
	Salyane defteri	34	16	44
	Buyruldu	35	16	45
Sancak masrafları ile ilgili	Takrir	36	16	46
	Buyruldu	27	15	39
	Arzuhal	29	15	40
	Hüccet	31	16	41
	Salyane Defteri	34	16	44
	Buyruldu	35	16	45
	Takrir	36	16	46
	Buyruldu	49	17	56
	Buyduldu	55	18	66
	Ferman	58	18	80
	Ferman	61	18	86
	Buyruldu	63	18	92
	Salyane defteri	65	18	93
	Ferman	78	19	116
	Ferman	79	19	117
	Buyruldu	84	20	123
	Buyruldu	85	20	125

	Beyruldu	87	20	126
	Ferman	89	20	129
	Ferman	91	20	131
	Ferman	92	20	132
	Ferman	95	20	139
	Buyruldu	98	21	146
	Buyruldu	99	21	147
	Buyruldu	101	21	150
	Buyruldu	102	21	150
	Buyruldu	105	21	157
	Ferman	106	21	158
	Ferman	108	21	160
	Salyane Defteri	109	21	160
	Ferman	110	22	162
	Salyane Defteri	111	22	163
	Buyruldu	112	22	164
	Salyane Defteri	113	22	164
	Buyruldu	117	22	168
	Ferman	118	22	169
	Buyruldu	120	22	170
	Salyane Defteri	121	22	171
	Salyane Defteri	125	23	175
	Ferman	126	23	175
	Salyane Defteri	132	23	182
	Buyruldu	133	23	183
	Buyruldu	134	23	184
Maliye vergi ile ilgili belgeler	Salyane Defteri	135	23	184
	Buyruldu	14	14	29
	Ferman	16	15	29
	Buyruldu	17	15	30
	Salyane Defteri	25	15	37
	Ferman	28	15	39
	Arzuhal	29	15	40
	Salyane Defteri	35	16	45
	Takrir	36	16	46
	Buyruldu	55	18	66
	Ferman	58	18	77
	Ferman	61	18	89
	Salyane Defteri	65	18	93
	Ferman	79	19	117
	Buyruldu	85	20	125
	Buyruldu	86	20	125
	Buyruldu	87	20	126
	Ferman	89	20	129

	Ferman	91	20	131
	Ferman	92	20	132
	Ferman	95	20	139
	Buyruldu	98	21	146
	Buyruldu	101	21	150
	Ferman	108	21	160
	Salyane Defteri	109	21	160
Miras, Veraset ile ilgili belgeler	Tereke	9	14	25
	Hüccet	10	14	26
	Tereke	20	15	33
	Hüccet	31	16	41
	Tereke	50	17	59
	Tereke	53	17	63
	Hüccet	54	17	65
	Tereke	56	18	73
	Tereke	57	18	75
	Hüccet	62	18	89
	Hüccet	71	19	100
	Tereke	72	19	102
	Hüccet	73	19	104
	Tereke	96	20	141
Vasi Tayini ile ilgili belgeler	Hüccet	10	14	26
	Hüccet	21	15	35
	Hüccet	60	18	82
	Hüccet	103	21	151
	Hüccet	104	21	153
	Hüccet	114	22	166
Atama	Buyruldu	64	18	92
	Buyruldu	67	19	94
	Ferman	77	19	115
	Ferman	82	20	122
	Buyruldu	102	21	150
	Ferman	116	22	168
	Ferman	127	23	176
	Ferman	131	23	181
Boşanma	Arzuhal	66	19	93
	İtam	115	22	168
	Hüccet	136	23	185
Miras, Veraset ile ilgili belgeler	Tereke	124	23	174
Arazi-Emlak Davası ile ilgili belgeler	Hüccet	39	16	49
Vakıfla ilgili belgeler	Berat	40	16	51
	Ferman	38	16	49
Sancakla ilgili belgeler	Buyruldu	42	16	52

	Salyane defteri	43	17	52
Azınlıklarla ilgili belgeler	Ferman	44	17	53
Vasi tayini ile ilgili belgeler	Hüccet	46	17	54
	Hüccet	47	17	54
	Hüccet	48	17	55

II. 72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN BELGE ÖZETLERİ

S.1/B.1

Haleb reayasından Samek adlı Yahudinin İslâmı kabul ettiğine dair ilam.

S.1/B.2

Amasya sakinlerinden Emremi Manu'nun İslâmı kabul ettiğine dair ilam.

S.1/B.3

Ticarette ilgili narh belgesi

S.1/B.4

Kethüda mahallesinden Agatser'in İslâmı kabul ettiğine dair ilam.

S.1/B.5

Fethiye mahallesinden Desine adlı Rumun İslâmı kabul ettiğine dair ilam.

S.1/B.6

Esnafların ödediği harcin fiyatını gösteren narh.

S.4/B.7

İslâmı kabul edenlere okunan dua

S.4/B.8

Amasya kadısının askeri taksimatını gösteren buyruldu.

S.5/B.9

Amasya Çeribaşı mahallesi sakinlerinden merhum Mamşu Ağa'nın küçükoğlu Ahmed ve Ferit arasındaki miras paylaşımını gösteren tereke.

S.5/B.10

Amasya sakinlerinden merhum İsmail'in küçükoğlu Ahmed'e vâsi tayinini konu alan hüccet.

S.5/B.11

İskender Bey'in İslâmı kabul edişine dair ilam.

S.6/B.12

Erzurum gümrüğüne gönderilen ferman.

S.6/B.13

Erzurum, Sivas ve Tokat kadılarına gönderilen gümrük ile ilgili buyruldu.

S.6/B.14

Amasya kadısına gönderilen kazalardaki vergilerin toplanması hakkında buyruldu.

S.6/B.15

Amasya sakinlerinden merhum Abdurrahman'ın eşi Emine, Oğlu Ömer'in validen yardım estimatesini belirten mektup.

S.7/B.16

Amasya Sancağındaki maddelerden elde edilen g elirlerin kullanımı ile ilgili ferman.

S.7/B.17

Amasya mütesellimine gönderilen vergiler hakkında buyruldu.

S.8/B.18

Askerlik ile ilgili ferman.

S.8/B.19

Amasya kadısı ve mütesellimi İsmail Ağa'ya askerlerin toplanması için gönderilen buyruldu.

S.9/B.20

Merhum Halil b. Hüseyin karısı Fatma, küçük oğulları Halil ve Mustafa'nın Miras paylaşımı ile ilgili tereke.

S.9/B.21

Babaları ölen Halil ve Mustafa'ya Ahmet adlı kişinin vâsi tayin edildiği hüccet.

S.9/B.22

Amasya Sancağından rumeli ordusuna gidecek hassaların tevzi olduğu salyane defteri.

S.9/B.23

Amasya Sancağındaki askerlerin toplanması ile ilgili buyruldu.

S.10/B.24

Amasya menzihanesine gelen cebellülerin Merzifona gittiğine kayıt olduğunu belirten mektup.

S.10/B.25

Rumeli ve Anadolu'daki kazalarda bulunan fakirlere yapılacak yardımın yer aldığı salyane defteri

S.10/B.26

Askeri işlerle ilgili buyruldu.

S.11/B.27

Amasya'daki hassaların toplanması ile ilgili buyruldu.

S.12/B.28

Amasya Sancağında Rum milleti eşkiyalarının yaptıkları suçları için gönderilen süvarilerin giderleri ile ilgili ferman.

S.12/B.29

Amasya mukataasından bir miktar parayı mütasarrıf Hacı Ahmed Efendi'nin alması ve buna bağlı olarak şikâyet için yazılan arzuhal.

S.12/B.30

Kişilerin şahitliğini belirten ilam.

S.13/B.31

Amasya Kethüda mahallesinden İsmain b. El Hac Mehmed'in ölümünden sonra mallarının tahrir ve taksimini gösteren hiccet.

S.13/B.32

Sivas Valisine eşkiyalık hakkında gönderilen ferman.

S.14/B.33

Amasya kadısına gönderilen kapusuz askerlerle ilgili buyruldu.

S.14/B.34

Darphane-i Amire'nin alım-satım ile ilgili salyane defteri.

S.15/B.35

Amasya ve Merzifon kadılarına gönderilen altın ve gümüş madenlerinin fiyat ayarları ile ilgili buyruldu.

S.15/B.35

Amasya Sancağı kazalarında, bulunan fakirlere gönderilen 1500 gurus dağıtımın gösteren salyane defteri.

S.15/B.36

Amasya sancağında meydana gelen depremden sonra yapılacak tamirat için gereken masrafın tesbit edilip merkeze bildirildiğini açıklayan tahrir.

S.16/B.37

Amasya sakinlerinden Kurşunluoğlu İsmail Alemdarın bağı ile ilgili bir şikayetini bildiren arzuhalidir.

S.16/B.38

Amasya'da dua meydanı denilen yerde hayır sahibi birinin cami şerif yapmasını konu alan fermandır.

S.17/B.39

Amasya şehri sakinlerinden Belek kariyesinden Halil Bin Osman ile Esseyyid Osman bin Hasan arasındaki arazi davasıdır.

S.17/B.40

Amasya civarında vakfi dua denilen yerde hayır sahiplerinin yaptırdığı camiide Hafız İsmail Halife İbni Habib'in hitabet beratı suretidir.

S.18/B.41

Amasya kadısına arzuhalin cevabını veren ferman suretidir.

S.18/B.42

Amasya kadısına ve mütesellimine kazalardaki tevcihatı gösteren buyruldu'dur.

S.18/B.43

Sivas Eyaletine tevcih olunan paranın Amasya Sancağı kazalarına tevcih olduğunu gösteren Salyeme defteridir.

S.18/B.44

Amasya mütemekkinlerinden Vakkâş oğlu İstavri denilen rum'un taşkınlıklarını anlatan ve bu taşkınlıklarına karşı İstanbul Rum Patriğiyle yapılacak girişmeden bahseden ferman'dır.

S.18/B.45

Amasya mütemekkinlerinden rum milletinden Papa Nestaşır namı rahib'in yaptığı yanlışlıklardan bahseden fermandır.

S.19/B.46

Amasya'da Kurşunlu mahlesi sakinlerinden merhum Mehmed Bin Musa'nın zevcesi Zeynep'in küçük oğlu Musa'ya vasi tayin edildiği hüccet'dir.

S.19/B.47

Amasya Kurşunlu Mahlesi sakinlerinden merhum Abdullah bin Musa'nın mallarına Zeynep hatun'un vasi tayin edilmesiyle ilgili Hüccet'dir.

S.19/B.48

Sivas Valisi Esseyid Mehmed Paşa'nın Hücceti'dir.

S.20/B.49

Merkezden Amasya Mütesellimine yazılmış olan Askeri Tahsil buyruldu.

S.20/B.50

Amasya Sancağında Belkıs Muhammed Mahallesi sakinlerinden ölen Emir isimli kişinin küçük oğulları Mehmed, Ali ve kızları Emine, Kübra ve Fatma arasındaki mal paylaşımını gösteren tereke.

S.21/B.50

S.20'deki tereke'nin devamıdır.

S.22/B.51

Yeniçeri Ocağı hazinesinin nasıl kullanılacağına dair gönderilen fermandır.

S.22/B.52

Yeniçeri Ağası Muhammed Celmaliddin Ağa tarafından yazılan mühürlü mektup.

S.22/B.53

Amasya Sancağında Himmet Paşa öldükten sonra küçük kızına bıraktığı miras ve mallarının hamisi Ali Paşa'ya teslim olunan tereke.

S.22/B.54

Amasya'da ikamet eden ölen Hamza Paşa'nın ölümünden sonra yapılmasını istediği şeyleri içeren vâsiyet hücceti.

S.23/B.55

Hasaların dağıtımın bildiren buyruldu.

S.24/B.56

Amasya Sancağındaki ikamet eden merhum Nazife Hatun'un eşi Hasan, kardeşi İsmail, kızkardeşi Zeynep arasındaki verasetini belirten terekedir.

S.24/B.57

Merhum Hasan'ın Hanımı Şerife ile küçük oğlu Hasan arasındaki veraset taksimini gösteren terekedir.

S.25/B.58

Kasır haneleri otuzar pare kiraya verilmesini belirten fermanıdır.

S.26/B.58

Askerlere verilecek ücretleri belirten fermanıdır.

S.26/B.59

Amasya'da ikamet eden merhum Ebu Samed'in, Amasya bey'ül mal Emini İsmail Ağa ve ayan Ahmed Efendi tarafından hazırlanan terekesi.

S.27/B.60

Amasya'da ikamet eden merhum Salih oğlu El-Hac Hasan'ın mirasının hanımı Hatice Hatun ile oğulları Hasan, Mustafa ve kızı Zeynep arasındaki mal paylaşımını ve hanımın küçük oğlu Mustafaya vasi tayin edildiğini gösteren hüccet.

S.27/B.61

Amasya Sancağının kazasındaki Ali Celi'ye gönderilen kaza vergilerini dağıtımın gösteren ferman.

S.28/B.61

Ladikli Abdurahman Efendi'nin bil-Fevzi Hanı vakfına dair gönderdiği fermanı Alişan suretidir.

S.29/B.62

Amasya'da ikamet eden merhum Hacı İbrahim Ağa'nın çocukları Ali ve kızı Ayşe'ye kalan mirası gösteren vâsiyet hüccetidir.

S.30/B.63

Amasya Sancağındaki askerlerin hassa miktarlarını gösteren buyruldu.

S.30/B.64

Es-Seyyid Ahmed'in Amasya kazasında kaymakam olarak atama buyruldu.

S.30/B.65

Ergani'den alınan gelirlerin Samsun iskelesinden Darphane-i Amire tarafından tayin olunan Mehmed Ağa'nın Amasya Sancağı kazalarına para gönderilmesini belirten Salyane Defteri

S.30/B.66

Amasya'da ikamet eden Belakçı oğlu Hacı Mustafa'nın boşanma davasında sonra Hanımının Sivas Valisi Mehmed Paşa'ya verdiği arzuhal.

S.30/B.67

Amasya'ya müftü atanmasını belirtilen buyruldu.

S.31/B.68

Eşkiyalık ile ilgili ferman.

S.32/B.69

Eşkiyalık ile ilgili ferman

S.32/B.70

Kiracıbaşılara dair buyruldu.

S.33/B.71

Amasya sakinlerinden Merhum Taşlar Abay-ı Mehmed hanımı Şerife ile, annesi ve kardeşleri Naime ve Fatma arasındaki mirasın bölüşümü tevzi ve taksimini gösteren hüccet.

S.33/B.72

Amasya'da ikamet eden merhum Çeribaşı'nın Hanımı Hafide, küçük oğlu Hasan, küçük kızı Fatma ve büyük kızı Halime arasındaki miras bölümünü gösteren tereke.

S.34/B.73

Amasya'da ikamet eden merhum Mustafa b. Salih kardeşleri Ebul Kasım ve Musa arasındaki mal bölüşümünü gösteren hüccet.

S.34/B.74

Eşkiyaların geliri ve idamlarıyla ilgili farman suretidir.

S.35/B.75

Adli konuları ilgilendiren ferman suretidir.

S.36/B.76

Yeniçerinin Anadolu'daki sol kolun kaldırılmasını isteyen ferman.

S.37/B.76

Amasya ve Sivas'taki yeniçeri kışlalarının kaldırılmasına dair ferman.

S.38/B.77

Amasya'da ikamet eden imam Rafet Efendinin atama fermanı.

S.39/B.78

Amasya Sancağına gönderilen ocaklıları belirten ferman.

S.39/B.79

Sivas Valisine gönderilen Cizye ile ilgili ferman.

S.40/B.80

Erzurum kadısına gönderilen ferman

S.40/B.81

Anadolu ve Rumeli'deki askerlerin tezkiresini anlatan ferman.

S.41/B.82

Darphane-i Amire Nazırı Mehmed Sadık Efendi'nin Amasya'ya atama fermanı.

S.41/B.83

Amasya Naibi İsmail Ağa'ya buradaki askerlerin yapacakları işleri gösteren buyruldu.

S.42/B.84

Anadolu'daki gümrüklerle ilgili ferman.

S.42/B.85

Amasya Sancağındaki kazaların harcamaları ile ilgili buyruldu.

S.42/B.86

Amasya kazalarına gönderilen para'nın tevzihini konu alan buyruldu.

S.43/B.87

Amasya menziliinin Ocaklığına gelen vergilerin paylaşıldığı buyruldu.

S.43/B.88

Ferman suretidir.

S.43/B.89

Amasya kazalarına tevzi olunan hasların fermanı.

S.44/B.90

Anadolu'daki Erzurum Voyvodasının yaptıklarının düzeltilmesine dair ferman.

S.44/B.91

Merzifon karyesindeki cizyelerin toplanmasında dikkat edilmesine dair ferman.

S.45/B.92

Anadolu'dan gelen gelirlerle ilgili ferman.

S.46/B.93

Adli konularla ilgili ferman.

S.47/B.94

Anadolu'daki askerlerin sol koluna yazılan mektup.

S.48/B.95

Samson iskelesine yapılan alım-satım ile ilgili ferman.

S.48/B.96

Kula sakinlerinden merhum Hakoğlu Ömer'in Hanımı Emine, annesi Fatma ve oğlu Osman arasındaki mirasın tevzihi ve taksimi ile ilgili tereke.

S.49/B.97

Amasya'da Mehmed Paşa mahallesi sakinlerinden merhum Hatice Ayşe Hatun'un kardeşioğlu Mustafa'nın mirası tevzihi ve taksimini belirten tereke.

S.49/B.98

Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunan paranın buyruldu.

S.50/B.99

Amasya Sancağı Mütesellimi Ali Bey'in Amasya müsnedarı Hacı Yusuf Ağa'ya gönderdiği eşkiya isyanlarının bastırılması için gönderilen buyruldu.

S.50/B.100

Amasya Sofizade mahallesi sakinlerinden merhum Esseyid Mesud b. İsmail'in Hanımı Hanife ile büyük oğlu İsmail ve kızları Kübra, Emine ve küçük oğlu, küçük kızları Nazmiye, Şerife, Necibe ve Hafize arasındaki mirasın tevzi ve taksimi olan tereke

S.50/B.101

Rumeli ordusunda bulunan askerlerin maaşı ve masrafları için Amasya Sancağı kazalarından toplanıp gönderilmesi gereken paraları isteyen buyruldu.

S.51/B.102

Amasya Sancağı Mütesellimi Ali Bey'in mütesellimliğe atanması için gönderilen buyruldu.

S.51/B.103

Amasya Samiler mahallesinde oturan merhum Ahmed'in zevcesi Saime ve küçük oğlu Eyüp arasındaki miras taksimatını ve diğer küçük oğlu Ebu Bekir'in vâsi tayini hücceti.

S.52/B.104

Amasya Safla mahallesinde oturan merhum Ebu Bekir'in Hanım Havva ile büyük kızı Emine, küçük oğlu İsmail ve küçük kızı Fatma arasındaki miras vâsi atanma hücceti.

S.52/B.105

Amasya Sancağı kazalarına gönderilen paralarının kullanım yerlerini belirten buyruldu.

S.53/B.106

Amasya kazalarından merkeze giden hasların tahsili için ferman.

S.53/B.107

Amasya mütesellimi Ali Bey'in Sivas'tan para yardımını belirten buyruldu.

S.53/B.108

Sivas'tan alınan vergi ile ilgili ferman.

S.54/B.109

Sancaklardaki giderlerin gösterildiği salyane defteri.

S.55/B.110

Amasya Sancağındaki Merzifon, Ladik ve Köprü kazalarının vergilerinin düzenlenmesi ile ilgili ferman.

S.55/B.111

Amasya Sancağından Samsun İskelesine gönderilecek olan vergilerin gönderildiğini belirten Salyane defteri.

S.56/B.112

Samsun iskelesi gelir-giderlerinin iskeleye gönderilme buyruldu.

S.56/B.113

Amasya Sancağı kazalarından Samsun iskelesine nakil olacak para kaydedildiği Salyane defteri

S.57/B.114

Musa Ağa'nın zevcesi Fatma Hatun'un hücceti.

S.57/B.115

B.114 deki boşanma davasına şahitlik edenlerin ilanı.

S.57/B.116

Merzifona Salih Paşa'nın atanma fermanı.

S.58/B.117

Amasya Sancağı kazalarının Sipah ve silahtar ocaklarına verilmesi gereken parayı belirten buyruldu.

S.58/B.118

Amasya Sancağı kazalarının sipah ve silahtar ocaklarına verilen Turhal, Osmancık ve Niksar'dan gelen gelirleri belirten ferman.

S.59/B.119

Taşralardaki ocakların hakimleri ve zabitlerine itaat edilmesi gerektiğini belirten ferman.

S.59/B.120

Amasya kadısı ve mütesellimine gönderilen kazalardaki memurların vergilerini tahsil ederken dikkat etmeleri gereken hususu ve fakir halktan fazla vergi almamalarına dair adalet buyruldu.

S.59/B.120

Amasya kazalarına ait hassaların miktarını belirten buyruldu.

S.60/B.121

Amasya Kazalarına gönderilen paraların gösterildiği Salyane defteri

S.60/B.122

Asakar-i mansure-i için Amasya Kadısına ve Sivas valisine taşradaki asker alımı için yazılan buyruldu.

S.60/B.123

Amasya üçler mahallesi sakinlerinden merhum Seniye'nin küçük oğlu Mustafa'ya vâsi olan seyyid Mehmed'in ölümünden sonra Fatma Hatunun vâsi tayin edilmesine dair tereke.

S.61/B.124

Amasya Devehane mahallesi sakinlerinden merhum Seyyid Mehmed Osman'ın Hanımı Fatma ile kızı Ayşe arasındaki miraz paylaşımının belirtildiği tereke

S.61/B.125

Amasya Sancağının Kazalarındaki fakirler için gönderilen paranın tevzi olduğu Salyane defteri

S.62/B.126

Amasya Sancağına gönderilen Ağnam Vergisi ile ilgili ferman.

S.62/B.127

Van'a atanan zahireci memurun atama fermanı

S.63/B.128

Asakir-i Mansure-i Muhammediye'ye yazılan Sivas Sancağından Amasya'ya gönderilen 102 askerin ve daha sonra İstanbul'a gönderilmesi için yazılan buyruldu.

S.63/B.129

Amasya'da ikamet eden merhum Hamza b. Yunus'un vârisi olmayıdığından mallarının beytül mal'a aktarılmasını belirten tereke.

S.64/B.130

Anadolu'da yer alan vilayetlerdeki askerin düzeni ile ilgili mektup.

S.64/B.131

Amasya Kadısı, naibi'nin atanması ile ilgili ferman.

S.65/B.132

Sivas Valisi Seyyid Muhammed'in rûsumunun sekiz yüz gurusunun Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunduğu salyane defteri.

S.65/B.133

Amasya Sancağı kazalarına verilen paranın tevzi olduğu buyruldu.

S.66/B.134

Samsun'un gelir-giderleri ile ilgili buyruldu.

S.67-68-69/B.135

Sivas ve Amasya Sancaklarındaki masrafları gösteren salyane defteri,

S.69/B.136

Amasya sakinlerinden Zeynep Hatun'un boşanma hücceti.

III. 72 NUMARALI AMASYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN TRANSKRİPSİYONU

S.1. / B.1

An asıl Halep reayasından ve Yahudi taifesinden Sahik namı zımmi edyanı batılada teberian ve dini İslamı kabül ve kelime-i şehadeti bittaviha huzur-u şerde takrir idüb talebiyle ismi Muhammed tesmiye olunduğu bu mahkeme kayd olundu. Fi 9 Ramazan 241 Şuhudul Hal Katib Emin Efendi Ser-i muhzıran Mehmed Ağa Debbağ Ahmed Kara Kollukçu ve debbağ Kuğu ve oğlu ve gayrihüm.

S.1. / B.2

Amasya mütemekkinelerinden ve Ermeni milletinden Maryem binti Manum nasraniye edyanı batılada teberri ve dini İslamı ve kabül ve kelime-i şehadet ve tevhidi lisanen takrir idüb talebiyle ismi Fatma tesmiye olundu. Bu mahalle kayd olundu. Fi 3 Muharrem sene 242 Şuhudul Hal müderrisini Kiramdan Zileli Ali Efendi, Özlü Mustafa Efendi.

S.1. / B.3

İşbu İkiyüzkırkiki senesi mahı Şevval-i Şerifin beşinci günü çek yemiyenin beher batmanı yirmialtıbuçuk guruş altmış payenin beher batmanı otuziki guruş onalattı pareye kayesi beş guruş onaltı pareye çeriki yirmiyedi pareye cümle marifeti ve marifeti şer'ile nerden virildiği bu mahalle kayd olundu. Fi 9 Şevval sene 1242.

Çeki paye

Altmış payesi

Altmış paye

Batmanı tere 262

Batmanı Tere 32

Kayesi tere 5

Çeriki

Mare 21

S.1. / B.4

Eski kethüda mahallesinden Agatser namı nesfirariye'i edyan'ı batıladan teberrür ve dini İslam kabül ve kelime-i şehadeti lisanen takrir idüb sakibiyle ismi Ahmed'i tesmiye olunduğu bu mahalle kayd'ı şüd. Fi 19 Şaban sene242

Şuhudul Hal

Kayıkcı Oğlu Esseyyid Ahmed

Topçu Şerif Ağa'nın Oğlu Ahmed

Hacı Ahmed Odabaşı Ahmed Ağa

S.1. / B.5

Fethiye mahllesinden ve Rum milletinden Asine zimmiye edyanı batıladan teberrir ve din'i İslam'ı kabül ve kelime-i şehadeti bittaviha lisanen takrir idüb talebiyle ismi Fatma tesmiye olunmağla işbu mahalle kaydı şüd. Fi 21 Şaban sene 242.Şuhudul Hal

Başçavuş Hafız Ağa Odabaşı Ahmed Ağa
Muhzırbaşı Muhammed Ağa

S.4. / B.6

İkiyüzkırk üç senesi gazan esnaflarının bey^c iledikleri harcın saadde olunduğu üzere defteridir ki beyan olunur ve elvan harcı finatı der'i talim tere 13. Fesnisabı Febtan fibatı dirhem 1 tere 41

Beyaz Fistanı Fiyatı	Has güvaz fistanı
Dirhem 1 tere 15	Fiyatı dirhem imare 18

S.4. / B.7

Bismillahir rahmanir rahim Elhamdülillahiddi

S.4. / B.8

Badettayıyyetül vafiye inha ber vechi mansıb mutasarıf olduğum Amasya kazasının işbu sene-i ahadi ve erbah ve mieteyn ve elf şehri şabanül muazzamı gurrelerinden umuru ahkamı şeriyyesi tarafımızdan cenabı şerifinize ihale ve tefviz olunmuştur gerekidir ki kazai mezkuru zabt birle beynel ahali ahkâmı şeriyye icrasına ve vakıa olan askereye muallifatı dahi tahrir ve telkin ve beynel veraseti bil farizatı şeriyye tevzi ve taksimine dikkat eyleyüp inhirafa cevab göstermeyesin vesselâm. el-fakir, es-seyyid, el-Hac, İsmail el kadı Medine-i Amasya

S.5. / B.9

Medine-i Amasya ahilatından Çeribaşı mahlesi sekânından akdem fevt olan hamşu Ağa namı mütevaffanın veraseti zevcei metrukesi kerime ile sağır oğlu Ahmed ve Sağira Ferit Hanife namun kimesnelere mahsura olduğu ba'del tahkikil şer'iye müteveffâyı mezburum veresei kübarı taleb ve iltimaslarıyla tehir ve takvim ve beynel verese bil farizai eşşeri'ye tevzii müteveffâyı mezburun müzekkiresidir ki ber vechi Ati beyan olunur harrer fil yevm el hamisler min şehri ramazan-ül mübarek lisene-i ahadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

En'amı şerif	Yoragani 7	Cilte-i	Yân Minderi 4
Sediri tere 20	Tere 60	Tere 10	Tere 40

Yasrdık'ı 10 Tere33	Döşek'i Tere 25	Minderi'i Seccade'i Tere 5	
Şamdan'ı Tere 15	Eken'i mea ibrik'i Tere 8	Ocak takımı Tere 3	Köhne düşek'i 3 Tere 30
Köhne yemiye çilte-i Tere 10	Yasrdık'ı Tere 12	Müstalar kilimli Tere 20	
Debağce Çiftli Tere 25	Hançer'i Tere 5	Kısrak'ı mea gülüm Tere 100	
Gece davar'ı adedi 3 Tere 120	Kara Sağır öküzü çifti 1 Tere 40		
Zeam par bar kebir'i nail Tere 40	Çekmece-i 1 köhne sandık'ı Tere 5		
Mir'at-ı Tere 6	Enbar'ı Şenvar'ı Tere 20	Ekel esvabı biha	
El ihracat Minha-i yekün el ihracat Sağır oğlu Ahmedin suretidir.			

S.5. / B.10

Medine-i Amasya sukutundan bundan akdem fevt olan İsmail namı mütevaffanın verasatı zevce-i ile habl-i sağıra oğlu Ahmed ve sağire namı kimesnelere munhasıra evlerini badel tahtını sağiri mezbur Ahmed ve sağıra-i mezbur babları mutavaffayı mezburun kendilere iştigal iden emvarlarına kabl-i şer-i olmagla marufaya mevvufa vec hile gelmeğe aleyha iddüğü ahbarlarıyla mütehakkik olan sağirat valideleri hakim tevfi sadretab Efendi hazretleri sağirat-ı mezburlarının validelerine kendilere şerileintinal iddim emvali medrusalarını vasi ve tayini buyurdularla olduğu merkumlu berice kabul veresmini bittaleb keteb olunur fil yevmel seb'a min şehri ramananul mübarek ihda ve mietin ve elfin ve gayrihim.

S.5. / B.11

İskender beyin Efendimiz Esseyid Mustafa Etem Bey Efendisi biraderi elhaz Ali Beyin hafız alemdar mahsuratı şehadet olub binaen hafı muar-ı rical Medine-i Çorum Ebubekr ve Salih bin Ukaz namı kimesne-i racülüşşehadet şeriatimize olub işbu bir ikiyüz ramazan-ı şerifin işbu gene iş kulunu olan iki ve aleti halde haric şeh ruh için işbu senei mübarekede ramazan şerif Cuma günüdür bizler bu hususa pareleriz ve şehadet şehadeti şeriatıye ile şehadetler hini kabülde vaki olmagla uhde-i ramazan-ı şerif yevm-i cumaya sabit olub tekmlil vaki ile sıyam gün yevmi raman-ı şerife olunub ol vecihle yevme tekmlili selasilin ile yevme nahdi algo-ı katır olmak iktiza ile vaki bittaleb keteb oluruz fil yevmel hadis min şehri ramazan nül mübarek senei ahdi erbain ve sarin ve elf.

Çorum sakinlerinden oğlu hacu Mustafa ve boyahaneci Epukir.

S. 6. / B.12

Resmi mizan-ı hazine dair sadırolan emrî alî suretidir.

Akza kuzzatül müslimin evla mulatil mü vahhidin madenil ezail vel yakın rati^c ve üç şeriyyeveddin varis-i ulumul enbiya-i vel murselin el mahfeli bi menidil heyeti melikül muin liva-i Erzurum kadısı zideütn fezailehu ve kidvetül emasi vel akran Erzurum Gümrükçüsü zide kadrehu tevkiyi nefî medineyin vasıl oluca malum olaki beher kıyye malum olaki Erzurum livasında tevarüd iden bil cümle bahrifıyesinden resmi malından yük maada 60 pare rûsumu fezaıyesi alınmak lazımeden ve o rûsumu mezkur ve tersane-i amariye ammede tarafından yenin tek gönderilmek varıdat-ı hasabıyesinde olmağla zıkr olanlar mersum mi zaniyye beher-i kıyyeyi harirden gayraz-ı resmi gümrük tamamen tahsil olunub başkoca tersane-i amirem hazinesine götürmek ve gümrük-ü mezkur tarafından rûsumu mezkurenin olındığını mübeyyen miriden eda teskereleri biladı saire gümrüklerinde mamul-bih olarak tekrar rûsum mizaziye mütalebesiyle Asabı tazyîk itdirilmemek babında kıt'a emri şerifim sudurunu ricali devleti alıyyem^c tenasitanı gümrüğü emini iftigratü'l emanidvel hakim el hac ibrahim zide meğdehu memhur karem memhur takririyle inha itmekle kuyuda müracaat olundukda tersane-i amirem inha hazinesi tarafından zabt-u ve idare olununlar memâlik-i mehrusemde vaki mizanu harir mukataası için muvaffasına kırk senesi martı ibtidasından 41 senesi şabanı gayetine değin topdan ber vechi makdua-ı sabıkan Denizli Voyvodası Süleyman Rifat zide meadehunun uhdesine iltizam ve ihale olunmuş olduğundan mukadesai mezbare mülhakatından Erzurum ve Tevabî kazalarının resmi mizanı harir kırk senesi maksuben ber vechi emanet zabt ve rabt olunmak üzere Erzurum Valisi sabık düstüru mükerrerem ve muazzamu iş bağ müfahham vemuhterem nizamül alem vezirim Rakıp Paşa ademallahu teala iclallahumun ruhdesinde ber vechi emanet ihale olunarak zabtını havi emri şerifim virilur olduğu ve memâlik-i mahrusemde

vaki cemi kaza ve bezayir ve kurada hasıl olan ve ahir mahallerinde bila tezkire tevarid idüb yedlerinde miri mührüyle memhur da tezkiresi olmayanların beher kıyye haririden altışar pare resmi mizeriyyeleri bi badil taraflarına tahsil olunmak şurutundan idüğü badel ihraç iktizası muğteberan ricali Devleti Aliyyemden hala tersane-i amiremde emini iftiharûl umera vel ekarim mir Hüseyin Hüsnü ulvuhulen istikam olundukda Erzurum gümrüğü bu defa ba-irade-i aliyyem İstanbul Gümrüğüne ilhak olunmak takribiyle ber mautuku takrir Erzurum Gümrüğüne tevarüd iden bilcümle harir-i beher kıyyesinden resmî gümrüğünden mada altışar para resmî mîzanîyesi Erzurum gümrüğü emini tarafından tamamen tahsil ve başka tersane-i amîreme irsal teslim olunmak ve gümrük-û mezkûr tarafından resmî mezkur alındığını mübeyyûn virilecek eda-i tezkireleri bîlad-ı saire gümrüklerinden mamul-bîh ve muteber tutulmak üzere emrî şerîfîm livaları muktezayı maslahat iddûğünü memhurun ve ilam itmekle muyebînce amel ve hareket olunmak fermanım olmağın hasseten işbu emri celîlül kadrîm isdar ve irsal olunmuştur.

İndi vusulünde senki gümrükçü muma ileyhbin keyfiyet-i mantug emrî şerîfîmden malumunun oldukda balada bast ve beyiden olduğu üzer Erzurum gümrüğüne tevarüd iden bil cümle haririn kaiyyesinde resmî gümrüğünde maada altmış para resmî mizaniyeleri de tarafından tamamen tahsil ve başkaca tersane-i amîrem hazinesine îrsal ve îrsal ve teslim olunması ve tarafından rûsumu mezkûrî alındığını mübeyye virilecek tezkireleri bilad-ı saire gümrükleri mamubih ve gayir tutulması hususuna dikkat deyu bahane ile kazayî raiyyete zulûm veteaddi itdirilmesine ihtimam dikkat eylesiz vesenkî mevlanayı muma ileyhbin sendahî mucebî emrî şerîfîmle amel ve hareket ve hîlafından tehaşî ve mücanebet eylemeğın babında fermanı alîşanım sadr olmuşdur buyurdumkî hûkmü şerîfîmle vardıkda bu alîşan babda meşruh üzere şeref yafda-i sudur olan işbu emrî şerîfî celîlî vechî meşruh üzere şarkiye kîtte-i sudur olan işbu emrî şerîf vacîbu etba velazımul imtisalimi mazmun marîfî üzere amîl olası şöyle bîlesin alamet-i şerife itimat kılasın tahriren el yevmitsabi işrî şehrî muharremül haram sene ihda ve erbain ve mîteyn ve elf. Mucib.

S. 6. / B.13

Tokat ve Amasya kadıları Faziletlu efen dileru medine-i mizan merirker inha olunur ki hala Erzurum gümrük emini efendiye Erzurum gümrüğüne tevarüd iden resmi gümrüğüne maadçı alınmışlarıyla resmi tenziline tarafından ehaz sebga tersane-i amire canibine ve resmi makbuza tarafından resmi gümrüğüne ara tezkirelerin saire gümrüklerinde mamûl tutularak tekrar resmi aramesine muktezasından olmaktan Erzurum resmî gümrüğünü ehaz idüb ita eyledüğü tezkireye adem itibarıyla hilaf-ı emri ala vürüd iden harirden tekrar resmi mizan ehaz olunduğundan gümrüğünü muma ileyh sadır olunur

emri şerif alişanın mûmza suretini eylediği muma ileyhim siz malumlar oldukta Erzurum tarafından resmi mizaniye olunarak ol taraflara vürüd iden merirlerine muğayir emri emri gümrüğün mizan ehaz olunmasına veehaz iden olur ise hable marifet-i şerhle ve vefa olunmaları hususuna ber men tug emri ata divan-ı Sivas'dan işbu buyruldu ve asdar ile irsal olunmuşdur tealu ber mucib buyruldu amel ve mürekkine eyleyesiz deyu

S. 6. / B.14

Şeriat'ı Amasya kadısı Faziletli efendisi Zeyd Fazıla işbu ve silahdarımız İsmail Ağa Zeyyid ayan-ı vilayet-i vücu ve memleketü vesaire Zeyd kadr resmi inha olunur ki Amasyasını mertebe-i Samsun iskelesine eram mülu amene buyrulasız malum biran akdem mezkur kazalarından tenzim ve tahsil iskelesi merhum fazl ve tanzil olunması babında isticalı havi tarafımıza hatta bai bir kıt'a emri celil vürd olduğuna ki muma ileyhim malumlarınız oldukta mezkuru miran-ı akdemli merhum Fezalarından cem ve tahsil ve eskene-i fazlu tanzil divan eyalet-i işbu buyurulursa tahrir ve isdar mucib buyur amel ve hareket ve hilafetinden ve hazır ve carebet eyleyesiz deyu ile irsal olunmuşdur teala

S. 6. / B.15

Medine-i Amasya'da vaki sakinlerinden bundan akdem kuvvet olan Abdurrahman metufanın zevce-i metrukesi Emine ile Sağır oğlu Ömer ve Sağır namun kimesnelere mahsuna olduğu metufasında bunun taleb vali şer'iyle tahrir ve takdim eşşer'iye tevrih ve takdim olunan vechi Ati beyan olunur fili yevmel harisa min şehri ramazan-ı ayanın sene-i ahad-i ve erbain ve mietin ve elfin

Namı mahalde kain selas cum'a yekün minha el ihracaat yekün el ihracat

S. 7. / B.16

Maden elfenail Amasyas Sancağında vaki mezarın kazarın zide Fazlehum ve kıdvetül emacid vel ayan Amasya mütesellimi vel akran-ı ayan ve zabitan ve sair tevki refi hümayun vasıl malum olaki dergâh-ı kapucu başlarından kasapbaşısı ifti haz el emacid vel ekarim Esseyyidül hac takdim eylediği bin kıt'a mefhumuna tayin ve tamirine saire-i lazimesi için Amasya sancağından ikiyüz kırkbiri mahsuben murettibe-i ilan malumul mikdar yüz bin akdem ne mayen tahsil olunmuşlar ve ikiyüz otuz sekiz otuz dokuz ve kırk senelerin liva-i mezburun bakaya kılan dokuz bin sekiz yüz üç tahsil-i mübşir olamayub ali hale kalmışlar olub ancak bakayayı mezkurenin işbu sene-i mübareke receb-i şeri altmış bir gün mururunda evasıta müteahhid olduklarını mübeyyin Amasya lakiminin ve yeni ilamı ibraz ile ber mucib tahsili için bir kıt'a emri şerifin sudurunu tahrir ve inha itmekle kayuda müracaat ve muktezası süval olundukda Amasya sancağından otuz sekiz otuz

dokuz ve kırk senelerine mahsuben müretteb bin rasil Ağnanun beher rasil beşeri lazım gelen onbeş bin bedelinden doksan yedi gurus teslimatları olub mada dokuz bin sekiz yüz üç gurus bakaya kaldığı olmağla ağnam varidat bekayâyı mezkürenin ber mucib tahsil için emri şerifim isdar kılınmadan olmağla vechi şurut üzere amel ve bereket olunmak ferman olmağın tekinen ve isticalen işbu emri celilil kadrım isdar ersan olunmuştur.

İmdi vusûlünde ve nevvab ve mütesellim ve ayan ve zabitan muma ileyhsin anam-ı mezkûre varidat mağyim emri olduğundan evasita vaki bi ilâm teahhüd kılındığından tahsili muktezayı irade-i aliyyem dem iddüğü makimumuz oldukda Ferman olduğu ve teahhüd kılındığı vechile bekayayı mezkurenin yerlü yerinden ve icab ve iktiza idenlerden ve kâmilan muma ileyh tarafına irsal ve teslimi hususuna ve gayret ve hilafından muhaşir ve mücanebet eylemeniz babında Fermanı alışanım sadr olmuştur buyurduğu hükazû şerifimle bu babda vechi meşruh üzere şerik kiyafte-i sūdûr olan iş bu emri şerifi celilişane vezcibül etba ve lazım mazmun birle amel olasız bilesiz alamet-i şerifime itimad kılâsız tahrir elyevme şehri şaban ehadi.

S. 7. / B.17

Mucebi emri ala buyuruldu suretidir.

Amasya kadısı Faziletlu efendisi Zeyd Fazlehu ve kıdvetül emahir. Vel ayan mütesellimi ve silahdarımız izzetlü İsmail Ağa Zeydi mecide ve mefahirul emasıl ve akran ayan vilayet ve vücuhu memleket zeyd kadri ismi inha olunur ki iki yüz sekiz yüz üç gurus bakaya kalub bakayayı mezburun işbu sene-i mübareke receb-i şerifin otuz sekiz ve otuz dokuz senelerin Amasya Sancağından müretteb malum-u mikdar-ı ağnam bedelinden dokuz yük altmışbir gün mururunda idaresine müteahhid olduklarını senki hakim muma ileyhsin bundan akdem der-i aliyyeye takdim eylediğin bir kıt'a ilâmın mefhumunda derece ve ic'ar itmiş olduğundan bakayayı mezkûrun seriat-ı tahsili babında ve Amasya mütesellimimiz tarafından hitaben bir kıt'a emri ala şerifine vürud itmiş olmağla imdi vüsul buyurulduğundan mukmtezceyî irade-i seniyye-i mentuk ve emri aliyyeden vaki malumunuz oldukda bundan böyle müsamaha olunmayarak bakayayı mezkûrun tamamen ve kimilenyerlü yerinden cem^c ve tahsili kasabbaşısı hazret-i cihandarı saadetlü tarafına gönderilmeğın orta tarafımıza irsal ikdam ve gayret eylemeniz divan-ı eyalet Sivas'dan buyurulursa isdar ve enderun başısı ağayla insal olunmuştur. İnşallahu teala vusûlünde gerekdir ki mucib buyrulduğuyla ve hareket ve hilafında ve mübaadet eylemişler deyü Fi sene 9 O 541.

S. 8. /B.18

Asker bidayetinin bakayası için sadır olan ferman-ı alışan suretidir düsturu mükerrem münşiri mukaffam nizam-ı alem müdebbir umur-u cumhur el fikri sakıp mütemmim vehamül en'am Bir rey-i saib memhuru şayanı devleti ikbal müşehüdül erkan el adet vel iclalil mahsus bi sunufil avatıfıl mülukud alâ hala Sivas valisi vezirim Seyyid Mehmed Paşa edamallahu teâla iclâlehu ve mefahisul huzzat vel hükkâm madenil Fezail vel kelim Amasya naibi Amasya Sanacağı vaki Gümüş Hacı Köye Madenine merbut kazalarında maada sair kazaların kuzzat ve nüvvab zide Fezailehum ve gidvet emacit vel ayan Amasya Sancağı zide mecdehu ve mefahirul emasil vel akran yan ve iş erleri zabitân vücuhu ahâlî ve bil cümle iş erleri zide kadrehum tevki^c refi-i hûmâyun vası olacak malum olaki Rum ili ordusunda istihdam olunan ayluklu asakirin ulufe vesair masrafları için canib-i miriyyeye iane zımnında iki yüz kırk senesine muhsuben Amasya Sanacağında vaki kazalarından müretteb matlub olan bin nefer süvari askerin beher neferi ikişer yüz elli beşer guruştan icab iden baha yük elli bin guruşla bedellerinden seksen bin guruş liva-i mezburda vaki Gümüş Hacı Köy madenine merbut kazalar hissesine ikraz ile kusuri Amasya Sancağının havi olduğu sair kazalara tevzi ve taksim olunmuşlar ise de Fuzuli Amasya ahalisinden ekseri eimme hutaba vesair dergâhda olmadığını vesile ile hisse-i rayini virdikleri bundan akdam der saadetime, inha olunub öteden berü bu makule evâmiri aliyyemle varide olan tekaliften emlak ve araziye mutasarrıf olanlar eimme ve hutaba vesair her niye (dergâhta olanların izar ve ihbarlarına) (Parantez içindekinin üzeri çizilidir.) ve tahmillerine göre hisselerine isabet eden ahali-i saire ile beraber tediye eylemeleri kanun muktezasından olduğuna mebni maden-i mezkur kazalarına tarh olunan hisse-i başka liva-i mezburun sair kazalarından tahsili lazım gelen bedeliye-i akçesi tadil ve tesviye şurutuna riayet olunarak ve o makule emlak ve araziye mutasarrıf olub imamet ve hitabet vesair dirlikte olanların izar ve ihyaların havale sem'i itibar olunarak herkese hal ve imkânlarına göre tevzi ve taksim serian tahsil ile canibi darphane-i amireme irsal olunması babından darphane-i amirem nazır-ı ilâmiyla takidi havi tevfir-i ibdar ve tisyar olunan emri münifim mucı bince mutadı kadime madeni mezbur kazalarına ifraz olunan hissede maada liva-i mezburun sair kazaları hissesi olan yüz yetmiş bin guruşun seksen dört bin yedi yüz on bir guruşu Mübaşir marifetiyle mukaddemce ber vechi poliçe ve nakit darphane-i amireme irsal olunmuş ve yetmiş bin ikiyüz doksan altı guruş dahi mübaşir muma ileyhe nakit ve poliçe olarak. Bu defa darphane-i amireme getürüb teslim ile kûsur olan bedeliye-i akçesi hıyni tevzide liva-i mezburda vaki Altun abat ve ladini kazalarına hıdemat-ı elden hariç olarak tarh olunmuş olduğundan ahali-i bir vecihle tediye muktedir olamayarak zimmetlerinde kalmış idüğünü ifade ve takrir itmiş olub keyfiyet ve iktizası müncihaz-ı hal devleti aliyyemden.

Amireme teslim ve bu vecihle temessüldaaatı dahi mahallerinden kabûl itdirilerek hıfz itdrilmiş ve bedeliye-i mezkur eye mahsuben mukaddem ve muahharan irsal olunan nim maada elhaleti hazihi için dört bin dokuzyüz doksan iki buçuk guruş baki kalmış idüğü kuyuttan müsteban deyu ve bu yedbine orduyu mezkurda istihdam olunan asâkîrin masrafları için virilen yedlerine virilmekte olan meveyedler mebaiğa mahsuban darphane-i amirede havale olunmuş olduğuna binaen akçesinin affı ve tenzili ve olunur mevattan olduğu bedihi ve ayan olmağdan naşi meblağ-ı bakiyi mezkurun dahi sair mutehammid olan kazalar ahalisine ve nakli Amasya'da mütevattın simme hutaba ve sair dergâhda olub emlak ve arazisi olandan marifeti şerle tediye ve tesviye şurutuna reiyet olunarak tevzi ve alel ihale serian tahsiliyle darbhane-i amireme irsalî hususuna ihtimam ve dikkat olunmak üzere sen iki vezir müşarün ileyh sin sana hitaben emri şerifim sudurunu nazır muma ileyh ilâm ve bil fiil baş defterdarım iftihanül ümera vel ekârim Esseyid Mehmed Tahir dane uluhu dahi ba takrir ifade ve ifham itmeleriyle vechi meşruh üzere amel ve harekete müsariat eylemek femanım olmağın penaha-i vasia-i lazime ve tekidi mahsusen işbu emri celil kadrım isdar veli ile tisyar olunmuşdur imdi liva-i mezburda olan askeriyyesenden maden-i mezbur kazalarına ifraz olunan kûsürden mada livai mezburun kûsuru bedeliyyesinden firazı irsal ve teslimen baki kılınmış olan manezzikir ondörtbir dokuzyüz doksan iki buçuk guruşun liva-i mezburda saire mütehammül olan kaza ahalisine ve nakli Amasya'da sakın eimme ve hubba ve sair dergahta eralub Emlak ve araziye mutasarrık olanlara imzimamı rey ve merifeti şerle tadil ve tesesiye ve şurutuna riayet olunarak tevzi ve taksim ve alel ical tamamen tahsiliyle şu günlerde darphane-i amizeme irsal ve teslimi ve saklini istikmali ve fevri ikran ve sarfı riayet itmeğın iradeyi aliyyem muktazasında idüğü ve bu babda (emasil) ve (şamih) ile emrar-ı vakit vukuu bir vecihle caiz olmadığı malumun oldukda bir mirsali muterrer amel ve hareket ve icrayı emir verrey-i şahane ile ibkayı muktezayı kârı şenayir ve ruyeti mezbureyi ita ve müsariat ve hilafında ziyade hazer ve mücenebet eylesin ve siz ki kuzzat ve nüv vap ve mütesellim vesair muma ileyhimsiz. Mazmunu emri münifim sizin dahi tahririniz oldukda mucep ve muktezası icraya bil ittifak dâmeni derbeyazı gayret ve emrarı ve feta için ile masarı naip ve gaşmal olmaktan gayetül gaye etga ve mübeadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadır olmuştur.

Buyurdum ki vusûl buldukda bu babda vechi meşruh üzere şeref yaftai şudur olan ferman vacibül etba lazimül imtizamilin mazmunu münifi ile amel ve hareket ve hilafından begayet tevaki ve mübeadet eylesiz ve şöyle bilesiz alameti şerife itimat kılâsız tahriren evaili şeyhi şabanül muazzam li sene ihda ve cerbain mieteyn ve elf 1241.

S. 8. / B.19

Mucebi emri aldı buyruldu suretidir.

Şeriat şiar Amasya kadısı Faziletlü efendi zide Fazlehu ve mezun bil ifta faziletlu efendisi zide macidul mütesellimi İsmail Ağa ziyde kadreh kıdvetül emasil vel akran ayan-i vilayet ve zabitan memleket ve umumun iş erleri söz sahipleri zide mükedderehu inha olunur ki Rum ili ordusu için ikiyüz kırk senesine mahsuben Amasya Sancağında vaki kazalardan matlub olan malum mikdar asker bulunmasından mezburdan vaki Gümüş Hacı Köy kazalarına ifaz olunan mebalığden maadası Amasya Sancağının havi olduğu kazalara terh ve taksim olunmuş ise de Amasya ahalisinin kendüleri eimme ve hutaiba ve sair dergahtan olduklarından hisseleri kazalara tahmül olunduğundan yedlerine mezkuran gayri-ez-teslimat 14 bin dokuz yüz doksan iki gurus ladin ve Zalunin abad baki kalmış ve kazainin ahalilerinin tahmillerinden hariç hissesi tarh ile tediye'ye iktidanları olmadığından bakay mezburun afiv ve tenzili için ganülen hallerinden olmadığı mülübasesi mebalığ-i mezburi livai mezlunun sair nalalleri olan kaza ahalileriyle nefsi Amasya'da mütevattın eimme ve hutaba (merkez) vesair dergâhda olub emlak ve araziye mutasarrıf olanlara tadil ve tesviye şurutuna ziyet olunarak marifeti şer ile ve cümle ittifakıyla tevzi ve taksim olursa babında ve taraflarınıza hitaben ekidi mazumun bir kıta emri şerifi alışam şeref yaftayı sudur eylediği imdi sizleri muhatabun muma ileyhimsiz. Keyfiyet mantuku emri aliden malumunuz oldukda bekayayi mekuri nefsi Amasya'da mütevattın eimme ve hutuba vesair dergahta olub emlak ve araziye Mutasarruf olanlar ile kazaini mezburun gayri tahmilleri olan kaza ahalilerine kadir ve şurutuna riayet olunarak marifeti şer ve cümle ittifakıyla tevzi ve taksim ve yerli yenide cem ve tahsil ve der alıyyeye irsal almamak üzere kabzına memuren teslimen tarafımıza irsalen itina ve dikkat eylemeniz babında ber mantugu emri ali dilan-ı eyalet Sivasta iş buyruldu tahrir veendermin başçavuşumuz izzetli Dede Ağa ile tisyer olunmamıştır bimen-i teala vusulünde gerekir ki ben mucebi buyruldu amel ve hareket hilafından hazer ve mucehebet eyleyesiz deyu

Fi 9 (n) Ramazan sene 241 .

S. 9. / B.20

Mahallesi sehatından bundan akdem fevt olan Halil bin Hüseyin müteveffanın veraseti zevce-i mefrukesi Fatma ile sağira oğulların Halil ve Mustafa ve sağira namun kimesnelere mahsure olduğu badel tahkik eşşer-i müteveffası mezburun taleb ve takvim ve beynel verase şerine tevzic ve taksim olunan müteveffayı mezburun terekesidir ki Ber vechi ati beyan o lunur Filyevme min şehri mamanan ül mübarek sene ahadi ve cahain müsteamilleriyle

Müstamillerime Hacikili Ağası

Müstamil Salta'i

Tere 12

Tere

Köhne Şalvar'ı

Köhne yağmurluk meayedi

Tere 10

Tere 8

Fes'i mea şaberei

Döşek'i minder'i

Tere 8

Tere 25

Yasdık'ı

Köhne kilim'i

Köhne yorgan'ı

Tere 6

Tere 3

Tere 10

Divan halısı 28

Mahallei mezburda nisfi menzil

Tere 84

Tere 300

Eraslan kariyesinden Ömer kethüda

Zimmetinde tere 50

O Usur'u kariyesinden Kara Celle Oğlu zimmetinde

Tere 50

Emri kariyyesinden kul Oğlu zimmetinde

Tere 45

Cem'a yekün tere 666

Minha el ihracat

Techizi tekfin bi vasiyet

Validesinin vakıf akçesine Dini müsbet

Tere 120

Tere 23

Karındaş Oğlu Muhammed bi vasiyet

Din tere 20

Resmi kısmet

Mesarifi müteferrikası

Tere 16

Tere 8

El ihracat yekün tere 187

Sahal ba littaksim'i beynel verase

Tere 479

Hassai zevcei mezbure

Hassai beynel mezbura sağır'i halil

Tere 59

Tere 167

Hassai ibnül merkum sağır Mustafa
Tere 167 beher 26

Hassai bintul merkume sağıre Emine
Tere 73 beher 33

S. 9. / B.21

Ber Mucebi defteri kassam sağıran mezburan Halil ve Mustafa ve sağırei mezbure Emine'ye babaları müteveffayı mezburdan münkil emval'i münusaların hıfz ve hareset ve tesviyei umurlu emirlerine amileri Ahmed namı kimesne bi hüccet'i şer'iyeye vasi nisb olunub olduğu ve sahabet'i merkumunu kabül eylediği bu hamle kayd olundu 241 Fi N. 15

S. 9. / B.22

Rumili ve ordusu için ikiyüzkırk senesine mahsuben Amasya Sancağında vaki kazalardan merteb'i ve matlub hazreti cihandarı buyrulan malumul mikdaur askeriyyesinden gayraz'ı fezayı maden livai mezburun sair kazalarına isabet iden bedeliyyeden gayraz tahsil'i bakaya kalan yedliyenin akl ve tesrili hususu bundan kadem bi ilam ve muhızır'ı istirham olunmuş ise de afu ve tenzili tecviz olunmayarak bakayayı mezburun tahsil ve irsalı babında bu defa kaydul mazmun bir kıt'a emri şerif vürud itmekle bakayı mezbur ondörtbin doküzyüz doksan iki buçuk guruş ve hizmeti mübaşiriyye ve teşmiyye beşbin yedibuçuk guruşun livai mezbur kazalarına tevzi olunan defteridir ki berüce ait beyan olunur harren fil yesmissabi aşer min şehri ramazanul mübarek lisene-i ehadi veerbain ve mieteyn efl.

Amasya	Gidegara	Havza
Hassa tere 0245	Hassa tere 5421	Hassa tere 2919
Ladik matlubu şece eltenzil	Zannun'u abad	
Hassa tere 2600-0866 = 1845	Hassa tere 1668	
Gelin kirası	Viray	
Hassa tere 1251	Hassa tere 1251	
Cem'a yekün tere 20000 yalnız yirmibin guruşdur.		

S.9. / B.23

İş bu sene-i mübarekeye Amasya Sancağı'ndan matlub buyurulur ise askeriyye iyesinin suretidir Fezâil velkelam Amasya sanacağında vaki fazlihîm vel ayan livai mezburun mütesellimi zid vel ikran ve ayan ve sair zabitan ve vûcuhul ala evvelicek

malum olaki Allahu Teala Rum ailesi birkaç sene-ü teberru olduğundan on ve inayet ve esirler ruhaniyet cenabesiye Süleyman ile bir an akdem gelib olan memalik İslamiyenin hayriyesiyle Hala Rum ili valisi ve düyuna sancakları mağruf nazırı serasker zafer ayasır desturu mükerrerem mesir-i muğnem nizamul alem vezirim Reşid Muhammed Paşa Edamallahu Teala iclale geçen sene ve tarafı eşref istiğrar namı ruhsat tahammüle kalam ile memur vetabin kılmışlar ve müşarün ileyh muktezayı gayret ve cemiyet üzere yaz ve kışa bakmayarak isak eşkıyanın aslı olan üzerine varub hasır ve nazik mübaderet taraf merdane ve delirane gayret verib kat iderek şimdiye kadar muharebelerde Hemedan hemedan müzehher olmuşlar ve hala velhak valisi Mısır donanması seraskeri destur-u mükerrerem-i müşir muğnem nizamül alem vezirim elhac İbrahim Paşa edemallahu Teala maiyetinde olan Mısır ile ve kapudânı derya destur mükerrerem müsirin nizâmül alem vezçirim Muhammed Paşa edamallahu Taala iclale ve min donanmayı sekbaniyla serasker müşârün ileyh elhaline hazihi ve bahren hasır ve tevfiğ ibtidar itmiş olduklarından bî avn ve inayet hazret bari gelüb Feth vemetak-ı aleyh Musul ve olub ancak elyevm mütellikden başka mahallerde taraflarında eşkıyanın dergar olunduğundan Rum ili valisi Serasker müşarün ileyh tarafından kul sevkiyle kahru istisallerine ikram itmekden olarak inşallah Teala kariyyen fethinden sonra serasker müşarün ileyh muktezayı memuriyeti üzere mealine misillülü eşkıya olan mahallerin üzerine asâkir-i külliye ile olan vemin kahru tedmirleriyle isan Rum nailesinin teala bu sene-i mübareke külliye ye taraf olması çaresini istihsal eylemesi icab hallerin ve bu cihetle müşârün ileyh tahrik maiyetinde ve gerek olacak mahal ve muvaffak vesair levâzım olan istihdam ideceği asâkirin ulufe idaresin mübaliğ gelmeye muhtaç iddüğü olub cümleye malum olduğu vechile saltanatı seniyyemin bidayet ve der kâr olan sene mebni şer-i mesârif-i aşirenin bütün bütün canib-i miriden idaresi mucib olduğundan zımnında Anadolu ve Rum ilide münasib olan mahallerine geçen seneki meziyetinden sonbu suretli bu sene-i mübarekede dahi biraz asakir ve ğanam ve çehalya tertib yedli tertib olmasına hacet itmekden naş birkaç Anadolu ve Rum ili kazaların valisi işbu sebebiyle hallerine zaaf tarı olduğuna binaen bu defaki tertib-i cedidin başka elimli hazimet mübayşrale barından varisle ehli yadla ser'at tahsiline olmak için bu hususa der saadetden mübaşir ve tesserinden nazar ile memalik evâmiri ve mutasarrıfının kapı kethüdalarını marifetiyle gönderilüb bilad-ı mürettibenin bir-an akdem yerinden tahsis muhatebe-i amireme cels tahsil olunması lazım kılmışlar ve bu vechile Amasya Sancağında vaki kazalarına dahi bu sene-i mübareke için fakat alınmışlar yedi fakir süvari asker tertibiyle bahri yüz ellışer guruşdan icab iden bir yük altışar altıbin yediyüz altı bedellerinin tahsiliyle darbhone-i amirem tarafına hususuna seniyye-i teallik idüb olbabda hattı hümâyun sevketmegün mülukanem sûdur olmağnasi siz ki kazak ve tevvab ve mütesillim ve saire muma ileyhim siz vusul-u emri şerifden mübaliğ vusul-u emri

şerifde mübaliğ-i mezkureye marifet şer-i şerif cümle maarifetiyle derhal livâi mezburun havi olduğu kazaların hal hal ve tahmillerine göre tadil ve şube-i şûrutuna riayet olunarak esmanun tevzii ve tağyim tahsil birle bir gün evvel-i darahane-i amireme irsal veteslime bil ittifak ikdam ve hayret ve zinhar müteaddar maiyetin eziyade fukaraya bir akçe tevzi ve tahsilinden eylemeğin fermanım olmağın mahsusa-i işbu emri celilil kadrim isdar ve bila mübasir irsal tisyar olunmuştur. İmdi liva-i mezbur kazalarından tahsili fermanım olan işbu akçesini masır bir kazaya hal ve tahmillerine göre tadil ve tesviye şûrutuna ve acilen taksim viran akdem bir tahsil ile bir gün evval darbhane-i amireme tavsile mesariat eylemeniz kati matlub iddüğü ve bitaet veemirler ve olunur veyahud miktarı mezkûreden fazla fukaraya bir akçe tevzi ve taksim kılındığı haber alınur ise hatta hal merhamet nedametini ideceklerinde olmadığı malumunuz oldukda ona göre amel amel hareketle inzaf emri ve iraden salimnade ve hilafında gayetel aya inza-ü mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım savir olmuştur buyurduki vusul oldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta südur olan ferman vacibul velazım mazmun tahakkuyuyla hamil olasız söyleyesiz alamet-i şerife itimar gılasız alameti şerife itimar takdir erbain ve elf Muadet bu defaiki mahal hazine-i sitte-i vürud cebelüler terhisiyle emta-i mesaen merzigune ikdam olunduğu bu mahkad kayd olunursa

S.10. / B.24

Madeni esmayundan bu defa iki mahlei hazine Amasya menzilhanesine vürud mugniyyen mutemed cebelüler terhikiyle emnaven ve salimen Merzifona igran olunduğu bu mahalle'i kayd olundu 241 Fi S.

S.10. / B.25

Mektaba zai suretidir

Şeci şiar Amasya sancağından vaki kazaların tevvab efendiler zid fazlihüm ve kıdvetül emacid vela ayan Amasya mütesellimi zeydi mecide ve budegân ve ayan vesair zabîtan vücuhu bi cümle erleri inha olunurki avn ve inayet fihil nasirin veimdadı ruhaniyet cenabı şehül mürselin ile asanı Rum tealisinin külliye-i hasriyesi ile hala Rum ili valisi vebil istiklal ser askerin sihatlu Reşit Paşa hazretleri muktezayı memuresini üzere müstalik üzerine varub hasır ve tazyikine mübadenet itmişler hala abide vel hakka-i Mora valisi Mısır donanması Serasker vezir mükerrerem Saadetlü emir Ayasım Paşa Hazretleri maiyetinde olan askeri Mısriye ile saadetlü kapudan Paşa Hazretleri dahi Donanmayı Hümayun Sefaretiyle serasker müşârün ileyhe birleşerek müstaliki mihren müdariki hasır ve tazyika ibtidar itmişler olduklarından feth ettaha ileyhden mesul müteffir olub inşallah teala gariba-i müslininin fethinden sonra ser asker müşârün ileyh muktezayı memuriyeti

üzere semaline tarafları eşkiya olan mahallerin üzerine dahi asâkiri külliyyeye ile bin nefer oralarda olan İsak Müşrikinin kahr ve tedmirler Ömer bu sene-i mübarekede gaile-i mezkûrenin külliye-i olması çaresini istihsal eylemesi icab-ı halden ve bu vechile müşarûn ileyhın maiyetinde ve kürk teshir olunmuşlar ve olunacak mahal ve muvateanın vesaire levâzım levazım birilerin muhafazası için istihdam ideceği asakirin iktiza iden temlik-i evemiri mütüveffanın maarifetleri ile götürülürdü bilat mertebenin biran akdem tahsil ve darbhane-i amire lazım kılmış ve bu vechile Amasya Sancağında vaki kazalarına dahi bu sene-i mübareke için fakat temşiridi süvari asker meziyetiyle bahri ikişer yüz elli guruşdan icab iden bir yük altmışlar altıbin yediyüz guruşa bedellerinin tahsiliyle darbhane-i amire tarafına irsal ve tavsili hususuna irade-i seniyye halal iderek olbabda sûdur iden emri ali bila mübaşir tarafki gönderilmişler olmağla emri şerf-i mezkûrde emir ve irade olunduğu vechile mübaliği mezkûreye marifeti şeri vechile derhal tadil ve tesviye şurutuna tesviye ulufe ve zehaire muktezayalarının idaresi mübaliği külliyyeye iddüğü ve ishatten olarak işbu mesarif-i kitrenin bütün canib-i miriden idaresi mucib olunacağından iane-i beyt imal zımında Anadolu Rum ilide münasib olan mahallerine geçen seneki suretle bu sene-i mübareke o dahi biran eskir ve ağnam tertib olunmasına hacete ve bir kaç seneden berü Anadolu Rum ili kazaları halisinin dahi mertebiyân hazır hallerine zaaf tarî olduğına binaen bu defa tertib-i cedidin başka aile-i fukara hizmet mübaşirine dahi varista vehum aslıyanın serât-ı tahsiline müdür olmak için bu hususuna der saadetlûden mübaşir tayin ve tesmiyenden sarf-ı nazar ile riayet olunarak ve takvim olur darphane-i amireye irsal tavsile mübaveret ve zinhar mikdar maiyetden ziyade fukaraya akçe fevzi ve tahsilinde mücanebet eylemeniz gelüb tahrir ve irsal olunmuşdur. İnşaaallahu Teala vüsularda berüce hareket eylesiz vesselam

S.10. / B.26

Askeriyesine buyruldu suretidir. Amasaya Kadısı Faziletli Efendi Zeyd'i Fadıla naib vel ahyân mütesellimi ve silahdar İsmail Ağa Zeyd Mecide muzahhar ila vel akran ayanı vilayet zabitan ve vücudu memleket ve esir erleri zeyidden mukadere hum inha olunurki bu hikmetullahi teala bir kaç seneden berü olan asati Rum gailisinin cenab-ı hazret veddaru ruhaniyet Esseyidil murselin ile işbu sene-i mübarekede göre mübadilerinde olan memalik-i islakiyenin müstehir niyet hayriyesiyle hala Rum ili valisi utufetlû Mehmed Reşid Paşa karındaşları hazıretleriyle Cidde ve Mora valisi imhac emri İbrahim Paşa ve kapudanı Derya utufetlu hasır ve Mehmed Paşa karındaşlarımız hazvatı donanmayı esmayun ile bil maiyeti birleşerek müstelik itmişler olduklarından Allahu Teala işbu sene-i mübarekede hazreti cihandarıyla şaye-i fevt olmak müşarûn ileyh Hazretlerinin maiyetlerinde on ulufe-i ve virilan mesarifata müdar olmak için sairelerin misillili Amasya

Sancağından dahi yedi nefer süvari tertibatıyla bahri ikişeryüz altışar oluşdan ceman bir yük alınmışlar altıbin yediyüz altı guruslar bilyenin cemi ve tahsiline irade-i aliyye-i teallik itmişler ve olbabda taraflarınıza hitaben şerif-i südur olan emri ala ve mucibince zuhur iden mektub-u sami taraflarına gönderilmiş olmağla imdi sizki muhataban muma ileyhim söz sureti muksasın emri ali mektubu samiden dahi malumlarınız oldukda derhal yedliyye-i mezkuri liva-i mezkur kazaları marifet-i şerile taksim ihrac ve inhah birle cemi ve tahsil bile biran akdem cem^c tahsil ve darphane-i amireye teslisi hususuna ikdam ve ziyade-i ihtimam eylemeniz babında ber mentuku emri ali divanı eyalet işbu buyrulursa isdar ve haftan ehamiz Rüstem Ağayla irsal olunmuşdur Teala vüsulunda gerekdir ki mentuk emri alışana ve mucib buyruğumuzla amel ve hareket ve mesahihi ile hilafından ziyade hazr ve mübaadet eyleyesiz deyü sene.

S.11. / B.27

İşbu ikiyüzkırkbir senesi şehri ramazanın gurre-i yevmi cum'a olduğu çevrem naibi efendi hazretlerinde adul'u israr'ı rical müslimin şehadetiyle hüküm olunub tadaz ve tekcuu selasin ile gurre-i şehri şevval yevmi ihda olduğu naibi muma ileyhin mahküm biha hücceti şer'iyesi Amasya mahlesinde huzur'u şer'i etherda karait ve mazmunu sabet ve hükmü şer'i içhük olmağla Amasya'da sene-i mezbure gurre-i şehri şevvali yevmi ehadden olduğu mahküm olmağla ma esuauma esvau vaki keteb ve imla ile haka kadik hakimi efendi hazretlerinin meclisi şeriflerine irsal olunursa memul ve vücudur ki kabûl'ü mazmunuyla amel olanlar harren fi evahüri şehri ramazan sene ehadi ve mieteyn ve efl.

Muhammedin Mustafa Mustafa din'i Mustafa askeriyeliyesinden zikri ati karaların hassası

Tere hassa

1500 zikre

0500 kapukaya verefibaşı ve karasegir veserecegencane

0300 aksalur

Çavaş 0250

0250 kadak

Bekir 0250

3000

S.12. / B.28

Bugne teala işbu senei mübarekede Rum milleti eşkiyanın gelib ve inzivai vekemiyeti mübadilerine geçiş olan memaliki islamiyenin teshiye ve inzagi niyyeti hayriyesiyle memur hala Rum ili valisi seraskeri zağir eser'i devletlu Muhammed Reşid Paşa hazretlerinin ve memuran sairenin maiyetlerinde evladı asakir muahhaz ve bin ulufe ve mesarif sairelerine medar olmak için Amasya Sancağından vaki kanallardan altıyüz altmışyedi nefer süvari tertibiyle bahri ikişeryüz ellışer gurusdan icab iden bir yük altmış

altıbin yediyüzelli gurus'u bedeliyeinin cem'i tahsiline iradei seniyyei teallik idüb olbab da sadr ve varid olan fermanı ali ve mektub'u sami mucibince bedeliyei mezburenin cümle marifeti ve marifeti şer'ile livai mezburun havi olduğu ve elf kazalara tevzii ve taksim olunan defteridir ki berüke ati beyan olunur harren fil yevmil hamis ve işrin min şehri ramananül mübarek lisene-i ehadi ve erba'in ve mieteyn.

Amasya

Gidegara

Hassa Süvari nefer 120

Hassa süvari nefer 1132 bedel 28375

Havza

Ladik

Hassa süvari nefer 662

Hassa süvarii nefer 60

Yedi bedel 16625

Zennun'u abad

Gelinkiras

Hassa abad süvari nefer 462 bedel 11625

Hassa süvari nefer 262 tere 4625

Viray

Merzifon ve Merzifon'u abad ve Zeytun ve

Hassa Süvari nefer 20 tere 5000

Gümüşlü Hacıköy madeni esmayun

Süvari nefer 214 bedel tere 54300

Cem'a yekün Süvarii nefer 667

Bedelat tere 166750

Yalnız yüz gaşer altıbin yediyüzaltmış gurusdur.

Yalnız altıyüz altmışyedi nefer süvaridir.

S.12. / B.29

Serh'ii mizan harir'i Amasya mukataası malından almak üzere pare üçer yevmi on akçe vazifeye mütasarrıfı şeyh Hacı Ahmed Efendi Gane ulemai Hafız keteb'i kütübhanei hud'u der'i Amasya arzuhaller sunub vazifei mezküre akıl kalil olmağla gendüye terki ihsan buyrulmak babında inayet rica itmeğin sadr olan fermanı ali yevmi beş akçenin senevisi hesab olundukda ondört buçuk gurus okuz akçeye baliğ olmağla meblağı mezbur ikiyüz yirmibir seneden itibaren mukataai merkumenin haline zam ve ol mukabele'i merberatı ve baş muhasebe ve zimmet edfterlerine alem ve haberleri virilmek babında defterdarışık evvel izzetlu Osman Efendi telhis itmekle telhis ve mucibince tevcih ve beratı ve alem ve haberleri virilmek babında tarihi mezburda sadr olan ruus'u esmayun mucibince alem ve haberi virilmek mezbure beş sağ akçe tevcih onbeş akçe pare üçer berat alışan yazılmak ferman olunduğuberatında şerh virilmekle

İşbu binikiyüzkırk senesi şerifi senedne açmah zabt itmek üzere Amasya kazasının idarei umur serdarlığı dergâh'ı ali yeniçeriyân ağası Mehmed Ağa hazretlerinin mektubuyla Amasya sakinlerinden altmışyedi cemaatin ağalarından Mehmed Emin Ağanın uhdesine ihale vetefiz olunmuş olduğu işbu mahlei şerh virildi 241 fi.

S.12. / B.30

Aruca karyesi sakinlerinden Muslu bin Mahmud namı kimesne meclisi şer'i şerife gelüb gendüsü babası Mahmuddan ve babası Mahmud dahi validesi Fatma hatundan ve mezbure Fatma hatun dahi babası Hasan Ağa dahi validesi Ayşe hatundan ve Ayşe hatun dahi Abdullah'dan emir olub olvechile mezbur Muslu sadat'ı kiramdan olduğunu dava ve berüce muharrer davasını şühud'u advilden karyei mezburesi kimesnelerinden Mustafa kethüda bin Veli ve Mustafa bin Hasan namı kimesneler şehadetleriyle isbat eylediği bu mahle kayd olundu fi 441 dava.

S.13. / B.31

Medine-i Amasya'da kain eski kethüda mahlesi sekatından olub bir müddetten berü gayet mukataa ile gaib garel beled vemefkud olan İsmail bin El Hac Mehmed namı mefkudun hayatı ve yahud memanı zuhur idince kini emval ve emlak ve eşyasız hafız ve herasete ve bundan akdemce mefkud merkumun babası mezburul hac Mehmed vefatında terekisinin tahrir ve taksimi ve istikamınla mevkuf olar bir mantuk defteri kasam ifraz olunmuş olan ikibin üçyüz kırkdokuz gurus dahi ehaz ve kabz ve yine mevkufen meblağı mezkûru dahi hıfza ve vakaya zımında sub'u şer'i enverden bir müstakim ve emanetkâr kaymi nisb olunması labid ve mühim olmağın emanetle marufe ve ferkel vücuhi kimlik uhdesinden gelmeğe kadara idüğü zeyl ve sefiyede muharrerü'l esmai müslimin haberleriyle edderişşer'i olnur'u kayam olan mefkud merkumun validesi basine babında el vesika Harife namı hatunu hakim efendi hazretleri mefkud'u mezburun hayatı ve macunud mehatı nemayan oluncuya değin berüce meşruh kaymi nisb ve tayin eyledikde merkume Hatnu dahi berüce muharrer kimlik'i mezkûr kabül ve merasimini kemayenbağı edaya teahhüd itmeğın hasir elvaki bittaleb keteb olundu Harer'i fi evail7i şehri şevvalül mükerrem lisenei ehadi veerbain ve mieteyn ve elf.

Pekinzade Elhac İbrahim Beyefendi, Saadeddin zade hilafından, Serci Esseyyid Hüseyin Efendi Muhzırbaşı Mehmed Ağa Emin Efendi ve gayrihim.

S.13. / B.32

Devletlu haklarında Sadr olan fermanı alişan'ın suretidir.

Destûru mükerrerem müşiri mefhum nizamül alem miril umur elcumbur bil fikri essakib mütim'i mihamül enam birrai essaib mümhid'i bünyan edd devlete vel ikbal'i meşidar el mahfuz bi sünufu avatıful mülk el ali hala Sivas valisi vezirim Seyyid Muhammed Paşa Edamallahu Teala tevkii refii esmayun'u vasıl mucibince malum ola ki bundan akdem başıbaş velil taifesinden bazıları takım takım Anadolu ve Rum ili kazalarında serseri geşne ve gizar ve fukarayı raiyet ve aczei envai mezalim ve tadi bata ictisar itmekde oldukları bilahbar tahkif kılındığına binaen fima bad o makule kazasına cesaret idenlerin beher hal'i şairiyle fukara ve ziakarın istihsal esbabı asayışi esne-i hinleci hususuna ihtimam ve dikkat kılınmak ve değilmeyüb sureti şakavetde olanların müğayir şer'i şerife hareketleri tahkikine mebni iktizasına göre asker çıkarılarak bil cümle ve kara ahalisi ve ittihaz ve infakiyla tevcih idenlerin mecburdan karşı durulub mukabele idemedikleri halde civar bulunanlara bilahbar birbirlerine muavenete endfa'i galelerine el birliğiyle ikdamı gayret olunmak üzere iktiza iden mahallere geçen senei mukadder o emri aliyyem isdar ve sadrazam serçeşmesi tarafından memurlar tayin ve tısyar kılınması ise'de bu esnada taifei merkumdan kim almaz bahı oğlu ve ibiş ve güklesiz ve bariz açık namı beş nefer eşhas başlarında onbir takım eşkıya ile Karaman ve Ankara ve Kangırı ve Kayseri ve Bozok ve nekide ve Beyşehir ve Kayeşehir ve Sivas ve cürum ve havalilerinde serseri keşti ve güzâr ve kara ve hesabatda gasbi emval ve katli nüfus ve dek'i arz ve namus misilliki envai fezahata ictisar itmekde olduğunu bu def'a bi maruzatı inha ve iş'ar olunmuş olub ondanberü ve vüzerayı azam miri miran kiram ve mütesellimin dairelerinde istihdam olunan delilbaşılardan bir müntesib olduğu daireden hini mefarifinde maiyetindeki taidüb gendüsü vilayeti vem ahlemize ise orada veya hud bir cismi şehirde gendü haliyle ikamet ve badebir vezire ve dairesine intisab eyledikde ol vakitde yine maiyetine ezzevcedir neferat tohlayub müntesib olduğu dairede delibaşılık hizmetini idare ve ruiyet ve itmek ve delil neferatı gerüası dahi başılarının bi tenadan eylediği gibi emiz'i dairede delibaşılık intisab idemedikleri halde ve doğu vilayetlerine gidüb çift ve çif ve gendü hal ve azimiyle dini iştigal eylemek adeti kadimelerinden olduğu zahir ve şimdi bunlar bir daireden eyledikleri gibi böyle köylerde serseri geşti güzâr ve havayı günagün zulm ve teaddi ile ez ace ictisar itmeleri hem rızayı barının hilafı ve hem mizac mesaleti imtizac şehri yaran biddefeatül an tenbihatı celilei cihandarından min küllül vücuha mugayir ve menafii idik yedihi ve bi ehli olmakdan naşi ve misillilü serseri geşti güzâr iden delil ve bad'ı izin ıslakdımı adetleri üzere maiyetlerinde olan neferatı dağıdub gendileri ehli vilayet ve mahallerimizise ise orada ve yahud azl ve edebleriyle ikamet eylemeleri delil'i neferatı güruhu dahi başılarının babından eyledikleri gibi tamiyle baş maiyetine intisab idemedikleri hilafı şer'i şerif şifavetde ve isdar ve vedinallah olan fukara ve vazifaya racisei ictisar ile geliri takdirce vardıkları mahallerden eyledüse def'i mezalimlerine ibtidar olunacağı gümüş

düşlerine ilka ve tefsihim ile serseri geçti gûzar idenin müngaleri isyanın istihsaline ikdam ve sarfı ruiyet eylemeleri bundan sonra bir gûna diyecekleri kalmamak için evvel emirde gönderilan fermanlık birer suretlerini gendüye yasal varase itmeleri zımnında hala Karaman Valisi vel hakai Akşehir ve Aksaray Sancakları mutasarrıfı sadr esbek desturu mükerrem vemeftum ve muhterem mizamul alem vezirim Seyyid Ali Paşa ve Kangırı Sancakları mutasarrıfı destûru mükerrem müşiri mefhum vezirim Muhammed Nurullah Paşa ve fakrı ve mezburu sancakları mutasarrıfı destûru mükerrem müşiri mefhum nizamul alem vezirim Osman Paşa ve Niğde ve Kaşehri sancakları mutasarrıfı düsturu mükerrem müşiri mefhum nizamul alem vezirim Sert Mehmed Paşa Edamallahu Teala idalehum ve Çürm sancağı mütesellimine bu defa mahsusen başka başka emri şerif isdar ve tısyar kılınmış olmağla vezirim müşarün ileyhsin sen dahi mecbul olunacak garşinas ve ruuyet muktenasınca taraf ki gönderilmiş olan işbu fermanı alışanımın suretini zeyri hükümetinde kain mahallerde o makule serseri geçti gûzar idenler taraf taraf irsal iderek ve diklemedikleri halde ref'i ve tenkillerince lazimesini icra eyleyerek haslı işbu uykusuzluğun men'i ve defiyle fukara ve zaifanın asayişler ve istirahatleri esbabının ve vesailinin layıkıyla istihsal ve istikaline bezli mahsal vasi ve mukadderet eylemeğin fermanım olmağın tenbilen ikdama hasnei işbu emri celilil kadrım isdar ve ile tısyar olunmuş imdi taifei merkumenin firurlukda kain mahallerde serseri geçtiğûzar ile gürüngiden külliyei maileri madesi matlub kat'i cihandarandan idüğü ve bade izin dahi o makuleler hakların da zinhar imanil ve mesamiha olunubda alteraflarda teaddileri bir gûna merkua gelür ise ref ve tenkilerine ademi kıyam ve ikdamdan ma sen ki süvalini taraf kiraci olacağı malumun oldukda ana göre amel ve hareket ve icrayı o ve iradei şanımla ibkayı garşinası ve darabına bezl cel' meknet ve hilafından hazer ve mücanebet eylemeğin babında fermanı alışanım sadı olmuşdur. Vüsul buldukda bu babda sadr olan fermanı vacib eletbag buyurdum ki vekzimul el münsalimin mazmun nizamı ve nenle amel ve hareket ve hilafından azr ve mücenebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife ikad kılász tehiren esa fi şehri şaban lilazim lisenei ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.14. / B.33

Kapusuz divan haklarımıza vürud iden buyruldu suretidir

Şer'ineşiar Amasya kadısı faziletlu efendi Zeydi Fadıla ve kıdvetül emacid vel ayan mütesellimimiz tutulub İsmail Ağa Zeydi Mecide makahirül emasil vel akran ayan vilayeti vücuh memleketi vesaire iş erleri Zeydi mukadderihim inha olunur ki kaza ve tevamı ve kazade geçtiğûzar idenler taifesinin bir müddetten berü dairei azam huzuratında mütesellimin dairelerinden sergerdeleri eyledikde sair dairei vüzeraya gitmeyüb gendü başlarına bir takım erazili eşkıya cem iderek kaza bekza serseri geçtiğûzar ve vediayi

cemabı halik elbenaya olan fukarayı raiyet ve sakinei memlekete envai cor ve zullm ve itisaka cesaret iderek ansab'î emval fukara ile tahrib diyar itmekden gali olmadıkları ecelden bu keyyisat nahmura vasıl semii nacidarı buyrulduğundan bundan böyle kapusuz ve serseri gezmeyüb eğer Bursa'dan yer delilesi idilür ise başında maiyetinde olan neferatını başından dağıtılab esbabisi diyarı memleketlerine istiğal ve diğer memleketde o makulekâr ve kesbileri yoğ ise bir şenhre varub ikamet itsinler ve başka kâr'ı vaziyetle maaşlarına baksunlar bu davayı beyhudeden farig olmayub afki gibi fukara ve raiyete cür'u zulm ve itika cesaret idi olur ise o makulei delil üzerine varılub kahr ve idam ve fukaralarına bakılmak tenbihatını havi bu defa tarafımız ve hitaben başka ve cümle Anadolu ve Rum ili eyelatinden valilerine başka başka ekdil mazmun evamiri aliye şerifi neceşayı vürud itmekle olbabda sadr olan alışanın birer kıt'a buyuruldumuza matuben irsal olunmuştur vüsulunda keyfiyet hal'i maludur itme lüzumunuz oldukda sizler dahi cümleye tefhim ve ilka ve ilan idüb taifei merkume haklarında sadr olan iradei aliyyei ve kiramet ifadei seniyyei muktezası üzere zinhar bizinhar bundan böyle kazanızda başköşe kapusuz askeri gerüsünü gezdirmeyüb sadr olan emri ali mugayiri hareketde bulunmaları lazım gelür ise bilittifak mühman itmeyüb cevap viresiz eğer mukabele ideceklerini aklınız keser ise acile tarafımıza ifade idesiz asker cihetle lazım gelecek iatada techiz kusur olunmayacağı malumuz oldukda elhaküre infaz emri aki icrasına ihtinam ve dikkat eylemeniz babında bir mantuk emri ali tabihen ve ifhamen divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu tehir ve isdar ve kıdvetül akran muktah'ı iamız İsmail Ağa ile irsal olunmuştur inşaallah teala vüsulunda gerekdir ki bir mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından ve mücanebet eyleyesiz deyu 241 Fi N. 21

S.14. / B.34

Mübayaai Darbhanei Amire Fiha

Biddüz'i ve mücar

Dirhem 1 Tere 162

Fındık raiyesi ve namı Fındık İstanbul

Dirhem 1 Tere 17

Atik'i Sultan Mecid Altunu

Dirhem 1 Tere 172

Atik'i Sultan mustafa Altunu

Dirhem 1 Tere 162

Mısır altunu

Dirhem Tere 13

Ruvilbin ve suğur bin tabir olman altunu

Dirhem 1 Tere 18

Namı Rumu aded

1 Tere 28

Tesfiyesi

1 Tere 14

Rebeayesii	Atik yüzlük	Atik ipgilik
Tere 7	Tere 5	1 Tere 4
Atik'i gurus	Cihadiyye	Cedidi ibkilik'i
1 Tere 2	1 Tere 6	1 Tere 2
Cedidi gurus	Riyal	
1 Tere 1	1 Tere 9	

S.15. / B.35

Altun maddesine dair buyruldu suretidir.

Şirai şiar Amasya ve gümüş mea Hacıköyü ve Merzifon kadıları faziletlu efendiler zidet feza ilihim ve kıdvetül emacid vel ayan mütesellimleri izzetlü ağalar zidet kadrihim ve kıdvetül el emasil vel akran ayan vilayet ve zabitan memleket ve umuma iş erleri zidet mukadderihim inha olunur ki adli vesair atik altun ve ecnas akçenin fiy'at'ı müstakirresi üzere bi fermanı ali memuru mübayaacıları marifetiyle ehaz ve canib darbhanei amireye ita olunmasını şamil bundan akdem'i defeatıyla emri celil elguvan ve mektub'u saimi hazreti sadrı tepnahsı şerifi südur itmiş ve mucibince tarafımızdan dahi cümleye tembihini havi buyrulduklar neşr ve irsal olunmuş ve ahir bir kazanın dahi mübayaecıları gelub evkat üzere olmuş ise de erbabi ihkar makuleleri fiy'at'ı müstekarrelerine fenaat itmeyüb hususu mezkûru gendülerine kâr ittihaz iderek birbirleri mübanelerinde müstekarresinden ziyadeye alub virmekte oldukları Peyamii Seyyidei Sami Hazreti Cihandanı olmakdan naşı o makule mahkulerin tahrir ve mugayir rızayı ala hareketlerine nazara tedibatları zeylinde bu def'a dahi muekkid'i emirnamei hazreti sadr-ı Ali vürud itmiş ve istikrarı kadim üzere bir kıt'a defteri dahi gelmiş ve hususu mezkûru kafei kazaya ilan ve tekid eylemeniz hususu derün emirnamei aliyeden dere ve iş'ar olunmuş ve hususlar mezkûru icrasından iden mütesellimi ve verme betait eylemeğirne binaen ramazanı şerife hürmetci katı olasından sarfı nazar katillerine bedel diyarı baideye nefi ve icla oldukları ve mübayaacıya virmeyüb ehlileriniz tarafından gizlüce ehaz ve ita ve ziyade biha ile olub viren olur ise zabıtların müsahedesin iktiza ideceği ve bu hususlar içün voyvoda bulunan tarafı devleti aliyeden muatib'i azime duçar olacağını yakına derk ve elcamini mülahaza eylemek imdi sizler ki muhatabun muma ileyhimsiz malumunuz oldukda ecnasi altun ve nukudu sairenin defteri vüsula mucibince mübayaacıları virilmesi evvel ve ahir ve muhsaya-i ziyadeye alub virin femkir makule gerinin dahi zahire ihrac ve voyvodalarınız celb ve ilka ve tarafımıza arz ve ilama mübaderel eylemeniz babında divanı eyalet Sivas'dan işbu

buyruldu tehir veile tesbir olunmuşdur aniyye teala vüsulunda gerekdir ki bir mucib buyruldu amel ve hareket eylesiz deyü 241 Fi L. 5

S.15. / B.35

Bir müddettenberü kazalarda serseri geşti gûzar ve dinallah olan fukarayı zaifaye ibsal'i hisar iden başı boş kapusuz askeri gerüsü bundan böyle kaza ve karalarda gezdirilmeyüb men'i vedefaları babında sadr olan emri ali ve buyruldu samiha ile vürud iden meftah'ı ağası izzetlu İsmail Ağa'nın hidmeti mübaşiriyes bin guruş ve teamiyesi ve hedamiyyesi beşyüz guruşun cem'an binbeşyüz guruşun Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunan defteridir ki berü'ce ati beyan olunur harrer fil eyvmil hamis min şehri şemalül mükerrem lisenei ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya	Gidegara	Havza
Hassa tere 424	Hassa tere 406	Hassa tere 219
Ladik	Zi altunu ebad	Gelinkirası
Hassa 195	Hassa tere 125	Hassa tere 94
065		
138		
Ba'del nasrınlamatlub		
Viray		
Hassa tere 94		
Cem'a yekün tere 1500 yalnız binbeşyüz guruşdur.		

S.15. / B.36

Bundan akdem Medine-i Amasya'da vukuu bulan zelbelci azimeden naşı Medine-i mezburede vaki sultan babirne Veli Hun tab'ı Serah hazretlerinin neba ve ihya girdeleri olan cemii şerif ve minareleri ve mederese ve han ve sair tamire muhtaç olan muvazii bundan muhaddem cümle marifeti şer'ile ba'del keşf vel muayene mesarif muktezayasının der saadete irsal olunan suret defteridir ki berüce ati beyan olunur harrer fi gurrei şehri şevval'i ekrem lisene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

- Camii şerif ve derünunda kain kübeli ve mahlei saire tamiratı Tere 500
- Camii şerif haricinde geihan kayalar ve mahal'i saire tamiratı Tere 1000
- Minarelerin tamirat Mesarifatı Tere 600
- Camii şerifin taşra kapuları tamirat'ı mesarifatı Tere 200
- Medresenin tamiratı mesarifatı Tere 200

Hâm-ı mezkûrun mezhidem olan canibi selasesinde kain ike bir duvarların mesarifatı tere 1500

Hanı mezkûrûn mûnhidem olan mucibesi mesarifatı Tere 1500

Hanı mezkûrun kayesine sarf olunacak yediyüzelli fi gurusun biha mea o senadiyye Tere 1050

Nan-ı hane temiratı mesarifatı Tere 100

Setan tamirat-ı mesarifatı Tere 100

Camii şerif mefzatından namazgâh'ı tamirat'ı mesarifatı Tere 1150

Hemaşaler tamiratı mesarifatı Tere 100

Cem'a yekûn tere 8000

S.16./B.37

Kurşunluoğlu İsmail Alemdarın bağı samın suretidir.

Medine-i Amasya kain şeyh garik mahlesi sekkâtından Osman Bin Ahmed namı kimesne hala Sivas valisi devletlü Esseyyid Muhammed Paşa hazretlerine takdim eylediği arzuhalı balasına dava atı elbeyanın bir muktezayı şerif ethar fasl ve asam hususata dikkat olunmak babında kaside kılınan buyruldu destûraneye imtisalen sahibu mahal'i merkum Osmanin hasımı yine medinei mezburede kain gökceniz mahlesi sekatından Kurşunluoğlu İsmail Alemdar mübaşiri marfetiyle meclisi şer'i şerif enurda celb veihzar olundukda sahiazuhal merhum Osmanın hasmı mezbur İsmail Alemdar tarafından vekil sicil-i şer'iyesi rafi ehliil kitabülhac İsmail bin Osman Efendi muhızırında dava ve takriri kelim idüb bundan akdem fevt olan babam Ahmed namı müteveffanın emlakinden olub Amasya şehri civarında vaki kara seker namı mahalde kain malumul hudud vel ceyran bir kıt'a tabi görümünün cebgin oğlu tarafından hafifini babam müteveffayı merkum hali hayatında ifraz ve tabin ve tehdid birle bağı mezkûr dürününde kain bir yecgihane ve bir bab evta ve bir g üşek dahi bağı mezkûr ile beraber tarihi kitabdan beş sene mukaddem binbeşyüz gurus şemin'i merfu makbuzel ile Baki bey'i ve teslim ve yeniden berüce meşruh ve iştira ve kabûl ve ol vechile hafif bağı mezkûr ve mevcud ibnei mezkûre benim mülk müşniram olmuşunuz işbu mezbur'u vekilin müvekkilli merkum İsmail Alemdar Refik bağı mezkûru fazulu olarak zabt ve bir senelik mahsûlünü dahi ehaz itmekle süval olsun bağı mezkûrden keffe yedi ve mahsûlü mezkûrun dahi yakarak ve teslim olunması matlubdur didikde gasbil süval vekili merkum Elhac İsmail cevabında nesfi bağı mezkûr dürününde magrusa oniki sıra devt'i eşyeharını müteveffayı merkum Mehmed Ağa hal ve hayatında ifraz ve tayin ve tehdid ile kendinden sonra tarih'i kitabdan sekiz sene akdem müvekkilem merkum İsmail Alemdar'da kirvem ve eşcar-ı mezkûreye aya ve teslim ve temlik eyledikde müvekkilem merkum İsmail dahi hebbe-i marulbeyanı badel kabûl eşcarı

magrusai mezkürenin maarusa oldukları Erazı-i dahi bi marifet'i sahib'i arzla firağı tefvizil ve olduğu tefvizil ve kabûl itmekle olvechile müvekkilem mezbur İsmail Alemdar mülk masubu ve makbuzu olmak üzere bağı mezkûru zabt ve nefis eylemiş deyu def'ale mukabele idecek gasbûl istintak ve akibul inkâr vekil'i merkumul hac İsmail'in ref'i ve tafrir'i meşruhunda vaki hebbei mezkûre de ibtidair izin sahibi arz bulunmadığı tağribiyle esbei mezkürenin ve hebtei ol yesinde netrak fesadı runma ise de ancak ezen'i sahibu arzla muahhiren dahi vukum bulduğu takdirde Esbei mezkürenin sıhhate münkalibe olmuş olduğu işbu fütüvayı şerifden müstefad olunur ki zeydi bir arz'ı emiri ve eşcarı mülk bağının şu mikdarı maiyetini tayin ve tahrir'i birle damadı Ömer'de masbei teslim idüb Ömer ve dahi kabzl ve kabûl itdikden sonra sahibi arzdan birini zabt içün zeydin emir ve azniyle tümsek almış ola bi senei mezkûre sahiha ve teme olur mu elcevab olur bu suretde Ömer ve ol bağ-ı za.t ve tasrif-i murad itdikde zeydi mücerrer sin-i sahibi arzından temeski sonradan eddik base-i sahiha olmadı deyu menazîa veyahud zeydin fevtinden sonra vereseleri müdahale kadar olurlar mı elcevab olmazlar ehli akid mevkuf vele mucizi halve vukua çeyiz bicazete kagunul icazet el lahikini kolu kaletе essayıkına mahil figar ve icazete fil intihai gazene fil ibtidai ifah'ı geniz el icazet ellahfete el icazet ellahifete kalazen essabık'ı hayriye fütüvayı şerif mesturun nakul'u sahihei mezkûresine itimaden ve ibtinaen vekili merkumulhac İsmailin refii meşrufunu mübeyyin yine taleb olundukda adul ihrarı rical müsliminden Amasyalı Memo Oğlu Hasan Ağa ve Dede Oğlu Hüseyin namı kimesneler lieclişşehade meclisi şer'a hazuran olub esel istişhad fil hafika nesfi bağı mezkur ve derununda magrusa ve mevcuda on iki sıra devti eşcarını müteveffayı merkum Ahmed Ağa hali hayatında ifraz ve tayin tehdid idüb tarihi kitabdan sekiz sene akdem işbu vekili elhac İsmail'in müvekkili mezbur İsmail Alemdar ise ve teslim ve temlik itmiş oldukda merkum İsmail Alemdar dahi meclisi hayada teslim ve kabûl idüb eşcarı mezkûre mağrusa ve mevcuda oldukları erazı bi ezen sahibu arzla firağ ve etfvizil eyledi bizler bu hususa bu vecihe üzere şabhez şehadet dahi ideruz'u deyu ehriri edai şehadeti şer'iyye eylediklerin de badel teaddil vetterkiyye şehadetleri makbule olmağın mucibince hafif'i bağ-ı marûl beyan ve derünün de mefrusa ve mevcuda oniki dört eşearı merkum İsmail Alemdarın mülk mevmubi olmağla zabt ve tasrifine dahi badel hakim vel nebiyine ma ehlül vaki bittaleb keteb ve imla olundu harren fi evahiri şehri ramazanül übarek sene ehadi veerbain ve mieteyn ve elf.

Hala muahharan bil ifta Ahmed Necib Efendi.

Meftai sabıkıl hac Ebubekir Efendi Kegizade el Hac İbrahim Beyefendi Serdar'ı Abdullah Ağa başçavuş Hafız Abdullah ve gayrihim

istrah ider diğ er bir kıt'a ve tarlayı mezk r insalinde kemain malumul hudud tahmin'i iki kile tahf m istihab ider diğ er bir kıt'a ve yine bağlarda harık altında kain etrafı erbeadan Hacı Hüseyin müvekkilem mezb r Halil ve harık ile mahdud tahmin'i beş ölçek tahvimi istiab ider diğ er bir kıt'a veyei karyei mezburda kabristan civarında kain etrafı erbaadan Babacan Oğlu Hasan ve Deli Osman tarlaları ve çay ve hark ile mahdud tahmin'i altı ölçek tehvim'i isticab ider diğ er bir kıt'a ve Kavak ayı başında etrafı erbeadan Kara Mustafa ve Babacan Hacı ve Kel İsmail ve Mercan  mer tarlalarıyla mahdud ve tahmina dört ölçek tahvim istiab ider diğ er bir kıt'a ve kal'ada muvalikde kain etrafı erbaada Mercan  mer ve Kel Osman ve  k z Oğlu Hüseyin tarlaları tarikr am'ı ile mahdud tahmin'i iki kile tehvim-i istiab ider diğ er bir kıt'a civarında kehain etrafı erbeadan Hacıoğlu ve Babacanoğlu Halil ve Halife Oğlu ve Kibar Oğlu Hasan tarlalarıyla mahdud tahmin'i yedi ölçek nehvim ve istiab ile diğ er bir kıt'a ve Akyazu namı mahalde kain etrafı erbabdan Hasan Ali ve Ebibuoğlu ve  ks z Oğlu Topal Muhammed tarlaları ve tarik ile mahdud tahmin'i altı ölçek nehvim'i isticab ide diğ er bir kıt'a diğ re namı ocağında kain iki taraftan ebibu oğlu ve bir taraftan Hasan Paşa Oğlu tarlaları ve bir taraftan boyabuk ile mahdud şeyh dört olcak tehvim'i istiab ve diğ er bir kıt'a ve halaz  eşmesinde kain etrafı erbaadan Küçük Ali Oğlu Mustafa tarlası ve bir taraftan g s  ve iki taraftan yamakları nehtisa dört kile nehvim isticab ise diğ er bir kıt'a ve cerarında kain nehtiye beş ol bin nehvim diğ er bir kıt'a bağçe ve mezil yerleri ve bağlarda filcan yerinde kain etrafı erbeadan müvekkilem mezb r Halil Kablan göz oğlu ve fenahillahi ve Hacıoğlu tarlalarıyla mahdud tahmin'i dört ölçek nehvim istiab ider diğ er bir kıt'a ve dere tarla dimekle maruf'u etrafı erbeadan  obanoğlu Bekir ve Üsküdarlı İbrahim tarlaları ve harik'i g hs  ile mahdud ve tahmin'i beş ölçek nehuim istiab ide diğ re bir kıt'a ki cem'an on dokuz kıt'a tarlaları bundan akdem Harife nasıl hatun mutasarrıfa iken ikiyüz yirmibeş tarihinde merkume Hanife Hatun bila oldu fevt bakılıb tasarrufa olduğu tarlaları tapuya m stahniki oldukda pay'ı mezk re müteveffiye'i mezbure Hanife Hatun mahlulundan sahibi arzla zenbile müvekkilem'i mezburu Halil'in babası Osman'a tefvifil olundukda olduğu tefevvizil ve kab l idüb ol vechile merkum Osman tarlalıyı mezk re mutasarrıf için fevt oldukda tarlaları mezk re merkum Osman mahlatından oğulları müvekkilem mezb r Halil ile karındaşı İbrahimce ber muceb'i kanun'u mecana intikal itmiş yine işbu merkum Seyyid osman tarlaları mezk reye fizuli zabt ve tasarruf olunub kefei yedine tabibe olunmak bil vekale matlumudur didik de gasb l suval mekum Seyyid Osman cevabında tarla payı mezk re cedadden intik l iderek babam hasan mutasarrıf ile ikiyüzyirmi tarihinde babam merkum Hasan fevt oldukda tarlaları mezk re mecanen bakire intikal itmekle zabt ve tasarruf eyledim tarlaları mezk re vechi meşruh üzere mezbure Hanife Hatunun tasarrufunda olduğu malumum değildir fizulli zabt eyledim deyü ink r idecek müdde-i vekil'i merkumdan berüce muharren reasını mübeyyin

beniyyei taleb oldukda istimiha vel imhal etyan'ı beniyyeden izhar'ı acz idüb talebiyle tarlaları mezküre merkume Hanife Hatun'un tasarrufunda olmadığına ve fizuli zabt itmediğine mezbur Seyyid Osman Ağa'ya yemin teklif olundukda olduğu Ali Vefik ülmes'ul yemini billahil ala el ala idüb mucibince muharren üzere merkum bila beniyye'i maruzadan men^c olunub mahu el vaki biltaleb'i kütüb olundu harren fiyevmil havi aşer min şehri şevvalül mükerrrem lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Çeribaşı İsmail Ağa

Sabık Mir-alay Kösdek Oğlu Mehmed Ağa

Bekdaşızade Hafız Abdullah

Çay Köy Ağası Ahmed Ağa

Sirac'ı Altmışdört Muhammed Ağa

Çeribaşı Murtaza Beş ve gayrihim.

S. 17./B. 40

Bil Hacıhafızın hitabet beratı suretidir.

Medine-i Amasya civarında vafi dua mebdatı demekle maruf namı mahle bu def'a eshabı hayratdan ahali mahlei inşa namı sahibul hayr bi izni esmayun'lu mecidden ebna münbir vazi eyledüğü hatib'i neseb ve tayin olunmak lazım idüğünü ahali mahlai mezbur vesair cemaati mahlinde meclisi şer'a erhbarlarıyla erbabı istihkakdan işbu rafi tevkii refi eşşan'ı hakanı mevlana Hafız İsmail İbni Habib her vechile layık ve mahal'i ve müstahik olmağın hitabeti mezküre ber vechi hasbihi tevcih olunub yedine mecidden beratı şerif alışanım virilmek babında kazai mezbur naibi mevlana Esseyyid Mehmed İzzet Zeydi aleme azl itmeğın hitabeti mezküre kimesne üzerinde olmadığı Anadolu muhasebesi ve aklamı saireden bade'l derkenar mucibince merkume tevcih ve sadka idüb bu berat'ı esmayun saadet'i makrunu virdim ve buyurdum ki bade'l yevm mevlanayı merkum Hafız İsmail Halifelbni Habib varub zikr olunna camii şerifde hasbib olub hidmeti lazimesin mer'i ve müeddi kalekan sonra ber vechi hasbi mutasarrıf olub vakıfın hayratı devam'ı devleti ömür'ü devleti için deaya müdavemet gösünde şöyle bilüb alameti şerife itimad kılalar tehiren elyevmil sail aşer min şehrireceb elmerceb'i lisene'i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.18./B.41

Arzuhalini müttekinin Etlak suretidir. Kıdvatül tevaibül münşeriin Amasya naibi Mevlana Zeyd-i Muallime tevki refii vasıl olacak malum ola ki Erzincan kazası sakinlerinden sabık kasab oğlu hareket icat eyleye ki hala Erzurum valisi ve bil istiklal-i şark canibi ser askeri sadr-ı sabık destur-u mükreim müşir nizamül alem vezirim Seyid

Muhammed Galip Paşa Edamallahu Teala iclale tarafından Edamallahu iclale tarafından inha olunduğuna mebni bundan akdem sahife-i parayı sadr olan emri şerifim mucibince taği ve icla olunmuşlar ise de bazı hususi bendeyi azaim vesair mahallerinde ve evladi tarafından dahi istirham olunmakda olduğundan ve merkum ve vechile taziyeye ve güşmal ve görmüşler idüğünden mücsele ayam-ı mübarekeye hürmeten hususunu serasker müşarün ileyh bu defa cihandarene tahrir ve tahsil itmekden munaşir merkumun affu ve itlak olunması fermanım olmağın imdi senki naiye muma ileyhysin merkumun cürmü affu kılındığı malumun oldukda arzla varıla Meşgul olub hilaf-ı rıza hükmünde bulunmamasını kendüye tebtıye ve tekid iderek nefidine tahliye-i sebiline mübaderet eylemeğın babında ferman-ı alışanım sadr olmuşdur.

Buyurdum ki hükmü şerifle vusul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkıya kütte-i südur üzere ferman-ı vacib ilan velazım mazmun amel olasiz şöyle mualatı şerife itimar kılász şehri şaban mağzam ve erbain vemieteyn ve elf.

S.18/B.42

Şeriatie şiar Amasya kadısı Efendi Zeyd-ı Fadla ve müezün belakat Zeydi takvah ve kıldetül vel ayan hala silahdarımız ve Amasya'da mütesellimin İsmail kara kıldetül velakran ayan vilayet memleket ve umur ve söz sahipleri zeydet inha olunurki bu sal ferhunde-i kaleyan istimada olan tevcihat-ı esmayun muhabbetumuzun mülukematda devleti aliyye amin saltanatı seniyyemden eyaleti Sivasla uhde-i ibka ve tefriz buyrulduğu bu defa vürud iden tevcihat-ı defterinden bir yer olduğu muasebesi bu hususu meyyinet mensumu olan kazalara halan edeb virine olmakdan naşı imdi nereler ki muhatabun muma ileyhimsiz malumlarınız oldukda kazanızda bundan esaslarımın istihsahıyla cenib-i cenab cihandarı ve tarafımıza raiyye-i hayriye itina ve dikkat eylemeniz babında ilan ve asaate havi divan eyalet-i Sivas'dan işbu mühim veselam iamız Ahmed Ağa'yla metiyye olunmuştur temenniye teala vüsulun da bir mucib buyurulur amel ve hareket eyleyesiz deyu.

S.18./B.43

İşbu sene-i mübarekede vukuuyakta olan tevcihat-ı seniyyede eyaleti Sivas devletlü Esseyyid Mehmed Paşa Hazretlerimin müşirileriyle kemaken ibka ve tefrir buyrulmuş idüğünü ila ve işaatı havi bi buyrulur vürud iden iası saadetlü fezimet mübaşete ve tealiyesi bin ikiyüz altı gurusun Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunan kazayadır ki beruce altı beyan olunur fil yevmel hamir asrı mir şehir şevval ehad ve erbain tasniye Bin ikiyüz elli guruştur.

S.18./B.44

Kıdvetül tevvab müteşşerriin Amasya naiibi Mevlana Zeydi Salime tevfi refi hümayun vasıl olacak malum olaki Amasya mütemekkinlerinden Rum milletinden oğlu Vakkaş oğlu istavri namı zimmilerin tedbir vekendü hallerinde mahruz ve edebleriyle meşgul olmayub harekete ibtidar veemniyetlerine muğayir evza ve ictisar eyledikleri hasebiyle balid fiat nasib vebend olunmuşlar ise de tenbih olmayub tadib veterbiyeye muhtaç olduklarından muatele mesfurların yasakçı marifetiyle asitane-i saadete celb veihsarlarıyla tersane-i amiremde görür ki olunub ihvaclarıyla yine memhur arzuhalleriyle olundukça müsaade olunmamak üzere emri şerifim südurunu İstanbul ve tevvabi Rum Patriği Der Saadette meftüm hemaat metreh bulunan serre-i saadetiyye takdim eyledikleri memhur arzuhalleriyle istiraatimleriyle vechi meşruh üzere vazi gürek olunmak için ihsar olunması fermanım olmağın imdi senki naib muma ileyhsin mersumları marifetiyle ifa irsal ihzarlarına mübaderet ve ademi ihzarlarını vazi ve hareket vukuundan tepaşı ve mücanebet eylemeğın babında fermanı alışanım sadır olmuşdur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakda südur olan fermanı vacib ida velazım mazmun amel ve hareket ve hilafından teaşı ve mübaat eyleyesin şöyle bilesin alamet şerife itimad kılasın tahriren evasıd-ı şehri Ramazanül mübarek sitte ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.18./B.45

Kıdvetüttevvabül müteşşerriin Amasya kazalarına naibleri zeydi allemede tevki refi-i esmayun vasıl olacak malum olaki Amasya mütemekkinlerinden Rum milletinden donanmayı Papa nestaşır namı rahib kendü haliyle meşgul olmayub Amasya ve ayanlarına hilafı hareket ibtidar eylediği hasebiyle biddefaat olunmuş ise de isfa itmeyüb tedib ve terbiyeye muhtaç olunduğundan müesele vüsum yasakçı marifetiyle zemkid ve nefi-i tebiyya olunub etlakı hususu yine memhur arzuhalleriyle istihdam olundukça müsaade olunmamak üzere emri şerifim südurunu İstanbul ve tevvabi Rum bittariki ve dersaadetimde mukim cimaati kurre paye ati südde-i saadetime takdim ile bir kıt'a arzuhalleriyle istidha itmeleriyle vechi meşru üzere nefi ve icla olunması fermanım olmağın imdi senki Amasya naiibi muma ileyhsin vüsumuha marifetiyle ehaz teabin olunan yasakçı merkume teslimen merfi veirsal eyleyesin ve senki naiibi muma ileyhsin vüsulunda mesfuru ol tarafda menfiye-i mekkes ve ikamet ittirüb halakından mücanebet ve bir hutve hürmetle esbabını istihsad ve dikkat ve vüsulati ve mübaşir-i zürriyet fihi merkum ile der-i aliyyemde ilave olan mübaveret eylemeğın babında fermanı alışanım sadı olmuşdur hükmü şerifimle vüsul buldukda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan vacibul ibtag ve lazım hamun ameli ve hareket ve hilafından anid ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz

alamet şerife-i itimad kılasız secde-i evasıt şehri ramazanül mübarek sene-i ehadi erbain ve mieteyn ve elf.

S.19./B.46

Musa'nın zevcesi yerine ve birbirine ve sabit secati suretidir.

Medine-i Amasya mahalletinden kurşunlu hebaşir sakininden ikiz bundan akdem fevt olan Mehmed bin Musa namı müteveffanın varisi zevce-i mendukesi Zeynep ile salibi sağır oğlu musa namın kimesnelere fahsına olduğu badel tahkik işşer-i sağirinde bu Musa sağire müteveffayı mezburdan müttekili emval-i murusasını hafız müvasıt ve tesviye-i umuruna ruiyet ve idameye kabli şer-i etveriden ve mühim olmağla rıyanetle marufe ve istikametle mevsuf ve mahir vechile ve sabiti uhdesinden kavre ve muanemde aleyha iddüğü zeyl ve başkada tahrirul esahi müslimin ahbarlarıyla mütehakkik olan sağır-i mezburun işbu baişet Zeynep hatunu hakim mevkii sadrı kitab tevcihle Efendi Hazretleri dahi sağiri mezbure müteveffayı mezburdan muntekil emvali murusasını hafız ve heraset ve tesviye-i umurunu ruiyet ve idareye merkume Zeynep hatunu vasi tasib ve tayin buyurdukda elf olduğu ve sabit merkumu kabül ve hidmeti lazimesin ki yenbağı idaye-i müteahhid vel nizam itmeğin vaki bittaib keteb olunursa harir filyevmissabi aşer lisene-i ehadu mieteyn ve elf ve garihim ve takiki Musa'nın oğlu Abdullahın kum hucceti suretidir.

S.19./B.47

Medine-i Amasya mahlatından Kurşunlu mahallesi sektanından ikiz bundan akdem gaib anil belde olan Abdullah bin musa namı mefkûrun veyahud mahalatı ve nemayan oluncaya değin mahalleyi mezburda nısfı kasrını isticar ve hasıl olan icaresiyle ve bir mikdar muhasını hafız ve verasafa kabli şer-i birkim nisbul ebed ve mühim olmağla marufa ve istikametle mevsufa ve esri vechile kimliki mezkûre uhdesinden gelmeğe kadara ve matemde aleyhüma ve bir mikdar iddüğü zeyli kitabda muharrereh esami müslimin ahbarlarıyla el envar mütehakkik olan işbu başta kitab Zeynep bin'i Hasan Turhale hasanetab Efendi hazretleri dahi mefkur mezburun hebat veyahut mahalatı tarsiru ve nemayun oluncaya değin mahalleti mezburede vaki nısfı menzilini isticar ve hasıl olan liesseyid Eşyayı sairesini hafız ve vukayaya merku Zeynep hatunu kayım ve nasib ve tayin buyurdukda olduğu mezkûri berüce tahriri kabül merasimini kemayenbagi idaye vel meram itmeğin suval-i vaki bittaleb keteb olunursa filyevmilşabi aşer min suvalil mükerrem indehu ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf ve gayirihim

Mescîd Muhammed Paşa

Bir Esseyid Ömer Ağa

Bakırcızade Akac Mustafa Efendi

S.19./B.48

Sivas Valisi Devletlü Esseyid Mehmed Paşa hazretinin sarrafı parisnih bazırganın hücceti suretidir.

Medine-i Amasya mahallatından sade mahallesi sekâtından Mahaç Mahmud Efendi Meclisi şer-i şerifde hala Bursa Valisi Devletlu Esseyid Mehmed Paşa hazretlerinin tarafı marisnim namı bazırgan mürüceatı isdarı tasdik vekili şerisi işbu rafiüssefirde barırgan muvaihesihe ikrar namı ve tevriri kelim idüb bibaat emmüzekkerün sūduruına değin müluku ve hakkı sarıh olur medine-i mezburade sufizade mahallesinde kain etrak ve erbaa hamineli meralara bir ismi efendi ve ibiş oğlu ismi allemesi ve tekmiil oğlu hatun-u mesirlerin ve tariku alem ile mahdud-u fevkani vetahtani sureatle bir güşüb ve bir fūrun meakmer ocağı ve hai cari bir mikdar hoffi ve kesii mahur mürabıba emme-i tevvabi ve levahi ve kame-i mesuk ve mürafeatle turusuden icab ve kabuyu havi mea babı sahih-i şer-i ile mersum-u paresini bazırgöne üçbin gurus ve bai ve teslim ve temlik eylediğimde olduğu beruce muharrer işine o teslim ve kabül itdikden sonra temiz olan meblağ mezbur defa ve teslim itdikde Bendehu yerdinden ve tamamen ve kamilen ahaz ve kabz eyledim fimabad menzileme görüşüm paresini bazırganın şetrası ve havi sūrumu olub ilave ve müdhilim hala sadr diyerekde muma ileyhi igdar-ı meşruhasında vekili mersum itdikden sonra mesalifizikru sofizade mahallesi sakinlerinden oğlu hatun ve camii karabet ve hallacı ve diğer namı zımmiler meclisi şer-i şerifde vekil mersum etmur namı Bazırgan muvacehessinde beher birilerin bitevihim ikdar-ı namı ve tevzi-i kelim idüb işbu vekili mersumun mevkili olub ve menzili mezkūrun iştirā iden müşārūn ileyh huzurumun sarrafı kersum paresini bzirgandan mahalle-i mezbure nazla olan liyakdan muharrem tevziinde yetmişbeş gurus verib tevziinde gündelik yetmişbeş gurus gurus ki ceman bir senede yüz elli gurus salyane alınub ziyade salyane-i mutaleca itmek üzere ve mahle-i mezbure nazlı olan mübayaadan yirmibeş gurus ve asker bir benden ve sair mektayif şamameneden yirmi beş gurus salyanettevb mutalebe olunmak üzere vekili mersum için badel mukavele birbirlerine müteahid olub tarafından birbirlerine ahirin kabül eyledik mersumu mar bazırgöndan sonra menzili mezkūre her kim halek olur ise menzili mezkūre olan kimesneden beruce mahzer mahzem tevziinde yetmişbeş gurus tevziinde gündelik yetmişbeş gurus'la cemaan bir senede yüz elli gurus mübayaadan yirmi beş gurus asker vesair salımaneden yirmibeş gurus matlub olunub ziyade bir nesne matluba ibtamın üzere yine bir birlerinre müteahhid olarak dediklerimize makrun bir mersumunu ikrarı meşruhalarında vekili mersum igob bil muvacehede tadik tahkik vaki bittalebi keteb olurdu. Filyevmittasii aşer şehri şevvalül mükerrrem lisene-i ehadi ve erbain min-i mieteyn ve elf ve gayrihim.

Kethüda Bey Musafa Efendi

Yekünzadel hac İbrahim Bey Efendi
 Şehir Kethüdası Ebubekir Efendi
 Ser sacyanül hac Ömer Ağa
 Baş çavaş Hafız Alemdar

S.20. / B.49

Askeriyeliyesinin tahsili babında vürud iden buyruldu suretidir.

Şeraiti şiar Amasya sene-i sittin şeraiti gurre-i Faziletlü efendisi Zeydi Fadıla Faziletlü efendisi Zeydi Takva ve kıdvetül ayan vel akran silahdarımız olub liva-i mezburda mütesellimimiz refaatlu İsmail Ağa Zeyd Mehmede ve kıdvetül amasir vel akran hususi ayniye memuru muhiran daire-i fermanlarından olub Kemattan marifatlu Ahmed Efendi Zeydi marifete ve kıdvetül asar vel akranu ayan vilayeti zabitan memleketi mümdarı ve bilimüm erbabı sittin ve işarları zidet-i mukadderesi inha olunur ki buste-i mübarekede Rum ili ehaddusu için Amasya Sancağında matlub hazreti cihandarı buyrulan malumul mikdar-ı askeriyesiyesinin fermanı bundan akdem tarafına irsal olunmuş ise de mersudeler bu defa mübaşiriye tarafına irsal olunmuş olmağla mündeli fiha tabun muma ileyhimsiz malumlarınız oldukda mazburu bu sillei mezkûreler mevcudunca liva-i merkumun havi olduğu kazalara tevziz ve taksim virilü bir tedvin ve icab-ı iktiza iden cemi kabaklı hususuna ittifak ile dikkat idesiz ve senki mübaşiri muma ileyhysin sen dahi muktezayı memuriyetin üzere emirler vakit itdirmeyerek mezkuru yerlü yerinden bir saat akdem tahsil ve canib darbhane-i amireye göndermek ve kabz idüb itmam-ı memurunun avdetin hususuna dikkat idesin senki memuru tahsil olduğun hususunda rehavetin zühur idesin tarafımızdan halde muaneb olacağın mülahaza iderek küre hareket eylemeğin babında divanı Rum'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar ve havecayın divanı esmayundan olub dairemiz hidmelerinden marifetlü Ahmed Efendi ile irsal olunmuşdur inde teala bir mücib buyruldu amel ve hareket hilafından hazır ve mücanebet eyleyesiz deyu

S.20. / B.50

Medine-i Amasya mahellatından sade Belkis Muhammed sekinlerinden ikiz bundan akdem fevt olan mezkûre binti Emir İsmi namı mütevetiyenin zevci Mustafa ile sadrımı sağır oğulları Mehmed ve Ali ve sağıra kızı Emine ve Kübra kızı Fatma'ya muhasıra olduğu badettahkikül şer-i müteveffiyeye-i mezburunun verese-i kebirleri talebsel atilleriyle tahrir ve takvim ve beynel verese şeriyata tevzi ve taksim olunan defteridir ki berüceati beyan olunur hazır Filyevmil hasi vel işrinimiz şehri şevvalül mükerrerem lisene-i sadr ve erbain ve mieteyn ve elf

Tere 15

müsteamil

Tere 10

Diyarbakir elecesi gatri

Tere 20

Kıtni yelek

Tere 7

Mesteamil katni gatri

Tere 35

Muhanne börek

Tere 4

Cedidu çarşab

Tere 10

Havlu teksir

Tere 8

Muhenna müsteamil

Habir Tere 3

Yağlık

Tere 6

Ayak danu

Tere 5

refea tekbir

Tere 7

Cedidu sahiha boğçası

Tere 8

Muharra şerbabı kuşak

Tere 6

Örtü

Tere 15

Cedidu

Kenefi gömlek

Tere

Muhata-i çarşab

Tere 5

Daf'a örtü

Tere 5

El Hariri

Tere 20

Hırdavat

Tere 2

Müsteamil misrik safir minder

Tere 12

Yorgan

Mea çarşab

Tere 35

Tahta sandık

Tere 7

Siyah kuşak

Siyah taftın

38-

39-

Taş soba

Tere 13

Hamam taşı

Tere 3

Hama Taşı

Tere 3

42-

Mehri mucel

Tere 150

Samiatlu Tere

777

Resmi ke

Tere 70

Mesarifu mütefurika

Tere 10

El ahrabat

Sahihul taksim beynel murad

Tere 10

Ve sene-i zevzil mezburu, Mustafa mare

Tere 186

Hassa ibnül merkum mehmed

Tere 186

Hassa İbnül mezbur Ali

Hassa bintül mezbure Fatma

Hassa-i bintül merkume Emine

S.21. / B.50

Mübaha ve askeriyeleri bakayaları ve saire umuru mühime için akçenin lüzümü olmağla iki yüz kırk iki senesi muharrem tevziinde salya nelerine kūsüb okunmak üzere liseyyiden mestefraz olunan onaltı bin beş yüz gruşun verün külaşat ve nahiye-i erba kurallarına tevzii olunan defteridir ki berüceatı beyan olunur. Sefer 241 – 98

Gümüşlüzade Mahsüd. Tere 460 Muhser sofizade. Tere 210

Çokça kasa. Tere 140 Muhser Mehmed Paşa. Tere 207

Beyezid Paşa Mahsüd Muhser. Tere 520 Bi kuvvetiyye-i Mahser. Tere 140

Buzahane muhser. Tere 520 Mahser Bugari Süvariye

Muhser Devehane. Tere 520

Havace Süleyman mahser. Tere 50 Vere Mahser. Tere 170

Serçehane mahser. Tere 165 Safler mahser. Tere 210

Kocacık mahser. Tere 165 Temenna mahser. Tere 41

Uzun Mustafa mahser. Tere 60 Kalbi mahser. Tere 170

MahTere pervane. Tere 185 Karatay mahser. Tere 38

Eski kethüda mahser. Tere 310 Hatuniye

Hacıl bas mahser. Tere 175 Saray mahşer. Tere 116

Gökmüdürese mahser. Tere 132 Çuvakçı

Yağcı mahser. Tere 45

Evced mahser. Tere 200

Fethiye mahser. Tere 240

Receb mahser. Tere 92.

Kurşunlu muhasa. Tere 53

Samice muhasa. Tere 306

Hacı Hazma muhasa. Tere 120

Hazar Paşa muhasa. Tere 105

Kameriddin muhasa. Tere 25

Cem'a yekün. Tere 8698

Nahiye-i iktai

Yekce hassa. Tere 400

İrmi hassa. Tere 260
 Mörek hassa. Tere 165
 Me
 Merkeb kışlacığı hassa Tere
 Seyfi hassa. Tere 15
 Soku hassa. Tere 50
 Yefazat hassa. Tere 30
 Gümüş hassa. Tere 60
 Saruk hassa. Tere 30
 Seracık hassa. Tere 62
 Kazeksi hassa. Tere 23
 Taşbaşı hassa. Tere 10
 Tura hassa. Tere 50
 Karakise hassa. Tere 110
 Ceman yekün. Tere 2435
 Hakle
 Hermin iğla hassa. Tere 50
 Emir hassa. Tere 32
 Ulvi hassa. Tere 147
 Erücek hassa. Tere 62
 Yüz Bey'i hassa. Tere 17
 Gülay hassa. Tere 139
 Müruhur hassa. Tere 82
 Feyza hassa. Tere 117
 Çorlu hassa. Tere 27
 Senezi hassa Tere 17
 Deveci hassa Tere 32
 Gölü hassa Tere 22
 Gani hassa Tere 23
 Feyruz hassa Tere 67
 Dereköy hassa Tere 60
 Übük hassa Tere 15
 Hukla hassa Tere 27
 Hacı biremi hassa Tere 24
 Uzun oba hassa Tere 17
 Soluce hasse Tere 68

Grnaz hassa Tere 26
 Gveliz hassa Tere 15
 Fezganlı hassa Tere 16
 Cem'an yekn Tere 1194
 Boru hassa Tere 40
 Orta hassa Tere 67
 Ulus hassa Tere 75
 Zerre hassa Tere 75
 Sama
 Girne hassa Tere 115
 Musa hassa Tere 27
 Yağmur hassa Tere 70
 Kycar hassa Tere 18
 İred hassa Tere 95
 Kuvay hassa Tere 140
 Bldkl hassa Tere 30
 Bağa hassa Tere 28
 Cem'an yekn Tere 1288
 Ezine hassa Tere 180
 Kal'a hassa Tere 160
 Kalce-i kebir hassa Tere 160
 Virmiş hassa Tere 160
 Oşar hassa Tere 90
 Şeyh Suavi hassa Tere 90
 Saray Ŗzi ma Denişmend
 Kirab hassa Tere 110
 İfte hassa Tere 110
 Muramı hassa Tere 90
 Sarı hasin hassa Tere 80
 Yacı emsal hassa Tere 24
 Zağla hassa Tere 70
 Oh sarayı mea depebaşı hassa Tere 50
 Bila mlk hassa Tere 150
 Kara Ali hassa Tere 40
 Halifele hassa Tere 60
 Sonca hassa Tere 110

Saz hassa Tere 24
 Kali hassa Tere 40
 Tatar hassa Tere 20
 Asi abdal hassa Tere 100
 Yemek hassa Tere 45
 Karataş hassa Tere 60
 Kırsak hassa Tere 40
 Boğa hassa Tere 86
 Biyat hassa Tere 24
 Keçeli hassa Tere 10
 Darı hassa Tere 24
 Güzeller hassa Tere 15
 Muahdlar hassa Tere 20
 Geşlik hassa Tere 20
 Cem'an yekün Tere 2908
 Min Habeş-i mecmu Tere 12500
 Yalnız onaltı bin beşyüz guruş

S.22. / B.51

Ocağı Amire beytûlmalı fermanı suretidir

Akzi kuzzatül Müslimin evli vilakul mümeeddin madenül kukul ve malikin rafi veddin varisi ulumül enbiya-i velmürseline vel muh tesig inayetül mülköl mayin Mevlana Erzurum kadısı fezaile kuzzak vel muaim madenül Fezailil kelim Anadolu'nun sol kol yemin ve bosarılatla yetre varınca vaki Kuzzat ve tevvab-ı ziye fezahim muzahhar el atasir velakran ve serdaran ve sair zabitan vücuhi salı ve kusus atizzikre Evcağı amirem den mübaşirin olunan zeydi mezkûre tevki refii esmayün vasıl olacak malum ola ki memaliki mahrusam'da kemain muğlam ve anlara tabi tuif askeriyeden lima-i varış marufu fevt olanların muhzat ve metrükamı öte ve teberru evcağı amirem Beytûlmalı canibine did ikiz Anadolu'nun solkolunda bazı kazalarda bila varis marufu fevt olan yeniçerimi ve anlara tabi tevaif askeriyenin muğlağına ve metrükatı bazı kimesne taraflarından zabt ile uçak tarafına gönderilmeyerek zimmetlerinde katem ve ihva olunmakda olduğundan bu keyfiyet-i ucuk seram-ı beytûlmalına

Hassaları mucib olduğu ocağı amirem beytûl malcısı kıdvetül emahir vel ayan zeydi mecide tarafından ifade ve inha ve ihracı hususu iddüğü Beyanıyla tahtı hükümetinizde kain mahallerde bu makule bila varis maruf fevt alan dergah-ı muğlam yeniçerilerin ve onlara tabi tuif-i askeriyeden bila varis maruf fevti muhlisanet ve mirigahatı sancağından

yaklanub zahire ihraç ile esir giymek bu zimmetlerinde geçiş ise marifet-i şia mübaşir muma ileyh marifetiyle zamasire ihraç virile badel şüyut tahsil mübaşir muma ileyhime mütesellimat ocağı amire beytül mal irsal ve olunmak üzere bilfes dergah-ı mulam yeniçerilerin iftihaz ilelemrai Mehmed Halildin tarafından mehirli Mektub vechi meşruh üzere amel olunmak ferkan olmağın imdi seneki Mevlana kuzzat ve tevvab vesair muma ileyhimsiz keyfiyeti malumunuz oldukda o mili mu bila varis maruf-u fevt olan askeri taifenin

Muhligat ve metrukatı marifet-i şer-i şerif ve mübaşir muma ileyhe marifetiyle bil gurri zahire ihraç ile seles ve sayasir olanların badel süyus ve satların ve tanziz ve icra ve techiz karargahın mesarifi ve mütevac

Kasurunun mübaşari mumaileyhime teslimen ocağı amirede irsaline mübarek ve bu vesile ile derlikde hilokası ve müdhili olmayan ve varis olunduk metrügühanına tağriz vukuna lirasat huzurana

Bigayet itga ve mübaadet eylemeyesiz ve sen ki mübaşir huma ileyhsin mazmun emri şerifim senin dahi mecrumun olarak mucib ve muktezası amel ve hareket eylemeğın babında fermanı alışanım sadr olmuşdur.

Buyurduğı vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakda südur olan ferkanı ve icbal-i tebağ velazım ve ağayı muma ileyh tarafından virilan mühürlü mektub mucibince Amel ve hareket ve hilafından tevki ve mübaadet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız tehiren fi evahir şehri şabanul muazzam sene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.22. / B.52

İşbu emri şerif mucibince hala dergahı maşer yeniçerileri ağası Utufetlu Muhammed Celaliddin Ağa hazretleri tarafından bir kıt'a mühürlü mektub ifa vürud itmiş.

21 Sene 241.

S.22. / B.53

Medine-i Amasya'ya muzaf zikre kararsız sekkanından ikiz bundan akdem fevt olan Himmet Paşa oğul mihri namı metfunun sadrına sağıra kızı.

Hariciyeye babasir-i müteveffayı mezburdan müntekil emsal ve eşya zemmanının mecid ve tahrir ve sanı mensubu amisi Ali Paşa boyuna teslim olunan

Desturdur ki ber vechi ati beyan olunur ki harer Fil yevmittasi aşer min şevvalül mükerrerem lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elfi

Basma Boğça

Tere 2

Mavi Çarşab

Helva Şekeri

Tere 2

Milaz Gömlek

Tere 8

Cam Tas

Tere 2

Müstaamil Yeşil Sandık

Tere 10

Körpne Yorgan

Tere 8

Köhne Kilim

Tere 45

Köhne Dai Döşek

Tere 16

Müstemil Kilim

Tere 45

Köhne Yasdik

Tere 10

İblik Tas

Tere 5

Sacbağı

Tere 1

Tahta Tegte Tarak-i

Tere 12

Börkler

Tere 6

Çarşab

Tere 5

Keçeli Çarşab

Tere 6

Don Peçe

Tere 5

Boğca

Tere 8

Ufak Yağlık 14

Tere 8

Bacak
Tere 5

Uçgur 2
Tere 3

Şekber 12
Tere 20

Yemeni
Tere 6

Zikre ve Beşinde Kain Tevfik Bağ
Rasi Merhum Mehmed Karakollukcu Zimnında
Tere 180
Umumi Ali Paşa Zimnında Batsın
Tere 1080

İslambal Bütününün Tasfiyesi 12
Tere 374

Cem'an Yekün
Tere 3924

Yalnız Üçbin Dokuzyüz Yirmi Dört Guruşdur.

S.22. / B.54

Medine-i Amasya'ya muzaf-ı zikre kayaşır eskkatınından ikiz bundan akdem fevt olan Hamza Paşa namı müteveffanın babasir müteveffayı mezburdan şerile nakil iden. Mümza ve muhterem defteri mucibince emvali mürusasına hafız emrünü ruiyet ve idareye vasisi olmayub kalbi şer-i nisbi beru mühim olmağla ve babından maruf İstikametle mevsuf ve esirü vechile ve sabiti uhdesinden gelmeğe kadir ve mutemed-i aliye iddügü zeyli vesilinde Mehmedel şamı Müslimin ifsad ile ise eşer-i mütehakkik olan Sağıra mezburanın abi işbu baises mektabul Seyyid kulu namı kimesneye hakim mevki sadrı kitab ve hatmab Efendisi hazretleri dahi Mezbureye babasir, Mezbureme müttekil bir mucib defteri mal marusasını hafız ve haset ve tesviye-i umurunu fevt. Tayin buyurdukda olduğu olduğu ve sabit merkumaya kabül ve mürer semini kemayanbağı idaya badettaahhüd işbu vasi merkum üzerine bir nazır tescil iddü ve mühim olmağla. Dindar ve müstakim olub ve esir vechile nezareti uhdesinden gelmeğe kadar mutemedi aliye iddügü yine zeyl şeykada mestularal esami müslimin ahbarlarıyla emri şer-il. Mütehakkik olan sağire-i mezburenin rasim-i baisül kitabül hac Ömer namı kimesneye hakim muma ileyh isteğışşerifime aliye

hazretleri dahi vesi merhum-ul yed-i alinin üzerine merhum el hac Ömer nazırı nasib ve tayin buyurdukda olduğu nezaret mezkûru kabûl ve merasimini kemayenbağı edaye-i müteahhid vettevham itmeğin vaki bittaleb olundusa fil yevmittasi aşer min şehri şevvalül mükerrerem lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf ve gayrihim Hala serdarı emir Taşzade Mehmed Emin Ağa gurabil Hac Hafız Efendi kapancızade Seyyid Ahmed Efendi.

S.23. / B.55

İkiyüz kırk bir mahsuben Amasya sancağında merteb ve matlub hazret cihandarı buyrulan altıyüz altmış yedi nusularının biri ikişer muyene ellibeşer guruşdan icab iden bir yük altmış altı bin yediyüz yedilinden Amasya kazasına isabet iden yüz yirmi neferin bahri ikişer yüz altışar guruşdan icab iden otuzbin guruş süvari bedeliyesinin derün mahallat tavsiyelerime kararlarına tevzi olunan ve elf defteridir ki berüceati beyan olunur harzi fil yevmül hamis vel işrin min şehri şevvalül mükerrerem ve mieteyen.

Mehmed Paşa

Kacı

Muhassa Tere 600

Muhassa Tere 480

Temnen

Uzun Mustafa

Muhassa Tere 100

Muhassa Tere 132

Bozar Soflu

Saray

Muhassa Tere 310

Muhassa Tere 190

Cumali

Tersehane

Muhassa Tere 950

Muhassa Tere 380

Birinci

Kurşunlu

Muhassa Tere 60

Muhassa Tere 215

Yakutiye

Sebküddin

Muhassa Tere 455

Muhassa Tere 290

Darüsselam

Köprübaşı

Muhassa Tere 340

Muhassa Tere 340

Hacı Hamza

Görügöz

Muhassa Tere 300

Muhassa Tere 320

Yukarı Suvazya
Muhassa Tere 150

Koca Süleyman
Muhassa Tere 150

Muhassa Hacı El Yasin
Tere 300

Muhassa Sofizade
Tere 565

Muhassa Üçlü
Tere 300

Muhassa Kocacık
Tere 380

Muhassa Selim
Tere 510

Muhassa Kırkinci
Tere 680

Muhassa Çukur
Tere

Muhassa Receb
Tere 150

Muhassa Karatay
Tere 200

Muhassa Ağ Saadettin
Tere 280

Muhassa Hatuniye
Tere 150
Muhassa Aşağı Süvariye
Tere 482

Muhassa Şamlar
Tere 185

Muhassa Bayezid Paşa
Tere 950

Muhassa Dere
Tere 500

Muhassa Camiu Akrun
Tere 259

Muhassa Verehane
Tere 950

Muhassa Şabca
Tere 586

Muhassa Sofiler
Tere 561

Muhassa Gümükderesi

Muhassa Şeyh Nuriyet

Tere 390

Tere 280

Muhassa Bu Zevhane

Muhassa Gümüşlüzade

Tere 880

Tere 900

Muhassa Eski Kethüda

Muhassa Çeribaşı

Tere 600

Tere 400

Muhassa Devane

Muhassa Ömeriddin

Tere 620

Tere 121

Muhassa Hızır Paşa

Muhassa Çörekci

Tere 100

Tere 618

Cem'a Yekün

Tere 20000

Hassa Sarıl Ak

Tere 95

Hassa Bilat

Tere 16

Hassa Kara Aşlar

Tere 90

Hassa Karsak

Tere 45

Hassa Buke

Tere 86

Hassa Küvvab

Tere 90

Hassa Kara İbrahim

Tere 68

Hassa Ali Abdal

Tere 120

Hassa Şeyh Sadi

Tere 120

Hassa Sarı Hasan

Tere

Hassa Ezine Bazarı

Tere 190

Hassa Ezine Bazarı

Tere 190

Hassa Zağla

Tere 81

Hassa Obkur
Tere 160

Hassa Yağcı Abdal
Tere 54

Hassa Gözler
Tere 50

Hassa-i Kece-i Kebir
Tere 160

Hassa Avşar
Tere 65

Hassa Tatar
Tere 65

Hassa İfta
Tere 192
Hassa Halifeler
Tere 80

Hassa Kara Ali
Tere 45
Hassa Saray Özü Mea Danişmend
Tere 160

Hassa Muramı
Tere 113

Hassa Köşelik
Tere 23

Hassa Kal'a
Tere 190

Hassa Virmiş
Tere 50

Hassa Sane
Tere 42

Hassa Güçlü
Tere 10

Hassa El Bazı
Tere 50

Hassa Suncer
Tere 45

Hassa Kayabaşı
Tere 60

Hassa Eve Sarayı Maarife Başı
Tere 55

Hassa Muhadlar
Tere 10

Hassa Karlıca Sefir
Tere 10

Hassazi Yalakın
Tere 95

Hassa Ravi
Tere 45

Hassa-i Kayı

Tere 63

Cem'a Yekün

Tere 3092

Hassa-i merdehuc

Tere 130

Hassa-i Deveci

Tere 55

Hassa Tezganlı

Tere 55

Hassa-i Kullak

Tere 92

Hassa Uzun Oba

Tere 37

Hassa Kirman Murası

Tere 42

Hassa Layis

Tere 63

Hassa-i Senderini

Tere 19

Hassa Oyuk

Tere 21

Hassa Ulvi

Tere 174

Hassa-i Eymir

Tere 57

Hassa-i Feyruz

Tere 79

Hassa-i Eraslan

Tere 100

Hassa-i Feyza

Tere 160

Hassa-i Kürnaz

Tere 35

Hassa-i Bozüyük

Tere 24

Hassa-i Gülü

Tere 40

Hassa-i Erucek

Tere 85

Hassa-i Çorlu

Tere 54

Hassa-i Gani

Tere 35

Hassa-i ve Min Eağlı

Hassa-i Soluce

Tere 48

Tere 92

Hassa-i Göreliz

Tere 26

Cem'a yekün

Tere 1783

Nahiye-i İkta

Hassa-i Seracek

Tere 100

Hassa-i Sorular

Tere 60

Hassa-i Gümüş

Tere 100

Nahiye-i İkta

Hassa Seracık

Tere 100

Hassa Sorular

Tere 60

Hassa Gümüş

Tere 100

Hasas Ebdemi

Tere 285

Hassa Taşbaşı

Tere 20

Hassa Mürek

Tere 210

Hassa Zana

Tere 320

Hassa Baklifan

Tere 80

Hassa Kazeski

Tere 80

Hassa Yakaca

Tere 338

Hassa Baş Elak

Tere 60

Hassa Karaköse

Tere 185

Hassa Soflar mea Aktaş

Tere 80

Hassa Akvıran

Tere 225

Hassa Töre

Hassa Yabaka

Tere 86

Tere 100

Hassa Gürünler Mea Çukur Hareret

Tere 90

Hassa Merkebi Taşlacık

Tere 210

Hassa Sayga

Tere 43

Hassa Kuz İlak

Tere 50

Cem'a Yekün

Tere 3018

Nahiye-i Gülüklan

Hassa Zara

Tere 190

Hassa Gerne

Tere 111

Hassa Kadı

Tere 56

Hassa Gürgeniz

Tere 35

Hassa Muramı

Tere 35

Hassa Gürenler

Tere 68

Hassa Burzik

Tere 84

Hassa Neclice

Tere 84

Hassa Ulus

Tere 165

Hassa Bulduklu

Tere 62

Hassa Soma

Tere 85

Hassa Boğa

Tere 88

Hassa Musa

Tere 95

Hassa Kuvay

Tere 200

Hassa

Hassa Bilacık

Tere 87

Hassa Orta

Tere 90

Hassa Yağmur
Tere 90

Hassa Boru
Tere 68

Cem'a Yekün
Tere 2018

Min Haysül Mecmu
Tere 30000
Yalnız Otuzbin Guruşdur.

S.24. / B.56

Medine-i Amasya Mahallatına sade arekis mahleti sakinlerinden ikiz bundan akdem fevt olan

Nazife Hatun Nebet Abdullah nam-ı müteveffanın verasını zevci Hasan ile la bubinler Karındaş İsmail ve Der-i Aliyye'de kema kız karındaş Zeynebe zamanı kimesnelere mahsuva olduğu bedel tahkikişşer-i metufiye-i mezburenin

Veraseleri taleb ve altısalarıyla tahrir ve takvim ve bin olursa bi nevyizınaşeriye-i tevzi ve taksim olunan metufiye-i mezburun

Terkisiyadır ki ber vechi Ati beyan olunur haris fil yevmil şabi min şehri şevvalül mükerrerem lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf

Çitle	Yasdık	Perde	Gerneselrece Ahari
Tere 5	Tere 2	Tere 1	Tere 302
Eşme Küreği			Müstamil Şalvarı
Tere 15			Tere 182
Çarşab			İnha Şallı Şalvar
Tere 5			Tere 1
Atakcak	Çazı Entari	Gömlek	
Tere 92	Tere 6	Tere 32	
Libanı	Yemeni Değirmi	Boğca	
Tere 9	Tere 6	Tere 32	
Defa Çarşab	Min Termik	Defa Arşab	

Tere 42

Tere 1

Tere 9

Peçe

Basma Sepkir Peştimal

Tere 1

Tere 13

Sahne Kürek

Mercanı Zerim

Tere 12

Tere 8

Yasdık Yüzü

Sandık

Harir Derem

Tere 12

Tere 11

Tere 52

Vede-i Süzye

Sokul Harirli

Ahmed Karakollukcu Zimmetinde

Tere 42

Tere 42

Tere 800

Karındaşı İsmail Zimmetinde

Tere 200

Gömleği Entari

Döşeği

Minderi

Tere 30

Tere 15

Tere 10

Terpuşulu

Sahan-ı

Evcak Takımı

Tere 5

Tere 3

Tere 2

Kilim ve yasdık yorgan-ı

Makad yüz-ü

Tere 10

Tere 4

Teva-ı

Hamam makat-ı

Mirat-ı

Tere 1

Tere 10

Tere 20

Mehiri Muaccel Zevci Fermanında

Tere 100

Cem'a Yekün

Tere 14242

El Ahracat Minha

Bahiz Tekfin

Rahim-i Kūs'at

Tere 150

Tere 37

Tilaliye-i Himaliye ve Muzaret-i Sairesi

Tere 372

Sadeli Selakis Mahallesinde Vaki Haspeye bi Vasiyet

Tere 50

Mahlete-i Mezburun Avarızına bi Vasiyet

Tere 50

Maslahakı şerif akçesi bi vasiyet

Tere 25

Harisiline bir Vasiyet

Tere 25

Vasi Muhtarı Hacı Tekke-i bi vasiyet Vasi merkum üzerine nazır

Tere 30

Mümtazül hac Ömer Ağa'ya bi
vasiyet

Tere 20

Yekün el ihracat

Tere 4252

Sahilba taksim beynennehar

Tere 999

Hassa-i zevcel mezbur Hasan

Tere 4992

Hassa-i fil mezbur İsmail

Tere 333

Hassa-i hattı mezbure Aişe Zeyneb

Tere 199

S.24. / B.57

Medine-i Amasya mahallatından kamereddin mahlesi sakatından ikiz bundan akdem fevt olan Hasan namı müteveffanın varaseti zevce-i metrukəsi şerife ile sağır oğlu Hasan

namı kimesnelere muhasara olduğu badel tahkikul şer-i metufayı mezburun verasesi taleb ve alınmalarıyla tahrir ve tazvim ve beynel verase bil ferizatel şeriye tevzi ve taksim olunan müteveffayı mezburun terekesidir ki beruce ati beyan olunur fil yevm aşer min şehri şevvalül mükerrrem lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Ekele essevvabi biha
Tere 17

Minderi
Tere 5

Sandık-ı
Tere 5

Köhne kilim
Tere 5

İvan gasiyesi
Tere 126

Finyar-ı
Tere 3

bil mükemmel fizme-i bittarı
Tere 5

Merkeb raşı-ı
Tere 15

Silah
Tere 2

Hırdavat-ı menzil
Tere 5

Mahle-i mezburda kemain bir bab-ı menzil
Tere 50

Meydan namı mahlede kemain notluk
Cem'a yekün
Tere 2249

Tehir kemğın
Tere 100

Resmi kısmet
Tere 56

Mesarifi kafradası
Tere 27

Yekün el ihracat
Tere 174

Sahil bas liltaksim beynel verase
Tere 2055

Huzuru terficiye-i mezburei şerife
Tere 256

Hassa-i ibnul mezbur Hasan

Tere 1897

Male 5

S.25. / B.58

Kasrhanelerin otuzar pare kiraya tahsil olunduğunu nazır sadr olan ferman-ı ali suretidir.

Destur'u mükەرreme-i müşir-i muğnem nizamul alem muduri-i emvarül cumhur bil fikrissakb-ı müt-im mühimullazım birrayıl kaib-i memhusa biniyanüd devlete vel ikbal-ı mişdar kemanül saadet ve iclalül mahkuf yazuf-u muvattaful mülköl ola Sivas valisi vezirim Mehmed Paşa edamallahu Teala iclale ve muzahirul kazak ve kemaim madenül fezail vel kelim Sivas Sancağında vaki kazaların kadıları ve naibleri zeydi hazları ve emsal ve akran ayan ve zabitan varisleri ve vücu-u memleketi zeyd kadri ismi tevki refi esmayun vasıl olacak malum ola ve südde-i hal-i fazri raiyet binti hariyesiyle bundan akdem memalik-i mahrusata elmesalisin salyanem de vaki mecmu menazili kiraya tahvil olunarak badelzin aslı umur-u mühime ile idecek hizmet-i devleti aliyem ve tataranın saat başına yirmibeş pare hesabıyla ücretleri canib-i miriden virilerinde ücreti menzul ahkamı bulunanların dahi ol vechile ücretleri köhne taraflarından virilmek üzere bil radde-i seniyyem-i nizama rabita olunarak işbu irade-i seniyyeme bi evamiri haliyyem esir tarafa ilan olunmuş muahara-i esir menzilin altı zarfın da mecmu mesarifleri ve ücretden hasıl olan mühime olarak müduiri ilan mübaliğın keyfiyetin Sadr-azam tarafından bi tahrirat-ı isti'lam kılınmış olduğuna mebni albabda tesarid iden vefata ve evrakı saire müellilerine nazaran ücret olarak evvel kullardan alınan mühime için canib-i miriyeden virilmesi iktiza iden mübalağadan başka esir bir mahallak-ı menzili bir takım zaide mesarif ile idare olunmuş mukaddem-i vürud iden defterleriyle muahharan ilan defatir birbirine almamış olduğuna binaen menazil-i mezkurenin işleyecek kulları veddökmü olan barkirleriyle bir senede muhtaç olunacak sahihi mesarifleri, yazılı ve fişli tahmin ve mürur ve aburek kaleti ve keserinine göre görgü gibi tahkik olarak iktiza iden defteri himmet-i esirleriyle telifik işar olunmak babında Rum ile ve Anadolu caniblerine Sadr-azam tarafından müntir tesyiir olunan tahrirata cevaba olarak bu defa tevarid iden tahrirat ve alamat gelen defatire nazaran menazili mezküreden Sivas Sancağında kain menzillerin mesarifi üçyüz yirmi üçbin gurus baliğ olmuş mikdarı bilcümle menzillerin kiraya tahvirinde kıt'a olunmuş olan saat başına yirmibeş pare on ile idare-i memleket olamadığından onar pare dahi zam ile otuz pareye iblağ olunması tevarid iden tahrirat ve alamette inha ve istid'a olunmuş olacağına vakien beher taraftan yirmibeş pare ile besleyecekleri hayvanat ve kürk-ü saire mesarifleri idare olunacağı anlaşılmış olduğuna binaen saat başına otuz pare ücret beher

tarafa halis alil umum mecmu mahallere otuzar pare ücreti kıt'a ile buna karar virilmek vel halete hazihi menzillerin refi velkasıyla beher tarafda kira usulü icra olunarak badel zin umur-u mühime ile gidüb gelecek hizmet ve memurin saireye virilecek hayvanatın mikdarlarına ve mahal ve memurelerinin safasına göre iş bu ikiyüz kırk bir senesi öz-ü huzurundan itibaren saat başına otuzar pare den iktiza iden ücretleri nakiden kendülerine ita olunacağına ve badel yem memalik-i mahrasa elimli ve firası mesarifi menzil-i barikratından külliye hülasa alacaklarına mebni bu mukabelede mantuk bazı mahallerin vüud iden defterlerinde bilinen menzili mesariflerinin mikdarlarına nazaran defatiri sürud itmeyan mahallerin dahi alanlara kıyas-ı bil cümle eyaleti elviyede kadim-i menzil mesariflerinin aşrı sarhiyesinden noksan ve tes-iyi mertebesinden ziyadece olmak üzere canibi miriden müdde-i olarak ref'i menzil yolu umur-u mühime ile memurları virilecek ücrete kafi gözüme yakından olvechile tertib olunub bir minvali muharrer işbu sene-i mübareke ruzu huzurundan itibaren mühime ile gidüb gelecek hidme.

Tataranın ber mucib-i nizam iktiza iden saat başına otuzar pare ücretleri canib-i miriden an nakid kendülerine ita olunacağından o makuleler vesaireyle ve gerek hizme ve memurin ve tataran ve gerek sair mürur-u oyur idenlerden ellerinde menzili ahkamı olsun olmasın bascı bir kimesne bir kiracı başılar ücretsiz derkar itmeyüb cümlesinden saat başına otuzar pare ücretleri alınarak öylece erkab olunması ve zinhar ve bu makule-i ücretden ziyade ve bahane-i ikrayla binense taleb olmamasını ve inha ve fırka kirayı tahvilden mukaddem duçar oldukları menzili mesarifatda saye-i şayenemize bağdel ser-at el gemlitiye-i varisda alacaklarından fakat umur-u mühime-i ücreti makamcı menzili mesarifin aşrı merinesine garib olarak bu defa Sivas sancağından kırküşbin gurus ref'i menzili yolu tertib olunmuş olmağla tevzi ve tahsilinde dahi katri olmak için yol'u mezkûrun nisfi ruz'u huzurda ve nisfi ahiri dahi ruz'u matemde senede iki taksit ile tevzi ve eda olunmak üzere taksidi evveli olan yirmibirbin beşyüz gurus işbu raz'u huzur'u tevziine edhal tahsil ile canib-i miriye bahs ve tesbih kılınması ve işbu bedel-i akçesi yalnız aslından karlıkşer ve merbut-valan kazalara mahsus olmayub gürk-ü menzilhaneli ve gürk-ü menzilhanesi liva-i mezburu müştemil olduğu kazaların mecmuana ve nebati miniye misillilü tadil ve tesviye-i şürutu üzere disseviye ter'i ve tevzi olunması zinhar zinhar bedeli akçesi vesilesiyle fakirane hizmet-i mübaşirat.

Vesair güne bir akçe ve bir habbe-i ziyade olunmaması ve sene-i ahirinde bedel-i mezkûren keyfiyeti tevzii bilinmek ve kalemine kayd olunmak için beher kazaların mescid mahreci mûmza müfredatı tevzi defteri der saadetde irsal olunması icrasına teberrü-u mesalih-i mıhtaraya memur olan hidme ve tatarane mir-i miran en-am ahkamına devletleri badehu canib-i miriyem verilmek üzere yarılmış olub ancak menzili maresinin külliye-i refine mebni liva-i mezburdan canib-i miriye tertibi iktiza iden karşılık akçesi.

Olvakitden berü tertib ve tahsil olunmayarak bu defa işbu sene-i mübareke ruz-u huzurunda itibaren bedelle-i tertib kılınmış ve alvechile virilecek muhza-i ücreti haslarını şimdiye değin tertib ve tahsil olunan karşuluk akçesine mahsub mukabil ad mesarif mezkûre-i memleketce tevcihle, idare ve ruiyet olmuş ise olmayacak kazalara tevzi ve tahsil ile yerlû birine tediye kılınması bir minval Mahammaded tertib olunan bedelinin ruz'u huzurda tevzi ve tahsil olunacak tasfiyenin çolruzu huzurdan sonra nihayet iki zarfında mahalleriden celb evveli medinemde celb ve teslim olunmadığı halde kopu kethüdaları marifetleriyle vilat ve mutasarrıfın saadetinde sarraflarından ehaz ve istifa olunmak üzere kapu kethüdalarından sened alınması vecihlerinin menzilhanelerinde meclisi naim beyecik virilmeyüb

Hidme-i devleti aliyyemden memuretiyle taşra-i gar-iyet idenlere ve gürk-ü süzera ve mutasarrafın ve daelerinden hasbel maslahat kazalara götürülanlara memleketce kunaf viricek geldiğinden bunlarına minval kadim memleketlerden münasib konaklara mesarif virilmek üzere aslı menzilhane niyan-ı çare tatar ve çokdar vesair bu müsillilü ulaklara menzilhane mücanain ve yapacak virilmeyüp istedikleri halde kendüleri akçeleriyle alması ve fima bed kasrıhanelerin cümlesi yemin san mahallerinden kiracıbaşı nasib olacak adımda halifen azı selif devir ve teslim olunarak bundan böyle gerek menzil-i hayvanatı ve gerek menzilhane-i merkeb.

Tamir ve termimleri ve menzilhane-i hiddesinin sürücülerin ve kiraylı hayvanatlarının bir biyecek ve hal-i demine ve ilk ve bellek ve mekuren ve serhane ve tahli ve tahakka-i mesarifi, hısal olan kira akçesiyle idare olunub bunun için zinhar memleketden bir akçe vircesse virilmemesi bila izin kasrıhanelerin bir vechile idaresi için beher bir muhallik vali ve hakim ve mütesellim-i zabitan ve vücuhu memleket-i marifetleriyle birer mikdar müstakim ademi bila tehanib kiracıbaşı tayin olunub terk ideceği hayvanat tevlina olunarak ve ulakları dahi tevkif olunmaması ve bundan böyle kayrihanelerde birer tevlina kiracı onları beslenüb amid-i şedidin ulaklara ahiri ve ameli manada hayvan virilmemesi ulaklar veyahut umur-u mühime-i müstacele ile geyetleri zinhar bar-ı kübra intizaren

Derhal bakirleri çekilüb benderilmesi ve miri menzilhaneden diğer menzilhaneye kadar mecsaat ise fakat ol hesab üzere otuzar parden ücretleri ve biyecek ise minsal üzere anın akçesi alınub bundan kıslad menzilhane-i avaidi subracı necisisi namı ve nam ahir ile bir akçe taleb olunmaması ve ulakların ve beyecik aldıkları suretde ziyade fahşuya alınmayub raci vakit üzere virilmesi ve oldukları bihızları diyatız kendim ve gürk-ü menzilhaneye

S.26. / B.58

Birgüne mefasatından naşi süvar olduğunu tevlina hayvanatı kasre-i etlak ider ise ol mahallin ve ali ve hakim vezabitani marifetleriyle iş bu fezahata cellat iden tatar vesair esir kim ie tenif eylediği hayvanın bihası tefimin itdirilmek için hakikat ve keyfiyeti mahruhasız der saaditime yorulması ve hayvanatı talaktan vefayata esir kim olur ise bir barakada vakiyan ziyade yük yüklemeyüb hilafı ceTeret idenler muhafaza olunması ve cem'i memalikde şayan olarak saat başına otuzar pare ücret alınub gürg-ü devlet-i aliyyem alakları ve gürg-ü saire Salih bir kimesne'de otuzar pareden ziyade kira ve bahşış taleb ve ehaz olunmaması ve cem'i memalikde bir menzilhaneden diğer menzilhaneye kırkbir saatlik mesafe olduğu iklamda iser birbirlere malum olduğuna binaen esir mahallin mesafesi kaç saat ise ulaklardan durusunca olmkdar ücretül sub zinharı hilaf vaki ziyade saat haber virilerek bir akçe virice ziyade istirlemesine vela hasıl zaman adettit tağvan salinamde bir kimesne vir kimesneye curu ve zulm ve teaddi itmeyerek ever-i kis ve zabita-i memuriyetine dikkat ve işbu tenbihanın halefi harekete ceTeret olur ise tedibatı layıkası icra olunmak üzere lazım gelen tenbihat ve tekidat-ı bilcümle memaliki muhakimi secealatına kayd ve sebt ve tarafı şeriden birer sureti kiracı başlarına yedlerine ita aleddevam muktezasıyla amel ve hareket olunması hususları ittifakları ile karar verilerek olbabda senki vezir'i müşarün ileyhsin sana vesaire başka

Rum ili Anadolu taraflarına başka başka evamiri aliyyem isdar ve kapukethüdalari taraflarına alem ve hayırları ita olunarak tesviyesi hususu bi takrir atbe-i aliyayı mülukanemlem el arz işbu nizam badel zin basec bir vechile tebdil tağyir olunmayub hilafına hareket idenler tahkik ve tedib olunmak üzere bila nifak karar virildiği vechile icra olunması ve Rum ili ve Anadolu'da olan vüzera vesair memurları bu vesile ile fukaradan bir akçe çıkmamasına ve ücretsiz bir ferdi barkire süvari seniyyeler mahallerine ve menzilhilerin ve kiracıların yine ücret kıyafet itmiyor diyerek hayli fesadların ve süzera-i sairenin tevzi masraf ve edhali vukua kılmamasına bigayet itimam itmeleri esirinin kaş'ü zuşana şimdiden tamamca ilka olunub hini vuukunda derhal bila amarı tertib-i cezadan başka muamele olunmayacağına kayd kılınması hususuna irade -i fgaitia mülukanem talik iden ol mazmunda hattı hümayun muhebbeti makrun salinem şarkiyata-i südur olarak mucibince mucibince lazımül südur olan diğer evamiri şerifem isdar ve tisyar olunmuş ve koyukethüdalari taraflarına alem-i vezirleri.

Zinhar bi zinhar hilafı tecviz olunmayarak aleddevam kamilen sartı mücerret olunmak üzere selci muhakeme sebtı vakaya olunarak berüce muharrenliva-i mezburdan merteb-i bedel-i mezkûrun müzfi olan yirmibin beşyüz guruş inzimam ray-ı ve maruf unun ve marifet-i şer-i ve cümle marifet ve ittifakıyla ruz'u huzur-u tevziine edhal ile livai mezburun müştemil olduğu bilcümle kazalara alesseviye tadil ve tesviye şurutu üzere ersi

ve tevzi virilür neden icab ve iktiza idenlerden tamamen kamilen tahsil ve kuvvet ve zamanıyla der saadetime tevsil sol ve darbhane-i amireme teslimi hususuna nedel-i celle masiat eylemeğin ve namın olmağın mahsus işbu emri alışanım isdar ve irsal olunmuştur imdi vüsulunda bilada sebt ve beyan olduğu muhikabeti irade-i salinem mentuku ferman mualianvahimden malumun oldukda berüce muharrem şarkiyakta-i sav olan hattı hümayun muhabbeti makrun mülukanemin

İnfaz bu esna-i kemal dikkat ve beruce-i muharrem liva-i mezburdan merteb-i bul'u mezburun sefifi olan yirbirbin beşyüz guruş inzimam ray'ı marifetin ve marifeti şer'i vechile marifet ve ittifakıyla ruz'u huzurlu tevziine edhal ile livai mezburun müstemil olduğu bakımla kazalara alesseviye tadil ve tesviye şurutu üzerine tarh ve tevzi virikir birinden icab ve iktiza idenlerden tamamen kamilen tahsil ve dikkat ve zamanıyla der-i aliyyme tevsil hazine-i amireme teslimi hususuna muşareat ve bu bahane ile bir akçe virice-i tehzila veyahut

Hilafı emrû muğayir rıza-i salinem hareket-i tecviz olunduğu biltahkik ihsas olunursa tertib cezadan başka muamele olunmayacağını iktiza idenlerin göş huşlarına telkin iderek ve diyai cenab-ı res'i izzet olan fukarayı rağbet ve zifayı memleketin esir halde hifz ve himayesine ve infaz-ı emir ve irade salineme sırf küllü meknet eyleyesin ve Münir ki kuzzat ve tevvab ve ayan ve zabitan muma ileyhim sairelerisiz keyfiyet irade-i salinemde siz ki fi malumunuz oldukda mucib ve muktezası vechile amel ve hareket ve hilaf rıza ve mauğayir fermanım hareketi tecviz ile mahzar ve muahana ve itab olmakdan bigayet tehaşi ve mücanebet eylemeniz babında ferman-ı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle

Vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaba-i südur olan işbu emri şerif alışanımın mazmun menfi birle hasıl olası şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasuz tahrurul yevmül sani işrin şehri ramazan sene-i ebadi ve erbain ve mieleyn ve elf.

Ber mucib -i emri ali hala Sivas valisi Esseyid Mehmed Paşa Hazretleri tarafından bir kıt'a buyruldu dahi vürud itmiştir. An asli himmeşiniz kazası ahalisinden olub Amasya'da Fuluzade hamizane mesarifati tesakin ikiz bundan akdem fevt olan Ebu Samed namı mü

S.26. / B.59

An asli hamineze mesarifati tesakir ikiz bundan akdem fevt olan Ebu Samed namı müteveffanın terekesi beytül mal-ı müslimine mahsura olduğu badel tahkikul şer'i hala Amasya'da beytül mal Emini olan Medine-i mezbure mütesellimi utufetlü İsmail Ağa tarafından ve bil-i şer-isi ayan Ahmed Efendi marifetiyle tahrir ve huruzat olunan

müteveffayı mezburun terekesidir ki ber vechi ati beyan olunur haris-i fil yevmil hamis min zilkade Eşşerife lişene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Köhne çuğaşıvar

Tere 7

Köhne menüsül vechi intizar

Tere 2

Müstamil bile teber

Tere 11

Köhre Tosya Kuşağı

Tere 22

Köhne don'u gömleği ahmediye

Tere 12

Köhne mükerreme-i gayret kuşağı

Tere 12

Köhne Fes mea külah-ı

Tere 1

Nükud-u mevcud

Tere 30

Cem'a yekün Tere

582 techiz-i temhin fûnhada 24

332 Tellaliye furunhara 02

312 Resmi kısmet ve mesarif-i saire fûrunhara 012

042 Resmi beytül mal fûrunhada 26

İşbu sahhal baki yirmialtı guruş emin beytül mal utufetlu mütesellim ağaya teslim olunur.

S.27. / B.60

Medine-i Amasya mahallesinde sade askın mahlesi sakinlerinden ayan akdem fevt olan Salih oğlu El Hac Hasan lima namı müteveffanın mirası zevce-i menküfe-i Metrukesi Hadice Hatun ile Sabiye kebir oğlu Hasan ve Sağır oğlu Mustağa ve Salibe-i kebir kızı Zeynep namı kim enselere münhasıra olduğu badel tahkikişşer-i müteveffayı mezburun verese-i kibarı taleb ve iltimaslarıyla tahrir virsem ve beynel vürud esserhat tevri ve taksim olunan tezkiresidir ki bir vechi ati beyan olunur sadrı filyevmelsabi vel asri seher'i şevalül mükerrem lisene-i ehedi ve erbain ve mieteyn ve elfi.

Mahle-i mezburede mas'a menzil Tere 1000	Gölemizarı namı mahalle gürümü bağı Tere 400
Güllükle namı mahlebe vaki Gürüh bağı Tere 600	Karaçalı tevbağı mahlemi Kain Gürümü bağı Tere 500
Çokba kablu köhne nafa kürek Tere 35	Ref'a köhne nafa kürek Tere 30
Müstamil Çokabneş Tere 100	Müstamil Çuka Abdeslik Tere 60
Sağır -i gasri Tere 20	def'a kıtni menziri Tere 25
Köhne çuka çokşar-ı Tere 10	muhte-i ebed-i
Köhne sam kuşak Tere 10	Kavak mea salak Tere 10
Sim kopdu hançer mea tesbih'i Tere 100	
Müstamil basma yorgan-ı Tere 12	Müstami yasdık Tere 30
Müstamil döşek'i Tere 15	Nesef kilim'i Tere 30
Sağır'i kilim'i Tere 12	Deve tüyü kilim'i Tere 12
Köhne-i seceadesi Tere 10	Müstamil Tere 30

Cam feynar'ı
Tere 7

Müstamil mesi yapuc
Tere 5

Kebir-i şamdan'ı
Tere 15

defa ve yemi yasdık'ı
Tere 20

Köhre Sağır-i ban'ı
Tere 10

köhne keçe'i
Tere 3

Def'a müstamil dötek'i
Tere 15

Gök takımı dehan çubuğu 13'ü
Tere 15

Kahve takım'ı
Tere 70

Muhhas ibrik
Tere 10

Meffat-ı kari divan muhasebe melak'ı
Tere 130

def'a divan-ı muhasebe
Tere 212

Divan-ı seni
Tere 100

Cam külah
Tere 11

Kara takım

Sim kablú bıçak'ı
Tere 70

Selvi sandık'ı
Tere 25

Def'a kıtni gatri
Tere 40

Def'a köhne nafa kürek'i
Tere 25

Kilim seccade
Tere 10

def'a sağiri minder mea yorgan'ı
Tere 15

Müstamil maskabe'i
Tere 5

Tay'ı hirarı hazzet-i
Tere 15

Kebir'i lenger'i şurba taşı mea maşraba
Tere 12

Meşrerebne-i
Tere 3

Evcak eşmeğ'i

Tere 2

Saknebe-i terazi-i

Tere 5

Hatib

Tere 15

Faris Saat'i

Tere 40

Çalar saat'i

Tere 25

Barkepe-i

Tere 300

Hırdavat-ı mezil

Tere 50

Cem'a yekün

Tere 4407

Elihracat

Techibie tekfin navi hassa

Tere 200

Vasi muhtarı Ahmet Karakollukçuya

Bolu sabt

Tere 50

Deslimi kısmet

Tere 110

Mesarifi münferiğa

Tere 55

El ihrahnas

Yekün

Tere 415

Elami

Salim naşil mürusa

Tere 3992

Hassa-i Zevce-i merkume Hadice'ye

Tere 499

Hassa-i ibnil merkum Hasan

Tere 1397

Hassa-i ibnül mezbur Mustafa

Tere 1297

Hassa-i bintul merkume Zeyneb

Tere 288

Mare 24

Sağır-i mezbur Mustafa'nın babası müteveffası mezburdan kendüye infial iden hassalarına tensi hafız ve tesviye-i umuruna validesi mezbure Hadice bi muhabbet-i şer'i vasi nasib ve tayin olduğu bu mahud.

S.27. / B.61

Esadatül kiram

Amasya ve kazalarında kaimakamınız olan Ali Celi dam'ı şerif-i sebauta badel tectel vafiya inha olunur ki Kazalayı merkûfe kaimakam rekabet-i eşraf hizmet-i celilesi işbu bin ikiyüz kırk bir senesi ramazan-ı mübareki uhdesinden kemakan cenayınıza ihale ve tefviz olunmuştur gerekdir ki sadet-i kirama tevkir ve ihtiram idüb kuzzat-ı hükkam ve kaimakam-ı sendeleriyle şid ve izhar alemeti hazıra idenleri men ve ref ve cenabınız dahi kimesneye alamet hazır uzaktan heşbet ve ejayı lirisbi sebadat idenleri tarafım cevaliye mübaderet ile iş bu emaneti kübrada afet ve istikamet eyleyüb sadat-ı kiramdan tevcihine ve aru seniyye ve muhdesat, saire na mir-i habbe namıyla Bir akçelerin almayub ve aldirmayub sebanet-i arz ve mallarına sai mevfur zımında şevketlu muhabbetlu kudretlu kirametlu padişah alimnah efendim Hazretlerine isticlab ve davat ve cizye'ye imtihan ve birer emirde şer'i şerife imtisal nam eyleyerek mahzar şefaati hazreti seydiil nam-ı aliye ile ifzal eltuhibbine vesselam olasız elhasi Mehmed Sadık elmuhtlis el as alelissem

S:28. /B.61

Ladikli Abdurrahman Efendi'nin bil fevzihani ve vakfına idir isdar itdirdiği ferman-ı alişanın suretidir.

Kıdvetül tevvabül müteşerriin Amasya naibi olub zikri ati hususa bar'ı şart subhanel İslam muelli nasb ve tayin olunan mevlana Zeydi Alime tevkii nefii esmâyun evasıl olmayacak malum ola ki canibin sancağında Kavak nahiyesine tabi bir g avi kıyyesinin malikânesi kariye-i mezburede vaki gariban saray'ı vukumu divan-ı miri meszikitele Sivas Sancağından ve nahiyeine göz'ü viran namı kariye ve gayriden doksandörtbin sekizyüz akçe zecmete mutasarrıf Seyyid Süleyman veled'i Seyyid muhammed'in kaydına olduğu defteri hakaniyle mukayyid ve Seyyid Abdurrahman Kavak Nahiyesi'nden çakallu namı kariyede vaki bil fevzihani tevlitine askeri ruznamaesinden virilan beratı şerifimle mutasarrıf oldu zikr olunan bir gus kariyesi ber mucib'i defter'i hakani davalı mutasarrıflarıyla gariban saray vakfı tarafından zabt ve masanesi canibine aid muhsulati ehaz ve kabzı murad olundukda dahil olunmak icab itmez iken Kavak nahiyesine vaki^c bi bir gus medresesi mever'i salikine Anadolu muhasebesinden virilan beratı şerifimle mutasarrıf olan Hasan namı kimesne medrese-i mezbure vakfi yedir diyerek kariye mezburenin mahkemesine fazulu müdahil ve tevzinden hali olmadığı merkez Seyyid

Abdurrahman bundan akdem'i rekab kamerram Hasırname arzuhal takdimiyle inha itmekle defterhane-i amirem de mahfuz ruznamçeyi esmayun ve defteri icmal ve mufassala müracaat olundukda Kavak Nahiyesi'ne tabi yüzaltmış üç nefer reaya ve onüç zemin ve iki çiftlik ve yedi nefer mevkuf'u reaya ile kariyei irgus malikâne vakfı gariban sarayı azkaniye mezbure ve hasıl mea niyabet tahtında resim hatta ve şair yekün mea gayra dörtbin beşyüz akçe yazı ile defteri mufasssılda mahrer kalemiyle tahrir ve defteri icmalde divanı mea niyabet tamam yazusu salıf'ı ezzikri gözü virane karyesiyle bir gidülüb yekün mea gayra ikibin üçyüz yirmi üç akçe zeamet deyü bir icmal ve icmali mezburun yedibin elli üç akçesi merkum Seyyid Süleyman veled'i Mehmed'in bakayası müşterek kayıtlarında olub bu takdirimce ber mucib'i defteri hakani kariye-i bi nefusul mezburenin malikânesi canibine aid mahsülü kariye-i mezburede gariban'ı saray vakfı tarafından divanisi canibine aid mahsulat ve rüsumatı mezkûr Seyyid Süleyman ile sair müşterekleri taraflarından zabt olunmuş iktiza eylemeğin defteri emini sabık'ı arz idüb tarafın der saadetimde olduklarına mebni merkum Seyyid Abdurrahman mukadde'i meclisi şer'i münir'de maru'l beyan bir nuhus medresesi müderrisi mezbur Hasan muvacehesine defter emini sabıkın vazi ve berüvatı kayıtları natik olduğu halde salıf'ı ezzikri Kāvak nahiyesine vaki bir numus'u kariyesi demekle meşhur kariyenin mehenesi benim mütevellisi olduğum marül zikr bil fev zihati demekle maruf gariban saray vakfı divanisi dahi zeameti mülhakitinden olarak müşterekiyle merkum Seyyid Süleyman veledi Seyyid Muhammed'in kaydında iken üç seneden berü ve merkum Hasan zikr olunan medrese-i kariye-i mezbure derününde mebni sererişte iderek Kariye-i mezbure medrese-i mezbure vakfıdır deyü fizuli zabt ve tasir itmekle makbuzu olan aşer'i mahsubesi bakir teslim ve karye-i mezbureden dahi kef yedine tenbih olunmak dorumdan didikde olduğu cevabında karye-i mezburenin malikânesi medrese vakfından olub hatta kadimden ve olvehile zabt ve tasarruf oluna gelmiştir deyüb lakin vakfın mezburunun vakfiyeleri kaydı bulunmağla keyfiyyet ve kazaları malum olmadığından ma amid etrafın bil muvacehe tarafii şer'i şerif olunub bu ana kadar teamül'ü kadim tevcihle ise yine ol vehile and olmak lazım gelmekle bu suretde karyei mezbure mesalifizzikr bir nuhus medresesi vakfından mıdır macefer-i marülbeyân bil g urhatı refecitinden midir her birileri başka başka refiidir yahud ikibinbir vakfiyemdir . Bu ana kadar hangi vakıf diyerek zabt ve tasarruf oluna gelmiştir. Mahline bil muvacehe terakii şer'i şerif olunarak tahkik ve hakikati hali sıhhati üzere der saadete ilam olunmak babında emri şerif isdarını İstanbul kadısı sabıkı ilamı mucibince amel olunmak babında ikiyüzkırk senesi evahiri seferinde başka ve bade tekidi havi sene-i mezbure evasita zilhiccesinde başka evamiri şerifim sadr olmuşken merkum Abdurrahman kendüyü ihfa ile taraflardan imtina eylediğin merkum Hasam rikab kamer tab'ı hüsre vane arzuhal takdimiyle inha albabda inayet istid'a idüb tarafın dersaadetinde bulunmak hasebiyle

mezbur Esseyid Abdurrahman İbni Esseyid Elhac Hüseyin Çaharşamba günü arzı ötesinde Sadtrazam huzurunda makud'u meclisi şer'ide mezbur Hasan İbni Ahmed muvacehesinde bundan akdem mezbur Hasan ile bir edfa'at arzı ötesimdeleri elmerafra mahlinde terafii şer'i şerif havale-i olunub mukaddema sadr olan emri şerifimle mahalline vekil-i şer'i irsal itmişiniz zafi şer'i şerif mümkün olmamağla suval olunub kariyei mezbure ve hanı merkumdan mahline kef birine merkum Hasan'a tenbih olunmak varidimdir deyüb lakin evvela salif ezzikri bir gus müderrisesi vakfının tevyiz babüssade iltimas nezaretine olarak berat-ı şerifimle Hafız Osman Halife İbn'i Ali üzerinde olduğu Anadolu muhasebesinden ihrac olunub mezbur Hasan dahi tasdik idüb bu suretle bir muktezayı şeriat-i gaza müderris mezbur Hasan ve tezkadan olmağla vakfiyet davası mütevelliden südur muhtaç olub olvehile müddei mezbur Esseyid Abdurrahman mahlinde mütevellî merkum Hafız Osman ile bilmuvacehe'i vechi şer'ü üzere terfii ufacık olunmak lazım geldiği tarafına tefhim olundukda merkum Hasan'ı mülzim ve mücab olmayub hususu mezbur mahle-i nazai üzerinde taraf ve müderris'i merkum hazır oldukları halde vechi meşruh üzere ruiyet olunmak için emri şerifim südurunu bil fiil İstanbul kadısı olan mevlana efzi kuzzatül müslimin Mevlana Mehmed Sadık'ı zidet fezaile ilam itmekle ilamı ve mukaddema sadr olan emri şerifim mucibince amel olunmak babına işbu sene-i mübareke evahiri muharreminde emri şerifim sadr olmuş ise de tarafı mümkün olmadığı mezbur Esseyid Abdurrahman bu deka bi arzuhal inha ve çavuşu mübaşiretiyle mukaddema sadr olan emri şerifim mukibince amel olunmak babında o menifim sūdurate sūdurate istid'a itmekden naşi divanı esmayunumda mahfuz kayud'u ahkâme müracaat olundukda berüce muharrer tevarih ve merkumede tarafına o emri şerifem virildiği masduru ve mukayyid olub sen ki Amasya naibi muma ileyh Esseyid Mehmed İzzet zidehi alimesin husus'u mezburu istima^c ve fasli nesai için müelli tayin olunmağı canibi şeyhül islamiyeden işaret olunmağla hususu mezbur Hüseyin taraf-i ile tezviri idüğü inde-l şer'i mahfif eyledikde tabiyin oluna mübaşirin ücreti mübeşiriyesi mazlum olan mez'i aleyhden taleb olunmayub fetdarı şerife husumet'i kâfiye iden müddei mütehhereden tahnsili hususuna itimam ve dikkat ve devamız var iken med'i aleyhim ücreti mübaşiriniye talebiyle hilafı şer'i şerif tazyik ve tecrimiden hazır ve mücanebet olunmak üzere şهادetleri mucibince çavuş mabaşiretiyle mukaddemaza sadr olan emri şerifim mucibince amel olunmak fermanım imdi sen ki naib'i muma ileyhsin mevlana müşarün ileyhin işaretleri mucibince hususu mezbure mevli nesb kılınmakla merifetin ve tayin olunan çavuş muma ileyh marifetiyle mevlana muma ileyh ilamı mucibince mahal'i nezai üzerinde tarafın ve müderris'i merkum hazır olduğu halde husus'u mezburu ber vechi hakkaniyet şer ile ruiyet iderek hakikat'i hal'i menbure ise zahir ihrac birle sıhhati üzere dersaadetime tahrir ve ilama mübaderet ve hilafından mübaadet olunmak babında fermanı alışan sadr olmuşdur buyurdum ki mübaşir

taşın olunan divanı esmayun çavuşlarından kıdvetül emasil vel akran ibrahim çavuş zeydi kadre ile vüsul buldukda bu babde vechi meşruh üzere şarkışane-i sûdur olan ferman-ı vaci bul etbai velâzımul imtisalimin mazmun itaati makruna

Amel olasin tesviye bilesin. Alameti şerife itimad kılasın tahriren fi evahiri şehri rebiül ahir.

Sene ahadi ve erbain ve mieteyn fihi.

S.29. / B.61

Baş Elak karyesinden Usta Halil ve temlinin Hüceti suretidir.

Kariyei Amasya mesafı baş elak kariyesi sakinlerinden Şeyh Mustafa Bin Halil meclisi şerife lazımul tevkirde yine kariyei mezbure sakinlerinden işbu baisine ektab Kezban Hatun tarafından vekil'i şerisi zevci Usta Halil oğlu Ali muvacehesinde ikrar'ı nam ve takrir'i kelam idüb işbu ,vekil'i merkum'u alinin zevcesi Kezban namı Hatun kariyei mezburede zevcem'i şerife ile nazci idüb bade zevcem merkumenin hamli olub vazi olmağla dem'i ve niyet talebiyle benilerimizde münazaa kesire vaki olmuşdu elhaline hazihi beynimize Samsun maslunun tevsit idüb işbu vekili merkumun müvekkilesi ve zevcesi merkume Kezban Hatun baka altmış gurusı virmek üzere ve bin dava'i menkureden farig olmak üzere inşai akdi salah'ı mezkûr kabûl ve yedli salah olan meblağ'ı mezbur altmış gurusı baka eda teslim itdiklerinde ben dahi yedlerinden tamamen ve kâmilan elhaz ve vazife idüb bade'l yevm ve vekil'i merkumun müvekkilesi ve zevcesi Zeyneb ile dem'i ve ve diyyet dava ve nezaim kalmayub husus'u menküre müteallika-i ammei davadan merkumenin zemini ankar dahi husus'a mezkûre müteallika amei dava ve mutaliba benim zimenetimi ibrei alem ile eyleye ile ve iskat idüb ve yine her birilerimiz ahirin ibrasını kabûl itdik didikde merkum Seyyid Mustaga ifrarı meşruhunda vekil'i merkum'u aliye ve çallı tasdik veşakallı tahkik'i ve ibrai mezkûr kabûl idecek maesul vaki bittaleb olundu harren fil yevmi-l hamis ve'lişrin min şehri şevvalülmükerrem lisenei ahadi ve erbain mieteyn ve elf.

Başçavuş Hafız Alamdar Kullakçı ac'ı ser mahzun Muhammed Efe şeyh Ali.

S.29. / B.62

Medine-i Amasya mahlesiden üçler mahlesi sakinlerinden ayan bundan akdem fevt olan Elhac İbrahim Ağa namı mütevaffanın veraseti zevcei menktüfei metrûkesi Zeyneb Hatun binti seyfi ile Salihi sağira oğlu muhasara olduğu bede'l tahkik eşşer'i müteveffayı mezburun vasi muhtarı Hasan Efendi marifetlerine tahrir ve takvim ve beynelverese bilarzına eşşer'i tevzi ve taksim olunan terekesidir ki berüce ati begin olunur harer'i fi-lyevmi'l haris fi şehri ramazan'ül mübarek lisene-i ahadi ve erbain ve mieteyn veelf

Müteamil kilim'i
Tere 30

Müstamil sağiriyan
Tere 25

Müstamil döşek'i
Tere 20

Köhne döşek'i
Tere 30

Köhne mitel'i
Tere 5

Müstamil yasdık'ı 4
Tere 25

Müstamil esce yorgan'ı 4
Tere 25

Köhne Çul7u
Tere 3

Müstamil halısı
Tere 10

Kilim'i seccade-i
Tere 12

Köhne Kilim'i
Tere 15

Köhne çoka ibdesinin'i
Tere 10

Sağır'ı katni katır'ı
Tere 15

Köhne seksar kürek'i
Tere 10

Diyarbakir camfesi yüzle seksa
Kürek'i Tere 150

Trabzon karı mercanlı tekrin'i
Tere 150

Def'a tefnin'i
Tere 20

Ref'a tepenin'i
Tere 20

Ref'a tepemin'i
Tere 40

Sim kablu kamcı taban'ı kak'ı
Tere 100

Simli kebir bıçak'ı 2
Tere 100

Simli topuz mea nacak'ı

Simli bi saka'ı 2
Tere 5

Mercanlı sim zarf'ı 3
Tere 25

Barkei mea tay'ı

Kahve takım'ı

Tere 400

Tere 25

Evan'ı nehasiyesi

Müstamil mekiz gömlek'i 3

Tere 100

Tere 15

Melez don'u

Köhne çadır içlik'i

Tere 10

Tere 5

Karsak kariyesine de bir g öz değış manın selası hassası tere 130

Kızıka sağır'i sayesinde fırka'ı 8 Tere 600

Tay'ı 6

Tavar'ı 45

Tere 180

Tere 300

Gümüş öküzü çifti

Beşar dana'ı 2

Tere 120

Tere 30

Sim saat'i

Kavuk'u

Sarık'ı Köhne çuka şalvarı

Tere 100

Tere 5

Tere 6

Tere 20

Köhne kabut'u

Elbas kariyesinle tutluk bağ'ı

Tere 40

Tere 1000

Hüseyin Ağazade Ahmed Efendi zimmetine batmak Tere 572

Eyüb Efendi o amel'i zimmetine Tere 100

Davud oğlu Dürüş Ağa zimmetine batman Tere 300

Müşadili Ali zimmetinde Baki Tere 24

Pasan Bolu kübası Ağa zimmetinde Tere 100

Ve devat'ı menzul Tere 50

Cem'a yekün tere 4629

El ihracat mührü tekfin navsib Tere 300

Üçler camii şerifi önünde Tarık'i cade tamir niyasebet bi vasiyet Tere 50

Vasi Hasan Efendiye bi vasiyyet Tere 30

Nazırı Ahmed Efendiye Ma vesiyet Tere 20

Hizmetkârı Ali'ye ma vasiyet Tere 100

Resmi kısmet

Mehri mucel

Mesarifi Müteferrike

Tere 115

Tere 250

Tere 36

Yekünül ihracat Tere 1051

Sahil Ami Tere 3578 El ismi beyne'l verese

Hassa'i zevcei mezbure Zeyneb

Mare 10 Tere 447

Hassa-i İbni'l merkum Ali mare 1, tere 3130

Sağiri mezbur'u alinin babası müteveffayı mezburdan gendüye arş'ı şeri'le intikal iden emval'i mürusasını Hafiz'i tesviye-i umuruna ammesi Ayşe namı Hatun bi hüccet'i şer'iyeye vasi nasib ve tabiyan olunub ve vasiyei mezbure üzerine Hacı Sofu dimekle Arif Elhac Mehmed Efendi nazır nisbi tayin kılınmış idüğü bu mahle-i şerh virildi.

S.30. / B.63

Buyruldu

Hala Rum ili serasker zafer beher devletlü Mehmet Reşid Paşa hazretinin muğyet mesiranelerinde mevcud asakirin ulufe ve mesarif-i sairelerine mudar olmak için Amasya sancağı kazalarından merteb-il bütün altmış yedi nefer süvarinin yüzellişer guruşdan icab iden bir yük altmışaltı bin yediyüz elli guruşun bir buyruldu tahsiline memur havackeman divan-ı esmayundan saadetlu Ahmet Efendinin hizmeti mübaşereye ve teamiyesi ve bu hususu zımında vürud iden tatarların hizmet ve teamiyesi cem'an dokuzbin üçyüz guruşun liva-i mezbur kazalarına tevzi olunan defterdir ki berüceati beyan olunur. Fil yevmil hamisler min şehri zilkadetül şerife lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya

Güregara

Hünsa

Hassa Tere 2011

Hassa Tere 2417

Hassa Tere 1302

Ladik

Zalnunu Abad

Viray

Hassa Tere 1209

Hassa Tere 844

Hassa 558

Gülekronis

Cem'a Yekün

Hassa Tere 558

Tere 9300

Yalnız dokuzbin üçyüz guruşdur.

S.30. / B.64

Kudsetüssadatül kiram lütfullah-ı celidam'ı sebadata badel tuhibbe vakiye inha olunur ki Amasya ve zevattun abad kazalarında kaimakum olan Esseyyid Ahmed-i kebir mütevellisi alacelinin ruiyet umur'u sadat'ı kiramda rehaveni bir ahlam tarafımıza ve

habane sened ona olmağla mezbur'u ali çeli işbi bir ikiyüz kırk bir senesi zilkadetül şerifesi gurrenden ol hizmet'i şerifeden hacca ve gurre merkumeden cenabınızı kazayı mezbureye kaimakam nasib ve tayin itmişizdir gerekdir ki sadat-ı kirama tefsir ve ihtiram idüb huzzat ve kaimakam seneleriyle litesiyiye ve izhar-ı mualkamat hazra idenleri meni ve defa ve cenabınız dahi kim esneye alemet'i huzura ve zinden ve edbayı liseneb-i siyadet idenleri tarafımıza havaleye mübaderet ile işbu emanet-i kübrada afet ve istigamet almayub sadat'ı kiramdan tevcihiye ve urusiye ve Mehmed Sat'ı saire lina ve ziyarıyla bir akçelerin almayub veddermeyüb sabanet-i arz mallarından sai mevkür zımında şevketlü muhabbetlu kudretlu kerametlü padişah'ı ali perah efendimiz hazretlerine istiklab davet-i cizyeye amasinem ve esir'i emirde şer'i şerife imtisal namı almayarak mazhar'ı şefaati huzret Seyyidil enam-ı haliye ve alele ifzal alınca vessalam alasız.

Elmuhlisler Mehmed Sadık Kimisi Essar alel israf

S.30. / B.65

Ergani, Maden-i esmayunun otuzdokuz senesi hasılatından olan üçyüzbin vakiya-i nihamın Samsun iskelesine tekeline memur Darbhane-i amire tarafından tayin olunan Mehmed Ağa'nın hidmeti mübaşiriyesi beşyüz guruş ve taamiye valcid-i amiyesi yüz guruşuna cem'an bütün guruşun Amasya sancağı kazalarına tevzi olunan defteriyedeki berüce ati beyan olunur harer-i Fil yevmil hadi vel işrin minel kudebilşerife lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya	Küre gurre	Hünsa
Hassa Tere 162	Hassa Tere 156	Hassa Tere 84
Ladik	Zennunu Abad	Geleğiniz Esel
Hassa 78	Hassa Tere 48	Hassa Tere 36
Viray	Cem'a yekün	
Hassa Tere 36	Tere 600	
Yalnız altıyüz guruşdur.		

S.30. / B.66

Amasya sakinlerinden ve tüccar taifesinden belakçı oğlu Hacı Mustafa namı kimesne tahte nikahında olan zevcesini talak-ı selase ile tadlik idüb hilafı şer'i şerife mutallaka-i mezbure avratı huduncud cihaz-ı almayub halen tahte tasarrufunda olub ilel an fiil'i şal'ı zinaya mütecasir olduğu mutalega-i mezburenin velileri arzuhalı hala Sivas

valisi devletl  Mehmed Paşa Hazretlerine inhaitmi ler olduklarından bu misilil   er-i  erif harekete saris iden.

Merkum Hacı Mustafa namı kim enseli lieclittedib Sivas'a ihzar eylemeleri içün m   ar n ileyh hazretlerinin kapucular b l kba ısının garetlu Mehmed A a m ba iretiyle vürud iden buyruldu h lasadır ki sene 241.

S.30. / B.67

Arkab-ı Amasya kazasında mazun bilafta Ahmed Necib Efendi badesselam olunur ki Kaza-i mezburda beynel ahali H sn  S l k n z olduğu bittahrirat vali tarafımıza inha olmağla kazai merkumede Kemakan iftiya tarafımızdan sekkanun virilmi dir gereklidir ki lisal'i istifana asih-i akval mühime-i hanifeye aleyhim rahimme rabbil beriyye ile ifta idüb keteb-i muteberden nakli sarih ve imzalarında Amasya müftüsü olduğunu tasrih eyleyesin vesselam der. Filyevmissani a rımız muharreme lisene-i seniyyen ve erbain ve mieteyn ve elf.

El kasrı kadı Mehmed Tair affı alma

S.31. / B.68

Bismillahirrahmanirrahim ekamallahuluakıf ala k llihal vesselatu vesselamu ola rasulina Mehmed Sadık fi cemi tafal ve aleddevasaha bil menzili emin ani   erek veddilal ata bad işbu kitab-ı istitabın tezbih ve tahririne basi olur ki seniyye-i Amasya'da kain sarrafzade mahallesı sekkanından müderris Mustafa ve Edib Efendi benel Hac İsmail Efendi meclisi  er'i  erif tesirde gelüb şöyle takdir'i kelim ve tabir'i an l meram eyledi ime gederim merkum elhac İsmail efendi mahkeme civarında bir bab-ı yetmur h ccad kemani vakıf gemiyle g m  l  ünlü cami  erifi kürsüsünde bir berat-ı  erif-i m lakibden  eyh olub ve az ve nisbet itdi i esnarlardan hitvanzade elhac Ali Bey ve   k r oğlu Abdullah ve arpacı Fezis Fatma Hatun tarafından yine G m   l  oğlu camiinde şehri ramazan-ı  erifde pence bene günleri ve g kme pa a cami  erifinde m cde-i kiramı vazi olunub ber lerde kadir gecesinde ve ayd günlerinde vaaz ve nasihat idüb bizlerde ve amile tabiriyle mutlaka ve feza itdikleri deragut'u namı mahalde beynel ahali merakibden malumlu el hudud bir kıt'a d nl k ba ı ve yine ba ı küler firarı namı mahalde malum elhudud ve ekibran dert-i ensal h tl k ba ı yine bir bab bir bir kemaline ve yine ta  han civarında indel ahali malum bir bab azar'ı dekkaini ve yine kavukcular sevkinde tar'ı zugagda beynel ceyran vel ahali malumu bir bab darzil kemaini muma ileyh pederim zimmetim de mutalligen vakıf olarak mekfun-u merkumun taraflarından Müslüman kalub hal'i hayatından muma ileyh pederim otuz sene kadar barcu beyan G m   l  oğlu camiinde şehri ramazan pence bene günlerinde ve Mehmed Paşa camiinde.

Yine şehri Ramazan cumaları Kadir geceleri ve bayram günlerinde vaaz ve nasihat ve sakfun merkurum ne dahi dea idüb hidmat-ı mezkûreye müdavemet üzere ikiz vefat iddû babıgat ve muhakim-i mezkûreye ben dahi müteveffayı muma ileyh pederim gibi mütasarrıf ve elli sene den berü ve hidmat'ı mezkûreye medler kalmayub tarafımdan kalmayub ruiyet eda olunur ise de bigat ve delemegin-i mezkûrenin mütevellisi olayub şürutu ve kapudu mücmel med Allahu Teala muhterik veyahud mürhim olsa taksim için bina itdim diyerek evkaf-ı mezkûreye mudel kalması muhtemel olduğunda marifet-i şer ile mütevellî nasib olunub şurud ve koyuda rabıt olunması matlubdur didikde bade'l temilil ve hayr gerek canib ve kefe ve gerek ve akfun merkurum'u mana haber ve nafi olarak şöyle ray olurdu ki bigat ve deggagin mevkufe-i mezkûreye yine mumaileyh Mustafa ve Edib Efendi mütevellî olmasa vefata ebna-ları alisseviye mütevellî ola bad vefanihim ebna ve ebna-yı ve ebna-ları mütevellî ola su-i şart öyleki ebna-yı eman-ı ebna-dan vaaz ve nasihat muktedir bulunursa bütün evvelin sanilin muteber tutulmayub ismi mütevellî ve ismi vaaz olub Mehmed Paşa camiinde Ramazan'ı şerif cumalarında ve kadir gicesi ve Abdilerde vaaz ve nasihat idüb cem'i galaya mütasarrıf ala eğer makındar bulunmaz fazla-i vakıf ile ebna-nın bütün evveli mütevellî olub bir vekile yirmi gurusla ücret virüb Mehmed Paşa camii gerisinde ramazan Cumaları ve kadir gicesi ve ağabeylerde vaaz ve nasihat ve vakıfun merkurumene dea itdireniz ilk Gümüşlü oğlu camiinde dahi ramazan-ı şerifde penceşibne günlerinde onbeşe ve üçür ücret virüb bir vekil vaaz ve nasihat itdirüb vakıfun merkurumuna dea ibtidaire bigat-ı mezkûreden maad emar elbeyan degganlar için istibdale civan virilmeye ve mar'ı elbeyan ve kehanlâr ve yağlar murur'u abaile harab olub tamir ve tecdide muhtac olunca masraf fazla vakıfdan muhsub oluna vekil virilecek otuzbeş gurus gene noksan kelimeyi asaları icare ile limekkinet üzere ve kain nebasihun icabına icar olunmaya mazallahu ebna-i mütekarripler olur ise evlad-ı arasdan olan ebna-i vaizliğe müstehak ise şürutu mezkûre ile mütevellî ve vaiz ola değil ise yalnız bin evladı dinim mütevellî olurum davasına isfa olunmayub Medine-i Amasya'da hakimul vefat bulunan efendisi bir müstehak-ı kimesneye vaiz nasib ve tayin idüb şurutu mezkûre vaizliği ve müteselliği zabt itdire bu vechile şurut ve kapud-u mezkûre müteseccil selci itilbar olunub ila maşallah teali mer'i ve makbul tutula femin pudle bad ma semin fanimen ise alezzin yebdelune vallahu zemiv alim ceri zilin ve harj-ı fi evasil şehri zil kadeteşşerife lisene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf ve gayrihim

Hala miehchin bilafta kasdif Ahmet Necib efendi Sabikan mieddün bilafta kasibetlu Şeyhzade Esseyid Ahmed Efendi

Ve mukteyi sabık faziletlü elhac Ebubekir Efendi Sultan-ı bilineye müderrisi katibzade elhac Ahmed Efendi katibül fevti benderli Elhac Mehmed Efendi.

Hala hakibul eşraf, hitaanzade lütfullah Beyefendi birderi elhac Ali Beyefendi.

Şeyhzade yakını Esseyyid Mehmed Efendi Zineli Zade Ali Efendi ve Mustafa Efendi Katibul muhakeme Abdullahlatif Efendi ve Fazlizade Mehmet Emin Efendi mir-i muhasıran Mehmed Ağa.

Adem-i Fevt ve mekkenetine Hamel iderek mazallahu Teala biza-i meture-i islamiyyeyi sükkest itmeye çalışmakda oldukları tebyir itmiş olduğuna rebain devleti aliyyem dahi mücerred-i def'a şurur'u idaya muktedir ve mekkinetlü bulunmak ve durl haca düşman dine muameleye emsil kadesini isahkal ile vukaya-i namus dini Ahmedî esbayini istikmal eylemek niyet kayriyesiyle bu defa muktezâyı katib ve senet'i ve icma ilmen ümmet ile taraf-ı şeri ennuriden virilen fütavayı şerife ve der-i saadetimde vüzera ve bilcümle ulemayı ilam ve rical ve evcağı arem-i iğvat ve zabitanın imza ve hitmetleriyle mümza ve mahtum yazılan hüccet-i şeriyye-i mucibince dergah-ı malum giceleriyle ocağından ulufelu beşgiçe nefatı tertibiyle muğlim ve tealimleriniye mübaşeret olunmuşlar ve eşya icla-i ümmete muhalif esir kim söz söyler ve mugayiri hareket ider ise ber mucib-i fütuvayı şerife demleri işdar olmak üzere bila eman cezaları tertib olunacağı ilan ve tebtiye kılınmış ikizi nagihanı escillerimde bir takım bi din ve hamiyet eşkıya makulesi devleti aliyyeme ve kendü zabitlerine adem-i itaat ile asitane-i Saadettim vürununda isvak ve pazarda açıktan acıka alem-i ifrazığı ve şefavet olarak şeraiti mutahharaya vezat hilafet-i maiye izteriotu ve isyan itmiş olduklarına mebni bu makule ilan'ı bakiye ve adavat ve cüruc-u ales saltan fazalatına cerait iden.

Eşkıyayı dinin bila eman haklarından gelmek şer'an ve mülken icab eyledğine tebaen taraf-ı şerif salinemde üzerlerine memurlar tayin ve livayı moden ettevari hazreti sultan el enbiya-ı aliye efzalül selavat ve ettehababı sarayı esmayunumdan Sultan Ahmed Camii Şerifine ihrac ile meskene-i darul saltanadım olan bil cümle email iman fes'i fev'i zir'i saye-i saadetlu bir senede ictima iderek eşkıyayı merkumenin üzerlerine varılub esmanul bekçileri ehaz ve idam ve mütehassen oldukları kışlaları israk ve olvechile defikati çoğu katı ve tedbir olunarak dini devleti Muhammediye ve şeraiti mutahhara Ahmediyeye itdikleri ihanet ve aTeretin cezayı layıkını bulmuşlar ise de iclerinden bazı takiyye essuyufu dahi hayran ve itfan Anadolu ve Rum ile taraflarına firar eylemiş oldukları zaesir ve iş bu firarların dahi bir muktefayı fütuvayı şerifedemleri esir olarak bulundukları mahallerde ihdam ve izoleleri lazimedden iddüğü yedi ay ve bi asır olmağla siz ki süzerayı azam ve mir-i miran ve Mevlana ve kuzzat ve tevvab vesair muma ileyhimsiz süsulu emri şerifede eşkıyayı merkume firarlarından tahtı hükümeti kerret vürud idenlerin bir muktezayı fütuvayı şerife bila eman idem ve izaleleri hususuna ema tamam ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın mahsubun iş bu emri celilul kadrım isdar ve sadriazam tatarlarından Mehmet Totar, Zeyti Kadire ile tisyan olunmuşdur imdi eşkıyayı merkume firarlarından niradarenizde olan mahallere vurud idenlerin bila emhalu idam ve izdelerine

mesariat ve bende-i gayret eylemeniz irade-i salinem muktezasından iddûğû malumunuz oldukda beruce-i meşruh amel harekete itimam ve dikkat ve bu vesile ile kabza-i şikavımında müdhili olmayan pirim makulelerine firarıdır diyerek ar mevhitin ve esnadı kabaccat ile makdi vukuunu teavizden itfa-i mübaadet eylemeniz babında ferman-ı alışanım sade olmuştur bu yüzden ki vüsul buldukda bu babda vechi meşrub üzere şarkiyakta-i südur olan fermanı vacib el etbai valazımül mütesalimin hazumun itaat-ı makrunesiyle amel ve hareket hilafından muhabenet eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimad kılasız seciza-i evail şehrimiz el fadetül şerife lisene-i ehadi ve erbain vemieteyn ve elf.

S.32. / B.69

Ferman-ı Ali

Hur ve Ali Sultan olan eşkiyayı din ehaz ve idam olunmak babında şerkuvurud buyrulan fermanı ali suretidir.

Haskurun merkurumun mesehis-i meftuhun nizamul alem mir-i umur'u rakimihur bil aşr ettakib mütihi mehamul enam bir rayil tisaib memhised tebiyaniddevlete vel ikbal nesiyyeler kanüssadet vel iclalil mahkuk bi sunuf'i avatıf elmevki ala Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki vüzerayı azam edamallahu teala iclalehum ve azimul ümerayı ekram oyanım meksira-i enkıyam olvakiddir vel ahi ram ve ashidal gaz vel ihşam eltahkuen mirine imayetal mülkül main meslamalar sürüm kadısı zeydiset fenaile ve mefahirül kuzzat vel hükkam madenül fezail vel kelam kuzzat vettevvab zeydi fazlıhim el ala mir'i miran kiram daim ecanehüm kaza-i müsliman levli oilayı madenül kalfa vel mücbin rafi ekulamul meihaddir velis, ve mügahir el emasil vel akran mütesellimin vayvoda kan ve etyan vesair zabitan vücuhi ehali ve biledimle iseler erler ismi tevli refi esmayuna vasıl olunmayub maluk ola ki cümleye malum olduğu üzere devleti aliye-i idine eddevaim bir vakitdebirü nizam-ı askeriyesine bakamamış olduğundan hasmın din-i Muhammedi'i olan kefare-i Fecre bu nizamlığı saltanat-ı seniyyenin adem-i fevt ve mekkenetine Hamel iderek mazallahu Teala biza-i meture-i islamiyeyyeyi sükleştirmeye çalışmakda oldukları teybin itmiş olduğuna nebain devleti aliyyem dahi mücerred-i def'a şurur'u idaya muktedir ve mekkinetlü bulunmak ve dürül hoca düşman dine muameleye emsil kadesine isahkal ile vukaya-i namus dini Ahmedi esbayini istikmal eylemek niyet kayriyesiyle bu defa muktezsayı katib ve senet'i ve icma ilmen ümmet ile taraf-ı şeri ennuriden virilan fütovayı şerife ve der-i saadetimde üzera ve bilcümle ulemayı ilam ve rical ve evcağı arem-i iğvat ve zabitanın imza ve hitmetleriyle mümza ve mahtum yazılan hücret-i şeriyeye-i mucibince dergah-ı malum giceleriyle ocağından ulufelu beşgice nefatı tertibiyle muğlim ve tealimleriye mübaşeret olunmuşlar ve eşya icla-i ümmete muhalif esir kim söz söyler ve

mugayiri hareket ider ise bermucib-i fütüvayı şerife demleri işdar olmak üzere bila eman cezaları tertib olunacağı ilan ve tebtiye kılınmış ikizi nagihanı escillerimde bir takım bi din ve hamiyet eşkıya makulesi devleti alıyyeme ve kendü zabitlerine adem-i itaat ile asitane-i saadetim sürününde isvak ve pazarda açıktan acıka alem-i ifrazığı ve şefavet olarak şeraiti mutahharaya vezat hilafet-i maiye izharatı ve isyan itmiş olduklarına mebnî bu makule ilan'ı bakiye ve adavat ve cürve-u ales saltan fezahatına cerait iden.

Eşkıyayı dinin bila eman haklarından gelmek şer'an ve mülken icab eylediğine tebaen taraf-ı şerif salinemde üzerlerine memurlar tayin ve livayı maden ettevari hazreti sultan el enbiya-i aliye efzalül selavat ve ettehababı sarayı esmayunumdan Sultan Ahmed Camii şerifine ihrac ile meskene-i darul saltanadım olan bil cümle emasil'i iman fes'i fev'i zir'i saye-i saadetlu bir senede ictima iderek eşkıyayı merkumenin üzerlerine varılub esanul bekçileri ehaz ve idam ve mütehassen oldukları kışlaları israk ve olvechile defikati çoğu kahr ve tedbir olunarak dini devleti Muhammediye ve şeraiti mutahhara-i Ahmediyeye itdikleri ihanet ve esaetin cezayı layıkını bulmuşlar ise de içlerinden bazı takiyye essuyufu dahi hayran ve itfan Anadolu ve Rum ili taraflarına firar eylemiş oldukları zaesir ve işbu firarların dahi bir muktefayı fütüvayı şerifedemleri esir alarak bulundukları mahallerde ihdam ve izaleleri lazimedden iddüğü yedi ay ve bi asır olmağla siz ki süverayı azam ve mir-i miran ve Mevlana ve kuzzat ve tevvab vesair muma ileyhimsiz vüsulu emri şerifade eşkıyayı merkume firarlarından tahtı hükümeti kerret vürud idenlerin bir muktezayı fütüvayı şerife bila eman idam ve izaleleri hususuna ema tamam ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın mahsuben işbu emri celilul kadrim isdar isdar ve sadriazam tatarlarından Mehmed Totar, Zeydi Kadire ile tisyan olunmuşdur imdi eşkıyayı merkume firarlarından niradarenizde olan mahallere vürud idenlerin bila emhakı idam ve izalelerine mesariat ve bende-i gayret eylemeniz irade-i salinem muktezasından iddüğü malumunuz oldukda beruce-i meşruh amel harekete itimam ve dikkat ve bu vesile ile kabza-i şikavımında müdhili olmayan pirim makulelerine firarıdır diyerek ar mevhitin ve esnadı kabacat ile makdi vukuunu tecavizden itfa-i mübaadet eylemeniz babında ferman-ı alışanım sade olmuşdur bu yüzden ki vüsul buldukda bu babda vechi meşrub üzere şarkiyakta-i südur olan fermanı vacib el etbai velazımül mütesalimin hazumun itaat-ı makrunesiyle amel ve hareket hilafından muhabenet eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimad kılasız seciza-i evail şehrimiz elfadetül şerife lisene-i ehadi ve erbain vemi eteyn ve elf.

S.32. / B.70

Kiracıbaşılara dair buyruldu.

Sabi şiar Sivas Eyaletinin havi olduğu kazaların kadıları faziletli efendiler zürriyet-i fezaihim ve kıdvetülema sil vel akran mütesellimin ve ayan ve zabitan ve kiracı başılar vesair eshabı sehin ve iseleri fidet mukadder ismi inha olunur ki memalik mahrusa elmesalik salim nede vaki menzilhanelerin kiraya tahviliyle fi asli menzilhanesi olan kazalara birer muktedirce kiracıbaşı tayin ve münasib mahal'i tahsisile lüzumu mikdar görnûbe ve tuvana barkirler muhasebe olunarak amaşa iden hidme-i devleti aliye ve tatar ve ulak taifelerinin erkab ile geliri hayvanatları derhal hazır ve emade olunub hin-i lüzumunda tehir ve tevkif ve tecviz olunmayarak erkab ve mahal'i memurelerine irsal olunması için beher barkirin icab iden ücret kiralari saat başına otuz paradan alınmasına müsaade-i aliye-i valimin buyrulmuş ve tanzim olunan hayvanatlar ağır ve natevan olmayub girnebe oarak alvechile vurud iden hidme ve tatar ve ulak taifelerinin dakika-i vahide tehir ve tevkif olmamasını irade-i seniyye-i iktazasından olub albabda şerifin sahika südur olan emri şerif alişan bundan akdem-i aniyyen taraflarınıza gönderilmiş ve iktazası dahi tarafımızdan bir kıt'a buyruldumuzla asri tuffa bildirilmiş ise de kiracıbaşılar yedlerinde bulunan hayvanatlar tüvana olmayub ağır ve natavan bulunduğundan tevarid, iden bil cümle hidme ve tataran ve ulak memur oldukları mahalle-i sufiyetle veremeyüb bunca umur'u ham lazimul emasemam saltanat-ı seiyyeden hususat-ı vakia'nın te'hir ve tadilini mucib bir marre olduğu amid'i şidayeden tataran ve ulak ve memuriyet-i sairenin ifade ve ahbarlarından malumuz olub tarafı saltanat seniyyeden tarafımızdan bunca ikdam ve tekid olunmuş ve bu hususla fittarik itmeyüb layıkıyla, idare olunmak üzere beher barkirin ücreti saat başına otuzar pareye ruhsat virilmiş ikiz yine bu vechile yoluna konulmayarak muğayir-i rızayi ali olan ve memurin sairenin tehir olunması ve rakube selahiyeti olmayan barkirlerin virilmesi kiracı başıların rekabetin enimidir bu hassa-i hükkam ve zabitanın adem-i nakiddi ve emastimamındır tahkik olunarak beher hal-i tedib ve güçsemal olunması muhakkak olarak bil cümle ayan ve zabitan ve kiracı başıların da bulunacak hayvanatı ve tarafımızdan mes'ul ve muatib olacağı veziadan olmağın imdi keyfiyet-i malumlarınız oldukda kiracıbaşılarda bulunacak hayvanatı müstevfi vefa idecek mikdarı güziye ve tevana olarak tanzim ve tedarik itdirüb olvechile.

Olvechile memuriyetlerin dakikai vahide tehirlerine cevaz gösterilmeyerek mahalla-i memurelerine sevk ve tesbirlere mübaderet ve rehavet vukuuyla mes'ul ve muanib olmakdan nehoşi ve mübaadet ile aleddevam emasinimam ve nezaret olunarak kiracıbaşı vesari tarafından bir güne rehavet zühura geldiği halde selametihaliniz için keyfiyeti derakıb tarafımıza inha ve iş'ara mübaderet eylemeniz babında bir mentuk emri ali divanı eyaleti Sivas'dan iş bu buyruldu tahrir ve isdar ve tatar agair Halil Ağa ileler sala

olunmuştur memmeniye teala vüsulunda gerekdir ki bir mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından hazır ve mücanebet eyleyesiz deyu. 241 Sene 1025.

S.33. / B.71

Amasya mahallatından havece Süleyman mahallesi sekkatından iken bundan akdem düyunu terekesinden ezzejd olduğu halde fevt olan Taşlar Abayı Mehmed namı müteveffanın varisini zevce-i metrükesi şerife ile validesi gitmeyen velabuyun Hüseyin UR kara karındaşları Naime ve Fatma mamun kimesnelere muhasara olduğu bittahkikul şer'i müteveffay mezburun vereseleri taleb ve iltimaslarıyla tahrir ve tefvim ve beyne karı tevzi ve taksim olunan müteveffay mezburun terekesidir ki berüceati beyan olunur hurre fil yevmil havi velişrin min kasel kaide eşşerife lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Eye'i	Beyaz İpli temliye entari'i

Tere 122	Tere 7

Basma bez entari	Sarık	Köhne şalvar'ı

Tere 6	Tere 32	Tere 1

Bıcağ'ı	Hirar'ı ceft	Katı mea maidan'ı

Tere 12	Tere 32	Tere 32

Köhne yorgan'ı döşek'i	Müstakmil kilim'i

Tere 7	Tere 10

Evan-ı nihaniyesi	Barkir-ı emin'i

Tere 39	Tere 1172

Saluca karyesinden tabi kethüda	Kayye-i mezburdan Aba Sancağ
Zimmetinden	zimmetinden

Tere 115	Tere 56

Yenice karyesinden Hacı oğlu Hüseyin Zimmetinde

Tere 15

Cem'a Yekün

Tere 3972

0512

Techiz tekfin
Tere 262

Resmi kısmına
Tere 10

Mesarifat'ı Dairesi
Tere 5

Fil sahil bol likasim beynel kari
Tere 346

İrac Abdülkadir'e din'i mübeşşiresi olan
Yüz Guruş
Bare 10

İsabet İden
Tere 61

Turah oğlu Halile Din'i
Olan Doksanbeş guruş masbib
Nare 5 Tere 58

Haynife Hatun dini mübeşşiresi olan
Yüz guruş masib
Tere 67 Mare 15

Müfize Hatun'a dini mübeşşiresi olan elli yedilik guruş
İsabet İden
Tere 35

Zevcesi Şerife Hatun din mesiyesi olan
Yüz guruş isabet iden
Tere 35 Mare 82

Yine zevcesi merkume din mehri muaccele olan
Yüz guruş masib
Tere 61 Mare 10

Münlahasına dini meşiyesi olan oniki guruşa
İsabet iden
Tere 6 Mare 15

Pehlivan kayna din'i meşiyesi olan yedi buçuk guruş

İsabet iden

Tere 10

Mare 282

An Karakollukcuya dini mesiyetesi olan sesiz gurusamasib

Tere 4

Mare 36

Sirac Ömer'e dini mesinesi altıbuçuk guruşa isabet iden

Tere 2

Mare 392

Küsur

Mare 49

Müteveffayı mezburun min haysal mecmui deyu mesiyesi olan beşyüz altmışdört sıhhül baki üçyüz kırk altı guruş mal terekesi guruş başına yirmidört buçuk parden taksim ferman okunub emasil'i vereseye bir akçe kalmadığı bir mahle-i şer'i virülür.

S.33. / B.72

Medine-i Amasya hilatından çeribaşı kalesi sekkatından ikiz bundan akdem fevt olan mahle-i namı müteveffanın varisi zevce-i metrükesi hafide ile sağır oğlu Hasan ve Sağır kız Fatma ve kebire kızı Alime nomun kimesnelere mahsura olduğu badel tahkik Eşler-i müteveffayı mezburun verese-i kebiri taleb ve iltimaslarıyla tahrir tefvin ve beynel verese bil fariza-işşer'i ve taksim olunan müteveffayı mezburun mezkiyesidir ki berüceati beyan olunur haris fil yevmil sabi velişrin min zilkade eşşerifen ve erbain vemieteyn ve elf.

Mahalle-i mezburede kain nisfi menzil

Tere 300

Kahve değirmenli

Tere 8

Kahve takım'ı

Tere 10

Şamdan-ı

Tere 5

Keser'i gülbeton burgaz desende-i

Tere 5

Bittah'ı

Tere 2

Kazma'ı mekle'i

Tere 3

Tefenin'i

Tere 20

Pasto-u	Pale pıçak'ı	Kasaklık'ı
Tere 5	Tere 1	Tere 2
İkiz mea gem'i		Köhe çuka beşler'i
Tere 5		Tere 10
Basma makad yüzü'ü		Seccade'i
Tere 5		Tere 20
Köhne döşek'i	Bisabık'ı	Köhne Yorgan'ı
Tere 20	Tere 10	Tere 10
Köhne minder'i	Köhne kilim'i	Yan'ı
Tere 3	Tere 10	Tere 10
Def'a köhne yorgan'ı	Münfal'ı	Cevval'ı
Tere 5	Tere 10	Tere 42
Evan-ı sıhhasiyede		
Tere 165		
Cem'a yekün		
Tere 659		
Minha el ihracat		
Techizi tekfin	Resmi kısmet	Zevcesine mehri
Tere 60	Tere 16	muacceli din
		Tere 250
Mesarifat'ı sairesi		Yekünül ihracat
Tere 8		Tere 334
Sıhhil bol littaksim beyne verese		
Tere 325		
Hassa-i zevce-i mezbure Hafize		
Tere 40	Mare 25	

Hassa-i ibnül mezbur-u Hasan

Tere 142

Hassa-i bintül serkume-i sağıra Fatma

Tere 81

Hassa-i birtül merkume aleyhim

Tere 81

Mare 3

Emha 2

Küsur'u imha

Sağır'i mezbur, hinin babası müteveffayı mezburdan kendiye dersi şer'ile intikal iden emsali mürusasını hafız ve tesviye-i umuruna validesi merkume Hafize ve sıhanasib ve tayin olunub ve sağıre-i mezburun nafaka ve kesre bihavesair levazım-ı zururiyesi için yevmi sekiz pare nafaka ve küsebiha fazl ve takdir buyrulmuş olmağla bu mahalle-i kayd olundu.

S.34. / B.73

Van kadısı gelirinden sakız kariyesi Ahalisinden olub Amasya'da mellelüzade hanında sakız ikiz kuma olan Mustafa bin Salih namı müteveffanın vereseni karye-i mezburede sakız er karındaşları Ebu'l Kasım ve Musa namı kimesnelere muhasara olduğu badel tekkikişşer-i müteveffayı mezburun ummizade olduğu Amasya'da mevcut hapne nefer Gülşehirleri ahyarlarıyla eşşer'i envar-ı mütehakkik olan Hüseyin Bin Salih Kalbi Şer'idan nasih ve tabiyin müteveffayı mezburemin kaynı dahi üzerine nazır nasib ve tayin olunub ve merkumanın marifetleriyle müteveffayı mezburun terekesi tehir ve takvim ve merkumane teslimen varise-i merkumane irsal olunan hızyedar ki berüceati beyan-ı şid sarj fil yevmil hamis zil mahtel şerife lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Kalih -i mevcut

Tere 60

Semili perze dibağca hafit'i

Tere 60

Köhne elce-i nazırı

Tere 22

Şal Kuşak'ı

Tere 3

Müstamil Şalvar'ı

Tere 7

Müstamil eye'i

Tere 16

Cedidi mekre-i

Tere 3

Köhne aşlık'ı	Cit değirmi
Tere 2 More 24	Tere 3
Köhne decce'i kuşak'ı	Köhne maskebe-i
Tere 3	Tere 20
Palaska-ı Sevi'i vezene'i	Betisi makis
Tere 2	Pare
Nukud'u mevcud on ikilik	Ufak more
Tere 36	Tere 20
Cem'a yekün	
Tere 200	
30 027 Techiz kemfin kürühada	
182	
Resmi kısmet	Mesarif'i saire
Tere 42	Tere 20
Firar'ı nihada	
Resmi arı ferru nihada	
Aliyle-i Feru nihada	
Sıhhal baki milhefsim beynel verese	

İşbu sıhhal baki yüz kırk dört gurusun altmış gurusu debahcebihası ve diğer altmış gurusu birkaç bihası ve yirmidört gurusu nakid olarak ceman yüz kırk dört gurusu kayme-i mensubuna teslim olunduğu bu mahle-i şerh virildi.

S.34. / B.74

Eşkiya-ı makulesinden bazuların
Bima ile geliri essevt mecumasirat
Ehaz ve kendüleri idam olunmak
Babında sadr olan ferma-ı Ali süretidir.

Destûrun merkurum meşîrun ve mahkurum nizamûl alem müdebbir emvar'ı mehur bil fikrissakıb mütemmu muhamul enam bakireyissaib mûmehhid ve tebyan eddeslete vel ikbal müşid ve erkan üssadet vel iclalûl mehzufun bi sünuf-i avatıful mülk ile Ali Anadolu'nu sol kolu için ve yesarıyla nihayetine varınca vaki'i vüzerayı azam edamallahu Teala iclalehum ve azamûl ümerail kiram efahimul kübra-il kahham olvakiddir vel ihtiram eshabûs sağır ve ihtisamul muhtefun birine vinayetûl mülkûl ola miri miran kiram dam ikbalihum vakıfı kuzzatûl müsülimin evveli vilotu muhhiddin madenûl fazıl vel bakın rafi ilamüsserife veddini varis'i ulumûl enbiya-i vel mürselin el muhtes'i birine inayetûl mülkûl mayin Mevlana Erzurum kadısı zidet faezaile o mefahirul kuzzat ve hükkam madenûl fezail vel kalam kuzzat ve tevvab-ı ziye fazlihîm mefahirul emasil vel akran mütesellimin vayvada gehan olmayan vesair zabitan vücuhu ahali yed kadri isim tevfi refi esmayu vasıl olunacak malum ola ki bu def'a bir muktezayı şer'i şerif ittıfak-ı umum ve icma'i ümmet ile külliyyen refi ve ilka olunan yeniçeri takımından Bab-ı Aliye ve Ağa Kapusunu vesair bazı mahalleri basub yağma ve garetî fezaçesine ceTeret idenlerden bazıları birer takarrib Anadolu Rum ili taraflarına firar itmiş oldukları ahbarı tahkik olunub işbu eşkıya firarlarından dovacı memnu ecnas alib ve nukud'u mecmu ve kacu masirane dair vesair kanı çok emvali magsuba olduğu dergar ve bunların beher mal'ı ele götürölerek yelderinde bulunan emval-ı magsuba zahire ihrac olundukdan sonra kendülerinin dahi bir muktezayı şeriat gara tedibat ve mücazat-ı layıkaları icra olunmak icab'ı maslahatından iddüğü yedihi ve eşgör olmağla senki vüzerayı müşar ve miri miran ve Mevlana ve kuzzat ve tevvat vesair muma ileyhimsiz vüsulu emri şerifimde derhal zir'i idaresi bulunan bil cümle memru muabirlere rabıtolu ve gelir-i kizzar'u memurlar tabiyiniyle o makule-i tezkirelu ve tezkiresiz geçenlerin cümlesi tutularak kolu koltuğu gereği gibi meratub yanlarından memnu ve gayri memnu ecnasittan ve nukudumcuma sırat vesair emval mağsuba zuhur idenler gereği gibi istizak ziyadesi ihracına ikdam olunarak çeykak nukud ve Cuma-e sırat vesaireyi derhal defteriyle der saaditime irsale dikkat ve kendülerini idam ve izaleye mübaderet eylemeniz fermanım olmağın tebnitan ve emastimamen mahsusen iş bu emri celilil kadrîm isdar ve sadrı-ı azam tatarlarından kıdvatül emasil vel akran ibra yesim zeydi kadre ile tısyar olunmuşdur imdi tahtı hükümetinizde kain bil cümle memru maiyelere derhal memurlar tayiniyle o makule-i tezkirelû ve tezkiresiz vürud idenlerin cümlesi donularak üzerleri gereği gibi aranub yanlarında memnu ve gayri memnu abanisttun ve nukud ve mecuru sırat vesair emvali mahsuba zühur idenler gereği gibi istirtak ve ziyadesi ihracına ikram olunarak çıkan nukud ve mecuma-ı sırat vesairli derhal dikkatiyle der saaditime irsale atken ve kendülerini idam ve izaleye mübaderet eylemeniz kat'i matlub cihandaranem iddüğü ve bu babda imaz ve rehavet vukuu bir vechile caiz olmadığı malumunuz oldukda beruce maruh amel ve hareketle ifayı muktefayı karşası

vürüyuna bezli vasi ve mukadderet ve hilafından tevki ve mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki;

Vüsul buldukda bu bakda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur alan ferman-ı vacibul etbai velazımül mütesalik mazmun atmakunuyla amel ve hareket ve hilafından tevki ve mübaadet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad-ı kaylesiz tahriren esas-ı şehri zilkadet eşşerife lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.35. / B.75

Adaleti örs süreterdir.

Destürün mükerreremün mesurun mefhemun nizamul alem sebbe ve umurul cumhurul fikri esakib mütemmu mehamul enam birrayissaib memhur tebeyanüddevlete vel ikbal-i mesidde ve erkanül saadet vel iclalül mahkufan bisünuf asatıfül mülköl ala Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesarıyla rihayetine varınca vaki vüzerayı azam edamallahu Teala iclalehum ve intizam el ümerail kiram fagımül kübrail fatiham ol vakitdir vel itidam eshabül sağır vel akşamul muhtegun bimezidi inayetül mülköl ala miri miran kiram'ı dam ikbalehum ve akzi kuzzatül müslimin evveli vilatül muhiddin madenül fazıl vel yakın rafi'u ilamüşşer'ine veddin varis'i ulumul enbiya-i velmürselin el muhtessi bimezidi inayetül mülköl main Mevlana Erzurum kadısı Zidet Fezaile ve mefahirul kuzzat ve eklam madenül fezail vel kalam kuzzat ve tevvab zeyd-i fazli hum ve mefazül emasıl vel akran mütesellimin vayvada zehan ve ayan vesair ve zabitan vücuhu ahali ki vebilcümle isdarları zeydi kadir isim ve tevkii refii esmayun vasıl olmayacak malum ola ki hazreti rabbil alemin zatı esmayunumu hami dini mebayin ve imamül müslimin buyurub devleti aliye-i ebedi davamıza reaiye şer'i şerif ile kıyam essai muhlid ve payidar buyurmuş olduğundan filacürm esir halde ve dair hususda muktezayı şeriat-ı müzehhirei muhammediye ve senet-i seneye Ahmediyyeye kemal-i etba ve mütabiat okunmak aksayı emal-i hayriyyet iştimali salinem ve zille zelil mülukanemde müstenzil olan kaffe-i ibadın intizam hüsnü hal ve refah-ı bi ellerine itina ve dikkat kılınmak akdem'i merahim insam'ı Pad-ı salinem olduğu za esir ve eşkari olub ba-hude bunce metbin ve avamdan berü saltanat seniyyemde yeniçeri taifesinin fert'i cehalet ve adem'i itaetle eser'i bir şeyde gala ve istilalleri ve meri cihada mahsus olan beytül mal'ı müsliminin beyhude telef ve hasaratına bais olan muttalib tabir'i çaldı sebebiyle şimdiye kadar ekseri umurun merkez-i layıkında görüle sene-i yavi oldukları derkar ve ezcümle bu ana kadar bazı muhalefatların canibi miriden zabtı tahriri senesi dahi bunların yüzünden olan telefâtı beyt-ı imal cebri noksan için zarureti mes itmesinden neşaat id geldiği bedihi ve yed-i yedan ikiz bu defa muhas kudretü fa esre-i hazretülha ve mucize-i bi esre-i cenab risalipetnaası ise celili olmak üzere muktezayı kitab ve şeriat ve ittifakı umum ve icmai alihayı ümmet ile yeniçeri

eşkiyasının kahr ve tedmiri ve fiya bad yeniçerilik namının ruyu arzdan mahu ve ilkasıyla ve emini saltanat'ı seniyye-i düş-ü vücudlarından tedbiri mesii kirde hazreti rabbi kahhar olarak mazil kadetişşerifenin dokuzuncu penşenbe günü saray-ı esmayunumdan merhum sultan Ahmet camii şerifine ihrac olunarak liva-i saadet ettevayı hazreti saltanül enbiya-i aliye ifzalül selavat ve altı yayı tekrar-ı üçüncü camialarına say günü saray-ı esmayünü mülukanem altı fırala ve cemiyet-i azamı ile bila ade zatı esmayunum cesba-i ali alleli-azim istikbal ve münsim şeffah feganhim ve icbal iderek babüssadet eşşerifem işigahına saye-i endaz merkez-i kabzel ikbal veziri saye-i saadet ve idesinde bir tahmig olan bil fiil sadr-ı azam setulude ismi vekil mutallak Kavil hanım desturu ikram mesiri ahkam efham ruzim münzimiddevam Muhammed Selim Paşa edamallahu Teala iclale vezaik ve tedbiri ve efaliha ve ikbale de ikbale ve bil fiil şeyhülislam ve müftül enam olan kadızade ilmul ulema ittebahrinin efzalül fazalai müteverriin Mevlana Muhammed li esir'i edamallahu teala feza ile ve sabık vasık şeyhülislam ve südur'u kiram vesair ulemai ilam ve rical-i devleti aliye-i ebed-i kıyamım hazır oldukları halde duayı devam umur-u devlet-i saline ve mansuri yeti daime-i saltanat-ı seniyye-i padişa yanem tariyye ve igmal olunduktan sonra kaye-i altına bizzat teşrif-i esmayunum vukuuyla müşarün ileyhimin cümlesini huzur'u faiz ennuru mülukane duhul ve içtima'i şerifine nail iderek Fersce-i sagiha-i mulukanem den maslahat-ı haliyeye tebniyahat-ı celile-i cihandaranem şerife-i südur buyrulduğu sıra sendellahulhamd devleti aliyemin ve cümle samet-i Muhammed taife-i merkumenin vezir ve yalı ve sudur imalarından kurtulub yüzlerinden olan telefât-ı miriyesi defi bir taraf olman cihetine catisiyeden inşaallahu teala bundan böyle cizye-i ve külli kaffe-i mahrusasada cümlelerin medar'ı fevz ve külah ve sermaye-i selamet-i ve tecahimiz olan haysül metin-i şeriat-ı muhaharaya elyel külliye bahilub ve esri halde kitab ve senette evresine davranılıb sermul hurafa cevaz gösterilmemesi ve alel husus bugünkü günümünden sonra zabtı muhalefatel seyyesi külliye terk ve ümmi olduğu vüzera ve miri miran ve rical ve bilecümle hidme-i devletimden ve gerek der saadetimden ve tanzelerde makbberizat ve vücuha ve ihyan vayvada ve mütesellim ve tüccar vesair Müslim ve reayana masir kim olur ise olsun vefat idüb enyam ve veresesi olanların cizye-i ve külli zuhur iden kaffe-i muhalefat ve emvali ve emlak ve bil cümle terekeleri enyam ve vereselerine ali ma farzullahu teala tevzi ve taksim olunarak canib-i miriden ve taraf-ı ahreti kıt'an dahil ve taarruz olmaması vatanzelerde bu mişillilü eytam ve veresesi olarak vefat iden vüzera ve miri miran vesairenin evvel kişi hane ve sukunat ve daireleri mühürlenmemesi ve hükkam-ı şer-i taraflarından eli varis sefir ve sağırası olmayanların terekelerine cebiril tahyir teknilifi olunmayacak sağır ve sefirisi olubda marifeti şerile tahriri lazım geldiği halde dahi mesağ'ı şer'i üzere fakat gurus başına birer pare resmi kısmet alınarak zinhar ve zinhar ücreti katibiyye-i ve hidammiye ve cevikdarıya vefatimiyye-i veresiyeye ve ahir derlu namı

ve vesile ile ziyade bir akçe virice alınmayub mesarifi tahri resmi mezkûreden idare ve iktifa kılınması ve bu makule-i marifeti şerile tahririr icab iden terekeler memaliki mahrusamda fakat şer'i marifetiyle barınılub vüzera ve mir'i miran ve mütesellimin vayvoda ve ayan vesairi taraflarından kıt'an bir akçe virice istenilmeyerek lakır ve senesiyle karşılaşılmaması hususlarını katat'i padisalinem sahhe-i biray-ı sudu olmağla siz ki vüzerayı müşarün ve miri miran ve Mevlana ve kuzzat ve tevvab ve ve saire muma ileyhimsiz muktefayı emrû ve iradei seniyye-i şayanem üzere padizzin tahtı hükümetiniz de kain mahallerde o makule-i eytam verese-i alarak vefat idenler eserine rütbe-i merzufdan olur ise olsun zuhur idecek cizye-i külli muhalifatına kimesne tarafından hafi ve celi bir güne müdahle ve taarruz olunmayarak ola mafarzullahu teala beynel verese tevzi ve taksim olunması ve mevcut verese-i kebiresi olan hükkam'a şer'i tarafından cebren tahrir olunmayub sağır ve sefire ve gaib ve gaibesi olub mucibi tehir olanlardan resmi kısmet olarak gurus başına birer parden ziyade esir nam ile bir akçe ve bir habbe alınmaması ve bu misillilü tereke ve muhalifatlara ve vilat ve müzrifin vesair emasil-i aref-i zabitanı taraflarından dahi ve cihan'ı men minel vücuh dahil ve taarruz olunmaması hususuna bil ittifak mezidi bil ittifak mezid-i itina ve dikkat ve her halde taraf'ı şerif cihandaraneye cümleden mülüvatı hayriyeye istilaye ve sailine amastimam ve gayret eylemeniz fermanım olmağın tenbihan ve amas timam emri celilil kadrim isdar ve sadr-ı azam tatarlarından kıdvetül emasil vel akran ibrayasim zeydi kadre ile tisyar olunmuşdur imdi işbu fermanı mualihvan padisalinemin mazmun adettitemekkuu çeliliye ifade nefhim ve esir bir feza mahkemesi siciline dahi bi ibaretiha set ve terkim olunarak inşaallahu teala inzaf ve icrasına cümle tarafından daimen ve müstemiren ematemam ve dikkat olunmak kat'i matlub ve padişa linem iddüğü ve bundan böyle dahi o makule ve muhalifata vüzera ve miri miran vesair zabitan taraflarından müdahale olunmak ve hükkam'ı şer'i taraflarından dahi mucib tehir olmayan terekenin kasdi ve tahsi icab idenler için dahi guru başına birer parden ziyade-i nesine mü'aliyesiyle vereseye teaddis vukuu haber alınmak veyahud verese tarafından veyahud verese tarafından iştiga kılınmak lazım gelir ise ceTeret idenlerin hal ve şanlarına göre haklarında lazım kılan tedibat-ı şedide bil imha icra kılınacağı malumunuz oldukda ona göre amel ve hareketle icrayı emir ve irade-i salinem bila mütahhad-i mezid-i itina ve dikkat ve hilafeti tecviz ile varınıbda müstevil ve muatib olmakdan hiyanet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda ve bile meşruh üzere sarkiyakta-i südur olan fermanı meracibul etibba ve lazımül temeslük mazmun itaatu makrutiyle amel ve hareket ve hilafından tevki ve mübaadet eyleyesiz şöyle bilesiz alamet'i şerife itimad kılınız tahriratını evasıtı şehrü zilkade lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.36. / B.76

Yakub Bey'in Külliye Ref'i Devleti Yakini almak Fermanı Ali Suretidir

Destûrun mükerrerun muşurun muğtehimun nizamul alem müddir ve üsurul cumhur bil sonra essakib-u mütemmimu hemamul enan bira-issa ib memhur ve benib eddevlete vel ical mürşid ve erkanussaadet vel iclal elmahfugun bi sünuf avatıful mülköl ala Anadolu'nun sol kolu bazı yasarıyla nihayetine verilince vaki vüzerayı azam edamallahu teala içtalehum ve azimul ümerayil kiram efahimul kübra-il teğham ol ve el kadir ve ihtiram eshadul güre vel ihtişamul muhtessun inayetül mülköl ola miri miran'ı kiram dam-ı ikbalehum ve kadı kuzzatül müslimin evveli ve vilatül muvahhidin maden fazlü vel yakın raf'i ilam eşşeriata veddin varis'i ulum el enbiya-i vel mürselinel muhtez bimezid-i inayetül mülköl main Mevlana Erzurum kadısı videt fezaile ve nefahir el kuzzat vel hükkan madenül fezail vel kalam kuzzat ve tevvab zeydi fazlıhim ve metfahirül emasil vel akran mütesselemin voyvoda gehan vel ayan vesair zabitan vücuhu memleket ve bil cümle işler erleri Zeyd-i Kadir ismi tevfi refi-i esmayun ehil olacak malum ola ki cümle ümmeti Muhammed'e makum olduğu olduğu üzere bu dini mübin ve devleti Muhammediye'nin bidayeti zühuru ve ba'de şark ve garbı iata itmaması mutlaka şeraiti mutahhara ve suyuflu cihad sayesinde olub cem'i zamanda idayı dine mukabil olacak asakir'i müslimin füzat'ı mevcudunun vücududan labu olduğundan devleti aliye idi. Eddevamımda mukaddema-i bekçi ocağı tanzim olunub zamanı salıkde geçen bekiç askeri vardıklar cihad ve gururda düşmana göğüs virerek gösterdikleri sebat ve metanet ve ulul emre intisabat ve itaatleri sebebiyle yüzlerinden bunca hatasat'ı zuhura gelmişler ise de giderek içlerinden uygunsuzluk ve derlü derluk ve karışub ve eski itaatleri ve itaatsizliğe meyyel olub yüz seneden berü kendileri seterlerde asli bükden derlüler ecif beydi esile neşet ve ademi itaatleri cihetle firar-ı anizzühuk ariyetiler mekab iderek bunca mahallide ve memaliğin ayar-ı küffarda kalmasına sebep olduklarından mada idayı din dahi bu halimizi gördükçe milleti islamiyenin bütün bütün neşenete haml ile mazallahu teala biyesfe-i münüre-i Islamiye-i külliye teskit itmek raiye-i maşdasıyla refine refine muttalib ve suallerini artırarak günden güne fenalaşub dört tarafından kefare-i ida kuşatmak derecesine vardığından bu halde bizler dahi gayret-i islamiyeye eddalub dinimiz gavurun da düşmanlarımızın hakkından gelecek suretle çaresini bulmak farz derecesine varmış ve şimdiye kadar vaki olan seferlerde biddefaat müşahede ve tecrübe olduğu echile küffarın kula selefle nail olduğu galebe sureti mücerred muallim asakir-i italarından neş'et eylediği tebeyyin eylemiş olduğuna binaen ikiyüz iki seferi hanamından sonra gerek muahharan iki defa malum asker tertibine zaruri tebessüs olunmuşunuz yeniçeri taifesi ismi kendüleri ese yaramayub ve ismi bunları istemeyerek ecnar eyledikleri kıyam ve hareketleri sebebiyle evvel tertibleri tadil ve itga itdirmiş olduklarından mada şimdiye kadar biddefaat

mütecasir oldukları vuku'a-i seni alar sebebiyle ruh'u alem mesabesinde olan birkaç padişah-ı mersumun telefine dahi bais olmuşlar derhal böyle ikiz bunlar dine kadim ocak nazırıyla bakılarak bekaları hakkında bir şey dinlemeyüb buna değin sonları ister ise fesad ve sefavet itmekliğı adet idindiklerinden esrine kadar kendülerimizde tahmil oluna gelmiş ise de ne kande dinimiz düşmanlarının durmayub bizim bu halimizi gördükçe fırsatı adıyla etrafımızı alarak Allah hafız eylesün külliye zemhilalimize çalışmakda olduklarına binaen geçende bu keyfiyetler babı şeyhül islamiyede akd olunan meclis-i şurada cümle vüzerayı azam ve ulemayı ilam ve ricali devletim ve yine evca mezkûrun mecmuu zabitanı hazır oldukları halde cümleye beyan ve enba ve tarafı şer-i şerif'den sancub ve istinfa olunarak kalbi şer'i envardan virilen hütavayı şerife ve umumen hatim ve emsifa olunan hamit'i şer'iyeye mucibince mücerred ilayı halime allahulala niyyet'i halisasıyla küffarın medar'ı galiyesi olan bal ve hazimesine mukabil asakiri İslamiye din olan evvela intizam riyâet ve itaat ve saniyen fin'i cihada ve ziyânı barbiye-i talim ile kesb itmeklerin gayri çare olmadığı esri olmak cihetle vaki olan ittifak'ı umum ve ecma-i ümmet vechile yeniçeri ocağının kadim usûl ve kanunlarının masih bir seneye halel gelmemek üzere fakat beher ortadan yüz ellışer nefer ulufelu muallim eskici nefarına tahrir olunmasına karar virilmiş ve bu vech ile beytül mal-ı müsliminden bu kadar akçe ve ulufe zaruri ihtiyar kılınarak tehire başlanub bir taraftan dahi kimesnenin kadim'i esame ve mübaşene halel gelmeyecek ittifak ve icma'ı ümmet muhaif esir kim söz söyler ve hilafı hareket ider ise fütüvvayı şerife mucibince demi isdar olarak cezasir tertib kılınacağı cümleye ilan ve işaat olunmuş ve bade tealim bedel ile yazılan neferata yelha ve elbiseler virilmişiniz bu kadar olunan tenbihat-ı diniye svüsayayı şeriyenin mebbe fasidesi olmayarak işbu zil kadetışşerifenin dokuzuncu penşenbe gicesi Bağıtata ayaklanub ibtida ağa kapusunu sonra babı Ali'yi vesair bazı mahalleri bi sadrak yağma ve garet ve ellerine geçen mefacifi şerifi bıçak ile yaralayub sair vechile dahi şiar'ı diniyyeye elim tet derlü derlü şinaat ve fezacat birle suya tealim ve naklimi istemeyüz diyerek izhar yani ve isyan ve bu babda şeraiti mutahharaya ve fütüvvayı şer'iyeye ve devleti aliyyem ve ulemayı ilama itaat ve infibadları olmadığı ilan ve develiti aliyyemin talim'i şer'i için ellerine virdiğüm aslihayı musalibası devleti aliye Mehmediye ayelhine imal iderek huruc'u mahle-i essultan fesubhanesine ictisar ve isyan itmiş olduklarına mebbi bunların bu hareketleri din ve müzasiden haric bir keyfiyet olduğundan derhal sadr-ı azam vukuyul mühimimin ve vüzera-i azam ve sabık velahik şeyhülislam ve südur'u kiram mevali fehâm ve bilcümle ulemayı ilam keser bihimallahu teala ila yevmül kıyam ve rical ve hidme-i devlet ebed-i kıyamın vesair ümmeti Muhammed serayı esmayunuma sürud ve ictima iderek livai saadet etvan hazreti sultanul enbiya-i aliye ifzalül salavat ve ittihabayı olub sultan Ahmet Camii şerifine ihac ve cümlesi oraya cümle ümmeti Muhammed'den emasil-i iman olanlar sancağı Rasulullah altına

gelüb kitab ve şeriatın hükmüne iltica eylemeleri taraf taraf dellalları sevkilemiz itdirilmiş ve din ve imanı olanı kaffe-i ümmeti Muhammed can ve baş ile seğirdüb gelmiş ise de eşkıya güdümü cemiiyetgah sevavetlerinde ısrar ve din devlete karşı durub mazallahu Teala devleti Muhammediyemi zir-i vezir ve emasil arz gerü esr olan bunca emasil iman ve ve sıbyan ve linisvanı ayakları altında pay mal neticesinle idayı dini pençesine giriftar idecek böyle bir şenaat-i azimeye cerait ve ictisar itmiş olduklarından bir muktezayı şer'e şerif demleri isder olmak üzere öndelerine memurlar tayiniyle muhaz kudre hazreti ilhayı mucizet'i ya esretti cenab risalet-i penaisi zuhur idüb derhal cemiyetleri tefrik ve temdir ve serapa kışlaları etrak olunarak nihayet ve hakkı subhane ve teala hazretleri kendülerine şeriat kılınca evgar edüb cezayı amillerin bulmuşlardır şöyle ki bu fesadı azim za esirde bir bir takım erazil ve eşkilanın elsebi görülmüş ise de yine ocakludar, müfsid ve mahuk

S.37. / B.76

Bu havah'ı din ve devlet ve hain nan ve nimet-i makulleri eski yüzünde bunlara padaş olarak bu ihtilal ve cemiyet onların boş altından olduğu bittahkik esir birer isim ve resmiyle ehaz-ı muktezayı şer'i şerif üzere cezaları tertib olunmuş ve bir tarafından dahi asıl eşkıya görümünsui harekete mütehakkik olanlar tutularak mücezatül ibkaları icra olunmakda olub ancak bu ana kadar bunca itti fakdan malum ve mütebeyyin olmuşdur ki yeniçeri ocağının ibtidayı ve zinde mensur asli olan yararlılık ve itaat'ı kadısı berü tekadden berü bil'akis yaramazlık ve şekavete mübeddel alarak hasıl yeniçeri melik namı yoldaşlık ünvanı bayağı eşkıyalığa mükei demek suretine varub ve bir üzere ehli ırzına galebe idüb hatta bu defa'a mela-i nasda siyaset olanların içlerinden kefereden kolunda mesim yetmişbeş nişanı ve ismi kavruhçu bulunarak işte içlirene icnası muhtelife karışmış daima içlerinde bu makule-i kefereden emasil'i İslam kıyafetinde casuslar bulunduğu ve refi ve tethiri kiraren kendülerine öteden berü öteden berü ifade ve tenbih olunmasına amdern esfolur sebebiyle tefrik ve temyizi meşbu olamamış ve vvel ve ahir ağvat-ı zabitan-ı miri içinde gendüllerinde ol beyan emasil-i arzları bunların zabt ve rabtlarından üçiz kalmış vel hasıl itaatsizlik ve şeka vetleri derecesini aşmış ve bundan sonra bunların bakayı namlarıyla beraber birine güne tedbir olunsa müfid ve müsher olmayacağını cümle indinle tebeyyin itmiş olmakdan naşı Sultan Ahmet Camii şerifinde sancağı şerif altına müctemi olan vüzerayl azam şeyhulislam ve cümle südur-u kiram ve mevali feham ve ulemayı ilam ve mecmu'u haber'i humemam din devlet ebed kıyahum beninde bir muktezayı şer'i şerif vaki olan ittifak orayı mucibince salah'ı hal alem içün ocağın ismi ve resmi tebdil ve kanne'i kanun-u kadim'i ahir tahdid olunarak fima bad yeniçerilik namı keteb ortadan kalkub anın birine muallim asakiri mensure-i muhammediye atavetiyle dini devlete bir idecek ve gaza ve cihada düşmana cevap virecek asakir tahrir ve tertib

olunmak ve iş bu muallim asakiri mensure-i muhammediyenin ser askerliği hala hüdvandigar ve Kocaili sancakları mutasarrıfı ve bahsi sigah boğazının Rumili canibi muhafızı ve süturu mükerrem ve müşiri muğrem nizamul alem vezir ve gayri tesmirim Hüseyin Paşa Edamallahu Teala iclalenin bila istiflale uhdesine ihale ile ağa kapusunla ikamet itmek ve fima bad ağa kapusunun ismi tefbir ile essene-i ammede ser asker kapusu ünvanı söylenmek ve bad'ı ezin kışlalar ve kolluklar ve iş bu neferat mürettibe-i ikame olunmak ve yeni çeri ağalığı ve kıtalar ağalığı ve bölük ağalıkları gözlük külliye lefa ve ümmi olunarak hala yeniçeri ağası olan iftihamül üçer vel ekarım Mehmed dam mecdiye miri ahus evvelim gayesiyle dergah-ı muallam kapucubaşılığı ihsan ve kul ket hüdasi emirül ümera-il kiram hüsnü damı ikbalü tercihe-i mirimiranı ile müşarür ileyh maiyetine tabayin ve zağarcı saksoncu başlığı ve sekbanbaşıya ve dergah'ı mulam kapucubaşıkları vesair mevcud olan sadaatkar bölükağalarına hassam silohşörlükleri ve hala halince itayayı seniyyem ihsanı mersuluğu mutasarrıf olanlar fima bad sair zima misillilü devleti aliyem gedüklüsü itibar olunarak bundan böyle devleti aliyemin sair hidmat seniyyesinde istihdam kılınmak ve yeniçeri seniyyesinde istihdam kılınmak ve yeniçeri ocağından bu paye ve eşamiye mutasarrıf olanların saye-i merahimu atıye-i padişah namda kıt'a mebni tesamizlerine halel gelmeyerek ibraz idecekleri memhurları mucibince bir kesik dahil icmal olarak mutasarrıf oldukları bu mübadesi nemikdarul elbise yine evvelice bila noksan virilerek ömürleri oldukca pupub mutasarrıf olmak kimesneye zarar ve ziyan gelecek ve bundan böyle mecmu emasili İslam ve küçük ve büyük kaffe-i ümmeti Muhammed ulema ve salema vesair ocaklar halkı ve umumu nas bir vücud gibi olup birbirlerine din karındaşı nazırıyla bakarak meyanede ayrılık ve gayrılık olmamak ve ve büyükleme küçüklere rahm ve şefakat güzele bakub küçüklere dahi büyüklerine bir halde inkiyad ve itaat itmek ve asıl maksud asli ve cümleye leziz şer'i olan ilgi kelimatullah muayin ve ahbai din-i şeriat hazreti seydülmürselin emrinde ittihak-ı amme ile ihtiyar teşebbüs olunan işbu maslahat hayriyyede kaffe-i emasil iman ila maşallah teala böylece müttefik ve müttehid olup zinhar ve zinhar hiçbir ferd-i hikif harekete ve muhalif söz söylemeğe cerait itmamek ol adilpe ve pala boynuna derhal suyufu şeraitiyle huzurundan gelinmek üzere müstayına teala ittihak-ı amme ile karar virilerek iktizaları derhal icra olunmuş ve memalik-i mahrusa-i salineme evamir-i aliyem neşriyle umumen ilan ve hatbiye kılınmış olmaağla siz ki vüzerası müşarün ve miri miran ve Mevlana ve fizan ve tevvab vesair muma ileyhimsiz siz dahi keyfiyeti yani bundan böyle yeni çerilik namı ve onlara mahsus olan zağra çelik gayesi ve turna ceplik ve taşra memalikde becor zabıtlığı ve serdarlık nefti ve yeniçeri yoldaşlığı tabiri ve nişan ve asavir geliben ortadan kalarıldığın herkes ifade ve tayin ile

S.38. / B.76

Zir-i aku tekzeve yeniçerilik reasından olanlar bundan böyle sair ifraz-ı mesa-i zayin misillilü cenib-i şeriat-ı gurdadan ve taraf-ı şerif padişalinemden met'in ve mansub olan vüzera ve miri miran ve hükkam vemütesellimin voyvoda ve ayan vesair memleket sabitlerine itaat ve etkiyad iderek ve esirkes amel-i arzlığı takınub vüzerat ve hareset ve ticaret ve zatlarıyla meşgul olarak esir-i halde muktezayı şeriat-i mutahhara ve ehli Müslümanlığa lazım olan dürüstlük üzere hareket eylemelerini ve içlerinde hilafı şeriatı gurre-en hareketi vukua gelenlerin ve işbu ittifak-ı asite-i islamiye ve icma-i ümmet mühimmeyeye muğayir söz söylemeyin ve karşı duranların bir mucib fütüvayı şerife ser'an lazım kılan cezayı gezaları bila emhal beher kılınacağını koş koşunal ka ve tekin ve mübaderet ve mukaddimden bazıları serhaddat ve memalikde yeniçeri zabitan ve neferatı bunda bulunan Fezgan ve cebraz vesair bunlar gibi ocağı müteallik ve orta malı iserne var ise badazin mülza olduğuna mebni yedlerinden düşürülüb kazgan vesair eşyayı zir'i hükümet idarenizde bulunan kala'i cebehanelerine cümle marifetiyle vazi ve teslim birle mikdar vermek kinini mübeyyin mümzü ve defterlerini ve beytül male teslim için aynen cenrazları ve der saadetime takdim ve irsale müTereat ve güzzalık bazı mahallerde yeniçeri zabiti yedinde bulunan kalalardan yedlerinden iktizasına göre muhafaza neferatı ikamesiyle zabıt ve muhafazalarının dikkat vel hasıl fima bad bir mahalde yeniçerilik namı lisane alınmayub mecmu ehli İslam dini devlet bendesi olmak emasil'i arzlık da müttahid ve bey vücudu gibi olarak müslümanlıkda cümlesi bir tavır üzere oldukça mübanelerinde ayruluk ve gayruluk olmamak ve esir bir memleketin kaffe-i ahali üzerine evvel memleketin ve mutasarrıf ve hakim ve mütesilim vayvadası zabıt müstakil olarak içlerinde yaramaz ve müştahik ve te'dib alanların lazım gelen tedibatları onların marifetiyle icra olunmak hususlarına bilittifak itimam ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın ilamen ve ifhamen mahsusen işbu emri celilil kadrım israr ve sadr'ı azam tatarlarından kıdvetül emasil vel akran İbrahim zeyd'i kadre ile tisyar olunmuşdur imdi mazmun emrû ferman salinemi cümleye ilan ve deşeetla fimabad kimesneye yeniçerilik nefesatını olmayarak kaffe-i ifraz müslimin şeraiti nefidine ve taraf-ı saltanıtı seniyyemden ve zabitlerine ve inkıyad eylemeleri esbabeti istihsale sevk'i ruiyet kazgan ve cebraz misillilü ocağı müteallik ve orta malı olarak esir neleri var ise cümlesi toplanub zir'i idarenizde olan kabi cebehanelerine vazi ve teslim birle mikdar kemiyetini mebni mümza defterlerinin ve aynen cebrazların der saadetime takdim ve irsalı emrine ve sair nebneba hat meşruha-i salinemin emriye mahalde harf-ı bekref icrasına bil ittifak-ı Kemaliye ikdam ve mü Tereat eylemeni kat'i matlub cihandaranem iddüğü bu bebda kusur ve rehavet ve şer'i şerife emir ve iraden salineme muğayir hareket vukua gelmek gelir lazım gelür ise ceTereat idenlerin haklarında lazım gelen tedibat-ı meşruu bila emhal icra kalınacağı malumunuz oldukça bir

minval muharrer'i amel ve sevkte bil ittifakmıza mes'i ve gayret ve hilafı vazi tecvizden ziyade hazır ve mücatebet eylemeniz balanda fermanı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şerkiyak da südur olan fermanı vücul etba'i üclazimul meşal min mazmun ümmi anhumakrunuyla amel ve hareket hilafından gayetel gaye rehaşi ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız tahriren fi evasit zil kadet eşşerife lisene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

"Biladen makbez fermanı alışanım" misillilü hala Sivas alisi devletlû Esseyyid Mehmed Paşa hazretlerine Takad ve Amasya naiblerine hitaben diğer bir kıt'a emri alinin mümza suretiyle mucibince müşarün ileyh hazretlerinin bir kıt'a buyrulduğu dahi Amasya'ya vürud, itmiş iddüğü mahle-i şerh virilirse kudsül neba ahadi fi.

S.38. / B.77

Bekdarlı İmam Refeat Efendinin Fermanı Suretidir.

İftiharül Amasya vel ekarim camiul muma vel mesa rimul muhtaş azid-i inayetül mülkül daim divanı esma yunumda çavuşbaşı vekili Ali Kebib Bey dam-ı mecide Kıdvetül tevvabül münşeriin Amasya naibi Mevlana zeydi ulema tevki refii semayun vasıl olacak malum ola ki Üsküdar mahkemesi insalinde vaki camii şerifin imamı esseyyid ref'at namı kimesne muğayir rızai harekete icza itmiş olduğundan bahsle merkurumlu asitane-i aliyeme ayak basamamak şartıyla lieclil tedib Amasya'ya nefi ve tazib olunması babında emri şerifim südurunu bil fiil şeyhül İslam ve müftül enam olan kadızade alemül ulema-i matbuin efdalül fazla-i metruin Mevlana Mehmed Tahir Edamalahu Teala fezaile işaret itmeleriyle işaretleri mucibince çavuş mübaşiretiyle Amasya'ya nefi ve icla olunması fermanım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı vekili muma ileyhsin merkumu murifetikimle ehaz ve mübaşir tayin olunan divan-ı esmayunum çavuşlarından kıdvetül emasil vel akran Seyyid Mehmed Çavuş zeydi kadreye terkiyen Amasya'ya nefii irsale mesakin eyleyesin ve sen ki naib'i muma ileyhsin vüsulunda merkumu ol tarafda tekiyyen meks itdirüb bila ferman-ı etlakından mücanebet ve hatayet'i vahide mahallei ahire saliverilmesi lazım gelür ise mes'ul ve müatib olacağı ki bilüb ona göre muhafazası hususuna tekyid ve dikkat ve vüsulunu mübaşiri çavuş merkurum muavedetiyle der saadetime ilame mabaderet eylemeğin babında fermanı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki hükmü şerifimle vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şerkiyakta'i südur olan ferman-ı vacibul etbai velazimul mesalimin mazmun itaatimakruniyle amel ve hareket ve hilafından nehaşi ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alamet'i şerife itimad kılasız tahriren şehri zilkadetişşerife lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.39. / B.78**Ocaklık Fermanı Suretidir**

Kıdvetül kuzzat ve ekellam modenül fazlû vel kelam Mevlana Amasya kadısı Zeydi Fazle ve kıdvetül emacid vel ayan Amasya sancağı mütesellimi zeydi mecide ve mefahirül emasıl vel akran ayan ve zabitan ve işler erlerini ve kuzzatı akçenin tahsiline mübaşir tayin olunan zeydi kadr ismi tevfi refi esmayuna vasil olacak malum ola ki memaliki mahrusal selinemde vaki kaffe-i menazilin ve ilkası takribiyle ocaklıkları bi irade-i seniyye-i salinem güşad kılınmış olduğuna mebni zikr olunan ocaklıklardan Amasya kazasının avarızla ve nezli malından Amasya kanalının ocaklığı olan dokuzyüz üç guruş ikiyüz otuzdokuz ve kırk ve kırk bir senelerine mahsuben sünun tahsil ve teslim hazine-i emirem olunmadığı kapudan-ı müsteban ve meblağ-ı mezburun Üsküdar ve kilyaza ve dilbaşı menzilleri mesarifatına vesair mesarifat'ı mühime-i müstaceleye tahsil kılınarak canib miriçün tahsili lazım geldiği za esir-i ayan olmakdan naşi mevkufatdan ihrac ve derün emri şerifime mevzuan irsal olunan bir kıt'a memhur ve mümza sureti defter natık olduğu üzere kezai mezburun avarız ve nüzul analı olarak seniyyen sebse-i mezkûreye mahsuben lazım kılan ikibinyediyüzdokuz guruş ocaklık akçesinin senki mütesellim muma ileyhsin marifet-i şer-i ve marifetin ve cümle marifetiyle yerlû yerinden ve icab ve iktiza idenlerden tamamen ve serian tahsil ve mübaşiri merkume tevdien der saaditeme irsal ve hazine-i amireme teslimi hususuna müTereat eylemeğin fermanım olmağın hassa-i işbu emri celilil kadrim isdar ve mübaşiri merkum ile irsal olunmuş dur imdi vüsulunda bilade beyan olunduğu üzere meblağ-ı mezbur Üsküdar ve tekboza ve dilbaşı menzilleri mesarifat-ı mühime-i müsteacleiye mahsus olduğundan ser-at-i tahsili muktezayı irade-i aliyyemden iddüğü malumun oldukda fermude-i seniyyem üzere bir mucib sureti defter kaza-i mazbur avarız menzil malı olarak üç senelik lazım gelan salif ikibin yediyüz dokuz guruş ocaklık akçesinin marifenin ve marifet-i şer'i ve cümle marifetiyle yerlû yerinden ve icab ve iktiza idenlerden tamamen serian tahsil ve mübaşiri merkuma tesliman der saaditeme irsal ve hazine-i amireme teslimi hususuna meziyed istimam ve dikkat eylesesin ve sen ki kadı ve mübaşir ve ayan ve zabitan muma ileyhim vesairlerisiz siz dahi mucibi emri şerifiyle amel ve hareket iderek meblağ'ı mezburun ser'at-i tahsil ve teslimi emrine bil ittifak sai ve gayret ve hilafı emrû müğayir rızai aliyyem tehir ve tevkif misillilü hareketinden bi necabet tevki ve mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda ve haye-i meşruh üzere şerif-i katme-i südur olan işbu emri şerif alışanımın mazmun menfi birle amel olasız, şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılarsız tahriren elyevmil ars şehri şevval sene ehadi ve erbain ve mietyn ve elf.

S.39. / B.79**Cizye Fermanı Suretidir**

Ve stur'u mkerrem meri mefhum nizamul alem mesira muragiur bil sonra
 essakb mtemmim nihamul en'am bil rasi essaib mmhese tebyan eddevlete vel akbar
 meyyid erkanl adet ve iclan elmahsuf yesnuf asatful mlkl ala hala Sivas valisi
 vezirim Mehmed Paa Edamallahu Teala iclale ve kdvetl kuzzat ve eklam modenl fazl
 vel kelam Mevlana Sivas kads Zeydi Fazla tevki'i refii esmayuna ehli olacak malum ola
 ki milletine taifesinden kdvetl emasil vel akran mer Zeydi kadrenin takdim eyledikse bir
 kt'a mevzumali mefhumunda Sivas ve tevab kalemi hazinesinin ikiyzkrk senesine
 mahsuben emri cebayeti uhdesine ale olunmakdan kalem mezburun havi olduu feza ve
 gurrasnda sakn ve mtemekkin ehli zimmet reayann zerlerine evasir'i lazm gelen
 cizye-i er'iye mallarnn maazim'i er'i sabla mucibince cebayet ve kimesne tarafından
 mdahale olunmamak zere zabtn havi senki vezir'i marn ileyh sana hitaben bir kt'a
 emri erife sdurunu tehir ve inha eyledii ecelden kayuda mracaat ve rutu suval
 olundukda Sivas tevabi filmi cizyesinin krkiki senesine mahsuben emri cabayeti muma
 ileyhime der'i uhde olunarak beat ve evrak ve ehli zimmetin bir ferdi haric ve kaidesiz
 kalmamak ve bir neferi getem olunmamak artyla vechi er'i zere hal ve istihbaklarna
 gre ilana mstehak olanlarna ula evasta mstahale olanlarna evasta ve nye mnhik
 olanlarna n alel rasi evraklar Fevzi ve icab ider mal cizyeleri muazzam er'i ve bask
 mucibince canib'i miricn cem'e ve tahsil olunmak ve memalik'i mahrusama cizyeleri vilat
 ve mutasarrfna ve fuubde olunmayub hidme-i saltanat- seniyyemden mutedil ve reaya
 ya ve reatenlere ve reahide olunmas b ref'i bi hatt hmayun evketmekrun salinem
 virilan nizamndan olduu kapudan mestiyn olmala bu suretde bir mucibi nizam sened-i
 merkumeye mahsuben cebaye ahid ve sene-i mahal Sivas izgesinin havi olduu kaza ve
 kurasnda sakn mtemekkin emasil ve mmeti reayann zerlerine vesari lazm gelen
 cizye-i seniyye evraklar cizyedar muma ileyh tarafından alerruus tevzi ve icab iden mal
 cizyeleri neazi er'i sabk mucibince cem ve tahsil itdirilb kimesne tarafından mdahale
 olmas ilana mstehak olanlarna ula evasta mstahale olanlarna evasta ve inye
 mnhik olanlarna n elal rasi evraklar tevzi ve icab idenler mal cizyeleri muazzam er'i
 ve baska mucubince canib'i miricn cem'e ve tahsil olunmak ve memalik'i mahrusama
 cizyeleri vilat ve mutasarrfna ve fuuhde olunmayub hidme-i saltanat seniyyemden
 mutedil ve reaya ya ve reatenlere ve reahide olunmas bu ref'i bi hatt hmayun
 evketmekrun salirem virilan nizamndan olduu kopudan mestiyn olmala bu suretde bir
 mucibi nizam senedi merkumeye mahsuben cebaye ahid ve sene-i mahul Sivas
 izgesinin havi olduu keza ve kurasnda sakn mtemekkin emasil ve mmeti reayann
 zerlerine evasiri lazm gelen cizye-i seniyye evraklar cizyedar muma ileyh tarafından

alerruus tevzi ve icab iden malı cizyeleri meazi şer'i basıkı mucibince cem'e ve tahsil itdirilüb kimsene tarafından müdahale olmaması babında zabtını havi bir kıt'a emri şerifim isdar iktiza eylediği cizyemi sayesinde der kenar olunmağla bir münval Mehmed ve amsal ve harekete mübeccel massemmet eylemenin fermanım olmağın hasette iş bu emri celilil kadrım işdar ve irsal olunmuştur imdi vüsdunda keyfiyet irade-i seniyyem mentuk-u emri şerifimden malumun oldukda fermanım olduğu ve bilade sebt ve beyan kılındığı vechile kalem'ı mezburue cizyesinin havi olduğu kaza ve kurasında mesakin ve mütemekkin ve emasili zimmet reayanın üzerlerine veasir'i lazım kılan cizye-i şer'iyeye evrakları cizyedar muma ileyh tarafından alerruus evrakı tevzi ve icab iden malı cizyeleri meazim'i şer'i sabıkı mucibince cem ve tahsik itdirülüb kimesne tarafından müdahale vukua gelmemesi hususuna sarf kel mekneset eyleyesin ve sen ki kad'ı muma ileyh sin senea fi mucibi emri şerifimle amel ve hareket ve hilafundan nehaşi ve mücanebet eylemeğın babında fermanı alışenum sadr olmuştur buyurdum ki hükmü şerifimle

Vardıkda bu babda vechi, meşruh üzere şarkıyakta südur olan işbu emri şeri celilissala vacibul abta velazümül mütesalimin mazmun münfi birle amel olası söyle bilesiz alemeti şerife itimad kılarsız tahriren elyevmil salis şehri zilkade sene ehadi ve erbain ve mieteyn ve lef bağca evrak'ı kazai Amasya tabii kalem'i Sivas ve ve fisa 1242 Evrak-ı ala

Alsab	900
Evveli	110
Toplam	1120

Yalnız bin yüzyirmi aded esnaf-ı selase evrakıdır.

S.40. / B.80

Adile sultan-ı alışan hazretlerinin vilati fermanı suretidir.

Desturu mükerremun müşirun mefhumun nizamul alem müberru emvarul cumhur essakib mütemmu mühimmul enam birrail saib mümhiddu beriye eddevlete vel ikbal müşid ve erkanül saadet vel iclal el mahkufun bi sünufu avatıfül mülköl ola Anadolu sol kolu yemin ve yesarıyla nilayetine varınca vaki vüzerayı azam Edemallahu Teala İclalelehum mamul ümerayı eklam ekafimul kübra-i infimam ol malikdir vel ihram eshabül saiz vel ihtişemül muhtezarat inayetül mülköl ala miri miranı kiram demi ikbale hum ve akzi kuzzatül müslimin evveli vilatül muaddin madenül fazıl vel yakın raf'i ilamüşşeriye veddin varis ulumuş inşai vel mürselin el muhtessa bimeziyed inayetül mülköl main mevlana Erzurum kadısı zidet fezaile ve mefahirul kuzzalvel hükkam anadem el fenail vel kalam kuzzat ve tevvab Zeydi Fazlihum ve mefahirul emasil vel akran mütessilimin veyveda keman ve ayan ve zabitan ve sücuhu memleket vesair ise erleri zeydi kadri isim

tevkib ref-i esmayun vasıl olacak malum ola ki cenab-ı saniul mülk vel melekût ve mükerrer eddehur ismiddap yihibil yaşm enaten ve yehibil min yeşauzzikur tealaşane an ve sıhhat-i idrak üşşurun müseyet'i azliye-i pezdaniye-i varadatlım subhaniyesiyle selatini azam adaleti ayin ve havalini kiram.

Nisfet-i ruhsaniyen zatı bihissematları vuruttuttac saltanat ve hilafet varasi efzayı serir-i salisi ve şükûvet olmaları amme-i ibare aramış ve kaffe-i bilade vesile-i emin ve isabetler olub zerlur misillileri dahi cümle aliyane mevrıs ebnat ve yavii envai mesar'u neşat olmakdan naşı bi hamde subhane ve teala bu defa dahi mustelea saleb salinemden mağrur'u ibdai subhani sati ve efter'i mucebe-i samdanı rami olub iş bu bin ikiyüzkırbu senesi şevvalu mübarremininin onbeşinci pazartesi günü ve hatar'ı sadahil mülükanem Adile Sultan aliyyeissan Edallahu ömürlü mediizzaman mihri vücuda zebur'u ifrar şuhud olmakdan naşı bil cümle fatitin meğer-i hilafetim mesruru salı on olarak gelin duhhari şevket'i saline ve nihd vi riyaz hilafet'i şenhin selinem olan yenice şehzadeğan cevap itmek kariyyen culusaz münasa-i züher olması temiradlarıyla desnigişay dergah-ı hafreti mutıl emal olduklarına mebrı bu inayetül mühimmeye teşkiren asitane-i saadeti isyanım ve cevaneb ve iktafına üç gün top şekilleriyle levazım şadi ve müşerret icra olunb işbu beTeret bir metiminin memaliki mahrusama dahi kaffe-i ibadallahın hassa-i ennevai şart kılınmaları lazime-i tehaddis nam celile-i bari olmağın ilama ve ifhamen işbu emri şerifim isdar ve fubarayı evt'i büşareye mesarifinden vefayete-i beher fenadan fakat yirmibeş guruşu hizmeti bübaşereye virilmek üzere sadr-ı azam tatarlarından Abdurrahman tatar ile İrsal olunmuşdur imdi bu atıyye-i lehiyye mudebe-i bubhaniyenin ibkayı levazım teşkiri zımnında fezunu eyyam'ı amir ve devlet-i saline ve tezayid'i kuvvam feru şevket padisalinem için reayı hayriyet ihtiva ve senayı icabet intimaya tarafından ikdam ve devam olunmak matlubu mülkanem iddüğü siz ki vüzerayı müşarün ve miri miran ve mevlana kuzzat ve tevvab ve sair muma ileyhimsiz malumunuz oldukda mesfumun emri alışanıma cümleye ilan ve işaat birle bi göre hadıka-i ve sultanımın eminda ve ömrü devleti ve dudma hilafet ve sevk etmek şehre de gön recabet ve unvan ru nektiraz olması niyazısy meşayih ve ilmen zinhar selahe vesair bendegan hüda ile mesacid ve mehatide icrayı levazım şehzadeğan necabet ve unvan eyler naktiraz olması niyazıyla meşayik ve ilmen zinhar ve selaha vezair'i bendegan hüda ve mesadid ve muhafilde icrayı levazım dea ve ibkayı merasim hamd ve senaya istinfal ve muvasebet eylemelerini terbin ve telkine mübaderet ve der saadetimde olduğu misillilü üç gün hasun ve kalcadan top şekilleriyle şan ve şevket saltanat-ı saniyyem icra kılınarak izhar-ı sert ve şad-ı maniye mesariat ve bu vesile ile münsar-ı mezkürden ziyade hiddet verilmekden ve namı ahir ile havi ve celi fukaraya bir akçe vericesi tar'i ve tevzi olunarak teaddi ve retahsil-i vukua gelmekden azer ve mücanebet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur

buyurdum ki vûsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere serbiyalda-i südur olan fermanı vacibul etba'i ve lazimul atmış mazmun itaati mekrunuyla amel ve hareket ön hilafından azar ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerifine itimad kılasız tehiren fi evasıta şehri şevval mükerrem sene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.40. / B.81

Müruru tezkiresi suretidir

Destûrun mükerremun müşirun ve mefhumun nizamul alem müdebbir geçhur bil fikril sakıb mütemmimu mühümmam elanam birrayil saib menahidda nebyan eddevlete vel ikbal müşid ve erkanül saadet vel iclalul mahfugun bi sünufu avatiful mülköl ola Anadolu'nun orta kolu yemin ve yeşarıyla nihayetine varınca vaki vüzerayı azam Edemallahu Teala iclalehum ve azimül emrail kiram efahimül kübrail nefham ol valikdir vel ihtiram eshabül kiram efahimül kübrail nefham ol valikdir ve ihtiram eshabül az velihtişam lemuhtegun bimeziyed-i inayetül mülköl ala müri miran kiram ram ikbalehur ve akzi kuzzatül müslimin evveli vilatül mevhidin madenül fazl vel yakın rafiu ilam şer'iyyine veddin varsu ulumul ebnavel mürselin el muhtefil mezidi inayetilmülköl main mevlana feham zölet'i fezaîhim mefahirul kuzzat velhemam madenül fezail vel kelim kuzzat ve tevvab zeyd-i fazlihim ve metahirul emasil vel akran mütesellimin vaysada kane ve ahyan vesair zabitan vücühul memleket bil cümle iş erleri zeydi kadri ismi tevki refii esmayuna vasil olacak malum ola ki meta mürur'u nizamı ittifak'ı aza ile firar-ı kebir olarak memalik mahrusuna emalik salinemde kain kaffe-i memuru sablerin layikiyla seddü bendiyle maslahatı olmayan mechulul ahvali esanisak öteden berüye ve berüden öteye tezkiresiz bir vechile salı verilmemesi ve tescii maslahatı olanların dahi tezkirelerine baklub dikkat olunması ve bir kazanın adımına ahir-i fezzadan tezkire virilmeyüb esir'i kis kendü fezasından tezkire olması ve cebekadığı kuzzadan tezkiresi olmayan girü iade kılınması zımnında Anadolu ve Rum ilinin üçer kullarına ve darül saltanatussenıyyem ve havalisi memurlarına başka ve taşralardan darül hilafetil aliyyeme öğücü naklihum noku son teksirini mucib vehum ekvasıtı yevmiye ve havace zaruriye hususunda muzayekayı mestucib olduğundan gayri o makule-i melekelerinde katlı alaka iderek ve ayalleriyle bu tarafa hüccet idenlerin hassa-i tekelifleri mahlinde kalanlara tarh ve tehmil ile girve ve fukara-i tediyyeste adimul iktad ile matlub giriftarınca hacet ve ıstırab olarak bu husus dahi öteden beri memnu olduğuna mebni taraf ve mesalikin ola mayalık muhafazısıyla der saadetime öğücü ve maslahatı olmayan eşhası makulesinin salub virilmemesi babında sevhili mea bir de bulunan vüzera ve miri miran ve hükkame-i hitaben maked dim tarih ile başka evamiri asiyyem isdar ve tisyar olunmuş ve bu babda imaz ve betanet ve hilafı devlete ceTeretlerin bil tahkik icrayı tediblerine itidar olunacağı dahi etrafiyla bilirlmiş ikiz

öğücü maddesinin birkaç sene zarfında tekid olunmaması elhaliti hazihi hususu mezbure layıkıyla takiyyid dikkat olunmayarak mahkemelerden tezkire istasıyla bazı öğücü zuhur idüb esnayir iden memurin ve zabiten taraflarından meni ve iadeleri teklif olundukça uzak mahallerden geldik diyerek bazı nisvan taifesini nizam ve istirham itmekden van ve farsil ve sivas vesair mesafe-i mahallerden bazı idenlerin dahi yedlerinde fezaları tarafından tezkireleri olmayub yollarda memurin caniblerinde sual olundukda kimi tezkirem yolda zayi oldu kimi kazaya uğradı diyerek hafifini mechul bir takım bahane irad ve izhar eylemekte oldukları ve asitane-i saadetimden ahdi celilesine gidenlerin yedlerine virilen tezkirelerin avdetlerine şümulu yağugüne anlar daha salahdan avdetlerinde memleketlerinden

S.41. / B.81

Başka tezkire almayarak mukaddem der saadetimden aldıkları tezkirelerle gelmek ayasından iddükleri bil ahbar tahkiki kirve-i salinem olub bu sureti nizamati mezkürenin hilafı ve min küllul vücuhu merzayı madelet-i irtizaye mülükaneme muğayir ve menafi olmakdan naşi terki vüzerayı müşar ve mirimiran ve mevali ve kuzzat ve tevvab vesair mumailleyhimsiz fima bad ziri hükümetinizde lazım gelen memru ve muabirleri görgü gibise ve yine iderek maslahatı olmayan mechul ahval eşhasın ötedenberiye ve berüden öteye salıverilmemesi ve sahihi maslahatı olanların dahi yedlerinde ehli çıktıkları kuzzadan tezkiresi olmadığı alde kebrü izleri üzerine iadesi ve öteden berü memnu olan olunmayarak giri çevrilmesi ve hasbil maslaha gerek der saadetimden salesine ve gerek taşradan der saadetime tezkiresiz zikür ve nişvandan bir ismi ferdin mürur'a ve öbürlerine ruhsat ve cevaz gösterilmemesi hususlarına lkemaliyle ikdam ve dikkat ve esnayı raside-i tezkiresi sebas el esbab zayi ider olur ise zayi eylediği yola esir'i finilci kuzzadan kalkub çıkmış ise esman-ı evvel kuzzaya evdet hini mürurunda bulsun irade-i eylediği neza seni ne sebeble zayi eylediğini vabirlu tezkiresini muayene iden memurları istişhad ile tezkiresi zayı olunduğunun sıhhati badel tebeyin evvel kazanın mahkemesinden bu vechile yedine zayiden tezkire virülüb böyle olmadıkça eyeler ve gececeği kazaya gelübde yolda tezkiremi şu vechile zayii itdim deyu idenlerin kul hudları esef olunmayub beher hal'i mukaddem irade-i ve asniha eylediği kuzzadan tezkire almak giri çevrilmeleri ve de saadetimden sala tezkiresi olub gidenlerin yedlerinde ki tezkirelerinde karar-ı asitane-i saadetime avdet idecekleri muharrer olsun olsun hini avdetlerinde bu nekle iktifa okunmayarak asli muhakimi mahkemesinden dahi vürvafa avdeti mübeyyin başkaca tezkire alub böyle olmadıkça bir vechile ahrar itdirilmemesi esbad ve vesalinin istihkan ve istikmaline bil ittifak-ı kemeliyle emastimam ve dikkat eylemeniz fermanım olmağın tekiden ve tehdiden mahsusen işbu emri celilil medhi isdar ve sadr-ı azam çevikdarlarından kıdvekul emasil vel akran elhac Ali Zeydi kadre ile tisyar olunmuşdur imdi bilade-i beyan

olunan ve saya ve tenbihat-ı mülukanem iktizasını ve bu babda mubaddem ve muahhip senuu ve südur iden emru ferma badbundan muktezasını üzere gerek men'i mürur'u nizamı ve gerek o gücü memnuisi maddeleri bundan böyle bigayet dikkatli ve etraklu tutularak ismi bir mahalde hilafı harekete vukua gelmemesi kat'i matlubu şehri yaranem iddüğü ve bade izin dahi onu verece bitait ve duhul ve gaflet ve tem'i ram ve hamit-i ebhan meyl ve regatiyle hilafı hareket mebnisi olanların vaki olacak itidarları kabni şem'i itibar olmayarak beher hal işdiakvetiyle haklarından gelineceği ve bu husus memaliki mahrusamda lazım kılan mahalle-i dahi bu defa mahsus fermanlar isdar ve tisyarıyla tebyin ve tekid kılındığı malumunuz oldukda keyfiyetti tahtı hükmetinizde lazım gelenlere etrafiyla ifade takid iderek infaz emir ve irade-i salineme bil inkad demer dermeyan gayret ve hilaf rıza ve muğayiri rizam vazi ve haleti vukuunda erait-i ruhsatdan bigaye nehaşi ve mecanebet eylemeniz babında ferman-ı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere serkiyefta-i südur olan fermanı vacib el etbai velaümül mesakimin mazmun itaati makrunuyla amel olasız şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılāsız sehidi evahiri şehri rabiul evvel lisene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.41. / B.82

Sadık Efendinin nefi fermanı suretidir.

Fetharul emacid vel ekarim camiul muhema vel mükaremil muhtes irayetül mülk eddaim divanı esmayunumda çavuşbaşı vekil Ali Necib Bey damı mecidi kıdvetül tevvabül müşriin Amasya naibi mevlana zeydi alime tevkii refii esmayun vasıl olacak malum ola ki donanme-i amirem nazırı Mehmed Sadık Efendinin hilaf-ı rıza-i harekete itidarına beni muhabbetezir sudur olan hattı esmayun cellad'ı temkurun mülukanem mucibince çavuş mübaşiretiyle Amasya'ya neti ve iclası fermanım olmağın imdi sen ki çavuşbaşı vekili muma ileyhsin muma ileyhi tayin olunan divanı esmayun çavuşlarından kıdvetül emasıl vel akran Osman çavuş zeyd'i kadreye terfikan Amasya'ya nefi ve irsalı hususuna müTereat eylesesin ve sen ki naib muma ileyhsin vüsulunda muma ileyhi al tarafta menfiyen meks ve ikamet itdirüb bila ferman etlakındanı mücanebet ve vücsulunu mübaşir çavuşu merkumla der saadetime alame-i mübaderet eylemeğin babına fermanı alışanım asdr olmuştur. Buyurdum ki hükmü şerifile vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şerkiyakta-i südur olan fermanı vacibul etbai ve lazimul münaselin mazmun itaatmakranuyla emel ve hareket ve hilafından mübaderet eylesesiz alameti şerife itimad kılāsız tahriren fi evahiri şehri zilkadet işşerife sene ehadi ve erbain ve miteyn ve elf.

S.41. / B.83

Askeriyyesinin iştigal babında vürud iden buyruldu suretidir.

Şer'i şiar Amasya naibi faziletlu efendisi zeydi alime ve kıduetül emacid vel ayan livai mezkurdan mütesellimimiz ve silahdarımız garetlu İsmail Ağa askeriyele şer'i tahsiline memur havacegan divan-ı esmayundan saadetlu Ahmed Efendi Zeydi Mecid ismen ve mefahirul emasil vel akran ayan vilayeti vücuhu memleket refeatlu zeydi kadri isim ve bil hamum ise erleri inha olunur ki sizler ki naib ve mütesellim ve ayan ve vücuhu saire muma ileyhimsiz işbu kırkbir senesine mahsuben bi ferman-ı ali Amasya sancağından matbul ve merteb'i zi askeriyyesinin ve matlubat-ı sairemezin şimdiye kadar tamamen tahsil ve irsali lazimedden ikiz elyevm bir guruşu zühur itmeyerek karin'i tehir olub işbu belediye-i akçesi matlubat miriyye ve teklifat ve yineden olarak eser ki gayret ve ecbai uhdei diyadet olmağla imdi bundan böyle biran tehir olub techiz olunmayarak marifetiniz ve mübaşir uma ileyh marifetiyle askeri yedliyesini ve matlubat'ı şairemizi yerlü yerinden ve icab ve iktiza idenlerden tamamen ve kamilen cem ve tahsil ve kabuna memure teslimen şevketlerde bila kusur irsal ve tevsil dikkat ve gayret ve sizki yedliye-i tahsiline memuren efendi muma ileyhis senedimi muktezayı memuriyet vekil'i esnayı dirayetiniz vedaile memur tahsil olunduğunuz askeriyyesini yerlü yerinde tamamen tahsil ve şevketlerinde bila kusur tekml iderek iblayı levazım memuriyet ve icrayı meraşım gayrete mübaderet eylemeniz babında birayı isticall divanı eyalet-i Sivas'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar mühürdarımız yamağı izzetlu Hüseyin Ağa ile iral ve tisyar olunmuşdur inşaallahu teala vüsulunda bir mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından ziyade nebaşi ve mübaadet eyleyesiz deyu sene 241 kudüsül yenek Tere 541.

S.42. / B.84

Şabı fermanı suretinin kaydır

Muzahirul kuzzat ve ekلام madenül fezail'i vel kelim zikri ati kazaların kadılar ve naibleri zeydi fazlhim tevkii refi esmayun'u vasıl olmayacak malum olaki dergah'ı mulam kapucubaşlarından hali duhan'ı gümrüğü emini iftihazül emacid vel ekarım Mehmed madaget damı mecidenin takdim eylediği bir kıt'a takriri mefhumunda bi hattı esmayun şevketmekrun salinem Darbhane-i amiremden nezaret ile bir vechi emanet idare olunmakda olan İstanbul duhanı gümrüğüne merbud uhdesine ebakir tefubil olunan Anadolu'da gedüsle sancanesi mukutaası örümlerinden önlerinden olan Konya ve Kayseri velcide ve kayasanehri ve Aksaraya ve Akşehir'i gecşehri südurlarından vaki kuzzalıyla livai Çorum ve Ankara ve Gengei ve Bolu ve Kastamonu ve Bozok ve Amasya Sancaklarının havi olduğu örülür sacibliği iş bu ikiyüz otuzdokuz senesi maret ibtidasından kırkbir senesi şeyatini gayetine gelince üç senei kamil şurutu mer'iyyesi üzere der zabt ve

idare ve miri sanibin bey'i feruhatı hususi şahşuvaran hassadan kîdütül emacid vel ayan Süleyman Zeydi mecidenin uhdesine ihale ve nefu fir felağa olmağla elaryelii mezkûre kazalarından imin bad'i memnu Karahisar'ı şarki sayesi feruhat olunmamak ve bu makulle-i memnu ceTeret idenlerin yedlerinden olan mesabileri canibi miriçün zabt ve kendilerin tedibatı layıkları icra olunmak üzere miri saniyin beğ ve feruhatı kendiye mahsus olarak muma ileyhın zabt ve rabtını lavi şürutunu mucibince ami şerifim virilmesini istid'a almadıkça evelden.

Hazine-i amiremnden mahfuz harmin mukatası defterlerine nazar okundurda sadrı sabık Mevli Vezir Ali Paşa İstanbul altı müruru garbinda mecidden bina ve ihya eylediği camii şerifi evkafından Rum ilende Gümülerine Gürrübde vaki marunye sayhanesiyle Anadolu'da Kütahya Eyaletinde Kudüs sancanesi mukatçları darbhone-i amirem tarafından zabt olunmuş olduğu mezkûrlarda hasıl olan miri şabi ormisî olan mahalle-i nakl olundukda miri şab feruhat olunmadıkca ahirin şabi min badi feruhat olunmaya ve sancane-i mezkûrelerden hasıl olan miri şabi işçileri ve deveçileri sirka idüb bazı mahallerde biz emniyetinden elden deyu feruhat idüla ol vechile malı miriye gadr eylemeleriyle o makule şabi ve şabi mezkûreden hasıl olan miri şab gemilere tahmil ve orsica olan mahallerde nakl olundukda ol mahallerde olan gümrükcüler ve sair zabitan taraflarından gümrük ve paç ve resmi kapan ve dikkat ve darbe-i kazaniye namıyla vesair bahanesiyle bir akçe virice-i mutalibe itdirir semamin şurutundan iddüğü ve sancane-i mezkûrelere merbud olan mahallerde Karahisar şarki şabi ve akrebeh şabi yebi ve feruhat olunmayub eseri küçük yedinden bulunur ise ve eseri gicede olur ise olsun şurutu mukataa üzere hafid ve nizammam marifeti şer ile gurfet vir mahle vazî

Olunub eshab dahi resmi ve resimleriyle der'i aliyyeme azl ve ilam olunak virilan evamir'i aliyyem şurutundan iddüğü mukayyid olmağla badi sabıkı ve şurutu mucibince amel olunmak fermanım olmağın buyurdum ki hükü şerifim vardık da bu babda sadr olan adem üzere idüb dahi mukataa-i mezburun şurutu nizamı vechi şürudt üzere olduğu hazine-i amirem definelerinde mukayyid olmağla siz ki kuzzat ve tevvab muma ileyhimsiz mukataai mezkûru üç sene-i kamil muma ileyh tarafından zabt ve rabt ve ber mucebi şurut amel ve hareket olunub hilafı şurut ve mağayir emri alışanım muğlel ve muhalefet emiri olur ise hafız ve inzimam marifeti şer'ile kürfet ve bir mahelle ve zai ve temhir olunub eshabını dahi ismi ve resmiyle dar saadetime azl ve ve ila miri mübaderet eyleyesiz şöyle bilesin alameti şerife itimed kılâsın kuddüsül ebna sene 241.

S.42. / B.85

Mucibi emri ali buyruldu suretidir

Şirayı şiar Amasya sancağının havi olduğu kazaların kuzzat ve tevvabı fezanlıkar efendiler Zeydi Alimihim ve kıdvetül emacid ve mütesillem vayvoda kane ve ayan ve zabitan izzetlü refeatlu ağalar zeydi mecid ismi inha olunur ki darbhane-i amire de zabt ve idare olunan Kudüs sancanesi örülerinden malumul mikdar örülerin sabcılığı fermanı ali aslı-süran hassadan tokad vayvodası saadetlu Süleyman Ağa uhdesine ihale olunuş ve ağayı muma ileyh tarafından dahi Amasya Sancağınının örelire Şahinzade zade Ahmed Ağa'ya tefufl kılınmış ise de zikr olunanörilerde yebi memnu olan Karahisar şarki şabı feruhat olunarak şabı mirinin ferin sekne ve tadil olduğu bilaniha o makule bey'i memnu olan Karahisar şan'i bin ehaz ve itası mani olunarak yed ve ahidden şabı mirinin bey'i itdirilmesi ve hilafına ceaTeret idenlerin yedlerinde bulunan şabı canibi miri içüan zabt olunması muktezayı şürüldan sai hazine-i amire nazırı utufetlu efendisi hazretleri tarafından tarafımıza bittahirat iş'ar olunmağla geçvi bundan böyle kaffe-i elviye-i kazalarda Karahisar şanibi feruhat itdirmeyb imiri sakibisi marifetiyle yed ve ahidden bey'i yedinden Karahisar sayı bulunanların salimleri zabt itdirilmeyüb muğayiri şurut hareket vukuundan mübaadet olunmak babında divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu ve işdar ve şabı emini ağayı muma ileyhiyle irsal olunmuşdur sakine teala vüsulunda gerekdir ki vechi meşruh üzere amel ve ber muceb buyruldu hareket ve hilafeti tecvizden hazır ve mücanebet eylesesiz deyu kudüsül enya Tere 241 si 25

S.42. / B.86

İkiyüzkırk bir senesine mahsuben Amasya sancağından bi emri ali merteb olan askeriyeleyesinin isticali babında bu defa bu buyruldu vürud iden mihridar hazvet veli gani Gurretlu Hüseyin Ağa'nın hidmeti mübaşiriye ve teammiyesi bin gurunun livai mezburu kazalarına tevzi olunan defteridir ki ber vechi ati beyan harz fil yevmil hamis velişrin in zilhiccel şerife lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya hassa
Tere 280

Kira gara hassa
Tere 261

Havza hassa
Tere 140

Ladik hassa
Tere 130

Viray Hassa
Tere 60

Gelin Kirası Hassa
Tere 60

Fellenun ebad hasas
Tere 80

Cem'a yekün
Tere 1000
Yalnız bin guruşdur.

S.43. / B.87

Amasya kazasının avarız ve tenzil malıdan Amasya menziline ocaklığı olan dokuzyüz üç guruş iki yüz otuz dokuz ve kırk kırkbir senelerine mahsuben icab iden iki yayak yediyüz dokuz guruş ocaklık akçesinin bu def'a emri ali tahsili matlub buyrulmuş olduğuna binaen üç senelik ocaklık akçesi olan ikibin yediyüz dokuz guruş ve haracı defter ve imza yetmişbeş guruş ve kılmaya yirmibeş guruş kicem'an ikibin sekizyüz dokuz guruşun cümle marifati ve marifeti şer'ile derun mahleta tevzi olunan defterdir ki ber vechi ati beyan olunur harer'i fil yevmissabi aşer min zilhiccete eşşerife lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Gümüşlüzade Mahsa
Tere 153

Çevkçe
Tere 51

Beyzid Paşa Mahsa
Tere 183

Devehane Mahsa
Tere 173

Bozahane Mahsa
Tere 173

Sofizade Mahsa
Tere 71

Mehmed Paşa Mahsa
Tere 97

Yakdıda Mahsa
Tere 42

Yukarı Suadiye Mahsa
Tere 21

Bilzar Sefli Mahsa
Tere 35

Şamlar Mahsa
Tere 20

Hoca Süleyman Mahsa
Tere 15

Serihcane Mahsa
Tere 47

Kocacık Mahsa
Tere 47

Ohun Mustafa Mahsa
Tere 15

Soflar Mahsa
Tere 71

Temnen Mahsa
Tere 17

Kalbi Mahsa
Tere 18

Vadül İslam Mahsa
Tere 20

Köprü Babası Mahsa
Tere 27

Pervanebin Mahsa
Tere 55

Eski Kethüa Mahsa
Tere 90

Hacı İlyas Mahsa
Tere 17

Hızır Paşa Mahsa
Tere 17

Kameriddin Mahsa
Tere 17

Gökmedrese Mahsa
Tere 35

Ahi Saadeddin Mahsa
Tere 27

Temnen Mahsa
Tere 17

Kara Tay Mahsa
Tere 14

Hatuniye Mahsa
Tere 14

Saray Mahsa
Tere 33

Bağı Eleser Mahsar
Tere 12

Sebüküddin Mahsa
Tere 40

Esle Mahsa
Tere 70

Birinci Mahsa
Tere 10

Fergancı Mahsa
Tere 96

Sahihi Çelkesir Mahsa
Tere 60

Üçler Mahsa
Tere 60

Fetuhibbe Mahsa
Tere 70

Receb Mahsa
Tere 30

Kurşunlu Mahsa
Tere 16

Aşağı Suadiye
Tere 82

Samice Mahsa
Tere 72

Camiyi Hemze
Tere 53

Çeribaşı Mahsa
Tere 52

Gökcemiz Mahsa
Tere 52

Şeyh Garik Mahsa
Tere 29

Dere Mahsa
Tere 53

Şeyh Cev'i Mahsa
Tere 15

Cem'a yekün tere 2809 yalnız ikibin sekizyüz dokuz guruşdur.

S.43. / B.88

Menfi ve Derüşelerin Fermanı Suretidir

İfticazil ekarim camiul Muhammed vel mesmekarim muhtes bizeyd inayetül mülkül daim divanı esmayunumda çavuşbaşı vekili Ali Necib Bey damı mecide ve kıdvetül ulema- il muhtefiğin Amasya naibiyle Amasya'da medun bil ifta olan zeydi ilmi huma tevkii refii esmayun vazi olacak malum ola ki zamane Bektaşilerinden der sadetim civarında Karaağaç mekkiyyesinde derübeşler Yusuf ve derübaşlar Hacı Talib ve mesahir Hacı Süleyman ve derü başlar Hacı Hasan Mehdi ve mesafir ve derübaş Muhammed namı şahıslar şer'id fahiye menafi ve maazallah Teala Keferi mudi bayağı istiklal muharremat suretinde sana at ile meluf olduklarından mada savm ve sülüutu tarik rafi ve elheda salik ölümleri cihetiyle mukteza ve şeraiti mutahhara gendülerinin tedib ve terbiye ile emsalinin tercihibil lazimeden iddüğü carub şeyhülislamiyeden ifade olunmakdan naşi merkumlar tasih itikad idülagendülerine salahı hal gelmedikçe azu ve itlak olunmak şartıyla çavuşlarından mübaşiretiyle Amasya nefi ve icla olunmak fermanım olmağın imdi senki çavuşbaşı vekili muma ileyhsin merkumları divanı esmayunum çavuşlarından mübağir tayin olunan kıduvetül emasil vel akran Ömer çavuş zeydi kadreye terkiyen Amasya'ya nefi ve ırsalleri hususuna müsariat eyleyesiz ve sen ki naib muma ileyhsin vüsullerinde merkumları ol tarafda menfiyen meks ve ikamet ittürüb bila ferman etlakından mücanebet ve hatve-i ve ahza ve mahle-i ahza salıverilmeleri lazım gelür ise ve muatib alucaklı bilüb

ellaküre muhafazaları emiriniye tekiyyid ve dikkat ve vusullerini çavuş merkum muavedetiyle der saadetie tehir ve alime mübarek ve sen iki müfti muma ileyhsin sen dahi merkumlara o misillilü itifadat-ı batıldan kalen ve kalben kifayet ve feragat itdirdirerek muktezayı şeraiti mutahhara üzere nesih itigad idüb kendülerine salahı hal gelmesi eshabını istihsale dikkat ve imaz ve rehavetden ve muğayiri şeriat gurren hareket vukulüne erait ruhsatdan lazer ve mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vusul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarleri yokta -i südur olan fermanı vacibul etba velazimul nesaimen mazmun itaati makrunuyla amel ve ahareket eyleyesiz alameti şerife itaat kılasız tahriren fi evaili zilhicce eşşerife sene ehadi ve erbain ve mikteyn ve elf.

S.43. / B.89

Serkes bildükleri mesaili diniyyelerini teshil ve beş vakit namaz cemaatle o saire tenbihatı seniyye ile amel ve hareket eylemeleri şerkahleri südur iden fermanı alışanım ile vürud iden havaegön divanı esmayundan Seyyid Mehmed Neşid Efendi'nin hizmeti mübaşiriye ve teamiyesi beşyüz guruşun Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunan defterdir ki berüceati beyan olunur haren fil yevmil hadi vel işrin min zilhicce eşşaiife lisene-i ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya Hassa
Tere 135

Kadegra Hassa
Tere 130

Hoza Hassa
Tere 70

Ladik Hassa
Tere 65

ve ennun'i ebai hassa
Tere 40

Gülgüzasıl Hassa
Tere 30

Viray Hasas
Tere 30

Cem'a yekün tere 500 yalnız beşyüz guruşdur.

S.44. / B.90

Men'i ve ver'i nizamına dair fermanı alışanım suretidir.

Desturun merkumun müşirun mefhamun nizamul alem müdeb bir ve umurul cumhur bil taskifül sakıb mütemmu mihamül enaiz birrayil zaib mümhid ve Bünyan eddevlete vel ikbal müşid ve erkanul saadet vel iclalül mahkufun bisunuf avatful mülköl ala Anadolu'nun sol kolu yemin ve seyyid nihayetine varınca vaki vüzerayı azam edamallahu Teala iclalehum ve azimul ümerail kiram efahimul kübrai elkaham ol vakiddir vel ihtiram eshabül izze vel ihtişamül muhtesun bi mezidi inayetül mülköl ola miri miran kiram'ı dam ikbalihum

vasi kuzzatül müslimin evveli vilatül müiddin madenül fazl velyefin refi ilamul şariate veddin varis ulumul enbiyai vel mürselinel muhtesin bi meziyedi inayetül mülk el mayin mevlana Erzurum kadısı Zidet fezaile mefahirul kuzzat vel hükkam madenül fezail vel kelim kuzzat ve tevvab zeydi fazlihim ve mefahir el emasil vel akran mütesellimin vayvoda kan vel meyan vesair zabitan vücuhu ola bi cümle işler erleri zeyde kadar ismi tevki refii esmayun ve ehil olmayacak malum ola ki der saadetimde minel kadim icrası mühim ve mutad olan yoklama vusuluna bir metodundan beru ve bakılamadığından asitane-i aliyye min derun ve birun ve etraf ve civarı bir takım ikrad ve etrak vesair esnas muhtelifle ile dolmuş olduğundan bu makule mechulul ahvali eşhasın ekseri memurlar marifetleriyle toplanub yedlerine müruru tezkireleri virilerek vilayetlerine gönderilmiş ve bundan böyle men'i mürur'u nizamına esir tarafda gereği ihtimam ve dikkat olunarak der saadetime gelmek istiyenlerin maslahatı sıhhiyesi olduğu maslahatını mübeyyin ilam ve bu tarafa gelüb tekmlil maslahat itdikten sonra yine memleketine avdet eylemek üzere kefile rabt birle mürur'u tezkiresi ita ve böyle olmayub da bu tarafa aziyyeti evveli gibi mücerred kör ve nefat şunun bunun azimeti reayasına mebni ise ilan ve tezkire virilmemesi emrine itina olunmak üzere siz ki vezir müşarün miri miran ve mevlana kuzzat ve tesvab vesair muma ileyhimsiz size ve Anadolu'nun ve Rumilinin vesair eser'i bir mahalline mukaddemce başka başka evamiri şerife isdar ve fisyar olunmuş ise de elhaleti hazihi maslahatı der saadetine efgar raesde bulunanlardan çoğu ilam telbisle yollarda teskid olunmakda olduğu ahbarı olduğundan şiar hususun sahibi erbabi mesaliha mucibi meşakkat olmayacak vechile teshimiyle lazımlı kılınmış olmakdan naşı bede izin tahtı hükümetinde kain mahallerde der saadetime gelmek murad idenlerin fi nefsil emri der saadetime gelmelerini icab ider sahip maslahatları olduğu tebeyyin ider ise o makullelerde ilam ehazi teklifinden sarf nazar ile fakat yedlerine nizamı vechile müruru tezkireleri virilmesi ve esnayı raisde bulunanlar ki fi yedlerindeki teşkirelerine bakılıb sahih çıktığı mahlin tezkiresi ve gendülerinin dahi der saadetine gelmelerini iktiza ider maslahatlar var ise salıvirilüb memurin taraflarından ilam-ı mutalisesiyle tevkif olunmaması ve tedbiri mahalde yine bu hususa itimam ve dikkat olunarak maslahatı sahihe zımnında der saadetime geleceklerden mada mücerredlar ve menfaat şiar'ı gobuga hidmet itmek ve ayasında olanlara bir vakitte müruru tezkiresi virilmemesi hususuna mübaderet eylemeniz fermanım olmağın ilamen ve ifhamen emri celili kadrim isdar ve sadrazam tatarlarından kıldüvetül emasil ve bil akran Muhammed Zeydi kadre ile tısyar olunmuşdur imdi şu men'i mürur nizamına müruru nimazına dair mukaddemece sūdūr iden emir ve tenbihatı mesalinem üzere amel ve hareketle der saadetime gelecek olanlara maslahatı sahihesi tebeyyin ider ise tesbimiye muhaslı fakat alamlı ehazi teklifinden sarf ve nazar olunarak yalnız tezkire virilmesi ve yollarda dahi ilamul talibiyle tevkif ve izaç olmaması hususuna

dikkat eylemeniz irade-i seniyyem muktezasından iddüğü ve bu vesileyl ile dersaadetimde maslahatı sahilesi olmayarak gelmek reayasında olanlara tezkire virilmesine ve yollarda saliverilmesine bir vechile rızayı şerifim olmadığı malumunun oldukda ber vechi muharren amel ve harekete bil ittifak imtimam ve dikkat ve hilafından hazr ve mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan fermanı vacibul etbai velazimul mesalimin itaati zuurunuyla amel ve hareket ve hilafından nehaşi ve mücanebet eyleyesiz ve şöyle bile siz alameti şerife itimad kılasız tehiren fi evahiri şehri zilkade eşşerife sene ehadi eve erbain ve mieteyn ve elf.

Kudüsul etbayi sene 145.

S.44. / B.91

Merzifon Karyesine dair fermanı ali suretidir.

Mefailil kuzzat vel hükkam madenül fezail Merzifon vesair zikri ati kazaların ve naibleri zeydi fazlihimi tevkii refii vasil olacak malum ola ki Ladik ve Geregoran ve Havza ve Gümüş mea Hacıköy cizyesi Merzifon cizyesi dahilinde olarak kazabai merkume reayalarının malı cizyeleri Merzifon cizyedarı tarafından ehaz dolunuklur ikimiz ikiyüz otuzbir ve otuzsekiz senelerine mahsuben fezaili merkume reayalarının malı cizyeleri Amasya kazası cizyedarı tarafından bir takribi tahsil olunmuş iş bu sene-i mübarekede dahi müdahale itmiş olduklarından bu keyfiyet-i Merzifon kazası cizyedarına mucibi gadr olduğuna binaen salif-i ezzikr iki senede tahsil eyledimi malı cizyenin gerüye reddi fimabd cizyedarı merkumun hilafı şurutu vaki olan müdahalesinin men'i ve def'i babında akdem Merzifon kadısı tarafından bi ilamuldiselinha Amasya ve Merzifon kazaları Sivas ve tevabi kai cizyesi memlihfatından olub ancak Ladik ve Havza Kire gara ve Gümüş mea Hacıköy kazaları Amasya ve Merzifon kazalarının hangisinin dahilinde olduğu kapudanı malum olmadığı ve cizyedarlar birbirlerinin mefaliyesine dahil olmayan reayaya hable ile hazine-i evrak vormeyüb ve eğer virdiği şer'an sabit ve zahir olur ise ve girüye red ve akçesi bittemam tahsil ve ehli kalem ve kazası ve cizyedarı tarafından evrakları tevzi ve icab iden malı cizyeleri canib.

Miri içün cem ve tahsil olunmak şürutundan iddüğünden fezali merkume reayalarının yedlerinde olan vechi cizye evraklarına nazar olunarak Cizye evrakları öteden beri hangi kaza cizyedarı tarafından tevzi oltu gelmiş ise merifeti şer ile zahire ihrac ile ber mucib şurutu fer'i kazası cizyedarı tarafından istihkaklarına izaf ve selase itibariyle evrakları tevzi ve iktiza iden malı cizyeleri canibi miri içün cem ve vekilil olunmak üzere işbu seni mübareke evahiri cema ziyel ahiresinde isdar olunmuş olan emri şerifime esvab olub el halte hazihi Havza ve Ladik kazaları tarafından der saadetime varid olan alamati

mağhumunda bir minval muharrer sadr olan emri şerifim mahallinel vüsul fezalii merkume reayalarının yerlü yerinde mevcud vechi yed cizye evraklarına nazar olundukda ötedenberü ve cizye evrakları merir-i yefun cizyedarı tarafından tevzi ve malı cizyeleri yerlü yeründe mevcud atik vechi yed cizye evraklarına nazar olundukda ötedenberü ve cizye evrakları mürunuyefun cizyedarı tarafından tevzi ve mal cizyeleri canibi miriçün cem ve tahsil olunub ancak ikiseneden berü Amasya cizyedarı harben ehaz ve tahsil eylemiş olunmalı gundan bahsle bundan böyle kadimi üzere Merzifon kazası cizyedarı tarafından tevziine muhaneat olunacağı kayd ve inha eyledikleri ecelden emri şerifi mezkûr kaydı ve iktizası ihrac olunarak berüce muharren sadr olan emri şerifimi isdarı hususuna irade-i aliyyem tealilik itmekle olvechile amel ve hareket olunmak fermanım olmağın tekid hasi ve tağrir işbu alışanım isdar ve ile irsal olunmuşdur imdi vüsulunda sen ki kadılar muma ileyhimsiz keyfiyeti mantuk emri şerifimden malumunuz oldukda mukaddem ve muğri sadr olan ve o emri aliyyem mucibince amel ve hareket iderek kazdii merkuma reayalarının cizye evrakı fima bad kadimi üzere Merzifon cizyedarı tarafından tevziine dikkat eylemeniz babında fermanım alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkıyaktai sudur olan işbu emri şerif halilissani vacibul etbai vebumül mesalimin mazmun menfi birle amel olasız şöyle bilesiz alemeti şerife itimad kılāsız mühidet yevmil eds aşer şehri ramazan-ı şerif seneri men ve sūlasin ve mieteyn ve elf.

S.45. / B.92

Vürudu Madesine Dair Fermanı Ali Suretidir

Desturun mükerreremün müşirün mefhun nizamul alem müdeyyin ve umuru gemhir bil fikri essakıb mütemmu muhamul enam birra'i essaib mümhiddu tebyan eddevlete vel ikbal mesiyyid ve erkan essaadet vel iclalel mahfugun bisunuf avatıfıl mülköl ala Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki vüzerayı azam edamallahu Teala iclalehm ve azamül ümerail kiram efahimül kübrail fehām ol vakidir vel ihtiram eshabul izze vel ihtişamul muhtegun bi mezidi inayetül mülköl ala miri miran kiram dam ikbalehum ve abzi kuzzatül müslimin evveli vilat elarhidin madenül fazl vel yakın rafıu ibmuşşeriye veddin varis ulumul enbiyai vel mürselin el muhtesir bizeydi inayetül mülköl main Mevlana Erzurum kadısı zidet feza ile ve mefahirul kenzat velkelam madenül fezail vel kelam kuzzat ve tevvab zeydi fazlihım ve mefahirul emasıl vel akran mütesellimin vagvadağan ve ayan ve sair zabitan vücuhu ahali ve bil cümle iş erleri zeydi kadrihim tevkii refii esmayun vasıl olacak malum ola ki cünduruz mukaddemce sahiakai birayı südur olan emri şerifimde tafsıl ve beyan kılındığı vechile yeniçeri eşkıyasından ve devlete ihanet ve kitaballahu şeraite muhanegla izhar nefi ve isyan itmiş olduklarına mebni bir muktezayı şeraiti

muahhara ittifak umumu icmai ümmet ile yeniçerilik namı ravi arzdan külliyyen refi ve ilga olunarak fesad ve hivanetde ali ve müdhili olanlar bir taraftan memurlar marifetleriyle tutulub bir mucib feteveyı şerife haklarında lazım gelen muamele-i tedib icra kılınmış ve kılınmada vazi kadim darül saltanata esseniyemde aralık aralık icrası mühim ve mutad olan yoklama usulüne beru bir vakitden beru bakılamamak cihetle müctemi olan eşhası mehiluden olub açıktan açığa cinha ve kabahati tebeyyin hamal ve münavir ve demlak vesair ikrar ve etrak muhaveleleri dahi bir taraftan yedlerine müruru tezkireleri virilerek varub vatan ve memleketlerinde ziraat ve her eşyayla meşgul olmak üzere takım takım vilayet caniblerine ağzamlarıyla asitane-i devlet eşyanemin o makule eşhası muhtelifeden tasfiye ve tedhiri suretine bakılmakda ise de bunlar asitanei saadetimde Kula ladikle akçe fizanı muktefa eşhas olmaları sebebiyle vilayetlerinde ikamet ve sairleri misillilü ziraat ve miraset itmekliği istemeyerek aası çok gecikmesizin asılsız bir maslahat payesiyle memleketlerinden tezkireler alarak üçer beşerine der saadetime gelmeğe başlayacakları derkar ve bundan böyle mani münre nizamına evvelikiden birkaç kat ziyade ikdam olunarak o misillilü çift ve çubuk kaçkını bir takım etrak ve ikrad vesair başı boş eşhasın der saadetime salıvirilmemesine kemaliyle ikdam ve dikkat icabi vakti halden ve iradei kata'i mülukanem muktezasından iddüğü yedihi ve eşkar olmağla metreke vüzerayı müşarun ve miri miran ve Mevlana ve kuzzat ve tevvab vesair muma ileyhimsiz bu hususa cümleliz bil ittifak takiyyid ve istimam iddüğü tahtı hükümetinde kain mahallerde asitanei şaadetime gelmek istiyanların bu tarafda görülecek bir güne maslahatı mucahesi olduğu tebeyyin ider ise mahalli hakiminden maslahatını beyni ilam ve teknil itdikden sonra yine avdet itmeleri şartıyla kefile rabt ile müruru tezkiresi virilmesi ve maslahatı salıhiye siğ olmayubuda bu tarafa azimeti evvelki gibi mahayyid kar ve menfaati hizfete ve sokma buna hizmet reayasına mebni ise zinhar ve zinhar o makulelere ilam ve tezkine virilmemesi ve esir bir mahalde dahi yedlerinde olan ilam ve tezkirelere eman'ı nazarı dikkat ve kendülerini dahi istintak ile fi nefsil emir der saadetime gelmesi mühim ve muktezayı maslahat zımnında ise salıvirilüb olmadığı halde izi üzerine çevrilmesi esbabını istihsale meziyedi sami ve mübaderet eylemeniz fermanım olmağın tebnihan ve ikdamen ve tekiden ve emastimam hususen işbu emri celilil kadrim isdar ve haveceğan divanı esmayunumdan ve sadriazam kethüdası katibi halkasından Esseyyid Mehmed Naşid Zeydi Mecide ile tisyar olunmuşdur imdi bazde izin men'i müruru maddesine gümrük mahallerinde ve gerek esnayı raisde gereği gibi itina ve dikkat olunarak sahihi maslahatı olanlardan moda o misillililü halak ve münavelak ve hidmetkarlık vesair esnaflıf itmek üzere şahsın ve ahdin yedlerine tezkire virilmemesi ve tezkire virilmiş ise dahi yollarda itibar olunmayarak yine derhal gerü ide kılınması iade-i fatıcı cihahdaremdem muktezasından iddüğü ve bu babda imaz ve rehavet ve hatır ve gökle riayet veyahud tami

ham ve hamet-i ibhamet meyl ve riayet ile yerlerine tezkire virilerek o makule-i şahsın der saadetime gelmeleri lazım gelür ise der sadetim etrafında memru muayirlerde olan memurlar taraflarından tutulub edderil tahkiki tezkire virenlerin hal ve şanına göre esiri derlü tertibatı şedide icra olunarak emsali he ibret kılınacağı melumunuz oldukda ona göre amel ve hareketle icrayı emir ve iradei salinem emastemam ve hilafından ziyader hazır-ı mücanebet eylemeniz babında ferman alışanım sadr olmuştur buyurdum ki vusul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan fermanı vacibul etba'i velazmül mütesalimin mazmun itaati makuvetiyle amel ve hareket ve hilafından naşi ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız tehiren fi evasıtı şehri zillade eşşerife sene ehadi ve erbain mir mieteyn ve elf.

S.46. / B.93

Adalet Emri Suretidir

Desturun mükerremun müşirun muktemun nizamul alem müdeyyir murul cumhur bil fikri essakıb mütemmu muhamul enam birrail kaib memheddu ve tebyan eddevlete vel ikbal müşiddu ve erkanul sadeka vel iclalil mahfugun bisunufu avatıfıl mülköl ala Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesarıyla ve nihayetine varınca vaki vüzerayı azam edamallahu teala iclalehum ve azamül ümerail kiram fahimul kübra tefhamen ol vakitdir vel ihtiram ashab ve eshabul izze vel ihtişamul muhtegun bimezidi inayetil mülköl ala miri miran kiramdami ikbalehum ve akza kuzzatül müslimin evveli vilatül muvahhidin madenül fazl vel yakın rafii ilamul şerifine veddin varis'i ulumul enbiyai vel mürselinil muhtesen bi mezidi inayetül mülköl main Mevlana Erzurum kadısı zidet namdet fezailihim ve mefahirul kuzzat vel hükkam madenül fezaile vel kalam kuzzat tevvab ve müfti ve müderrisin ve ulema ve sahla dâimen ve hutla zeydi fazlihim ve mefahirul emasil vel akrân mütesellimin vayvoda gehan ve ayan vesair zabitan vücuhul atalı ve bilcülü iş erleri zeyd kadri isim tevkii refi'i esmayun vasıl olacak malum ola ki amme-i emasili imana malum olduğu üzere dini islamın esası maynası kitabül hak ahkamı celilesine ve sinini sittei hazreti bigamiriye kemali mütabeatle şer'i şerifin eser'i emrû nehyine inkiyadda ve mütaveatdan ibaret ve alel husus kelime-i şهادetden sonra savmı salavet hususları ikdamı feraizi diniyyeden olarak belki ehli islamın islamiyetine zahir de ancak bunların alameti ikiz Mazaalah Teala bir vakitden berü ve ekseri nasi gaflet ve cehalet ve istibla ve bazılarını bir takım erbabı rafiz vel hal izlal ve agva iderek sair feraiz ve icbat şöyle dursun amad'ı dini mübin olan beş vakit namazı paylatarak ve derlü derlü münafıkı ve muhsebatı bi berü ve irtikab ve itibad ile perde-i namusu şeraiti ark ve husunun itmekde ve atti ve ekseri kara ve kasbanda cami ve mescidler mesdad ve mudelen kalüb ve münaveremizde izanı Muhammediye okunmayub namaz kılanlara dahi cemaati terk ile azamı şiairi diniyyeden

olan şeyleri kayırmakda ve ulemadan bulunanlar cümleden bulunanlara talim din ve diyanet ideyim deyüb erbabı cehalet dahi necat-ı mahruyesine sebebi müstakil olan alemler hal ve diyaneti ve görünmeye rağbet itmediklerinden mada kendüleri cahil kaldıkları misillilü evladlarının cahil kalmalarını dahi düşünmeyerek çocuklarını mektebe vermeyerek virenler dahi beş altı yaşına geldiği gibi alub zata virdiklerinden sabiler daha küçükden cehaletine büyüyüb islami şeriat ve dini devlet ne demek olduğu bilmeyerek nice nice sanat ve mütehamminaya cerait eylemekde ve bazı yerlere tavizi billah arzı cehaletle tahlil mahrumat misillilü küfri müeddi olacak derecelerde sai itikad ver kaz vel hare hatbela olmada odıkları maşmui salinem olub emasili islamin bu derece gaflet ve cehalet ve bu mertebelerde sui itikad ve ademi mübahata ibtidarları kendülerine akubat ahiri murabaya müstelzim olacağından moda dünyada mertebeleri alihiye ve mücaenete acileye giriftar olmalarına bais olacağı eşkar ez cümle ekseri zamana halkanın kitab ve site-i muhalefe bu derece evdiye ve ameli seniyyeye inhimak ve isdarlarından naşı nasibei hallerinden nuru iman ve muhabbeti diniye günden güne zail ve münşeril olmasıyla idayı diniye cerait gelerek ümmeti Muhammed hakkında derlu sui kasdı ve ah tet ve deiyesine düşmanlarına Sebeb olmakda iddüğü zahir ve temuddar ve halbuki hazreti vacibul vücud ve dini devleti aliyyemiz esası şer'i mutahhar ile mustes ve meşiiyyet ve ol vechile ali kıyamul saad mahle ve mueyyid buyurub zatı hilafet ima idi ana calinag halifete fil arzlı kerimesince halifei rui zaman ve hami dini mübayin ve imamül müslimin buyurmuş olduğundan tabu cenab atefet-i salinem de müstezil olan kaffe-i tevaifi islamiyeye rahı müstefime davet ve kitab ve sünnete muğayir menahi ve muasebeden men ve zicr ile dünya ve ukbada duçar hazi ve hüsrar olmakdan ve siyanet eylemek ve fet ve himmet padişalineme lazım ve hakkınızı ve tarafı eşrefi salinemden emri bil maruf ve nehyi anil münker itmek lazime-i halden olduğu vazih ve cümle olmak cihetiyle bir kere cümle memalik ve biladı ali seniyye ve vazifei İslamiyet ve diyanetleri güzelce tenbiyle ve ebkaz olunub etbaullah ve etbaul rasul ve ol vel emir anküm ebet'i celilesi mantuku münifine emsal olunmayubda yine mütenebbei olmazlar ise bil tahkik muktezayı şer'i şerif üzere icab iden tedibatları icra itdirilmek derecei vücube varmış olduğu ve yed yadar olmağla siz ki vüzerayı müşarün ve miri miran Mevlana ve kuzzat ve tevvab ve müfti ve ulema mütesellimin ayan vesair muma ileyhimsiz ibtida iszeleri aliye i diyanet ve ifka ile tahli vilaide ve tevvaba ve münaalikanızın salahı halleri lazimesine ve o zatı hesaba cemaatle tediye dikkat ve müdavemet iderek tediben dizi hükümet ve iderenz o olan bil cümle kaza ve kasabat ve kara ahilerinin diyaneti islamiyeleine dikkat birle içlerinde mesaili diniyeden gaflar olanlar kendülerine farzı oyn olan alemler hallerini bilüb öğrenmekliğe ve şairi islamiyeden olan halatı müstahsine ile amel itmekliğe sai bihimal eylemelerü kendülerine dünya ve ahirinde mucibi felah ve sadet ve mazallahu teala hilafeti irtikab

mesnucibi hüsrân ve nedanet ve mütesellimi ikab ve şiddet olacağı yegane yegane ifade efhaka ve aleddevam bu emri vacibül itina bil ittihad ikdam ve istimam ile fima bad terki salavat vartikab ve fahşiyat murhaz vel hal ve ademi mübalat ve sui itikad mübtela ve nasr olanlara sağır ve kebir eser kim olursa olsun kitaballahu hikmetice taraflarınızdan emri bil maruf ve nehyi anil münker farızası üzere beşbin terbis ve nesahat ve değilmiyan olur ise şer'i şerife müracaatla şer'an müstahak olduğu tazir ve tedib ve ikame-i hüdd ve terdib suretlerini bila tehir icraya mübaredet iderek esrikes şeraiti islamiyei ve akayidi diniyesini bilüb sağır ve kebir mükellef olduğumuz idayı feraiz elhimmiye icrayı seneyi sitleyeye muvazenet ve itina muhaffassıl tesüs fat'a i bahaniye ile fanzini müsbet ve islamiyete alamet olan evfat mefruziyeye cevami ve mesacidde cemaatle eda ve münarellerde beş vakitte ezanı Muhammedi kıratıyla akibi salavatı mefruzada mansuriyet din ve makhuriyet kefare müşrikin için erzel ve canı hayr ile duva ve kitabı sittine muhalif kaffe mahrumat minhamübaneden kemalil ibtinab ve ititfa ve evladlarını mürahik derecesine varmadıkça ve alemleri hal ve şeraidi islamiyesini layıkıyla öğrenmedikçe mektebden olub başka sanata virme mekliğe velhasıl köyüne ve itibarı bilcümle ümmeti Muhammed camiliğin darbında ve hamisini düşünüb ve bu babda birbirlerinden utanmayarak mihal hakdan atatub bimeydi harer mesaili diniyelerini tahsil ve amel, itmekliğe sai evfa eylemeleri esbabını istihsal eyleyesiz dahi bu babda emrazı müsüyatı halile eylemekliğe bezl vasi ve mukadderet eylemeniz fermanım olmağın tenbihen ve istimamen ve cüle mümin muvehhidin habı gafletden ibka zaben işbu emri celilil kadrım isdarı ve haveceğın divanı esmayunumdan sadrazam gitmeden ise katibi hulefasından kıdvetül emacid vel ayan Seyyid Mehmed Raşid Zeydi mecide ile tisyar olunmuşdur imdi muktezayı iradei hayriyet ifade şahnişalnemi esirirlerinin güçgüdüşlerine tefhim ve telkin vi dikilmeyüb irtikabı mütahhide masar olanlar iki cihanda mahzar muahaza ve akab alacakları keyfiyetini dahi ifade ve teybin iderek bilade beyan olunduğu echile büyük ve küçük perkes tahfilı alemleri hal eyleyerek ve iki alemde bais halah ve necat olan habli münin şeraiti mutahharaya tömbek iderek icrayı farizai hazreti bari senin ve seniyei cenabı riasiliyetina asiye kalen ve kalben istimam ve muvaziyet ve hususuyla evfat mefruzanın cemaatle edasına müdevemet vesair islamiyeden olan eser bir hususa emastemam ve dikkat eylemeleri halatın istikmaline taraflarınızdan aleddevam nezaret ve dikkat ve değil miyanlar hakkında hal ve kadirlerine göre şer'an lazım gelen tazir ve tediblerini icraya mübaderet ve icab ider ise dersaadetime dahi inhaya müTereat ve esir halde mezidi sai ve gayret eylemeniz kat'i matlub salinem iddüğü ve iş bu tenbihatı diniye-i ve şer'iyenin basii bir vakitte ardı boşanmayarak bundan böyle dersaadetimden taraf taraf hafı kazurlar tayiniyle tahrir ve tescil olunacağına binaen taraflarınızdan lazım kılan ikdamda kusur olunduğu hayr ennur ise ibtidası ları muahhaza ile hilafı emr ve tenbihi hareketde isdar idenler haklarında lazım

kılan tedibatı muktezaya bila ihmal icra kılınacağı malumunuz oldukda bir minval muharrer amel ve hareketle ihyayı dini mübine sarfı bari liyakat ve hilafından mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktaı sūdūr olan fermanı vacibul etbur velazımul mesalimin mazmun itaati makrunuyla amel ve hareket ve hilafından nehaşı mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılāsız tahriren evahiri şehri zilkadet senei ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf. Kudūsul ebna sene 241. zi 19.

İşbu fermanı alışanın mentuku üzere Anadolu'nun orta kolunda vaki vüzera ve mirimiran ve kabzedet ve tevvab vesair hutabai diğer bir kıt'a fermanı alışanın ümza suretidir ve mucibince hala mebuvasil valisi devletlu Esseyid Mehmed Paşa hazretlerinin bir kıt'a buyruldusu müşarün ileyh hazretlerinin mızrun çokları yamağa Hacı Ömer Efendi ile vürud itmiş iddüğü bu mahle kayd olundu kudusül neba 242 sene fi 5.

S.47. / B.94

Adaleti Emri Mucibince Mektubu Sami Hazretleri Fütuvu Fermanı Suretidir.

Anadolu'nun solkolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki mevali neham ve kuzzat ve tevvab ve nüfti ve müderrisini ve ilma vüsulu ve imme ve hutba efendiler badel tahyel vakiye inha olunur ki ammei emasili imana malum olduğu üzere dini islamın esası ve mübas kitabul tahmik ahkamı celilesine ve senini sittiyey hazreti pagmiriye kemali mütabeatle şeri şerifin eserin emrū nehyine etkiyad ve mutaaddan ibaret ve alel mahsus kelime-i şehaadetten sonra saum ve salavat hususları akdemi feraizi diniyeden olarak belki emasili islamın islameyitine zahirde ancak saireri feraiz ve icabetden mada imadı dini mübin olan beşer vakit namazı böyle terk derlu derlu menafi ve muhaşebati bi perva irtikab ve itiyad ile namus şeraiti harf ve ehan itmekde vesatta ekseri kara ve kasabatda cami ve mescidler esdud ve muatlar kalub minarelerinde ezanı Muhammedi okunmayub namazı kılanlar dahi cemati terk ile sadr azam şiairi diniyyeden olan şeyleri kayırmamakda ve ulemadan bulunanlar cümleden olanlara talimi din ve diyanet ideyim diyüb erbabı cehalet dahi necat ahruyesine müstakil alemi hal ve diyanetini öğrenmekdir gayet itmediklerinde mada gendüleri, casil oldukları mesalimu evladlarının casil olmalarını dahi düşünmeyerek çocuklarını mektebe vermeyüb virenler dahi beş altı sene vardığı gibi olub sanata virdiklerinden sabilere dahi küçükden cehaletle büyüyüb islamı şeriat ve din ve devlet demek olduğunu bilmeyerek nice nice sanat münhebata cev'it eylemekde ve bazı yerlerde taviz billah fartı cehaletle tahlili mahrumatı misillilü keferi muaddi alacağı derecelerde sui itikad ve rafiz velhade matla olmakda oldukları raside-i sahihi salih olub emasili islamın bu derece gaflet ve cehalet ve bu mertebelerdesui itihad ve ademi mübalata ibtilaları gendülerine okubat ahiruyaya müstelzim olacağından mahda ve dünya

da dahi terbiyei ileyh nasiyei hallerinden nuru ayan ve muhabbeti diniye günden güne zail ve münzil olmasıyla idayı dine cevrit gelerek ümmeti Muhammed hakkında eser'i derlû sui kasel ve alan efi reayasına.

Düşmelerine sebep omlarda iddüğü zahir ve hamudar ve halbuki hazreti vacibul vücud din ve devleti aliyyeye esasî şer'i mutahhera ile mesul ve mesid ve ol vechile ile kıyam esase mahled ve mueyyid buyurub zatı hilaftimaiyi dahi ana cealanan haliktir fil arzi ayeti kerimesince halife-i ruvi zemini ve hami dini mübin ve imamül müslimin buyurmuş buyurmuş olduğundan ziri cegah atefet salinede müstezil olan kaffei tevaifi islameyeyi rahî müstakime davet ve kitab ve senet'i muğayiri münamesi ve muasiden men'i ve zicra ile dünya ve ukbat duçarî hazi ve hüsrân olmakdan himayet ve siyanet eylemek ve zimmet tamet padisalineye lazîm ve mukteza olmak cihetiyle tarafı eşref hazreti saliden emri bil maruf ve nehyi anil münker itmek lazime halden olmakla bir kere cümle muhalik ve bilad ali liseniyye vazifei İslamiyet ve diyanetleri güzelce tenbih ve ifaz olunub etbaullah ve etbuulrasul ve ol vel emriminkim ayeti emri celilesi mantuku menfine imtisal itmeyübdde yine mütenbih olmazlar ise bil tahkik muktezayı şeraiti şerif üzere elcibab ider tedibleri icra itdirilmek derecei vücub varmış olduğu ma esir ve yedi yedar olmağla siz ki Mevla ve kuzzat ve tevvab müfti ve ulema vesair muma ileyhimsiz ibtidasızların halbei diyanet ittika ile tahli ve daire ve tevasi ve mütealligatınızın salahı halleri levazımına ve evlatı hamseye cemaatle tediyye vakit ve müdavemet iderek saniyem zeyri hükümetinizde bilcümle kaza ve kasabat ve kara Alilelerinnin diyanet ve islameyitlerie dikkat birle elcebrinde mesaili diniyeden menafib olanlar kendülerine farzı ayn olan alemi hallerini bilüb öğrenmekliğe ve şiarı islamiyeden olan halatı müstahsine ile amel itmekliğe sai yesbihimal eylemeleri gendülerine dünya ahiretde muaib felah ve saadet ve maazallah teala hilafını irtikab masnucib hüsrân ve nedameti müstelzim ikab ve şiddet olacağı yegan yegan ifade ve ifham ve aleddevam bu emri vacibul itiraya bilittihad ikdam ve istimam ile fima bad terk salavat ve irtikab fahşiyat ve rafiz velhad ve ademi mübalat ve sui itikada mübtela ve masar olanlara sağır ve kebir esir kim olur ise olsun kitabullah hükmünce taraflarından emri bil maruf ve nehyi anil münker farızası üzere beşbin sit ve nasihat ve vekilyan olur ise şer'i şerife müracaat şer'an müstahak olduğu tazird ve tedib ve ikamei hudud ve tertib suretlerini bila tehir icraya mübaderet iderek esirkes şeraiti islamiye ve akayidi rayniyesine bilüb sağır ve kebir mükellef olduğumuz edayı feraiz alihiyye icrasının seniyye muvazebet ve itina bi tecessüs lifus'u fetiai subhaneye ve farziyeti müsbet ve islamiyete alamet olan vekatı mefrunada cami ve mesacidde cemaatle eda ve münarelerde beş vakitte canı hayr ile vama ve ezanı Muhammedi kıratıyla okuyub selavatı mefruzada mansuriyet dini mübin ve makhuriyet keferei müşrikin için ezdel ve can hayr ile vema ve kitab ve iste-i muhalif kaffe-i mahrumat ve minhibatdan kemaliyle

ictinab ve itka ve evladlarını mürâhik derecesine varmadıkça ve alemleri hal ve şeraiti islamiyesini layıkıyla öğrenmedikçe mektubdan alub başka sanata virmemekliğe vel hasıl gence ve ihtiyar bil cümle ümmeti Muhammed cameğın ve artıbdâ ve hametir düşünüb ve bu babda birbirlerinden utanmayarakdan esman hakdan haya ve utanub bildikleri mesail diniyelerini tahsil ve amel itmekliğe sai evfa eylemeleri esbabını istihsal ile siz dahi bu babda israzı meşrubatı celile eylemekliğe nul ve sai ve mukadderat eylemeniz beparetle şerifi ifzay sahiza südur olan fermanı celaliteanevan padisaline mucibi muktezasınca işbu mektubumuz tahrir ve teşbih kılınmışdır hak teala imdi muktezayı iradei şehreyat ifade saşhırışalineye esir birilerinin güç ve düşlerine tefhim ve telkin değil meyüb irtikabı mürâhide masar olanlar iki cihanda mahzarı muvâhaza ve ikab alacakları keyfiyetini dahi ifade tebeyyin iderek bilade beyan olunduğu vechile büyük ve küçük esirkes tahsil alemleri hal eyleyerek ve iki alemde bais felah ve necat olan celamileyn şeraiti mutahharaya tümsek iderek icrayı farizai hazreti bari ve ihyayı sininin-i seniyye-i cenabı risalinpa asiye kalen ve haliyen emastemam ve muvazebet ve hususuyla evfatı mefruzanın cemaatle edasına müdevemet ve şairi islamiyeden olan esir'i bir hususa iptimam dikkat eylemeleri halatının istikmaline taraflarınızdan aleddevam nezaret ve dikkat ve değilmiyan kimesneler hakkında hal ve kudretlerine göre şer'an lazım gelen tazir ve tedibleri icraya mübaderet ve icab ider ise derbarı şevketlere dahi inhaya müTereat ve eseri halde meniye sai gayret eylemeniz kat'i matlub saline iddûğu ve iş bu terbiyat diniye ve şeriyyenin mesi beru katdaha da başlanmayarak bundan böyle der saadetim taraf taraf hafı memurlar tayiniyle tahrir ve tahsil olunacağına binaen traflarınızdan lazım gelen ikdamda kusur olunduğu haber alunur ise ebne idenleri muvâhaza ile hilafı emrû tenbih hareketde işdar idenler haklarında lazım gelen tedibatı muktezaya bila ihmal icra kılınacağı malumunuz oldukda bir minvali muharren amel ve hareketle esbayı dini mübine sarfı bari libase ve hilafetden bigayet nebaşı ve mübaderet elasri vasirade mehmeddar asi ahuma.

S.48. / B.95

Samsun İskeleyi Mübayaası Fermanı Suretidir.

Mefahirul kuzzat vel hükkam madenül fezail vel kalam Amasya Sancağında vaki kazaların kadıları ve naibleri zeydi fazlihîm ve kıdvetül emacid vel ayan bu defa Samsun iskeleyine mübayana dahi linisbi ve tayin olunan Şam valisi aşıkı mütevetta elhac Ahmed Paşa yakik Muhammed Bey Zeydi mecide ve mefahirul emasil vel akran ve ilan ve zabitan ve vücuhu memleket iş erleri zeydi kadrihim tevkii refii esmayun ve asıl olmayacak malum alaki iş bu senei mübarekede memaliki mahrusana elmesalik i salinemde ve Anadolu'da vaki biladı erbaada ve alel husus Amasya Sancağı kazalarında bi fazle subhane ve teala

edrak nikab iden mahsulü cediden esarı feyzle ve birket meşhur ve mütevatir olduğuna binaen eddersilhace dersaadetime celb ve tesbiler olunmak ve bazen dahi kallet mahsulü olub hasbül iktiza zahire istida olunan mahallere ita ve isdar kılınmak için levahiri mezbur vesair elviyei malumadan merasimi haram ve ihtiyata riayete Samsun ebnaları edğer olunmak üzere ruih mutah ile malumul miktar kili zahire mübayaası tertib olunmasına irlade-i seniyyem teallik itmekden naşi sen ki mübayaana emiri muma ileypsin derun emri şerifime mezvuan irsal olunan memhur ve mümza sureti defteri natik olduğu üzere marül diğer Amasya Sancağında vaki kazalardan işbu ikiyüz kırkbir senesi mahsülünden olmak üzere yirmibeşbin kil İstanbulu fenta ile dünyanın kili şairi mübayaası tertib ve emri tahsilisinin uhdeki ihale ve tefvifil kılınmağla imdi livai mezburdan merteb olan mezkûrul mikdar ve hanta ile onbin kili şair mübayaası tertib ve emri tahsilisinin uhdeki ihale ve tefvifil kılınmağla imdi livai mezburdan merteb olan mezkûrul mikdar hanta ve şayiri ibtida emirde marifeti şer'i ve marifetin ve cümle marifet ve ittifakıyla livai mezbur kazalarına tadil ve tesviye şurutu üzere tarh ve tevzi olunmak için gürsii sancak olan Amasya mümkiyesinden tanzim olunan tevzii defteri mucibice esir tisak'ı hassasına isabet iden zehayiri tarh ve tevzii mahsül cedid idrakinde yerlülerinden ve icab ve iktiza idenlerden sabıkı mucibince hantanın beher keyli ikişer ve şairin birer guruşdan hini nakil ve tesliminde tarafla ita olunacak alel hesabı mübalağadan eshabı zahireye bilaçar vazi ita birle mübayaa ve tahsil ve iskelei mezkûreye nakil ve tenzil ve zahirei ebnalarına vaz ve edhara mübaderet eylemeğin fermanım olmağın hassai memuriyetini işbu emri celilil kadrim isdar ve yedkiye ita olunmuştur imdi işbu emri şerifim ol tarafa vüsulunda bikede zikri beyan olunduğu vechile livai mezbur kazalarından bir mucibi suret defteri mübayaası tertib ve fermanım olan mezkûrul mikdar hanta ve şaayirin mevsimil harman güzran itmeksizin esmanı harman yerlerinden cem ve tahsil ve iskelei mezkûre ebnalarına nakil teslim birle etbarı mezkûre vazi ve edhal olunması matlubu kat'i hüsvanam olmakdan naşi zehairi mezkûrenin bihası fukarayı ehaliye rahm ve şefakati salinem derkan olduğundan hayat'ı miriye ile matlub olmayub raic mutedile ile virilmesine müsaadeyi seniyyem mebzul kılınmağla işbu tertib olunan zefayiri mürettebatı saireye misillilü tekalif nev'inden olmayub akçesiyle bey'i ve şira kablinden olduğu ecelden bu babda muaf ve gayri muaf ve havas ve ufak ve şahısı ve derbendici ve madenci cümlesi sayan velhisan tutularak eshabı zehairden celb olunmak üzere marifeti şer ve cümle marifetiyle mezkûrul mikdar handa ve şayirir evvel emirde livai mezbur kazalarına tarh ve tevzii birle virilan memhur mümza ve tevzi defteri mucibince zehair-i mezkûrenin fii mutedil taraf ki virilecek alel hesab akçeden hini nakil ve teslimatda ishayene virilerek müddeti kalile tarafında yerlü yerinde ve icab ve iktiza idenlerden bir vechi tekml mübayaasına sai ve gayret vekile başı ve ondalık ve tezkira ve koku akçesi namı mertab ahir ile eshabı zehayiri

izrareden tevki ve mübaadet ve yemini ahzında yetmulu ve temfalu sahilul ayar İstanbulu kile ile devri tekmi itdirilmesi emrine dahi sarfı mukadderet ve bu hususlarda bir güne tekasül rehavetden nehaşi ve mücanebet eyleyesin siz ki kuzzat ve tevvab ve ihyan ve zabitan vücuhi memleket vesair muma ileyhim siz hususu mezbur iradei seniyyem ile firargir olmuş muvadden olmağla fermudei emri esmayunum üzere tanzimi maslahatı emrine min gel elvucud bezel vasi ve mukadderet ve muğayir güne hareketden bigayet azr ve mücanebet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vücuhi meşruh üzere şarkiyaktaı südur olan işbu emri şerif alışanım mazmun menfi yerle amel olası şairiyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız tehiren elyevm eshabii işrin şehri şevval sene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.48. / B.96

Kul'a bila sakinlerinden iken bundan akdemi garibiyle önünde ki bağda merfat iden hak oğlu Ömer namı müteveffanın verasız zevcei metrükisi Emine Binti Muhammed ile validesi fatma hatun ile sabili sefir oğlu Osman'a badel hisar müteveffayı mezburun veresei kibarı marifetleriyle tahrir ve takdim ve beynel verese bil farizina eşşer'ine tevzi ve taksim olunan terekesidir ki berüceati beyan olunur harer'i fil yevmil havimiz şehri muharremul haram lisene-i sani ve erbair ve mieteyn elf.

Halnei biladei menzil

Garipler önünde tutluk bağı
mea ecgöne

Tere 50

Tere 2000

Sinan hamamı civarında

Kara sağır ibniği mea zane

Bir bir deganı

Tere 400

Tere 25

Müstamil dimi döşek

Cesme köhne yorganı

Tere 10

Tere 8

Köhne yasdık'ı

Köhne kilim'i çuval'ı

Tere 2

Tere 12

Merkeb'i

Suriri nerrei

Tere 60

Tere 400

Köhne çuka cebei

Tere 10

Müstamil balıkise şalvare'ı

Tere 10

Tevzii busta köhne sağıri

Kürek mea köhne sağırir aşerri'i

Tere 3

Evani hasiyei

Tere 162

Hoşlacaklı topal oğlu Ali

zimmetinde boğmek

Tere 46

Adlittuni bütün'ü

Tere 272

Köhne sağıri hükmücei

Tere 1

Ufak para

Tere 262

Bel'i masla'ı kazma-ı

Tere 32

Müzdevatı menzil

Tere 20

Cem'a yekün

Tere 3921

Cem'al ihracat

Techizi tekfin

Tere 200

Nuru bil hayadin maytak

Tere 45

Mehri muveccel

Tere 150

Piram hayreddin müşit

Tere 12

Resmi kısmet

Tere 922

Cem'a yekünül ihracaat

Tere 4992

Sahi

Tere 43212

Hassai zevcei mezburei emmiyet

Tere 427

27

Hassa-i ümmil merkumei Fatma

Tere 570

Hassa-i ibnül merkum Osman

Tere 2424

Mare 23

Sağiru mezburu Osman'a validesi Emine Hatun nisb olunub Seyyid Mehmed Efendi nazırı lağbe olunub sefiri mezbure puma onar pare nafıza takdir olunduğu bu mahlei kayd olundu fi 24.

S.49. / B.97

Medine'i Amasya mahallatından Mehmed Paşa Mahlesi sakinlerinden ikiz bundan akdem fevt olan Hatice Aişe hatun namı müteveffaniyenin veraseti der'i aliyyede sakine hafidi reaya ile labuyin er karındaşı oğlu Mustafa namına kimselere muhasara olduğu badel tahkik eşşer'i mütearifiye-i müzburenin veresesi iltimasıyla tahrir ve takvim ve beynel verese bil farizai eşşeriaya tevzii ve taksim olunan müteveffiyei mezburenin terekisiyedi ki ber vechi ati beyan olunur harcer fil yevmil bai aşer min şehri zilkadet eşşerife sene ehadi ve arbain ve mieteyn ve elf.

Köhne kilim'i

Tere 4

Çit yüzlü yorgan'ı

Tere 55

Köhne seccade kilim'i

Tere 12

Kırmızı atlas yorgan'ı

Tere 40

Köhne yorgan'ı

Tere 10

Pimi yasdık'ı

Tere 32

Dimi döşek'i

Tere 45

Ban'ı

Tere 35

Köhne yasdık'ı

Tere 1

Köhne kilim'i

Tere 10

Öte perdesi	Köhne baş yasdığı mea çocuk Yasdık yorgan'ı
Tere 4	Tere 3
Köhne makad'ı	Köhne yasma seccade-i
Tere 3	Tere 2
Köhne taffel kürek'i	Bağca'ı
Tere 15	Tere 2
Müstamil entari'i	Gömlek'i
Tere 5	Tere 3
Köhne çarşab'ı yemeni'i	Emlatis bağca'ı
Tere 2	Tere 7
Köhne bağca'ı	Melez tab'u
Tere 3	Tere 40
Müstamil eddecei entarii	Beyaz entarii
Tere 20	Tere 5
Köhne acıklı şalvar'ı	Def'a müstemil gömlek'i
Tere 3	Tere 2
Cenbirli orluk'u üslük'ü	Şekir'i çarşab'ı
Tere 3	Tere 7
Sandık'ı	Hallam'ı nihabı biha
Tere 5	Tere 10
Köhne çekmecei mea şamda ayağı	
Tere 6	
Nazarıl	Nehasi nücurdan'ı
Tere 3	Tere 1

Körük'ü	Zenbil'i	Kahve tavaşı ötevi
Tere 2	Tere 2	Tere 3

Duçak takımı	Şamdan'ı	Minkal'i
Tere 2	Tere 3	Tere 2

Mir'at'i	Dabak	Kabrei
Tere	Tere 10	Tere 62
Kub		Envanı nehasebe
Tere 2		Tere 263

Hırdavatı menzil	Saray Ağası Ali Ağa Zimmetinde
Tere 25	Bağsın
	Tere 250

Saligu sali oğlu Mustafa Ağa Zimmetinde
Tere 400

Mahlei tedyurda bir babı menzil
Tere 1000

Mahlei mezburda diğer bir babı menzil
Tere 1000

Meydanı namı mahalde kain boz peçe bağı baha
Tere 50

Aşağı bazada kain mahled ve kani
Tere 300

Sirke Bazarında bir babı hallac dekkanı
Tere 150

Kirazıl dededen nısfı evlilik yanı
Tere 25

Cem'a yekün

Tere 2764

El ihracat minha

Divanı münferid

Tere 43

Techizi tekfini bi vaziyet

Tere 300

Resmi kısmet Emineye kahmaya çokdاریa mahfiriye

Tere 71

El ihracaat yekün

Tere 414

Men'al bas littaksim beynel verese

Tere 2473

Hassa'i bintül ibnil merkumei rabia

Tere 237

Hassa'i ibnil ahil merkum Mustafa

Tere 1227

S.49. / B.98

Eser'i kiş bilmedikleri mesaili diniyelerini tahsil ve beşler vefat gazi cemaatle eda eylemelerini vesair tenbihatı islamiyeye havi diğer sadr olan fermanı ali ve mucibince südur iden bir kıt'a buyruldu sami ile vürud iden enderun çokdarı yamağı şemahlu camii Ömer Efendi'nin hizmeti mübaşiriye ve teamiyesi sekizyüz guruşun Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunan defteriyedir ki vechi ati beyan olunur. harisi fil yevmil hadi aşer min şehri muharremül haram essenei sani ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya hassı

Tere 216

Ekde gurre hassı

Tere 207

Havza hassı

Tere 122

Zannun abite hassı

Tere 64

Gelkanası hassı

Vari hassı

Tere 48

Tere 48

Cem'a yekün Tere 800 yalnız sekizyüz guruşdur.

S.50. / B.99

Hala Amasya sancağı mütesellimi ulufetlu Ali Bey Efendi tarafından buyruldu suretidir.

Medine-i Amasya müsnedarı şeraiti garren faziletlu semahetlu efendi zeydi ve müezzun bil iktafezaliletlu efendi zeydi takvah ve kıdvetül emacid vel ayan ayanı izzetlu Hacı Yusuf Ağa Zeydi Mecide ve kıdvetül emasil vel akran umumen vücuhi vilayet setahtuviran memleketi ve bil cümle iş erleri zidet mukadder ismi inha olunur ki Bosna'î umumiyetel meymenede hakkı acizanemde kalzemi inayet hazreti veli ennamı mucii hubz olarak Amasya müstemliki uhdei acizanem ihale ve tefuyufufla buyrulmakda tenaşi işbu maziil hüccete eşşerifenin yirmialtıncı bedirkai tevfiğ ceab bari ile Sivas'da fek kıyam ve hareketi ol canibe atıfıl cab azimet üzere olduğumuz imdi sizler ki muhatabun muma ileyhimsiz malumlarınız oldukda hini vüruduna kadri ol tarafda erazili eşkıya makulelerine Tererişte virilmeyerek zabtu rabt memlikine dikkat ve vediyecı cenabı bari olan fukara ve zeafanın esaslar emin vereatleri isyanın istihaliyle taraf hazreti cihandarı ve tarafı veli enimi içün duayai Hayriye isticlabına sarfı liyakat ve dairemiz ailelerine bir mutad kadim tanzim yemine teala vüsulunda bir mucib buyruldu amel ve hareket eyleyesiz sene 741 fi 28.

Kudüsül neya fi 242 ahidem

Ali mir Reşid müslimi livai emasiline huv.

S.50. / B.100

Medine-i Amasya mahalatından Sofizade Mahlesi ahalisinden olub bundan akdem der'i aliyyede dergah'ı Ali liticyan ocağından ebanız fevt olan Esseyyid Mesud Bin İsmail namı müteveffanın verasei zevce-i menkusası Hanife ile Salih Kebir oğlu İsmail ve Kübra kızı Emine ve sağır oğlu Mahmud ve sağire kızları Nazimiye ve Şerife ve Necibe ve Hafize bi muhsara olduğu badel tahkik eşşer'i müteveffayı tebürük veresei kibari marifetleriyle tahrir ve takvim ve panel verese bil farizai eşşer'iyeyi tevzi ve taksim olunan terekesidir ki berücce ati beyan olunur harir'i meal yevmil hadi fi şehri muharremul haram lisenei sani ve erbain ve mieteyn ve elf.

Mahlei mezbure kain münzelik der saadetimde mucu sahi

Tere 300

Kavak cabiri namı mahlede harabe bağ'ı mea havais Keçeli Han'ı

Tere 800

Filinkler namı mahalde dutluk bağ'ı mea gecehan'ı

Tere 1000

Karaağaç namı mahalde gürümü bağ'ı

Tere 100

Kavak cabiri bağ'ı mahsülü harir'i nursa'ı

Tere 130

Filinkler bağ'ı mahsülü Harir'i nura'ı

Tere 172

Köhne Döşek'i

Tere 24

Köhne yorgan'ı

Tere 12

Köhne yasdık'ı

Tere 2

Köhne kilim'i

Tere 10

Bil'i mekl'i bitta'ı necak'ı kazma'ı

Tere 10

Obak takımı

Tere 2

Kara sağır ebnek'i mea ve ebna'ı

Tere 25

Bir başarılda afer'i dükesii

Tere 7

Şepre kazganı

Tere 70

Divanı senası

Hassa 102 Tere 50

Evan'ı meviyei

Tere 85

Hırdavatı menzil

Tere 10

Köhne ebna'ı

Tere 10

Cem'a yekün

Tere 2722

El iğravat

Resmi samet Emine'ye kalmaya haamaya

Tere 81

Lilasmi elverese el yakı

Tere 2895

Hassari zevceil mezburei hanife masa 15

Tere 349

Hassa-i alanil mezbur İsmail masa 57

Tere 542

Hassa-i ibnil merkur Seyyid Mahmud

Tere 542

Mare 57

Hassa-i bintil mezbure-i Emine

Tere 271

Mare 29

Hassa-i bintül mezbure-i azime

Mare 29

Tere 281

Hassa-i bintül merkume-i şerife

Tere 281

Mare 29

Hassa-i bintil mezbure rabibe

Mare 29

Tere 281

Hassa-i bintül merkume-i Hafize

Tere 281

Mare 29

Kesripa

S.50. / B.101

Rum ili ordusunda müstahdim olan asakirin ulufe vesair masraflar için ikiyüzkırk senesine mahsuben Amasya sancağından merteb'i askeriyeleyesi bakayasıyla kırkbir senesine mahsuben livai mezburdan merteb' olan askeriyeleyisenin tahsil ve resoğcalı zımında bi emri ali ve bi buyruldu sami vürud iden kahvecibaşı İzzetlu Ali Ağa'nın hidmeti mübaşiriyesi ikiyüzyirmibeş guruş ki cem'an bir ikiyüz yirmi beş guruşun livai mezburun kazalarına tevzi olunan defteri yedir ki ber vechi ati beyan olunur 242 fi sal 11.

Amasya

Kadagra

Havza

Hassa Tere 303

Hassa Tere 157

Hassa 157

Ladik

Fennun'u abau

Hassa Tere 142

Hasas Tere 90

Viray

Gelin kirası

Hassa-i Tere 67

Hassa-i Tere 68

Cem'a yekün

Tere 1125

Yalnız binyüz yirmibeş guruşdur.

S.51. / B.102

Hala Amasya Sancağı mütesellimi ulufetlu Ali Bey Efendi'nin mütesellimliği buyrulduzu suretidir.

Şeraiti şiar Amasya kadısı faziletlu efendisi Zeydi fazla ve mehun bila feta fezaatlu efendisi zeydi takva ve nakibul eşraf kaimakamı sivgretlu efendi Zeydi Şerifeve ve kıdvetül emasıl vel akran ayan vilayeti vücuha memleketi bilcümle eshabı sağan ve iş erleri zidet

mukadder ismi inha olunur ki livai mezkurda vukun bulan mur'u miham lazimül etmam saltanatı seniyyei ve umur ve hususat fukara ve raitiyi bir nehyi şer'i şerif tesviye ve ruuyet makındar gelir kızıda fukarai perur olarak mücerrebül etvar birinin tarafımızdan mütesellim nasib ve tayini lazimei halden olub bundan akdem silahdarımız utufetlu İsmail Ağa elbası halatla mütesellim nisbi tayin olunmuş ise de hasbel iktiza muma ileyhüman bu defa garliyle tarafımıza celbi ve ol vechile tarafımızdan müstakimül etvarımız bin livai mezküre mütesellim nasib ve tayini iktizayı halden olduğuna mebni darındaki buyruldu diyor ki sekatinde ve dairemiz ağıuatından olub zatında handan geşizade ve esir halde mensuf ve fukarai perur olan kıdvetül emacid izzetlu Ali Bey Zeydi Mecide evsafı mezküre ile mevsuf olduğundan miri muma ileyh tarafımızdan eksayı halatle mevai mezküre bila istiklal mütesellim nasib ve tayin olunmuş olduğu sizler ki muhatibin muma ileyhimsiz malumlarınız miri muma ileyh livai mezkurda mütesellim ve zabıt bilüb eser'i bir hususunda tarafına müracaatle vukubulan umuru mühime ve mesalihi fukara veraiki marifeti şer'i ve miri muma ileyh marifeti ve cümle ittifakıyla tesviye ve ruiyet ve sen ki mütesellim muma ileyh sin sen dahi maktur ve mecbul olduğun mayie sadakat vezirinin iktizası ve reayayı aynab halkil beraya olan fukara ve zaifayı himayet ve siyanet birle memur idare ve ruiyeti olduğunda matlubatı aliye ve teklifatı seniyye ve cem'a hususati vakii saireye şer'i şerif ve kanunu emri münife tatbik ve tensik iderek Tosya ve ruiyet ve hilafı şer'i ve muğayir'i rıza hareket vukuarlı tecvizden mübaadet vakıai saireye şer'i şerife şekvetmeb hazreti padişahıya isticuab daveti hayriyeye müTereat velazimul inha olan hususati vakıaya tarafımıza tahrir ve işara bümaderet eylemediğiniz mestilliği havi divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu.

Amel ve hareket ve hilafından hazr ve mücanebet eyleyesiz deyu fi 241 re 23

Kudüsül ebna 242 M. 3

S.51. / B.103

Medine-i Amasya halatında Samiler mahlesi esatından ikiz bundan akdem fevt olan Ahmed namı müteveffanın veraseti zevcei mebzukesi Saime ile sağır oğlu Eyuk tatarı kimesnelere muhasara olduğu bedel tahkik eşşer'i müteveffayı mezburun vereseleri taleb ve iltimaslarıyla kapt ve takvim ve beynele verese bil farizina eşşariye ve elf tevzi taksim olunan müteveffayı mezburun terekesidir ki vechi ati beyan olunur harer fil yevmil tasii aşer min şehri muharremul haram lisene-i sani ve erbain mieteyn ve elf.

Ebei işlev'i

Tere 7

Müstamil belmei eddecei eşlik

Tere 5

Fefnin
Tere 20

Hacı Hasan Ağa'nın Oğlu Ali Zimmetinden
Bağısın Tere 28

Atlıkcı Mehmet Ağa'nın Oğlu Zimmetinde
Tere 194

Sahta oğlu Ömer zimmetinde batimin
Tere 572

Kal'ali kel Hüseyin zimmetinde Batimin
Tere 312

Arzu oğlu Hüseyin zimmetinde Batimin
Tere

Aruz oğlu Ebubekir zimmetinde
Patmısın 132

Tura kariyesinden Gülcü oğlu İbrahim zimmetinde
Batisin Tere 312

Gülcü oğlu İbrahim zimmetinde
Bahsin Tere 130

Evanı nehasiyedir
Tere 18
Dükler takımı
Tere 15

Kolu kariyesinden Kürt Osman kethüda zimmetinde bi tümsek
Tere 100

Cem'a yekün
Tere 1833

Minha el ihracat

Techizi tekfin

Tere 200

Resmi kısmeti Emine'ye katibiyye çokdar'ıye mahfuz

Tere 452

Yekünül ihracat fi

Tere 245

Sahil ba littaksim beynel verese

Hassa'i zevce'i mezbure saime

Pare 2

Tere 198

Hassa'i ibnil mezbur sağır'i Ebubekir

Tere 1389

Mare 2

Sağıri mezbur Ebubekir kibabası müteveffai mezburdan gendüye arşı şer'ile intikal iden ber mucibi detter kassam'ı emvali marusasanı Hafız ve meraset ve tesviyei emrini ruiyeti ve idareye validesi haike hatun ve seha'ı nisb olunub yedine hüccet virildiği bu mahlei kaydı ve şerh virildi fi 242 sene 16.

S.52. / B.104

Medine-i Amasya mahlatından safla mahlesi sekkatından ikiz bundan akdem fevt olan Ebubekir namı müteveffanın veraseti zevcei metrükesi Hevva ile kebire kızı Emineye ve sağır oğlu İsmail ve sağıre kızı muhasara olduğu bedel tahkikil şer'i müteveffayı mezburun veresei kibarı taleb ve iltimaslarıyla tahrir ve tefvim ve beynel veres-i terfizeî eşşer'ıye tevzi ve taksim olunan ve elf. müteveffayı mezburun terekesidir ki ber vechi ati beyan olunur harrer fil yevmil has aşer min şehri zilhacce eşşerife lisene-i adi ve erbain ve mieteyn.

Belmez'i cedidi kotunu gatrii

Tere 40

Belmei leddecei gatrii

Tere 32

Eddecezenen bay gatrezii
Tere 75

Kema eddecezine bay entarii
Tere 27

Boy biz entari
Tere 13

Bilme-i biz ensarisi
tere 32

Bilmei biz liyadai
Tere 25

Beyaz bilmei iki gatrii
Tere 15

Müstamil harebei
Tere 15

Müstamil ayei
Tere 15

Dimi döşek yüzüü
Tere 6

Yasdık yüzü
Tere

İpekli aded'i
Tere 6

Melaz'ı gömlek'i don'u kesei
Tere 10

Yemeni çift'i
Tere 12

Def'i iplik tab'u
Tere 6

Melaz'ı tab'u
Tere 5

Dimi yasdık'ı
Tere 35

Çiltei
Tere 10

Köhte döşek'i yorgan'ı
Tere 15

Cedidi kilim'i
Tere 32

Çul'u köhne kilim'i
Tere 15

Def'a kautını gatrii
Tere 40

Kimha zenne gatriisii
Tere 27

Eddecelu entarisi
Tere 25

Meki eddecei tab'u
Tere 145

Halb'i eddecesii		Halub'i kodunusu	
Tere 125		Tere 22	
İktag'ı mezii tab'u		Masül'ü mezii tab'u	
Tere 35		Tere 12	
Dekkain hirdevatı		Köhne kilim'i minderi yasdık'ı	
		Kebiri lakin ves'i	
Tere 10		Tere 12	
Ebed'i	Saltei	Bir entari	
Tere 10	Tere 7	Tere 5	
Köhne şalvar'ı	Kırmızı şal'ı	Fes'i	
Tere 8	Tere 4	Tere 4	
Ahmediye'i	Yorgan'ı	Döşek'i	Yasdık'ı
Tere 4	Tere 15	Tere 15	Tere 9
Minder'i	Kilim'i	Evani nehaşiyesi	Lakin mea ibrik'i
Tere 5	Tere 2	Tere 98	Tere 12
Finyar'ı	Şamadan'ı	Kahve takımı	Nargilei
Tere 1	Tere 2	Tere 15	Tere 8
Nukud'u mevcut		Teş ibadı fethallal zimmetinde	
Tere 682		Tere 13	
Tesbih oğlu Mehmed zimmetinde		Dehanı Fazlullah zimmetinde	
Tere 15		Tere 102	
Sirac Ahmed Ağa zimmetinde		Taş ibadı temyurcu Ali zimmetinde	
Tere 29		Tere 22	
Dimeyl oğlu İbrahim zimmetinde			

Tere 3

İsmail Musa Bey zimmetinde
Tere 11

Satihinin Muhammed zimmetinde
Tere 111

Duhancı Bektaş zimmetinde
Tere 6

İmadı Muhammed zimmetide
Tere 6

Mevzi oğlu evanlar dahi zimmetinde
Tere 22

Dikci Erzurumlu zeki Tefnin'i
Zimmetinde
Tere 5

Dibahçe çitfii
Tere 25

Tere 25

Bacak'ı
Tere 5

Salahlık
Tere 5

Mahlei mezburda kain rısfı menzil

Cem'a yekün
Tere 1721

Techizi tekmiin
bi vasiyet
Tere 150

Resmi kısmet emineye kalmaya
hidamiye muhızıraya
Tere 43

Şereftarlı oğlu Hafız Ağa'ya dini müsbet
Tere 100

Zevcesine mehri muacceli
Dini müsbet
Tere 10

Yekünul ihracat
Tere 393

Sahiulba liltaksim beynel verese
Tere 13282

Hassa-i zevce-i mezbure deva

Tere 122

Hassa-i ibnül mezbur sağıri İsmail

Tere 581

Mare 8

Hassa-i bintil mezbure sağıri Fatma

Tere 290

Hassa-i bintil mezbure kebire Emine

Küsur'u imha 2

Sağıri mezbur İsmail ve sağırei merkume Fatma'ya babaları müteveffayı mezburdan minkal bir mucib defteri kasam emvali mürusalarını Hafız ve herasete valideleri ve sami nasib ve tayin olunub ve sağıran mezburan için yuma ehz pare nefka takdir olunduğu mahlei şerih verildi.

S.52. / B.105

Bin ikiyüz kırk iki senesine mahsuben rail senei gurre muharrem itibarı ve senede iki taksit ile eyaleti Sivas'dan veziri azam hazretlerine bir emri ali tayin ve tahsis kılınan imdadı hazriyenin taksid olandan Sivas mahkemesinden mahreki bosuyla mucibince Amasya Sancağı kazalırına firaz olunan bil dinine binikiyüz dokuz gurus ellibuçuk akçede maden kazarına ve meblağı mezkür ile hidmeti mübaşireyeye ve taamiye dokuzyüz elli gurus ki cem'an ikibin elli dokuz gurusdan gayrazı maden sair kazalara isabet iden sehamı defteridir ki berüce ati beyan olunur harer'i fil yevmil hadi aşer min şehri şağıril hayr sene esmayin ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya

Gire gara

Havza

Hassa tere 453

Hassa tere 438

Hassa tere 233

Ladik

Viray

Gelsekzası

Hassa 223

Hassa tere 95

Hassa 95

Zennun'u abad

Merzifon

Zeytun

Hassa Tere 172

Hassa tere 133

Hassa tere 72

Merzifon abad

Gümüş mea Hacıköy

Hassa tere 48

Hassa tere 89

Cem'a yekün tera 2059 yalnız ikibin ellidokuz guruşdur.

S.53. / B.106

Bulat'ı bakayasının tahsili babında sūdūr olan fermanı alı suretidir.

"Desturu mükerrerem müşiri muğnem nizamul alem miri umurul cumhur bil fikril sakıb muhim'i mihamül enam birrayil saib mühimme Bünyan eddevlete velikbal meşidi erkanus sadet vel iclalul mahfuz bisunuf avatıful mülkül ala ala Sivas valisi vezirim Seyyid muhemmed Paşa edamallahu teala iclale ve emfahirul kuzzat vel hükkam maden ül fezail vel kalam Amasya tedibiyle Amasya Sancağında vaki gümüş Hacı ktöyü mederine merbut kazalarda mada esair kazaların kuzzat ve tevabı zeydi Fazlihim ve kıduetül emacid velayan Amasya Sancağı mütesellimi zeydi mecide ve mefahirul emasıl vel akran ayan vesair zabitan vucuhu ahali ve bil cümle iş erleri Zeydikadrihim tevkii refii esmayun vasıl olmak malum ola ki yüz kırk senesine mahsuben Rum ili ordusuna müstandem asakirin ulufe vesair masraflarıçün ianei beytül mal zammın da Amasya sancağında vaki kazalardan merteb olan bin fakir süvari asakirin bahri ikişer yüzellişer guruşdan icab iden iki yük ellibin guruş bedellerinden maden kanalarına tarh ve tevzi olunna seksanbin guruşdan madei saire kazalardan lazım kılan askeriye liyesinden gayraz irsal huzur kılan ondörtbin dokuzyüz altmışaltıbin kırk bir senesine mahsuben livai mezburdan merteb ettevzi altmışyedi nefer askerin hesabı mezkur üzere iktiza iden bir yük altmış altı bin yediyüzelli guruşun ve muahharan xerifimiz sūdūr olan ve evamiri şerifem muhiblerince şimdiye dek mahallerinden ve icab ve iktiza idenlerden tahsiliyle canib darbhane-i amireme irsal vetavsili lazımeden ikiz bir takım gadar ve ihyaya edile kırk senesi tertibinden Amasya Sancağı'nın sair kazalarından bakaya kalan meblağ mezbur ile kırk senesi tertibi olan salifi ezzi kr mübaliğın dahi tekfin afu ve tenzili istidasında oldukları sen ki vezir müşarün ileyhsin bu defa tarafından dev saadetime tahrir ve inha deyuka dair Amasya tarafından virilen, ilam v e muhzir dahi takdim ve isda olunmuş olub keyfiyyet ve iktizası methiran ricali devlet aliyyemden hala darbhane-i amirem nazırı ifti haz maril vel ekarim Esseyyid Muhammed Esed damı Mecideden ledil istiklam bu bedeliyei akçeleri orduya mezkurdan müstahdem asakirin ulufe vesair masraflar içün peyderpey virilmekdre olan mubaliğ e mahsuben derbhane-i amireme havali olunmuş olduğundan bir akçesinin afu ve tenzili tecviz olur muvaddeden olmayub beher hal'i tahsil ve irasli irade ki seniyyem muktezasından olduğuna binaen sene i sabıka bakayasıyla bu seni mübareke tertibibi olan askeriye liyesinin icab ve iktiza idenlerden serian tahsil ve canibi darbhane i amireme irsal ve teslimi emastemam ve dikkat olunmak babında emri şerifim isdamı ilam ve bilfiil baş defterdarım ifti hanul ümera vel ekabir Esseyyid Muhammed Tasir damı ulufe dahi ifade ve

ifham itmeleriyle vechi meşruh ve üzere amel olunmak fermanım olmağın takiden ve isticalen mahsuben işbu emri celilil kadrim isdar ile irsal olunmuştur. İmdi vüsulu emri şerifimde gurufu sasız tertibinden kusur kılan mübaliğ ile kırkibir semesi tertibi olan yedliyei akçesinin yerlü yerinden velhab ve iktiza idenlerden serian tahsil ve darbhanei amire irsal ve tevsil emrine bilittifak ikdam ve müTereat eylemeniz kat'i matlub mülukânem iddüğü ve bundan sonra dahi imaz ve tesamih ile israr'ı vakit durmak lazım gelür ise ibaret idenler mes'ul ve muatib olacaklarında iştibah olmadığı siz ki vezir müşarün ve kuzzat ve tevab vesair muma ileyhimsiz matlumunuz oldukda ber vechi meşruh amel ve hareket infaz emir ve iradei seniyyem mezidi ikdam ve dikkat ve hilafından itka ve mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuştur buyur iki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan fermanı vacibul etba velazımul el mütesalinin matmun itaati makrubunuyla amel ve hareket ve hilafından mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız tehiren evahiri şehri zilhicce eşşerife sene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

Mucibi emri ali hala Sivas valisi devletlu Esseyid Muhammed Paşa hazretleri tarafından kıt'a buyruldu. Müşarün ileyh hazretlerinin kahvecisi Ali Ağa ile vürud itmiş iddüğü bu mahlei şerh virildi, 242 sene.

S.53. / B.107

Emdarı hazriyenin taksidi evveli buyuruldusu suretidir. Şeriatı şiar Amasya kadısı taziletlu efendisi zeydi fadla ve kıdvetül emacid vel ayan mütesellimi izzet lu Ali Bey Zeydi Mecide ve mefahnirul emasil vel akran ayan vilayet ve vücuhi memleket vesair iş erleri zeydi mukadder ismi inha olunur ki vilatü azam muhzıranın medarı mesarifatları zeylinde senede iki taksid ile bi fermanı ali eyaleti Sivas'dan tahfis ve tayin buyrulan imdadı hazriyenin taksid olunan vakit ve zamanı işbu ikiyüz kırk iki senesi mahı muharremul haram garresinde olub taksid'i evvel malı hazriyesini bu defa bi marfieti şer'i ve cümle marfetleriyle eyaleti mezburun havi olduğu beher elviye ve kazalarına tarh ve taksim olundukda bir mucib posuylei şer'iyeye livai mezbur hassasına isabet iden ol mikdarı emvali hazriyeyi kazalarına tarh ve taksim ve yerlü yerinden cem ve tahsil ve kabzına memure necamı teslimei hazinemize bir an akdem tembih olunması hususuna bil vücuhi zeydi sai ve gayret eylemeniz babında divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar vemefahirul akran kahveci başınız izzetlu Ali Ağa zeydi kadre ile irsal olunmuştur. İnşaallah teala vüsulunda gerekdir ki vechi meşruh üzere mucib buyruldu amel veh areket ve hilafından mübaadet eyleyesiz deyu 242 fi kudüsül neba.

Mebliğ 502 Amasya livai Tere 1109 taksid olur.

S.53. / B.108

İş bu beyan ikiyüzkırkiki senesine mahsuben rail senei gurre muhammemi itiyad ve sende iki taksid ve beher taksidi vakit ve zamanıyla eda olunmak şartıyla vilatu azam hazretlerine bi fermanı ali eyaleti Sivas'dan tayin ve tahsisil kılınan imdadı hazriyenin taksid alandan hattai livai merkum beruce bala binyüz dokuz guruş altıbuçuk akçedir. Garre M. Sene 242

S.54. / B.109

1241 senesi recebi şerife guresinden senei mezbure zilhiccesi gayetine gelince kadri umuru sancak için vaki olan mesarifatin defter müfredatıdır ki ber vechi ati beyan olunur. 242 M. 15

Tere

000200 Hala Sivas valisi devletlu Esseyid Muhammed Paşa Hazretleri tarafından mübayaa isticaline gelanda tatar İbrahim Ağa'ya virilen

000275 müşarün ileyh tarafından Hacı Yusufzade Ali Ağa'nın matlubatı isticali zımnında bi buyruldu vürud iden mevrelî Tatar Hasan Ağa'ya virilen

000250 Binbaşı Arif Ağa'nın kazalardan iadesi için sivas'a irsal olunan tatara virilen

000250 Müşarün ileyh tarafından muma ileyh Arif Ağa'nın kazalardan iadesi zımnında bir buyruldu vürud iden tatar Osman Ağa'ya virilen

000350 Muma ileyh Arif Ağa'ya virilen e sbabiha

000080 Ağa'yı muma ileyhin iki def a odabaşına virilen

001405

000175 Müşarün ileyh tarafından matlubatı isticali zımnında vürud iden Tatar Muhammed Ağa'ya virilen

000300 def'a müşarün ileyh tarafından mübayaa isticaline gelen tatar'ı karaya ayasim Ağa'ya virilen.

000350 Kırkbir senesine mahsuben askeriyeliyesinin posdallarını canibi müşarün ileyhe ibsal iden tatara virilen

000250 Müşarün ileyh tarafından malı mukataa ve matlubatı sairenin isticali için vürud iden tatar Ömer Ağa'ya virilen

000325 Vücutun Sivas'a vürudları afu olduğunu ifade zımnında vürud iden tatar Hüseyin Ağa'ya virilen

004405

000250 Askeriyeli isticali hususu müşarün ileyh tarafına zuhurunda vürud iden tatar Hamza Ağa'ya virilen

045000 Müşarün ileyh hazretlerinin ibka ikramiyeleri

010000 bağcu bahası

005000 daire i aliyelerine virilan ahdi ibabihna fercibab

000550 Müşarün ileyh hazretlerinin enderunbaşı çavuşları Dede Ağa'ya virilan birer esiri esbabiha

025405

005500 Müşarün ileyh hazretlerinin haftan ağası vücuhusu davet için bi buyruldu vürudunda virilan hidmet

000500 Ağayı muma ileyhe virilan bir reisi esbabiha

000170 Ocaklu madasıçün gelan tatara virilan hidmet

000168 Def'a ocaklı maddesi için vürud iden tarara virilan

000750 Def'a ocaklı maddesi için vürud iden kapucubaşı İsmet Ağa vürudunda virilan birer sarayı biha.

072493

004000 Yeniçeri Ocağından yer yüzünden refi ve ilga olunduğunu mübin bi emri ali vebi buyruldu vürud iden deyud darul fenaya meririn hidmeti mahsubuna vecem'a tare 200

008500 Mürür'u abvar iden ağaların yevmiyeleri

000600 Halâ Amasya mütesellimi utufetlu Ali Bey Hazretlerinin Amasya'ya mütesellim nasib olunduğunu ilan için gelan tarara hidmet ve hal'at'ı biha tere 100

010000 mütesellim Ağa ikramiyesi

005000 Zım'i cedid

005000 mesarifi müteferrika

108993

002000 şurutunama ve buyruldu hizmetleri

003000 Sancakdan tahsildariye

003000 bu defa mütesellimlik buyruldusuyla vürud iden deyuddar efendinin hizmeti

004000 Umuruyla için istidane olunan akçeniz senesi için

001000 Sivas ayarı utufetlu Seyyid Ağa'ya

004500 Harac defter ve haracı alamat

126493

Yalnız bir yük yirmialtının dörtyüz doksan üç guruşdur. Meblağı mezburun cümle marifeti ve marifeti şer ile Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunan defteridir ki ber vechi ati beyan olunur 242 Fi M. 15

Amasya

Geregara

Havza

Hassı tere 35589

hassı tere 34273

Hassı tere 18438

Ladik		zennun'u abad
Hassı tere	16446	Hassı tere 10536
05482		
Selase Abdülmenzil		Viray
Matlub 11853		hassı tere 7902

Gelingiras

Hassı tere 7902

Cem'a yekün tere 126493 yalnız yüzyirmialtıbin yediyüz doksan üç guruşdur.

S.55. / B.110

Kırkbir senesine mahsuben enfiye fermanı suretidir. Mefahirul kuzzat vel hükkam muadif el fenail vesselam Amasya Sancağı'nda vaki nefsi Amasya ve Merzifon ve Ladik ve Köprü kazalarının kadıları ve naibleri zeydi fazlihîm ve kıdvetül emacid vel ayan Amasya mütesellimi Zeydi Mecide ve mefahirul emasil vel akran ayan ve zabizan ve iş erle zeydi kadrihim tevkii esmayun vasıl olacak malum ola ki iftiharul emacid bir kıt'a memhuru takriri mefhumuna bi hattı hümayuna şevket makrunum darbhaneyi amirem tarafından zabt ve idare olunmak olan mukataatından

İstanbul duhanı gümrüğüne rabt ile idaresi ber vechi emanet uhdesine ihale tefviz kılınan varidatı cismiyei miriyeden memaliki mahrusam infiye mukataası mülhefatırdan Amasya Sancağına vaki nefsi Amasya ve Merzifon veladik ve Köprü kazaları infiye cepliği işbu binikiyüz kırkbir senesi Ağustosı itbidasından temmuzu gayetine gelince bir senei kamlu zabtu rabt eylemek üzere bervechi emanet ihale olunub zabt ve idaresi için şûrutu mucibince bir kıt'a emri şerifim südurun tahrir veistid'a itmekle hazinei amiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine olundukda zamanı zabtı Ağustos itbidasından olan memaliki mahrusam enfiye mukataası mülhekatından der'i alıyyem ve mura merbaniyede vaki miri enfiyikâr haneliri idareye memura emin olanların zikr olunan kârhaneleride infiye amel dedildikleri mahlerde serbesiyet üzere beyi veferuhatı gendülere ve taraflarından tayin olunan damlarına mahsus olub ahiri amel ve feruhet itmemek ve enfi hususuna vüzerayı azam ve mirimiran'ı kiram ve ufak münlileri ve kara zabtları ve havası esmayunum voyvodoları ve subaşlıları ve zima ve erababı tımar ve mütferrika ve hacreci merciyecî ve tobcu ve arbeci ve mihzanı heyime vesair askeri ve ehli arif taifesi taraflarından ve cihamul vücuha dahl ve tariz olunmamak vemiri kârhanelerinden mada mukaddem va muahhara'i ihdas olunan kârhaneler emrine mahalde bulunur ise şeddü ve bend ve bulunan infiyeleri emini ve adamları marifetiyle zicran le canib'i miriçün zabt ve girfet olunub ve muğayiri şûrutu hareket idenleri olur ise o makuleleri li eclittedib emasili islamına ise zabtı

marifetiyle ahz ve kal'a bend ve emasil kaimeti reayada ise der'i aliyeme ihzar ve vazı körük olunmak için der saadetime arz ve ilam olunmak ve müstemin tarifesi led'ine bulunan enfiyeleri fiyatıyla canibi miriçün zabt ve mübayaa olunub kendüleri mucibleri marifetiyle tedib olunmak ve müstemin taifesi yedlige bulunan infiye imal veferuhat idenlerin kârhaneleri seddü bend olunmak iktiza ile gele hükkâm ve zabitan taraflarından hilafı nizamı mahkeme harici ve andat mütaliyesi vesair cihana ile tadili maslahatı miriyyeye bais olacak halatından mücenebet olunmak ve ayan taraflarından enfiye eminlerine işbu mahal'ü vakıfıdır veyahud mukataa hardupu muhalifet itdirilmemek bir hilafı nizamül enfiye imal ve feruhat idenlerin enfiyeleri zabtında ve avaya tesaddi ider olur ise mahallinde istima olunmayub der saadetime havale olunmak ve Teren götürenleri esnayı rahide derbend bekçileri ahzı eylediklerine mevcud olan enfiyeleri cenibi miniçün zabt olunmak maktai mezburun desturul amel tutulan şûrut nizamı meryesinden iddüğü mukayyid olmağla mucibince amel ve hareket olunmak fermanım olmağın merkumun zabtını havi işbu emri alışanım isdar ve irsal olunmuşdur imdi vüsulunda siz ki kuzzat ve tevvab ve mütesellim muma ileyhimsiz bilade ve beyan kılındığı üzere mukataai mezbur mülhezatından salifi mezkuru livai mezburda vaki nefsi Amasya, Merzifon ve Ladik ve Köprü kazaları enfiye habliki senei mahsube beruce emanet ihale olunmuş olduğu malumunuz oldukda ber mucibi şûrutu nizam zabt ve idaresi hususuna muavenet ve hilafı nizam tarafı ahirden hilafı tariz ibtidarul hamisine mezbur istimam ve refet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai sûdur olan işbu emri şerif salisi temin mazmun itaati makrunu üzere amel olub hilafından tevki ve mübaadet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılāsız muharrer fil yevmil samii işrîn şehri şevval sene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf. Kudüsül eyne. 1242 S.Fi 15

S.55. / B.111

Üçyüz kırkbir senesine mahsuben Samsun iskelesine nakl ve temil olunmak üzere Amasya Sancağından mübayaası merteb ve matlub hazreti cihandarı buyurulan malumul mikdarıyla zehcirin bi emri ali mübayan habisi saadetlü Ali Bey Hazretlerinin hidmeti bin ikiyüz gurus ve teamiyesi dörtyüz gurusuna cem'a binbeşyüz gurusun livai meçbur kazalarına tevzi olunan defteridir ki ber vechi ati beyan olunur hid filyevmil sami aşermin şehri saferül hayriyesine isneyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya

Gidergara

Havza

Hassı tere 405

Hassı tere 390

Hassı tere 210

Ladik

Zennun'u ebled

Viray

Hassı tere 195

Hassı tere 120

Hassı tere 90

Gelkizas

Hassı Tere 90

Cem'a yekün tere 1500 yalnız binbeşyüz guruşdur.

S.56. / B.112

Samsun iskelesi mübayaasının iskelei mezbure nakl olunması babında vürud iden buyruldu suretidir.

Şirai şiar Amasya'sının havi olduğu kazaların kuzzat ve tevvabı kuzzatkar ve efendiler zeydi fazlihîm ve kıdvetül emacid velayan livai mezkur da mütesellimimiz izzetülu Ali Bey zeydi Mecide ve mefahirul emasil vel akran ayan memleket vücuhu vilayet ve umuma iş erleri kadri isim inha olunur. İkiyüzlü kırkbir senesini mahsülünden olarak Samsun iskelesi etbarlarına nakl ve edhar olunmak üzere hantanın beher kil İstanbul yası mekisi ve şairin beher kil birer guruşa olarak Amasya Sancağından bi fermanı ali matlub ve merteb'i rayic mubayaatının mubayaacı tayin buyrulan Şam Valisi Sabık'ı müteveffen elha Ahmed Paşa kimini Muhammed Bey maarifetiyle tahsil ve iskelei mezbureye nakl ve tenzil olunmasına iradei aliyte teallik itmiş ve mübayaai mezkur rayic mübaayar yaası olarak tekalif meugundan olmamak mülabisesi muaf ve gayri muat tısyar tutulması emri şerif mezkurda tesrih ve beyan kılınmış olmağla imdi bir mantuka emri ali matlub buyrulan malumul kil hanta ve şayiri marifeti şer'i ve cümle marifeti ve mübayaacı muma ilehy maarifetiyle liva-i mezburun havi olduğu bil cümle kazalara tadil ve tesviyei şurutu üzere tevzi ve taksim ve yerlü yerinden cem'a ve tahsil ve iskelei mezbureye irsal ve tesibiyle bil ittifak dikkat ve mezidisai gayret eylemeniz babında ben mantuku emri ali divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu tahrir veisdar ile bais ve tısyar olunmuşdur inşallah teala vüsulunda gerekdir ki vechi meşruh üzere mucibi buyruldu amel ve hareket ve hilafından mübaadet eyleyesiz deyu 242 sene M. 25 kudüsul enba 242 sal 11

S.56. / B.113

İkiyüzkırkbir senesine mahsuben Samsun – İskelesine nakl ve tenzil olunmak üzere Amasya Sancağı kazalarından bi emri ali mübası merteb'i ve matlub hazreti cihandarı buyrulan yirmibeşbin kili İstanbulu hanta ile on bin kil'i İstanbul'u şayirinin cümle marifeti ve marifeti şer' ile livai mezbur kazalarına tevzi olunan desturudur ki ber vechi ati beyan olunur harer'i filyevmil hamis aşer min şehri seferul hayr sene-i seniyyin ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya
Hassı kili İstanbul
Hattı tere 1750

Kili İstanbul
Tere 1800

Gidegara
Kili İstanbul hattı 4250
Kili İstanbul sea 1800

Havza
Hassı İstanbul hatta
2500 Kili İstanbul sea 1000

Ladik
Hassı kili İstanbul'u
Hanta 2250 Kili İstanbul'u sea 900

Zennun'u ebad hassı
Kili İstanbul hattı 1750
Kili İstanbul sead 700

Gelin kızas
Hassı kili İstanbul'u
Hatta 1000 kili İstanbul sead 400

Viray
Hassı kili İstanbul hatta 1000
Kili İstanbul'u sea 300

Merzifon
Hassı İstanbul hatta 3000

Kili İstanbul'u sead 1200

Merzifon ebad hassı kili İstanbul'u
Kili İstanbul'u hassa tere 1000 sea 400

Gümüş mea hacıulu
Hassı kili İstanbul
Hattı tere 1000
Kili İstanbul sea tere 900

Zeytun
Hassı kili İstanbul'u
Hattı 1750 İstanbul sea tere 700

Cem'a yekün kili İstanbul
Hassa tere 25000
İstanbul sea tere 10000

Yalnız yirmibeşbin kili İstanbul'u kast ile onbin kili şayirdir.

Vechi tahrir hurufu budur ki

Memalik mahsusada vaki kazaların muhızr başılıkları ve şûruta mülhakatından olan tahtacılık çakbaşılık ve kasamı sekri ve beldi ve tevamı mahsarlukları az kadimi sürutu

hattı hümayun şevketmekrun mucibince dergahı ali bu emlerine mahsus olmağla Amasya kazasının muhızırbaşlığı ve şürutu mülhikatından olan tahtacılık ve cevıkbaşılık ve kasamı askeri ve bildi ve tevahı ve muhızırıkları bi beratı şerif alişanım uhdemiz de olmağla işbu bin ikiyüz kırkiki senesi muharremi gurresinden senei mezbure zilhiccesi gaytına gelince yalnız bir seni kâmile zabt ve rabt eylemek üzere iltizamına taleb ve ragıb olan darındak tümsek kıdvetül emasil vel akran saadetlû Muhammed Ağa'ya der'i uhde venneram olunub muma ileyh dahi iltiramı kabûl ve tefvifil idüb ve bedeli intizamı olan meblağı mezburu ber vechi beşbin eda ve teslim itmekle işbu zabtıname ağayı muma ileyhın yedine ita olundu gerek kazalı'ı mezburun muhızırbaşlığından hasıl olan mahsûlat ve rûsumatını kanunu kadimi üzere tevcihle ahz vakfıyla olunur ise yine alvechile ahz ve kabiz birle tarafımızdan ve tarafı ahir den bir ferd kimesne mani ve müdahele olmaları 242 fi gurrem Muhammed seradin livai memuru erkân'ı ali huv.

S.57. / B.114

Musa Ağa'nın Zevci ve mevlikesi Fatma Hatunun hücceti suretidir.

Musa ağasına mahlasıdan kimesnelizade sakinlerinden Ali Kapa oğlu Ahmed bin Ömer namı kimesne tarafından deaveatil beyana vekil mesahili mahlei mezbure sekasından musa havacezade Seyyid Meclisi şerile ve İslam mahlesi sakinelerinden maras ezzat Fatma binti Ahmed tarafından berüceati davada muhasebe vürud cevaba vekili müsibet ser asir zevci işbu rafiul kitab Musa Ağa'sı Mehmed muhızırınla malakale öerse dava tariri kelim emrur muklimi mezbur Ahmedin kabin validesi Aişe Hatun marih kitabdan mükerremi veh'i senei mukaddem sen külcakâneme olub Medine-i mezbure hevali pehlivan Köprübaşınla vaki edderil ahali vel haram malum el hudud vel mahsuma. Erzurumdu ve ishalleri mülk olan bir kıt'a maad bil cümle haliden ifraz ve cümle gicele nime surei mülk filadet olunub tesabisi ruhuna esva itmek için defa idüb mulit ve ahmet dan vormüklüm mezbur Ahmed'e vel edva vel evşa şüruta ve tayin itmiş ise de bağı mezburu vakia merkumunun şürutu ve teasi isim ise de bağı mezbur vaklai merkumenin kızı Zeyneb'in kızı Mukled mezbure Fatma Hatun hattı ve masraf itmekle keyfi birine hassa olunmak bilvükela mathubdur deyu murûsa muvaffak bir kıt'a ve hassai ibraz itdikde as'ı esval vekili mezbur Musa Ağa hevası vakia umura Nemase Hatun marihi kınamdan yirmisekiz sene mukaddem bağı meburunu cem'a kethüdalarıyla şabanı şerif tilavet olub Musa livayı ruhuna ihtidal ak için vakıf-ı sahih ile olub ve alemesi ile Sadriyye meriri Zeyneb ve Fatiha ve Zeynebi merkumenin evladına ve evladı viladına bazına bade bazına şürutu tayin imdi tescil'i şer'i medi Zeyneb'i mezkureye teslim itdigine olduğu bittevlıye teslim idüb bağı mezbure vakfiyet üzere mutasarrıfı iken fevt oldukda tesliti mezbure tevsii masraf munufe-i merkume Zeyneb'in kızı benim müvekkilem mezbure

Fatma Hatun itmişkine ve ıkzai merkuma vakıf'ı mezburun tebdil ve tağyiri şürutun yedinde ta numiş olmadığından şürut olmadan recui sahhi vekili ayan müvekkila mezbur Ahmed ehzai merhum şart olundum recvi ve şürutu vakıfı mezbureye tebdil vesabr idüb tevlit ve gaffei bağı mezburu bana ve benden sonra evlad ve evladına şart vetayin itdi deyu bağı mezburun galasına müdahale eylediğinden bundan akdemce müvekkil'i mezbur Ahmed ile Amasya'da hakim bulunan Ahmed Avazif Efendi Hazretle vaki olan taraflarımızda abğı mezbur mahlesine vaki olan müdahalesi mea vakia olmas matlumudur deyu müvekkili mezbur Ahmed'den dava ile yeniden olduğu cevabında ve akzai mezbure bağı mezburu tarihi mezküre berüce muharrer ve nas idüb tevliti amelesi kızı Zeyneb'e bade Zeynebi mezbure'nin evlad ve viladına şürutu tayin ile tekfir ikdar'ı lakine sahmel sar'i ve kızı Zeyneb badema Zeynebi merkumenin evlad ve evladına şürutu tayin eylediğine ikrarlığa hashile ser'i ve kızı Zeyneb merkumeye teslim eylediğine inkâr itdikde bin dahi beruce müruru tevlid ve alei mezküre ve itfei merkume kızı Zeyneb'e badema evlad ve evladına şarta ve tayin itdikden sonra tescil'i şer'i ve kızı Zeyneb'i merkumu teslim eylediniz hakim muma ileyh huzuruna Ali havece oğlu Ali Ömer Ağa ve Ebebekir Saki bin Abid Ebu namı kimesneler şahadetleriyle isbat idüb badet tadil veltezkiye şahadetleri şahadetleri makbule oldukdan sonra Ali mucibi şahadetiha ve bu hususda yedimce ita olunan fetadar'ı şerifeler mucibince hakim muma ileyh defu vakıf'ı evvelin sıhhat ve lüzumuna sahih şer'i ve sarih alemağı mezburu ber mucibi şartı vakıf'ı müvekkilem'i mezbure Fatma hatuna ehz ve zabt itmek için yedikce işbu hücceti şer'iyyeyi itaeyledi deyu tefririne muvaffak bir kıt'a hücceti şer'ie ibrazıyla def'ale mukabele idecek gabılistindak vekili merhumu emini isdar-ı cevabınla bündan akdem müvekkil'i mezbur Ahmed ile hakim muma ileyh hazretinde berüze muharrer taraf'a olduklarını bil cümle mazmun müknezi münker vekili mezbur Musa Ağa'dan berüce muharrem'i if'ayı ve mazmun hüccetini mübin'i beyyine taleb olundukda advel'i ihrar ricali müsliminden temna mahlesi sekkatından icad'ı Mustafa ima bin Mehmed Hızır Paşa mahlesinden ak beyk oğlu Mehmed'in Mehmed namı kimesnelerle celilşehade meclisi şer'a hazran olub iştişhad olunduklarına fil hafife bundan akdem müvekkilei mezbur Ahmed ile vekil'i merkum Musa Ağa Amasya hakimi Ahmed Nazif Efendi huzurunda tarafa olunduklarına vakfe-i mezbure abğı mezküru tarihi merkumda vakf idüb tevlit ve gamlesini kızı Zeyneb merkumeye badetül evlad ve evladına batnen bad'ı batan şürut ve tayin idüb tescil şer'i ve kızı Zeyneb merkumeye teslim eylemeniz vekili merkume Musa Ağa Oğlu havecazede Ömer Ağa Ebubekir Safi İbga Abdullah namı kimesneler şahadetleriyle isbat idüb badel tadil vettezkiye şahadetleri makbule oldukdan sonra hakim muma ileyh dahi nef'i evlele sıhhat ve lüzumuna hakim idüb gallei bağı mezkuru müvekkilei merkume Fatma Hatun ehaz ve zabt itmek için işbu hücceti tahrir ve imma ve temhiz idüb müvekkilei mezbure Fatma

Hatun yedine ita eyledi bizler bu hususa bu vech üzere saliler zişehadet dahi ideriz deyu bireri evai şehadeti şer'iye itdiklerine badel tadil velterkibe şehadetleri makbule olmağın mucibince vakıfı evlek sıhhat ve lüzümuna hakim sabıkı müeyyid'i hakim ol tavsiye galbeliği mezburu müvekkile'i mezbure Fatma Hatun kemagan ehaz ve zabt itmek üzere tenbih olunub Fima bad vakfı mezburun nefsi ve taksimine imahal mahd oldu cevi zilk harer'i fil yevmil hadi vel asrir fi şehri saferil hayr lisene-i esna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.57. / B.115

Sabika Hatun bilafına elhac Ebubekir Efendi Gürcüzade Şerif Bey Efendi bi Yezid Paşa ehamil Hac Abdullah Efendi Veli Hüseyin Muradba Esseyid elhac Mehmed Efendi bölük başızade Hasan Ağa topçu Şerif Ağa meydan İmamı Esseyid Ali Efendi ve İbiş Beyzade Musafa Ağa kalacı Seyyid Abdulkadir Ağa kalacı Memiş Ağa Özbe o Ali veziri Mehmet vüzeray Esseyid Ahmed o gayrihim.

S.57. / B.116

İşbu ikiyüzkırk bir senesine mahsuben keban madeni esmayun hasılatından olarak bu defa hazinei evvelii dokuz hamlei simi haninesi Ağası tayin olunan meaden'i esmayun valisi devletlu Salih Paşa Hazretlerinin Tatar Otubaşısı Salih Ağası Betile emna ve salimen Merzifon'a igdam olunduğu bu mehlei kayd olurdu 242 fi sene 29

S. 58 / B. 117

Ali Zeydi kadre ile tısyar olunmuşdur imdi bilad ve beyan olunduğu vechile amme-i emasil iman ezen'i şer'i olmayan if'al ve imalden ictinab ve ihtiraz ile üzerlerine farz olan evkat hesabı cevami ve mesacidde daire-i eshabı dairelerinde cemaatle edaya müdavemet ve eyamı cumada dahi eclı salavatı cumayı bade'l eda ve ikamesi mertebe-i vücutda olan dört rek'at sünneti müekkideye eda itmeksizin cevami şerifeden huruc itmeyüb ol vechile esir halde icrayı lazime-i diyanet ve ifayı senan-ı şittiyei cenab-ı risdiyet masi yed-i itimam ve mevaziyet eylemeleri hala istikmaline tarafınızdan aleddevam kemali ikdam ve nezaret eylemeniz kat'i matlub salinem idüğü malumuz oldukda ber vechi mesruh amel ve hareketle ihyayı dini mübine nisar'ı takdine-i cehd ve takat ve hilafından mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan ferman vacibul etba ve lazımul mütesalimin mazmun itaat'i makruratla amel ve hareket ve hilafından begayat nehasi ve fi niyet eyleyesiz şöyle bilesiz alamet'i şerife itimad kılasız tahriren evası'tı şehri muharremü'l haram sene isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 59 / B. 118

Mekteb Hocası Ali Efendi'nin berat suretidir.

Medine-i Amasya'da vaki^c merhum Hızır Paşa Camii Şerifince karibinde kain mekteb'i şerifinde hasbi muğlem ve sıbyan olan Esseyid Mahmud Bin Esseyid Ahmed hüsnü rızasıyla mutasarrıf olduğu muallim sıbyanlık mezkûreyi erbab-ı istihsakdan işbu nafi tevki refi'l san hakani mevlana Esseyid Ali Halife İbni Ebubekre feragat ve kasriye ve yedirde olan atik'i beratın dahi huzur'u şedide teslim itmekle merkum dahi esri vechile layık ve ha mel'i müstahik olmağın muallim sıbyanlık mezkûre fariğ'i mezburun kasrı yedinden merkume-i tevcih olunub yedine-i meciddir beratı şerife alışanım virilmek babında kazai mezbur naibi mevlana Esseyid Mustafa ve masi zeydi ilme arzla itmeğın mucibince merkume tevcih ve sadaka idüb bu beratı asmayun saadet makrunu virdim ve buyurdum ki ba^cde'l yevm mevlana merkum Esseyid Ali Halife İbni Ebubekir varub zikir olunan mekteb'i şerifde fariğ'i mezburun birine muallim sıbyan olub hidmet'i hazimesin mer'i müezzi kıldıktan sonra berüce hesabı mutasarrıf olub vakfın ruyı devam ömür ve devlet mebhun ve aya müdavemet göstere ve albabda ve tarafı ahirden bir vechile dahil ve taarruz ve hakimeler şöyle bilüb alameti şerife itimad kılalar tehiren el yevmi'l sabi^c aşri bişehri zilhicce eşşerife sene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 59 / B. 119

Mekteb Hocası Mali Efendi'nin yedinde olan Hüccet suretidir.

Medine-i Amasya'da vaki^c Hızır Paşa Camii şerifi karnibde kain mekteb-i münifde muallim'i sıbyan olan Esseyid Mahmud Bin Esseyid Ahmed namı kimesen Meclis'i şer'i şerif enurda yine Medine'i mezbure sekâtından Esseyid Ali Halife İbni Ebubekir namı kimesne muhızırza üzerine dava ve tefrir'i kelam eylediği bi berat'ı alışân mutasarrıf olduğu cihet'i mekteb'i mezkûre şüruata olarak ve Medine-i Amasya'da tab altı tebrağında altıkin nam demekle arifi mahalde kain bir tarafı nehri kebir ve bir tarafı mütevellî oğlu Deli Muhammed Bağ ve diğer tarafı Müfdi Oğlu namı zimmi bağ ve tarafı rabi^c tarik'i am ile mahdud ve mümtaz ve tahmina bir dönem miktarı bağ görümü müteveffiye Ayşe nam hatunun vakfı olub bağ mezkûrun hasılatı dahi vakfe-i mezkûrenin şartı üzere mekteb'i mezkûrun sıbyan muallimi bulunan kimesnelere şüruotu olmağla mektebi mezkûrda bir beratı alışana sıbyan muallimi bulunduğu hasebiyle bağ mahdud'u mezkûrun zabt ve tasarrufuna ve mahsülünü ehaz ve kabz'ı murad eylediğimde muma ileyh Esseyid Ali Efendi bağ meşkuf'u mezkûrda atale-i desti tadi ve fuzulî olarak zabt ve tasarrufuna tesaddi idiyor suval olunsun muma ileyh Esseyid Ali Efendi'nin bağ mevkuf'u mezkurdan bil külliye zabkef yedi matlub dur didikde gab'ı essuval muma ileyh Esseyid Ali Efendi cevabında abğ mevkuf mezkûru merkum Esseyid Mahmud'un takrir ve erası üzere

mektebi mezkürde sıbyan muallimi bulunan kimesnelere meşruta ve vakfiyeti benim malumum değildir. deyu bağı meskut mezkûrun ve vakfiyetini inkâr ideceğini vechi meşruh üzere bağı mevkuf marû'l beyanın vakfiyetini mübeyyin'i beniyeye taleb olundukda advel'i ahrar'ı rical'i müsliminden Amasyalı Emir oğlu Mustafa Alemdar ve Abdurrahman ve Ebil oğlu Mustafa ve Fakir oğlu Ahmed ve ak beyk oğlu Muhammed Paşa ve yavrulu karyelu Mustafa ve yavrulu mucitci Ahmet Ağa memun kimesneler lieclişşehâde mecasil'i şer'i şerife hazurun olub hazurun olub isra'l istişhad fi'l hakika bağı mahdud ve mevkufu mezkûr Amasya sakinlerinden müteveffaya Ayşe binti Abdullah namı Hatunun Vakfı müebdi olub şöyle şart eylemişdim ki bağı mevkufu mezkûr Hızır Paşa Camii şerifi garbında vaki mekteb'i şerifde muallim'i sıbyan bulunan kimesne mezkûru bağ bittevlıye tımar eyledikten sonra hasıl olan mahsûlatı muallim'i sıbyan bulunan kendüsü ehaz ve kabz ve yine kendüsü ehaz ve kabz ve yine gendü mesarif ve havalihine harc ve sarf eyleye deyu müteveffıye merkume Ayşe Hatun bu vechile bağı mezkûru vakfı ve habıs ve ol cihetle şart ve tayin eylemiş idüğünü bizler aba ve ecdadımızdan nesami'ci sahih ile maslumumuz olub ol vechile nesami sahihimize mebni bizler bu hususa bu vechile şahıslarız ve şehadet dahi ider ve zideyu esir biri edai şehadeti şer'ıye eylediklerinde ba°de'l tadil ve'l tezkiye şehadetleri hini kabûl'de vaki° olub mucibince bağı mahdud marel zikrin vakfiyetine ba°de'l hükmüşşer'i ve essuvali vaki bittaleb keteb olundu harer fi evail'i şehri ramazanul mübarek sene ehadi ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 59 / B. 120

Baş kâtib Abdullatif Efendi, Emin Efendi şer'i muhza, Muhammed Ağa

İkiyüz kırkbir senesine mahsuben Amasya Sancağı'ndan müracaatına mürteb'i askeriye liyesinin cem'a ve tahsar zımnında bir buyruldu. Vürud iden havecegân divan'ı esmayun saadetlu Ahmed Efendi Amasya'da müddet'i medide ikamet itmekle muhaddema tanzim olunan hidmetin zam olunan üç bin beş yüz seksan guruşun liva-i mezburun kazalarına tevzi olunan defterdir ki berüceat beyan olunur havrer fi evail'i şehri rebiül evvel sene-i isna ve erbain ve'l mieteyn ve elf.

Amasya	Gidegara	Havza
Hassı tere 967	Hassa sene	Hassa tere
	930	502
Ladik	Zalnun'u abad	Gelgizas
Hassa tere 465	Hassa tere 486	Hassa tere 215
Viray	Yekün cem'a	
Hasas tere 215	tere 3580	
Yalnız üç bin beş yüz seksan guruştur.		

S.60. / B.121

Sipah ve silahdar ve bölükgân erbaa tağyir olunan ocakların refii veilkası babında bi emri ali ve bi buyruldu samii vürud iden mühürdar yamağı izzetlu Ali Ağa'nın hizmeti mübaşiriyesi bin guruş ve bu mübası ikiyüz guruş ve beş vakit namaz cemaatle eda olunmak babın bi emri ali vürud iden tatar hazreti asafiye ikiyüz gürüş ve kazalarda matlubat'ı isticaline memuren vürud iden veli elfimiye ikiyüz guruşuna cem'an binaltıyüz guruşun Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunan defteriyedir ki berüce ati beyan olunur harren fil yevmil hamis vel işrin min şehri seferül hayriyesine isna veerbain ve mieteyn ve elf.

Amasya	Geregara	Havza
Hassı tere 232	Hassı tere 412	Hassı tere 224
Ladik	Zennun abad	Gelinkzas
Hassı tere 208	Hassı tere 128	Hassı tere 92

Viray

Hassı tere 92

Cem'a yekün tere 1600 yalnız binaltıyüz guruşdur.

S.60. / B.122

Sipa ve silahlar ve bölükgân erbea tabir olunan ocakların nefii babında sadr olan emri ali suretidir.

Desturu mükerrerrem mükerrerrem müşir'i mefhum rizamul alem miril emvarul camhur bilfikri essakıb müthimil mühamül enam birrail saib mümhid'i bünyan eddevlete velikbale müşide'i erkan essaadet vel iclal elmahkuf bisunuf'u ovatiful mülköl ala Sivas valisi vezirim Seyyid Muhammed Paşa edamallahu Teala iclale ve mefahirul kuzzat vel hükâm madenül fezail vel kalam Sivas kadısıyla Niksar ve sanisa vazıyla ve Turhal ve Osmancık kazaları tabileri zeydi fenlihim venefahirul emasil vel akran voyvoda ve ayan vücuh'a alili ve bil cümle iş erleri zeydi kadrihim tevki refii esmayun vasıl olacak malum ola ki devleti aliyye idi eddevam vesaltanatı semiyvei serimdi emizamımda sipah ve silah dar ve bölükgân erbea tabir olunan ulufeciyan ve gar ayayı yemin ve nisar ocakları fil ehli seferler v ukuunda serdarı ekrem bulunanlar maiyetiyle sefere aşmak ve gaza ve cihada durşub devleti Muhammediye'nin isniyamak üzere vazi ve ihya olunmuşlar ise de müruru zaman ile yeniçeri ve ecebeci ocakları müseaaanlara dahi bittakdimden fesad karışub hatta azman bilferde kutlu bulundukları ve katlarda hanine ve toğyan ve hurucu ali essultan tarikini ibtida bunlar açarak eşkiya yüzlerinden devleti aliyyeye nice mazeret ve vukua

gelmiş ol vechile metisi oldukları Sevi akvellerine mücazata mukden görmüş oldukları kahr ve tenbikden sonra min kabliirrahman üzerlerineerbazinet çukub gündün güne saifleyerek esir bir ocakdan kethüda ve halfa ve çavuş ve neferi namıyla bulunanlar sefer'i huzurda bir işe yaramayacak nüfusu kalilede ibaret kalmış olub hal böyle iken lediliktiza orduyu esmayunumla çıkıldıklarında bir senei bir müfzin bir iş salsız şevkdir bu kadar neferimiz var diyerek Gelitlu terfiyil mufligi itibar ve gendülerine müekkeli ithaz itmiş olunduklarından muvabikleri defterinde masturu esmalarına birazına aneye ve birazına tayin ve birazına taşralı ve birazına sergülü ve birazına filan deyudur isimler etlakıyla beheri muvacebede hazine-i amiremde virilan birkaç bin kişi ulufeden fakat kalilil mikdarı esame sahiblerinin ulufeleri serki firşiyile virilüb modasının eshabı emfkud olmak hasebiyle kendülerine müekkel kalmaktan ve bu cihandan bu güne zamandan berü beytül mal müsliminin bir yüzden dahi telif ve heTeretine bunlar sebeb olmadan olduğundan ve sufu asakire muhsus ulufeler ise mutalikabiyetil malik emri cihada mahsus mesarifi demek olub bu din ve devlete yaramayan eşhas elinde itlafa mesağ olmayub hususa saltanatı seniyye idi eddethamımda daima ilayı kelimatullahulaliya ve ifayı farizia cihad ve neferi zımında o cihada ve din ve devlete yarayacak merteb ve menuf7u asakir'i islamiyenin lüzumu ve ahmiyeti hnesabul vakit havil hal farzil müşayasında bir kaideye münbetih olmayacak cihetle bi avn ve inayet hazreti beri ittifakı am'ı ile yeniçeri ocağı'nın namı nişanları ravi arızından kaldırıldığı misillilü bunlar dahi bir muktezayı şeriatı mazhara külliye refi ve ilga ve yetufife teala bundan bundan böyle beytül mal'ı müslimini ma vazı senei tahsis ve tehikeye müekkel idenleri hazi ve bilatı teclis zımında eshabı na mevcud esameler dahi umumen mahu ve terkiben kılınması hususu sarayı hümayunumdan akid olunan meclisi şurada sabık ve esbek şeyhülislam ve vüzerayı azam ve süduru kiram ve ulemayı ilam ve ricali devlet ebed'i kıyamımın beyrinde icma geli ve infak'ı eda ile karargir olarak bu vechile zikr olunan ocakların refi ve ilga ve eshabı na mevcud'u esameler umumen mahvuv ve terkibin ve yedlerinde olan sancaklar ehaz olunmuş keyfiyeti iktiza iden mahallere mahsus evamiri aliyyem izdar ve tüyarıyla neşr ve ilan kılınmış olmağla siz ki veziri müşarün ve kadı naibler vesair muma ileyhimsiz siz dahi keyfiyeti yani bundan böyle memaliki mahsai salinemde sipah ve silahdar ve bölügân erbaa namı ve anlara mahsus olan kethüda birlikmeleri külliye refi ve imha ve der saadetimde sahibleri na mevcud olan mecmu levmine ve esameler refi külliye terkibin ve ilga kılındığına iktiza idenlere ifade ve tebyin ile ol taraflarda salif'i ,mezküre ocaklaramensub olunan bundan böyle sair ikra ve mümin misillilü cenib'i şeriat'i gurrenden ve tarafı eşref padişanemden müteabin mensub olan vali ve hakim'i şer'i şerif vesair memleket-i zabtına itaat ve inkiyad iderek ve cümlesi arz ve edebleriyle kâr ve kesab ve vücerat ve hirasat ve ticaret ve sanaatlarıyla meşgul olarak herhalde muktezayı şeriatı mutahhara üzere hareket eyleyesiz ve içlerine hilafi

şeriatî gurra hareketi vukua kılındın ve işbu emrû ferman saliname mugayir sefer'i sai bilmeğe ceTeret idenlerin icraatı tediblerine dakikai fevt olunmayacağına göş üsüşlerine ilga olmagına emastemam ve mübaderet eylemeniz fermanım olmağın şurufu biz südür olan hattı esmayun sevkettmakrun mülukânem mucibince ilanen ve ifhamen ve tenbihen ve ikdamen mahsusa işbu emri celil elkadrih isdar ve ile tisyar olunmuşdur imdi mazmun emrû ferman şanımanemi.

S.61. / B.123

Ol tarafda iktiza idenlere ilan ve işaetiyle tayralarda işbu ocağı mülgalara mansub bulunanlar bad'ı izin'i sair ikra ve müminin misillilü şer'i şerifden ve taraf'ı saltanatı seniyyemden mansub vilat ve hakim ve memleketi zabitlerine itaat ve inkiya ve eylemeleri ve esbabının istihsale ikdam ve mübaderet eylemeniz matlubu cihandarenem iddüğü ve bu babda edni mertebai muhalefet şer'i şerife veemir ve iradei salinem muğayir hareket vemerkuuna rızayı şerifim olmadığı malumunuz oldukda bir minval'i muharrer amel ve harekete bil ittifak'ı meziyed'i sai ve gayret ve hilafından tevki ve mübaadet eylemeniz babında ferman'ı lişanım sadr olmuşdur.

S.61. / B.124

Adalet buyrulduzu suretidir.

Şeriatışiar Amasya kadısı faziletlu efendi zeydi Fadıla ve müezzun bil ifta Faziletlu efendi Zeydi takva ve kıdvetül emacid mütesellimimiz izzetlu Ali Bey Zeydi Mecide ve mefahirul emasil Ayan'ı vilayet ve vücuhu memleket bilumum iş erleri kadrihim inha olunur ki kaffei memalik hassına salinede temkin olan Fukarayı raiyet ve sekanı memleket ve dimci canib-i reyis izzet cümleinin suda nesben istinaat olmaları cümle memurun taraflarına vacibei uhdei memuriyet iken bu kazaya tarafınızdan ihtimam olunmayarak bu müba ve teamiye ve tütün ve kahvebiha ve tahsildariye ve bahanei saire ile tevzi vedeftelerine doldurarak bu keyfiyet Amasya ve kazalarında ve kararlarında olan cazine fukaranın perişanı hallerine müstakil alet'i olub halbuki fukarayı raiyetin bu vechile pardei ruhuna ve hisarolmalarına emri bari ve rızayı padişah olmadığı derkâr ve bu hususun bir tahtı nizama edhaliyle habab'ı hazreti padişahiye isticlab davat-ı hayriyeye müdavemet lazım'ı uhde'i hükümdar'ı bin olmakla bade izin mütesellim tarafından bir kazaya kaza tarafından gidene tahsildar memur oldukları malı tamamen tahsil itmedikce hidmet olmayub hini hatamında adet'i belde üzere hidmeti mutedilesini almak vememur oldukları mahalde bir emre karışmayub ve bir kimesneden bi gayrihak bir akçe viricei almamak tahsiline memur olduğu malı tahsil itmeksizin gelür ise hidmet verilmemek ve eğer hidmetil müsıl olur ise bundan olunub fukaraya resa olunmak ve nefsi Amasya kazalarına bu

tarafdan ve ol tarafdan memuren gönderilan mübaşiran ve müruru obure tütün ve kahve virilmeyüb ehli keser tütün kahvesini kisesinden içmek ve yine ağmaz olunarak virilmiş olur ise defteri teveziden ihrac olunub mütesellim ve ayan ve vücuhu saire tedib olunmak ve hazinegân taifeleri katar ile kazalara karalara gündende avai ve zevaid ve şunu bunu istirem diyerek sair bahane ile bir gurus alınmamak ve ahali tarafından dahi virilmemek ve miham ikimiz bulunan yen ve yiyecek ibni kanaat idüb ve ziyadeyim yiyecek metaliyesiyle bir f erde rahide olunmamak ve ahali tarafından ve davacısı meydanda olmadıkca mesude ile bir f erde mübaşir tayin olunub edgac ve izrar olunmamak ve kaffei veavi şer'i şerife havale olunarak tarafı şer'idan ilam olunub ona göre iktizayı şer'isi icra olunmak ve dava tevizir olduğuhalde hidmeti mübaşiriyesi ber mucibi emri ali med'i mütemriden olunub ona göre iktizayı şer'isi icra olunmak ve dava kıyafetiyle ve arzı mübiyle olub bir kimesneden bir kimesneye tadii ve vukua gelmeyerek fakat reayanın esayisi hallerine müTereat ve kapuk ve tapusuz taifesi kaçza ve karada gezdirülüb zabt ve rabt memlekete cümle tarafından ikdam ve bundan böyle vkuuu bulan mesarifi beldeye cümle tarafından biltedkik imastemam olunmak ve fima bad mesafireti iktiza iden hidmei devleti aliyye ve memurin saireden piyadeye yirmi gurus ve süvariye üç gurusdan ziyade yevmiye ve teammiye virilmemek ve esvak ve pazarda fervhat olunan akvatı yevmine ve erzak'ı lazime vaziai sairei layık viracı üzere bey'i ve şıra itdirilmeyüb terhine dikkat ve nezaret olunmak elhasıl kaffei etvar ve harekât ve umur ve mesalihâtı vefatına tatbik-i ahrir hususu emri hazreti bari ve rizayicenabı cihandarı tevfiğ idüb zikr olunan ve sababa hakim'i şer'i ve mütesellim müfti ve ulema ve vücuhu saire taraflarından bil ittifak nasib fazli ihtimam hilafına ceTeret ve imaz mesai mahleye mübaderet emri olub hayrul nur ise esir kim olur ise olsun mücazat'ı seriyyesinin icrasında dakikai fevt olunmamak ve hilafı rıza hareketde bulunanların tarafımıza inhasında tekâmili vukua gelür ise mütesellim ve hakim ve ayan ve vücuhu tedib olunmak masum olmağla imdi siz ki muhatabın muma ileyhimsiz keyfiyet malumunuz oldukda bu tenbihat ve vesayanın harfi tecrif icrasına bilittihad dikkat ve hilafeti tecviz ile muatib olmadan nefesinizi vekayaya müsarcat eylemeniz babında divanı eyaleti Sivas'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar ile irsal olunmuşdur yine teala gerekdir ki vechi meşruh üzere mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından hazr ve mücanebet eyleyesiz deyu 242 fi sene 5

S.61. / B.124

Bu defa canibi hazret velinimeden asker hususu içün bi buyruldu vürud iden peşkir ağası izzetlu Mustafa Ağa'nın hidmet'i ve teamiyesi binüçyüzelli gurusdan zikr ati kazaların hassaları budur ki berüce ati beyan olunur harer'i fi evail rebiülevvel senei sani ve mieteyn ve elf.

Amasya	Gidergara	Havza
Hassı tere 365	Hassı tere 351	Hassı tere 189

Ladik	Zennun'u abad
Hassı tere 175	Hassı tere 108

Gelinkinas	Viray	Cem'a yekün tere 1350
Hassı tere 81	Hassı tere 81	

Yalnız bin üçyüz elli guruşdur.

S.62. / B.125

Bu defa adalet buyrulduyuyla vürud iden tataran hazreti velil nimeyeden Mehmed Ağa'nın hizmet ve teamiyesi cem'an beşyüz guruşun Amasya Sanacağı kazalarına tevzi olunan defteridir ki berüce ati beyan olunur arziki evail'i şehri şehid rebiül evveli sene-i sani ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya	Gidegara	Ladik	Zennun'u abad
Hassı tere 135	Hassı tere 130	Hassı tere 65	Hassı tere 45
Viray	Gelinkiras		
Hassı tere 30	Hassı tere 30		
Cem'a yekün			

S.62. / B.126

Asakiri mensurei tahrir olunmak babında vürud iden buyruldu suretidir.

Şeriatı şiar Amasya kadısı faziletli Efendi Zeydi Fazıla ve müezzün bila fena fezalitli Efendi Zeydi takvah ve kıdvetül emacid vel ayan mütesellimimiz izzetli Ali Bey Zeydi mecide ve mefahirul emasil vel akran agan vilayet ve vücuhu memleket vesair memleketi vesair iş erleri zeydi mukadderihim inha olunur ki ameye malum olduğu vechile yeniçerilik namı ve nişanı külliye ortadan kaldırılmış ve bil lütfullahe teala der saadet de ve Anadolu ve Rum ilinin bazı mahallerinde asakiri men surei Muhammediye kaydıyla talim ve talimlerine mübaşeret kılınmış ise de işbu asakir'i ledil hace din ve devletimiz düşmanlarıyla mukabele hidmetinde istihdam kılınmak üzere tertih ve tehir olunmakda olduğundan teksir ve tevfi vacibeden ve Sivas Eyaleti asakiri mahalli olmak cihetle eyalet merkumeden vakıa münasib kaza ve karadan baş altıyüz yahud peyk'i neferimi olur ya hasa dahi ziyade ve noksanımı olur der saadet için asakiri tehiri erait buyrulub şöyle ki işbu neferatı alel ve isfamdı salem ve namıl ifa vegice ve tavana ve beykâr olmak

vemukaddemleri der saadeta ayak basmışlar gidübden ve bu defa vilayetlerine refi olunan takımdan olmamak vilayetlerinde dahi aba ve şalvara vüsugane itmek yemeğe alışmış fakiril hal adamlar e vladı olmak kanu tenamei esmayunu muktezasından işub gidecek asakire bad'ı cüsule itmek ruhsat virilmeye dahi izahatdan olmağla keyfiyeti zeyri iradem de alan mahallere tehir ve iş'a ile zikr olunan mikdarı asakiri alel veemrazdan salim ve bikâr ve gence olmak üzere tehir ve yüz nefer tecmi itdikce yanlarına adem'i terfil ve yol buydusu ita ile der saadete tesbih olunmak babında tarafıma hitaben bir kıt'a emirname'i samii sidarına nasi vürud itmiş bigayetallahu teala medine-i Sivas asakiri matlubenin tehirine mübaşeret kılınmış olup peyderi kaza ve kasabat ve karada zikr olunduğu vechile tasana ve güzide ve müstesna yakınlar gelüb yazılmakda idüğü ve bu hidmet ve hidmatı aliyyei diriyyeden olduğundan gayri derik7i mezkürede bulunanlar refaat'i darın olacakları ve refine refine esirleri tarafı saltanat seniyyeden envai neam'ı cemileye müstağrik olarak mazhar'ı tevcihat'ı hazreti padişahı olacağı malumunuz oldukda siz dahi kaza ve karanız'ı ahaliyelerine ilaline ve iş'a iderek o makulemizinde ve güzide yakınlar gelüb asakiri mensureye yazılmalarını tergib ve ifade ve ehli takdir taleb olur ise irsaline bil ittifak dikkat ve gayret eylemeniz babında divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu tehir ve isdar vepeskeri ağamız izzetlu Mustafa Ağa ile irsal olunmuşdur inşallah teala vüsulunda ber muceb'i buyruldu amel ve hareket ve hilafından bigayet'i hazr ve mücanebet eyleyisiz deyu 212 sene'i uhde.

S.62. / B.127

Medine-i Amasya mahellatından Üçler mahallesi sakatından ibin bundan akdem'i fevt olan seniye-i ala namı müteveffanın sadrıben sağır oğlu Mustafa babası müteveffayı mezburda münfil emvali mürusasını hafız ve tasviye umuruna bundan sebkü' bi hüccet şer'ie vasi takib olunan Seyyid Mehmed bundan akdem fevt olup sağiri mezbure bu defa mecide vasi teşebbüs olunan Fatma Hatun'un taleb olmasıyla sağiri mezburun cem'i terekesi tehir ve nazırı Esseyyid Mustafa marifeti ve marifeti şer'ik yegân muhasebesi ruiyet olunub badal ihrac elmesarifi tanzim olunan sağiri mezburun terekesi defteridir ki berüce ati beyan olunur haner'i fi evasıt şehri relaiül evvel senei isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Seyyid Muhammed nanında
Tere 952

Şam'ı kabah'ı biha
Tere 50

Mevcud ve bikcei çift'i
Tere 30

Servi sandık'ı
Tere 30

Eddecei döşek'i

Tere 20

Eddecei yorganı

Tere 10

Yasdık'ı

Tere 6

Muhasısai

Tere 18

Kırkbir senesi tımardan hasil hanta

kile'i tere 112

Şair'i

Tere 30

Mahduc'u

Tere 10

Raribiha

Tere 7

Beş senelik tımar hasılatı

Tere 725

Beş senelik bağı iradı üzüm'ü

Tere 75

Akri karyesinde değirman

Beri tere 50

Cem'a yekün tere 14582

Çakallarda kain üzümlük bağ

Tere 150

Minha elihracat

Sağiri mezburun babası dinine

Virilan tere 200

Üzümlük bağının beşlisinde belmei
ve birar sene virilan tere 50

İstimar harici için firdar ağaya virilan

Tere 25

Cem'a yekün el ihracat tere 6832

S.63. / B.128

Medine-i Amasya mahlatından devehane mahlesi sakatından ikiz bundan akdem fevt olan Seyyid Mehmed Osman namı müteveffanın veraseti zevce'i metrukâsı Fatma ile kebire kızı Ayşe naman kimesnelere muhasara olduğu badel tahkik eşşer'i müteveffayı mezburun veresi kibarı taleb taleb ve iltimasıyla tahrir ve takdim ve beynel verese bil farizai eşşer'iyeye tevzi ve taksim olunan müteveffayı mezburun terekesidir ki berüce ait beyan durur harer'i fil yevmil salis aşer min şehri rebiül evvel senei isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Coka benşe'i

Tere 100

Cevka şalvar'ı

Tere 30

Müstamil cokasi

ideselik'i tere 3

Sarı Tosya Şalı'ı

Tere 3

Kahne sarık'ı

Tere 3

Köhne kürek'i

Tere 5

Nefnin mea pelaseka

Tere 20

Kilim'i yan'ı

Tere 25

Köhne hal'ı

Tere 3

Halı seceade'i

Tere 3

Kihne kilim'i

Tere 20

Köpne döşek'i

Tere 20

Köhne atlas yorgan'ı

Tere 10

Köhne yasdık'ı

Tere 12

Fesi imea kamlerik'i

Tere 10

Köhne minder'i yan'ı

Tere 10

Kahve takımı

Tere 5

Evanul hasiyesi 40

Tere 120

Çakallarda kain üzümlük bağ'ı

Tere 250

Yine çakallarda harabe yapa

Tere 50

Yine çakallarda beş kile nohudum İstiab ider mülk tarla

Tere 200

Fevcih köprü başında kain bir kıt'a bağçe

Tere 200

Kara sağır öküzü çift'i

Tere 40

Kısrak baha

Tere 76

Gümüş öküzü çifti

Tere 150

Kara sağır ineği

Tere 75

Tosun'u meg dana'ı
Tere 12

Mahda'u tere 22

Hanta kilei fi ter

Şair'i kilei

200 Tere 52

Ebnai şeri irad'ı

Mir'i devat'ı menzil

Tere 20

Tere 11

Mahlei mezburda bir bab'ı menzil'i baha

Tere 1500

Efkiri karyesinde gört hacı Ahmed Zimmetinde

Tere 310

Çayırılı karyesinde

Virmişli evrasakçı zımında

Tere 170

Tere 100

Cem'a yekun Tere 4324

Minha elihracat

Techizi kesfin bi vasiyet

Resmi kısmet Emine'ye çokdariye

Tere 183

muhzaraya Tere 78

Zevcesi Fatma Hatun'a Bir vasiyeti dini

Yine zevcesine mehri muecccele

Tere 300

Tere 200

Dezvi Abdülkadire bi vasiyet

Darendeliye elice Bahadin bi vasiyet

Tere 500

Tere 50

Kâsdekzade Fayıga Ali Bey'e

Yakını sağır Mustafa'ya

Bi vasiyeti dini

bi vasiyeti din

Tere 202

Tere 210

Ve imadı Ömer Ağa'ya bir vasiyetden bih

Tere 15

Yekün elihracat tere 1126

Sahilbab littaksim beynel verese tere 2697

Hassai bintül mezbure Ayşe tere 2360 fi 12

S.63. / B.129

İkiyüzkırkiki senesine mahsuben Amasya Sancağından bi emrai mübayaası mürettib olan bin rais'i ağnamın aynen tahsili Fukaraya asret olunduğundan sabıki misillilü beşer guruşdan bedeli tahsil olunmasına iradei aliye iflak itmekden naşi beher ganem beşer guruşdan beşbin guruş ve hizmeti mübaşereye beşyüz guruş ve teamiye üçyüz guruş ku cem'an beşbin sekizyüz guruşun livai mezbur kazalarına tevzi olunan defteridir ki berüce ati beyan olunur havren fil yevmil hamis fi şehri rebül ahir lisenei isneteyn veerbain ve mieteyn ve elf.

Amasya	Gidegana	Havza
Hassa tere 1559	Hassa tere 1488	Hassa tere 816
Ladik	Zennun'u abad	Gelinkirası
Hassa 744	Hassa 457	Hassa tere 368
Viray	Cem'a yekün tere 5800	
Hassa tere 368	Yalnız beşbinsekizyüz guruşdur.	

S.64. / B.130

Kırkiki senesine mahsuben ağnam mübayaası fermanı suretidir.

Mefahirul kuzzat vel kalam maadenül fenail vel kalam Amasya Sancağı'nda vaki kazaları ve naibleri zeydi fazlihim ve kıdvetül emacid velayan Amasya Sancağı mütesellimi Zeydi mecide ve mefahirul emasil vel akran ve zabitan ve iş erleri ve bu hususa mübaşir tayin olunan hassam'ı kasab başısı tevabiatından Ahmed Zeydi kadrihim tevki refii esmayun vasıl olacak malum ola ki tayiniyat'ı miriye ve mugayyat'ı saire-i lazimesi için dergâhı malum kapuccıbaşılardan hassam kasab başısı iftihazül emacid vel ekarim elhac Mustafa damı mecide marifetiyle tevzii kızım kılan lehmi tayinatı lazimesi için Rum ilinin üçer kollarında vaki kazalardan merteb'i ağnam tayinatı miriye'nin teksirine binaen vefa itmediğinden Anadolu canibinden ağram'ı mübayaası hacetimis itmekden naşi işbu ikiyüz kırkiki senesine mahsuben dahi sabıki üzere mübayaası tertib olunan ağnamdan Amasya Sancağı'nda vaki kazardan kayun kılınmadan ihrac ve derün emri şerifime mevzuen irsal olunan sureti defter'i atik olduğu üzere tarh ve tehmil olunan ağnamı ber mucib'i şürotu damuzluk ve sagmalı ağramları olmayarak erkek ağnamın beher reisi yetmişer ve kasırmaya alınmış ve toklu ve gibi şebşek gırgır ve erkek geci alınmış parederi icab iden bahaları eshabına virilerek mübayaa ve der saadetime irsal ve aynen edasında Fukaraya asret olur ise beşer guruşdan beher reis'i bedlen tahsil ve mübaşirine teslimen tısyar olunması hususuna mübadet olunmak fermanım olmağın

hassai işbu emri alışanım isdar ve irsal olunmuşdur imdi vüsulunda bilade beyan olunduğu üzere siz ki mütesellim ve kuzzat ve tevvab ve ayan ve zabitan muma ileyhimsia livai mezburede vaki kazalardan mübayaası merteb'i ağnamın berüce tekml irsal ve aynen irsaliha asret olur ise beşer guruşdan yedli tahsil olunmak matlub'u seniyyem idüğü makmunuz oldukda mucib'i muktezasının icrasıyla ağram mertebai merkumenin aynen ve olmadığı suretde bedlen sercat'i mübayaa ve tahsil ve tebsili hususuna müTereat eyleyesiz ve senki mübaşiri merkumun sen dahi muktezayı memurunun üzere ağnam mertebai mezkûreye vakit ve zamanıyla tahsiline dikkat ve edasında tanid ideri olur ise dersaadetime inhaya mübaderet eylemeğin babında ferman-ı alışanım sadr olmuş dur dimeği hükmü şerifimle vardıkdi bu babda verhi meşruh üzece şarkiyaktai südur olan işbu emri şerif celilişşane vacibul etba velazimul el mütesalimin mazmun münifi birle amel olasız şöyle bilesiz alameti şerife itmad kılasız tehiren elyevmil salis aşer şehri seferil haber lisenei isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.64. / B.131

Van kalasına memur kılınan zaireci halifelerinin fermanı suretidir.

Akza kuzzatül müslimin evveli vel akal muvahhidin madenül fazl vel yakın rafiü islam eşşerhine veddin varis ulumul enbiyai vel mürselinel muhtekin bimezidi inayet emlatı main mevlana kadısı zidet fezaile ve mefahirul kazzat vel hükkam madenül fezail vel hükâm der'i aliyymenden Van kal'asına varınca isnayı raide vaki kazaların kazaları ve naibleri zeydi fazlihîm ve mefahirul emasil vel akran'ı ayan ve zabitan vesair iş erleri zeydi kadrihim tevkii refii esmayun vasıl olacak malum ola ki kalasına mecide tehir olunan hemireci nezaretine hazine bir kere kavri ve bir kere atışlı talim eylemek için hamire-i hanei amirem ocağından kanende mahir iki neferi hamireci halifenin memur tayin kılınması hususuna irade i aliyym teallik idüb ol vechile ağram ve irsal o lunmuş olmağla imdi siz ki mevlana ve kuzzat ve tevvab ve ayan ve zabitan muma ileyhim vesairlerine halife-i merkumen isnayı rahide perikneferin tahtı kaza ve hükümetine dahil vasıl olur ise birer gicelik iktiza iden tayinatlarıyla ihmal ve isfallerine lazım kılan arbe-i hayvanet ahali kazanın tekâliflerine tekfandarın ve ita vebir kazanın arbei ve hayvanatı ahiri fezaı tecavüz itmeyerek kaza bikaza nakl ile bir'an akdem sub'u memurelerine emirleri hususuna mezidi sai ve gayret eylemeniz fermanım olmağın asitei işbu emri alışanım isdar ve yedlerine ita ile irsal olunmuşdur imdi keyfiyeti mantuk emri şerifimdir malumunuz oldukda fermanım olduğu vebil edebiyân kılındığı vechile halifei merkuman esnayı rahide ahiri genefgezin tahtı kaza ve hükümetine dahil ve evasıl olur ise birer gicelik tayinatlarıyla ihmal ve isgallerinin tahmiline vafi iktifa iden arbe ve hayvanatı ehali kazanın tekâliflerine nokzandarın ve ita olunarak ve bir kazanın arbei hayvanatı ahir kazaya tecavüz itmeyerek

kaza'i bakza nakl ile bir an akdem sub'u memurelerine ısrarları husususan müTerecit ve avik ve tehir'i misillilü hareketinden tevki ve mübahat eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle.

Vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şakiyaktai südür olan işbu emri şerit celilişşanımın mefmun menfi üzere mieteyn ve elf. Amil olasız şöyle bilersiz alameti şerifime itimad kılaz tehidenden elyemissani aşer şehri rebiülevveli sene-i isna veerbain ve mieteyn.

S.65. / B.132

Asakiri mensurei Muhammediyeye yazılan Sivas Sancağından Amasya'ya vürud iden yüziki neferin der'i aliyeye irsal için sadr olan buyuruldu suretidir.

Bitevfigallahu Teala Sivas'dan Üsküdar'a varınca yol üzerinde vaki kazaların kuzzaüt ve tevvabı fezaikâr efendiler Zeydi almihim ve mefahir el emacid vel ayan müslüman voyvoda gün ve ayan ve zebitan izzetlu refeatlu ağalar zeydi mecidehum mer'i umumen iş erleri inha olunur ki bifayetullahu teala der saadetimde tahrir ve talim ve talimlerine ma nimet buyrulmakda olan asakiri mensurei Muhammediyeye yazılmak için Sivas Eyaletinden matlub buyrulan malumul mikdarı neferatdan her yüz nefer'i tecem'i itdikçe yanlarına avm'ı terfik virilerine hul buyruldusu ita olunarak der saadete tesyir olunmak muktezayı iradei aliyeden olmakdan naşı Sivas Sancağından tahrir olunmakda olan asakirden yüz iki neferi bu defa darende-i buyruldusu alay başçavuşumuz Seyyid mehmed Ağa'ya terfika ber mucabi iradei seniyye der saadete sevk ve irsal olunmağla imdi baş çavuşa muz muma ileyh istikham eylediği yüz iki neferi payede asakir dört nefer adamlarıyla her kanfikizin kaza ve kirasına vasıl ve dahil olur ise birer g ice mesafiret ve levazimu mühimman nevazilerine mübaderet ve aşakiri mezküre payedei makulesinden olmağla biliktiza oturak istedikleri yerde ikametlerine himaneat olunmayub mutredil konaklar ve kariyeler tertible mashuben bisselame suba memurlarına.

İğrame müTereat ve şayidri neferatı merkumeden hastalanub veyahud yorulanı olur ise raküblerine muktezayı arbe ve hayvanatı saire ihracıyla frefah'ı hallerine gayret ve yollarda konak ve cihet'i saire ile zahmet ve meşakkate giriftar olarak asakiri mezküreye fütur gelüb dağılmak veyahud bir güne halel gelmek lazım gelir ise konağı kazada olur ise olsun taraf'ı saltanatı seniyyeden muahaza ve muatib olmağınız muhakkak bilüb ona göre harekete mübaderet ve bir halde eş peş hal ve aramak billeri esbanın istihsaliyle mashuben bilselaga berüce indal konaklar tayin olarak birbirlerinize isalei müTere at eylemeniz babında divın eyalet Sivas'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar ve ep'a irsal olunmuşdur inde teala vüsulunda ber maceb buyruldu amel ve hareket eyleye siz deyu 242 fi 25 vüsulu imsa 242 fi

(Tereke) Amasya'da ölen Hamza ibin Yunus'un terekesi

S.65. / B.133

Kırşehirli ahalisinden olub Amasya'da Zenbilzade Hanında sahiret'i sakine ikiz fevt olan Hamza bin Yunus müteveffanın zahirede varisi maruf ve marufesi olmayub terekesi canib beytülmale aid olmağın ol makale canib beytülmale haid olan terekeleri hala Amasya mütesellimi utufetlu Ali Bey Efendi tarafından vekili serisi olan kavas'ı marifeti şerile tahrir ve takvim ve Ağa'yı muma ileyh tarafına teslim olunan müteveffayı mezburun terekesi defteridir ki berüce ati beyan olunur harrer fi esasıtı şehri rebiul evvel senei isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Dimi yasdık'ı	Dimi döşek'i	Yenice tub'u
Tere 122	Tere 192	Tere 182
Malunesa tob'u	Bez tab'u	Sarık'ı
Tere 12	Tere 92	Tere 82
Yorgan yüzü 4	Örtü'ü 4	Kuşak'ı
Tere 122	Tere 3	Tere 13
Başnımeyan kuşak'ı	Küçük kürek'i	Keçe'i
Tere 3	Tere 6	Tere 12
Urgan'ı	Harde vasıt biha	Saban demürü'ü
Tere 6	Tere 6	Tere 32
Eskiye'i	Fındık piring ceviz biha	
Tere 3	Tere 582	

Cem'a yekün Tere 444

023

Hanı mesafı meatilaliye ferunihada

421

044

Resmi adi ve mesarifati saire ferunihada

377

Sahil baki üçyüz yetmişyedi guruşdur.

S.66. / B.134

Meni ve nizamına dair mektub velil taminidir.

Gurtumab vilayeti Anadolu'nun solkolu tabir olunan mahlin yemin ve yaşarında vaki kazaların kuzzat ve tevabı efendiler bedessalam inha olunur ki cümleye malum ibka üzere bir müddetenberü fevain'i arifeye ve nizamatı mülkiye'i saltanatı seniyyeye layıkıyla bakılamadığından her bir şey dorukumundan çıkmış ve ez cümle asitanei saadet bir takım aslı ve naslı na makım serseri istihas ile dolmuş olduğundan mukaddemce o makulei eşhası mechule takım takım vilayetlerine tard ve def olunarak İstanbul ve havalisi tedhir olunmuş ise de bundan böyle dahi gerek derun asitane ve etraf ve havalisinde o misillilü işsiz ve güçsüz aslı ve nesli belürsüz eşhas bulunmamak ve umuru esrafa dahi layıkıyla dikkat ve itina kılınmak üzere bu defa bi iradei seniyye tarafı devleti aliyyeden mahsusen ihtisabı itası nisb olunarak kadim muhatabların usul'ü memuretleri vakit ve hale göre bazı nizama rabt olunmuş ve İstanbul civarında bulunan derbendlere veliyemin evtasına vesair lazım kılan mahallere ihtisab ağası tarafından dahi birer memur tayiniyle bade izin muktezayı irade-i seniyye-i ve firarı kebir olan nizamı mucibince taşradan der saadetime gelecek eşhas derbendlere geldikde ihtisab ağası memurları bunların zey ve şahıs ve haline ihale nazarı dikkat birle eğer ruiyeti maslahatı veyahud bir kare sülük için gelmiş ise salıvirüb eğer gelen şahıs İstanbul'da askeri veyahud etba olmağla veya sanaata elverir makuleden olmayub mücerred icrayı arz'ı zimnında veyahud şöyle serserice gelmiş ise ihtisab ağası ol kimesneyi bil istintak hal ve şanını gereği gibi anlayarak o yefunesizliği tebyin ider ise kebir ve iade olunması sureti firarı kebir olmuş olduğu beyanıyla bade izin o müsillilü o yakunosuz eşhas ve bi tahsis bu defa dersaadetden terd olunların vakta minel esfat salıyor mamülleri Anadolu ve Rum ili tarafından olan vilat'ü azam ve mutasarrıfın ve muhafızına tarafı eşref hazreti serdarı ekremiyeden iktizasına göre mekanib'i samiye tahrir ve tesbih ile tenbih ve tekid olunmuş olmakdan naşı bu hususa sizler dahi tarafınızdan layıkıyla itina ve dikkat ve sahihi maslahla taşralardan geleceklerden zinhar ve zinhar mahallerinde harac'ı tezkire virmek veya namı ahir ile bir akçe almakdan tevki ve mübaadet eylemeniz beyan mektubu tehirine bari olmuştur abe teala vusulunda berüce muharrer amel ve hareket ve hilfatından bakayat hazr ve mücenebet eyleyesiz vesselam 242 fi 17 kudüsbenâ

El asri vasizade Mehmed Tahir Ami Ashima

S.66. / B.135

Zikre ayların faimi dolayı fermanı suretidir.

Kıdvatül tevvabül münşiriin Amasya kadısı naibi mevlana zeydi alime tevkii refii esmayun vasıl olunmak malum ola ki sen ki Amasya naibi kisseyid Mustafa ve babası

zeydi alimesin cüddei saadetime varid olan ilamında Amasya civarında Karaağaç namı mahalde inha gayri memlureden nehi kebir üzerine mevzu kanlı dolab demekle meşhur dolab'ı eshabından Hacı Hasan velhac Muhammed ve Hacı İbrahim vesair malumul ismi kimesneler Ahmed'i meclisi şerife envarda zikr olunan dolab'ı zırasında maen diğer dolab'ı eshabında Ali ve Suhte oğlu Hacı İbrahim ve Kara Hasan ve taş emali Ahmed vesairi muvacehelerinde zikr olunan dolablar kadimul eyyamedenberü divan idegelür ikiz'i merkum'u Ali vesair meşezikleri dolablarının bendelerini tağyir birine çifte bend'i ihdas eylediklerinden marül zikr kanlı dolabın davratına halel vezarar'ı tari olmağla mezkûru çifte bendin adem ve tağyiriyle vaki olan zararının men'i ve def'i muradımız didiklerinde merkum'u Ali vesair meşzikleri cevaplarında zikr olunan kai dolabın devratına zari olan halel ve zarar'ı mezkûr çifte benden naşı olmayub açık sabikul zikr kanlı dolabın kendiye mahsus olan yine harebe olub ademi tamidinden naşı olmağla mezkuru çifte bendi hadem ve tağbirden imtina iderüz didiklerinden husus'u mezbur mahlinde şer'ile ruiyet ve has olunmağa muhtac muvaveden olduğundan kabli şer'idin bibağriz'i müslimin müd'in ve müddei aliye vesair erbab'ı vukuf eyleyesiz lefi ebyan bendeler üzerine varılub keşf ve muayene olundukda fil hakika salifil zikr kanlı dolabın davranana vaki olan halel ve zari menkur çifte meydan naşı olmayub ancak kanlı dolabın kendüye mahsus olan menidin harebe olub adem-i tamirinden naşı olduğu bil mesahde zahir ve mütebeyyin oldukda marel zikr kanlı dolab eshabı merkumun bi vechi mucrizden men olmuşlar ise de merkumun yine mücab ve mündefi olmayarak kema fil evvela müdahalelerinde isdar birle nizaaden halii olmadıkları beyanıyla vaki olan muarizaları men ve def olunmak babında emri şerifim süduru niyazında oldukları derce ve iş'ar olunmuş olmakdan naşı husus'u mezbur bil fiil Anadolu Kadıaskeri olan Mustafa Paşazade alemül ulema vel mütecerrin mevlana miri Muhammed Tahir Edamallahu Teala Fezaileye ledil havale mazmun ilamı şer'i şerife muvaffak ve esna cea salih olduğundan mücsele berüce muharrer emri şer'i'fım itası muktezayı hala idüğünü ilam itmekle vechi meşruh üzere amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vusul buldukda bu babda sadr olan emrim üzere amel zimi sen ki naib muma ileysin hususu mezbur ilam olunduğu üzere olduğu halde ber mucebi ilam'ı merkumenin bivechi ve muğayir şer'i şerif vaki olan müdehalelerinin marifeti şer'ile men ve def'i hususuna mübaderet eyleyüb mazmun emri şerifimle amel olasin şöyle bilesin alameti şerife itimad kılasın tahiren fi evail şehri rebülevvel sene'i isna ve er bain ve mieteyn ve elf.

S.67. / B.136

Hala Sivas valisi devletlu Esseyid Muhammed haçretlerinin- delilbaşısı Ağa'nın rüsumu devriyesi dört bin gurus ve esbabiha beşyüz gurus madei zımnında vürüd iden

Ağa'nın ve hidmeti teamiyesi sekizyüz guruh ki cem'an li beşbin üçyüz guruhun Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunan desturudur ki berüce ati beyan olunur harer evail'i şehri cemaziyel evvel senei isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya	Gidergana	Havza
Hassa tere 1431	Hassa tere 1378	Hassa tere 742
Ladik	Vennun'u Abad	Gelin Kirası
Hassa tere 679	Hassa 424	Hassa tere 317
Viray	Cem'a yekün	
Hassa 318	Tere 0300	
Yalnız beşbin üçyüz guruhdur.		

S.67. / B.137

Bu defa adaleti emri suretiyle bi buyruldu velil nimi vürud iden izzetlü Mahmud Ağa'nın hizmeti mübaşireye ve zidamiye ve teamiyesi olan cem'an binotuz guruhdan Amasya Sancağı kazalarına isabet iden sehmi defteridir ki berü'ce ati beyan olunur harrer Fil gevnil selas min şehri cemaziyel evvel senei isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya	Gidegara	Havza
Hassa tere 278	Hassa tere 267	Hassa tere 145
Ladik	Zennun'u abad	Viray
Hassa 633	Hassa tere 84	Hassa tere 61

Gelirkiras

Hassa tere 61 Cem'a yekün tere 1030 Yalnız birotuz guruhdur.

S.67. / B.138

Samsun mübayaası suretidir.

Desturu mükerrem müsiri mefhum nizemul alem mehir'i amuarıl cumhur bil fikril sakıb mütimim'i mihamül enam birragil essaib memhard benan'ı eddevlete ve ikbal müşidi erkanül saadet vel iclalul mahkuf bi sünufu avatıful mülkül ala hala Sivas valisi vezirinul Muhammed Paşa Edamallahu teala idale mefahirul kunzat velhükkâm madenül fenail vel kalam Amasya Sancağında vaki kanaların kadıları ve naibleri zeydi fazli him ve kıdvetül vel ayan hidmet'i devleti aliyyemden Samsun iskelesi mübayaa hasbi Muhammed Bey Zeydi Mecide ve mefahirul emasil vel akran ayan ve zabiten vesair iş erleri kadrihim tevkii

refii esmayun vasıl olacak Sivas ve Amasya ve cürüm ve canibin sancaklarında kain kazalardan mübayaayı muma ileyh marifetiyle mübayaası merteb'i olan malumul mikdar kili hanza ve şairin tahsil babında südur iden emri şerifim mucibinec edasına müthid olmuş isede elviyei mezkûre kazalarımız nuatında mazeret olduğundan mücsele mertebesinin aynen ve madasının bulan tahsili hususunu sen ki ve müşarün ileyh bir kıt'a senei merkumeye mahsuben etbarı mezkûre nakl olunmak üzere Sivas Sancağı kazalarından bahri kili ikişer gurus olarak otuzbin kil hanta ve birer gurus olarak bin'i kil'i şayir ve Amasya Sancağı kazalarından dahi yirmibeşbin kili hanta ve onbin kil şair ve cürm sanacağından onikibin kil'i hanta ve canibi yan Sancağından onbeşbirn kili şair tertib olunmuş olduğu ve sabiklarda tertib olunan zahirenin yedle kat'i olunduğuna dair kayd bulunmadığı badel ihrac iktizası ricali devleti aliyemden zahire nazırı fitihazül emacid vel ekarim Esseyid Muhammed Arif damı emcideden istiklam olundukda zehair merteb-i mezkûre nasbil icab Trabzon ve Arapa ve Fas caniblerine irsal olmak üzere raic'i maktua ile tertib olunmuş ve Anapa tarafından zahirenin derkâr olan lüzumuna mebnibi evamiri şerifem zahirei vafiye havale kılınmış ve kılınmakda olmağla bu suretde Sivas ve Amasya ve canibinin sancağından merteb'i şairin tahsili için canibin mahsülû vekili muk'i ileyhe hatab'ı ilavesiyle ve cürüm'ü sancağından evamiri şerifim isdarı hususunu ilam eylediği bi takrir'i ledil arzı ilamı mucibince evamiri şerifim isdarı hususuna iradei aliyem teallik idüb olbabda lazimül südur olan diğer evamiri şerifim isdar ve tisyar olunmuş olmağla saliful zikr Amasya Sancağı'ndan merteb'i yirmibeşbin kili hanta ve onbin kil'i şayrin tahsili için sana dahi işbu emri alışanım isdar ve irsal olunmuşdur imdi vüsulunda keyfiyeti iradei aliyem mentuk'u emri şerifimden malumun oldukda mucibi muktezası üzere amel ve hareket iderek fermanım olduğu ve bilade beyan kılındığı vechile livai mezkurdan merteb'i marul zikr yirmişbeşbin kili hanta ile onbin kili şairin yerlu yerinden ve icab ve iktiza idenlerden anya ve tamamen tahsil ve iskelei mezkûre etbarlarına nakla ve tavsul hususuna bedelci cel'i eshet ve sarfı kil makes eyleyesiz ve sizki kuzzat ve tevat ve la mübayaael ve ayan ve zabitan muma ileyhim vesairlerisiz siz dahi mucib'i emri şerifimle ameli hareket ve hilafından tevki ve mübaadet eylemeniz babında ferman'ı alışanım sadr olmuşdur buşurdum ki hükmü şerifimle

Vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şerkiyaktai südur olan işbu emri şerif alışanımın mazmun mebni üzere amel olasız şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız muharrel yevmilsadis şehri saal evvel senei isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S.68. / B.139

İkiyüz senesi receb'i şerifi gurreinden senei mezbure zilhacesi gaytına gelince kadar umurul medye için vaki olan mesarifat defteridir ki berüce ati beyan olunur 242 fi. M. 15

Tere

00270 Hala Sivas valisi devletlü Esseyyid Mehmed Paşa hazretlerinin Başçavuş Eyüb Ağa kapasız madesi için vürudunda badikından Amasya hassasına masibe hassası

00432 Müşarün ileyh tarafından esir'i kis ehli arz kıyaftaz duhul itsun için bi emridi veya buyruldu sami vürud iden kapucular ketküdası Ağa'nın hidmetinden Amasya

00116 Müşerün tarafından ettun'u maddesi için bi buyruldu vürud iden hanın hidmetinden Amasya hassasına mesib

00467 İmdadı hazriyenin nefid'i salinisimden Amasya kazasının hassası

01351

00025 nefsi Amasya'da vaki olan ihrakda bittaclara virilan bahşişat

00256 Aydı fıtırda Sultan Babane camii şerifi imam ve hatibine elbas olunan halat'ı biha

00200 Ramazanı şerif ilamı için gelen tatara virilan

00424 Kapusuz madesi için müşarün ileyh tarafından askeriyele hifası için gelen başçuhadarı ve teşrifatçıya elbas olan halat bihaları

02386

00540 Müşarün ileyh tarafından askeriyele tahsiline memur havecegân divanı asmayundan kelami efendinin uşağına virilan

00050 Mukaddem kiracı başı nasb olunan Hacı kibaş Ağa'ya divanımız için virilan

00370 Köprü kazası hakimi efendi mahzumunu hanan itdirmek dikde irsal olunan hal'at'ı biha tere 80 ve istida olunan esbabiha tere 300

00050 Mukaddema aşriyele tahsiline memur haveegân divanı esmayundan kelami efendinin uşağına virilün

00190 Mukaddemai mübeyaayı elhac İbrahim Ağa'nın uşağına virilan

03596

00337 Müşarün ileyh tarafından ilan ve iş'a buyruldusuyla vürud iden selam Ağası'nın hidmetinde Amasya Hussasına müsib

00180 Nehas'ı miri nakline memur darbhanei Amire çuhadarı Muhammed Ağa'nın hidmetinde Amasya hassasına müsib

00250 Kirahane madesi için gelen tatar Osman Ağa'ya virilan

00045 Zile Voyvodası tarafından vürud iden ademine tere 25 beytil mal için gelen çavuş tere 15 viladet şenlikliğı için tabebiye tere 5

04398

00135 Kiracıbaşı nasb olunan Seyid Ağa'ya ilbas olunan hal'at'ı biha

00048 Kiracıbaşı oğluna ilbas olunan beneş ba

00125 Kırkbir senesine mahsuben ücriye fermanı getürün ademi virilan tere 100
mahkeme kâtiblerine ocaklık defteri tahriri içün virilan tere 25

00270 Ocaklık akçesi tahsiline gelan tatara virilan

04971

02260 Hacı Hasan Ağa'ya ve mübayaacı elhac İbrahim Ağa'ya virilan carbebiha

00550 Merhum Hacı Hasan Ağa'ya mukaddem Gümüslüzade hūlasından havale
virilüb eda olunamayub bu def'a deftere edhal olunan

02865 Bazarbaşı Muhammed Ağa'dan mukaddem ve muahhir mûrur ve abur iden
ağalar içün alınan kapvebiha vezafira biha

00468 Ramazı şerifde ve bayramlarda ve şerif İslam ile müşerref olan vaki oldukda
kal'adan tob ane endahanesi içün bar'i ve tahyil Ömer Ağa'dan alınan pelrut biha

01250 İlmekci emnafena mukaddem ve muahhar devletleriniz içün bu defa edhal
olunan.

12264 Arpacı esnafına mukaddemi ve muahher deyumuz

00044 Fersab'ı menafına deyun

00205 Müruru mahbur iden itmalar içün refaha esnafına alınan duhanı biha

00437 Konağın düşmesi için mukaddem ve muahhir izafitan alınan but'i

000414 Bu def'a konağa el nan çeyt ve kırmızı ve isdar ve kumaş bihaları

13742

00200 Mukaddem bu defa mevki ve esnaftan şem'i ve hal ve şem'i o an'ı

00184 Konağın mutabihi içün kadıkçı Abdülkadir Ağa'dan elnan'ı nehi biha ve kalayı
biha.

00222 Konağın taciri içün evsata Mehmed ve bile mukaddem ve magfirithan
kirasına bi mea üstadiye

00236 Yine Abdülkelim yediyle konağa harc olunan gezic amel ücretleri

16566

00078 Konak içün hasrıci zemmiden aelnanı mensur biha tere 45 ve şilteler içün
penpe biha tere 33

00100 Şehir kethüdası yedişle konağa sarf olunan bir defteri müfredat

00130 Konağın çeşmesi kirası içün puperinin ve konak içün elnanı desini virerek
bihaları

00136 Mahkeme ve konak içün cnai zemiden elnanı cam biha

14824 Muharremi tevriinde salyanelerine tefaz ve mahsub almak üzere ahabii mahlat ve mevamiye istifrazça olunan

01000 Bundan ekdem umurul bedeye sarf için hakim efendiden istifraz olunan

03545 Hacı Ağalardan istifraz olunan

00810 def'a mübayaa bakayası için Haccı Ağalardan istifraz alınan

02992 Nehas'ı miri için tefliyyesinden Amasya hassasına müsbib

01600 Hacı Mahmud Efendiye bi sahval düyununuz için deftere edhal olunan

41814

02004 Hacı İbrahim Bey Efendimin mukaddem tevzia edhal olunub eda alınmayan alacağı

02367 Hacı Yusuf Ağa'nın mukaddem tevzii edhal olunub tahsil olunmayan alacağı

01500 Abdullah Beyzadenin Mukaddem tevzii edhal olunub virilmeyan eddecei

00400 Henla Halil Oğlunun yevmiye akçesinden mukaddem tevzii edhal olunub eda olunmayan elreceği

00480 Müteveffa şehir kethüdasının mukaddem belde ereceği tere 37 ve Alaim Ağa'nın eddecei tere 50 ve muhırbaşı Mehmed Ağa'nın eddecei tere 50

49565

01857 Mal'ı mukataadan nefsi Amasya'nın sultanı ikramiyesi

03500 Nefai Amasya'nın hal'at'ı bihası

01500 Taksit'i evvel muhsilderiye

00250 taksidi evvel kathudaiye

00750 Üç günlük zahire biha

01000 Ezine baneri nahiyesinin hal'atı bihası

03500 Vücuhi ilbas olunan hal'at biha

01650 Alişan Ağa ve Aliş Ağa'nın müddeti isametlerinde terakim iden Konak kirası

01000 Muhtar beldeye kahve biha

00500 Serhacyan elhac Ömer Ağa'ya kahve biha

Nakliçün tere 350722

00400 Şehir kethüdasının ücret kılmayası

02511 Bu def'a askeriyesi tehsiline memur bi buyruldu vürud iden havecegân divan Esmayundan eddaye Hamid Efendinin hidmetinden Amasya kazası hassasına mucib

02500 Bundan akdem bi emni ali matlub buyrulan asekir yedliyesinin afu ve tenzili hususu için hakim efadidan alınan iki kıt'a ilam harici

05500 Memnugul husul

00300 harceban

762832

00200 Utufetlu mütesellim Ağa'nın Amasya'ya usûl ve lu hukunu müşir bi ilam ve muhızırı Sivas irsal olunan tatar Hasan Ağa'ya virilan

00216 Esirkes bilmedikleri mesali diniyelerini tahsil ve beş vakit namaz cemaatle eda eylemeleri içünr bi emri ali ve bi buyruldu vürud iden Enderun çukdarı bimağı tarafından hidmetinde hassai Amasya

35589 Sancak'ı mesrufatından Amasya kazasının hassasına müsbib

00533 Abdullah beyzade'nin eldeceği içün mukaddem havalesi virilmeyüb eda olmayan alacağı

07000 Harcı defter ve harcı imza ve harcı alameat

00850 Emine'ye tere 250 hidamiye tere 250 Ketibiye tere 200 kayde tere 100 Muhuriye tere 50

120671

Meblağı mezbur bir yük yirmibin altyüz yetmişbir guruşun cümle marifeti şer'ile derün mahlat ve nahiyei ermiba karalarına tevzi olman defteridir ki berüce ati beyan olunur.

Gümüştade

Mahsa tere 3600

Cükce

Mahsa tere 1100

Bayezid Paşa

Mahsa tere 4400

Devehane

Mahsa tere 3700

Bozahane

Mahsa tere 3200

Sofizade

Mahsa tere 1500

Mehmed Paşa

Mahsa tere 2550

Yakutiye

Mahsa tere 1200

Yukarı Suadiye

Mahsa tere 283

Bağlar soflu

Mahsa tere 900

Şamlar

Mahsa tere 600

Havece Süleyman

Mahsa tere 600

Terehane

Mahsa tere 1100

Kocacık

Mahsa tere 1100

Uzun Mustafa

Mahsa tere 354

Soflar

Mahsa tere 1700

Temna

Mahsa tere 450

Kalıbcı

Mahsa tere 1600

Derülişlam

Köprübaşı

Pevane Bey

Mahsa tere 700	Mahsa tere 700	Mahsa tere 1400
Eski kethüda Mahsa tere 400	Hacı İlibas Mahsa tere 1400	Hızır Paşa Mahsa tere 500
Kameriddin Mahsa tere 700	Gökmedrese Mahsa tere 1100	Ahi Saadeddin Mahsa tere 450
Camii Enderun Mahsa tere 800	Karatay Mahsa tere 400	Hatuniye Mahsa tere 400
Saray Mahsa tere 400	Bağı Belkis Mahsa tere 450	Sebükkiddin Mahsa tere 750
İslim Mahsa tere 1800	Çarıkçı Mahsa tere 1380	Birinci Mahsa tere 200
Kırgancı Mahsa tere 1900	Sadei eskis Mahsa tere 1300	Fatca Mahsa tere 400
Receb Mahsa tere 650	Kurşunlu Mahsa tere 400	Aşağı Suadiye Mahsa tere 2700
Semice Mahsa tere 1500	Hacı Hamza Mahsa tere 1400	Cemali Mahsa tere 3700
Çeribaşı Mahsa tere 1400	Gölcaemiz Mahsa tere 1100	Şeyh gerik Mahsa tere 900
Vere Mahsa tere 1800	Şeyh Çogu Mahsa tere 350	
Cem'a yekün tere 67418 kaldıkan		
Boru Hassa Tere 283	Orta Hassa tere 400	Ulus Hassa tere 1123

Muramil Hassa tere 1391	Zere Hassa tere 1092	Sama Hassa tere 527
Gürünler Hassa tere 282	Yordinin Hassa tere 300	Gürne Hassa tere 700
Musa Hassa tere 300	Yağmur Hassa tere 400	Gökçekız Hassa tere 100
Emired Hassa tere 450	Kavay Hassa tere 250	Beblak Hassa tere 160
Baglaca Hassa tere 100	Elkadı Hassa tere 300	Bağa Hassa tere 200
İlce Hassa tere 50	Gürünlercedid Hassa tere 50	Cem'e yekün tere 9199
İkta Yenice Hassa tere 2626	Zene Hassa tere 2242	Ebek Hassa tere 2400
Mürekk Hassa tere 1197	Kızıl kışlacık Hassa tere 1197	Merkeb kışlacık Hassa tere 1197
Seyfe Hassa tere 100	Soflar mea kotaş Hassa tere 200	Sofu Hassa tere 455
Yeflifan Hassa tere 211	Gündes Hassa tere 400	Sarular Hassa tere 200
Bu bilce Hassa tere 600	Kürtler mea çıkru bezan Hassa tere 260	
Seracık Hassa tere 400	Karneski Hassa tere 200	Taşbaşı Hassa tere 60

Tura Hassa tere 340	Derebaşı eleki Hassa tere 260	Ufubiran Hassa tere 1165
Güzel ek Hassa tere 100 Cem'a yekün tere 16516 Hakla Herban oğlu Hassa tere 137	Kara Kise Hassa tere 700 İmir Hassa tere 250	Divanlı Hassa tere 00 Uluvi Hassa tere 815
Erucak Hassa tere 350	Eraslan Hassa tere 323	Bozbeyi Hassa tere 147
Merdehur Hassa tere 600	Hayza Hassa tere 608	Diğer maddesi Hassa tere 132
Kab Hassa tere 283 Deveheba Hassa tere 185	Çorlu Hassa tere 304 bi birli Hassa tere 210	Sentezi Hassa tere 105 Gani Hassa tere 182
Firuz Hassa tere 375	Oyuk Hassa tere 100	Hakla Hassa tere 200
Kurnaz Hassa tere 180	Hacı Bayram Hassa tere 200	Uzun Oba Hassa tere 115
Saluca Hassa tere 400	Mekluluz Hassa tere 100	Kulak Hassa tere 200
Dereköy Hassa tere 180 Cem'a yekün tere 7380 Ezine Hassa tere 1565	Kaz Oğanlı Hassa tere 100 Kal'a Hassa tere 1565	Kayacık Hassa tere 000 Kızılca kebir Hassa tere 1100

Virmiş Hassa tere 1100	Uygur Hassa tere 100	Saray özi mea taşmend Hassa tere 1100
Sarı ek Hassa tere 1100	Şeyh Sadi Hassa tere 1000	Asi Abdal Hassa tere 750
Avşar Hassa tere 600	Kirab Hassa tere 650	Efta Hassa tere 800
Muramı Hassa tere 550	Sarı Hasan Hassa tere 500	Yağcı Abdal Hassa tere 500
Zagla Hassa tere 473	Eve sarayı mea degebaşı Hassa 300	
Bilalek Hassa tere 350	Karaali Hassa tere 216	Halifeler Hassa tere 400
Kara İbrahim Hassa tere 40	Soğur Hassa tere 400	Saz Hassa tere 216
Kayı Hassa tere 298	Tatar Hassa tere 965	Ma senki Hassa tere 507
İmik Hassa tere 507	Karataş Hassa tere 400	Karsger Hassa tere 250
Buga Hassa tere 172	Bayat Hassa tere 172	Vadi Hassa tere 150
Keçeli Hassa tere 51	Güşlük Hassa tere 80	Elbas Hassa tere 30
Muhadlar Hassa tere 20	Gürünler Hassa tere 30	Kızıka Sağır Hassa tere 30

Kız oğlu kasabı

Min haysil Meymu

Hassa tere 00

Cem'a yekün tere 20158

Tere 12071

Yalnız bir yük yirmibin altıyüz yetmiş guruşdur.

S.70. / B.140

Müeseri oğlunun ibrahicini suretidir.

Medine-i Amasya mahlatından soflar mahlesi sakinelerinden marifetil zat Zeyneb Hatun Binti Ömer tarafından berüce ati sulh ve ibrali takrir ve itası hüccete vekil mesacil'i şer'iye Gümüşlüzade mahlesi sakininden Musa Havecazade işbu refiul kitab Esseyyid mehmed ağacı Efendi meclisi şer'i de yine Gümüşlüzade mahlesi sekanından muhzirbaşı oğlu Esseyyid Ahmed Ağa Bin İbrahim Muhzırınla bil vekâle ikrarı namı ve takrir kelim idüb müvekkilede mezbure Zeyneb Hatunun işbu mezbur Ahmed Ağa remisle bittümsek ver topuz elli guruş ile yüz guruş bir kaç alacak haki olub meli'i mezbur ile kac mezkuru müvekkilem merkume mezbur Ahmed Ağa'dan taleb müruur sanele ikibinlerine müslümün masmuhun tevsid idüb müvekkilem mezbure Zeyneb hatun davası mezküresinden meriah olmak üzere ve mezbur Ahmed Ağa dahi müvekkilem merkumeye üçyüz guruş virmek üzere inşai akid ve salah itdiklerine tarafından birbirleri daha salah'ı mezkuru kabul idüb ve birli olan meblağı mezburu mezbur Seyyid Ahmed Ağa müvekkilem mezbureye eda itdikle olduğu yedinden nehamen ve kahlen haz ve kabz idüb ve bedli olan meblağı mezbure ve kac'ı merkume muallikai ammei duavi ve mutalibat ve katei iman ve muhamatdan mezbur Seyyid Ahmed Ağa'nın zimmetiniz ibrad'ı am ile ibra ve iskad olduğu bedel'i salahı namıyla meblağı mezbur üçyüz guruşa müteallika amei duavi ve mukalinamdan müvekkilem.

S. 70 / B. 141

Kıdvetü'l sadatü'l kiram Amasya ve zilnun'u abad kazalarında bitteaki'l team olan Seyüd Ahmed Kebir mütevellisi Ali Halebi Damı Şerif siyarete bade'l vafiye inha olunur ki mezalili mezkürede halâk'ı takdim'i lutfullah'ı celbiden iştiga olunmağla acz olunub kaimakamlık işbu bin iki yüz kırk iki sene cemaziye'l ahiresi gurresinden bin beyze ihale ve tevcih olunmuşdur gerekdir ki sadat'ı kirame tevfir ve ihram idüb kuzzat ve kaimekam seneleriyle tisyar ve izhar'ı alamet'i hazır idenleri men ve ref siz dahi kimesneye alamet'i huzura ve haşiyet ve ve ed'ayi sineb'i siyaret idenleri tarafımıza haluleye mübaderet ile işbu emanet'i kübrada afet ve istikamet eylüyüb sadat'ı kiramdan tevcihiye ve uruşüye fırsatı sairei namirfiye namıyla bir akçeye virçaye almayub ve aldirmayub meyânet'i arz

mallarından sai memur zımmında şevketlu muhabbetlu kudretlu kerametlu padişah alipenâh efendimiz hazretlerine istidab davat'ı hayriyeye ihtimam ve eser bir emirde şer'i şerife imtisal nam eyleyerek mazhar'ı şefa'at hazret'i seyyidi'l en'am'ı aliye ve alelle efzal altıncı ve istilam olasız elmahlas'ı Ahmed Reşidu'l hassı essab Ale'l eşrâf

S. 70 / B. 142

(Tereke) Amasya Kayabaşı Köyünden Hasamerhum Hasan'ın karısı çocukları arasındaki miras bölüşümü)

Medine-i Amasya'ya muzaf Kayabaşı sakinlerin ikiz bundan akdem fevt olan Hasan bin Hasan namı müteveffanın veraseti zevcesi metkuhesi şerife sağır oğulları Hasan ve Muhammed ve kızı Habibe naran kimesnelere muhsara olduğu bade'l tahkik eşşer'i müteveffayı mezburun terekesinin hafır gider ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi selar min şehri cemaziyel ahir sene tis'a ve selasin ve mieteyn ve elf. Kariye'i mezburda mülku menzil'i mea ahur

Tere 20

Yorgan'ı

Köhne yorgan'ı

Yasdık'ı

Tere 10

tere 2

tere 2

Kanis sad'ı

Kitab'ı celed'i mea çekmedice

Tere 12

tere 10

Pehlivan Garbında davacı bu günde
tarla mea dutluk urgan'ı

Nısfı karyesi

Tere 5

Tere 200

Cem'a yekün tere 261

El ihracat minha

Hatib oğlu Osman'a bin

Hacı Köylü Kör Süleyman oğlu Ali'ye

Tere 115

Tere 69

Kız karındaşı Emine'ye din

Bakkal Halil Ağa'ya

Tere 20

Tere 8

Dede Muhammed'in ve imarına

din tere 27

Techiz tekfin

Zevcei gendü bin mehri muaccelk

Tere 20

Tere 100

Resmi kısmet ve mesarilatı

Saire tere 22

Min haysü'l mecmu din tere 981

Müteveffayı mezburun sağır oğulları Hasan ve Muhammed'e valideleri şerife Hatun baiyyet vasi nasb olunduğu bu mahal'le kayd olundu.

S. 71 / B. 143

İşbu bin kırk bir senesine mahsuben Samsun İskelesine nakl ve tenzil olunmak üzere Amasya Sancağı kazalarından bi emri ali mübayaası merteb'i ve matlub hazreti taacidarı buyrulan yirmi beş bin kil İstanbul'u hanta ile on bin kil İstanbul şehrinden Amasya kazasına isabet iden dört bin beş yüz kil İstanbul'u hanta ile bin sekiz yüz kil İstanbul şairin Amasya mürun'u mahlet ve nahiye-i rabia karalların tevzi olur, defteridir ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmil hamis ve'l işrin min şehri cemaziye'l evvel sene'i isneteyn ve erbain ve mieteyn.

Mehmed Paşa	Kil Esseyid Sefer
Hassa kil'i esed 16	6
Kaleci	Temnen
Mahsa kili esed hasa 9	Mahsa kili Amasya
Kili	Hatta 4
Sarayı mahsa	Kili Amasya sair
Kili Amasya hat'ı 3	12
Uzun Mustafa Mahsa külli Amasya hattı 2	
Amasya külli said 1	
Bazar sefili mahsa külli Amasya said 2	
Külli Amasya	
Hata 4	
İcmali mahsa külli Amasya hattı 32	
Külli Amasya sair 10	
Serhacane	
Mahsa Külli Amasya	
Hatta 3	
Kurşunlu Mahsa	Dokunya mahsa
Külli Amasya hatta 3	Külli Amasya hatta 4
	Külli Amasya sair 3
Sebükkiddin mahsa	Köprübaşı mahsa
Külli Amasya hatta 7	Külli Amasya sair 3
Külli Amasya sair 3	Külli Amasya hata4
Hacı Hamza	Kökçünüz mahsa külli Amasya
Mahsa külli Amasya	Hatta 15 külli Amasya sair 5

Hata 15 Amasya külli sair

Sofizade Mahsa

Külli Amasya hata 152

Külli Amasya sair 6

Hızır Paşa mahsa

Külli Amasya hata 17

Birinci mahsa

Külli Amasya hata 22

Külli Amasya sair 5

Eslim mahsa külli Amasya hatta 142

Fezgancı mahsa

Külli Amasya hatta 15

Külli Amasya sair 62

Receb mahsa

Külli Amasya hatta 5

Külli Amasya sair 2

Karatay mahsa

Külli Amasya hatta 22

Külli Amasya sair 12

Aşağı Suadiye

Mahsa külli Amasya 172

Külli Amasya sair 22

Dere mahsa

Külli Amasya hata 15

Külli Amasya sair 5

Camii Enderun

Mahsa külli Amasya Hatta 6

Külli Amasya sair 22

Devehane mahsa

Külli Amasya hatta 322

Külli Amasya 122

Hacı İlbis mahsa

Külli Amasya hatta 13 külli

Amasya sair 6

Üçler mahsa külli Amasya hatta

hatta 14 külli Amasya sair 5

Cococık mahsa külli Amasya

hatta 82 külli Amasya sair 3

Hatuniye mahsa külli Amasya

hatta 3 külli Amasya sair 12

Çokça mahsa Külli Amasya sair3

Külli Amasya hata 72

Şeyh garik

Mahsa külli Amasya hatta 52

Külli Amasya sair 12

Fethiye mahsa külli hata 13

Amasya sair 32

Bayezid Paşa mahsa külli

Amasya hatta 35 Külli Amasya

Sair 122

Havere Süleyman mahsa

Külli Amasya hatta 32

Külli Amasya sair 12

Ağ saadettin mahsa

Külli Amasya sair 12

Saflar mahsa külli

Amasya hatta 15 külli Amasya

Sair 6

Şamlar mahsa

Külli Amasya hatta 62

Amasya sair 2

Çarıkcı mahsa

Külli Amasya hattı 11

Külli Amasya sair 42

Gümüştüzade mahsa

Külli Amasya hatta 302

Çeribaşı mahsa

Külli Amasya sair 9

Fahreddin mahsa

Külli Amasya hatta 72

Külli Amasya sair 10

Darüsselam mahsa

Külli Amasya hatta 32

Külli Amasya sair 12

Cem'an yekün

Külli Amasya hatta 599

Külli Amasya sair 218

İmek hassa külli Amasya

hatta 62 Külli Amasya sair 3

İlyas hası külli Amasya

hatta 2 Külli Amasya sair 12

Sarı ilde

Hassı külli Amasya

Hatta 7 külli Amasya sair 4

Kırsak hassı

Külli Amasya hatta 4

Külli Amasya sair 2

Saray Özü mea Danişmend

Hassı külli Amasya hatta 12

Boga hassı

Külli Amasya hatta 4

Külli Amasya sair

Şamice mahsa

Külli hatta 11

Külli Amasya sair 32

Bozahane mahsa

Külli Amasya hatta 322

Külli Amasya sair 6

Eski Kethüda mahsa

Külli Amasya hatta 222

Külli Amasya sair 2

Pervane Bey mahsa

Külli Amasya hatta 322

Gökderesi mahsa külli

Amasya hatta 12

Külli Amasya sair 6

Şeyh cev'i mahsa

Külli Amasya hatta 7

Külli Amasya sair 3

Kızaca kebir

Külli Amasya hatta 12

Külli Amasya sair 6

Darı hassı külli Amasya

hatta 22 külli Amasya sair 12

Ezine hassı külli

Amasya hatta 17 külli

Amasya sair 9

Bayat hassı külli Amasya

hatta 2 Külli Amasya sair 5

Avşar hassı

Külli Amasya hatta 7

Külli Amasya sair 4

Karataş hassı

Külli Amasya sair 22

Efta hassı

Külli Amasya hatta 6

Külli Amasya sair 32

Keşkek hassı

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 2

Aksolur hassı

Külli Amasya hatta 10

Külli Amasya sair 3

Virmiş hassı

Külli Amasya hatta 6

Külli Amasya sair 32

Balalık hassı külli

Amasya hatta 5

Külli Amasya sair 2

Firak hassı

Külli Amasya hatta 8

Külli Amasya sair 2

S. 71 / B. 143

Halifeler hassa

Kili Amasya hata 5

Külli Amasya sair 2

Yeşih Sadi hassı

Külli Amasya hata 9

Külli Amasya sair 4

Üstekir hassı Külli Amasya

Hata 6 Külli Amasya sair 3

Kürtler hassı kili Amasya

Hatta 22 kili Amasya sair 1

Zoğla hassı

Külli Amasya hatta 4

Külli Amasya sair 1

Sencer hassı

Kili Amasya hata 22

Kili Amasya sair 2

Muramı hassı

Kili Amasya hatta 4

Kili Amasya sair 1

Kal'a hassı

Külli Amasya hatta 18

Külli Amasya sair 8

Tatar hassı

Külli Amasya hatta 5

Külli Amasya sair 3

Uygur hassa

Kili Amasya hata 12

Kili Amasya sair 6

Kara İbrahim hassı

Külli Amasya hatta 4

Külli Amasya sair 2

Kızılca sağır hassı

Kili Amasya hatta 6

Sarı gasen hassı

Kil'i Amasya hata 32

Kil'i Amasya sair 1

Saz hassı

Kili Amasya hatta 3

Kili Amasya sair 1

Karaeli hassı

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 12

Measi ebdal hassı

Külli Amasya hatta 5

Külli Amasya vesair 2

Ova sarayı mea depebaşı hassı

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 2

Kirab hassı

Külli Amasya hatta 8

Külli Amasya sair 4

Mahmadlar hassa

Külli Amasya hatta 2

Külli Amasya sair 1

Keçeli hassa

Külli Amasya hatta 1

Külli Amasya sair 3

Cem'a yekün külli Amasya hatta 220

külli Amasya sair 111

Bağcı abdal hassı

Külli Amasya hatta 8

Külli Amasya sair 2

Kayz hassa

Külli Amasya hatta 2

Külli Amasya sair 1

Kız Oğlu karşı hassa

Külli Amasya sair 5

Nahiye-i İktah

Kala kışlacık hassa

Külli Amasya hatta 16

Külli Amasya sair 2

Güleş hassa

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 12

Ebemi hassa

Külli Amasya hatta 272

Külli Amasya sair 11

Yenice hassa

Külli Amasya hatta 272

Külli Amasya sair 11

Merkeb'i Kışlacık hassa

Külli Amasya hatta 15

Külli Amasya sair 6

Bu Balca hassa

Külli Amasya hatta 4

Külli Amasya sair 12

Taşıbaşı hassa

Külli Amasya hatta 1

Külli Amasya sair fi 4

Karakisne hassa

Külli Amasya hatta 5

Kozalak hassa

Külli Amasya hatta 1

Külli Amasya sair 4

Saracık hassa

Külli Amasya 3

Külli Amasya sair 12

Zine hassa

Külli Amasya hatta 272

Külli Amasya sair 11

Mörek hassa

Külli Amasya hatta 2

Külli Amasya sair fi 6

Soku hassa

Külli Amasya hatta 5

Külli Amasya sair 1

Yakilgân hassa

Külli Amasya hatta 2

Külli Amasya sair 2

Sorular hassa

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 1

Tura hassa

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 2
 Seyre hassa
 Külli Amasya hatta 1
 Külli Amasya sair 3
 Okubiran hassa
 Külli Amasya hatta 6
 Külli Amasya sair 22
 Kazeski hassa
 Külli Amasya hatta 1
 Külli Amasya sair 7
 Gürenler hassa 1
 Külli Amasya hatta 2
 Külli Amasya sair 7
Nahiye-i Hafle
 Fegatli hassa
 Külli Amasya hatta 1
 Külli Amasya sair 4
 Gani hassa
 Külli Amasya hatta 12
 Külli Amasya sair 2
 Hacı Bayram hassa
 Külli Amasya hatta 6
 Külli Amasya sair 2
 Müridhur hassa
 Külli Amasya hatta 12
 Külli Amasya sair 1
 Bayırlı hassa
 Külli Amasya hatta 22
 Külli Amasya sair 1
 Layib hassa
 Külli Amasya hatta 12
 Külli Amasya sair 6
 Çorlu hassa
 Külli Amasya hatta 2
 Külli Amasya sair fi 6
 Ferman Ağı hassa

Külli Amasya sair 12
 Soflar mea aktaş hassa
 Külli Amasya hatta 2
 Külli Amasya sair 1
 Derebaşı'l Ağı hassa
 Külli Amasya hatta 2
 Külli Amasya sair 7

 Cem'a yekün kili Amasya
 hatta 1772
 Külli Amasya sair 71

 Hafle hassa
 Külli Amasya hatta 12

 Dereköyü hassa
 Külli Amasya hatta 22

 Kurnaz hassa
 Külli Amasya hatta 12
 Külli Amasya sair 6
 Kabza hassa
 Külli Amasya hatta 3
 Külli Amasya sair 12
 Değirmen Deresi Hassa
 Külli Amasya hatta 1
 Külli Amasya sair fi 2
 Senesi hassa
 Külli Amasya hatta 1
 Külli Amasya sair 2
 Emir hassa
 Külli Amasya hatta 2
 Külli Amasya sair 6
 Ulvi hassa

Külli Amasya hatta 12
 Külli Amasya sair 6
 Örücek hassa
 Külli Amasya hatta 32
 Külli Amasya sair 1
 Firuz hassa
 Külli Amasya hatta 12
 Külli Amasya sair 1

Külli Amasya hatta 42
 Külli Amasya sair 2
 Arslan hassa
 Külli Amasya hatta 22
 Külli Amasya sair 6
 Saluce hassa
 Külli Amasya hatta 22
 Külli Amasya sair 1

S. 72 / B. 143

Uzun oba has
 Külli Amasya hatta 1
 Külli Amasya sair 4
 Oyuk hassa
 Külli Amasya hatta 1
 Külli Amasya sair 4
 Kolu has
 Külli Amasya hatta 1
 Külli Amasya sair fi 7
 Cem'a yekün külli Amasya hanta 50
 Külli Amasya sair 20

Kulay hassa
 Külli Amasya hatta 1
 Külli Amasya sair fi 4
 Yozbey has
 Külli Amasya Hatta 12
 Külli Amasya sair 6
 Deveci has
 Külli Amasya hatta 2
 Külli Amasya sair fi 6

Nahiye-i Güldiklan

Zire has
 Külli Amasya hatta 7
 Külli Amasya sair 22
 Muramıyla has
 Külli Amasya hatta 122
 Külli Amasya sair 5
 Burdirek has
 Külli Amasya hatta 5
 Külli Amasya sair 2

Ulus has
 Külli Amasya hatta 6
 Külli Amasya sair 22
 Soma hasa
 Külli Amasya hatta 42
 Külli Amasya sair 2
 Girne has
 Külli Amasya hatta 5
 Fi 5
 Külli Amasya sair 2
 Fi 2
 Görünler has
 Külli Amasya hatta 2
 Külli Amasya sair fi 5

Bağlıca has
 Külli Amasya hatta 3
 Külli Amasya sair 1

Köyçeğiz has

Külli Amasya hatta 2

Külli Amasya sair 1

İlgazlı has

Külli Amasya hatta 2

Külli Amasya sair 6

İlçe has

Külli Amasya hatta 1

Külli Amasya sair fi 4

Boga has

Külli Amasya hatta 1

Külli Amasya sair 3

Kovay has

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 1

Bilacek has

Külli Amasya hatta 1

Külli Amasya sair 3

Haviş has

Külli Amasya hatta 8

Külli Amasya sair 2 Fi 7

Yağmur has

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 1

Börü has

Külli Amasya hatta 2

Külli Amasya sair 5

Orta has

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 1

İmred has

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 12

Bulduklu has

Külli Amasya hatta 3

Külli Amasya sair 1

Bekren has

Külli Amasya hatta 9

Külli Amasya sair 2 Fi 7

S. 73 / B. 144

İki yüz kırk iki senesine mahsuben ocaklık fermanı suretidir.

Kıdvetü'l kuzzat ve'l hükkâm madenü'l nefail ve'l kelim mevlana Amasya kadısı zeydi fazla ve kıdvetü'l emacid ve'l ayan Amasya mütesellimi ayan ve zabitan ve iş erleri ve zikri ati ocaklık akçesinin tahsiline mübâşir tayin olunan defterdar şak'i evvelim çokdarlarından Mehmed Zeyd kadrihim tevkii ref'i esmâyun ve asıl olacak malum ola ki bundan akdem memalik'i mahrusamda vaki kehafe-i meranilin ref'i ve ilkası takribiyle ocaklıkları bi irade-i seniyye-i salinem küşâd ile bazı mesârif-i müstacileye tertib ve tahsis kılınmış olmakdan naşi Amasya kazasının avarız kazlından Amasya menziline senevi dokuz yüz üç gurus ocaklık olduğundan binaen işbu iki yüz kırk iki senesine mahsuben tahsili babında emri şerifim isdarı hususuna irade-i aliyyem teallik itmekle imdi sen ki mütesellim muma ileyhsin vürud'u emri şerifimde kazai mezburun menzili malından mezbur ocaklığı olarak sene-i mezkûreye mahsuben lazım kılan salifiz zikr dokuz yüz üç gurusun marifeti şer'i ve marifetin ve cümle marifetiyle yerlû yerinden ve'l cibelya ve iktiza

idenlerden tamamen ve serian tahsil ve kayzına memur'u mübaşir'i merkume tevdi'an dersaadetime irsal hazine-i amirem teslimi hususuna sai ve gayret eylemeğin fermanım olmağın hassete-i işbu emri celil olmakdarım isdar ve mübaşir'i merkum ile irsal olunmuştur imdi vüsulunda bilade beyan olunduğu üzere zikr olunan ocaklık akçesi bazı mesârif'i mühimme-i müstaceleye tertib ve tahsis kılınmış olduğundan ser'at'i tahsili muktezayı irade-i aliyyemden idüğü mertuk'u emri şerifemden malumun oldukda berüce muharrer kazai mezburun avarız'ı menzili malından menzili mezbur ocaklığı olarak sene-i mezbureye mahsuben lazım kılan meblağı mezbur dokuz yüz üç gurusun marifet'i şer'i ve marifetin ve cümle marifetiyle yerlü yerinden ve icab ve iktiza idenlerden tamamen ve serian tahsil ve mübaşir'i merkume tevdi'an dersaadetime irsal ve hazine-i amirem teslimi hususuna mesariat eylesin ve terke kadı ve mübaşir ve ayan ve zabitan vesair muma ileyhimsiz siz dahi mucib'i emri şerifimle amel ve hareket iderek meblağı mezburun ser'at'i tahsil ve teslimi emrine bil ittifak ve ihtimam ve dikkat ve hilafından hazer ve mücanebet eylemeniz babında ferman'-ı alışanım sadr olmağdır buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan işbu emri şerifi alışanımın mazmun'u menfi üzere amel olasız şöyle bilesiz alâmet'i şerife itimad kılasız şahiden fil yevmil sakes aşer şehri seferül harresine isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 73 / B. 145

Karaseker Bağları sakinlerinden İsmail ve karındaşı Mustafa'nın hüccet suretidir.

Amasya civarında Karaseker bağları sakinlerinden iki bundan akdem fevt olan Kürd mehmed oğlu İsmail namı muhanın virasiz zevce-i mekûme-i metrûkesi Ayşe ile saline-i kabire kızları ise ve Hadice ve Fatma'ya ve oğulları İsmail ve Mustafa'ya muhasara olduğu bade'l tahkik eşşer'i ve ati marifeti şer'ile marife-i mezbure diğer Fatma Hatun meclisi meşruhu şerifle işbu bais'u elkitab mezbur'u İsmail ve Mustafa muhızırlarını ikrar ve tam ve takrir'i kalam idüb bundan akdem fevt olan babam müteveffayı mezbur görü Mehmed oğlu İsmail namı müteveffanın emvali eşyasından ve Karaseker namı mahalde vaki olan malumu'l habuu bir kıt'a bağı mea bacakhaneden vesair emvalir ve eşya-i metrûkesinden hasai arsiyeneme isabet iden terkiye kız'ı İslâm'ı mezburdan İsmail, Mustafa mezburdan tamamen ve kâmilten ehaz ve kabz eyledim Fima bad müteveffayı mezburun terekesinden karındaşılarım mezburdan zimmetlerinde olan terekede benim hazai ve alafem kalmayub müteveffayı mürek'i halil vekil malum ve medul bi'l cümle terekesinden hasse-i ispe mutalibesine ve deavasına ve bi'l cümle hususla mezkûre mütealife amei dava ve mutalibandan karındaşılarım mezburan zimmetle rin İbrai am ile iskat idüb anlar dahi hususu mezkûre müteallika-i amire dava ve mütalibatına benim zimmetli ibra ve iskat idüb ve yine birbirlerine ahirin iprasız kabül itdik didilikde mezbure

diğer Fatma'yı ikrar meşrusuna mezburan İsmail ve Mustafa ve cehasefdik ve şefai mahfik idecek havi emval vafi mala seaktib olundu harren fi'l yevmil sami min şehri Receb esseferu lisene-i isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf ve gayrihim.

Şaban oğlu Elhac İbrahim Ağa

Hamza'nın Ahmed Semerci Abdullah Ağa

Musa Hocasade Esseyid Emin Efendi

Saadeddinzade Mela Efendi.

S. 74 / B. 145

Şerife Ayşe Hatun'un Terekesine dair istinaden vekâlet Hücjet suretidir.

Husus'u ati'l beyanı mahallinde istima ve kateb'i ve teshid için sub'u şa'i otuzda bil iltimas mezuna irsal olunan kâtib Esseyid Ahmed Efendi kabbe'i İstanbul'da vaki^c Veli Eddin Paşa merhumun şeceli tecellileri havecegân divanı esmayundan Saadetlu Selim Şeri Bey Efendi'nin konağına varub zebil ve başkalara muharrer irsal hususlarında akid meclisi şer'i itdikde Anadolu'da Medine'i Amasya kazası mahellatından Bayezid Paşa Mahallesinde sakine ikiz bundan akdem vefat iden Mahmud Beyzade Kerimesi Şerife Ayşe Hatun ibtita Esseyid Ali'nin veraseti li Ebu bin er karındaşı oğlu Esseyid Mustafa ile oğlunun kızı Şerife Rabia binti Esseyid Ali'ye bade'l inhisar muma ileyh Selim Şeri Bey Efendi'nin Konağı'nda rızai takribiyle sakine ve zatı Tahir Ağa bin Mustafa ve Mes'ud Ağa İbni Abdullah namı kimesneler tarifleriyle mağrife olan mezbure-i şerife Rabia Hatun meclis mahskud mezkûrede bais elkitab zevci honsi bir Muhammed namı kimesne muhzirinde bi'l verase ikrar'ı namı ikrar'ı kalam idüb mürusamız müteveffatıl mezbûre şerife Ayşe Hatun'un habin ve zatında yanında mevcuda nukud ve aruzu kalil ve kesir ve bil cümle terekesinden hazası arşımı kazai mezburda sakine merkum Seyyid Mustafa ile sairleri vazi ileyhimizden taleb ve dava ve etaz ve kabza ve makbuzunu bana isal ve teslime ve husus mezkûre mütevakıf olduğu umurun külliyesine bi'l verase tarafımdan zevcim mezbur kabziyı vekil ve naib senab'ı nasib ve tayin eylediğimde olduğu beruce muharrem vekâleti mezkûreye kabül ve merasimine kâtibince mahallinde edaya taahhüd ve iltizam eyledi dididde habbe-i ettasdik eşşer'i vaki hali kâtib'i mezbur mahallinde istima ve keteb'i ve şehir ve muabihus emrai şer'ile meclisi senda gelüb ala vukuad inha ve takriri tenfine olunmağın ma vaki bittaleb kateb olundu harren. fi'l yevmi'l hamis ve'l işrin min cemaziye'l evveli lisene-i isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Katiru Halil bin İbrahim ve gayrihim edesin bin Halil.

S. 75 / B. 149

Medine-i Amasya mahallatında Bayezid Paşa Mahallesi sakinlerinden ikiz bundan akdem fevt olan Ayşe Hatun binti Muhammed namı müteveffanın veraseti zevci Ahmed ile Ümmizadesi İbrahim namı kimesnelere muhasara olduğu bade'l tahkik eşşer'i müteveffiyeye'i mezburenin veraseleri taleb ve iltimaslarıyla teshid ve takvim ve beynei verase bi'l farzina eşşeriye tevzi ve taksim olunan mütevaffiye-i mezburenin terekésidir ki Berüce ati beyan olunur harren fi evail'i şehri Receb'i gurresine isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Yorgan'ı	Kebir'i şireliğini	Don'u gömlek'i
Tere 25	Tere 41	tere 32
Bez gatre'i	Tava tencere baha	Pampeha
Tere 92	Tere 17	Tere 212
Tas çıkraç'ı	Makas'ı	Evan'ı nehasiyehat
Tere 112	Tere 1	Tere 12
Ocak Takım'ı	El harer'i baha	İblik neha
Tere 3	Tere 6	Tere 12
Def'a tencere	İbrik baha kilim'i	
Tere 41	Tere 4	
Kilim'i		
Def'a kilim'i	Çarşab'ı	
Tere 3	Tere 12	
Örtü cenber'i baha	Yorgan yüz'ü	
Tere 4	Tere 4	
Döşek yüz'ü	Gügüm çift'i	
Tere 42	Tere 13	
Senha'l	Köhne kilim'i	
Tere 12	Tere 12	
Döşek'i	Def'a yorgan'ı	
Tere 10	Tere 6	
İsda'ı baha	Yasdık'ı	
Tere 82	Tere 62	
Zevcei merkurum Ahme	Göle müzarında kain dutluk	
zimmetinde mehri muaccili	bağ göçükhane	
	Tere	

Mahlei mezburede kain
bir babı menzil

Tere 250

Cem'a yekün Tere 20622 el ihracat minha

Bahzı tekfin

Tere 150

Bayezid Paşa Camii mumura

Bi vasiyet tere 30

Arasitanın pilav ve helvasına

bi vasiyet Tere 050

Amellei mezburede vaki mücvik

oğlu Haşimesi tamiratına bi vasiyet

Tere 50

Ravzai Kur'an Kerim

tilavet idene bi vasiyet

Tere 10

Vasi muhtarı kal'a

İmamı Ali Efendi ücreti vasiyet

Tere 20

Vasi merkur'u yediyle vücuhu

hayrata selasi fanile si bi vasiyet

tere 332

Yekün el ihracat

Tere 7262

Cem'al ba ettaksimu beyne'l verase tere 1326

Hassei zevce-il mezbur

Hasse-i ümmizade merkur İbrahim tere 668

Üzerine nazırı dulsacı önü

İbrahim bi vasiyet ücreti

Tere 20

Resmi kısme Eminiyeye'i

kalemiye hofdariye telaliye virilan

tere 92

S. 75 / B. 150

Tebdil'i kabafa zımnında südur olan buyruldu suretidir.

Şeriatî şiar Amasya kadısı faziletli efendi Zeydi Fazıla ve kıdvetü'l emacid haveceğân divanı hümayundan mütesellimine izzetli Ahmed Efendi Zeydi Mecide vesair ayan vilayeti vücuh memleket ve iş erleri zidet mukadirihim inha olunur ki cümleye malum olduğu üzere bundan akdemce sihap ve sikindar ve bölügân erbaa yeniçeri ocakları külligen mahv ve ilga olunarak cümlelerin ifdar müminin gibi müslik rızayı çuyuya sülük ve ehil kil emasil'i izzetli takunub karu kişilerine meşgul ol malları irade-i seniyye-i hazreti cihandarı iktizasından olub fima bad ref ve ilga olunan ocaklara mahsus olan esüab ve kisve kinlemeyüb o makule kisvelerden sarf ve inzar olunarak herkes kıyafelerine uydurub kanu kesebde müdhili olmayub Osmanludan madud olan aguat ve hanedan sarıklarının önünü acub ve esnaf olduğu az kadim esnafa mahsus olan kisvelerine giyüb ol vechile etvarı haseneye riayet eylemeleri lazimedden ve herkes emasili arz usulünde olması muktezayı irade'i aliyyeden irüğü hasızlar ki muhatabun muma ileyhimsiz malumlarınız

oldukda salıfizzikri ref'i ve ilga olunan ocaklara mahsus olan kisvelere bundan böyle bir ahd tarafından itibar olunmayarak herkes kisvesiz oldurmağa mübaderet eylesin cümleye tefhime mesariat eylemeniz babında divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu, tahrir ve isdar ve Enderun çevikdarımız vekil İzzetlu Said Bey ile bais ve tisyar kılınmıştır inşaallah Teala vüsulunda gerekdir ki vechi meşruh üzere mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafına tecvizden mübaadet eyleyesin deyu. 42 fi C. 27

Kudüs'ü'l ebna 42 fi B. 12

S. 75 / B. 151

Amasya'da vukuu bulan saliyane tevziinde öteden berü kaide-i belde üzere alisseviyye ve permidar olanlara mazar tarh olunarak vakit ve zamanıyla yerlü yerinden cem ve tahsili lazimedden iken bir müddetten berü medine-i mezburede bazı kisan taraflarından saliyane virmidanlarına mukavemet ile kebir'i baciddir ve ortancamız ve bu bana müteallikdir dirilerek saliyanei mezkür bütün bütün acize-i fakir o raiyete tahmil olunarak inkisarı mucib ve herhalde ve diyei cenab bari olan fukara vüzeanın perakende ve perişanı hallerini müstucib bir mefa idüğü rünha olmağla imdi siz ki muhatabun muma ileyhimsiz malumlarınız oldukda bundan böyle saliyane-i mezküre cümle marifet ve marifeti şer'ile alesseviyye-i cümleye tevzi ve taksim olunub ve permidar makulesinden bir ehad bir kimesne tarafından nesahib olunmayub bir halde beledan'ı saire misillilü tevziat'ı mezküre'i vakit ve zamanıyla marifet'i şer'i ve cümle ittifakıyla eimme-i hitabdan başka bi'i cümle ve yerim dar bulunanlara alesseviyye perkesek hal ve tahammüllerine göre tarh ve taksim olunub hilafı rıza ve mugayir rüsum bir kimesne bir ehad. tarafından bir vechile nesahib olunmamak babında ve cümleye hitaben tenbih ve nakidi havi hala Sivas valisi devletlu Esseyyid Mehmed Paşa hazretlerinin taraf bi emri şeriflerinden vürud İden buyruldunun hülasasıdır.

244 Fi B. Kudüssakih 42 B. 13

S. 76 / B. 152

Kal'a İmamı damadı Esseyyid Ahmed Efendi'nin bağı hücceti suretidir.

Medine-i Amasya mahallatından birinci mahallesi sakinelerinden iken bundan akdem fevt olan Hadice binti Abdulvehab namı müteveffiyenin veraseti zevci Ali Ağa ile Sadriye'i kebir kızı Ümmihan ve arkadaş oğlu Ahmed namı kimesnelere muhsıra olduğu bade'l tahkik eşşer'i müteveffiyeye-i mezburenin diğer arkadaş oğlu olub diyâr'ı ahirde mefkud olan Muhammed namı kimesnenin bir hücceti şer'iyeye kaym mensubu olan karındaşı'ı mezbur Ahmed meclisi şer'i şerif lazım ettaskiyede yine mahlei mezbure sakinlerinden işbu bais el kitab Esseyyid Ahmed'in Hüseyin muhzırında verasei mezburun

hazır oldukları ikrar ve takrir'i kalam idüb mürusemiz müteveffiyeye-i mezbure Hadice Hatun'dan müntakil bir birlerimizin iştiraken müruselerimiz olub medine-i mezbûre civarında bağceterince namı mahalde vakir etrafı erbeaşı gecnaş oğlu ve Esseyyid Ahmed ve nehri kebir ve tarik'i am ile mahdud bir endal dutulmak bağdan her biri muzburdan mefkud'u mezbur için ifraz ve tevkif olunan hassa-i mevkufe harabe-i meşref olub hasılatı haricine vefa itmekdikden hassa-i mevkufe-i mezburenin dahi bey'i mefkud hakkında her vechile nef'i ve evli olub ve hassa-i mevkufeye sen'i misliyle beye kabli şer'idenden mezun olduğuma binaen bağı mezkurden her birilerimiz hassa-i irsiyelerimizi mefkud'u mezbur için olunan hasar'i mevkûfe ile mean üç yüz altmış guruşa işbu mezbur Seyyid Ahmed'e bey'i idüb olduğu berûke muharren bade'l iştira seneni olan meblağı mezburu bundan tamamen ve kâmilten ehaz ve kabz ve diniyelerimizde bekdar'ül hasas'i taksim idüb ve hassa-i mevkufe temennini dahi hacı olduğum ecelden ehaz ve zabt eyledim fima bad'ı zikr olunan bir endal bağı mezbur Esseyyid Ahmed'in müştirası olmuştur. Kenba yeşai yohnar mutasarrıf olsun didikde gab el tasdik eşşer'i veresei mezburundan merkume Ümmühan Hatun meclis'i şer'ide mezbur Esseyyid Mehmed Bin Hüseyin muhızırında takriri kalam idüb salıfizzikr bir endal bağın inkalinde kâin etrafı selasesi tarik'i has ve nehri kebîr ve tarihi am ile mahdud iki mağ tabir olunur bir bayat sansacagineye muhtevi bir kıt'a bağın cümlesi beş sehmi iğbar olunub işbu beş sehimden iki sehmi validem müteveffiyeye-i mezbure Hadice Hatun'un mülkü ve üç sehmi dahi babam müteveffadan muntekil benim mülkü mürusam olub bundan akdem validem müteveffiyeyi mezbure Hadice Hatun hal ve hebatında bağı göçükhane-i mezkûrede olma beş sehimde iki sehim hassasını sekiz yüz üçer semin'i medfu ve takbuza merkum Seyyid Ahmed'e bey'i ve teslim ve temlik itmisiydi bu def'a bin dahi bağı mahdud'u mezkûre göçük hane-i mezburda olan beş sehimde üç sehim hassa-i erişmemi tarafından icab ve kabûl havi şûrut'u müfside ve kayud mübteladan ari tarir ve ganibden birer bey'i bat sahihi şer'i ile bin beş yüz elli gurus merkum seniye-i ehad bey'i ve teslim ve temlik eylediğimde olduğu hade'l iştira ve teslim ve temlik ve kabûl itdikden sonra semeni olan meblağı mezburu bana ref'i ve teslim itdikde ben daha yedinden tamamen ve kâmilten ehaz ve kabz eyledim bade'l yevm bağı mahdudu mezburun göçükhane-i müzburun sarfı olub benim verese-i mezburenin kıt'an alaka ve müdhilleri kalmamışdır keyfi ma bisai ve necnazı mutasarrıf olsun didikde mekran'ı mezburanı cem'i kelimâtı meşruhelerinde ve resei mezburun bi'l muvacehe tasdik bi'l mesafihe tahkik idecek ma elvkai ba bin galceteb ve emla olundu harren fi'l yevmil selase min şehri Receb elfi sene isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Kapancızade Esseyyid Ahmed Efendi. Mesud'u bendeli Elhac Muhammed Efendi

Bektaşî Oğlu Esseyyid Abdullah

Hacı Ahmedzade Mustafa Efendi damadı Ahmed Efendi

Gazazzade Elhac Hafız Ağa
 Alay gibi oğlu Osman Ağa
 Nartan oğlu Halil
 Hacı Firak İsmail
 ve gayrihim.

S. 76 / B. 153

Cinas'ı ettun ve nukudun nebat mukarresinden ziyadeye alınub virilmemek babında sadr olan fermanımız.

Destürun mükerremun müşirun mefhamun nizamı'l alem müdbir ve umuru'l cumhur bi'l fikris'sakib mütemmemu imhamu'l enam bid darüssab mühid ve Bünyan eddevleti ve'l ikbal müşid ve erkam'u sadet ve'l izlalülmah fukun bisünuf avatıfu'l mülkü'l ala Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesarıyla ve nihayetine varınca vaki vüzçerayı azam edamallahu Teala iclalehum ve azamü'l ümera'il kiram efahimü'l kübrai'l fehasil kadir ve'l ihram eshabu'l az ve'l ihtişam el-muhtesun birine inayetü'l mülkü'l ala mirimirân kiram'ı dam ikbalehüm ve ibza kuzzat'ül müslimin evveli vilatü'l muvahhidin madenü'l fazli velbakin rafi ilam şeriatı veddin varis'i ulumu'l enbia-i ve'l mürselin el muhtesin bi mezidi inayetü'l mülkü'l main mevlana Erzurum kadısı zidet fezaile ve mefahiru'l kuzzat ve ilam madenü'l fezail ve'l kelim kuzzat ve tevvab zeydi fazlihim ve mefahirül emasil ve'l akran karan'ı mütesellimin voyvodegân ve ayan vesair zabıtân vücuhu memleket ve bi'l cümle iş erleri zeydi kadrihim tevkii refi esmayun ve asıl olacak malum ola ki bir müddetten berü bazı erbabi tema ve irtikab esnası ettan ve nukuda fipsat mukarresinden ziyade alub yirmi iki kâr ve menfaat'ı ittihaziyla muamelat nasin ihlasına bais ve badı olduklarına binaen fesad'ı mezkûrun külliyyen def'a ve refiyle bu babda ibadü'l hak düşâr oldukları zarar ve zepandan ve kapaları zımnında fima bad tamı on iki ve nısfı altı ve rabii üç guruş fiyat ile alınub virilmek üzere rayiç'i vazi ve ismi namı sami mülukâneme esnafınla adli teamiyye olunarak darlahane-i amiremde kat'i amel olunmakda olan altun ve ufak paradan madai sair bi'l cümle atik ecnas altun ve nükud'u saire beynannas tedavül itmaması ve bu babda kimesneye gadr ve zarar olmamak için mukaddemen irade-i seniyyem salinemle kat'i kaiben terk olunub yirmi beş guruş rayic olan rumi altunu üç guruş zayıyla yirmi sekiz guruşa ve nafiyesi on dört guruş ve atik'i ayan altun ve nukud'u saire dahi ve resmi hesabeker darbhane-i amirem tarafından memur mübaya asılara teslim ile nükud nameye tebdil olunması ve zikr olunan adli altunu ve tasfiye-i rabiyyesi dahi biladeri mezkûr rayicle ve alınmışlık altımış pare ve nesfi olan devlete otuz paraye ehaz ve ita olunub fiyatı mezkûrden birkaç viriceyi ziyadeye alınub virilmemesi hususatı bundan akdem bilcümle

mahalin mahrusa mahsusen ve tafsilen esamiri aliyyem isdar ve tisyanıyla tenbih ve iş'ar ve hilafına cesaret idenlerin icrayı cezayısız ellerine ibtidar olunacağı.

S. 77 / B. 154

Beyan ve tizkâr kılınmış ise de elhaline hazihi Anadolu ve Rum ilinin bazı mahallerinde ve ez cümle Diyarbekr ve nevfad ve Şam ve Haleb ve Akka taraflarında bu emri vacibu'l itina nefsine ve dikkat olunmadığından salıfizzikr on iki gurus rayic olan adli altunu on üç ve on üç buçuk ve bazen dahi on dört gurus kadar olunub virilmekte ve bazı erbab-ı intikâr dahi yerlerinde bulunna ecnası nukud'u itikaya fiyatı makresıyla darbhane-i amirem tarafından memuru mübayaahiblere vermeyerek yedlerinde günüm ve ihza itmekte olduğu bu def'a bi'l ihyar tesffigirden salinem olub rayic nukud'u madesi kafei muamelatın esas ve nizam'ül mülk ve milletin ve münasibi olduğuna binaen şu hususa addim ve takiyye ve dikkat kaffe-i ibad şehri muzır bir keyfiyet idüğü anında zahir ve eşkâr bu sonra işbu rayic'i nukud maddesine dair evvel ve ahir vaki olan tenbihatı salinem hilaflı harekete cesarete ve zabitanın imaz ve bitait idenler hakkınad lazım kılan tedibat'ı şedide bila imhal icra kılınacağı yedihi ve bedirdar olub bu babda herkesi ifaz ve tahrir zımında sureti irade-i seniyyem bugra dahi Anadolu ve Rumili'nin üçer kullarına evamir-i şerifem neşriyle ilan ve beyan kılınmış olmağla siz ki vüzerayı müşar ve mirimiran ve mevlana ve kuzzat ve tevvab vesair muma ileyhimsiz vusul'u emri şerifimde siz dahi keyfiyeti bahtı hükmünüzde kain kazalar ahalisine etrafiyla tenbih ve tekid ile bundan böyle adli oltunun ziyadeye alunub virilmemesi ve bunlar ile ufak paradan mada'i atik ecnasi altun ve nukudu saire dahi kimesneyedende ketem ve ihva itdirilmeyerek rumi altunu bilade beyan olunan hebadatıyla vesairleri dahi dirhem hesabıyla darbhane-i amirem tarafından memuru mübayaahiblere viridirmeyüb mübayaacı bulunmayan mahallerde dahi marifeti şer'i ve marifetiniz ve cümle ittifakıyla firat'ı müfredesiyle düşürülerek icab iden bedeli darbhane-i amirem tarafından ita olunmak üzere muhızı defatir ve ilamıyla der saadetime sevk irsal olunması hususlarına bi'l ittifak vakur ikdam ve sarfı ruiyet eylemeniz fermanın olmağı tenbihen ve ikdamen ve nehidenden ve inzaren mahsusen işbu emri celil elkadrim isdar ve havecegân divan-ı esmayunumdan kıdvetü'l emacid ve'l ayan Mehmed Daniş Bey Zeydi Mecide ile, tisyar olunmuşdur imdi bu fiyatı nukud maddesi mevadı ihraya bir vehile kıyas olunmayub muzarreti cümle ibadullaha amme olacağına binaen şu husus'u kemal ikdam ve dikkat ve kehaffe-i memurine lazıme-i dikkat idüğü var sene-i kaydı işaret olmağla bundan böyle amet'i altunu gerek alınmışlık ve züluna dair müstekaressinden bir akçe vircei ziyadeye ehaz ve ita olunmaması ziyadeye alub virmeğe cesaret iden olur ise o makulelerin derhal hafilerinde lazım kılan tedibatı şedidenin icrasıyla nizam-ı mezkûrün tedriki halelden ve kayesi ve o ma kuleyi atik ecnasi

altun ve nukudu saire dahi kimesne yedinde ketem ve ihfa olunmayarak varül beyan Rumi altunu fiyatı mezkûresiyle vesairleri dahi

Resmi hesabıyla darbhanei amirem tarafından memuru mübayaacılara virilmeyüb mübayaacı olmayan yerlerde dahi marifeti şer'i şerif ve cümle marifetiyle düşürülerek fiyatı mükahherensi üzere icab iden yedli darbhanei amirem tarafından ita olunmak üzere memhur ve mûmza defatiri ilamıyla dersaadetime irsal ve isal olunarak hafi vecli abd-ı nasda tedavül itmemesi esbanın istihsaline bi'l iştihad mezid-i ihtimam ve dikkat eylemeniz kat'i matlub-u mülukâne idüğü ve mazallahu Teala işbu pasağı padişalinemin hilafı vazi ve hareket vukua kavleriye cesaret idenler hakkında bittahkiki lazım kılan te'dibatı şedide bila imhal icra kılınacağından gayri ve hamiti tarafınıza dahi rabia olacağı cizmen ve yakinen makmuruz oldukda ona göne amel ve hareketle infaz emrû irade-i kailei şehri yaraneme yezli vasi ve kudret ve hilafı rıza vazi ve hareket vukuuna iradet'i ruhından bayayet itgan ve mübayaadan eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olunmuşdur buyurdum ki.

Vûsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta sūdūr olan fermanı vacibu'l etbai ve lazimul itmemek mazmunu itaati makrunuyla amel ve hareket ve hilafından gayetel gayete hazır ve mücanebet eyleyesiz söyleyesiz alametti şerife itimad kılāsız şehiren fi evasıtı şehri cemaziye'l evveli sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 77 / B. 155

İran devleti tarafından memuren bundan akdem Rusya canibine gitmek üzere raes'i hudud gidüb bu def'a der saadete avdet iden ve o yedhen maiyetinde olan çine neferi tevabi ve lieclil terfik olunan bir nefer ocak tatarıyla bu def'a İran tarafından receat eylediği beyanıyla hanı mersum babında olan bir nefer tatar ile Üsküdar'dan rais sūdūr İran'a varınca bir konağı kazaya dahil olur ise yedinde olan kira hükmü mucibince iktiza iden barkiye krin serian nazarın ve itası ve levazım mühmanunu izinin icrasına riayet birle ve salimen rais'i hududu İran'a ibsal varsalar mübaderet olunmak babında sadr olan fermanı alışanın malı hūlasasadır 42 fi evahili cemaziyel ahire kudüsü'l sa 1242 17.

S. 78 / B. 159

Masrafları gösteren defter

Üç yüz kırk iki senesine muharrem ibtidasından sene-i mezbure cemaziye'l ahiri gayetine gelince kadar umurunmuza içün cümle marifetiyle vaki olan mesarifatin defteri müfredatıdır ki benüce ati zikr olunur.

Tere

00325 Sivas Amasya'nın tevzii defteri matlu bu Tatar Ömer Ağa'ya virilan

00325 Askeriyelinin isticaline memuren seden kılan Tatar Ali Ağa'ya virilan.

00200 Hususa mezbur için Sivas'a gönderilen Tatar Hasan Ağa'ya virilan

00373 Bundar Efendi'nin yevmiyesi için yüz başızade Seyyid Ağa'ya virilan

00075 Sultan Bayezid Camii hatibineibas olunan görük beha.

01298

00060 Canibin tarafından hanelar için vürud iden birun Ağası'na virilan tere 30
hazine getürün barkirler için virilan kira Tere 30

00165 Mevlüdü şerif tilavet iden efendiye ilbas olunan kürek baba. Tere 125.
sairlere virilan nükud tere 40.

00100 Amasya kalasında vaki olan ihrakda bittacilere ve hane-i sahibine virilan

00025 Hücceci mürredcisi Hacı Muhammed Ağa'ya ilbas olunan kürek baba.

00453 İmdadı hazriyenin nefid olandan

Amasya hassasına isabet iden.

02141

00306 Askeriyeliyesi için vürud iden kahvecibaşı Ali Ağa'nın hizmeti
mübaşiriyesinden Amasya hassasına isabet iden.

00332 Sipah ve bölüğün erbaa tabir olunan ocakların rafi ve ilka olunduğunda
mübaşir mühürdar yamağı Ali Ağa'nın Amasya Hassasına müsib

00425 Asakiri menfüre ve tanzimine gelen peşkir Ağası hizmetinden Amasya'ya
müsib tere 320. Binbaşı Adif Ağa adamına virilan Tere 60.

00200 Amasya'da tahrir olunan asâkiri mensureye Sivas'a giderken virilan bahşiş
tere 100 beraber giden Sarı Ahmed Ağa'ya tere 100.

00091 Asâkiri mezkûre'nin tabledar vüsubterisinin barkir kirası tere 69 def'a
Amasya'nın yedi neferi tabledar vüsubtarı sene tere 22

03595

00020 def'a kancakardan gelen asâkirin tabledar Alemdarlarına virilan

00135 Sivas tarafından adalet buyruldusunu getürün tatarın hizmetinden hassa-i
Amasya

00096 Kiracı Alim Oğluna olunub virilan sebep'i bahasından silahdar Ağa'ya
dinimiz virilan Tere 36 ve nefiye giden örenlerin barkir kirası Tere 60.

01431 İki yüz kırk iki senesine mahsuben ağnam yedliyesinden hassa-i Amasya
Tere 1550 macun Ağası'nın hizmetinden tere 209

07036

00967 Asker buluna memuren Havecegân Ahmed Efendi'nin hizmetine zim olunan
mübaliğden hassa-i Amasya

000475 Sabık Anapa muhafızı devletlu Ahmed Paşa'nın iki defa Amasya'ya teşriflerinde Sivas taraflardan Haytabaşı vürudunda tehmi baha Tere 68 şair'i baha Tere 407

00813 Mürur ve öbür idenlere vilayet tarafından kahvedehane virilmek memnu olduğunu kavi buyruldu vürudunda mukaddem Ahmed Paşa'nın daireleri kahvehane

00047 Amasya'da etrak oldukta istimal olunmak için imal olunan on adet bitta ve iniş küreği bahalar

09617

01320 Amasya'da vaki olan kal'a ve yemisi vesair karalarına iane olunan şair baha

00097 Mütesellim Ağa'nın konağı ve kirahane tamir olundukda olunan meneh biha tere 43 cam baha tere 55

00258 Mütesellim Ağa'nın konağı tamir için alınan kirasına baha ve üstaddiye ve amel

00086 Mütesellim Ağa'nın mutabığı için alınan evan'ın nehasına ve ücreti kalasıcı

04500 Der saadette gönderilan asakiri mensureye taraf velinnemiden vaki olan mesarif ve bu hususa memur'u ademe hidmet ve akçenin güzşinesi

15879

00082 Kazai asker giden alunub virilan iki adak tabibaziha tere 20 ve çulmukcudan alınan deseni vesaire tere 3 ikinciden alınan tere 30 Sirac Ali Ağa'ya tere 22

00100 Umuruyluda'da için şehri kethüda yediyle olan mesârifi münferi.

00784 Muhtar belde-i Hacı Yusuf Ağa'nın mukaddema beldede olan olacağı.

18504

01000 Yeginzade Hacı İbrahim Bey'in mukaddema canib vilayetde olan alacağı

01857 Taksidi sani sultanı nizamiyesi.

01500 Taksidi sani tahsildariye.

00250 Kethüda ise

01900 Muhtar'ı beldeye kahve baha tere 1000 serhacıbane kahve baha tere 500 şehir kethüdasına ücreti kadimeye tere 400

25011

00045 Devletlu Ahmed Paşa mühimmadarına barkir kirası için viralan.

00650 Mukaddem itmeği esnafına olan düyun

00513 Kırk senesi recebinden kırk iki senesi recebine kadar Ramazanu mübarek ve Abdüşşerif ve süruru esmayunlarda Amasya kal'asında en dahina olan topların barut nehası.

00120 Serhacıyan Osman Bekir İlyas olunan kürek baha.

26436

00170 Konağın ve muhakemenin dört nefer saray erlerine tere 100 mahkeme tamiri için masruf tere 70

00029 Sivas'dan gelen asâkiri mensure üzerine memur olan başçavuşun sebilerine saman baha.

05645 Kırk senesine mahsuben askeriyelesinden Ladik ve Zilenun abadı kazalarının da na tahsili bakayadan hassa-i Amasya.

02532 Kırk bir senesine mahsuben askeriyelesinden Amasya mahallatından kalan bakaya.

00850 Eminine Tere 250 hidamiye tere 250 Kâtibiye tere 200 Tesciliye tere 100 Muhzırıye tere 50

356622

01400 Kıyafet maddesine memur Seyyid Mehmed Bekir hidmet tere 1200 ve kiracı hususuna memur Tatar Halil Ağa'ya tere 200

02500 Harac'ı alamat

03000 Harac defter ve imza

02500 Mütesellim Ağa'nın mesarifi münferidisi

01000 Gezşene

460622

Amasya kadısı faziletlu Efendi mütesellimimiz izzetlü efendi. İki yüz kırk iki senesi muharremül haramın gurrasinden sene-i merkume recebü'l seferdi gurrasine kadar altı nahide nefsi Amasya'da vukuu bulan mesarifatı berüce kırk altı bin alınmış iki buçuk gurus baliğ olmağla zikr olunan kırk altı bin altmış iki buçuk gurus marifet'i şer'i ve cümle marifetiyle nefsi şehri mahellatına ve nevahisibine tarh ve tevzi ve yerlü yerinden tahsil ve mahallerine teslime mübaderet eyleyesiz deyu. 242 fi ahid.

S. 79 / B. 156

Meblağı mezburun cümle marifeti şer'ile derun mahlat ve tacit'i erbaa fi erlerine tevzi olunan defteridir ki berüce ati beyan olunur.

Muhammed Paşa

Kalih

Mahsa tere 747 saliyane

Maksa tere 373 saliyane

110 bakaya = 858

Bakaya 223

596

Temna

Saray'ı mahsa

Mahsa tere saliyane 225

Tere saliyane 168

Bakaya 050

Bakaya 050

275

218

Aşağı suadiye mahsa		Serçehane	
Saliyane	1165	Mahsa tere saliyane	473
Bakaya	<u>0150</u>	Bakaya	<u>051</u>
	1315		024
Seküddin mahsa		Darüsselâm mahsa	
Tere	080	Tere saliyane	168
Bakaya	<u>167</u>	Bakaya	<u>050</u>
	748		218
Hacı Hamza		Köprübabası	
Mahsa tere saliyane 603		Maksa Tere	
		Saliyane	279
		Bakaya	<u>200</u>
			479
Bukari suvadiye			
Mahsa tere	135		
Bakaya	<u>020</u>		
	155		
Hacı İlyas		Üçler mahsa	
Tere	080	Tere	603
Bakaya	<u>168</u>	Bakaya	<u>368</u>
	748		971
Save İskelesi Tere		Koçacık mahsa	
Mahsa	493	Tere	352
Bakaya	<u>100</u>	Bakaya	<u>100</u>
	593		452
İslim		Kız gasıncı	
Mahsa tere	529	Mahsa	798
Bakaya	<u>140</u>	Bakaya	<u>004</u>
	669		8022
Hatuniye		Çokça mahsa	
Mahsa tere	165	Tere	450
Bakaya	<u>020</u>	Bakaya	<u>100</u>
	185		550
Receb mahsa		Şeyh garik mahsa	
Tere	282	Tere	375
		Fetihce mahsa	
		Tere	798

Bakaya	<u>084</u>	Bakaya	<u>088</u>	Bakaya	<u>100</u>
	366		463		898
Bayezid mahsa		Vere mahsa		Hoca Süleyman	
Tere	1856	Tere	618	Mahsa tere	282
Bakaya	<u>0583</u>	Bakaya	<u>200</u>	Bakaya	<u>100</u>
	2439		818		382
Camii Enderun		Ak Saadeddin			
Mahsa tere	345	Mahsa tere	195		
Bakaya	100	Bakaya	113		
	445		308		
Devehane mahsa		Soflar mahsa			
Tere	1595	Tere	721		
Bakaya	<u>0500</u>	Bakaya	<u>200</u>		
	2095		921		
Samice mahsa		Çarıkçı mahsa		Bozahane mahsa	
Tere	620	Tere	504	Tere	1365
Bakaya	<u>234</u>	Bakaya	150	Bakaya	<u>1546</u>
	854		656		1548
Gümüşlüzade mahsa		Eski kethüda mahsa			
Tere	1463	Tere	725		
Bakaya	<u>0350</u>	Bakaya	<u>220</u>		
	1813		935		
Çeribaşı mahsa		Pervane Bey			
Tere	900	Mahsa tere	581		
Bakaya	<u>055</u>				
	955				
Gökmedrese mahsa		Acmeali mahsa			
Tere	472	Tere	1595		
Bakaya	<u>181</u>				
	654				
Uzun Mustafa mahsa		Bazar serli mahsa			
Tere	135	Tere	375		
Kurşunlu mahsa		Yakutiye mahsa			
Tere	170	Tere	373		
Sofizade mahsa		Hızır Paşa mahsa			

Tere 530
 Birinci mahsa
 Tere 86
 Karatay mahsa
 Tere 168
 Beşih cev'i mahsa
 Tere 225
 Kürekçanı mahsa
 Tere 721

Tere 225
 Bağı İskelesi mahsa
 Tere 168
 Şamlar mahsa
 Tere 305
 Kamereddin mahsa
 Tere 506
 Cem'a

Cem'a yekün tere 25008 saliyane-i hazine mahellat 03077 muharrem tevziinde bakaya kalub edaya ifzarlar olmayan mahellatın bakayalarından saliyanelerine verece olunarak tevzi olunan bakaya.

05901 ve yine muharrem tevzii bakayasından olub bilade-i mezkür bazı mahellatın saliyaneden hassaları tahtına terkim olunan bakaya.

33986 nahiyei ifta^c

Bekce hassa
 Tere 998
 Mürük hassa
 Tere 524
 Kızıl kışlacık hassa
 Tere 524

Zine hassa
 Tere

Ayamı hassa
 Tere 885
 Merkeb'i kışlacık
 Hassa tere 524
 Seyfe hassa
 Tere 45

Soflar mea iktası
 Hassa tere 91
 Yefikgân hassa
 Tere 82
 Sarular
 Hassa tere 117
 Kürtler mea çukur viran

Sofu hassa
 Tere 147
 Gümüş hassa
 Tere 176
 Boyalıca hassa
 Tere 206
 Isı seracık hassa
 Tere 176

Kazeski hassa
 Tere 82
 Tura hassa
 Tere 117
 Kabran hassa
 Tere 475
 Karakeb hassa

Taşbaşı hassa
 Tere 23
 Derebaşı hassa
 Tere 105
 Kozal'al hassa
 Tere 45

Tere	285	
Cem'a yekün tere	5661	saliyaneden hassası
	<u>0981</u>	bakaya
	6642	

Geldiklan Nahiyesi

Börü hassa	Orta hassa	Ulusoy hassa
Tere 127	Tere 185	Tere 411
Muramıyla hassa	Zire hassa	Soma hassa
Tere 627	Tere 475	Tere 236
Gözler mahsa	Yorzik hassa	Girne hassa
Tere 127	Tere 146	Tere 245
Musa hassa	Yağmur hassa	Gökçeniz hassa
Tere 153	Tere 160	Tere 65
İbred hassa	Kovay hassa	Bulduklu hassa
Tere 203	Tere 272	Tere 127
Bilacik hassa	Bağlıca hassa	İlkazı hassa
Tere 75	Tere 100	Tere 146
Boğa hassa	İbliçe hassa	
Tere 200	Tere 20	
Gözler'i cedid hassa tere 50		
Cem'a yekün tere	3559	saliyaneden hassası
	<u>0611</u>	bakaya hassası
	4170	

S. 80 / B. 157

Nahiye-i Çocla

Kazganlı hassa	Hakla hassa	Dereköy hassa
Tere 64	Tere 115	Tere 180
Deveci hassa	Hacı İbrahim hassa	Körnaz hassa
Tere 75	Tere 84	Tere 89
Müruhur hassa	Kabza hassa	Bayırlı hassa
Tere 224	Tere 296	Tere 296
Değirmenderesi hassa	Senezi hassa	Küreliz hassa
Tere 75	Tere 39	Tere 58
Çorlu hassa	İbir Köyü hassa	Gani hassa
Tere 153	Tere 123	Tere 91
Harman Ağılı hassı	Ulvi hassa	Arucak hassa

Tere 57	Tere 313	Tere 195
İraslan hassa	Firuz hassa	Saluca hassa
Tere 195	Tere 138	Tere 193
Gülay hassa	Gölü hassa	Uzun oba hassa
Tere 200	Tere 112	Tere 56
Öbük hassa	Yüziki hassa	Lab hassa
Tere 43	Tere 64	Tere 133

Kayacık hassa

Tere 000

Cem'a yekün tere 2888 salıyaneden hassası

Nahiye-i Ezine

Ezine bazarı hassa	Kal'a hassa	Kızılcakebir hassa
Tere 795	Tere 795	Tere 540
Virmiş hassa	Uygur hassa	Sarayözü mea Danişmend
Tere 540	Tere 394	hasa tere 540
Sarı Elat Hassa		Beşiğ Sadi hassa
Tere 540		Tere 410
Asi İbdal Hassa		Avşar hassa
Tere 410		Tere 300
Kirab hassa		İkta hassa
Tere 330		Tere 331
Muramı hassa		Sarıgaz hassa
Tere 250		Tere 250
Bağcı Abdal hassa		Zağla hassa
Tere 250		Tere 220
Eve saray mea depebaşı hassa		Balalek hassa
Tere 135		Tere 230
Karaali hassa		Halifeler hassa
Tere 115		Tere 205
Kura İbrahim hassa		Sonca hassa
Tere 210		Tere 110
Saz hassa		Kayı hassa
Tere 110		Tere 150
Tatar hassa		Atıska hassa
Tere 280		Tere 220
İmek hassa		Karataş hassa

Tere 200	Tere 200
Karsak hassa	Boga hassa
Tere 130	Tere 260
Bayat hassa	Dadı hassa
Tere 100	Tere 100
Keçeli hassa	Geşlik hassa
Tere 30	Tere 80
İlyas hassa	Mahmadlar hassa
Tere 30	Tere 20
Gözler hassa	Güzelce sağır hassa
Tere 30	Tere 30
Kaz oğlu hasi hassa	
Tere 00	

Cem'a yekün tere 8947 salyane
0859 bakaya
 9806

Min haysü'l mecmu tere 46062 saliyane
12203 bakaya
 58266

Yalnız ellişer bin iki yüz altışar altı parasıdır.

S. 80 / B. 157

Mübayaanın isticalinini havi'i şerif südur iden fermanı Ali suretidir.

Menafiru'l kuzzet ve'l hükküm madenü'l finail ve'l kelim Amasya Sancağı'nda vaki kazaların kadıları ve naibleri zeydi fazlihîm kudülü malı emacidi'l ayan Amasya mütesellimi ve Samsun İskeleyi mübaya hidmeti devleti aliyyemden Esseyyid Elhac Muhammed Bey Zeydi Mecidima ve mefahiru'l emasil ve'l akran vücuhu memlekete vesair iş erleri zeydi kadrihim tevkii ref'i esmayun ve ehil olmayacak malum ola ki sen ki mütesellim muma ileyhsin mevafiu himmei malumu tertibatından Samsun ebnalarına nas ve edhar olunmak üzere Sivas Amasya ve canibin sandıklarından iki yüz kırk bir senesine mahsuben rayic'i tertibi olarak mübayaacı muma ileyh marifetiyle mübayaası merteb olan malumu'l mefar kil'i zehâyir. Tevzi olunmuş ise de henüz tahsil olunamadığını mübayaacı muma ileyh bir kıt'a arifesinde sehir ve inha ile kiracılarına kayuda ledi'l miraca sene-i merkumeye mahsuben Amasya Sancağı kazalarından yirmi beş bin kil hanta on bin kil şayir tertib olunmuş ve fezali-i merkume ahalileri zehayir-i merteb'i matlubenin mümkün mertebesinin ayna bir mikdarını yedlen tediye bi alamet'i şer'iye müfhid olarak tahsili isticalinini havi

evamiri şerifem virilmiş olduğu bade'l ihraç iktizası rical devleti aliyyemden nazırı iftiharü'l emacid ve'l ekarim Esseyid Muhammed Arif damı mecededen istilam olunarak tekrar tekid ve isticali ve emri şerifem isdarı hususuna irade-i seniyyem teallik itmekle bir minval muharrem Amasya Sancağı'ndan vaki kazalardan merteb'i yirmi beş bin kili hanta ile on bin kili şayir şimdiye kadar mübayaa tahsil olunmamış ise ebnavarında nakl ve tanzil hususuna mezbur'u sai ve gayret eylemeğin fermanım olmağın tekid ve isticali havi bi tekrar işbu emri celilil kadrım. İsdar ve irsal olunmuştur imdi keyfiyeti irade-i seniyyem mentuk'u emri şerifimden malumun oldukıda fermanım olduğu ve bilade beyan kılındığı vechile liva-i mezbur kazalarından merteb ve matlub olan müzkür'l mikdar kili zehair bu ana kadar mübayaa ve tahsil olunmamış ise fima bad tehiri tecviz olunmayarak yerlü yerinden ve icab ve itiza idenlerden mübayaa ve tahsil ve Samsun İskeleyi imarlarına nakl ve tenzili ve mübaacı miri muma ileyhe teslimi hususuna bezli vasi ve müfderet eyleyesin vesiz ki mübayaamı kuzzat ve tevvab ve vücuhu memleket vesair iş erleri muma ileyhimsiz siz dahi mucib emri şerifimle amel ve hareket ve hilafından nehaşi o mücanebet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan işbu emri şerifi celilişşan vacibul etba velazimu'l münsalimin mazmun menfi üzere amel olasız şöyle bilesiz alameti şerifime itimad kılāsız. Tahriren elyevmil tasia işrin şehri cemaziye'l evveli sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 81 / B. 158

Müruru tezkiresi fermanı suretidir.

Destürün mükremun müşirun mefhemun nizamü'l alem müdiru ve umuru'l cumhur. Bi'l fikrissakıb mütemimu muhamü'l enam birrayi'l saib mümhid ve gayanü devlete ve'l ikbal müşidu erkânüssade ve'l iclalül mahkufun bisünufu avatıfı'l mülkü'l ala Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varında vaki vüzerayı azam edemallahu teala iclalehum ve azamü'l ümerai'l kiram efahimü'l kelam ulu elkadrimu'l ihtiram eshabü'l ferdül ihtişam el muhtesun bimezide inayetü'l mülkü'l ala miri miran kiram'ı dam ikbalehum ve kadı kuzzatü'l müslimin evveli vilatü'l muvehhi din madenü'l fazl ve'l tayin rafiü alem veddini varis'i ulumu'l enbiai ve'l mürsalin el muhtesi'l mezidi inayetü'l mülkül muayin mevlana Erzurum kadısı fezaile ve mefahiru'l kuzzat ve'l hükküm madenü'l fezail ve'l kelam kuzzat ve tevvab zeydi fazlihimi ve mefahiru'l emasil ve'l akran mütesellimin voyvodagân ve ayan ve zabitân vücuhu memleket ve bi'l cümle iş erleri zeydi kadrihim tevkii ref'i esmayun vasıl olacak malum ola ki men'i mürur hakkında ittifak'ı eda ve karargir olan nizam müstahsine muktezası üzere memaliki mahrusamda bir mahalden bir mahle şahıs vahidin tezkiresiz saluvirilmemesi ve taşralardan asitane-i saadetime gelmek

istiyanların bu tarafda görülecek bir güne maslahatı sahihesi var ise mahallerinde yerlerine memhur müruru tezkiresi virilüb maslahatı sahihesi olmayanlara müruru tezkiresi virilmemesi ve o makule der saadetime geleceklere yollarda dahi istintak ile fi nefsi'l emir der saadetime mühim ve mukteza maslahat zımnında olub bunda olan tezkiresi dahi çıkdığı mahlin sahihi tezkiresi ise salıvirülüb olmadığı halde derhal izi üzerine çevrilmesi ve öteden berü memnu olan o güçlerinin yeni memleketlerinde bütün bütün kat'i alaka ile der saadetimde ikâmet niyetiyle gelmek ve ayasında olan cikür ve anasının salıvirilmemesi hususları Anadolu ve Rum ilinin üçer kollarına mukaddem ve muahhir esamiri aliyyem isdar ve tisyarıyla tenbih ve tekid kılınmış olduğuna nazaran bu hususuna çemi zamanda ve hususuy şivanlıkda kemaliyle itina ve dikkat bi'l cümle vüzera ve memuruna vacibe-i zimmeti meratibe-i uhde-i sadakat iken ekser mahallerde mürur ve öbür idenlerin yedlerine virilan tezkirelerin tarihilerine ve muharrer olan esami ve işgaline layıkıyla bakılmayarak memurunun igmas ve tisa mahleri sebebiyle gerek der saadetinden ve gerek'i mahallerden bir vakari tezkire alanlar ol tezkireyi yedlerinde tevkif iderek itekle bir kaç vak'a-i sefer ve istediği yere müruru öbür itmekde ve bazen dahi birbirlerine virerek ve bildikleri mahle gidüb gelmekde oldukları memasil virildilu hable-i ve kuz'at'ı vukuu bulmakda olduğu bi'l ahbar tahkifirde padişahinem olub mer'i mürur'u hakkında ibtidarı nizamından şu defterimizi vaki olan tenbihat ve ikdam ve takiyyidat ve ihtimam ve muharren ve emasili İslam ve reayadan uygunsuz ve mechul olan eşhasın memalik'i mahrusumda keyfi hopşai geştü gūzar idememesi garzından iharet zahiri vecdi ve ehli arz ve maruf olanlardan ticaret veyahud ahiri maslahat zımnında gerek der saadetinden gidenlere ve gerek taşralarda mahalden bir mahale-i mürur ve öbür idenlere kefil gösterüb tezkire almaklıkda bir güne külfet ve sühubet olmayub ancak aralıkda bu makulesiyle vaziyaya irtikab idenler mecru ve kefil virüb tezkire almağa cesareti olmayan, uygunsuz ve meçhul elhal'i eşhas olmak lazım geleceği derkâr ve bunlara layıkıyla dikkat olunmayub da böyle atik'i tezkirelere ile ve biledikleri mahallere gidüb geldikleri takdirce men'i mürur'u nizamına dair şimdiye kadar teşebbüs olunan bunca tedabir ve ihtimam sayic bir bir faideyi senetib olmayacağı müstağni tarif ve iş'ar olmakdan naşı siz ki vüzerayı müşâr ve mir miran ve mevlana ve kuzzat ve tevvab vesair muma ileyhimiz bade izin gerek der saadetinden taşralara gidenlerin taşralardan asitane-i saadetime gelenlerin ve gerek memasili mahrusamın bir mahalinden bir mahalline mürur ve öbür idenlerin yedlerinde bulunan müruru tezkirelerine herbir mahallin memurları tarafınlarından layıkıyla im'an nazarı dikkat olunarak Anadolu'nun müntehayı südurunda kain mahalleler içün virilan müruru tezkireleri tarihi üç ay ve vasıta olan yerlerin tezkireleri tarihi dahi nihayet iki nahi tecavüz itmiş bulunur veyahud tarihi mahkuk ve sahte olur veya ismi eşgalinde bir güne uygunsuzluk anlaşılır ise o makulelerin nürurluğuna kıt'a vekatibe-i ruhsat ve cevaz

virilmeyüb esman'u geldikleri mahalde tevkif olunarak gereği gibi istintak ile eğer gendüsünden fesad ve siyanet memul olmayan emasili arz görühünden olub yedlerinde bulunan tezkire tarihinin eskisi dahi mücerred yollarda şayed hastalanub kalmakdan veyahud ahir bir güne azer'i şer'i vukuundan naşı olduğu bila garzı sahihen tebeyyin ve tahkik ider ise o meşgulerin yedlerinde olan atik'i tezkireler ehaz ve şek olunarak ismi eşgali tasrihibiyle yedlerine mecidden tezkireler itasıyla emir erlerine irait ruhsat ve eğer böyle olmayub da o misillilü sui zan olunan kimesneler ehaz'ı zatında uygunsuz ve emasili fesaddan oldukları tahkik eyler ise derhal tutulduğu mahalde haber ve tevkif ile keyfiyeti dersaadetime tehir ve iş'ara mübaderet ve bundan başka şu men'i mürur maddesine dair şehideye kadar biddefaat südur iden emrû irade-i seniyyemin gecref icrasıyla bir vakitte hilafı vazi ve haleti vukua gelmemesi vesalikin istihsal ve istikmaline sarfı vasi ve mukadderet eylemeniz fermanım olmağın ilamen ve ifhamen ve tenbihen ve ihtimamen mahsus işbu emri celil elkadrim isdar ve sadrazam çevikdarlarından kıdvetü'l emasil ve'l akran ala zeydi kadre ile tısyar olunmuşdur imdi bilade beyan olunan herbir emrû irade-i seniyyemin daima harfi secref icrasıyla bir vakitte hilafı vazi ve hareketi vuku'a kılmaması hususuna bi'l istihar kemaliyle ihtimam ve dikkat eylemeniz kat'i matlub padişahinem ideceği ve bundan sonra dahi bu emrû vacibu'l itinada ve imaz ve bitait ve adem ve vakitle bir güne uygunsuzluk zühura gelür iseleri ettahkik cesaret idenlerin lazım kılan tedibatı icrasında vefika fevt olunmayacağı malumunuz oldukda ona göre amel ve hareketle icrayı emrû irade-i seniyyeme mezid'i sai ve gayreti hilafından bigayet teaki ve mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki.

Vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan fermanı vacibu'l etbai velazimu'l imtisamin mazmun itaati makrunuyla amel ve hareketi hilafından zarar ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız şehren fi evasıtı şehri cemaziye ahiresine isna ve erbain ve mieteyn ve elf. Kudüsü'l sena 242 fi Ş.

S. 82 / B. 159

Dervişlerin Amasya nefii fermanı suretidir.

Destûru mükerrem müşiru mefhumen ve nizamu'l alem müdir'i ve emvarü'l cumhur bi'l fikrissakıb mütehime malumu'l enam birrayi'l saim mümhidde Bünyanü'd devlete ve'l ikbal müşibbe erkanü'l bade ve'l iclalil mahkuf bi sünufu avatıfı'l mülkü'l ala hala cürmün sahhus mutasarrıfı vezirim İsa Muhammed Paşa Edamallahu iclale ve kıdvetü'l ulemai el mahkifin Amasya naibiyle Amasya'da mezun bilakât olan Zeydi alemhüma tevkii refii esmayun ve ehil olacak malum ola ki sabıka mirahur ögle olub muktezayı irade-i seniyyem üzere Rum ilide olan Bektaşî tekkiyeleri ve derünlerinde şeyh ve derviş namıyla bulunan eşhasın hal ve keyfiyetleri tahriren sene-i memur kılınan iftiharü'l emâcid ve'l ekârim Mir

Ahdamı mecide bu taraftan evvel emirde Edirne canibine varub Dimetoka civarından Kızıl Veli Sultan Tekkiyesi ve Mürsel Baba Zaviyesi meydanları ötelinde olan çıraklık ve ikrar taşlarını şekt ile mevcut olan dervişandan meşihat ve bazı gedikde olanlara muma ileyh maiyetine canibi şeriat'ı gurradan me'mur mevvili marifetiyle mesaili diniyye'i suvalinde cevaba kadar olamadıklarından başka mazallahu Teala cadde-i şeriatı mutahharaye biragub bazı delaletle dalmış oldukları memhur göndermiş olduğu üç kıt'a kitaplarından dahi yedihi ve ayan olduğundan bahisle içlerinden hizmetkâr'ı makulesinden olanları koy'u küfraya rabt ile salıvirüb mada müşehhat ve misillilü gerekde bulunan sıhhat ve vilayetleri baid olunur.

Dimetoka'ya celb ve mahbese ibka yerler haklarında tevcihle irade-i seniyyem zuhur ider ise iktizası icra olunacağı bu def'a miri muma ileyh tarafından derbar madel tekrarı mülukâneme tahrir ve Dimetoka naibinin ilamıyla eşhası merkumenin esasını mübeyyin bir kıt'a defter dahi bais tesbih olunmuş olub eşhası merkume erbabı rafs ve el haviden mühim zal ve hem mezl olduklarına yani tefrik cemaatleriyle bir takım sadededel olan ümmeti Muhammed meğer ve delaletlerinden kurtarılmak gendülerinin dahi nesih ve itikadlarıyla salahı hal ise itmelerine medar olmak için her yerlerinin makar ulema ve salaha olan yerlere nefi ve iclalleri icab'ı halden olmakdan naşı merkumlardan cesrarı gine kazasında Bey Konyalı Derviş Mustafa ve yine kazai mezkürede umurca kariyeli Ali Çocuk namı iki neferin lieclittedib Amasya'ya nafi ve iclalleri hususunu bi'l fiil şeyhü'l İslam ve müfti'l en'am kadızade ve ale'l ulema-i müteberrün fazli fadılai el müteverriin mevlana Mecid Tahir Edamallahu Teala fezaile işaret itmeleriyle sen ki veziri müşarün ileyhysin tarafından kavis'i mübaşiretiyle işareti mucibince merhumun Amasya'ya nefi ve icla olunmaları fermanım olmağın vüsulu emri şerifimde merkumanı tarafından tayin olunan kavasa terfiken Amasya'ya nefi ve irsal mesariat eyleyesin ve sen ki Amasya naibi muma ileyhysin vüsulunda merkumlarını mütefiyen meks ve ikamet itdirüb bila etlakından mücanebet ve hatva ve ihda mahle-i ahire saliverilmeleri lazım gelür ise mes'ul ve muatib olacağı bilüb ana göre muhafızları hususuna tekid ve dikkat ve vüsullerini der saadetime tahrir ve ilame mübaderet ve sen ki müfti muma ileyhysin sen dahi merkumanı o misillilü itikadı dini batıladan kalen ve kaliyen keffeye ve feragat itdirerek muktezayı şeriatı mutahhara üzere tesih itikad edüb kendülerine salahı hal kalması esbabını istihsal eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki.

Vüsul buldukda bu babda vechi masruh üzere şarkiyakta südur olan fermanı vacibul etba ve lazimul mütesalimin mazmun itaati makrunuyla amel olasız şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılāsız tehiren evahiri şehri cemaziye'l ahire senei isna ve erbain ve mieteyn elf.

S. 82 / B. 160

(Edirne'deki dervişlerin Amasya'ya gitmeleriyle ilgili buyruldu)

Edirne valisi devletlü Ali Paşa Hazretlerinin dervişlerini Amasya'ya mucib emri Ali nefi ve irsali eylediği buyruldu suretidir.

Şirai şiar mahrusai evinenden evfaz ve Tosya ve Amasya kazalarına varınca fezalarına varınca izanı rahide vazi kazaların kazak ve tevvabı faziletlu efendiler zidet fezailihim ve mefahiru'l emacid ve'l ayan mütesellim ve ayan ve voyvodaları izzetlu Ağalar zidet emcarihim inha olunur ki bir mucibi fetevayı şerife muhahede-i Bektaşî'ye haklarında savir olan emri ali mucibince Çirmen Sancağı havi olduğu kezalarından Dimetoka kazası civarında vaki Gazel Veli Sultan Fekiyesi ve Mürsel Baba Zaviyesi meydanları ötelinde olan çıraklık ve ifrar taşları tarafı devleti aliyyeden teb'in buyrulan mübaşir ve mualli marifetleriyle şekt olunarak zikr olunan tekiye ve zaviyede dervişler namıyla mevcudu eşhasdan bi marifeti şer'i fesadı itikadları tebeyyin iden zalleden olduklarına mebni yefihi itikad itmek için sadr olan üç kıt'a esamiri şerife muciblerince imanlar kariyeli kılarcı Derviş Ali ve Mürsel Baba Zaviyesi şeyh bümlü Hasan harer Tokat'a ve Zile konağından çoban kethüdası derviş Muhammed ve Kavakları kariyeli değirmenci Derviş Muhammed Tosya'ya ve cesrargine kazasında Bey'i kariyyeli Derviş Mustafa ve umuruca kariyeli Ali Çocuk Amasya'ya bi irade-i seniyye-i nefi ve tağrib buyrulmuş olduğundan zikr olunan altı nefer mülahede-i Bektaşî'ye ber mucibi evamiri şerife bu def'a orta boyu Karabaklı Muhammed namı bir nefer tatarımız ile mürafaları olan mahal'i mezkûreye bais ve ittirüb olunmuş ve tatarımız merkurum ile mezburlar menfalarına varıncaya kadar rakûblerine muktezayı kira barkirlerinin bir mucib-i şûrut-u seniyye-i Sait başına otuz parade lazım gelen kiralari tarafımızdan ita kılınmış idüğü sizler ki muhatibun muma ileyhimsiz malumunuz oldukda Tatar'ı merkurum mübaşiretiyle mezburlar kana vüsullerinden müemmin mahallerde biyunimet ittirilmeyerek yanlarına Çine nefericiyeli terfikiyle isnayı rahide firar idemamaları esbabını bila kemalde rasitleri olan kanalarda kain kirahânelerden şûrutu seniyye-i mucibince tamamen kiralari ehaz olunarak barkirleri itasıyla kazadan kazaya irsal ile menfalerine isra ve isale müsareat ve hilafından kemâliyle mücenebet olunub tezkire teftisine memurlar taraflarından dahi tatarı merkurum mezburları mahallerine isal ile tarafımıza avdetine müruruna muhalefet olunmayub kirahanelerden dahi bir mucib-i şûrut lazım gelen barkirleri ita olunmak babında divanı pevmin ve Edirne'den işbu buyruldu tehir ve isdar ve tatarı merkume itai bais ve tisyar kılınmıştır. Yeminne teala vüsulunda gerekdir ki vechi meşruh üzere amel ve hareket ve hilafından nehaşi ve mücenebet eyleyesiz deyu 242 fi araba kudüsü'l enbiya 242 fi 5.

Emdar'ı hazreb lisuu Amasya tere 1109

Taksid'i tani

S. 82 / B. 161

İşbu bin iki yüz kırk iki senesine mahsuben rais sene-i gurre-i muharrem itibarı ve senede iki taksit ve be her taksidi vakti zamanıyla olunmak şartıyla vilatü azam hazretlerinin Eyaleti Sivas'dan bi ferman-ı Ali tayin ve tahsil tesviye secle mahsufulde müfid'i hassa-i liva-i merkum berüce bila bin iki yüz dokuz guruşdur. 242 fi s. 7

S. 83 / B. 162

(Tereke) Üsküdar ahalisinden merhum Ref'at Efendi'nin tereke defteri.

An ehli Üsküdar ahalisinden olub Amasya'da kaşfiye medrersesinde münkiyye mukim ikiz bundan akdem fevt olan Esseyid Ref'at Efendi namı müteveffanın medrese-i mezkürede mevcut olan cem'i terekesi sehir ve takvim ve bade ihrac el mesârif vereselerine insal için tanzim olunan müteveffâyı mezburun terekesi defterdir ki berüce ati beyan olunur harer. Fi evaili şehri rebiül evveli sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Kilim'i	Yasdık'ı	Döşek'i	Yorgan'ı
Tere 3	Tere 6	Tere 15	Tere 62
Kavuk'u mea sarık'ı	Kaput'u	Köhne kürek'i	
Tere 72	Tere 41	Tere 32	
İlece Gatrii	Çebek'i	Beyaz'ı gatrii	
Tere 172	Tere 4	Tere 52	
Şal kuşak'ı	İskibei	Köhne Çağşur'u	
Tere 14	Tere 42	Tere 42	
Köhne Ahmedinye'i	Çit değirmi'i		
Tere 32	Tere 5		
Gatır'ı	Üçkur yağlık bohaları		
Tere 20	Tere 32		
Çarşab'ı	Çorai	Müstacil ibdislek'i	
Tere 5	Tere 32	Tere 22	
Köhne İbdislik'i	Gömlek Beşkirha		
Tere 2	Tere 22		

Def'a Gömlek'i	Ton'u	Yemin'i
Tere 4	Tere 22	Tere 12
Giyecek kefen'i	Def'a sarık'ı	Çam'ı finyar'ı
Tere 12	Tere 32	Tere 22
Şal kuşak'ı	Çizme papuç baha	Şihas'ı tencere baha
Tere 22	Tere 6	Tere 6
Bacak'ı mir'at'ı baha	Köhne iker	Yüzük'�
Tere 1	Tere 11	Tere 2
Saat'i	Trabzon bacağı	Peştevnin'i
Tere 33	Tere 30	Tere 30

Nukud'u mevcut

Tere 4172

Cem'a yek n tere 7802 minha El ihracat

Techiz'i tekfin

Tere 50

Nemaliye-i himaliye

Tere 12

Yek n 'l ihracat tere 612

Littaksim beyne'l verese

Sah'i ilbas tere 719

Yalnız yedi yüz on dokuz guruşdur.

S. 83 / B. 163

(Buyruldu) (Sivas Valisine tımar udelaması için giden buyruldu)

Kal'a tımarıyla yoklanması babında hala Sivas Valisi devletlu Mehmed Paşa Efendimizin vürud iden buyruldu.

Şirayi şiar Amasya vukuca hayatı ve Amasya zir kdemize naibleri fezailar zeydi ilmihim ve kıdvetü'l emacid mütesellim ve voyvodaları zematlu ağıaları ve kal'a pezdarları ve m stahfilleri refaatlu ifa zeydi kadrihim inha olunur ki kaffe-i filai hakaniyede bi beratı alışanımızdar ve kethüda  m rdan ve m lazig n ve neferatı saire hidmet'i lazimelerine mukayyid olub ve ekserisinin dahi tımarları bihasıl olarak idarelerine vefa itmediğinden ve mevcut ve na mevcudu dahi bilinemediğinden cümlesinde yoklanub ana göre bir suretine bakılması irade-i aliyye iktizasından olarak uhde-i iradelerimizde olan sancaklarda k in

kal'aların dahi kaffe-i neferâtı ve mevcudu ve tımarları hasılatı zahire ihrac olunmak üzere sureti defterhanileri tarafımıza vürud itmiş zikr olunan kal'alardan Amasya beher ve kidegara kal'alarının neferatı ve tımarları hasılatının zahire ihracı için tarafımızdan defterleriyle darında buyruldu mefahiru'l akrân mühürdarımız izzetlü Hüseyin Bey memur kılınmış olmağla imdi vüsulunda ber mucibi irade-i aliyye cümle marifete ve marifet şer'i vezirdarları marifeti ve mübaşirimiz marifetiyle ve defteri hakaniye tatbiken cümlesinin beratlarına imrar'ı nazar olunarak ve mevcud ve na mevcudu ve tımarlarının sünü hasılatı birkaç gurusu ise ketem olunmayarak ala vechi'l saha'ı zahire ihrac ve esameleri balasına marifet'i şer'i ve cümle marifeti vüzeraları marifetleriyle şerh virilerek mümza defterlerini tarafımıza inha eylemeniz babında divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu tehir ve ile irsal olmuştur yemşe teala vüsulunda bir mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından hazır ve mücanebet eyleyesiz deyu. 242 fi Receb 27

S. 83 / B. 164

İmdadı hazuye-i buyruldu suretidir.

Şeriatî şîar Amasya kadısı faziletlu efendi zeydi fazıla ve kıdvetü'l emacid ve'l ayan mütesellimimiz ve izzetlu Ahmed Efendi zeydi mecide ve mefahiru'l emasil ve'l akran ayan vilayet vücuhi memleket vesair beş erleri zidet'i mukadrihim inha olunur ki vüzerayı azam huzuratının medarı mesârifatları zeylinde iki taksit ile bi fermanı ali eyaleti Sivas'dan tahsisi ve tayin kılınan imdadı hanriyyenin taksimi mürur'u zemine ile itidal derecesinden çıkmış ve bazı kaza'i servet ve bazı kazaya zaif serzanciret gelmiş olarak sair tekalif ve irade dahi usul'ü hazriyeye tedkiken tevzi olunmakda olduğundan bazılarına azri mucib olmak mülabesi keyfiyyet'i derbar şevk'i tekrar bi'l inha her yerlü ve kazaların tescil olunmuş ve bir kıt'a sureti defteri babı Ali'ye takdim olunarak al vechile tanzimine irade-i aliyye teallik itmiş olduğu bundan akdem cümle tarafına iş'ar ve her kazasının hassası mahkemesine tescil olunması tedkâr olunmuşuydu işbu iki yüz kırk iki senesi takbi'i saliniyenin vakit ve zamanı mahı receb'ül mürcebin gurreti olduğundan bu def'a bi irade-i aliyye mecidden tanzim olunan tadil ve tesviye vech üzere taksit'i sani malı haziriyesini bi marifeti şer'i ve cümle marifetleriyle eyalet mezburun havi olduğu beher elviye ve kazalarına tarh ve taksim olundukda bir mucib pevhiliye-i şer'iyeye liva-i mezbur hassasına isabet iden ol mikdar malı haziriyeyi kazalarınıza tevzii dikkat ve gayret eylemeniz babında divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu tehir ve isdar ve mefahirül akran tatar Ağamız İzzetlü Hasan Ağa ile irsal olunmuştur inşaallah Teala vüsulunda gerekdir ki ber mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından tevki ve mübaadet eyleyesiz deyu. 242 fi S. 7.

S. 84 / B. 165

İki yüz kırk iki senesine mahsuben sene-i gurre-i muharrem itibari ve senede iki taksid ile eyaleti Sivas'dan vüzerayı azam hazretlerine bi emri ali tayin ve tahsis kılınan emvarı huzuriyetin taksidi salisineden olarak Sivas mahkemesinden mahrec pasla mucibince Amasya Sancağı kazalarına ifraz olunan bin iki yüz dokuz gurus eli buçuk akçeden maden kazalarına ve meblağı mezbur ile hidmetitisamiya şeriyeye ve teamiyesiniz yüz gurus ki cem'an beyan dokuz yüz dokuz gurusdan gobran'ı maden sair kazalara isabet iden sehim defteridir ki berüce ati beyan olunur harren fi yevmi'l salis aşer min şehri şabanü'l muazzam sene-i isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya hassı	Gidegora hassı	Havza tere	Ladik Hassı
Tere 413	Tere 400	Hassı 202	Tere 202
Ziltun'u abad hassı	Viray hassı	Gelin kirası hassı	
Tere 164	Tere 86	Tere 86	
Merzifon hassı	Merzifon'u abad hassı	Zeytun hassı	
Tere 133	Tere 48	Tere 76	
Gümüş mea Hacıköyü			
Hassı tere 89			
Cem'a yekün tere 1909 yalnız bin dokuz yüz dokuz gurusdur.			

S. 84 / B. 166

Gök Hüseyin Oğlu İbrahim'in mübayaa hücceti suretidir.

Medine-i Amasya mahellatından Gümüşlüzade mahallesi sakinelerinden marifeti ezzatı Şerife Hatun binti Salih Ağa tarafından bey'i atizzikri takrir ve itası hüccete vekili müsbeti şerzisi Gümüşlüzade mahallesi İmamı Musa Hocasade Esseyyid Emin Efendi meclisi şer'ide Camii Enderun mahlesi sekâtından işbu baisü'l kitab Gök Hüseyin oğlu İbrahim namı kimesne muhızırında bi'l vekâle takriri kelam idüb beyi^c atizzikrin süduruna değin müvekkilem'i mezburenin ve saliki mülkü sahihinde mensilin olub Medine-i mezbure civarında ebi aslı namı mahalde vaki bir taraftan değirmenci oğlu Hacı Mehmed ve bir taraftan tekiyye teşyin oğlu ve bir taraftan merkur İbrahim ve tarafı rabiden tarik'i has ile mahdud bir kıt'a tutluk bağını amire-i tevabi ve levahik ve kafei hakuf ve mürafıkıyla tarafından icab ve kabülü havi şürutu müfsideden ari tazir ve gabl'i fahişden birer bayamıbatı sahih şer'i ile üç yüz on gurus mezbur İbrahim ve Selim ve temlik itdikde olduğu işte ve teslim ve memlik ve sol itdikden sonra siz olan meblağı mezburu müvekkilede mezbureme def'a ve teslim itdikde oldu bedinden tamamen vekâle ahdu

kabz eyledi fima bad bağı mahdudu mezkûru ismek mülkü müşrası ve ve hakkı sarfı olub müvekkilem'i mezbure Şerife Hatun'un alaka ve müdhili kalmamıştır. Keyfima yeşai ve nehyaz mutasarrıf olan olsun didikde gab'il tadik eşşer'i ma vaki bittaleb beteb olundu harer fi evaili şehri recebül ferd lisane-i tisneyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Muhzırbaşı oğlu Hasan Ağa İbiş oğlu İbrahim Ağa şehir kethüdası oğlu Ali Ağa Çakdar Oğlu Abdullah Mehmed Efendi Seyid Hafız Efendi müvekkile mezbure-i şerife Hatun'un Oğlu Abdi Kara Tavuk Oğlu Sadık, deli Osman Oğlu İbrahim, Hatib Oğlu Ali Hafız ve gayrihim.

S. 84 / B. 167

İşbu derün hüccetde mübayaa olunan bağ için bağı mahdudu mezbur validem müvekkile-i mezbure-i şerife Hatun'un mülkü sarihidir. Benim alakam yokdur deyu müvekkile-i mezburenin oğlu Abdi namı kimesne huzur'u şer'i de takrir itmekle bu mahle şerh virildi gaflet olunmaya.

S. 84 / B. 168

Dua

Bismillahirrahmanirrahim Elhamdülillahi ala hüsnü'l hitam ve'sselâtü ve'sselam Ala seyyidina Muhammed Fatimu'l tebeyyin ve'lrasülül kiram ve ala dihi ve sahbihi lilmüttagin vağfirlena zanubena ve hitayana bir müttekin ve gernik vücudun ve fazlin ya erhamin ya rahim ya menan ya behimacbein ve rûsulun eşşafia'l müstefi^e yevmi'l haşer ve'l mizan ve sallal lahu ala seyyidina Muhammed ve hala ala ve sahbihi ve sellim teslimen ve Elhamdülillahi rabbü'l alemin.

S. 85 / B. 169

İşbu iki yüz kırk iki senesine mahsuben bedeliye fermanı suretidir.

Mefahiru'l kuzzat ve'l hükkâm madenü'l fezail ve'l kelim Amasya Sancağı'nda vaki kazaların kuzzat ve tevliyyen zeydi fazlihim ve kıdvetü'l emacid ve'l ayan Amasya Sancağı mütesellimi ve hususü'l atı'l beyana def'a der saadetinden mahsus mübaşir tayin olunan divan'ı esmâyunum kalemi ketebesinden Mustafa Fadıl Zeydi Mecid'i esma ve mefâhiru'l emâsil ve'l akran ve voyvodagân ve vücuhu ahali ve bi'l cümle iş erleri zeydi kadrihim tevkii refii esmayun vasıl olacak malum ola ki devleti aliyye-i idi. Eddevamın cizye-i güzâr reayasından iken bir müddetten berü tahta rağbetden berü haruc'u vezirde-i bağı ve isyana ve üç ile milleti sıhayı İslamiyye hakkından hayrû'l nassirin ve imdadı ruhaniyet cenab'ı Seyyidi'l mürselin ile taraf üzerlerine sel'i sebük ve setvet ve çikdet olunarak o makulei isyan ve şefavemize olanların kahr ve tedbirleriyle abadin tekiyetismadılarına

kehş olan memalik-i İslamiyye'nin feth ve teshiri niyeti halisasıyla geçen sene-i müslinin fethinden sonra hala Rum ili valisi ve elhak Yanya ve Dolanya ve Olunya sancakları mutasarrıfı ve dernebdan nazırı serasker zafer basir destûru mükerrerem, müşiri mefehhim nizamü'l alem vezirim Reşid Muhammed Paşa Edamallahu Teala iclale çepuş'u kesire ve mühimmat-ı firar ile saline ve Atina taraflarına ve Mısır Valisi destûru mükerrerem meşir'i mefham nizamü'l alem vezirim elhac Mehmed Ali Edamallahu Teala iclalerin mahdumu hala cidde ve'l hakan Mora Valisi destûru mükerrerem müşiri müfehhem nizamü'l alem vezirim İbrahim Paşa Edamallahu Teala iclale dahi külliyyetlü asakiri mısıriyye ve tertibat-ı vafiye ile Mora ceziresine memur kılınmış ve mükren dahi külliyyetlü donanmayı esmayunum sefireleri ve sefni mısıriyye ile gendülere lazım gelen imdad ve muavenet layıkıyla icra olunmuş olmakdan naşi müşarün ileyhüma dahi mecbul oldukları gayreti diniyyei ve yesaleti İslâmiyeleri muktezası üzere bi dayeti memuriyetlerinden berü şu dini mübin ve maslahatında doğrusu gendülerine gavab'ı verahati haram bilerek ve yaz ve kış iderek maiyetlerinde bulunan çavuş zifri huruş ile kefere-i müşrikin üzerlerine hücum ve iktiham ve kahrı tedmirleri ezdel ve can'ı sai mal'ı kelim eyleyerek eşkiyadan lizafiye ve tedhir iderek elyemi muhasarasıyla meşgul olduğu Atina kal'asının var ve seni zabt ile bi avne teala feth ve litehyirini kavmer-i kariyeye götürmüş olduğundan mada'l havilerin bu derece ruuvinet ve haşunet ve millet'i İslamiyye hakkında-i derkâr olan sui kasd ve ihanetlerin eherhalde maiyyetin ve zühurumuz olan hazreti nasır'ı matlikin avn ve itasını ve sahibi şeriyat efendimizin imdad ruhaniyyeti bir olarak an maşaallah teala kariben her tarafda biladlarını bulacakları yedihi ve bi her ise de bi tevrika teala mesalifin erdi alıncaya kadar katian koşdurulmayarak sakıbcı tutulmak ve belki bu sene-i mübarekede bi avne teala gereği gibi kuvvet'i kahre iradesiyle kema yenbaği haklarından gelmek için evvelkilerden birkaç kat ziyade-i asâkir ve mühimmatı tertib tedarik olunmasına hacet'i mes itmiş idüğü derkâr ve cümleye beyandan müstağni olduğu vechile aşatı Rum maddesinin ibtida-i zühurundan berü kazalardan tertib olunan tefir'i amı askeri kıt'an bir işe yaramadığından çar naçar aylıklı asker istihzamına teşebbüs olunarak şimdiden hadu hasva gelmez sarçek akçe ve mühimmat-ı harac ve sarf olunmuş ve birkaç seneden berü iane-i beytü'l mal zımnında Anadolu ve Rumili kazalarından asker ve zahire bedeli masiyle birer mikdar akçe tertib olunub işbu bediyei akçesi dahi fukaraya yerlug barkirden olmuş ise de bu madde mecidde dini mübin'i maskiratı olduğundan artık şu kabu koy kalmayub her ne hal ise bu babda lazım kılan tedaririn icrasıyla şu bilsiyenin bir'an akdem ümmeti Muhammed üzerlerinden vefi ve refiyi çaresinin istihsaline teşebbüs olunmak farizadan idüğü bedidar ve saltanat'ı seniyyemin bidayeti fesadından berü ve duçar olduğu mesârifu'l ekesası cihetiyle işbu yedli tertibatının bütün bütün atfuyla cümlesinin canib'i miriden ruiyet itdirilmesi dahi derece-i istihaleden idüğü eşkâr olduğuna nebaen canibi

beytülmale fi'l cümle iane ve medar olmak ve fukaraya dahi pekdebar olmamak üzere bu sene-i mübarekede sene-i sabika tertibinden ehun suretle Anadolu ve Rumili kazalarından biraz asker ve zahire terbinimi hususuna irade-i kat'a-i seniyye-i mülukânem teallik idüb ol babda hattı hümayun şekvetmekrun padişahinem sahife-i pesrayı südur olmuştur ve tertib'i mezkûrden Amasya Sancağı'ndan vaki olan kazalara bir yük elli bin yetmiş beş gurus isabet idüb tahsili için muma ileyh memur için ve tayin kılınmış olmakdan naşi siz ki kuzzat ve tevvab ve mütesellim vesair muma ileyhsiz ve sub'u emri şerifimde meblağı mezburu liva-i mezburun havi olduğu kazalara tadil ve tesviye şurutuna riayet olunarak hal ve tahammüllerine göre marifetiniz ve mübaşir muma ileyh marifetiyle tarh ve tevfiz ve yerlü yerinden ve icab ve iktiza idenlerden tamamen ve kâmilan tahsil ile mübaşir'i muma ileyhe teslimen serian ve acilen der saadetime sevk ve irsale ve karsuh ve gayret eylemeniz fermanım olmağın Divan-ı Esmayunumdan mahsusen işbu emri celil elkadrim isdar ve mübaşiri muma ileyh ile irsal tesyir olunmuştur. İşbu yedliye-i akçesi mürettibat'ı saireye mekis olmayub mücerred dini mübin maslahatı zaif halleri soralan dahi gözedilerek senin sabika bedellerinin ahdinini suretine müsaade-i seniyye-i mülukânem erzanı kılınmış olmak mülasebesiyle herkes maslahatının derece-i ehemmiyetini ve fukara haklarında sünuf iden mesaife-i bahiyye-i padişahinem şükrünü bilerek merteb'i olan akçenin vakit ve zamanıyla gara ve cihada sarf olunmak üzere yaran akdem'i tahsil ve irsali hususuna ikdam ve takat'i cümleye lazime-i zimmet olmağla ana göre taranub liva-i mezburun hassasına isabet iden tahsil mar'ül zikr bir yük elli bin yetmiş beş gurus askeriyyesini havi olduğu kazalar ahalisine tadil ve tesviye şurutuna riayet olunarak marifetiniz ve cümle ittifakı ve mübaşiri muma ileyh marifetiyle derhal tarh ve tevfiz yerlü yerinden cem ve tahsil birle seri'an ve acilen der saadetime sevk ve irsaleimizde itina ve dikkat eylemeniz matlub'u mülukânem idüğü ve bu babda imaz ve bitaci ve imrar ve ifatai vakti mucib vazi ve hareket vukuğu bir vechile caiz olmadığı malumunuz oldukda berüce meşruhu amel ve hareketle infaz emrû irade-i padişahineme bi'l ittihad sarf vasir'i ve kudret ve hilafından cenabet'i tevki ve mübaadet eyleyesiz ve sen ki mübaşir'i muma ileyhsin mazmun'u emri şerifim senin dahi mecrumun olarak muktezayı memurunun üzere bu taraftan serian hareket viran'ı akdem sub'u memuruna varub meblağı mezburu bir'an akdem yerlü yerinden ve tahsil ve der saadetime tevsil ile icrayı لازمکâr ve güzârır sadakat ve ifayı muktezayı memurriyete damen ve dermiyan gayret ve memur olduğun akçenin ardını olmaksızın der saadetime avdetle sual ve muatib olmakdan bâkayat'ı nehaşi ve mücanebet eylemeğın babında fermanı alışandır, olmuştur buyurdum ki.

Vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan fermanı vacibü'l etbai ve lazımu'l mütesalimin mazmun itaati makrunuyla amel hareket ve hilafında

hazer ve mücanebet eyleyesiz. Şöyle bilesiz halameti şerife itimad kılasız. Tahriren fi evail'i şehri Receb elfi sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 86 / B. 170

Amasya'daki askerlerin masrafları için gelir olan haslardan bahseder

İşbu sene-i mübarekede Rum milletinin külliye-i endefa-i niyyet hayriyyesiyle memur hala Rumili valisi zafer'i biser. Devletlû saire-i maiyetlerinde mevcut asakir'i muahhidinin mesârifleri için iki yüz kırk iki senesine mahsuben dahi Amasya Sancağında vaki kazalardan bi emri ali merteb'i olan bir yük elli bin yetmiş beş guruş asker bedeliyesinin ve yedli mezburun tahsiline memur divanı esmayun kalemi katebesinden Mustafa Fazıl Efendi'nin hizmeti mübaşiriyesi on iki bin guruş ve zeamiyesi üç bin guruşuna cem'an bir yük altmış beş bin yetmiş beş bin yetmiş beş guruşun liva-i mezbur kazalarına tevzi olunan defteriyedir ki berüce ati beyan olunur. Hazer'i fi'l yevmi'l hamis el işrin mezbeğanü'l azim sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya hassı

Tere 28094 bedel
02727 hizmeti teamiye
 30821

Havza hassı

Tere 15568 bedel
01514 hidmet ve teamiye
 17082

Zilnun'u abad hassı

Tere 9326 bedel
0808 hidmet ve teamiye
 10124

Viray hassı

Tere 6242 bedel
0606 hidmeti teamiye
 6848

Cem'a yekün tere 102051 bedel akçesi
010200 hidmeti mübaşiriye ve teamiye
 112251

Merzifon hassı

Gidegora hassı

Tere 26552 bedel
02626 hidmet ve teamiye
 29178

Ladik hassı

Tere bedel'i selas bade'l tedmil
 10027
01313 hidmet ve teamiye
 11340

Gelinkiras hassı

Tere 6242 bedel
0606 hidmeti teamiye
 6848

Merzifon'u abad hassı

Tere 19512 bedeliye	Tere 6002 bedel
01950 hidmeti mübaşıriye	0600 hidmet
21462	6602
Zeytun hassı	Gümüş mea Hacı Köy hassı
Tere 10506 bedel	Tere 12004 bedel
01050 hidmeti mübaşıriye	01200 hidmeti mübaşıriye
11556	13204
Cem'a yekün tere 48024 bedel akçesi	
04800 hidmeti mübaşir	
52824	

S. 86 / B. 171

Rum milletinin kahr ve tedmiri niyyet'i hayriyesiyle memur hala Rumili valisi serasker zafer pir'i devletlü Mehmed Reşid Paşa hazretleriyle memura saire maiyetlerinde mevcudu muvahhidinin mesârifleri için iki yüz kırk iki senesine mahsuben dahi Amasya Sancağı kazalarından bi emri ali merteb'i askeriyeliyesi bir yük elli bin yetmiş beş guruş ve bedel'i mezburun tahsiline memur'u divan'ı esmayun kalemikisinden Mustafa Fazıl Efendi'nin hidmeti mübaşıriyesi on iki bin guruş ve teamiyesi üç bin guruşla cem'an bir yük altmış beş bin yetmiş beş guruşdan Amasya kazası hassasına isabet iden otuz bin sekiz yüz yirmi bir guruşun derün'u mahellat ve nahiye-i erbaa kurallarına tevzii tevzi olunan defteridir ki berüce ati olunur harren fi'l yevmi'l hamis ve'l işrin min şabanü'l muazzam sene-i isra ve erbain

Mehmed Paşa mahsa	Kaleci mahsa	Temna mahsa
Tere 409	Tere 250	Tere 90
Saray mahsa	Aşağı Suvadiye mahsa	Serçehane mahsa
Tere 100	Tere 730	Tere 316
Sebükkiddin mahsa	Darü'sselam mahsa	Tere 100
Tere 250		
Hacı Hamza mahsa	Köprübaşı mahsa	Bogari suzadiye mahsa
Tere 350	Tere 200	Tere 80
Hacı İlyas mahsa	Üçler mahsa	Sade Belkis mahsa
Tere 350	Tere 380	Tere 220
Kocacık mahsa	Eslim mahsa	Fezgancı mahsa
Tere 230	Tere 334	Tere 500
Hatuniye mahsa	Çokca mahsa	Receb mahsa
Tere 100	Tere 250	Tere 180
Şeyh Garik mahsa	Katihce mahsa	Bayezid Paşa

Tere 230	Tere 500	Tere 1240
Dere mahsa	Hoca Süleyman	Camii Enderun mahsa
Tere 400	Tere 180	Tere 150
Bağı Saadettin	Devehane mahsa	Soflar mahsa
Tere 120	Tere 1000	Tere 450
Şamice mahsa	Çırakçı mahsa	Bozahane mahsa
Tere 400	Tere 300	Tere 900
Gümüşlüzade mahsa	Eski kethüda mahsa	
Tere 900	Tere 470	
Çeribaşı mahsa	Pervane Bey mahsa	
Tere 600	Tere 370	
Gökmedrese mahsa	İcmali mahsa	
Tere 300	Tere 1053	
Uzun Mustafa mahsa	Bazan Soflu mahsa	
Tere 90	Tere 230	
Kurşunlu mahsa	Yakutiye mahsa	Sofizade mahsa
Tere 100	Tere 300	Tere 300
Hızır Paşa mahsa	Birinci mahsa	Bağı İskelesi mahsa
Tere 170	Tere 50	Tere 135
Karatay mahsa	Şamlar mahsa	Şeyh Çev'i mahsa
Tere 135	Tere 170	Tere 170
Kameriddin mahsa	Gökçeniz mahsa	
Tere 257	Tere 435	
Cem'a yekün tere 17539.		

S. 87 / B. 171**Nahiye-i İkta-i**

Yenice mahsa	Zine mahsa	İmi hassa
Tere 550	Tere 486	Tere 500
Mevrek hassa	Karel kışlacığı hassa	Vekib'i kışlacık hassa
Tere 287	Tere 287	Tere 287
Seyfe hassa	Soflar mea isneyn hassa	Sof hassa
Tere 24	Tere 50	Tere 80
Yakılğan hassa	Gümüş hassa	Sorular hassa
Tere 45	Tere 94	Tere 45
Bu balıca hassa	Gürünler mea çukuru mizan hassa	

Tere 115

Saracık hassa

Tere 94

Taşbaşı hassa

Tere 13

Okubran hassa

Tere 255

Cem'a yekün tere 3621.

Geldiklan

Yörü hassa

Tere 69

Müramil hassa

Tere 345

Gürünler hassa

Tere 69

Musa hassa

Tere 84

İmred hassa

Tere 111

Yaylacık hassa

Tere 41

Boğa hassa

Tere 110

Kürtler'i cedid hassa tere 30

Cem'a yekün tere 2289

Nahiye-i Hakla

Fizganlı hassa

Tere 35

Deveci hassa

Tere 41

Mürur'u hur hassa

Tere 122

Değirmenderesi hassa

Tere 41

Çorlu hassa

Tere 74

Tere 65

Kazeski hassa

Tere 45

Tura hassa

Tere 65

Kozalık hassa

Tere 24

Orta hassa

Tere 101

Zire hassa

Tere 255

Barudünyan hassa

Tere 80

Yağmur hassa

Tere 99

Kuvayi hassa

Tere 150

Yağlıca hassa

Tere 60

İlice hassa

Tere 11

Derebaşı'l Ağı hassa

Tere 60

Karakise mahsa

Tere 155

Ulus'u hassa

Tere 225

Soma hassa

Tere 130

Garne hassa

Tere 134

Gökçeniz hassa

Tere 36

Buldaklu hassa

Tere 69

İlkazı hassa

Tere 80

Dereköy hassa

Tere 100

Görnaz hassa

Tere 48

Babürlü hassa

Tere 165

Göreliz hassa

Tere 32

Gani hassa

Tere 30

Harman oğlu hassa

Tere 32

Eraslan hassa

Tere 110

Kolay hassa

Tere 110

Obuk hassa

Tere 24

Kayacı hassa

Tere 00

Cem'a yekün tere 2058

Ulvi hassa

Tere 175

Firuz hassa

Tere 77

Kolu hassa

Tere 62

Yüzükcü hassa

Tere 35

Arucak hassa

Tere 110

Soluca hassa

Tere 110

Uzun Oba hassa

Tere 31

Lab'ı hassa

Tere 73

Nahiye-i Ezine

Hassa-i Ezine

Tere 400

Hassa-i Kal'a

Tere 400

Hassa-i Kızıkkai Kebir

Tere 297

Hassa-i Virmiş

Tere 297

Hassa-i Saray özü Danişmend

Tere 297

Hassa-i Sarı'l Ak

Tere 297

Hassa-i Uygur

Tere 220

Hassa-i Şeyh Sadi

Tere 220

Hassa-i Asi Abdal

Tere 197

Hassa-i Avşar

Tere 150

Hassa-i Kirab

Tere 165

Hassa-i İkta

Tere 180

Hassa-i Muramı

Tere 137

Hassa-i Sarıgazi

Tere 137

Hassa-i Yağcı Abdal

Tere 120

Hassa-i Zoğla

Tere 121

Hassa-i Oh Sarayı mea

Depebaşı Tere 73

Hassa-i Bilalilik

Tere 125

Hassa-i Karaali

Tere 50

Hassa-i Halifeler

Tere 100

Hassa-i Kara İbrahim

Tere 115

Hassa-i Suncer

Tere 60

Hassa-i Saz

Tere 60

Hassa-i Kayı

Tere 83

Has'ı Tatar

Tere 154

Hassa-i İski

Tere 121

Hassa-i İmek

Tere 110

Hassa-i Karataş

Tere 110

Hassa-i Karasuk

Tere 71

Hassa-i Böge

Hassa-i Bayat

Hassa-i Darı

Tere 143	Tere 55	Tere 55
Hassa-i Keçeli	Hassa-i Güşlük	Hassa-i İlyas
Tere 14	Tere 54	Tere 30
Hassa-i mahmadlar	Hassa-i Gürünler	Hassa-i Kız oğlu Kaysı
Tere 20	Tere 30	Tere 10
Hassa-i Kızılca-i Sağır		
Tere 30		
Cem'a yekün tere 5314		
Min Haysü'l Mecmu tere 30821 yalnız otuz bin sekiz yüz yirmi guruşdur.		

S. 88 / B. 172

İstibdal Fermanı Suretidir.

Kıdvatü'l tevvab el müteşemrin Amasya kazası naibi mevlana Zeydi Ali tevki refii esmâyun vasıl olacak malum ola ki sen ki şey naibi Esseyyid Mustafa ve bi si Zeydi Ali'sin. Sedde-i saadetime var olan ilamında Medine-i Amasya'da saraclar sokunda vaki bir taraftan sittin bir taraftan ve bir taraftan güzüş oğlu mülkü ve bir taraftan Bayezid Paşa ve tefii dükkânların ve tarafı rabiden tarik-i alem ile mahdud bir babı kahvehanenin selese mülk ve tasarı Medine-i mezbure'de kain eshabı hayratdan Elhac Yusuf bin Abdullah namı sahibu'l hayrın ve tefiye-i mamul bahasında mukayyid-i muktezasından olub vakfı mezburun evladiyayet ve meşrutiyet üzere mütevellisi olan Esseyyid Hasan bin Mustafa namı kimesne meclisi şer'i envarda Medine-i mezbure mahlatından Camii Enderun mahlesi sekâtından

Hafız Ömer Bin namı kimesne muvaciyesinde merkum Hafız Ömer'in selk'i mülkü sahibinde olub mahle-i mezburede kain iki taraftan Akifzade ve bir tarafta Rabia Hatun mülkü tinerleri ve tarafı rabia'dan tarik am' ile bir yedini mülkü yerbab'ı münzilin nısfı ile selasan kahvehane-i merkufe-i mezbure istibdal var olunmak tilsan kahvehane-i merkume-i mezbure menzil memlûk merkum'u keşf ve takvim olunub istibdali canib vakfa infia ise ilam olunmak muradımızdır didiklerinde kabli şer'idin Mürsel Mahkeme başkâtibi Abdullatif Zeydi Aliye'i İbniye ve sokufu ahvaline vukuf olan bigayzı marufu'l kalam'ı müslimin ile ol selasan kahvehane-i merkume üzerine varılub keşfi mehman ve yedi yüz guruşa takvim olunduktan sonra saniba ve cumaihim nesfi menzil'i müluk üzerine varılub keşfi ve mahman ve bin guruş takvim olunub ve selasan kahvehane-i mevkufenin üç mislisinin kırk guruş ve nesfi menzil memlûkün üçer mislisünün altmış guruş olub ol vechile nesfi menzil memlûk'ü mezbur bilinen kahvehane-i mülufe-i mezküreden tesbit ve rağbet ve ücreti ahitlerinden ezid ve özür olub istibdali fi küllil vücuh canibi vakfa ve ölü ve hayrı mahz olduğuna mevlana muma ileyh vesair arasil vukufu meclis-i şer'a gelüb haber

virilmeleriyle istibdal vakfı mezbur her vechile ve ölü ve haber'i mahz olduğu beyanıyla istibdal için izeti havi emri şerifim süduru nebarunda oldukları derece ve iş'ar olunmuş olmakdan naşı hususu mezbur bi'l fiil Anadolu kadı askeri olan aleml'i ulema-il mütabihrin Mevlana Mehmed Sadullah Edamallahu Teala fezailiye ledi'l havale-i ilam mezkûrun mazmunu şer'i şerife mutabık olmağla istibdali mezbur için bir kıt'a emri şerifim itası iktiza eylediğiniz ilâmu'l bekle-i ilamı mucibince amel olunmak fermanım olmağın imdi sen ki naibi muma ileyhsin mülk olan nesfi menzili mezkûr vakf olan sekisen kahvehane-i mezkûreden mühimme-i ve rağbete ve mahla-i ezid ve ufur ve istibdali canib'i vakfa enfi ve ölü olduğu halde istibdali tecviz eyleyan fukhay zavil ibtihazın kulları üzere tasik mülkü mesiri mezkûru vakfı vukuf olan selasan kahvehane-i mülk olmak ve vakfı evvelin şürutu vakfı sabinde icra olunmak üzere istibdal idüb tarafına hüccet'i şer'iyeye itasına mübaderet eylemeğın babında fermanı alışanım sadr olmuştur. Buyruca ki hükmü şerifimle vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta südur olan ferman vacibu'l etbai ve lazımu'l imtisalimin mazmun itaati makrunuyla amel ve hareket ve hilafından lifayet'i hazır ve mücanebet eyleyesin şöyle bilesin alameti seria imal kılasın tahriren fi evail'i şehri cemaziye'l ahiresine isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 88 / B. 173

Amasya mahlatından samiler mahlesi kimesnelerinden iken bundan akdem'i fevt olan Deli Ahmed oğlu Hafize Hüseyin namı müteveffanın virası - üçesi Name Hatun ile sağır oğlu Hüseyin ve sağıre kızı tedbikaya muhasara olduğu bade'l tahkik eşşer'i müteveffayı mezburu verese-i kibarı iltimasıyla tahrir ve kabrilifen beyne'l verese bi'l feragata eşşer'iyeye tevzi olunan tezkiresidir ki berüce ati beyan olunur fi'l yevmi'l hamis aşırımız ramazan'ül mübarekesi isra ve erbainve beyne havi mahle-i mezburede nesfi menzili tere 250

Köhne bizatidi	Köhne aba-ı	Köhne şal'ı kuşak'ı
Tere 1	Tere 6	Tere 4
Çoka miltan'ı	Köhne Çaka İbistiğ'in'iAbai şalvar'ı	
Tere 15	Tere 20	Tere 15
Sarık'ı mea fes'i	Demi döşek'i	Rafia döşek'i
Tere 3	Tere 13	Tere 12
İplicak nahi mahalde	Zenan'ı tere 4	Kazmai, balta-ı,
Pazça-i bağ		bil'i, mekel'i
Tere 400		
Gömlek'i mea don'u	Aşağı bazarda beher dükkân'ı	
Tere 10	Göyükhe tere 100	

Evani hasiyesi 24 Hırdavatı menzili

Tere 130 Tere 15

Cem'a yekün tere 1079

Minha El İhracat

Techizi tekfin Resmi haşmet Mehri muaccile

Mevise tere 130 Tere 27 Tere 25

Yekün tere 182

Hassa-i zevce-i mezbure name hasır tere 112 mene 10

Hassa-i ibnü'l merkum Hüseyin

Akçe Para Tere

2 6 523

Hassa-i bintü'l mezbure senise

Akçe Para Tere

1 23 261

S. 89 / B. 174

Sivas ahalisinden olub bundan akdem'i Amasya'da ulvizade Elhac Süleyman Ağa hatında masarifata sakin iken bila varis marufu vefat iden Halil namı müteveffanın tahrir ve bey'i olunan terekesidir ki berüce ati beyan olunur harer'i fi'l yevmil taşra fi şehri Ramazanü'l mübarek lisene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Köhne gatrii	Karavane-i	Çizme-i
Tere 32	Tere 72	Tere 62
Edcei gatrii	Tozluk'u	Köhne Fes'i mea Sarık'ı
Tere 82	Tere 5	Tere 5
Köhne temtin'i	Abai	Def'a temtin'i
Tere 13	Tere 27	Tere 4
Maşlah'ı	Rabiaya-ı	Bütün adli altun'u
Tere 162	Tere 22	Tere 72
Zulta-i	Rabii gurus	
Tere 312	Tere 82	

Cem'a yekün tere 242

Minha el ihracat

Techiz'i tekfin'i Ameliye kalmiye-i kabdiye

Tere 35 Tere 7

Tarafına hidmet Resmi adı Resmi beytü'l mal

Tere 7 Tere 24 Tere 24

El ihracat tere 97

Sahi'l baki tere 145

S. 89 / B. 175

Medine-i Amasya mahlatından Gökçemiz mahallesi sakinlerinden ayan bundan akdem fevt olan Halil bin Osman namı müteveffanın virasız zevcei şerife ile salahı Sefir oğulları Mehmed ve Ali ve salibiye sağıre kızı Fatma'ya muhasara olduğu bade'l tahkik eşşer'i müteveffayı mezburun verese-i kibarı taleb ve iltiması tahrir ve terkim ve beyne'l verese bi'l fariğine tevzi ve taksim olunan tezkiresidir ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi'l hamis aşer fi şehri Ramazanü'l mübarek lisane-i isney ve erbain ve mieteyn ve elf.

Mahle-i mezbure-i menzil	Darı önü namı mahalde kain gire mi bir	
Tere 1000	kıt'a bağ tere 200	
Taşlı tarla namı mahalde vaki	Müstamil Kilim'i	
Boz hasab'ı bağ tere 100	Tere 20	
Köhne yasdık'ı sabir'i minder'i	Köhne yorgan'ı	
Tere 12	Tere 15	
Döşek'i	Köhne çoka şalvar'ı	Köhne erreceylik
Tere 15	Tere 10	Tere 4
Köhne Kuşak'ı	Gömlek'i	İbik Tanuu
Tere 20	Tere 8	Tere 6
İnek'i mea dana'ı	Necak'ı mea bil'i	
Tere 50	Tere 5	
Hanta kilei	Evan'ı nehasiyesi 30	Bekmez kız'ı
Tere 80	Tere 120	Tere 10
Nukud'u mevcuda	Ol Kadri İsmail zimmetinde	
Tere 100	Tere 100	
Ve divanı menzil		
Tere 20		
Cem'a yekün tere 3401		

El ihracat

Techizi tekfin ma vesib	Resmi kısmet	Mehri mucel
Tere 200	Tere 85	Tere 150

Minha El ihracat

Techiz'i tekfi ma vesat	Resmi kısmet	Mehri muacelkel
Tere 130	Tere 27	Tere 25

Yekün tere 182

Sahiil amiremü'l verese Allah'ımı

Hassa-i Zevce-i mezburename hasir	Mare	10	Tere	112
Hassa-i İbniü'l merkum'u Hüseyin	Akçe		Para	Tere
	2		6	553
Hassa-i bintü'l mezbure-i şerife	Akçe		Para	Tere
	1		23	261

Sahi'i tere lilasim mayı'l verese tere 2966.

Hassa-i zevce-i el mezbure-i şerife bare 30

Tere 370

Hassa-i İbni'l mezbur'u Ali tere 1037 mare 30

Hassa-i İbni'l merkum'u mahsar pare 4

Tere 1037

Hassa-i binti'l merkume Fatma Hatun pare 2

Tere 519

Sağırın ve mezburunun babası müteveffayı mezbardan kendülere intikâl iden emval'i mürusalarına Hafize ve tesviye-i mürularına valideleri şerife Hatun vasi nasib ve tayin olurub karuziyye-i mezbure talibiyle sağırın mezburunun her pene-i tarih-i kitabdan yevmi aşer pare farz ve takdir olunmağla bu mahle-i şerh virildi tere 1242 N. 15.

S. 90 / B. 176

Bi tevfikallahu Teala kiban maden'i esmayunundan ve iki yüz kırk senesini hasılatından olmak üzere bu def'a üç hamelsin hazinesi madeni mezkûre ibni devletler. Salih Paşa hazretlerinin Tatar Ağası Fahrü'l akran izzetlü Salih Ağa vukuu nakcisi, kivre Hasan tatar'a teslimen der'i aliye'ye tevsil olunmak üzere Amasya'ya vasl ve dahil olub maiyetine-i matimdicine olur terfik ve rakubûna mukteza'i hayvanat ita olunarak emnen ve salimen Merzifon'a igdam olunduğu bu mahle-i fasid olundu 242 tere 15.

S. 90 / B. 177

Ya Rezak Ya Kerim Ya Alim Ya Halim.

Züzübillahimineşşeytanirracim Bismillahirrahmanirrahim. Rabbi yesir vela tuasir Rabbi temmin bi'l hayr. (Ruznamçe)

Ve mieteyn li osman maan fi cemaziye'l edalardır ve elf.

Amasya mutasarrıfı Elhac İsmail GaytŞehratibden üç ay tevkinde refi veri bi sene-i müfti olduğundan fazib kirası ruzmançesinde mukayyid itrafı kaza-i züyu'l ihtiram seza var'ı inayet şehriyari ve şaliste-i Rafet tecidar Mevlana Mehmed Emin ve abidine bir tevchi istek'i ilga olunub lisane-i mezbure Ramazanü'l mübarekede gareminden müddet'i arifi kâmile mutasarrıf olmak rızasına bade'l arz sarf buyruldu.

İznül hab şeriatinisab israfı kaza-i kiram kavmi'l ahirinden Mevlana Mehmed Emin Efendi kâimiyab Ba'de'l vacibe inha olunur ki Amasya mutasarrıfı Elhac İsmail işbu sene-i isneyn ve erbain ve mieteyn ve elf ve cemaziye'l ahiresi nihayetinden üçrû tevkisi refi-i virmi bi sene-i defter-i Edirne'nin kadiasker isbak'ı ruznamçesinde mukayyidsiz evar'ı inayet şehriyarı ve tepeliyesine Rafet'i tacidarı olmakla bir tevcih istek'i sena ibka olunmuşdur. Gerekdir ki sene-i mezmurce ramazanü'l mübareki gurresinden müddet'i arife-i kâmile mutasarrıf olub beyne'l depası icrayı ahkâm'ı şerriyesi sai memil ecibesiz vesselam.

Sahi'llahu Elfi Mehmed Said el kazasker Anadolu

S. 90 / B. 178

ihimab serikasb müderrisin'i kiram zevil'i ihramdan Mevlana Esseydi Elhac Mehmed dam'ı mevrika bade'l tehiye elvafiye inha olunur ki berüce mansıb mutasarrıf olduğum, Amasya kazasının umuru niyabet'i şer'iyesi işbu sene-i mieteyn ve erbain ve mieteyn veza.

Ramazanü'l mübarek gurresinden Cenabkire ihale ve tefviz olunmuşdur gerekdir ki kaza-i mezburu gurre-i mezküreden bi'l neba-i zabt ve beyne'l epalı icrayı ahkâm şer'i taemak ve vakia olan muhalifat mumayı askeriye-i zi tehrir ve tarfim ve medel'i verese bi'l gariire eşşer'iye tevzi ve taksim idüb çare-i şer'i münirden sermu'l kihraf itmiyesi vesselam.

S. 91 / B. 179

Selhasran hanadan Esseyid-i Elhac Yusuf İbri Mustafa'nın mezkûratı çiftlik ilanı ve arazisi bir Abdu dair'i rikab'ı esmanuma mukaddim eylediği arzuhaline alışanı imtisala merkumun hısmı Amasya'ya menaferi Fariz kariyesinden Çoban Mehmed Be İbni miri Osman meclisi şer'iye celb ve bedii errafii eşşer'i mezbur Hacı Yusuf meclisi şer'ile merkum Çopar Mehmed Bey

S. 90 / B. 179

muhzırında sahib'i arz hazır olduğu halde üzerine ve avi ve tarir'i kelam idüb gil'i meclis fi meprihisin bir Süleyman namı kimesne validesi Ayşe namı hatundan münkil'i kariyye'i mezbure toprağında vakii çiftliğin emlâkin semen'i malume ve makbusuna bakire bey'i ve teslim ve malumu'l hudud'u arazisi dahi el fasir Mehmed Emin İlkası tasa-i Amasya firağ ve tağviz ve ben dahi ise o teslim ve tefviz ve kabül idüb ol vechile etlâk'ı mezkûre tak'ı müştiram ve arazi-i merkume Havza tadamımıza olduğu haled zabt ve tasarruf itmek ve eda eylemekde dahi icab eylemez iken işbu merkum Çopa Bey Hafitlik'i mezkûr emlâk ve

erazis zabt ve tasarruf idüb bora teslimden imtina iderken yerine ve bakiri teslimine tenbih olunmak matulmumdur deyü dava ve bir kıt'a hüccet'i ibraz itdikde mezbur Cumhur Bey civarında çiftlik'i mezkur'u emlkâk ve arazisine ceddîm Çapar Bey ilel vefat ve bitasrif olub ve bade'l vefat oğlu babam miri Osman'a inhikal olduğu ol vechile haftalık mezkûr emlâk ve arazisi yetmiş seneden mütecaviz ve icdarımdan intikâl iderek salaat'ı tasarrufumda olmağla zabt ve tasarruf idüb müdde-i mezbure Selim'den mütese-i berüde imtisa iderde deyü tasdil eyledim ki fakir med'i mezbur ba'dal tekâr'ı ödül'den olduklar ahbar olunan Mehmed Kethüda İbni Süleyman ve Ömer kethüda bin Ahmed vesair şehvet ve tevatir rütbesine reside mazbut ilasami kimesneler şهادetleriyle isbat itmeğin çiftlik'i mezkûr'ü emlak e arazisi bu ana kadar gaib albeclis mecbûr'u mirülmisin ve gerek validesi. Ayşe tarafından zabt ve taarrif olunduğu kimesnenin malum olmayub yedlerine tapu temessükü dahi olmamağla bu surette miri mezburerisin çiftliği mezkûr emlaki arazisi mez'i mezbur ricası Yusuf'a bey'i ve kirağı fuzuli olmuş olduğu eled'i şer'i tebayin temkik eylemekle mucibince çiftlik'i mezkûr'ü emlak'i ve nerazibdir kemagân'ı mezbur Çapar Bey tarafından zabt ve tefrik üzere olunmak üzere bade'l hüküm ve'l tenbih'i şer'i mezbur'u büyüce maarizadan min'a birle havik'a bittaleb keteb olundu harer fi'l yevmi'l hamisimiz şehri zai'l hayır lisene-i erbaa ve erbain ve mieteyn ve elf.

Ve gayrihim.

Elhac Ebubekir Efendi Elhac Mahmud Efendi Hacı Yusufzade Esseyyid Ali Ağa Bey'in zade Elhac Ömer bey Efendi Yürekçizade Osman Bey Efendi Gençzade Mustafa Ağa solumu şalzade Elhac Mustafa Ağa Şehir Emini Musa Efendi Ser Mehmed Ez Mehmed Ağa.

S. 91 / B. 180

(Ferman)

Viladet fermânı suretidir.

Fehimden sümme Hamidan matka'ı eşraf'ı feniz'ı ikbal'ı saltanatdan yete atıyye-i hazret'i bari ve ahmer'i samilite el enur ve ricnab sabrur degârı tali-i virayih olub işbu beyan iki yüz kırk iki senesini fi Receb'i şerifinin yirmi birinci bazar günü semre-i şecre-i devlet ve nevbade-i Ravza-i saltanatı şehrade-i cevabınca Sultan Abdulhamid darri fi sevkillahu'l mülkü'l mecid revtek efzayı mehri şehud ve zinet'i bahşayı kahvede vücud olmak hesabıyla bişaret felhur bihücceti heşrundan bi'l cümle sekâtında münker hülâtınışan haiz kasab şadımanı ve sürur'u nail envai neşat insibat tamafur olduklarına binaen bu inayeti'l haibbeye teşkiren makkar hükümet'i mülukâne olan İstanbul ve cevaib ve iknakında yedi gün top teşfikleriyle icrayı ayin meşret olunub bu nimet'i azamı ve muhibe-i hazret'i haliki'l ihzival olan harcिसusa-i mahsusa-i şefkat ve reatiyizivi ve

merhamet iktizası üzere mücerred cenab mali nisab hilafet ve şehzadegân cevabı taht için isticlab daveti hayriyyeye müdavemet ve muvazebet olunmak babında Anadolu'nun sol kolu ve yeşa ve yesarıyla nihayetine varınca kadar vaki vüzerayı azam ve miri miran kiram ve kuzzat ve tevvab ve saire hitaben şerefsudu buyrulan ferman'ı celil işşân vacibü'l itaanın mael hülasasıdır ve miri kazadan yirmi beş gurus hidmeti mübaşiriyye virilmek üzere sadrı azam tatarlarından kıldvetü'l emasil ve'l akran Şakir odabaşı tatar ile Amasya mahkemesine şer vürud ile yeni yokma kayd olundu. 242 fi N. 11

S. 91 / B. 181

Bektaşî Şeyhinin nefi ferman-ı suretidir.

Kıldvetü'l tevvabü'l müşriin Amasya naibi Mevlana zeydi alime ve kıldvetü'l emâcid ve'l ayan dergâh'ı muallam Gediklülerinden Kaya şehri sancağı mütesellimi Zeydi mecide tevkii refii esmayun vasıl olacak malum ola ki Kaya şehri Sancağı'nda Mucur kazasında kâin HacıBektaşî sancağı'nın efsadı beldeye dair bazı hareket tamirziyyeye ictisarı sebebiyle müşihinden azl ve lieclitte^cdib'i Amasya'ya nefi ve icla olunması yanibda emri şerifim süduruna bi'l fasl şeyhülislam müftü'l enam olan kadızade alemü'l ulema-i mütebahrinin fadlül fazılai el müteayyin Mevlana Muhammed Tahir Edamallahu Teala fezaile işaret itmeleriyle işaretleri mucibince pel uş mübâşiretiyle Amasya'ya nefi ve icla olunmak fermanım olmağın imdi sen ki mütesellim muma ileyhsin vüsul'u emri şerifimde merkumu marifetinle ehaz ve mübâşir tayin olunan divan-ı esmayunum çavuşlarından kıldvetü'l emâsil ve'l akran Hüseyin Çavuş zeydi kadreye terfiken Amasya'ya nefi ve irsale mesariat eylesesin ve sen ki Amasya naibi muma ileyhsin vüsulunda merkumu al tarafda menfiyen meks ve ikamet itdirüb bila ferman itlakında mücanebet ve hatve-i vahide ala ahire hareketine irait'i ruhsat olunmak lazım gelür ise mes'ul ve muanib olacağı bilüb ana göre amel ve hareket ve suulunu usulunu çavuş merkum ile der saadetime ilam ve iş'ar'ı mübaderet eylemeğın babında ferman'ı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vüsul' buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan ferman'ı vacibü'l etba-i velazımü'l el mütesalimin mazmun'u itaati makrunuyla amel olasız şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız tahriren fi evahir'i şehri ve şabanü'l azam sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 91 / S. 182

Mektubu Sami suretidir.

Gayri temdim Ağa

İstifrar hay'at'ı nükud maddesi umur'u maiyyetinayi devlet'i aliyyeden olmak melasebesiyle ekalite hazihi darphane-i amirede kıt'a ve darb olunmakda olan namı adli

altunu ve rabiiye ve nisfiyesiyle altmışlık ve zevlete ve ufak paradan mada icnas'ı atik altun ve nükudu saire alınub virilmemesi. İşbu mütedevil olan nüfud dahi hay'at'ı müstefferreshi tefavut eylememesi ve darbı memnu olan Rumi altunun nesfiye rabianın seccelâtı mahfuzada mukayyid olan fiyatıyla vesair ecnas altunun dahi dirhem hesabıyla darphane-i amire tarafından memuru mübayacı cümle icra kılınması karargir olan nizam-ı iktizasından olarak ol babda celadet'i ihrayı sünuh olan hatit şerif saline mucibince keyfiyet bundan akdem evâmir'i aliyye neşriyle kaffa-i vilat hükkâme bildirilmiş ve muahhira dahi biddefaat tarafımızda mekâtib sevk tesribiyle tekid ve tahrir kılınmış olduundan bu icrahıma kema bu hakka itina ve dikkat cümle memuruna tazime zimmet iken istihbar olunduğuna göre salıfizzikr adli altunu on üç guruh ve nasife ve rabiası dahi ziyadeye sözlediğinden başka tedavili memnu olan ecnas ve memurunun dahi litebeyyi ve rehabetlerinden neş'at ideceğine mebni ve bundan böyle dahi o makule-i erbabi ihtikâr'ı ali ve mübayaacılara virmiyerek beyinlerinde memnuu olub virmeğe ve mütedavil olan nukud'u yedihi hay'at müstekaressinden ziyadeye sormağa cesaret ve vilat ve hükkâm ve memurin'i saire dahi tecessür tahrisine adem'i dikkat idecek olurlar ise artık bundan sonra eman ve zaman virilmeyerek mukaddem ve muahhir'i salih olan irade-i seniyyenin icrasına müsareat olunacağı ve izahatden idüğüne mebni bu defalık dahi netice alınma olarak keyfiyet iktiza idenlere tahrir ve beyan kılınmış olmalâ fima bad maslahatı ishaya amel'i mablik dikkat ve nasib nefsi ihtimam ve gayret iderek ve makule nukud'u memnua abadı rakkim ve ahza itdirilmeyerek seccelanda makayyid olan münasebetiyle mübayaacılara teslim itdirilmesi ve metedavil olan nukudun dahi nukudun dahi haysiet'i müstegarresinden ziyadeye olunub virilmemesi esbabını istihsale dikkat ve bu babda edli mertebe'i tesyib ve rehabet ile mazharet eylemek için tenbihen ve tekiden ve ibkazen işbu kaime tahrir ve irsal olunmuşdur inşaallah Teala vüsulunda berüce muharrer'i harekete dikkat eyleyesin. 242 fi S. 26. Kudusü'l yena 242 fi N. 3.

S. 92 / B. 183

Kethüdane Vakfı'na dair hüccet suretidir.

Medine-i Amasya mahlasında Hacı İlyas mahallesi sakinlerinden Esseyyid Abdullah Efendi meclisi şer'i şerif envarda yine mahle-i mezbure sekâtından işbu baisü'l kitab Ali bin Mustafa namı kimesne mahferinde üzerine dava ve takriri kalam idüb Amasya'da kain Hacı İlyas Mahlesi sakinelerinden eshabü'l hayrat ve'l hasenata Keklik Oğlu kızar dimekle meşhure Hadice Hatuna ibne-i Elhac Ali namı Sacite'l hayr vakfiyyete mamul bahasında selk'i mülk sahibinde olub Medine-i mezburda Çaruk Kahve sırasında kain bir taraftan mumcu dekânı ve bir tarafına arpacı dükkânı ve iki taraftan tarik'i alem ile mahdud bir bab'ı mülk ve hana dükkânına bundan akdem hasbiralillah vaki idüb ve

sinür'u hasıl olan icaresiz hala Hafize kebir olduğum kütübhaneye-i mezkûrede mevcud keteb'i mevkûfenin iktiza iden tamir'i marifine harc ve sarfa ve tevlifiz zui hayanda oldukça gendüye ve bad'ü fatiha bakir ve benden sonra evlad evladıma bütün bade bütün ve badim kütübhaneye-i mezkûrede Hafız keteb olanlara şart ve tayin ve tescil şer'i teslim ile mütevellî itdikden sonra vakfe-i mezbure Hadice Hatun dekân'ı mevkufu mezkûre-i baltu'ya mutasarrıfı iken fevt olub devlit'i mezkûre tevbit tasarrufu bakire intikâl itmişiyken merkum Ali dekân'ı mezkûru mekiyyet üzere zabt ve tasarruf idüb makû teslimden imtina ider sehval olunub kef birine vakfiyet üzere bana teslimine tenbih olunmak mutlubdur yedinde gab'ül süval'ı mezbur Ali cevabında vakfe-i mezbure Hadice Hatun dekkân'ı mezkûr ber vechi vakf idüb tescil şer'i itmiş ise de teslim ile'l mütevellî itdikden vakfı mezburdan rücu^c idüb mevkûfu mülküne istihdad ile dükkân'ı mezkûre mülkibet üzere mutasarrıfa iken fevt oldukça dükkân'ı mezkûr bana müntekil ve mûrus olmağla dekân'ı mezkûru mülk'ü mûrusam olmak üzere zabt ve tasarruf idüb med'i mezbure teslimden imtina didikde müdde-i mezbur Seyid Abdullah Efendi'nin yedinde olan fütüvayı şerifeye nazar olundukda bende-i mülk dükkânına bir vakfı kütübhanede olan kitabların tamirine vakfı lazım ile vakfı teslim ile'l müteveli ve tescili şer'i itdikden sonra bend'i vakfı mezbure nademe olub rücuu fadr olur ve cevab bi sevabında olmaz ve keteb'i matebrat'ı fakihiyeden sarretül gota vahi'l üç yüz eddecüğ elvakfı ifagân müscilen deyu nakli sarih'i sevreti sanibinde sendahi filre ve mevkûfe-i muhtaç olub lakin vakfı mezbur'u mescil olsa sened'i hakime müracaat idüb vakfı mezbûru fasih itdirdüb degân'ı mezkûru mektebet üzere zabta kadre oldu cevab'ı bi sevabında olmaz ve keteb'i mutebrat'ı fakihiyeden süre ilgatadiden elvakfı ifa'ı fakir ve muhtaca ile'l mevkuf bir fi ile'l akiz bi feshâ an hem yoluna müscilen sureti salisinde senedifirüce şer'i vakfı mezburdan rücu idüb ol dükkânı mülkiyyet üzere Ömer ve semin'i malume bey'i ve teslim itdikden sonra bir müddet mürurunla sened'i fevt olsa dikkati mezburun mütevellisi beşer ol dükkânı amireden meccana olub vakf olmak üzere zabta kadar olur cevab'ı bi sevabında olur ve keteb'i maiyyedat fakihiyeden derer'i gamerden vad'ı elzem ve temme imlek ve lilimlek ve'l ibarı ve'l ibrasın ve sure-i ahirde sanat'i sıhhatine mülkü dekkânına ber vechi kat idüb bade teslim ile'l mütevellî ve tescili şer'i bulunmayın sened'i fevt olub verasesi mütevellî ile kadiya vakia olunduklarına kadı imamı Ebu Yusuf kulu üzere vakfiyyetine hüküm ile vakfı mezburun zeva olurum cevabı bi sevabında olur deyü cevab buyurulmuş olmağla ber mucib'i fenvarı şerife hakim mevkî'i sadrı kitab Tobala Hasnetab Efendi hazretleri dekânı mezkûrun Ebu Yusuf Hazretlerinin kulu üzere vakfiyyetine ve sıhhat ve lüzumuna hükmü sahihi şer'i ve kazai hare mer'i idüb vakfı mezbur kal'i evvel sahihi velazım mütehalim olub nefz ve nekifine müclel mahal oldu cevii azilin ve hazer'i fi'l yevmi'l havi fi şehri zi'lkâde eşşerife isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf. Fi Receb7i elf velşerif.

Hala mezun bilafına Ahmed Necib Efendi müfti Sabık Elhac Mehmed Efendi sefti isbek Vazih Mustafa Efendi Hacı Ahmed zade Mustafa Efendi Sultan Bayezid müderrisi Elhac Ahmed Efendi.

Beyinzade Elhac İbrahim Bey Efendi muhtar belde Elhac Yusuf Ağa, Başçavuş Hafızı Ahmed Ağa ve gayrihim.

S. 92 / B. 184

Kıdvetü'l emacid ve'l ayan harman'ı ser'isi muhasene Musa Efendi reb-i mahda bade'l vahide inha olunur ki

Nazarı ömürde olan o sahada Amasya viladı bade vaki merhume Melike Hatun camii şerife evkamı mevliti kırk sehmi isarıyla dört sehmi İbrahim ve Ömer ve Abdullah ve Mustafa ve Ahmed'den merhum Mustafa devir olmağla meclusehi hassası Seyid Ali bin Osman Bey ve beş sehmi şerife Hafize binti Mehmed ve dört sehmi Osman bin Halil ve dört sehmi Ahmed ve on sehmi Seyyid Lütfullah ve Seyyid Ali veleden Osman ve beş sehmi tahsise binti Mahmed ve diğer beş sehmi şerife tahsise ve üç sehmi diğer Ahmed namun kısa Beye her sene iki yüz guruş malı hamisi devlet ve nematıyla teslim havçe-i haremın eylemek şartıyla örerlerinde olub ancak umur'a ne nefi mezbureye mahlinde Hasan idare ve ruiyet eylemek üzere evlad ve if'al Elhac İbrahim namı kimesne bundan akdem bin evlad'ı vahid akrur isedim didikde takrib na mektub hatmeam nisb olunmuş ise de merhum hasılat ve nefiyi muharas ve evlad'ı olanlara hassa-i salialarına virmediğinden nes'a imaret ve hafi dahi duçar hesaret eylediğini evladı vacif mezbur mevla ihtar veresevi evlad'ı vahikden sened'i Lütfullah namı kimesne-i mahrusa ve müstakim el etvar vasalah ve eğer variseleri olduğu hasıla taraflarından umur'u vahif'i mezbureye ruiye eylemek ilhaka kaimakam hassasla yedise kaimakamlık mektubu itası sarimde olduklarında Amasya kadısı Esseyyid Mehmed Garib Efendi mehri mutabık ilamıyla inha itmekle soru görüldükde bulunub mezkür berüce muharrer muharrem'i derkenar'ı mesam olmağla mektub'u tahrir ve irsal olunmuşdu yemine-i teala vüsulunda gerekdir ki berüce muharrer mütevelliden merkumun taraflarından umur'u vakt'ı mezburreyni berüce istikamet hüsnü irade ve ruiyet davartat ve hasılatı perpa ise yerlü yerinden ehad ve mesârif vettalifi vesaire matademi bila ahur vada üst ve rahasla eda ve hal sarmir olan meblağı mezbur iki yüz guruşsenesi tarafından tamamen teslim harsa harma eylemek üzere merkumun kaimakam nasb ve tayin olunduğu şiar'ı işbu mektubumuzu kalmanıza ve yedinde itka eyleyüb mucib'i mektub ile amel olasız. 241 fi 7.

S. 93 / B. 185

Men'i maden sene-i dair ferman-ı Ali suretidir.

Destûrun'u mûkerremun müşîrun-u mazmundan nizamü'l alem müdebbir'u ve envar'ül cumhur tesakkir elsakıb mütemmimu miham el-enam birra-yil saib mühimme-i bünyan eddevlete ve'l ikbal müşîyyid ve erkân'ı essaide ve'l iclal el mahkufun bisûruf'u avatîf'ül mülkü'l ala Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesarıyla nihayetine varınca vaki vüzerayı azam Edemallahu Teala iclalehum ve azamü'l ümera-il kiram efahimü'l kübra-il fehâ ol vakiddir ve'l ihtiram eshab'ül izzet ve'l ihtişâm el muhtesun ben deyu inayet-ül mülk'ül ala miri miran kiram damı ikbalehum vakzi kuzzat'ül müsîlimin evli vilat'ül muvahhidin maden'ül fazl ve'l yefin rafiû alam eşşer'ine veddin'i varis ulumu'l enbiya-i ve'l mürselin el muhter'i bi mezid'i inayet-ül mülk-ül main Mevlana Emerum kadısı zidet'i fazlihim ve mefahir'ül kuzzat ve'l hükkâm madenü'l fezail ve'l kelim kuzzat ve tevvab zeydi fazlihim ve mefahiru'l emasil ve'l akran'ı mütesellimin voyvodagân ve oyun vesair zabîtan vücuhu ahali ve bi'l cümle iş erleri zeydi kadrihim fevkii refii esmayun vasıl olunacak malum ola ki mukaddem ve muahharan sahife-i ibrayı sūdûr olan evâmiri şerifemde tafsil ve beyan olunduğu üzere ittîfak'ı eda ile karargir olub her tarafda irade-i seniyyem muktezasından olan men'i müruru nizamından meram ve maksud'u mücerred memâlik mahrusata almamak salinemde mürur ve öbür ebnelerin hal ve keyfiyetleri bilirüb uygunsuz vasılı münşili biürsüz olan eşhasın bir mahalden bir mahale salıvirilmeleri kuzzayı seneden ibaret iken bazı mahaller hükkâmı mahsa başı ibad ve biladî niyyet'i hayriyyesiyle tesbit olunan işbu nizam-ı müstahsireye gendülere vesile-i cer'i menfaat ittihaz ile on - on beş nihayet elli guruşa kırk akçe alarak şuna buna tezkire itasıyla nizamı mezkûrun ihlal ve efsadına çalışmakda ve icrasına memur oldukları umur'u şer'iyeden haric işlere ve memleketi mesalihine ve biraz yerlerin emasil'i arz'ı zabitleri dahi umur'u arifiyye ve memleket ve mesalihinden haric' şer-i şerife müteallik şeylere karışmakda oldukları bu def'a bi'l ahbar tahfîfkirde-i salinemden olub hükkâm'ı şer'i şerif bulunanların o misillilü müruru tezkirelerinden bir akçe olmaları saltanat'ı seniyyemin umuru muktezasından olan men'i mürura nizamın ihtilal ve efsadına badı gümmük'ün ahire-i müteallik olan mesalihine karışmaları dahi aralıkda fukara ve züafanın izac ve izrarlarını ve mihamı, devlet'i aliyyemin itâlini muedi olacağı zahir ve bu hususamın beher'i hal'i men'i ve defayıla nizam'ı mezkûrun tedrik'i halelden ve fukara ve zefanın dahi gadr ve zarardan ve kapıları zimmet'i ve'l mühnet padişaneme lazım ve mütehimme idüğü yedihi ve bi esir olmaktan naşı mezkûre ve vüzerayı şaru ve miri miran ve mevlaname kuzzat ve tevvab vesair muma ileyhsiz bundan böyle o makule-i müruru tezkireleri içün hükkam vesairleri taraflarından dahi bir akçe alındığı haber alınmak lazım gelür ise derhal der-saadete celb ve ihzar ve akçe alub tezkire virdiği şahıs ile mevacihe itdirilereke irtikabı ledi

ettebeyyin ceride-i kazadan biri hak ve gendüsünün tedibine ibtida kılınacağı ve kezalik bir mahalde bu makule-i hilaf rıza tema ve irtikaba cesaret cesaret vukuunda olmamak ayan ve vücuhusu hafifeti sanı der saadetime Ali vechi'l- sıhha tahrir'i inha meyübde o makulelere mehaşat ve sahabet ve bi hud'u gendüleri dahi uygunsuz şeylere cesaret idecek olur ise onların dahi başkaca haklarından gelinceye mütehakkik ve mukarrer olmağla ana göre turanılıb şu mürur'u hafide şimdiye dek biddefaat'ı südur iden evamir'i şerifemde munderic olan nizamanın böyle icrasıyla bir vakitte hilafı vazi ve hareketi vukua gelmemesi ve hükkâmı şer'i şerif ve ehli arefi zabitanın her bir gendülere mahvel olan umur'u mesalihden gayri şeylere karışmayarak mesâlih'i fukaraya riyyet ve miham'i devleti aliyyemin merkezi layıkında idare ve ruiyet olunması hususuna sarfı vasi mukadderet eylemeniz fermanım olmağın tenbihen ve ikdamen ve tahriren ve ibbaze işbu emri celil elkadrim isdar ve hassem silahşörlerinden kıdvetü'l emaci ve'l ayan Mahmud Zeydi Mecide ile tısyar olunmuşdur imdi bilade beyan olunan tenbihatı salinemın mucibimuktezası üzre amel'i hareketle bir mahalde hilafı vazia cesaret olunmaması irade-i katia'i seniyyem muktezasından idüğü ve hilafına mütecasir olanlar bulunur ise o makuleler haklarında bilade muhid olan ve ibadet'i salinem bila imhal icra kılınacağı malumunuz oldukda bir minvali muharrer amel ve hareketle icrayı emir ve irade-i salineme cümle tarafından kemaliyle itina ve dikkat ve hilafından gayte'l gaye nehaşir ve mücanebet eylemeniz babında ferman'ı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki:

Vusul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan ferman vacibu'l etba velazimul imtisalimin mazmun itaati makrunuyla amel ve hareket ve hilafından hazer ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılarsız tehiren fi.evaili şehri şabanü'l muazzam sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Bilade mukayyid fermanı alışan mucibince bir kıt'a mektub hazreti fenvi pelasi vürud itmişdir kudüsü'l enbiyah 22 fi 12.

S. 94 / B. 186

Mukataat ve gümrük ve cizye-i emvalinden ve zaif mutasarrıf olunur hakkında sadr olan fermanı ali suretidir.

Destüru mükerrerem müşiri mufaeahhem nizamü'l alam müdebir'i emvarı cumhur bi'l fikrissakıb müthim mühamü'l eram birrayi essaib mühimme-i tebyan eddevleti vel ikbal müşiddergân essade ve'l iclal elmahbufu bisüref avatıfı mülkü'l ala hala Sivas valisi vezirim Paşa Edamallahu teala iclale ve mefahiru'l kuzzat ve'l hükkâm madenü'l fezail ve'l kalam Sivas eyaletinde vaki kazaların kadı naibleri Zeydi fazlihim ve mefahiru'l emacid ve'l ayan mütesellimin voyvodagân ve emrayı gümrük ve mukataat ve cizyederan ve muhassıl'ı emval zeydi mecidihim tevkii refi esmayun vasıl olacak malum ola ki taşra

mukataat ve gümrük ve cizye'i emvalden mugayin olan ve zaifin ekseri eshabı ismine mutabık olduğundan olduğundan içlerinde Ali mahlul'u vazife mülhuze olmakdan naşı mukaddema bu makule ve zaif hakkında virilan nizam'ı keyfiyeti ledi essuval bazı mukataat ve mezidlerde ve zayıf tevcihi mücerred'i erbabı ihtiyaçdan olan ibad'ı müsliminin zayıf maaşdan variste olmaları iradesine mebni olub o makule ve zaif mahlül oldukda erbabı ihtayaca tevcih devleti aliyyemde müstahik olanlar tevsii daire maaşlarına ikdam oluna gelmiş iken bir müddetten berü ve mahlül olan ve zaif yevmiyeye bazıları ketem ve ihfa ve bazıları dahi hilafı kanunu cihat evkâf'ı misillilü hasrid ve firağ itmeleriyle bu husus min küllil vücu'ü tanun kalmak hilafı olmakdan naşı eshabı esami bir mucib'i kayd yoklanub ismi ve cismi muvaffak vazifesinin tarihisine mutabık olmayan yevmiyelerin kanunu kadim üzere hazine manda olunması içün bi'l cümle mukataat ve gümrüklerden muayyin olan ve zaiflerin yoklanması lazım gelüb ancak bu sureti bazı fukara erbabı ihtibace tahrir olunmak mülahezesiyle mücerred dahi remmen lil ibad bu irade-i tevkif ile ve zaife-i mutasarrıf olan zikürü'l nisvandān ve her kim olur ise olsun vazifesini gendü ismine muvaffak olmayan temikdar vafize var ise gendü ismiyle şöreti ve vilayet ve sakine olduğu hazine manda ve selasenı ismine nesih ile tevcih olunmak virüsa ve Edirne vesair bu makule garbı civarda bulunanlara altı imha ve Şam ve Haleb ve Diyarbekir ve Musul ve Tokat ve Bosna gibi diyarı babidede olanlara bir sene mehir virmak ve işbu mahal virilan müddetlerde ve zaif eshabı yedlerinde bulunan ve zaiflerin selasi hazine-i manda ve selesanı ismine tefih ile tevcih olunub ismi ve şöhet ve vilayet ve mahalleri tahrir ile tecdidesine eylemek evkaf'ı maiyyetesei mezküre mürur itdikden sonra gerü kalmış ne mikdar esami ve var ise mahlül'ü hükmünde olmağla bu makulesine ile yoklanmak üzere iki yüz dokuz tarihinde nizam virilmiş ve badesinde mutabık olmayan kasanın yedlerinde bulunan beratları gelminde Hafize ile vezaifin selasi hazine-i manda ve selasenı ismlerine nesihan tevcih olunduğu olunduğu İstanbul Gümrüğü ve Edirne ve serciyin ve sebkiştehane ve gümrüğü mezbure havale mütebrat harir'i burusa ve ihtisab ve rüsume-i kahve-i İstanbul mukataaları hallerinde vazifeye mutasarrıf olanlara ihtimamlı dikkat olunub yedlerinde mevcut ismine mutabık ve tehiri mutabık atik ve cedid berat ve tezkireleri zirlerine esham'ı beratı misillilü elyevm ve zaifini ehaz iden küsatın ismi ve şöhet ve semt tarafları zikri tasrih kılınarak kayıtlarına şerh ve tatbik mehirleri hafız olunmak üzere bin iki yüz yirmi yedi senesinde tanzim olunmuş ise de taşra mukataatı ve cizye gümrükler mallarından olan taife hakkında muahharen bir güra nizamı kaydı bulunmamış idüğü kayıddan müsteban olub kemaline hazihi saye-i esma ve salinemde serir maslahata hüsnü nizam virilmekde olduğuna mebni işbu taşra gümrükleri mukataat ve cizye mallarından ve zayıfın dahi sureti tanzimine bakılmak lazimedden olduğuna mebni taşra gümrükleri ve mukataatı cizye mallarından almak üzere ismine tahrir mutabık

olanların mukaddem ki nizam'ı selasını hazine-i manda ile selasını ismine hefhien ibka olunub atik beratları gelmede hafta ile isim ve şöhret ve sakın oldukları mahaller dahi bedende olan beratları diline şöhret ve semt ve tarafı şerh virilmek ve Edirne ve Bursa misillilü civarda olanlara altı ve mesafe-i baidede olanlar bir buçuk sene mahal virilüb mahal'i mezkûr tekmilinde defteri takdim ile tamamen hazine-i manide olunmak üzere tanzimi irade olunur ise baş muhasebe gelmine kayd ile cizyedarın gümrük iktizası ve mahfili emval olanlara hitaben evamiri şerifem isdar ve Anadolu muharebesi vesair iktiza iden mahallere alem ve haberleri virilmiş itasıyla tanzimi hususunu bi tefrirleri zi mucibince tanzimi hususuna irade-i aliyem teallik idüb ol vechile kalem'i mezbure kayd ile alem ve haberleri virilmiş ve lazimü'l südur olan emri şerifim isdar ve tisyar olunmuş olmağla imdi sen ki veziri müşârün ileyhsin Sivas ve tevfat ve ol hasvalide olan berüce muharre gümrük ve mefatrat ve cizye'i emvalinden olmak üzere ve taife-i mutasarrıf olanlara bir buçuk sene mahal virilmiş olduğuna mahal'i mezkûr tekmilinde tamamen mertebe-i manda olacak ve mahal tarafından beratları itdirmek atik'i zeyt'i zahiriyyeleriyle bu tarafda emna ve cizyedar ve mukataat sahibinin diniyyelerine mahsub kılınmayacağına binaen ana göre amel ve harekete dikkat olunması emnayı gümrük ve mukataat ve cizye vesair muma ileyhimsiz ve o makule-i eshab ve zaifedan ismine gayri mutabık olanların selasi hazineye manide ile selasati ismine tesbihen ibka olunub atik beratları kalmalarında hafız ile ismi ve şöhret ve sakine oldukları mahaller zikriyle tebdilen beratları ita olunacağı ismine mutabık olanların evlatların dahi yedlerinde olan beratları zeyrine şöhret ve samet ve tarafı şerh virileceğini lazım gelenlerin güş ve düşlerine telkin ve ifade iderek icrayı emri irade-i seniyyeme bezli cellesemt eylemeğin fermanım olmağın sana dahi işbu emri celili'l kadrim isdar ve irsal olunmuştur. İmdi vüsuluna bilade sebt ve beyan olunduğu üzere keyfiyet-i irade-i mantuk mebg'inelerden malumun oldukda mucib ve muktezası üzere amel ve hareket ve nas'i irade-i aliyemi etrafiyla lazım gelenler ifade ve nefbiyeme dikkat iderek icrayı emir ve infaz irade-i aliyeme sarf gelmeğinin eyleyesin siz ki kuzzat ve tevvab ve mütesellimler voyvodagân ve emnayı gümrük ve mukatat ve cizyedarın ve mahsül'ü emval muma ileyhimsiz siz dahi mucib'i emri şerifimle amel ve hareket ve hilafından nehaşi ve mücanebet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan işbu emri şerif celilişşan vacibu'l etba ve lazimü'l mütesalimin münifi üzere hamil olasız şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız. Kadüsü'l niya 242 fi sene 11.

S. 94 / B. 187

İşbu emri şerif mucibince ela Sivas valisi devletlû Esseyyid Mehmed Hazretleri tarafından bir kıt'a buyruldu dahi vürud itmişdir hala hûlasasında taşra mukataat'ı cizye ve

gümrük'ü emvalinden vazifeye mutasarrıf olanların esamileri ber mucib'i kayıd yoklanub ismi ve cismi muvaffak ve vazifesinin tarihi senete mutabık olmayan yevmiyelerin kanunu kadim üzere hazineman olması ve zikür ve nesvane her kim olur ise olsun vazifesi gendü ismine muvaffak olmayan ne mikdar vazife var ise gendü ismiyle şöhretleri ve vilayet ve sakın oldukları mahle-i tahrir olunarak bu makule-i vazifelere selasi hazinemanda ve selaseti ismine ta'iyen ibka olunub atik'i beratları gehminde Hafize ile ismi şöhret ve sakık oldukları mahle-i zikriye tebdilen beratları ita olunması bu makule vazifeye mutasarrıf olanlara bir kaç sene mahal virilmiş mahle-i mezkûr tek milsine kadar nizam'ı mezkûr mucibince beratları olunmaz ise hazine-i manda olunması babında fermanı ali sadr olmuştur olduğuna beyan birle o kule ve ve zayıf-i mutasarrıf olanlardan herkes beratırıl darsaadete gönderüb ismi ve şöhretine tatbiken tecdidler'i berat eylemesi emir ve tenbih olunmuştur. 242 fi gurre:

S. 95 / B. 188

İbka buyruldu suresidir.

Şeriatî şîar Amasya kadısı faziletli Efendi Zeydi fazla ve mezunu bi'l ifta fezalitlu Efendi Zeyd takva ve kıdvetü'l emacid ve'l ayan havecegân divan-ı esmayundan mütesellimimiz izzetli Ahmed Efendi Zeydi mecide ve mefahiru'l emasil ve vücutu memleket vesair iş erleri zidet'i mukadderihim inha olunur ki avatıf'ı aliyyedir bi efval salineden eyalet-i Sivas kemagân uhde-i halisanemizde ibka mugayir buyrulduğu dab'ı birisine-i müstedimce üzere bundan akdem birer kıt'a buyruldumuzla kazalara ilan ve iş'a olunmak ise de umuru muham'ı saltanat seniyye-i mesalihi fukarayı riayeti ve tarafda şifa-i tezkir ve tenbih ve rabbitaya tatbik olunmak zımnında kabil'i hitab ve mati elcevab cünd'ü nefer vücuhlarınız ile taraflarımıza gelmeleriniz lazime-i zimmet ve muktezası hükmünden olmakdan naşi siz ki muhatabın muma ileyhimsiz keyfiyet malumdur itmelerümüzü oldukda bu def'a tarafımızdan marsul davacınız vüsulunda cünd'ü nefer kabil hitab'ı vücuhunuz bir an akdem tarafımıza gelüb iktisayı hilafet ve tasviye-i umuru fukarayı ve raiyet'i hususuna mübaderet eylemeniz babında divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu. Tahrir ve isdar ve mefahiru'l akran haktan ağamız izzetli Rüstem Ağa ile irsal olunmuştur inşaallah Teala vüsulunda görmektir ki bir mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından mübaadet eyleyesiz deyu. 242 fi L. 27. kudüs'ü'l enba 242 fi 11.

S. 95 / B. 189

Tadil ve tesviye zımnında Amasya ve nevahilerinin haneleri tahrir olunması babında südurare buyruldu suresidir.

Şer'i şiar Medine-i Amasya'da naib'i eşşer'i olan faziletlü Efendi Zeydi fazıla ve mefahiru'l emacid ve'l ayan havecegân divanı esmayundan mütesellimi efendi zeydi mecide kıdvetü'l emsal ayan'ı vilayet vücuhu memleket vesair iş erleri inha olunur ki mürur'u azmine ile her bir mahlak'ı adil ve tesviyesi indeldan çağmış ve ahaliden bazıları ocağı melkalara tesvibiyet'i duasıyla ve bazıları birer bahane ile tekâlif ve iradedden hassa ve bir mübarek bütün bütün tekelifat memleket acize-i fukaraya muhasara olmuş olduğunadn müedivan tadil olunarak herkes hal ve tahmiline emlak ve arazisine göre hassa-i tekâlifini virerek fukaranın gadırdan vekaye olunamsı derbad'ı nazarda bi'l inha ocağı mülgalara mensub olanlar dahi sad'ı ehad nas misillilü emlak ve rafi-i ve hal'i tehmillerine göre hassa-i mülhakifiyelerini ita eylemek üzere mecidden tadil ve tesviye olunması babında emri ali südur itmiş ve uhde-i idaremiizde olan bi'l cümle kasyan ve firanın yegân yegân hareleri tehirine mübaşeret olunmuş olduğu bundan akdemce tarafınıza iş'ar ve kadr olan emri ali aynen ve tisyar olunarak Amasya Sancağı'nın havi olduğu bi'l cümle kaza ve kira dahi ale'l infirad tadir ve himayet olunmayub berüce hakkaniyet tehir olunması tezkir kılınmışdı. Sair sancakların tahrirhaneleri hitam bularak berüce itidali tadil ve tasviye olunub fukarası ğadrden kurtarılmış her niye mebni ise şimdiye kadar Hafız Köprü kazasının haneleri tahrir olunub Amasya ve havi olduğu kaza ve tevahi tahrir olunmayub öylece kalmış olarak bu maslahatlı acize-i fukaranın hasardan ve gayesiyle erbabı siyarın dahi ve bilden himayesinden ibaret idüğü cümleye malum olan halatından ikiz bu vechile tehiri sinüh iden irade-i aliyyeye menafi olduğundan gayri mahsa şimdiye kadar tekâlif virmemeği itibar idenlerin efsadından neş'et eylediği zahir ve vechi ve bundan böyle bu maslahatı hayriyenin tehirine bais olanların icrayı tediblerinde nesamil olunmayacağı yedihi olmağla imdi mukaddemce südur iden emri ali mucibince nefsi Amasya ve kara ve tevabı ve kazalarını köprü kazasından mada yegân yegân marifet'i şer'i ve cümle marifeti ve tayin olunan mühürdarımız necabetlü Hüseyin Bey marifetiyle tahrir ve defter olunub iktizasına bakılmak üzere tarafımıza tisyar ve bir güne mugayiret ve bir ferdi hilaf-ı rıza-i istihsab ve kelem'i ve ihfaya cesaret ibdiri olur ise ismi ve şöhretleriyle tarafımıza iş'ar'e bi'l ittifak'ı dikkat ve gayret ve hilafından ziyade nehaşi ve mübaadet eylemeniz babında divanı eyalet'i Sivsa'dan işbu buyruldu isdar ve mübaşir'i merkum ile tisyar olunmuşdur tennine-i teala vüsulunda bir mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından fevki'l gaye nehaşi ve mücânebet eyleyesiz deyü 242 fi Z. 7.

S. 95 / B. 190

Zile muktesibi Lütfullah Efendi'nin nefi fermanı suretidir.

Kıdvetü'l tevvab ve'l müteşerriin Amasya naibi Mevlana Zeydi alime ve kıdvetü'l emacid ve'l ayan Zile voyvodası Ahmed Zeydi Mecide tevkii refii esmayun olacak malum

ola ki Zile kazasında mezun bil ifta olan Ahmed Necibzade Lütfullah'ın hilafı rızayı salinem her güne ictisar sebebiyle hizmeti hütevadan cümleye lieclitte^cdib Amasya'ya nefi ve iclası babında emri şerifim südurunu bi'l fiil şeyhü'lislam ve müfti'l en'am olan kadızade alemü'l ulema-i elmüteberin fazlül' fazılaielmüteverriin Mevlana amasya'ya nefi ve icla olunması fermanım olmain imdi sen ki voyvoda-i muma ileyhsin vüsul'u emrişerifimde merkumu mübaşir tayin olunan divanı esmayunum çavuşlarından kıdvetü'l emasil ve'l akran Muhammed Çavuş zeydi kadreye terfiken Amasya'ya nefi ve irsale mesariat eyleyesin sen ki naib'i muma ileyhsin vüsulunda merkumu ol tarafda mütefiyen meks ve ikâmet itdirüb bila ferman etbakinden mücenebet ve hutuve-i vahide mahal'i ahire hareketine erait ruhsat olunur ise müstevil ve muatib olacağı bilüb ona göre amel ve hareket vüsulunu çavuş merkum ile der saadetime alameyi müdaret eylemeğin babında ferman'ı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan fermanı vacib el etbai velazimü'l mütesalimin mazmun itaati makrunuyla amel ve hareket ve hilafından hazır ve mücenebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasız secden fi evahiri şehri zi'lkade eşşerife sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 96 / B. 191

Kırk üç senesine mahsuben cizye-i ferman suretidir.

Kıdvetül madenil fezâil ve'l kelim mevlana Sivas kadısı Ebu Fadila ve kıdvetül emacid ve'l ayan Sivas cizyedar-ı ser Seyyid Musa tevki refi hümayun vasıl olmak malum ola ki cümleye malum olduğu vechile cizye-i emval beytil mal müsliminin ettabib olduğuna binaen bittevzi tahsil olunan cizyeler şer'ine iblağ olunmak lazım geleceği derkâr ve iki yüz otuz dokuz senesi ne tahsil olunan cizyeyi emval müdde-i şer-iden dün iddüğü eşkâr olmak hasebiyle iktiza iddüğü şerisi ol vakitde hasbişşer-i şerif cizyenin ila senesine kırk sekiz ve üstünden yirmi dört ve on seneden on iki halis olunmak lazımadan esseyide Fukara-i raiyete merhamete resmi halis hesabından sırf nazır ile beynennas evvel olan ufak para hesabınca canibe şer^c virilene şerife mucibince iki yüz kırk senesinden itibaren cemi^c memalik-i mahrusamda umum üzere cizye evrakının ortasına ikişer evasıtana vürür ve alasına sekizer gurus zam olunarak karar virilmiştir tarih-i mezburdan taraf şer-i şerifden ifade beyan olduğu üzere cizyenin şer-isi olunan mevsudun kırk sekiz evasıtdan yirmi dört on iki dersam halis iddüğüne halisinin beynennas haris olan para beninde tefavut bulunub belki layıkıyla tahkik hesab evveline olunan hazine-i şer-iyeye nasf mertebede olmak lazım gelüb halbuki nasreti akran canib hala ibkayı cihad ve kaza ve ilayı kelimetullah halisasıyla bi on bari asakir-i mansure-i muhammediye ünvanıyla tertib

ve tahrir ve bir taraftan dahi teksir ve tevfir olunmakta olan piyade ve süvari asâkirin ve tahşiye ve kisve ve tayirat ve mesarifat sairelerinin idaresi külliyyetlü muhtaç binaen takdirce beytil malın ettabib emvalinden olan böyle noksan alınarak reayada itilaf olunmakta olduğu derbeye iblağ ve asakir-i mansure mesarifata tahsis kılınsa canib-i miriye hayli münfeat haslar ve tabib mal olmak sebebiyle asakiri mensurede mezkurenin hüsnü halleri fevaidini olacağı zalim ve bedihi ve işbu zım muhdesat kabilinden olmayarak bu babda dahilen ve haricen bir kimesne bir şeyi diyecği vazih vecdi olduğundan madel hali te..... bazı erbab-ı tevfiğin ifade virüb atlarına göre taşra kazalar cizyedarlarından bazılarının cizye-i mebalighini reayadan şimdiki mikdardan ziyade tahsil itmekde olduklarından şehri canibe şeriatî garadan istifta ile cizyenin göre mikdara iblağ lazım geleceğın ise müdde-i şerrisi üzere zım ile bir muktezalar şerri şerif alel raes ahaz olunmak üzere lazimeden ve aralıkda cizye namıyla ziyade akçe almışlarsa zuhur ider ise iktizasına göre ve tahrir olunarak muhakemat-ı şeriatîye iktizasınca reaya taifesi şeran rakabelerine madrub olan cizyelerinden dolayı birşey diyemeyüb cizyedarların zaidelerinden varistakların haklarında nimet bileceklerinde temur olduğuna tedre ilan sim halisin canlı olan rahibine göre ne mikdar zım icab eylediği taraf şer-i şerifden bila sitefte aka göre mesağ olduğu dereceye iblağ tevla sūdūr olan hattı esmayun şayanım mucibince işbu hasıl olan mübaliğın üç taksit ile tahsil olunmak üzere evvel sene-i merkume rabi-ul evvelinden ve sanisi cariyil evvelinde ve salis dahi şaban-ı şerifinde tahsil ve asâkiri mensure-i mesarifata tahsisen mukataat cizyesine teslim kılınmak üzere cizye muhasebesine kayd ile iktiza idene mahalde alim ve haberler ve haberlerin ita ve memalik-i mahrusam ve cizyedarlarına hitaben başka başka lazım essudur olan evamir-i şerifem. İsdar ve tisyar olunmuş olmağla siz ki kadı cizyedar muma ileyhimsiz ber vechi amel ve harekete eyleniz fermanım olmağın ilamen., Dahı işbu emri alışanım isdar ve irsal olunmuşdur solunda bilade ve beyan olduğu üzere irade-i seniyye-i şamanem mantuk öşür malumlarının oldukda mucib-i muktezası üzere umuru ve hareket şamanem üzere sitte-i merkume iki yüz kırk üç senesi muharremizden itibaren ol vechile tahsil vecibayet ve işbu cizyeden hasıl olacak fadla-i menafî takımıyla asakir-i mensure-i mezkure mesarifata tahsis kılınması tezekkür ve tensib olunmuşlar ve virilen fütur-ü şerife mucibince olan altmışlık iki itibar olduğundan bu suretde olduğundan bu suretde hiddi şerine iblağ lazım kılan cizyenin kerk asitane-i aliyem ve gerek bil umum-u melalik-i mahrusa-i ve saye-i mülukânemde muma ve müstezil olan ehli zimmet-i reayanın cizye evrakının alasına on ikişer ve evasıtına altışar üçer gurus zam alınmak iktiza ideceği tebeyyin itmiş olduğundan ol vechile zam ve tanzim kırk üç senesinden

itibaren icra ser hususuna irade-i seniyye-i teallik iderek ol babda sūdūr olan hattı esmayun mahrumundan itibaren zimmet-i reayanın cizye evrakının ma zam serikleri vechile tahsil-i esbabının istihsalına mübaderet ve hilaf emri ve muğayir irade-i ziyade akçe tahsiliyle mes'ul muatib olmağdan tevki ve mübaadet eyleyiniz babında fermanı alışanım sadır olmuştur. Haki hükmü şerifiyle bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i sūdūr olan işbu emri şerif alışanım vacibul itba ve lazım elim tisalimin mazmun menbaği birle amil olasiz şöyle böylesiz alamet-i şerife itimar kalasız sene-i seniyye ve erbain ve mietinül elfi.....

S. 96 / B. 192

Cizye beratı suretidir

Memaliki mahrusamda vaki bil zimmetden yahud ve nesaratın şeran madrub olan cizyeleri beytilmal müsliminin emval şüruhasından olmağlanmak itiyarlarıyla evrak-ı cizyede sayıkı üzere ve bin iki yüz kırk üç senesi tevzi evrak-ı mübaderet babında hatit hümayun sevketmek sadır olmağın Sivas kazasında

S. 97 / B. 192

Cizyedar-ı merkur varub gurrei muhammul haramda hakimul vakit muvacehesinde miri mehriyle memhur cizye evrakı boğcasının mehirlerin ve evrakda olan mehriyle tatbik olundukdan sonra vazi vilayet kadısı mehirliyyüb der saadette irsal ve kalem-i mezbure tabi ve karyede sakın mevcud ve murur-u iden kefare ve deyu ve devarı emine acem taifelerinin emir dahil olub şeren cizyeye müstehak olan vechi meşruh üzere nazar olunub izaf sınıfından ad ve itibar olunur ise hattı hümayun virilen nizam-ı habbeye şurutu mucibince mükeşşer olanlardan ila itibariyle otuz altı gurus evasıtıl hal olanlardan evasıt itibariyle on sekiz gurus fakir dokuz gurus alunub gurus tedarikinde olanlardan aynı esedi gurus taleb olunmayub ecnasi nukudunu ne güne gönderilirse halisül ayar ve namül vezne hesabıyla alunub malı cizyeler cebabet ve tahsil ve şurut-u mekküreye kemal-i ikdam ve deit-i itidal üzere alunub ceddi tecavüz ve tadi ile sebil-i sadakat ve tariki istifametden adul şeran cezaları tertib oluna zimmet keferenin esir birine miri mehriyle memhur ve işgal ile birer kağıt virülüb amal-i cizyenin tevzi eylediği evrakın ilasından on iki evasıtından dokuz ve ednasından altı pare baiset ve bundan mada birukdan birer pare cizye muhasebe habibi ecrine kitabet tayin olunmağla müctemi olan malı cizyeden hini muhasebede dinileriniye mahsub olunmak ve memalik-i mahrusamda vaki evkaf-i kariyelerde emasil-i zim selattin-i azâm ve vüzerayı kiram miri miran vesairelerinin hevas ve ocaklıklarında dahil bazı esbab-ı nebaen defterden ifraz ve meftu olan şahib bittarik ile ellerine berat alub tercanlık müslimlik ve muafiyet edasında

olanlar bilcümle ref' vermad iki iktisas amele fadir olub bir vechile iktisabdan mani olur zamanda zaruret ve kalem veyahut ekseri namda merbid olunmak gice igrar-ı sahihesi olmayan sair emasil zimmetinden istisna olunmayub cümlesinden vechi şer-i üzere istihkaklarına göre yed vahidden esnaf cizyelerin cebabet olunmak ve cizyeye müstehak olmayan hacı gulamlardan olunmayub piri fani ve ameli manide olub bir vechile kar ve kisbe iktidarı olmayanlardan hilaf şer-i şerif cizye taleb olunmamak ve emasili zamandan vürundan ve refaat kudreti olanlarından mad fakir mukfehiden nefid ile cemi ve tahsil idüb lakin cizyedarları malı cizye'ye vakit ve zamaniyla cizye-i amireme mütesellim zil eyleyeler ve malı cizye icab iden varidatı şer-ıyyeye ve beytil mal müsliminin ettabib olmağla emasili zimmet müstizam olur gadırdan salim ikiz zil ve saffa müstehak oldukları cizyelerin virmek için büyüce gadr ve ibradına veyahut bir tarik ile virirde ihtizalar yahud ilamıya müstehak iken evasıt ve evasita müstehak iken edilen cizyeden virmeği tadisi iderse olur ise cizye-i şüruhiyyelerinden üzerlerine makulelerin rakiyye mazrur olan cizyelerin olunduktan sonra esed'i ikab ile icab iden cezaları tertib oluna ve ahali'i vilayetden zi kadrin kimesnelerin bağı bahçe çesanın değirman ve mandıralarına çoban ve Ter ağlanı namıyla vesair bahane ile ehli zimmeti istishab ve cizyelerin virdirmeyüb bu güne cesaret idenler bais'i hareket ide olur ukubatı şedide ile muakıb olacaklarını mukadder ve muhakkak bilüb selameti halleri için kemali iştibah üzere hareket eyleyeler cizyedarların birbirlerinin mefasilerine dahil olmayan reayaya sile ile hafite evrak getürüb tevzi olduğu şer'a tebit oldukda virdüğü evrakı girüyedir akçesini bittamam'ı tahsil'i vasil cizyedarlarına teslim ve tahmil ve istihkaklarına göre evrakları mahusebesine dahil oldukları cizyedarı tarafından virilüb ber vechi hal ve muhalifet itdirilmemek ve bazı reayasanız olduğu gisbe ve firada mür'im ve hira ile veyahud evsata müstehik iken ila ve evsata cizyesini virmemek için civarlarında vaki ahir kaza cizyedarlarından cümle ile evsata ve adını alub miri mirandır eylemek ihtimali olur ise evvel asillerin beninde mülk ve emlakine nazar olunub esnafı selasenin kankı sınıfından adri itibar olunur ise vechi şer'i üzere tahmil ve istihhaklarına göre evrakları virilüb lakin bu bahane ile reayayı fukarasına hiddi tecavüz eylemeleri ve her birerla zimetin tahmil ve istihhaklarına göre cizyeleri cibayet olunmak mukteza iken bazı mahellat'ı ve fukarının Kocabaşları gendü cizyelerin tahfif için topdan evrak alub reayayı istihkaklarına göre malı her ne ise yenilerinde hesab ve hilafı şer'i şerif alesseviye enfzi olduğu sem'i esmayunuma ilya olunmağla yed'at'i gerihiye dahi men alunub herbir emasili zimmetin tahmillerine göre cizyedarlarıyla evrakları virilüb cizyeleri cibayet olunmak hasıl'ı kelam hilafı şüruhu berat'ı alışanım bir kadri farih gağdırsız kalmak şartıyla vechi şer'i üzere tahammül istihkaklarına göre evrakları virilüb cizye-i şer'iyeleri cibayet olunduktan sonra kasba vakra üzerlerine topdan evrakı tarh ve tahmil olunduğu haberi alunur ise bila imhal bir güne harekete cesaret idenler bais'i hidlat ile olur ukubeti şedide

ile muhaib olacakların müfferred ve mahkuk bilüb cibiniyine memur'u amillerdi cadde-i haldan adül eylemeyüb kemali istikamet üzere hareket ve hilafı şürut beratı alışanımla reaya fukarasından başka mayişet ve zahire ve kâtibiyye ve duhuku akçesi namıyla bir habbe taleb eylemekeler ve gezmek reayayı fukarasına zulm ve teaddi ebürler ise serai ve alenen tecsis olunub emr oldukları zahir olur ise kaydına ile asitane-i saadetime irsal ve şer'an muhkem haklarından gelünüb ana göre bu beratı alışanımın şurutuna merait olunub kadılar voyvodalar ve kara zabitleri vesair sekkân ve vilayet'i cizye cibayeti hususunda cizyedarla ianet idüb muhalefet ider olur ise haklarından gelinmek için ismi ve şöhetleriyle der saadetime ilam eyleyeler ve her bir neferin cizye malına eda eylediği malum olmak için cizyedarlar başka defter tutub tasibde olunlar mahlesiyle ve karada olanları kariyesiyle mürur'u öbür idenleri ismi ve şöhetleriyle ali'l isami defter ve cizye muhasebesine teslim eylemek üzere der saadetime gönderiyle cizyedar kaza ve karaya tevzi eylediği evrakımız bade kolcular mühürleyüb eşkalsiz kâğıd vormeyüb hini iktizada dahi ref'i iştibah için tatbik olundukda mutabık olunmak için kaleminde hafız olan mühürler ile mühürlüyeler işbu beratı alışanımda tayin olunan şüruta vakiyidan tenfiz ve icrasına her birileri gereği gibi ihtimam eyleyüb hilafı vzai ve hareketden ihtiraza ictirab eyleyele alameti şerife itimad kılalar. Fi yevmi'l gaib fi şehri Ramazan lisene-i isna ve erbain ve mieteyn fi elf. 1242 fi 21.

Boğça evrakı kaza-i Amasya tabii Sivas 243 M. gurre Urame Sene

İla 110

Evsat 1000

Edirne 110

1220

S. 98 / B. 193

Asâkiri Measureye yazılan neferât emri mahune zarfından bir akçe alınmamak babında sudur oluna fermanı ali suretidir.

Desturun mükerremun mesirun tadamül alem müdebbir ve emurul cumhur bi'l fikril takib muharremü'l lazım biddarül saibe memhur ve bittayanüd devlete ve'l ikbal erkânul saadet ve'l iclalül mahsugun bissunuf avatıf mülköl ala Anadolu'nun sol kolu yemin nihayetine varınca vaki' vüzerâyı azam edamallahu Teala iclalehum azamül evrail kiram efahumül kübra-il feham ol vakiddir ve'l ikram eshabul ve'l ihşam inayetel mülköl ala miri mirâne-i kiram ikbalehum kaza-i kuzat ül müslimin evveli vilatül müvahihipidin sadenil fazlül baki rafi-ül ilâm eşşerika varisül ulumul enbiya-i ve'l mürselinel muhteza azid-i gayet-ül mülköl main Mevlana Erzurum kadısı zidet-ül fezâile ve mefahirül kuzat ve hükkâm madenül fezail ve kelâm

kuzat ve tevvab zeyd fazlihim ve mefahirul emasil ol akrana ayan merbud der kane bil cümle işlerlerse zeyd kadrihim tevki ve refi vasıl olacak malum ola ki bittevfikallahu teala gerekdir saadetimde ve gerek Anadolu ve Rum ilinin münasib mahallerinde tertib olunan Asâkiri Mensure-i Muhammediyeye tahrir olunmada olan nefarat kendü hüsnü rıza ve ihtiyarlarıyla olmak ve bu mukabelede bir akçe ve bir habbe alınmak iktiza iderken bu esnada Anadolu'nun bir ara mahallerinde bazı kendüye makule ser oğlu veyahud karındaş yazılacak oldukda ahaliden akçe mutalibe itmekde dahi ahaz eylemekde oldukları tahkik şaanem olub bu suret sidar-ı tezayı mülukânemin hilafı vadellahu muğayir menafi bir keyfiyet olduğu talim mütecasir olanların beher hal icrayı tevillerine ibtidar olunmak lazım geleceği olmağla siz ki vüzeralar müşarun ve miri mirân ve mevlana ve kuzzat ve tevvab vesair muma ileyhim siz vüsul-u emri şerifimde hükümet ve idarenizde kain mahallerde lazım gelenlere ilan ve tebeyyin ve o makule hilafı rıza harekete mütecasir olanların bittahkik icrayı tediblerinde rakika fevt olunmaya hafiz kuş etrafıyla telkin ile badelerin bu made zımnında bir akçe bi habbe alınması hususuna aleddevam eylemeniz fermanım olmağın tenbihüma mahsusen işbu emni tabiyle elkadrim isdar ve südur-u azim kıdvetül emasil ve'l akran Osman Zeyd kadre ile tisyar olunmuşdur imdiler bu hususun nabi vechegân maniyle fima bad yazılan ahali tarafından hafi bir akçe ve bir habbe taleb ve ehaz olunmaması irade-i seniyyem muktezasından iddüğü ve bu babda ve tesamih bir vechile caiz olmadığı malumunki oldukda bir minval amel ve hareketle icrayı lazıme-i mehsanası ruiyet ve bundan böyle mugayiri ruhsatla dahi mes'ul ve muatib olmakdan gayetel gayete ve mücanebet babında ferman-ı alişânım sadr olmuşdur buyurdum ki vüsul buldukda vechi meşruh üzere şarkiyak-i südur olan ferman vacibul etteba-i velazımül imti salimin mazmun amel ve hareket ve hilafından hazır ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alamet-i şerife itimal kılasız evasıtı şehri şevvalül mükerre-i lisene sani ve erbain ve tezmin ve elf.

S. 98 / B. 194

..... Şer-i şiar Sivas eyaletinin havi kazalarının kuzzatül vali faziletlü efendiler zid fazlihum Zeyd mecid ismi inha olunurki işbu iki yüz kırk senesi ruzu huzurunda itibariyle bir sene-i kâmile zabt ve idare olunmak üzere eyaleti Sivas'ın dönem-i duhan vechile bi emri ali ahdimize buyrulmuş olmakda münasir sali resmi dönem ve kadimi vechile tarafımızda idare ve rivayet olunması ve mecid asakir mansureye tahsis kılınarak beher kapan tüccarın alınacak rüsumun malumuna canibin mahsülü vekili dergâh-ı ali kapucu başlarından müzahharul emacid saadetlü

Osman Bey dam-ı mecide tarafından ahaz ve kabz olunması iktiza itmiş olduğu min malumunuz oldukda vüsul buyruldu muza ahde-i idarelerinizde bulunan kazalarda vâki resmi dönem ve emriye öteden berü vechile tarafımıza tedibe ve asâkiri mensureye tahsis olunub tüccarına alınan rüsûmat-ı saire dahi mîrî muma ileyh ita ve teslim olunması serkese ilan ve tenbih olunarak bir mucib emri ali tarafımıza iale olunan dönem ve imdiye rûsunane. Mahsûl muma ileyh tarafından ve asakiri mensureye mahsus olub muhassıl muma ileyhe ihale olunan tüccarın alınacak rûsumata tarafımızdan memur kılınanlar taraflarından müdahale itdirilmeyüb esma ahirin rûsumatı mahsusasına müdahale eylememek ve sibaf sabık üzere dönem ve imdiye rûsumatı tarafımıza tanzim olunan rûsumatı mertebe muhassıl müma ileyh tarafına ida olunmak babında divan-ı eyalet Sivas'dan işbu buyrulur tahrir isdar ve Halil Ağa ile tısyar olunmuşdur teala vusutünde bir mucib buyrulur. Amel hilafından hazır mübaadet eyleyesiz deyu

S. 99 / B. 195

..... mensubatından olub bundan akdem hilafı rızayı ali hükümetlerine mebni bi emri ali idam olunan kimesneler ile firar iden kimesnenin cümle marifine ve marifet-i şer'i ve mübaşiri marifetiyle bit tahrir ihraç olunub tahrir olunan ıslah iderki ber vechi ati beyan olunur el yevmel salis vel işrin fi şehri zilkade ti'l şerife salis'i seniyye ve erbain ve katli elf.

Haskiyyandan icar Mustafa Ağa namı maktulün ıslahan.

Sarı teneke takımlı

Timur-u İslambolu

Kara hisarı kara zakkum

Karabina

Dört adet teneke bilakikli sariha

Teneke bilazikli

Tefenain

..... Bilazikli kul tefennin

Manidir mecidallah alemdar namı maktulün ıslahası. Sarı takım pezire kilkan dilan birinin ağız resimli ve biri sade peştü üç adet sim bilazikli çeşnihane kasatefenin Sim kabzalı karakolu Edremid Sancağı Kuruş nam oğlu Alemдар namı maktulün ismi hasır sarı taslı Karahisarı peştü kaburi. Teneke bilazikli deli orman mir haşnihane ser tefenin Ser Mustafa Kel Mehmed oğlu manı maktulün ıslahası sim bilazikli bitemurlu beştü haft Şam timur sim kabzalı yedi adet sim bilazikli takımlı kundağında tefenin firar iden Hacı Mahmud Alemдарın ıslahası. İki

aded sim bilazikli çeşnihane tefenin sarı taslı karahisarı sağır kıt'a sarı taslı pezre peştu çift kara kabzalı tahta kınlı, timur topuz. Sim bilazikli, peştunun meşin palaska 1 derününde cebehane, oğlu Hasan Ağa namı maktülün ıslahası Ağz sim meyan, sim kollu iki aded resmi bilaklı Hüseyin Alemdar namı salıhası kaplı sim Timuru hamı pale (1)

S. 99 / B. 196

Medine-i Amasya mahlamda Medine-i Şamca, elinden eline bundan akdem tarik hac-ı şerifde vefat iden, hac Mehmed Efendin bin elhac Halil namı müteveffanın, ile Kebir oğlu Hafız Ali ve sağır kızları Zeynep Hatice'ye münhasır olub ve müteveffalar, terekesinde mahle-i mezburede vaki etrafı erbaa ser-in oğlu Hafız Emin Efendi ve Ahmed Efendi ve, Tarık, ile Mahmud bir babı menzilin ve ittisalinde kain bir kıt'a bağçesinin nisfi zevce-i mezbure Fatma Hatun ile Salih Kebir Oğlu Hafız Ali'ye nisfi Ahire dahi diğer zevcesi Rabia Hatun ile Sulbiye Sağıre-i mezbure Zeynep ve Hatice'nin mensubu sabır, Osman Efendi Meclisi şer'ile müteveffa-i mezburun zevcesi işbu, mezbure Fatma Hatun'a bilusaya ikrar ve takrir kelim idüb Amasya civarında Kara köprü namı mahalde kain etraf-ı erbaadan Hacı, zade ve Mehmed Ağa bağların mezburede Kebir Tariki alem ile mahdud eşcar-ı saire ve bir, mahtur bir kıt'a bağın nisfi ile derününde kain nisfi mezbure Fatma Hatun'un müşrası olmağla, olduğu, mezbure Zeynep Hatice'nin mülkü mürutların salik ezzikri nisfi menzil ile insalinde kain nisfi bağçeden, rubbelerine, tevabii mensuf, mebi mezburun semiz olmak üzere olmak üzere bittarikul, mezbure Fatma Hatun'a bilusaya tabii ve teslim eyledikde olduğu münvasir muharrer üzere şehri şehri o teslim itdükden sonra tarafından beher birilerince bila salah ve bilvesabih kabzi müşterin ve teslim mebni eyledik fima badi mezbur Fatma Hatun'un, bir olana nisfi ile muzaf, mezbure ve sır olduğum sağıre-i mezbure Zeynep ve Hatice'nin rütbe-i ser dahi mezbure Fatma Hatun'un, olmuşdur, olsun, Firar, mesturusunda Fatma Hatun'una bil muvacehe mutesaddik bil müşahhid tahkik idicek ma vakii bittaleb olunur mürur-u fi'l yevm muhalis ve'l aşriden mir şehri muharremül haram sene-i salis ve erbaîn, ve elf ve gayrihim, Mustafa Efendi Essiyyid Abdullah Efendi, Sadullah Efendi sırada Bakkal Hac Halil Efendi. Bakkal Elhac Mehmed Ağa., Mehmed Efendi vel hac Hafız Ömer Efendi Mefta Aşık Canik.

S. 100 / B. 197

Tebdili Kıyafet adalet buyruldu suresidir.

Şeriat'ı şiar Amasya'da naib'i eşşer'i olan faziletli efendi Zeydi fazıla ve kıdvetü'l emacid havecegân divan-ı hümayundan mütesellimi izzetli Efendi Zeydi Mecide ve kıdvetü'l emsal ayan'ı vilayet ve vücuhu memleket vesair iş erleri zidet'i mukaddirihim inha olunur ki bir müddetten berü haline cisban fiyad'ı refii terk ile ulema ve esnaf vesair ehli arz kirvesi ve sefha'ı makulesi birbirlerinden tefrik ve temyiz olmayub cümlesi mahluta oldukları ve şiar'ı İslamiyye ve amad'ı dini Muhammediyeden evladı ulumet hasse-i makruzatı herkes cevamii ve mesaidlerde ve cemaatle eda eylemelerinden mada mazallahu Teala ekser nasi tarik salevat olmuş oldukları tahkikinirdemiz olmadığına naşı o makule kayak'ı kadimelerin terk'i emin ulema ve huteba ve esnaf ve reaya veyahud fiyaka-i mahsusların giderek birbirlerinden temyiz olunması vakit'i Muhammed olan ibad'ı müslimin o vakti hamise vezirlerine edası farzı ayn olan salavatlarını camii mesacidlerde eda ve avakıb fûruzatda canib'i hazreti padişahı için ediye-i hayreyiye ibka ve herkes evlatlarını mektebe virerek talim'i alime medine-i itina ve işbu vesayatin mugayiri hareketde bulunanların marifeti şer'i cümle ittifakıyla tedibat'ı layıklarının icra olunması cümleye vacibe-i zimmet idüğü imdi şer'ler ki muhatabun muma ileyhimsiz keyfiyet ve saya-ı malumlarınız oldukda salik'i ezzikri herkes fiyaka-i layıklarına gidüb ve ehli arzlığa takinub üzerlerine farzu ayn olan senin ve feraiz-i cemaatle eda iderek akinde taraf hazreti cihandarı için idiye-i cizyeye muvaze ve herkes ırz ve edebleriyle koru kesibelerine ve sanaat ve ticaretlerine sariat ve evladlarını mektebe virüb talim'i aleme dikkat itdirerek işbu ve sayamızın meaddevam destûru'l amel tutulmasına kemal'i ihtimam olunmak babınad tenbihini havi divanı eyalet Sivas'dan ve merhale-i kaz'ı abad'da işbu buyruldu tahrir ve isdar ve havecegân divanı esmayundan izzetli Gülüş Efendi ile ces ve tisyar olunmuşdur yemine-i teala vüsulunda bir mucib buyruldu amel'i hareket ve hilafet-i tecvizden fevki'l gaye tevki ve mübaadet eyleyesiz deyü 242 fi N. 19.

S. 100 / B. 198

Emniyet buyruldu sudur.

Şeriatı şiar Medine-i Amasya'da naib'i eşşer'i olan faziletli Efendi Zeydi Fazla ve kıdvetü'l emacid havecegân divanı esmayundan mütesellim izzetli Efendi Zeydi Mecide ve kıdvetü'l emsal ayan'ı vilayet ve vücuhu memleket vesair iş erleri inha olunur ki zerh şevket meshat'ı cenab'ı padişahiye ve dinillah olan ahali-i memleket ve acize-i reayatin asayış hal ve aramış balları esbabının sahsalı zımnında ocağı mülku takımından bu havalilerde idam ve eraliye müstahik olanların idamı nefiye müstahik olanların dahi nefi ve iclası irade-i katia-i hazreti padişahisi iktizasından olmakdan naşı bin mucib irade-i seniyye

bundan akdemce Medine-i Sivas'dan hareket ve nevkud kasabasına ve salatı mübeşşir olarak Amasya tarafından dahi bulunan geride eşkıyanın iradesi için olmakdennaşı ve'l canibe azimine müstahim olduğundan ilelçüce ça buyruldu mühürdarımız Hüseyin Bey memuren gönderilmiş marifet-i şer'i ve marifetleriniz ve mühürdarımız muma ileyh marifetiyle sai bi'l fesad olan eşkıyadan sekiz neferi idam ve izole olunduğu bu def'a varid olan ilam'ı şer'iyeye melinden müsteban ve malumunuz olmuş olmağla bu vechile infaz'ı tenbihatımıza ser'at dikkat eylediniz halde fukarayı raiyete bir tev'i bar ve gadri mucibi hisar olmamak için ol tarafa varmakdan sarf'ı nazar kılınacağı dergâr ise de sizler dahi zatınızda merkûz olan riyanet ve sadakat iktizasınca bu makule şekâvet peşit olanlardan firarları ve kusur'u müstehak'ı idam olanları ele götürerek cezayı seraları iş'ar ve nefiye müstehak olanların ismi şöhetleriyle tarafımıza inhaya ve cemaatkârları olanlardan firarları ve kûsur'u müstehak'ı idam olanları ele götürerek bari olan fukara ve berayanın refah'ı hal ve esabeş billeri isbatın istikmaline mezid'i itina dikkat ve bu keyfiyet mahka'i fukara ve ehli ırzın emniyet ve rahatlarından ibaret olmağla herkes dekkânlarında mesaferinde eşşia ve bir sene-i meşgul olmasına vecihden cabeti celil elce vabib hazreti mülukâne için daveti hayriye-i istiçlayine mübaderet ve hilafını tecvizden mübaadet eylemeniz babında tenbihimi havi divanı eyalet Sivas ve merhale-i tevkatden işbu buyruldu tahrir ve isdar ve ile bais ve tisyar olunmuşdur Allah-u Teala vüsulunda ber mucib buyruldu amel ve hareket hilafından fevki'l gaye hehaşı ve mücanebet eyleyesiz deyu 42 Fi Z. 17.

S. 100 / B. 199

Eşkıyadan firar idenlerin berüreti memlekete ayak basmak üzere idam olunması babında südur iden buyruldu.

Şeriati şiar Amasya'da naib'i eşşer'i olan faziletli Efendi Zeydi Fazıla mezun bi'l ifta kuzatlu efendi zeydi neferde ve kıdvetü'l emacid havecegân divan'ı esmayundan mütesellimi izzetli Efendi Zeydi Mecide ve kıdvetü'l akran ve ayan vilayet ve vücuhu memleket vesair iş erleri zidet mukaddir him inha olunur ki fukara ve berayanın refah'ı isnasıları niyyet'i hayriyesiyle Amasya'da olan ocağlığa takımından bundan akdem malumu'l isim eşkiya-i idam ve ifta ve bazıları dahi nefi ve icla olunarak gerice nizam'ı haline mübaderet olunmuş ise de lazımu'l izale bazı eşkıyalar bu aralık gendüleri ihtifa itmiş olacakları mülahazadan gayri baid olmakdan naşı fukarayı riayet ve acize'i memleket ezher'i cihet istirahat ve emniyetleri ve sailinin istihsali ehas'ı matlumumuz idüğü sizler ki muhatabun muma ileyhimsiz sai bil fesad olan eşkıyalardan firar itmiş olanları ve gerek'i ihtifa idenleri bir dahi memlekete ayak basmamak ve ele geçtikleri suretde idam ve izale olunmak fukarayı zaifa ve'l hakka'i badı ve gidanın kemal ve rahatlarını müstelzim olacağı

derkâr idüğü malumunuz oldukda o makule-i eşkıyalar ele geçtikleri halde idam olmak şartıyla ol tarafda sicil'i mahfuza kayd olunarak isim ve şöhretleriyle tarafımıza dahi tahrir iş'ara mesariat eylemeniz babında tenbihimi havi divanı eyalet-i Sivas ve merhale-i kaz'ı iyadem işbu buyruldu tahrir ve mefahiru'l akran enderun çukadarımız Said Bey ile tesyir olunmuşdur memne-i Teala vüsulunda ber mucib'i buyruldu amel ve hareket ve hilafeti tecvizden tevki ve mübaadet eyleyesiz deyu 242 Fi Z. 21

S. 100 / B. 200

Manidere Abdullah Alemdarın idamı hakkında sūdūr iden buyruldu.

Şeriatı şiar Medine-i Amasya'da naib'i eşşer'i olan faziletlü efendi zeydi fazıla ve mefahiru'l emacid ve'l ayan havecegân divanı esmayûndan mütesellimimiz izzetlü Efendi Zeydi Mecide ve kıdvetü'l emsal'i ayan'ı vilayet ve vücuhu memleket vesair iş erleri zideti mukaddirhim inha olunur ki Amasya mütemekkinlerinden olub ocağlığa mensubatından manidirde Abdullah Alemdarın durmayub Çayı üçle mezkûren menhusatın gayreti batılasında oldukalrı seyyide sema-i Ali olmuşve bu misillilü harekâtı taviziye mütecasir olan eşkıyayı mezkûrenin vücudu cenabet olurlarının bir yüzünden kaldırılması hususuna irade-i aliyye saline teallik itmiş olmağdannaşı bir muktezayı irade-i aliyye seniyye zikr olunan eşkıyayı fetih endielerni ehaz ve idameleri için tarafımızdan mühürdarımız izzetlü Hüseyin Ağa memuren ol canibe gönderilmiş olmağla imdi siz ki muhatabun muma ileyhimsiz keyfiyet-i malumların oldukda bi marifeti şer'i ve marifetiniz ve mübaşir'i merkur marifetiyle eşkıyayı merkurmeleri ehaz ve hareket ve ol tarafda adamıyla iktiza eden ilamlarını irsali mübaderet ve mazallahu teala ketem ve ol ihfa olunacak olur ise hafinizde menbağ ve hareket olunacağı derkâr idüğünden ana göre harekete dikkat ve mübaderet eylemeniz babında tenbihi havi divanı eyalet Sivas'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar ve mübaşir'i merkur ile bais ve tisyar kılınmışdır inşaallah Teala vüsulunda gerekdir ki ber mucib buyruldu amel ve hareket eyleyesin deyu 242 Fi N. 7.

S. 101 / B. 201

Bilade tahrir olunan buyruldu mucibince idam olunan eşkıyaların idamları için buyruldu vürud iden kimesnelerin esamileridir ki berüce ati beyan olunur 242 fi Z. 7.

Kurşunlu Oğlu İsmail

Kethüda Oğlu Mehmed

Alemdar

Alemdar

Siz debekcidi mahmu Oğlu

Kalca Abdurrahman

Hasan Ağa

Alemdar

Haski'l icad'ı Mustafa Ağa

Altınçanak Gör Mehmed

Odabaş

Kel Muhammed Oğlu Mustafa

Hacı Ruc Oğlu Hüseyin

Alemdar

ve Manire Abdullah

Alemdar

Bi buyruldu nefi olunan kimesnelerin esamileridir ki beyan olunur.

Hacı Revec Oğlu Elhac Hasan Ağa

Haseki Abdullah Ağa

Evkatlı Oğlu Mehmed

Eşkiya-ı merkumun karar idenlerin esamileridir ki beyan olunur.

Zineli Hacı Mahmud

Ceyci babac oğlu

Ankara nefi olunan

Memecci Ömer Ağa

Kasab Kadir Oğlu Hacı Ali Ağa

S. 101 / B. 201

Dersaadette ebneye-i emiriyenin kesret ve fenti olduğundan Sivas eyaletinde bulunan ehli zimmet taifesinden taşçı ve dülger ve kayıkçı ve hemal'i vesair sünuf'u amelenin dersaadete gönderilmesi muktezar irade-i seniyyeden olmağla Amasya Sancağı'nda vaki olmakule taşçı ve dülger sünufu ameleden dersaadete itizame havahiskir olanlar isim ve şöhretleriyle yedlerine vürurlarını mübeyyin birer kıt'a tezkire virilerek canib ve dersaadete gönderilmesi hususuna dikkat ve şimdiye kadar ne miktar amel gitmiş ise onların dahi iktizası tarafımıza bildirilmeye itina ve gayret olunmak babında hala Sivas valisi devletlü Esseyid Mehmed Paşa hazretleri tarafından mübaşirsiz olarak vürud iden bir kıt'a buyruldu'nun mael hūlasasıdır. 42 fi 27.

S. 101 / B. 203

An ehli suvarin kasabası ehli lisenede olub Amasya'da serdarhanında mesafiret sanız iken bundan akdem fevt olan Mahmud namı müteveffanın zahirde varis marufu marafesi olmayub terekisi beytül mala aid olmağın o makule'i beytül mala aid terekeleri Amasya mütesellimi utufetli Ahmed Efendi tarafından memur adamı meydanlı Osman marifetiyle müteveffa-yı mezburun terekisi tahrir ve takdim ve bade'l ihrac el mesârif Ağayı muma ileyh tarafına teslim olunan müteveffayı mezburun terekisi henüzüdü ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi'l hamis aşer min şehri zi'lhicce eşşerife sene-i isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Keçe geli batman'ı 22Barkir'i rais'i

Tere 322

Tere 101

Adli altunu 13

Tere 132

Urub'u 201

Tere 1002

Ufak Para

Tere 15

Köhne Gömlek

mea köhne şal

Tere 3

Grandı mea köhne

Maşlah'ı

Tere 8

Yeşil sarık'ı

Tere 4

Kas'ı

Tere 4

Kemer'i

Tere 3

Cedidi Abası

Tere 597

Kuşak desenii

Tere 22

Köhne palaskası

Tere 10

Gömlek'i don'u

Tere 5

Cival'i

Tere 32

S. 101 / B. 203

Rehan para

Tere 20

Keçe

Tere 42

Köhne yeşil sarık'ı

Para 3

Tefnin

Tere 10

Cem'a yekün Tere 844 mada 16

Minha

Techiz'i tekfin

Tere 51

Remi adi

Tere 84

Filmiye-i hadamiye-i Muhziriye

Tere 21

Han kirais ve barkir'i mesârifi

Tere 92

Selaliye virilan

Tere 7 Pare 16

Terkiyed'i hizmet

Tere 15

Yekünü'l ihracat Tere 1872 mere 12

Sahihu'l na Ağayı muma ileyhe teslim tere 6562

Yalnız altı yüz elli sekiz guruşdur.

S. 101 / B. 204

Ergani Maden esmayununun iki yüz kırk senesi hasılatından olarak Tokad kalhanesinde tabah ve nesifiye ve hazır ve mühimme ve iki tertib ile mürettib olan üç yüz bin vefiyye-i nehasin beher kantarının altışar buçuk guruş ücreti nakliyesi canibi miriden

eda olunmak üzere nehas'ı mezkûrun Medine-i Tokad'dan tahmil ve Samsun İskelesine nakl ve tenzili için Amasya Sancağı kazalarından ihracı lazım kılan beş yüz arabanın Livari mezbur kazalarına tevzi olunan defteridir ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi'l hadi aşer min şehri zilhiccet eşşerife sene-i isna ve erbain ve mieteyn.

Amasya	Gidegara	Havza	Ladik
Hassa araba	Hassa araba	Hassa araba	Hassa araba
Tere 136	Tere 130	75	64
Zilmenun'u abad	Gelin kirası	Viray	Yekün
Hassa araba	Hasas araba	Hassa araba	Cem'a araba
53	30	30	500
Yalnız beş yüz arabadır.			

S. 101 / B. 205

Ergani Maden Esmayununun iki yüz kırk senesi hasılatından olan üç yüz bin vakiye-i nehasın Samsun İskelesine nakline memur darbhone-i amire nazır baş çukadarı saadetlü Yusuf Ağa'nın hizmeti mübaşiriyesi beş yüz guruş ve hidâmiyye ve tezmiyyesi iki yüz guruş ki cem'an yedi yüz guruşun Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunan defteridir ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi'l hadi aşer min şehri zi'lhicce eşşerife sene-i isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya	Gidegara	Havza	Ladik
Hassa Tere 189	Hassa Tere 182	Hassa Tere 98	Hassa Tere 91
Zilnun'u abad	Gelinkiras	Viray	
Hassa Tere 56	Hassa Tere 42	Hassa Tere 42	

Cem'a yekün yalnız yedi yüz guruşdur.

Tere 700

İki yüz kırk senesine mahsuben Amasya Sancağı kazalarından ihrac olunan arabalar ile Samsun İskelesine nakil ve tenzil olunan nehas'ı miri Taş'ı met'a tere 4986 fi Batman 25002 Araba 302

Dört bin dokuz yüz seksan altı kıt'a taşlar ve yirmi beş bin iki batman ve iki kayadır, ve arabası üç yüz iki aded har'ı gaflet olunmaya 242 fi 15.

S. 102 / B. 206

Kıdvetü'l saadatü'l kiram Amasya ve zi Altun kazalarında kaimakamımız Ali Çelebi dam'ı şerifi siyâdet bade'l nahiye el vâfiye inha olunur ki kazayı merkum kaimakamlığı işbu bin iki yüz kırk iki senesi zilhicce eşşerifesi gurrelerinden cenabınıza kemakün ihale tefyiz olunmuşdur gerekdir ki sadat'ı kirama tevkir ve ihtiram idüb kuzzat ve kaimakam seneleriyle tesbih ve inha alâmet-i hazıra idenleri men^c ve def^c siz dahi kimesneye hazır'ı evzaindam haşyine ed'an linışbi siyâdet idenleri tarafımıza havaleye mübaderet ile işbu emanet-i kübradaafet ve istikamet eyleyüb sadat'ı kiramdan tevcih ve uruşıye ve muhdesatı saire namirziye namıyla bir akçe virice olmayub ve aldırmayub siyaneti arz ve mallarında sai mevfur zımında şevketlü muhabetlü kudretlü kerametlü padişah-ı alipenah efendimiz hazretlerine istiblac'ı daveti hayriyeye ihtimam ve herbir emirde şer'i şerife imtisal namı eyleyerek mazhar'ı şefaathazret seyyidi'l en'am'ı aliye ve Ali ile ifzal altıca vesselam olasız.

El muhlis Ahmed El Reşid'i'l Hesna Elnefsi Ale'l İsrâf.

Amasya Liva-i Süvari nefer 215

Hidmeti mübaşıriye ve mesarifi saire tere 3696

S. 102 / B. 207

Sivas Mahkemesi Pusulasıdır.

Bir müddetten berü şanı şerif valileri dairelerinde ve gerek'i Hac'ı şerif maslahatında istihdam olunmakda olan askeri taifesi derme çatma serseri makûlesinden olarak Şam'ı şerif eyaletinin etraf ve inhasıra müstevli olan arban eşkiyasının def ve mukarretleri maslahatında ve maslahatı sairede ma peç bir işe yaramadıklarından başka gendüleri dahi bir taraftan fukarayı raiyyet ve acize-i vilayet-i ifrar ve teczid ibtidar iderek bu cihetle eyaleti merkume fukarasına zaif hal gelmiş olmakdan naşi eyaleti mezkûrenin layıkıyla istihsal şiraze-i nizam ve imarı ve etrafı ve'l hasirin mukayid arabandan muhafazasıyla mukib'i hücce-i şerifin hidmet ve rubeti hedeleri zımında Şam'ı şerif için Eyaleti Sivas'dan bin altı yüz nefer süvariliğe elverir asâkiri mensure tahririne irade-i seniyye-i teallik ol babda şerif miray sahife südur olan mübarek hatı hümayun şevketmakrun mucibince eyaleti merkumeden asâkiri mezkûru tahrir mübaşıretle yüz ellışer ve ikişer yüze bi'l fi oldukça bir üçktan Şam'ı şerife irsal olunarak Şam valisi ve mir hacı sadra selak devletlü elhac Salih Paşa hazretleri ol tarafa elvirecek suretle kanunname-i esmayunumun usûlüne tatbiken iktiza iden ise ve ıslaha ve gerek takiyirâtı lazime ve mahiyetlerini ve süvari olacakların hayvanatların tedarik ve tanzim olunacağı.

Hayvanatlarına tedarik ve tanzim olunacağı beyanıyla Asakir-i Mezkûreye eyalet-i merkumeden tahrir ve fucfuc Şam-ı şerif idam olunması babında Sivas valisi devletlü es-

Seyyid Mehmed Paşa Hazretlerine ve hususu mezkureye mübaşir tayin bulunan dergah-ı Ali gediklülerinden sadetlü Mehmed Arif ve nema kullarına hitaben şerefdır südur olan emr-i celil nişan-ı mantubu-u münifi üzere müşarün ileyh hazretlerinin imza ray-ı Alileri ve mübaşiri merküm marifet ve cümle marifeti ve marifeti şer ile sicili mahfuzda mukayyid tadil ve tesfiye vechile Asakir-i meskure eyalet-i merkum kazalarına edderit tevzi livay-ı merkume isabet iden berüce bala iki yüz on beş nefer süvari ve hidmet-i mübaşiriye ve mesarifi saireden üç bin altı yüz doksan altı gurusı yirmi altı paredir. 242 fi Z. 11

S. 102 / B. 208

Şam-ı şerif eyaletinin layıkıyla istihsal şirazet nizam ve imarı ve etrafı ve'l hamisinin mukayyid arabandan muhafazasıyla mukibi hac-ı şerifin hidmet ve rubeti maddeleri zımnında Şam-ı şerife ikdam olunmak için eyalet-i Sivas'tan bi emr-i Ali merteb-i olan bin altı yüz nefer Sivas'tan Sivas mahlesinden muhrac posla mucibünce Amasya sancağı kazalarına ifraz olunan iki yüz on beş nefer Sivas hidmet-i mübaşiriye ve mesarif-i saireden dahi ifraz olunan üç bin altı yüz doksan yedi gurusun bir taksim haziriye livalıyı mezbur kazalarına tevzi olunan defterdir ki berüceati beyan olunur harren fi'l yevmi sabı^c fi şehir-i zilhicce eş-şerife lisene-i isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya hassa süvari sefer 48 hizmet-i mübaşiriye

Tere 666

Gidegara

Hidmeti mübaşiriye

Hassa süvari sefer

Tere 629

36

Havza

Hidmeti-i mübaşiriye

Hassa süvari sefer

Tere 370

21

Ladik

Hidmet-i mübaşiriye

Hassa süvari sefer

Tere 333

19

Zilnunu Abad

Hidmet-i mübaşiriye

Hassa süvari sefer

Tere 222

13

Gelin kirası

Hidmet-i mübaşiriye

Hassa süvari sefer

Tere 148

9

Viray

Hidmet-i mübaşiriye

Hassa süvari sefer

Tere 111

7

Merzifon Hizmet-i mübaşıriye
Hassa süvari sefer Tere 481

28

Veziri Köprüyü Abad Hizmet-i Mübaşıriye
Hassa süvari sefer Tere 148

9

Zeytun Hizmet-i Mübaşıriye
Hassa süvari sefer Tere 259

16

Gümüş mea Hacıköy Hizmet-i Mübaşıriye
Hassa süvari sefer Tere 333

19

Cema yekün Hizmet-i Mübaşıriye ve mesarifatı saire
Süvari seferat Tere 3700

215

S. 103 / B. 209

Nehasi emr-i suretidir.

Mafahiru'l kuzzat ve'l hükkam madenü'l fezail ve'l kelam Amasya sancağında vaki kazaların kadıları ve naibleri zeydefazlihım ve kıdvetül emacid ve'l ayan Amasya sancağı mütesellimi Zeydi Mecide ve mefahiru'l emasıl ve'l akran zabitan ve iş erleri ve darbhane-i Amirem tarafımdan mübaşıir tayin olunan darbhane-i Amirem nazırı baş çukadarı Yusuf Zeydi kadrihim tevki-i refi-i esmayun vasıl olmayacak malum ola ki gala-i hakaniyem ve tuncane-i vesair ehvad-ı harbiye lazimesi için Ergani Maden esmayunum hasılatından beher sene der sadete irsal-ı mutad olup iki yüz kırk senesi hasılatından nizam-ı mucibünce merteb olan yüz elli bin vakiye nehas-i matbudan başka sene-i mezbure hasılatından tertib-i sani olmak üzere bi irade-i seniye tertib olunan yüz elli bin vakiye ki cema üç yüz bin vakiye nehasin Tokat galhanesinde bi'l ihtimam tebeh ve tasnifiyesine ikdam ile nahiyyeyi ve ihzar ve nizamı üzere icab eden ücret ve nakliyesi galhaneyi mezkure müdebbiri ve nehas nazırı marifetiyle azlıkda esabına tedibe olunmak üzere ol mikdar nehasım ameline mukteza olan araba ve mekarı ve şitrın sabıkları misillilü Sivas ve Amasya ve Tokat ve canibin sancaklarında vaki kazalar ile canibin ve mezafatı olan kavak ve ezine bazarı vesair muayyin olan mahalerden marifeti şer-i mübaşıiri merkum ve cümle marifetlerce serian ihrac ve takmil ve acilen Tokat canibine sevk ve tesbil birle nehas ve mertebe-i mezkureden bir vakiyesi köprü kaymak üzere mecmu-u tahmil ve bila

mucib bir mahalde idam ve tevkif itmeyerek doğru Samsun iskelesine nakil ve tenzil ve kabzına memur Hafız Hüseyin marifetiyle bi'l tadar vazi muhred olunmak babında başka başka evamiri şerifem istar-ı hususuna ricali devlet-i Aliyyemden hala darbhane-i amirem nazırı ihtiharu'l emacid vel ekarim es-Seyyid Ali Rıza damı mecide bi takrir-i inha itmekten naşı mucibince evamir-i şerifem isdarı hususuna irade-i aliyyem teallik idüb ol babda Sivas ve Tokat canibin ve Trabzon taraflarına diğer evamir-i şerifem isdar tısyar olunmuş olmağla imdi senki teslim muma ileyhsin sen dahi zikr olunan üç yüz bin vakiye nehasin nakline vafi ve muktezir olan ve şızan ve mekar-ı ve hayvanıt-ı saireden sabıkına takbiken Amasya sancağı kazalarından arabaya marifetin ve marifeti şer-i ve mübaşir-i merkum marifeti ve cümle infakiyla serian ihrac ve tedarik ve Tokada irsal birle bir an akdem беру vakike mukaddem nehasi mezkurun Samsun iskelesine nakil ve tesbidi hususuna mezid-i ihtimam ve dikkat eylemeyin fermanım olmağın hasse-i işbu emr-i alışanım isdar ve mübaşir-i merkum ile tısyar olunmuştur. İmdi vüsulünde bilade tesbit ve beyan olunduğu üzere nehasi mezkurun biran akdem ve bir saat mukaddem der-i Aliyyeme Çelebi matluk kıta-i mülukanem idüğü malumun oldukda fermanım olduğu ve sabıkı üzere ücreti mutadelerü Tokat galhanesi müdebbiri ve nehasi nazırı marifetiyle gar nükud-u eshabına tedibe olunmak üzere marifetin ve marifeti şer-i ve mübaşir-i merkum marifeti ve cümle marifetleriyle zikr olunan nehasin tahmil ve nakline kafi ve mukteza olunan arabanın Amasya sancağı kazalarından seria ve acilen tedarik ve ihrac ve biran akdem ve bir saat mukaddem Tokat'a isal ve nehasi mezkuru tamamen ve kamilen tahmin iskeleyi mezkureye tenzil itdirmeye mesariat ve hilafı emr-i alışanım tehir ve terahi-i mucib olur vazi ve hareket vukumuz tecvizden tevki ve mubaadet eyleyesin ve sen ki mübaşir-i merkumsun sen dahi muktezay-ı memuriyetin üzere mahaline varup zikr olunan arabayı mütesellim muma ileyhin marifeti ve marifeti şer'i ve mübaşir-i tekmile yerli yerinden serian ve acilen tedarik ve ihrac ve Tokad'a tesbihi birle nehas-ı mezkuru tamamen ve kamilen tahmil ve iskeleyi mezbureye nakil ve tenziline ziyade-i ikdam ve gayret ve hilafı hareket ile mezul ve muatib olmakdan nemayete ilgaya hazır ve mücanebet eyleyesin ve siz ki kuzzat ve tevvab ve zabitan vesair muma ileyhimsiz siz dahi mucibi emr-i şerifimle amel ve hareket eylemeniz babında ferman-ı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki hükmü şerifimle varukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i sudur olan işbu emr-i şerif alışanımın mazmun-u münifi birle amel olası şöyle bilesiz alameti şerifeme itimat kılasız tahriren fi'l yevmil sabi işrini şehri zilkadet seneyi isna ve erbain ve mieteyn fi kudsü'l essa sene 242 Zi. 11.

S. 103 / B. 210

Arkab-ı Amasya kazasına mezun bi'l ikna olan or köyü Hocazade Ahmed Necib Efendi badessalam inha olunur ki kaza-i mezburda beyne'l ayali beyne'l ahali Apalı Hasan mülukunuz olduğu tarafdān bi tahrirat il evali ve muhızır'ı ahbar olunmağla kaza-i mezburde kemahane iftaya tarafımızdan sana izün virilmiştir gerekdir ki ledi'l istifna asih'i akval'i mühimme-i harfiyye-i aleyhim rahmetdir rabbe'l beriyye ile ikta idüb keteb'i mugayirede lisene-i isneteyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Şam'ı şerif ağram olunmak üzere bundan akdem Amasya Sancağı'ndan merteb olan iki yüz on beş neferden başka bu def'a yine Şam'ı şerif üç yüz bi emrū veli ettamir livā-i mezbur kazalarından matlub buyrulan elli nefer asakirin livā-i mezbur kazalarına tevzi olunan defterdir ki berüce ati beyan olunur. 242 fi Gurre

Neferat

15	Amasya
12	Gidegara
07	Havza
06	Ladik
03	Zelnun
04	Gelinkirası
03	Viray
50	Yalnız elli gürüşdür.

S. 104 / B. 211

Resmi izinname ve resmi urusane kaydımı vechile ehaz olmamak babında emri şerif mucibince buyruldu suretidir.

Şeriatı şiar Amasya naibi faziletlu Efendi Zeydi alime ve mezun'u bilafet fezalitlu Efendi Zeydi takva ve kıldvetül emacid ve'l ayan havecegân divanı esmayundan mütesillimimiz izzetlü Ahmed Efendi vesair ayan vilayeti vücuh'u memleket izzetlü refaatlü ağalar zeydi kadrihim ve erbabı tımar ve eshabı mukataat ve mültezimin yevmi'l umum inha olunur ki bir beldenin ve karyenin defterinde mukayid ve müslim ve dahi raiyyet ve raiyyeti oğullarından birisi çereh zinara virdikte müslim ise bekar kızdān yirmi para ve beş seneden on para ve zımmi reayaların bekar kızlarından on pare ve beş seneden beş para er canibinden resmi arusaneleri zabıtlarına veri bekar kızından virdikte tarafı şerriden ezini misal verilen miraseleler için resmi akid mekası yine erbabından mea katibiye sekiz pare bir akçe hakim el-vakit olanlara eda olunmak kanunu münif Hazreti Padişahisi iktizasından olarak ziyadenesine ehas ve metaliyesi şeri ve kanuna menafi bir keyfiyet iken erbab-ı tımar ve zabitan ve mültezimin rüsumatı mezküreye refte refte ne iye ittirerek hini

menakide İslâm ve reayayı bayağı necyan ve tefrim suretlerinde resmi urusane namıyla tefir itmekte ve ibadullahın ibal ve evlatlarını cedid misillülü satmakta olup menakihe ve ezvac-ı hususunda kuvay-i reayet acz ve idad kalmış ve ingihul abama münkim nizam-ı celili ile mansus ve midili ve tenahhuve ve tenasülü asar-ı cemilesiyle müsbet ve mürasın olan tenakihi ve tenazilazın olunmak derecelerini kesp itmiş olup bu keyfiyet Hazreti Halik Beyi için cenab-ı Padişah rebi meskunun emr-i iradelerine bi'l vücuha menafi olduğunda fi mabad kanunu vechile İslâdan birinin bekar kıza da vardıkda ve canibinden yirmi pare ve sebebiseninden on para ve reayadan birinin bekar kızı da vardık da kezalik ercanibinden on para ve sebebiseninden beş para resmi urusane zabitleri sibasileri tarafına ve canibi şeriden şair verilen mürasele-i şeriye için sekiz pare bir akçe resmi akid tekahi hakimü'l vakit tarafına harerlikden sonra hilafı şeriat gurre ve mugayiri rıza bir akçe vehibbe ziyade olunmamak ve verilmemek babında kati olmak damer alışanım şerifi san olmağla imdi keyfiyet irade-i aliyyeyi bi'l cümle zama ve erbabi tımar ve esab mukataat ve mültezimin daima vekafeyi ahali kasaba ve garaya mütadıları medanesiyle ilan ve tenbih ve muğayirine cesaret ider olur ise eşed-i ticaret ile tedib olacaklarını tevhome mübaderet ve muhallat ve gara namları dahi istendikleri gibi nikah parası mütafiyesiyle bir fat dahi anlar halkı ister itmekte olmağla imam Efendiler dahi bakire vesibe ve fukara ve ihtiyaden nikah vukuunda üç gurusdan ziyadesine mutalayasında olmaması mahali şera celb olunarak imam efendilere ifade ve tenbih ile desturu'l amel tutulmak üzere buyruldu Amasya mahkemesine tescil ederek aled devam nezaret ve ihtimam olunmasına mesariad olunmak babında bir mucubi emr-i ali divanı eyalet-i Sivas'tan işbu buyruldu tehir ve isdar ve enderun akvanımızdan Mehmed Bey ile irsal olunmuştur yine teala vüsulunda girmekdir ki bir mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafımdan ve mübaadet eyleyesüz deyü. 242 fi Zi. 7.

S. 104 / B. 212

Mizanı harir rüsumatına dair fermanı ali suretidir.

Destüru mükerrem müşiri müfhem nizamü'l alem müdebbir'i emvali cumhur bi'l fikrissakıb mütehim mihamü'l azam birai'l nasaib mühimme-i tabyan ed-devlete ve'l ikbal müşidu erkânü'l saadet ve'l iclal.

S. 104 / B. 212

Mizanı harir rüsumatına dair fermanı ali suretidir.

Destüru mükerrem müşiri müfhem nizamü'l alem müdebbir'i umuru'l cumhur bi'l fikrissakıb münhim mihamü'l en'am birrayi'l nesaib mühimme-i tebyan ed-devlete ve'l ikbal müşidarü'l hane eşşaret ve'l iclal emlmekuf el mülkü'l ala hala Sivas valisi vezirim

Muhammed Paşa Edamallahu Teala iclale ve mefahirü'l kuzzat ve'l kelim madenü'l fezail ve'l kelim zikri ati kazaların kadıları ve naibleri Zeydi fazlihim tevkii esmayun vasıl olacak malum ola ki tersane-i amirem hazinesine merbut'u memalik-i mahrusada vafi mizan-ı harir teasi işbu iki yüz kırk iki senesi mareti itasından kırk üç senesi şubatı guresine değin tabdan İzmir kâtibzade elhac Mustafa Zeyde Mecide'nin uhdesine berüce maktuu ihale olunmuş olduğundan mukataa-i mezbur mülhekatından Sivas ve Tokad ve Amasya ve canibin kazalarının resmi mizan ve biri işbu iki yüz kırk iki senesine mahsuben bundan akdem berüce emaneti ihale ile emri şerifim virilmiş ise senedi vezirim müşarün ileyhsin yetmiş bin gurus badel'i intizam ile uhde ki iltizam olduğundan bahisle emri tedkirin kaydı terfin olunarak şüruu cümle emri şerifim isdarı hususunu emiri muma ileyh mahmur'u takrirle inha eylediği ecelden kapuda müracaat olundukda memalik'i mahrusamda vaki cem'a kaza ve kasabasına ve Cezayir ve karada hasıl olan ve ahir mahallerden bila tezkire tevarid idüb yedlerinde miri mehriyle memhur eda-i teziresi olmayanların beher fihi haririnde ettevkilan altmış pare resmi mizaniyyeye bu def'a altmış pare dahi bi hattı esmayun şevketmakrun şalinem zim ve muazim beher fihi seneden üçer gurus resmi mizaniyeleri bayileri taraflarından tahsil olunmak şürutundan idüğü ve memaliki mahrusamda vaki resmi mizan hariri mukataası kırk iki ve kırk üç senelerine mahsuben emini muma ileyhin uhdesine berüce maktuu malubdan iltizam ve ihale olunub her bir memlek-i resmi mizan heriri iltizam ve ihale olundukda emini muma eliyhin memhur'u takriiriyle lazimü'l südur olan evamiri şerifem isdarıyla tersane-i amerim hazinesine alem ve haber itasıyla tanzim olunmak nizamından idüğü ve virilan emri şerif kaydı bade'l ihraç inha olduğuna üzere emaneten virilan emri şerifin kaydı terkin alınarak şüruu derciyle emri şerifim isdarı muktezayı maslahatından idüğü baş muhasebeden derkenar olunmakdan naşi mucibince emri şerifi mezkür kaydı terkin olunmuş olmağla vechi meşruh üzere amel ve harekete benel'i essemet eylemeğin fermanım olmağın zabtki havi işbu emri celil elkadrim isdar ve irsal olunmuşdur imdi vüsulunda bilade rabt ve beyan olduğuna üzere zikr olunan kazaların sene-i merkume mahsuben resmi mizan hariri uhde ki iltizam olunub mukaddem virilan emrin kaydı terkin olunmuş olduğuna malumun olduktan bir mucib şüruu kazalar'i merkumeden hasıl olan ve ahir mahallerde bila tezkire tevarid idüb yedarında miri mehriyle memhur irade-i tezkiresi olmayanların maazim beher kaye-i ceririnden üçer viş resim mizaneleri bi yaları taraflarından tahsil ve bu bahane ile raiyetallah olan kasayii raiyetine zulm ve teaddi itdirilmemesi hususuna sarf gelmekenet eyleyesin ve siz ki kuzzat ve tevvab muma ileyhimsiz siz dahi mucibi emri şerifimle amel ve hareket ve hilafından nehaşi ve mücanebet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta- i südur olan işbu emri şerif celil'i lişanımın mazmun menfi birle hamil olasıdır. Şöyle bilesiz

alameti şerife itimat laksız tahriren elyevmil taşra işrin şehri şevveb lisene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 105 / B. 213

Maden teftiş-i zımnında sadr olan emri ali suretidir.

Kıdvetü'l tevvabü'l müşriin Amasya ve Gümüş Hacıköyü kaza naibleri Zeydi aleyhima ve kıdvetü'l emacid ve'l ayan şahşuviran hassamdan Gümüş Hacıköy maden emini Mustafa Zeydi Mecide tevkii refii esmayun vasıl olacak malum olaki Amasya karuşusunda Gümüş Hacıköy kazasına sekiz saat mahalde vaki-i ikta canibinden mukaddemlerde zuhur iden mesile embni maden esiri hebayan olmuş ise de olvakitde bazı mülahana sebebiyle tahriyyesine cesaret olunamayarak ala hala kalmış olduğunu Gümüş Hacıköy madeni esmayunum ustabaşları ifade ve ihyar itmiş oldukları sen ki emin'i muma ileyhsin tarafından inha olunduğu beyanıyla sabıkı vechile bir kıt'a tahriri emri şerifim isdarı hususunu rical'i devleti aliyyemden hala darbhane-i amirem nazırı iftihazü'l emacid ve'l ekârim Esseyyid Ali Rıza-i dam'ı mecide bi takrir inha itmedikden naşi bu makule-i memalik-i mahrusuna elmesalik devleti aliyyemde kütübhone-i gaybiyye ve atiyye-i bahşe-i ileyh olarak zühur iden madenlerin zeyrihan işarda mahfi ve mestür kalması bir vechile caiz ve reva olmayub beher hal'i zahire ihracına ikdam ve itina olunmak feraiz'i haliyeden olmağla zikr olunan mahallerden marifeti şer'i ve merifetin çuhar tahriren olunarak zahire ihracı hususuna kimesne tarafından veciha-i mine'l vücuh müdahele ve taarruz olunmamak ve bu vesile ile tarafı ahirden ahali-i kaza bir güne bir güne rücunda ve ez hac kalınmamak hususlarına mübaderet ve dikkat eylemeğin fermanım olmağın hassa-i işbu emri şerif'i alışanım isdar er irsal olunmuşdur imdi vüsulunda keyfiyyet mentuku emri şerifimden malumun oldukda fermanım oldu bilade rabt ve beyan kılındığı vechile zikr olunan mahallerden marifeti şer'i kılınmaması hususlarına mezid'i sai ve gayret ve hilafı emri alışanım hareketden bakayet nehaşi mücanebet eyleyesin ve siz ki tedibler muma ileyhimasız siz dahi mucibi emri şerifimle amel ve hareket ve hilafından tevki ve mübaadet eylemeniz babında ferman'ı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bir babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan işbu emr-i şerif'i alışanım mazmun menfi birle amel olasız şöyle bilesiz alamet'i şerifime itimad kılāsız tahriren elyevmi'l hamis işrin şehri ramazan sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 105 / B. 214

İki yüz kırk iki senesine mahsuben Samsun mübayaası fermanı suretidir.

Mefahiru'l kuzzat ve'l hükkâm macidenü'l fezail ve'l kelim Amasya Sancağında vaki kazaların kadıları ve tedibleri zeydi fazlihüm ve kıdvetü'l emacid ve'l ayan mesalihî şavran hassamdan bu def'a Samsun İskelesine mübayaacı linisbi ve tayin olunan Ahmed Zeydi Mecide ve mefahiru'l emasil ve'l akran ayan ve zabitan ve iş erleri zeydi kadrihim tevkii refii esmayun vasıl olacak malum ola ki şu sene-i memalik'i mahsusana el mesâlikî salinemde Anadolu'da vaki biladı erbaada ve ali mahsus Amasya sancağında vaki kazalarda bi fazla secane ve teala mahsulü cedide refiz virmek meşhur'u tevatir olduğuna binaen ledi'l hac dersaadetime celb ve tebil olunmak ve bazen dahi fallet mahsulü olub hesabü'l iktiza zahire istida olunan mahallere ita ve isdar kılınmak için liva-i mezkûr vesair elviye-i malumadan merasimi harm ve ihtiyata reayyete Samsun ebnalarına edhal olunmak üzere rayic'i mutedile ile malum'ül mikdar kili zahire mübayaası tertib olunmasına irade-i seniyyem teallik itmekden naşi sen ki mübayaace-i muma ileysin derün'ü emri şerifime mevzuen irsal olunan mahmur ve mümza sureti defter-i natıla olduğu üzere marü'l zikri Amasya Sancağı'nda vaki kazalarından işbu iki yüz kırk iki senesi mahsulünden almak üzere yirmi beş bin kil'i İstanbul'u rayic'i hantasıyla on bir kil İstanbul'u rayic'i şair'i tertib ve emri tahsilisinin uhde ki ihale tefviki kılınmağla imdi liva-i mezburdan ve tesviye-i şüruhu üzere tarh ve tevzi kılınmak için küresi sancak olan Amasya mahkemesinde tanzim olunan tevzi defteri mucibince Periksek hassalarına isabet iden zehariyiri tarh ve tevzi ve mahsulü cedid edrakında yerlü yerinden ve elcab ve iktiza idelerinden sabiki mucibince hantanın beher kili ikişer ve şeyayirin birer guruşdan hini nakil ve tesliminde tarafına ita olunacak ale'l hesabı akçeden eshabı zehayir ve bila çevir ve iza ita binle yerle mübayaa ve tahsil ve iskele-i merkumeye nakli ve tanzil ve zahire ebralarına vazî^c ve edhara mübaderet eylemeğin fermanın olamağın hasete-i memurum ki havi işbu emri celilil kadrim isdar ve bediki ita olunmuştur imdi işbu emri şerifim ol tarafa vüsulunda bilade-i zikrû beyan olunduğu üzere liva-i mezbur kazalarından bir mucibi suret'i defter mübayaası tertib ve fermanım olan müzkûr'u ol mikdar hanta-i şaiyirin mevsim ve min'i güzran itmeksizin hemen harman-ı birilerniden cem'a ve tahsil ve iskele-i mezkûre nakl ve teslim yerle etbarı mezkûre vazî^c ve edhar olunması matlub-u kat'i hasrûvendam olmakdan naşi zehayiri mezkûrenin bahası fukarayı ahaliye rahim ve şefkat-ı salinem derkâr olduğundan fiy'at'ı miriye ile matlub olunmayub rayic'i mutedile ile virilmesine müsaade-i seniyyem mebzûl kılınmakla işbu tertibi kılınan zehair'i mürettebat'ı saire misillilü tekâlifi lev'inden olmayub akçesiyle bey'i ve şirayı kabilinden olduğu ecelden bu babda muaf ve gayri muaf ve havası ve şahaneci ve derbendci ve madenci cümlesi şayan ve cümlesi isyan ve yeksan tutularak ve eshabı zehayirden celb olmaktadır zehayir'i evvel emirde liva-i mezbur kazalarına tarh ve tevzi yerle virilen memhur ve mümza ile tarafına virilecek alel hesabı akçeden hini nakil ve tenzilinde eshabı zehayire virilerek müddeti

kahle tarafında yerl  yerinden icab ve iktiza idenlerden berüce tekmi i m bayaasına sai ve gayret vekilebaşı ve ondalık ve tezkire ve kolcu akçesi namı ve namı ahir ile eshab zehayiri izrardan tevki ve mübaadet ve hini ehazinde timurlu ve nemakulu sahih 'l ayar İstanbul'u kil' ile devir ve tekmi  itdirilmesi evine dahi sarfı mukaderet ve bu hususatlarda bir güne tek m l ve rehavetden nehaşı ve mücanebet eyleyesin ve siz ki kuzzat ve tevvab ve ayan ve zabitan vesair muma ileyhimsiz hususu mezburu irade-i seniyyem ile karargir olmuş muvadden olmağla mezburde-i esmayun üzere tanzim maslahatı emirine min küllil v cuh beze'l vasi ve mukadderet ve muğayiri güne hareketdem hazır ve mücanebet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i s dur olan işbu emri şerif'i celilişanımın mazmunu münifi yerle amel olasız şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılasın tehiren elyevmil sadis şehri şevval sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf. Işbu fermanı alışan mucibince hal  Sivas valisi devletlu Esseyyid Mehmed Paşa Efendi hazretleri tarafından bir k t'a buyruldu dahi vürud eyleyesin bu mahle-i kayd olundu 242 fi M. V.

S. 106 / B. 215

Ruznam buyruldusudur.

şirayi şiar Sivas Eyaleti'nin havi olduğu elviye-i kazaların kuzzat ve tevvabı fazilet  efendiler zeydi fazlihim ve kıdvetü'l emacid mütesellimin ve ayan buyrukla izzetlü ağalar Zeydi kadrihim inha olunur ki eyaleti mezburede fer'i olunan dönem ve duhan ve r sum imdiyyesi midi vasidden ruiyet olunarak canib'i miriyye menfaat içün işbu iki yüz kırk iki senesine mahsuben r sumatı mezk renin idaresi hususu derg h'ı ali kapucu başılarından canın muhassal  vekili saadetl  Osman Bey marifetiyle tesviye ve ruiyet olunmasına dair tarafımıza ve cümleye hitabe bir k t'a emri şerifim alışanım s dur itmiş olmağdan naşı imdi siz ki muhatibin muma ileyhimsiz malumunuz oldukda ol tarafda sene-i merkume mahsuben dönem-i regan ve ezine gümrük r sumunu miri muma ileyh tarafından idare ve ruiyyet itdirdilmey b mugayiri emri ali bir taraftan müdahale ile taarruz olunmamak babında bir mucibi emri ali divanı eyalet-i Sivas'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar ve ile irsal olunmuşdur yemine-i teala vüsulunda gerekdir ki vechi meşruh üzere mucib'i buyruldu amel ve hareket ve hilafından hazer ve mücanebet eyleyesiz deyü 42 sene Z. 12.

Ve gazın havremi yermi beş celbi olub beher bundan yüz on iki pare resmi dönem olduğu bu mahale kayd oluna.

S. 106 / B. 216

Dönem ve ayan fermanı suretidir.

Muktehazü'l emacid ve'l ekârim camiu'l mahalid ve'l mekârim el muhtesi mezide ve inayetü'l mülk eddâim dergâhı muğlam kapucu başlarından canibin muhasalı vekili Osman Bey emri mecide ve'l mefahiru'l kuzzat ve'l kelim. Madenü'l fezail ve'l kelim zikri ati mukataanın havi olduğu mahallerin kadıları ve naibleri zeydi fazlihîm .tevkii refii esmayun vasıl vasıl olacak malum ola ki Sivas Eyaleti'nin resim dönem ve emzid ve gümrük duhan'ı mukataası iki yüz kır iki senesi ruzu huzurandan itibaren yedi bin beş yüz gurus bedel'i iltizam ile Sivas valisi destûru mükerrrem şer'i mefhem nizam'ül alem vezirim Muhammed Paşa edamallahu teala iclalehu uhdesine ale-i ve iltizam olunmuş ise de bazı esbaba mebni iltizam mezkûr bu defa müşarûn ilyehin uhdesinden fasih ile eyaleti mezkûre kazalarında asıl olan duhanların bakara ve hanı gümrüğü misillilü bir mucib şûrutu mea zam'ı mesel resmi gümrükleri başkaca tahsil olunmak üzere fakat bu senelik olarak bu vehidden berüce emanet dergâhı malen kapucubaşlarından hala İstanbul ve han gümrüğü emiri iftiharü'l emacid ve'l ekârim Muhammed li sirayet dam'ı mecidenin uhdesine ihale ile senesi tamamunda hasılatı gelirinde mukataai mezkûrenin bedel'i iltizamı olan maren ezzikridi bin beş yüz gurus bu tarafda bade'l tefrik her nemikdar'ı fazıla hasılat'ı zühur iden ise asâkiri mensure mesarifine tahsilen mukataat'ı hazinesine ol babda müşarûn ileyhe hitaben ilam'ı hali mefim emri şerifim isdar ve tisyar olunmuş olduğuna binaen eyaleti mezkûrenin resmi dönem ve emidiyye-i ve gümrük'ü dehan mukataası tarafından sene-i merkume ruzu huzurundan itibaren sen ki mahsül vekili miri muma ileyhsin sana berüce emanet ve ihale olunduğu beyanıyla zabitki havi şûrutu derciyle emri şerifim isdarını emini muma ileyh bi takrir inha itmekden naşi hazine-i amirem defterleri tebtea olundukda Sivas Eyaleti'nin havi olduğu mahallerde zer'i olunan dehan'ı fidanları tarlalarında iken dönemleri müsana olunub beher dönemden ikişer buçuk gurus resmi miri kalmaya ve tahsildarların ceht'i maiş için onar pare ve katı için ikişer pare ki mecmuu beher döneminden ikişer buçuk gurus on ikişer pare resim dönemleri cem^e ve tahsil kılınmak ve mahal'i mezkûreye Rumili ve Anadolu cenablarında gelan dehan'ı uğradığımızı yerlerde gümrüğünü ema ilinenin deyu tezkire ibraz iden tecrik'i muchedeleri üzere bade'l yevm atik ve cedit'i tezkirelarni enazar olunmak için eyaleti merkumenin havi olduğu mahallere ahir biladda bir def'a gümrük eda olunmak ferugat için tüccarın götördükleri yenice dehanetin ilasından kayda altışar ve Karacaali'nin vefiyesinden mürur ve vakiye-i dühanın muahesedeleri üzere bade'l yevm ve kezaliki cibiliye ve amediyye ve meblas tabir olunur. Duhanın ilasının vakiyyesinden, altışar ve evsatının vefiyesinden ikişer buçuk sağ akçe vakiyesinden ikişer buçuk sağ akçe rüsumu emdiyyeleri cem ve tahsili itdirilmek ve bu duhanı gümrüğü ile dönem ve emdiyesi hadis

olub berbere kayd olunmuş olmayub muaf ve gayri muaf dahil olmak mukteza olmağın min küllil vücuh serbestiyet üzere zabt ve rabt itdirilmeyüb vüzera ve ümera ve miri miran ve mir liva voyvodalar ve mütesellimler ve havas'ı esmayunum muhassıl voyvodaları ve selatini azam ve vüzerayı kiram vesairler evkafı mütevellileri ve subaşları yüzirimim toprağı mımızdadır deyü bir tarik ile kıt'an müdahele ve muhalefet itdirilmeyüb her mahalde zeri olunur ise resmi dönemleri tarafı miri içün cem ve tahsil itdirilmek şürutuna olduğu maden kalmada mukayyid olmağla mucibince amel ve harekete mübaderet eylemek fermanım olmağın hassa-i işbu emri şerifim isdar ve irsal olunmuşdur imdi vüsulunda maral zikri Sivas Eyaleti'nin resim dönem ve emdiyye ve gümrük'ü duhan mukataasın sene-i mezbureye mahsuben berüce emanet sana ihale ve tefviz olunmuş olduğu mentuk-u emri şerifimden malumun oldukda bir mucib'i şürukâ amel ve hareket birle mukataa mezküreye sene-i merkume ruz'u huzurundan itibaren zabt ve irade ve hasıtalı ve rüsumatını ehaz ve kabz ile senesi zabında her ne mikdar hasılatı olur ise sahih ve salim defterleriyle mukataat'ı hazinesine irsal ve teslimi hususuna mezid'i sai ve gayret ve mecbul olduğun ve gayret ve mecbul olduğun sedef ve istikameti bu babda dahi fi icraya müşayeret eylesin ve siz ki kuzzat ve tevvab muma ileyhimsiz sizler dahi mucib'i emri şerifimle amel ve hareket eylemeniz babında ferman'ı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle, vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i sidar olan işbu emri şerifi celili lişan vacibu'l etba ve lazımu'l el mütesalimin mazmun'u menfi üzere amel olasız şöyle bilesiz alameti şerifime itimad kılāsız tahrirü'l yevmi'l hamis aşer şehri zi'lkadre sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 106 / B. 217

Memaliki mahrusada vaki bi'l cümle menazilin kiraya tahvili mücerred umuru müham saltanat'ı seniyye-i ve mesalihati saire zeylinde amed'i şidayeden hayriye-i yeran akdem'i süvar oldukları barkirleri tebdil olunarak mahal'i memurelerine sevk ve tisyarıyla ve rabia-i sania elbedayi olan fukara o zeafatın dahi mebla oldukları kaydı münceriden varisteleri kadiyyesine mebni olub zeyri idarede kain kirahaneleri güzide ve tavana hayvanatlar bağlanarak amed'i şediden hizmeti devleti aliye ve ulak ve tatar taifesi bir dakika alınmayub samet'i memurelerine içdamları lazime-i halden ikiz bu günlerde şiraze-i nizam-ı muhtel ve suiş olub mütevaridinin barkir hususunda mücnet ve müşahid duçar oldukları ahbar olunmakdan naşi kazalarda vaki kirahanelerde tutar ve kendide hayvanatlar tanzim olunmak babında Sivas ve Amasya ve Tokad ve Turhal ve Nikasr ve Merzifon kadılarına vesair hitaben hala Sivas valisi devletlü Mehmed Paşa Efendimiz hazretleri tarafından bir kıt'a buyruldu. Tatar Ağası izzetlü Halil Ağa ile vürud eylediği bu mahalle kayd olundu. 242 fi M. 11.

S. 107 / B. 218

Adalet emri suretidir.

Destûrun mûkerremun müşirun mefhumun nizamü'l alem müdebbir ve umurü'l cumhur bi'l sakıb mütemmimu mihamü'l enam bir rayi'l saib mümhiden ve Bünyan ed-devlete ve'l ikbal müşiden ve erkanü'l saadet ve'l iclal elmahkufun bisünuf avatıfı'l mülkü'l ala Anadolu'nun sol kolu yemini ve yesarıyla nihayetine varınca vaki'i vüzerayı azam Edamallahu Teala iclalehüm ve azamü'l ümerai'l kiram ifatihim-el- kübra-i nefham ol valikdir ve'l ihtiram eshabü'l izzet ve'l ihtişam el muhtesun bimezidi inayetü'l mülkü'l ala miri miranı kiram damı ikbalehum ve akza kuzzatü'l müslimin evli vilatü'l mevcudun madenü'l fazıl ve'l yakın rafiü ilam eşşer'ine veddini varis ulumü'l enbiya-i ve'l mürselin el-muhtes'i mezidi inayetü'l mülkü'l main mevlana Erzurum kadısı zidet'i fezaile ve mefahiru'l kuzzat ve'l hükkâm madenü'l fezail ve'l kalam kuzzat ve kavaib zeydi fazlihim ve mefahirü'l emasil ve'l akran mütesellimin ve ayan ve voyvodagân ve vücuhu memleket ve bi'l cümle iş erleri zeydi kadrihim tevkii refii esmayun vasıl olacak malum ola ki cenab'ı karibinde-i elnis ve can ve tahriratda tahriratda-i gün ve mekân tanzimatı zane ani'l şeybe ve'l noksan ve'l zatı muhasematı o kânemi kemal'i Latif subhanı mezidi fazıl sahanetiyle hane-i dini mübin halife-i ruyu zemin iderek bunca memalik ve emsar ve medeyin-i şimarin idare-i zaman mühamını desun tevkii mezbevaneme tevdi ve teslim ve mueyyid min indallah olan esası felek memasi devleti aliye ve tebyan'ı adim enderleri saltanatı seniyyemi daim'i şer'i mübin ile tesis teclim buyurmuş olduğuna mebni herbir hususda himmeti itinaı mütehimme zimmet ve himmet saline ve müterettib uhde-i atfet padişahinem olduğu zahir ve ayan ve vilatü mutasarrıfın nisb ve takiginden mefsud dahi bu meramı hayretü'l neham dava ranemin yine bir dabı husulüne mebni idüğü yedihi ve nemayan olmakdan naşı zatı şevketmat mülukâneme mühibbe-i rubaniyye olan şeyime-i kerime-i riayet bir verii ve merhamet ve sahabe-i behiyye-i mekarim kendi ve atıfı iktizası üzere her tarafda anafa-i mezalim'i tedibat ile vedeba-i cenab rabib garet olan fukara ve zuafa ve reaya ve berayanın saye-i terhumvabe-i mülukânemde bi'l vücuhu ganüde biz aramış ve istirahat olmaları faziyyeleri bi'l cümle vüzeraya ve hükkâm'a göre karaern ve meraren sahife-i piray südur olan evamiri celile-i mülukanemle buyrulub dahi bundan akdem'i ahali ve memleket ve fukarayı reaniyan menzıl'i hususuna duçar oldukları esbabı mezalimden vekaye-i memâlik-i mahrusuna elmesalik'i şayanemde menazilin imgam usulü refii menzilhanelerde mübaşiran vesaireye meft ve mecanen tekûlatıyım ve büyecek misillilü mesarifat men olunmuş ise de vüzeraya ve miri miran ve mütesellimin hesabü'l icab bir mensubdan ahiri mensuba izzetlerinde yollarda bi'l cümle tayinat ve mekûlatı ve mesâriflerini ve noksan olan mekâri hayvanatını fukaraya çekdir ve gelirinden gayri

bazıları dahi gah'ı zahi rebiha ve gâh'ı namı ahir ile uğradıkları memleketlerden akçe almak misillilü mukaddemabata dahi akidar itmekde ve meder'i hükümetlerinde bulundukları evanda dahi taraflarından maslahata zarar idelerinde olan kaza ve nahiyelere çıkardıkları mübaşirler tahsildarların dahi memuren gidecekleri kazaya varıncaya değin yollarda böylece sapub fukaradan konak akrak hem gendüye ve resmi rakib oldukları hayvanatlarını fukara sırtından doyurmak ve bazen başıboş etbai makuleleri dahi geçüb gidecekleri kariyelerde ayak süreyerek maksat ve mecanen boğaz otarmak bazen dahi hidme-i devleti aliyyemden bi'l iktiza tayin olunan mübaşiran mahal'i memurlarına azimet ve avdet idinceye kadar yollardan bi'l icab kondukları bazı kaza ve karada konak alarak biyunet ile fukaradan mecanen elcemile misillilü şeyler vukuu bulmakda olduğu istihbar ve tahkik kılınmış olub memaliki mahrusuna elmesalik-i saliyenin ameranı fukara ve reayanın himayet ve siyanetleriyle husule geleceğinden mada bu hususa ihtimam ve dikkat olundukça Cenab-ı Rabbi'l Alemin ve ruhaniyet Seyyide'l mürselin hoşnud ve razı olarak her bir umur ve maslahatı devleti aliyyemiz beyanlar ve sühulet olacağı beyandan müstefni ve'l haletе hazihi saltanatı seniyyemin usulü hasne ve nizam müstehasasını iktizasınca hesabül'l icab asâkir'i mensure-i mecidiye'nin taşra memuriyetleri vukuunda ve hatta asatı Rum üzerine sevk ve tayinlerinde bile iknayı rahde içecekleri sudan mada habbe-i vacidenin müfit ve mecanen hazineye ruhsat'ı seniyye-i şahinem olmayarak seferi huzurda kaffe-i mesarifleri taraf devleti aleyyemden ruiyet olunmakda idüğü zahir'i vechi iken vilat ve hükkâm bu dakikalara sarfı zemin itmeyüb gendü menfaatlerini düşünerek memâliki hazaniye yadı olmaları dünya ve ahiretde ne derecelerde ve him olacağı malum ve eşkâr olmağla siz ki vüzerayı müşârün ve miri miran ve mütesellimin muma ileyhimsiz keyfiyeti tarafıyla mülahata ve endişe ve hafiyet gereği gibi mutalaa ve deryiş iderek bade'l yevm işbu teadiyenin her taraftan men^c ve refiyle kasakınun bir mahalden bir mahale hareket ve izzetimiz vukuu bulur ise gerek gendü gerek dairenizin bi'l cümle mükûlat ve meşrubat ve hayvanata lazım kılan şayir ve sahana kadar kaffe-i muktezayı gendü kesenizden akçesiyle alub idare-i ruiyet birle kaza ve kasabat ve firare hakda bitutub için konak ve bir sudan mada fukaradan zinhar ve zinhar bir akçe virice-i iltiması hususuna cümleiniz ihtimam sarfı ruiyet ve kezalik'i hidme ve mübaşiran ve memurin ve'l hasıl ila ve adını her kim olur ise olsun mukaddem ki menzil'i nizamına tenbih olunduğu vechile hekes kesesinden yiyüb içüb fukaraya bir vechile yar olmaması darbhane-i fi kemali takayid ve dikkat iderek herhalde fukara ve vazifanın her cihet-i himayet ve sanatları esbanın istihsal olunması ve kara ve kabsat ahailerin dahi memleketlerniden bi'l icab'ı mürur'u mesafiret iden vüzerâ ve miri miran vesair hidme ve mübaşiranlık batiye tenler için muhtac oldukları konakları gönderilüb müekilata dair akçeleriyle alackaları eşyayı getem ve ihfa ve yahud gali biha teklif eylemek menahimu mugayir'i isna niyeti harekete cesaretleri vukua

tenbihen ve itimamen mecfusen işbu emri celilil kadrım isdar ve bu husus zımnında dahi fukarayı raiyet mesarife-i duçar olmamak için beyan olunan ve saya ve tenbihat mülukânem iktizasının icrasıyla o makule-i nizam'ı tediyanın cemi mahallerde ve zuafa üzerlerinden refi ve imhası hususuna her biriniz dikkat ve itina eylemeniz kat'i matlub'u mülukânem idüğü ve bundan böyle hafi vecli tahri ve tahkik ve daima fukaran ehvali tecsil ve tedkik ile hilafına mütecasir olanlar beher hal'i duçar akab ve inab olacağında meşihe olmadığı malumunuz oldukda ana göre amel ve harekete aleddevamı ikdam ve dikkat ve hilafeti tecviz ile vehamet'i akibete olacağından tevki ve mübaadet eyleyesiz ve siz ki mevlana ve kuzzat ve tevab vesair muma ileyhimsiz mazmun-u emri münifim sizin dahi meczumunuz olarak mucib ve muktezasının ifasına bi'l ittiak'ı damen dermiyan gayret ve mugayiri vazi ve haleti vukuuyla siz dahi mes'ul ve muatib olmakdan nefsinizi siyanet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki vûsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan ferman'ı vacibu'l etba ve

S. 108 / B. 219

Mübayaat'ı beray

Fiyat'ı ecnas altun'u mezkûrin vesaire fındık'ı rabiyesi ve fındık'ı altunu ve İstanbul altını dirhem Tere 13

Yaldız altunu dirhem

Tere 192

Atik'i Sultan Mahmud altunu dirhem

Tere 172

Atik'i Sultan Mustafa

altunu dirhem

Tere 162

Mısır altunu dirhem'i

Tere 13

Ral beyn ve sokrin tebir olunan

altun dirhem'i Tere 18

Evani altun halis dirhem'i 1

Tere 162

Namı Rumi

Tere 28

Tasfiyesi

Tere 14

Rabiiyyesi

Tere 7

Atik'i yüzlük'ü

Tere 5

Atik'i İbilik

Tere 4

Atik'i guruş

Tere 2

Cihadiye

Tere 6

Cedidi İbilik

Tere 2

Cedidi Guruş

Tere 1

Riyal'i tere 9

S. 108 / B. 220

Bilade mukayyid fiy'at'ı nüfurun buyruldu suresidir.

Şeriatî şiar Amasya naibi faziletlu Zeydi Alime mezun'u bilafina fezalitlu Efendi Zeydi takvah ve kıdvetü'l emacid ve'l akran havecegân divanı esmayundan mütesillimimiz İzzetlü Ahmed Efendi Zeydi mecide vesair iş erleri zidet'i mefa dirhem'i inha olunur ki ayadı masda ki ve tedavül iden cinas altun fiyat müfrehesiyle canib'i darbhane-i amireye sevk ve irsal olunması babında mukaddem ve muahhir evamiri şerifeler südur itmiş ve rivayet olunduğuna göre Medine-i Tokad'da müstakil mübayaacı tayin olunması bir takım mesârife tavik ideceğinden bahisle Medine-i mezkûre marifeti şer'i ve cümle ittifakıyla bir mübayaacı tayin olunarak zühur iden icnas altun darbhane-i amireden gönderilan rayic pusulası mucibince dirhem hesabıyla mensub'u mübayaacı marifetiyle cem ve mübayaa olunmak ve lazım gelen bedeli darbhane-i amireden virilmek üzere mümza defter ve ilamla darbhane-i amireden virilmek üzere mümza defter ve ilamıyla darbhane-i amireye gönderilmek ve irade-i aliyye iktizasından olmakdan naşi bu defa mukaddem malayı sadarından bir kıt'a emirname-i sami hame zeydi südur olmuş ve darbhane-i amire namrı utufetli efendisi tarafından bi tahrirat'ı iş'ar olunmuş ve icnas altun-u fiyat'ı müstefresinin dahi bir kıt'a pusulası göndermiş olmağla imdi keyfiyet-i malumunuz oldukda gümüzilan sureti pusula-i mucibince zühur iden ecnas altun tayin olunan mübayaacı marifeti ile ledi' mübayaa lazım kılan yolu darbhane-i amireden virilmek üzere bi ilam ve defter'i canib darbhane-i amireye irsal olunmak üzere tarafımıza irsale mübaderet ve mübayaa altunun ehaz ve itada alınub virilmemesine mesariat eylemeniz babınad divan-ı eyaleti Sivas'dan işbu buyruldu tahrir ve isdar ve alemdarımız arifası izzetlü Hüseyin Ağa ile irsal olunmuşdur yemine-i Teala vüsulunda gerekdir ki ber mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından neheşi ve hayvanat eyleyesiz deyu 242 fi S. 13.

S. 108 / B. 221

(Ferman) Cebelülerin bedelleri hakkında

Kırk iki senesine mahsuben cebelü bedeliyesi fermanı suretidir.

Destüru mükerrerem müşidi mühfemim nizamü'l alem müdebbir'i umuru'l cumhur bi'l fikri sakıb müfemim meyamü'l en'am elsanib mümhid'i tebyan ed-devlete ve'l ikbal müşidi erkânül saadet ve'l mevcul el-mahkuf lisunuf avatıfı'l mülk el ali Sivas valisi vezirim Muhammed Paşa Edamallahu Teala iclale ve mefahirü'l kuzzat ve ilam madenü'l fezail ve inkilam zikri ati sancaklarda kain zeamet ve tımarların havi olduğu kazaların kadıları ve naibleri zeydi fazlihim ve mefahirü'l emasil ve'l akran cebelü tahsildarı Mustafa validi yeni ve çeribaşları zeydi kadrihim tevkii refii esmayunu vasıl olarak malum ola ki sen ki vezir'i

müşarün ileyh elviye-i bari mezburlarda vaki zama ve erbab-ı tımardan sıbyan müstekade bin beher sene üzerlerine edası lazım kılan cebelü bedeliyyelerinin bin iki yüz kırk üç senesine mahsuben emri tahsili merkum Mustafa zeyde kadrenin uhdesine hale-i olunması hususuna irade-i aliyyem teallik itmekle imdi baş muhasebeden ihrac'ı derün emri şerifime mevsuan irsal olunan sekiz kıt'a memhur ve mümza sureti defter'i natif olduğu üzere Sivas Sancağı'nda hain yirmi buçuk yerleri nefer ve Amasya Sancağı'nda kain yirmi sekiz nefer ve canibin sancağı'nda vaki altı buçuk nefer ve Bozok Sancağı'nda kain dokuz nefer ve Çurm'u sancağı'nda yirmi nefer ve Vebkir sancağı'nda kain dokuz buçuk nefer ve deyu iki sancağı'nda kain iki buçuk nefer ve Çemişgezek Sancağı'nda iki nefer ki cem'a yüz doksan sekiz ve bir rabii neferin beher heferi kırk guruşdan yedi bin dokuz yüz otuz guruş cebelü bedeliyyeleri hazine-i amirem varidatından olduğundan gendülerinden ve gendüleri mevcut olmayanları subaşılarından voyvoda ve vekillerinden ve onlar dahi mevcut olmadıkları halde kariyeleri mahsûlatından zeama ve erbabı tımara aid iş'ar şer'iyyelerinden ve fevt oldukları var ise vazii ileyh olanlardan inzimam'ı raiyi ve marifetan ve marifet-i şer'ile canib cem ve tahsil ve tahsildarı merkume teslim yerle emrû defterlere küsur ve noksan göstermemesi hususuna tebdil cel'i esmet eylemek fermanım olmağın işbu alışanım isdar ve irsal olunmuştur imdi vüsulunda zikr olunan cebelü bedeliyyeleri hazine-i amirem varidatından olduğundan gendülerinden ve gendüleri mevcut olmayanların subaşı ve voyvoda mütesellilerinden ve onlar dahi mevcut olmadıkları halde kariyeleri mahsûlatından zeama ve erbabı tımara aid iş'ar'ı şeriyyelerinden fevt olanların var ise terekesine vazii elid olan vereselerinden inzimam'ı rayi ve mağrefin ve marifeti şer ile canib'i miri için cem ve tahsildar'ı merkume teslim yerle emri defterlere küsur ve noksan gösterilmemesi hususuna sarf gelmeğine eyleyesin ve sen ki tahsil dar-ı merkumun sen dahi yedine ita olan sureti defatir muciblerince mezkûnil mikdar cebelü'u bedeliyyelerini bir saat evvel cem ve tahsil ve serian getürüb hazine-i amirem eda ve teslim ve senesi ahirinde hesabını ruiyyet ile sureti muhasebe ki ehaz'ı yerle tediyye zimmet eylemeğe sai ve gayret eyleyesin deyü ve siz ki kuzzat ve tevvab ve alaybeyi ve çeribaşları muma ileyhimsiz siz dahi mucibi emri şerifimle amel ve hareket eylemeniz babında ferman-ı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki hükmü şerifim vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan işbu emri şerif alışanımın mazmun'u münifi beher amel olası şöyle bilesiz alameti şerife itimadı mahilesiz tahriren elyevmi'l seris şehri ramazan alınma ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 109 / B. 223

Adalet emri suretidir.

Destürün mükerremun müşirun mefhemun nizamü'l alem müdebbir ve umuru'l cumhur bi'l fikrikasib mütemmim'u mihamü'l en'am birrayi'l saib memhudu ve tebyan ed-devlete ve'l ikbal müşid ve erkânüssadet ve'l iclal elmah kufun bi sunuf avatîfû'l mülkü'l ala Anadolu'nun solkolu yemin ve yesarıyla nihayetine vaki vüzerayı azam Edamallahü Teala iclalehum ve azimu'l ümerai'l kiram efahimü'l kebira-i elfeham ol valikdur ve'l ihtiram sahabü'l az ve'l ihtişamü'l muhtekun tahriri inayetü'l mülkü'l ala miri miran kiram'ı dam'ı ikbalehüm ve kadri kuzzatü'l müslimin evveli vilatü'l muvahhidin madenü'l fazil ve'l yakin rafi ilam eşşeriatı veddin varisü'l ulumül enbiya-i ve'l mürselin el muhtessi bimezidi inayetü'l mülkü'l mukin mevlana Erzurum kadısı zidet'i fezaile ve mefairü'l kuzzat ve'l hükâm madenü'l fezail ve'l kiram kuzzatü'l tevvab zeydi fadlihîm ve mefahirü'l ulema-i elmahkufun müftiler vesair uluma ve salihâ dâime-i el-kuzzat zeydi alimhim ve mefahirü'l emasil ve'l akrânı mütesellimin voyvodagün ve ayan ve vücuhu ahali ve bi'l cümle iş erleri zeydi kadrihim tevkii refii esmayun vasıl olacak malum ola ki bir müddetten berü bazı avam'ı nas'ı gaflet ve cehalet ve bir takım rufuz ve mülâhedenin ihva-i zilallerine muhalefetlerinden naşı İslamiyenin ilameti zahiresi olan salavat'ı hamse-i mefruzaya adem'i mübaderet ve dikkat itmekde oldukları mesalihu-i olub bu husus'u şûrutu İslamiyete ve bi'l vücuhu rızası madan'ı irtifası mülukânem umuru diniyye şeayir'i İslamiyye'ye dikkat ve itina eylemeleri hususu mukaddem ve muhir Anadolu ve Rumili'nin üçer kollarına Ali tafsîl evamiri celile-i mülukânem isdar ve tisyarıyla cümle tenbihi ve iş'ar ve hilafına cesaret daniye-i gemer'i fitar ve ceza ve hüsrân olacakları etrafıyla tavsiye ve tedkiler olunmuş olduğuna nazaran bu hususâ her tarafda aleddevam dikkat cümle ümmeti Muhammed mezbe-i uhde-i diyanet ve İslamiyet ikiz bazı mütevaridin ifade ve ahbarlarına göre bu emru vacibu'l itinaya ekser mahallerde yine layıkıyla riayet olunamadığı zahir ve zatı hilafı istisemat mülukânem imamü'l müminin her şeriatı hazreti seyyidi'l mürselin olduğundan zir'i saye-i mea sua suvaye-i mülukânemde müstenzil olan kafe-i ümmeti Muhammed kitabü'l hak ahkam'ı şerife ve hazreti fahri kâinat'ı sefer'i nahiyen efendimiz senet'i münifesine terkiib ve rakibleri terbiye ve tedibe mübaderet zimmet ve'l ümmet cihandaraneme lazım lazım ve mütehatim idüğü yedihi ve zahir olmağla bükre dahi herkesi ifaz ve tehsir ile bundan sonra her kim üzerine farzı ayn olan evkatı hamiseye azer'i şer'iyi yevikin cemaatle idare imaz ve tesammü ider ise o makulelerin bi tahkiki icrayı tedibleri nesih olunmuş olmakdan naşı siz ki müşarün ve miri miran ve mevlana ve kuzzat ve tevvab ve müfti ve ulema ve salihâ vaid ve hitben ve mütesellimin vesair muma ileyhimsiz keyfiyeti ziri hükümetinize kain mahallerde bulun ehli İslama ifade ve tebayin ve hilafeti irtikab idenler dünya ve ahiretde giriftarı itab ve ikab

olacaklarını herkesin göş düşüne telkin ile mümin ve muvahid olanlara mefruzaya cami-i mesacidde ve daireyi eshabı bulunanlar dairelerinde cemaatle eda ve Cum'a günlerinde asıl selavatı cumaya kaldıktan sonra camii şerifeden çıkmaksızın imameti derece-i vücubda olan dört rek'at sünneti müekkideye dahi ifa idüb muktezayı diyanet ve levazımı sünneti seniyyeye layıkıyla icra eylemekleri esbabını istihsale kemaliyle itina dikkat eylemeniz fermanım olmağın tekidem ve ihtimamen ibü emri celilil kadrim isdar ve silahşöran'ı hassamdan ve dergâh'ı malum gedikliülülerinden kıdvetü'l emacid ve'l ayan Pir Mustafa Zeydi Mecide ile tisyar olunmuşdur imdi bilade muharrer olduğu üzere Havza-i hükümetinizde olan kaffe-i ehli İslam şer'i şerifin tecdiz itmediği if'al ve imalden hazer ve mübaadet ile üzerlerine farz oluna evkat'ı hamienin camii ve mesacidde ve daire-i eshabı olanlar dairelerinden cemaatle eda ve salavat-ı cum'ayı dahi tenvilleriyle mamçe-i ifaya mübaderet ve ihtimam eylemeleri matlub'u kat'i mülukânem idüğü ve bundan sonra dahi yine imaz' ve tekâsül iderler ise o makulelerin bi'l tahkik icrayı tediblerine ibtidar olunacağından gayri bu keyfiyeti tarafınıza dahi mucib'i mes'uliyet olacağından şebhire olmadığı malumunuz oldukda ber vechi meşruh'u amel ve harekete bi'l ittifak kemaliyle takiyyid ve dikkat ve hilafından gayte'l gaye tevki ve mübaadet eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh şarkiyakta-i südur olan fermanı vacibü'l etba ve lazimü'l mütesalimin mazmun-u itaati makrunuyla amel ve hareket ve hilafından bakayet nehaşi ve mücanebet eyleyesiz şöyle bilesiz alameti şerife itimad kılāsız tahriren fi evahir'i şehri zi'lhicce eşşerife sene-i isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 109 / B. 224

İki yüz kırk üç senesine mahsuben rais sene-i gurre-i muharrem itibarı ve senede iki taksit ile Eyaleti Sivas'dan vilatü azam-ı huzuratlarına bi emri ali tabin tahfis kılınan ümur'u hafeyenin taksid olundan Sivas mahlesinden muhrec pusula mucibince Amasya Sancağı kazalarına ifraz olunan bin ik iyüz dokuz guruşdan liva-i mezburun havi olduğu maden kazalarıyla Gelinkirası kazasının hassa-i müsibesi defteridir ki berüce ati beyan olunur harer fi'l yevmi'l hamis ve'l işrin şehri muharremü'l haram lisene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

Merzifon hassa

Tere 128

Merzifon hassa

Tere 49

Zeytun hassa

Tere 78

Gümüş mea Hacıköyü

Hassa tere 92

Gelinkiras

Hassa tere 43

Cem'a yekün tere hassa-i kuzeyi maden 357

Hassa-i Gelinkirası

043

400

Yalnız dört yüz guruşdur.

Sene-i mezbure-i mahsuben imdadı hazriyyenin taksid olandan liva-i mezburun sair kınalarının hassası yedi yüz dokuz guruş olmak üzere sene-i merkume mahsuba sancak mesarifinin defteri tevziine edhal olunmuşdur olunmaya.

S. 110 / B. 225

Amasya liva-i

Sivas (ilam) mahkemesi pusulası suretidir.

Tere 1109

İşbu bin iki yüz kırk üç senesine mahsuben rais sene-i gurre-i muharrem itibar ve senede iki taksid ve beher taksidi vakit ve zamanıyla eda olunmak şartıyla vilatü azam hazretlerine bi emri ali eyaleti Sivas'dan tayin ve tahsis kılınan imdadı hafeyenin taksid olandan sicil'i mahfuzda mukayyid hassa-i liva-i merkum berüce bila bin yüz dokuz guruşdur 1242 fi Muharrem'i gurre 2.

S. 110 / B. 226

Buyruldu hülasasıdır.

Vilatu'ü azam huzûratının meder ve mesarifatları zeylinde iki taksit ile bi ferman'ı ali eyaleti Sivas'dan tahsis ve tayin kılınan imdadı hafiyenin taksit olunan vakit ve zamanı işbu muharrem'ül harammın gurrasine Esseyide olub taksidi evveli hal'i hafiyesiz bu def'a eyaleti mezburun havi olduğu kazalarına tevzi ve taksim olundukda ber mucabi pusula-i şer'ie Amasya Sancağı hassasına inayet iden ol mikdar emvali hazriyenin liva-i mezbur kazalarına tarh ve taksim yerlü yerinden cem ve tahsil ve kabzına memure teslimen tesbihi hazine olması babında südur ve haktan ağası arkadaşı Reşid Ağa ile Amasya'ya vürud iden buyruldunun hali hülasasıdır.

S. 110 / B. 227

Benim hulûs'ü Kerim Ağa memur ve yolu başı boş etbai makullerine bir kasaba ve bir kariyeye vürudlarında maiyetlerinde boş bedik hayvanatı ve sashane ve gerek katra mevcut ise beyade hesabınca şehir ve karada hayvan başına yirmi pare alınması el vechile tescil olunması kaffe-i elviye ve kazaya ilan ve tenbih olunmuş olmağla siz dahi ol vechile tescil eylemasız iş'ar kılındı.

İzzetlü mürutlu hulûsukarım Ferit Ağa zamanı adaleti akran şalinede bi'l cümle memalik ve inha ve kaffe-i fukara ve zuafanın her ciheti mezalim ve tedibatdan ve kayesiyle herkesin ölmeleri muktezayı irade-i merahimeada cenab'ı hilafeti naibden

olmakdan naşı vüzerayı azam ve miri miran ve kiram ve mütesellimin hasbü'l icab mansıbdan mahalle-i izzeti ahire-i gayretelinde yollarda bil cümle tayinat ve müekkilat ve mesariflerini ve noksan olan mekâri hayvanatı fukaraya çıkdım gyari zahire niha ve namı ahir ile uğradıkları memleketden akçe almakda ve hesabü'l iktiza taraflarından bir kasaba ve bir kazaya çıkarılan mübeşirler tahsildarlar dahi memuren gidecekleri kazaya varıncaya değin yollarda ve köprülerde konakladık gendüye ve hayvanatlarını fukara suretinden doyuramk ve bazen başıboş etbai mekuleleri geçüb gideceği kariyyelerde ayak sürüyerek mecanen boğaza otarmakda ve hidme-i devleti aliyyeden bi'l iktiza tayin olunan mübaşiran mahal'i memurelerine azimet ve avdet idinceye değin yollarda kazakları kaza ve kazada konakladık bihuviyet ile mecanen büyüb icabın misillilü şeyler vukuu bulmakda olduğundan bade'l esseyyid tadiyanın pertuktan men' ve defiyile vüzerayı azam ve miri miran mütesellimin ve hidme-i devleti aliye vesair her kim olursa olsun bir mahalden hareket olundukda mukaddem ki menzil'i mesarifinde tenyib olduğu vechile kimesneden büyübü' cemle fukaraya bash ve ber olmaması ve kara ve kasabat ahalileri fi memleketlerinden bi'l icab mürur idenlerin bi tutanlar için muhtaç oldukları konaklara kondurulub mekülata ve henüz Sivas Kula'nın emri şerifi vürud itmemiş ise de Erzurum kolunun emri şerifi vürud eylediği istihbar olunarak emri şerifi mezkûrun bir kıt'a sureti Tokat mahkemesi sicilinden celilemi keyfiyet irade-i aliyye malumunuz olmuş olup işbu irade-i seniyyenin her tarafda infaz ve icrası lazimededen ve kasabatdan ve merada piyade ve suvariye birer fiyat kat'iyiye tarafından bir güne kablekal vukua gelemiyerek mürü uyur idenlerin taraflarından yevmiye mukataası virilmek muktezayı maslahattan olmakdan naşı cümle marifeti ve ittifakıyla rayic ve fetah'ı nazara kasabaya vürud iden süvarinin gendü müekkikti ve rakib olduğu hayvanatın şayir ve semanı bi'l muhasebe yevmiye yüz pareye piyadenin müekkilatın ve nesarifatı altmış pareye baliği olmuş ve kariyyeler kasabata makis olmadığından süvari mesarifi elli pare ve piyade mesarifi yirmi pare farz olunmuş olduğundan bu vechiler her tarafda bi buyruldu ilan olunmuş ve bir kat'a buyruldu tarafınıza ve cümleye hitaben Amasya Sancağına gönderilmiş olmağla vüsulunda münasebe yevmiye konakları tasdim olunarak herkim olur ise olsun mürur idenlerin süvarisine yüz pare ve piyadesine alınmış pare ve karalar bentüyunet iden mesafirâtın ve memurunun süvarisine elli pare ve piyadesine yirmi pare yevmiye kat'i idüb tescil olunarak ve bilice icra ve irade-i aliyye infaza dikkat ve gayret mesela bundan sonra tarafımızdan hesabu'l icab memuren Amasya'ya gönderilen adem'i Amasya'ya varıncaya kadar uğra-rabiği kasabat firara gendü kimselerinden büyübu'l cedib Amasya'ya vürudunda gece-i memur ise memur olduğu adem'i idare itmek memleketi memur ise memleket tarafından idare olunmak iktiza itmekle ana göre muktezasına mübaderet ve farzen tarafımızdan gidegaraya mübaşir gitmek lazım gelir ise Amasya'ya vürudunda gezlik kesesinden

büyübül cemek lazım geleceği malumunuz oldukda öylece icrasına müsariat ve irade-i aliyye iktizasının harf infaz ve icrasına himmet eylemeniz ifadesi tahrir'i seferiye bari olmuştur. 43 fi S. 9.

S. 114 / B. 234

Mahsa bağı eslikis

Kili Amasya hata tere 72

Kili Amasya sair 3

Mahsa çevikce

Kili Amasya hata tere 72

Kili Amasay sair 3

Mahsa receb

Kili Amasya hata

Tere 14

Şeyh garik mahsa

Kili Amasya hata tere 14

Kili Amasya sair tere 5

Karatay mahsa

Kili Amasya hata tere 72

Kili Amasya sair 3

Kanice-i mahsa

Kili Amasya hata 30

Kili Amasya sair tere 12

Aşağı Suvadiyye mahsa

Kili Amasya hata tere 552

Kili Amasya sair tere 22

Bayezid Paşa mahsa

Külli Amasya hata tere 60

Külli Amasya sair tere 24

Dere mahsa

Kili Amasya hata tere 302

Külli Amasya sair tere 12

Hoca Süleyman mahsa

Kili Amasya hata tere 122

Kili Amasya sair tere 5

Camii enderün mahsa

Kili Amasya hata 12

Kili Amasya sair 5

Devehane mahsa

Kili Amasya hata tere 60

Kili Amasya sair tere 24

Ahi Essaadeddin mahsa

Kili Amasya hata tere 52

Kili Amasya sair tere 3

Soflar mahsa

Kili Amasya hata tere 252

Kili Amasya sair tere 10

Tatar hassa

Külli Amasya hata tere 10

Külli Amasya sair tere 4

Eve saray mea çeribaşı hassa

Külli Amasya hata tere 42

Külli Amasya sair tere 1

Kirab hassa

Külli Amasya hata tere 122

Külli Amasya sair tere 5

Mahmadlar hassa

Külli Amasya hata tere 2

Külli Amasya sair tere 1

Keçeli hassa

Külli Amasya hata tere 1

Külli Amasya sair tere fi 4

Cem'a yekün külli Amasya hata tere 350

Külli Amasya sair tere 140

S. 115 / B. 234

(Nahiyedeki iktalar)

Nahiye-i İktac

Katır kışlacık hassa

Külli Amasya hata tere 26

Külli Amasya sair tere 10

Seracık hassa

Külli Amasya hata tere 2 fi 5

Külli Amasya sair tere

Zine hassa

Külli Amasya hanta tere 48

Külli Amasya sair tere 19 fi 2

Müreke hassa

Külli Amasya hanta tere 26 fi 2

Külli Amasya sair tere 102

Soku has

Yağcı Abdal hassa

Külli Amasya hata tere 6

Külli Amasya sair tere 22

Kayı hassa

Külli Amasya hata tere 3

Fezaoğlu Kasabı hassa

Külli Amasya hata tere 1

Külli Amasya sair fi 6

Gündüş hassa

Külli Amasya hata tere 6 fi 5

Külli Amasya sair tere 2 fi 5

Edemi hassa

Külli Amasya tere 48

Külli Amasya sair tere 19 fi 2

Yenice hassa

Külli Amasya hanta tere 48

Külli Amasya sair tere 19

Merkebi kışlacık hassa

Külli Amasya tere 26

Külli Amasya sair tere 102

Yobilce has

Külli Amasya hata tere 7 fi 6
Külli Amasya hata sair tere 3

Yıkılğan has
Külli Amasya hata tere 3
Külli Amasya sair tere 12

Sorular has
Külli Amasya hata tere 3 fi 3
Külli Amasya sair tere 1 fi 3

Tura has
Külli Amasya hata tere 6 fi 5
Külli Amasya sair tere 2 fi 5

Soflar mea aktaş has
Külli Amasya hanta 1
Külli Amasya sair 1

Derebaş Alaköy has
Külli Amasya hata 3 fi 6
Külli Amasya sair 12

Gürünler mea çukurviran has
Külli Amasya hata 3
Külli Amasya sair fi 6

Cem'a yekün külli Amasya hata 3102
Külli Amasya sair 124

Dernahine-i hakla

Kazganlı has
Külli Amasya hata 3
Külli Amasya sair 1

Hafle has
Külli Amasya hata 5
Külli Amasya sair 2

Gani has
Külli Amasya hata 1
Külli Amasya sair 4

Dereköy has

Külli Amasya hata tere 6
Külli Amasya sair tere 2

Taşbaşı has
Külli Amasya hata tere 1 fi 2
Külli amasya sair tere 2

Karaköy has
Külli Amasya hata tere 11 fi 6
Külli Amasya sair tere 4 fi 5

Sabka has
Külli Amasya hata 1
Külli Amasya sair fi 5

Akviran has
Külli Amasya hata 115
Külli Amasya sair 6

Kazeski has
Külli Amasya hata 3 fi 6
Külli Amasya sair 124

Kozalak has
Külli Amasya hata 2
Külli Amasya sair fi 6

Hacı Bayram has

Külli Amasya hata 7
Külli Amasya sair 2

Kurnaz has
Külli Amasya hata 5
Külli Amasya sair 2

Feyza has
Külli Amasya hata 13
Külli Amasya sair 5

Değirmenderesi has
Külli Amasya hata 12
Külli Amasya sair 2

Senezi has
Külli Amasya hata 2 fi 2
Külli Amasya sair fi 7

Değirmenderesi has
Külli Amasya hata 13 fi 1
Külli Amasya sair 5 fi 2

Uluvi has
Külli Amasya hata 172
Külli Amasya sair 7

Eraslan has
Külli Amasya hata 17 fi 2
Külli Amasya sair 7

Saluce has
Külli Amasya hata 8
Külli Amasya sair 3

Kulay has

Külli Amasya hata 3

Merdhur has
Külli Amasya hata 10
Külli Amasya sair 4

Baberli has
Külli Amasya hata 12 fi 1
Külli Amasya sair 1 fi 5

Lab has
Külli Amasya hata 5
Külli Amasya sair 2

Çorlu has
Külli Amasya hata 4
Külli Amasya sair 5 fi 1

Harman Ağalı has
Külli Amasya hata 5
Külli Amasya sair 2

Örücek has
Külli Amasya hata 10
Külli Amasya sair 4

Firuz has
Külli Amasya hata 8 fi 6
Külli Amasya sair 32

Uzun Oba has
Külli Amasya hata 3
Külli Amasya sair 1

Oyuk has

Külli Amasya hata 5
Külli Amasya sair 2

Külli Amasya hata 42
Külli Amasya sair 1 fi 6

Bozbeyi has
Külli Amasya hata 5
Külli Amasya sair 2

Gölü has
Külli Amasya hata 6
Külli Amasya sair 2

Deveci has
Külli Amasya hata 5
Külli Amasya sair 2

Cem'a yekün külli Amasya hata 175
Külli Amasya
Sair 70

Zikr olunan hilafı kariyesinin mübayaa-i mezbureden hassası hakla nahiyesine edhal olunmuş olmakla ifrar olunub selaz karyesine temcid olunmak için bih mahle-i işaret olundu.

Der nahiye-i geldiklan

Zere has
Külli ise hata 14
Külli Amasya sair 5

Ulus has
Külli Amasya hata 122
Külli Amasya sair 5

Murabıl has
Külli Amasya hata 28
Külli Amasya sair 11

Sula has
Külli Amasya hata 10
Külli Amasya sair 4

Yordinin has
Külli Amasya hata 10
Külli Amasya sair 4

Gerte has
Külli Amasya hata 10
Külli Amasya sair 4

Musa has
Külli Amasya hanta 72
Külli Amasya sair 3

Nicelice has
Külli Amasya hanta 5
Külli Amasya sair 2

Kürtler has
Külli Amasya hanta 3
Külli Amasya sair 4

Köyceğiz has
Külli Amasya hanta 5
Külli Amasya sair 2

Yağmur has
Külli Amasya hanta 5
Külli Amasya sair 2

Elkadı has
Külli Amasya hata 6

Börü has
Külli Amasya hanta 3

Külli Amasya sair 22

Külli Amasya sair 12

Orta has

Boğa has

Külli Amasya hata 5

Külli Amasya hanta 11 fi 2

Külli Amasya sair 2

Külli Amasya sair 42

S. 116 / B. 234

İbred has

Kavayi has

Külli Amasya hanta 7

Külli Amasya hata 10

Külli Amasya sair 3

Külli Amasya sair 3

Boldaklu has

Bilaçık has

Külli Amasya hanta 6

Külli Amasya hanta 22

Külli Amasya sair 2

Külli Amasya sair 1

Cem'a yekün külli Amasya hata 170

Külli Amasya sair 68

Min haysü'l mecmu^c külli Amasya delnet 2191

Külli Amasya sair 877 fi 5

S. 116 / B. 235

Rafiziye fermanı suretidir

Mefahirü'l kuzzat ve eklam madenü'l fezâil ve'l kelam zikri ati kazaların kadıları ve tedibleri zeydi fazlihim ve kıdve'l emacid ve'l ayan Amasya Sancağı mütesillimi zeydi mecide tevkii refii esmayun vasıl olacak ola ki dergâh'ı muallim kapucubaşlarından hala İstanbul ve han gümrüğü emini iftihanü'l emacid ve'l ekârim Muhammed bidayet damı mecidenin takdim eylediği takriri mefhumunda bi hattı hümayun şevketmakrun mukataat' hazinesi tarafından zabt ve idare olunmakda olan mukataatdan İstanbul ve han gümrüğüne rabt ile idaresi berüce emanet uhdesine ihale ve tefyiz kılınan varidatı hesabiyeme-i miriyeden memâlik mahrusam enfiye mukataası mülhekatından Amasya Sancağı'nda vaki nefsi Amasya ve Merzifon ve Ladik ve Köprü kazaları nefiye habliki işbu beyan iki yüz kırk iki senesi mahsusa ibtidasından temmuzu gaytına gelince sene-i kâmile ve idare eylemek üzere berüce emanet ihabe olunmağla zabt ve idaresi için şüruta mucibince bir kıt'a emri şerifim südurunu tahrir ve istid'a itmekle hazine-i amiremde mahfuz başmuhasebe defterlerine nazar olundukda zaman'ı zabtı Ağustos ibtidasından olan memâlik mahrusam enfiye mukataası mülhefatından der'i alıyyem ve Mora ve

Yanya'dan vaki miri enfiye kârhanelerini idareye memuren emin olanların zikr olunan kârhanelerde enfiye imal ve diledikleri mahallerde serbestiyet üzere bey'i ve feruhati gendülere ve taraflarından tayin olunan adamlarına mahsus olub ahiri enfiye imal ve ferugat eylememek ve enfiye hususuna vüzerayı azam miri miran kiram ve evkaf'ı mütevellileri ve kara zabıtları ve havası esmayunum voyvodaları ve mütesellimlileri ve subaşıları ve regma ve erbabı tımar ve müteferrika ve topçu ve arabacı ve hamireci vesair askeri ve orduyu arif taifesi taraflarından vechen mine'l vücuha dahil ve taarruz olunmamak ve miri kârhanelerinden mada mukaddem ve muahhar ihdas olunan kârhaneleri her mahalde bulunur ise ve yine bulunan enfiyeleri emini ve adamları marifetiyle zicren canib'i miri için zabt ve girift olunub muğayir şüruhu hareket idenleri olur ise o makuleler lieclidte'dib ehli İslamdan ise zabtı marifetiyle kal'a yine ve ehli zimmet reayadan ise der'i aliyeme ihzar ve vazî^c kürek olunmak için der'saadetime arz ve ilam olunmak fe setemin taifesi yedlerinde bulunan enfiyeleri miri fiy'atıyla canib'i miri için zabt ve mübayaa olunub gendüleri ebecileri marifetiyle tedib olunmak ve atifeye-i imal ve feruhat idenlerini kârhanelerise ve nebe olunmak iktiza eyledikde hükkâm ve zabitan taraflarından hilafı nizam mahkeme-i haremci ve aidat'i mutalibesi vesair bahane ile tadil maslahat miriyeye bais olacak halatdan mücanebet olunmak ayan ve zabitan taraflarından enfiye eminlerine işbu mahal' ve kasdar veyahud mukataadır deyu muhalefet itdirilmemek ve hilafı nizam enfiye-i imal ve feruhat idenlerin enfiyeleri zabtında davaye-i ifta ideri olub mahallinde istima olunmayub der saadetime havale olunmak destiren götüren isnayı rahide derbend bekçileri ehaz eyledikde mevcut olan enfiyeleri canib'i miri için zabt olunmak mukataai mezburun desturu amel tutulan şüruhu nizamı merhalesinde idüğü mukiyye olmağla mucibince amel ve hareket olunmak fermanım olmağın zabtını havi işbu emri alışanım isdar ve irsal olunmuşdur imdi vüsulunda siz ki kuzzat ve tevvab ve mütesellimin muma ileyhimsiz bilade tahrir ve beyan kılındığı üzere mukataai mülhekatından zikr olunan kazalar enfiye-i habliki berüce emanet merkume ihale olunmuş olduğuma malumunuz oldukda bir mucibi şüruhu nizamı zabt ve idaresi hususuna muavenet ve hilafı nizam taraf-ı ahirden ve kal'i ve taarruz itdirilmemesine mezid-i sai ve gayret eylemeniz babınad fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan işbu emri şerif alışanım vacibü'l etba velazimü'l mütesalimin mazmun menfi hamil olası söyle bilesiz alameti şerife itimad kılâsız tehirü'l yevmi'l selas aşer şehri zilkadesine isna ve erbain ve mieteyn ve elf.

Masirade Esseyid Abdullah

S. 116 / B. 236

Medine-i Amasya mahallatından Bayezid Paşa kal'ası sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan Şerife Binti Ali namı müteveffanın sağır oğlu Ahmed sağire kızı Fatma anaları müteveffıye-i mezbureler müntakil emvali mürunelerin Hafize ve tasviye-i emvarlarına bir vasi nisbından labed ve mühim olmağla emanetle marufe ve istikametle bu saraf ve her vechile vesayeti uhdesinden mahmeğe kadre mutemedde aleyha idüğü zeyl ve sebkade mahrer el esami müslimin ahbarlarıyla ledişşer'il etvar mütehakkik olan sağiren ve mezburan mezburede murusanalarına yedleri işbu bais'il kitab Fatma Hatun hakim tevkii süduru kitab topala hasnemab Efendi hazretleri dahi sağiran mezburanın anaları müteveffıye-i mezbureden müntakil emvallerine merkume Fatma Hatunu vasihi nisb ve tayin itdıkde olduğu sayeti merkumeye kabül ve merasimini kema yenbaği araya teahhid ve iltizam itmeğın her emvali vaki bittaleb ketebe olundu hamid'i fi'l yevmi'l hamis ve'l işrin min şehri muharemül haram lisene-i tis'a ve selasin ve mieteyn ve elf minle elfi ve eşşeref.

Kahveci Hacı Ahmed Megalenbaşı Ebubekir Ağa Gazi Kara Oğlu Ali Ağa ve gayrihim

S. 117 / B. 237

Emvali beriyeden olub Amasya Sancağı kazalarına tevzi olunarak mübayaa ve icab iden esmanı canibi miriye eda ve teslim olunmak üzere bu def'a Sivas tarafından Amasya'ya vürud iden beyan dört yüz elli yedi rais'i ağram ve dört yüz iki rais'in gice marifeti şer' ile bir taksim hazriyye-i tevzi ve taksim olunmağla anaman beher reisi onar gurus on beş parede ve gicenin beher raişi sekizer gurus on beşer pareden icab iden esmani fezalii merkume ahalilerinden tahsil ve canib'i miriye eda ve teslim olunmak için tahrir olunan destüriyedir ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi'l harami min şehri rebü'l ahir lisene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya hassası

Ağram hassası

Tere 10 Ağnam 432
4472

Hassa-i nahiye-i geldiklan

nahis azam'ı tere 61
633

Gice has'l tere 8

Hassa-i 10 namı 15

Keçe kasa-i namı 15 08 17

1422

Hakla mahsa Keçe fi nere

Anam fi nere 1510 18 8 18

151

Mahsa İhta

Nahsa Ezine

Ağnam'ı hassa-i nami 794

Ağnam hassa-i nami

15 10 8237

15 10 127

13172

Keçe hassa-i mare 15 8 30

2512

Amasya mea ettevamii erbea

Cem'a yekün ağnam hassa-i more

15 tere 10 794

8238

Hassa Ladik ağnam hassa nare keçe fi tere

73 tere 10 15 20 8

7572

1672

Hassa-i Havza

Keçe fi mare

Ağnam 96 hassa 1027 8 15

996

2262

Hassa-i viray anam 49 hassa-i nare

5082 15 10

Keçe 14

1172

Zilnun'u abad hasas

Keçe fi nare

İnam 41 fi 10 1527 5 15

4252

2262

Hassa-i kaza-i dikde gara

Keçe fi'i pare

Ağnam fi ma fi^c111 8 15404 tere 15

9292

4190 10

Min haysü'l cemu ağnam

fi Keçe fi

1457 tere 402 8

15116 10 33242

Cem'a yekün esman'ı ağnam ve keçe

Tere 184822

Yalnız on sekiz bin dört yüz seksan iki guruşdur.

S. 118 / B. 236

İhtisab tanzimine dair ferman suretidir.

Destüru mükerrem müşir'i müfhem nizamü'l alem müdiri umuru'l cumhur bi'l fikrissakıb mütehim mihamü'l enam bariyi'l saibe mümhid bünyan ed-devlete ve'l ikbal meşiiyyed'i erkânüssaadet ve'l icale elmahkuf bisünufu avatıfı'l mülkü'l ala Sivas valisi vezirim Seyyid Mehmed Paşa Edamallahu Teala icale ve kıdvetü'l tevvab el müteşeriin Amasya raibi Mevlana Zeyd'i Ali tevkii refii esmayun vasıl olacak malum ola ki cümleye malum olduğu vechile kavain arifiye-i ve nezamet'i mülkiye-i saltanat'ı seniyyem medar'ı salah hal'i alem ve menate nizam'ı ahval'i kafe-i remim olub kanun'u ihtisab dahi nizam-ı abidenin azam'ı vakvası ve hazret-i Ömer El Faruk Rızalullah Teala inde zaman'ı adaleti iktidanlarından berü cari nizamet dahiliyyenin mebdarı mebnasi olarak bir müddetten berü bazı arizat huluyaaı şeyrazei nizamı külliye muhtel olmuş olduğundan bundan akdem asitane-i saadetim ve İzmir ve Edirne ve mahal'i saire ihtisabları salinemden mevkii ticaret ve mecmuu ehli sevk ve harefet olan Amasya'da ihtisab'ı nizamı vazi ile evvelce salah hal'i alem-ı aliyanın sebebi kavası olan emri maruf ve nehyi ani'l münker ahkâmı icra olunmak ve erbabı harf ve senayanı şeyraze-i nizam ve intizam'ı miri hala hale'i tedrik itmeyerek herbir sınıf gendü kâr ve maslahatıyla meşgul olmak üzere ibadullahın saye-i topu ve ayne-i şehriyarindende bi'l vücuhi tezayidi istirahat ve araması kadiyyesi istihsal kılınmak üzere ve içtikâr ve müncerrebül etvarınnı memur ve tayin kılınması tayin olunacak memurun marife-i zaruriyesine ve gerek bitükullahu Teala salahı hal'i bilad ve ibad ve Emirgana ve cihadetiyle hayriyesiyle tertib tahrir ve bir taraftan tevki ve teksir'i olunmakda olan asâkiri mensure-i Muhammediye mesarifata medar olmak için fukaraya yar olmayacak vechile ehli ticaret ve erbabı sarafın vechen hal ve keyfiyetlerine göre emsaline tatbika bir mikdar resmi ihtisab tanzim olunması işbu ihtisab rüsumu ol tarafın usûl ve ahvaline göre ne mikdarı nesnelere vazi ve tahsis olunmak lazım gelür ise marifeti şer'i esnaf kethüdaları marifetiyle yegân yegân tahkik ve tenbih'i defter olunarak tadil ve tasviye usulüne riayet ile karar alunub bade ana göre südur idecek irade-i seniyyemden sonra icrasına teşebbüs olunmak için ot evvel emirde iktiza halin bu tarafa bildirilmesi hususuna irade-i seniyye-i mülukâne teallik itmiş ve sen ki vezirim müşarün ileyhsin işbu ihtisab maslahatı tarafından evsafı mezkûre ile müthesif memuru marifetiyle idare ve ruiyet itdirilmek üzere berüce emanet ukdeki ihale tefviz kılınmış olub mecbul olduğun mehaşinası ve deratib ve karü'l ehasi ve ruiyeti muktazası üzere keyfiyeti marifet'i şer'i şerif ve esnaf kethüdası marifetiyle tecessüs ve tedkik ve etrafıyla istikrah ve tahkik itdirerek ol tarafın usûl ve ahvaline göre ne mikdarı nesnelere ihtisab rüsumu vazi olunmak ve her birinden ne mikdar rüsüm alınmak icab'ı yedirihiye yegân yegân sebtı defter itdirdüb bade sünuh idecek irade-i seniyyem muktezası üzere icrasına teşebbüs

olunmak için keyfiyeti seriken bu tarafa tahrir ve iş'ar eylemek fermanım olmağın ilmen ve tenbiha mahsusen işbu emri celilil kadrim isdar ve ile tisyar olunmuş imdi bilade-i beyan olunan o tenbihi salinem muktezası üzere tanzim lazım kılan ihtisab rûsumunu taraindan tayin olunacak memur marifeti ve cümle ittifakıyla sureti tadil ve tesviye kararlaştırub bade sûdur idecek irade-i seniyyeme tatbikenicrasına teşebbüs olunmak için iktizayı hale seria bu tarafa tahrir inha eylemeğın top'u hadivanem idüğü ve bu babda ağmaz ve tegaflar ve tesasih ve nesahil bir vechile aciz olmadığı malûmun oldukda berüce meşruh amel ve harekete icrayı lazimen kârşinas ve ruiyet'i ikdam ve mübaderet ve hilafından tevki mübaadet eyleyesin ve sen ki naib muma ileyhşin mazmun emri şerifim senin dahi meczumun olarak mucib'i muktezası üzere amel ve hareketle icra ve irade-i seniyyeme mezidi ikdam ve dikkat ve muğayiri vazı-i tecvizden hazır ve mücanebet eylemek babında fermanı alışanım sdar olmuştur buyurdum ki vûsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şerfikamen sûdur olan fermanı vûcibü'l etba velazımü'l imtisalimin mazmun'u itaati makrunuyla amel olası alameti şerife itimal kılasız tehira fi evahiri şehri seferü'l izz senese-i selas ve erbân ve mieteyn ve elf.

S. 118 / B. 239

Kavanini arife-i ne nizamât'ı mülkiye saltanatı seniyyene medarı salah hal'i alim ve menat'i nizam ahval'i kafe-i mühim olub kanunu ihtisab dahi nizam beldenin azam ve akvas ve hazreti Ömer El Faruk Ridayallahu Teala Anh zamanı adaleti defter anlarından berü cari nizamât'ı dahiliyenin mübdai ve mebnasi olarak bir müddetten berü bazı arzâtı Tulile Şeyhza-i nizamı külliye muhtel olmuş olduğunda misillilü mecmu-u erbabı ticaret ve harfet olan hüsnü süret ve nizamı kaviye rabta olunmuş erbabı ticaret ve harefet olan Amasya'ya dahi ihtisab vaziiyle evvel emir'i maruf ve nehyi'l anil münker icra olunmak ve vechi layıkı üzere birer esnafdan birer mikdar resmi tahsiliyle tayin olmayacağı ihtisabın mesârifi zaruriyesiyle asâkiri mensure-i mesarifina fi'l cümle medar olmak üzere Amasya'da vaki kafe-i dekâğın ve han ve hamam mağana ve esbabı cümlesi marifeti şer'i ve mübaşir marifetiyle tahrir ve gay defter olunub ve defteri mezkûr mûmfiben Sivas irsal olunmak babında hala Sivas valisi devletlü Esseyyid Mehmed Paşa hazretler tarafından memuru mübaşir birun'u ağvetdan izzetlü Mehmed Ağa Amasya'ya vürud iden buyruldunun mazmun hülasasıdır 1244 fi 7.

S. 119 / B. 240

Rutebdar Efendi mübaşiretiyle asâkir'i emri suretidir.

Şeriatî şiar Amasya kadısı Faziletlü Efendi Zeydi fadıla ve mezun bi'l ifta Fezalitlu Efendi Zeydi takva ve fahrü'l saadat ve taksibül eşraf-hı kaimekamı sebadetlü efendi zeydi

şerif sebadata ve kıdvetü'l emacid mütesellimimiz izzetlü geret Ağa Zeydi Mecide ve kıdvetü'l akran ayan vilayet ve vücuhi memleket vesair iş erleri zeydi kadrihim inha olunur ki Şam'ı şerif hizmetinde ve mukib'i hac maslahatında istihdam olunmak üzere Sivas Eyaletinden tahriri irade buyruluna bir tertibi süvari ki elvir bir bin altı yüz nefer asâkiri mensure'i Muhammediye bundan akdemce usul'ü hariyye üzere Eyaleti merkumenin havi olduğu kafe-i elviye kazalarına tevzi ve tahrir olunarak fevc fevc Şam'ı şerife şekv ve tesbih olunmakdan ise de canibin ve yüz ok ve ade-i kebir sancaklarından başkaca asâkiri tertibi irade-i seniyye muktezasından olduğuna binaen elviye-i mezkûrede asâkiri matlub olunmayub bin altı yüz nefer asakiri mensure müstalice uhde-i idaremizde sancaklara tarh olunarak Şam şerife sevk olunacak asâkiri beyan nefere iblağ olunmak ve mada altı yüz nefer der saadete sevk ve tenbih kılınmak babında bu def'a emri ali şerifisan olmuş bundan başka dört yüz nefer piyade ile yüz nefer süvari tahrir olunarak dairemizde istihdam olunması irade-i aliyye iktizasından olmakdan naşi ol babda dahi bir kıt'a emir name-i simi hazret ve katipenahi vürud itmiş olup Şam tertibinden olarak zikr olunan carlik ve yüz ok arkebir sancaklarına hassa-i tarh olunan altı yüz nefer saadete gönderilmek ve dört yüz piyade ile süvariliğe elverir yüz nefer dairemizde istihdam olunmak vechile usül'ü hazriyyeye tatbiken bin yüz nefer asâkiri mensure-i bi marifeti şer'i uhde-i idaremizde olan Sivas voyvodaliğı ve cürum sancaklarına tarh olunmuş ve neferatı mezkûreden liva-i isabet iden iki yüz yirmi üç neferin pusulası tarafımızdan memur'u dünyadarıımız. İsmail Efendi mübaşiretiyle ol tarafa gönderilmiş olmağla imdi siz ki muhatabun muma ileyhimsiz siz dahi marifeti şer'i ve marifetiniz ile zikr olunan asâkiri liva-i merkumun havi olduğu kazalarına tevzi ve taksim iderek kanun name-i esmayuna tatbikan geçen ve yakışıklı bekâr kimesnelerden tahrir ve yazılacak neferata fütur kalmamak içün bu tarafı gelüb yine gitmek teklifine hacet kalmayarak ol tarafdand doğreste der saadete irsal ve isim ve şöhetlerini mütezemin bir kıt'a mümza defter der saadete ve bir kıt'a defter dahi tarafımıza isbal ile infaz irade-i aliyyeye bi'l ittifaq dikkat ve emiri erufet ve vaziinden mübaadet eylemeniz babında bir mucib emri ali ve emirname/i sami divanı eyaleti Sivas'dan işbu buyruldu isdar ve mübaşir'i muma ileyh ile bais ve tisyar olunmuşdur yemine-i teala vüsulunda bir mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından tevki ve mübaadet eyleyesiz deyu 242 fi R. 21. Amasya liva-i pir taksimi hazriye süvari nefer 223.

S. 119 / B. 241

Sivas Mahkemesi pusulası suretidir.

Bundan akdem Şam'ı şerif etrafı ve inhasının mukayid arbandan def'a müfretleri ve mukib'i hac'ı şerif hizmetinin ruiyeti madeleri zımmında eyaleti Sivas'dan bi emri ali merteb olan bin altı yüz nefer süvariliğe elvirir esâkiri mensuren Muhammediyyenin eyaleti

merkumeni havi olduğu sancaklara bir taksim'i hazriyye tevzi ve taksim ve asakiri mezkûre peyderpey Şam'ı şerife irsal olunmakda ise de canibin bozarak ve arbekir sancaklarında dahi başkaca asâkiri matlub olunmakda olduğundan zikr olunan sancaklardan asakiri matlub olunmayub bin altı yüz nefer Sivas ve gümum ve Amasya ve deyurbekir sancaklarından tahrir ve Şam'ı şerife gönderilan asker bin nefer iblağ olunarak baki kılan altı yüz neferin ve der saadete irsal olunması mbabında bu def'a şerife biz südur buyrulan emri ali mantuk'u münifi üzere altı yüz nefer der saadet için ve bi emri hazret sidar'ı toprası hala eyaleti Sivas valisi devletlû Esseyid Mehmed Paşa hazretleri maiyyet devletlerinde istihdam olunacak dört yüz nefer piyade ve yüz nefer süvariliğe elverir asâkir ki cem'a bin yüz neferin veziri müşarün ileyh hazretleri inzam rai alileri ve cümle marifetleri ve marifeti şer' ile Sivas ve Amasya ve cürüm ve Deyurbekir Sancaklarına mahfuzda mukayyid bir taksim hazriyyeleri altı yüz ba liva-i merkume isabet iden berüce bila yalnız iki yüz yirmi üç nefer süvaridir 242 fi R 17.

S. 119 / B. 242

İşbu Sivas mahlesinden muhrec mucibince Amasya Sancağı'na ifraz olunmuş olan iki yüz yirmi üç neferin liva-i mezbur kazalarına bir taksim hazriyye tevzi olunan defterdir ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi'l hamis el işrin rebiül ahir lisene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya hasa nefer
42

Hasana kıldıktan nefer
6

Hassa-i nahiye-i hakla
Neferat 6

Hassa-i nahiye-i iktağ
Neferat 11

Hassa-i nahiye-i Ezine
Neferat 12

Hassa-i kadik
Nefer 7

Hassa-i Havza
Neferat 10

Viray Hassa
Neferat 5

Zillnun Hassa
Neferat 4

Gidegara Hassa
Neferat 39

Gelinkirası hassa
Neferat 9

Merzifon hassa
Neferat 28

Merzifon'u abad hassa
Neferat 10

Zeytun hassa
Neferat 16

Gümüş mea Hacıköy hassa
Neferat 18

Cem'a yekün neferat 223 yalnız iki yüz yirmi üç neferdir.

S. 120 / B. 243

(Amasya sakinlerinde Merhum Ali Efendi'nin çocukları ve karısı kalan mirası.)

Medine-i Amasya mahallesi sekkâtından ikiz bundan akdem fevt olan zilinezade Ali Efendi İbni Muhammed namı müteveffanın ve naşi zevce-i metkühesi ile sağır oğulları İsmail ve Mehmed ve sağır kızları Emine ve Fatma'ya ve ameli mevkufe mahsur olduğu ba°de'l tahkik işşer'i müteveffayı mezburun kesir kibarı taleb vazi tesellilerle tahrir ve takvim ve beyne'l verese bi'l ferifita es-sergiye tevzi ve tatmim olunan müteveffayı mezburun terekesidir ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi'l hamis cemaziye'l evveli lisene-i selase ve erbain.

Mesahifi şerif	Çeşmehane kafnan'ı	
Tere 20	Tere 35	
Peştunun'u	Kasmene-i	Heyme-i aba-ı
Tere 5	Tere 4	Tere 25
Bali kemir'i müstamil	Kavuk mea sarık kastı	
Şalvar'ı kemer'i	Tere 8	
Tere 20 Tere 2		
Müstamil eldece-i gatri'i	Köhne çukuçaba-ı	
Tere 10	Tere 10	
Eddece-i basma-yorgan'ı	Köhne yasdık yorgan'ı	
Tere 70	Tere 15	
Dökme yasma yorgan'ı	Ve acı döşek'i	
Tere 15	Tere 65	
Tosya şalı kuşak'ı	Müstamil yasdık'ı	
Tere 5	Tere 40	
Kilim seccade-i	Minderi	Halı seccade-i
Tere 15	Tere 12	Tere 10
Köhne kilim'i	Fincan'ı sim zarfı tesbihi	
Tere 15	Tumbak zarfı	

	Tere 13	
Şamdan-ı kask'ı hovan'ı	Yorga yüzü	
Tere 8 Tere 2	Tere 10	
Müsir'i bi nev'i çiğt'i	İmhan'ı nehaşib has 104	
Tere 6	Tere 450	
Şamdakıl'ı	Hınta kil'i	Arayakran'ı 37
Tere	Tere 28	Tere 160
Pempe veskile	Mezdüret'i menzil	Kurak raş'i
Tere 30	Tere 15	Tere 150
Mazubtuman'ı 46	Mahalle-i mezburda bir bab'ı menzil	
Tere 900	Tere 400	
Zineviyesinde kâin ezimlik bağ'ı	Zeneli Veli Oğlu Ahmed	
Tere 250	zımının da bahası	
	Tere 360	
Saluca kariyesinden yeramud		
Oğlu Mustafa zımında		
Tere 472		
Veli Efendi Zımında	Saluca Kariyesinden Topal Bekir zımında	
Tere 25	Tere 72	
Çavuşoğlu Hasan Zımında	Zanalı Oğlu ahçı Osman Ağa	
Tere 118	Tere 1392	
Yusuf Oğlu Muhammed	Muramlılı Hasan	
Zimmetinde Tere 472	Zımında Tere 142	
Zinelizade Ali Bey Zımında	Sadakzade Mehmed Ağa Zımında	
Tere 150	Tere 400	
İbrahim Bey oğlu zımında	Mevcud'u hüdari 58	
Tere 62	Tere 696	
Altuluk aded'i 2	Rabsiyine-i	Kisesinden çıkan selase-i
Tere 12	Tere 30	Tere 108
Rabiiye-i	Ufak para	Atik yafir akçe
Tere 2	Tere 2	Tere 13
Dimi yasdık'ı 2		
Tere 25		
Cem'a yekün Tere 51872		
Minha el ihracat		
Techizi mieteyn	Zevcesine mehri muaccel	

Tere 1002	Tere 250	
Veziri şebdedin	Çobanadan	Resmi kısmet
Tere 17	Tere 2	Tere 130
Yekünü'l ihracat tere 4992		
Littaksım beyne'l verese tere 4688		
Hassa-i zevce-i mezbure yahşiye		
Tere 586		
Hassa-i İbnü'l mezbur İsmail		
Tere 1025		
Hassa-i İbnü'l mezbur Muhammed		
Tere 1025		
Hassa-i bintü'l mezbure Emine		Hassa-i bintü'l mezbure-i Fatma
Tere 512		Tere 512
Hassa-i ametü'l mevkufu'l mezidir		
Tere 1025		

S. 120 / B. 244

Ocaklık fermanı suretidir.

Kuzzat ve'l aklam madenü'l fazl ve'l İslam mevlana Amasya nazırı ve kıdvetü'l emacid ve'l ecnab Amasya Sancağı mütesellimi Zeydi kadre ve nefahiru'l emacid ve min akranü a^cyan ve zikri ati ocaklık akçesinin mübaşir tayin olan defterdar şef makreme hesabı Ali Zeydi kadir tevkii refii esmayun vasıl olucak ma^clum ola bundan akdem memâliki mahrusa salinemde vaki^c kaffe-i menazilik refi ve ilgası takribiyle ocaklıkları meşad olunarak bazı mesarifu'l mühimme müstacil tertib ve tahsis kılınmış olmakdan naşi zıkr olunan menzile ocaklıklardan Amasya kazasının avarız malından kaza-i mezkür menzilin sinü dokuz yüz üç gurus ocaklığı olduğuna binaen işbu iki yüz kırk üç senesine mahsuben tahsili babında emri şerifim isdarı hususuna irade-i aliyyem teallik itmekle siz ki kadı ve mütesellimin ve a^cyan ve zabitan ve muma ileyhim siz vürud'u emri şerifimde mezlağı mezburun sene-i merkumeye mahsuben marifet'i şer'i ve mefrikiniz ile yerlü yerinden velazım kılanlarından tamamen ve serian tahsil ve mübaşir'i merkume ruzçen der saadet irsal ve hazine-i amireme teslimi hususuna sai ve gayret ikimiz fermanım olmağın hassa-i işbu emri alışanım isdar ve mübaşir'i merkume ile irsal olunmuştur. İmdi vüsulunda bilade beyan olunduğu üzere zıkr olunan ocaklık akçesi berüce muharrer bazı mesarif-i mühimme-i müstaceleye tertib ve tahsis kılınmış olduğundan ser'at'i tahsili muktezayı irade-i aliyyemden idüğü ma^clumunuz oldukda fermanım olduğu ve bilade beyan kılındığı vechile kaza-i mezburun avarız-ı fazli malından menzili mezbur ocaklık

olan meblağı mezbur dokuz yüz üç guruşun lisene-i merkumeye mahsuben marifeti şer'i ve marifetiniz ile yerlü yerinden ve icab ve iktiza idenlerden tamamen ve serian tahsil der saadetime tevsil ve hazine-i merkumeye teslimi hususuna mübaderet eyleyesin ve memurunun üzere meblağı mezburun bit'tabsil getürüb hazine-i amireme teslimiyle icrayı merasim memurine dikkat ve hilafından nehâşi ve mücanebet eylemeğin babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan işbu emri şerif celili-lişan vacibü'l etba velazımü'l imtisalinin mazmun menfi birle amel olası şöyle bilesiz alameti şerife ihtimada kılasız tahriri fi'l yevmi'l salis min şehri muharremü'l haram lisene-i ses ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 121 / B. 244

İki yüz kırk üç senesine mahsuben Amasya Kazası'nın avarız'ı nezl malından Amasya menzilin ocaklık mebalığı olan dokuz yüz üç guruş meblağı mezburun sene-i merkume mahsuben bi emri ali tahsiline memur defterdar evvel meşremecebesi Ali Ağa'nın hidmeti mübâşiriye mea ada-i mübaşir yüz altmış guruş ve harac defteri yirmi yedi guruşuna acsen beyan doksan guruşun derün mahellata tevzi olunan defterdir ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi'l hadi aşer min cemaziye'l evvel lisene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

Mahsa şamlar	Mahsa temenna	Bukarı suvadiye mahsa
Tere 23	Tere 23	Tere 23
Mahsa Hacı Hamza	Mahsa Gümüslüzade	
Tere 23	Tere 34	
Mahsa Soflar	Mahsa Bayezid Paşa	
Tere 34	Tere 34	
Mahsa acılı	Mahsa Devehane	
Tere 34	Tere 34	
Mahsa Yakutiye	Mahsa Mehmed Paşa	
Tere 34	Tere 34	
Mahsa Sofizade	Mahsa Vere	
Tere 34	Tere 34	
Mahsa Şamice	Mahsa Çeribaşı	
Tere 34	Tere 34	
Mahsa Uzun Mustafa	Mahsa Şeyh Tarik	
Tere 8	Tere 8	
Mahsa Hatuniye	Mahsa Köprübaşı	
Tere 8	Tere 8	

Mahsa Şeyh Cev'i	Mahsa Aşağı Suvadiye	Mahsa Bedhacane
Tere 8	Tere 41	Tere 12
Mahsa Receb	Mahsa Sader Asker	Mahsa Koca Süleyman
Tere 12	Tere 12	Tere 12
Mahsa Pervane Bey	Mahsa İslim	Mahsa Kaleci
Tere 18	Tere 12	Tere 18
Mahsa Eski Kethüda	Mahsa Hacı İlyas	
Tere 18	Tere 18	
Mahsa Üçler	Mahsa Gökçeniz	Mahsa Hızır Paşa
Tere 18	Tere 18	Tere 18
Mahsa Sebügiddin	Mahsa Ahi Saadeddin	
Tere 18	Tere 18	
Mahsa Fatihcesi	Mahsa Kurşunlu	Mahsa Karatay
Tere 18	Tere 18	Tere 18
Mahsa Saray	Mahsa Kızgancı	Mahsa birinci mea
Tere 18	Tere 18	bazar sefli tere 18
Mahsa Kocacık	Mahsa Darüsselam	Mahsa Gökmedrese
Tere 18	Tere 18	Tere 18
Mahsa Cezacık	Mahsa Kamereddin	Mahsa Camii Enderun
Tere 18	Tere 47	Tere 41
Mahsa Bozahane	Cem'a yekün Tere 1090 yalnız beyan doksan	
Tere 47	guruşdur.	

S. 121 / B. 245

Medine-i Amasya mahlatdan Kurşunlu Mahlesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan inhan kanun namı müteveffiyenin zahirde varis marufu marufesi olmayub terekesi beytü'l male hane olunma^çyan bu makule Bey imale hail olan terekeler Amasya Sancağı mütesellimi utufetlü İzzet Süleyman Ağa tarafından memur başçavuşları Hafız Ahmed Ağa marifeti ve marifet şerhale tahrir olunduğuna nebaden müteveffiyeye-i mezburenin terekesi dahi tahrir ve taksim ve emin muma ileyh tarafına teslim olunan defteridir ki berüce ati beyan olunur merzifi evahiri cemaziye'l evvel lisene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

Pesliye aded'i	Beyaz libada	Ahkâhak'ı
Tere 5	Tere 42	Tere 102
Melaz Tob'u	Basma Şalvar'ı	Beşle sandık'ı
Tere 40	Tere 11	Tere 17

Bürek'i		Kartını kadri	Eddecemi katrii
Tere 162		Tere 33	Tere 21
Çarşab'ı	Başku mörek'i	İlçe-i	Boğça karşık'ı
Tere 112	Tere 32	Tere 10	Tere 5
Melaz Çarşab'ı		Tilabdan'ı	İbrik'i çarık'ı
Tere 112		Tere 102	Tere 20
El mehir bahası		Don'u gömlek'i	Edece-i eşlik'i
Tere 13		Tere 3	Tere 7
Müstamil eddece-i gatrii		İplik Tob'u	Terpuşlu mea kapak'ı
Tere 8		Tere 92	Tere 102
Tebhare-i sini-i		Kebir'i lakin'i	Sac'ı
Tere 212		Tere 192	Tere 10
Def'a tencere-i		Bakrac'ı	Lenger'i 15
Tere 82		Tere 15	Tere 18
Sini-i	Sehan'ı	Tava-ı	Sağır sini-i
Tere 7	Tere 12	Tere 42	Tere 212
Kızgan'ı		Tas'ı	
Tere 82		Tere 62	
Def'a tas'ı	Tiraz'ı	Minkal'ı	Ocak takımı
Tere 42	Tere 3	Tere 5	Tere 6
Bakrac mea listene-i		Kebir'i merkeban	
Tere 6		Tere 27	
İbrik'i		Hırdavat'ı süvariye	Havan'ı
Tere 22		Tere 12	Tere 32
Köhne bez gatri-i		Yük mea bay'ı	Çizme çift'i
Tere 32		Tere 2	Tere 22
Köhne kürek'i		Köhne yargan'ı 4	Köhne yasdık'ı 4
Tere 5		Tere 24	Tere 13
Köhne kilim'i		Minder'i yasdık'ı	Bacak'ı 2 cilte'i
Tere 10		Tere 42	Tere 1 11
Hacı Mehmed Efendi Zimmetinde		Abdal Ağası Ömer Ağa'da	
Tere 300		Tere 96	
Rumi altun'u 5		Nisfiyesi 17	İslambol altun'u 16
Tere 140		Tere 238	Tere 208

Lefifiyesi	Fındık'ı rabiiyesi	Adli-i
Tere 62	Tere 4	Tere 12
Cem'a yekûn tere 15942 minha el ihracat		
Fechiz'i tekfin	Resmi adi	Tarafına hidmet
Tere 50	Tere 195	Tere 20
Yekûn el ihracat tere 993		
Sahi İlbas lil mütesellimin Emin muma ileyh		
Tere 13002		
Bin üç yüz buçuk guruşdur.		

S. 122 / B. 246

Zahire fermanı suretidir.

Mefahirul kuzzat ve'l hükkâm madenü'l feza'i'l ve'l kelim zikri ati kazaların kadıları ve naibleri Zeydi fazlihîm ve kıdvetü'l emacid ve'l a'yan berüce iltizam resmi zahireyelerinin cem^c ve tahsillerine me^cmur Hacı Hüseyin Zeydi Mecide tevkii^c refii^c esmayun vasıl olacak ma^clum ola ki havecegân divânı muallen erkân'ı mülukânemden hala zahireye mahsülü ihtihâzü'l emacid ve'l ekârim Esseyyid Abdurrahman Nafiz Damı Mecide'nin takdim eylediği takdiri mefhamunda zahire-i mukataasının naş'ı senası ibtida itmesüs olmak ve'l haline iki yüz kırk iki senesi Ağustos'u takrib itmek mûlabesesiyle Memâlik-i mahrusam kazaları rûsum'u zahirayesinin iltizam kızım geldiğine binaen takdim eylediği defteri mentukumiye Tokad efhamından Tokad ve Merzifon ve Amasya Sivas kazalarının rûsumu zahiriyeleri sene-i merkume mahsuben mea nûmayin yirmi beş binin kuruş'u bila iltizam validehanında mukim tarafı Saka Oğlu damadı maruru tarihiyle sen ki muma ileyhsin sekâdır ve'l iltizam olacağı beyanıyla halbuki havi emri şerifim, süduru münuturayı alışanım idüğü tahrir ve inha itmekde hazine-i amiremde mahfuzu baş muhasebe zahirelerine nazar olundukda memâlik mahrusamda her mahalde hamer ve arif ta^csir takdir olunur ise senede bir kere hamrek bahrakıyyyesinden derür ve havf ve emsali mükramin behrekasından sekiz pare rûsum'u zahiriyesi tahsil olunmak ve yagat'ı eshabı olan devleti aliyyem reayasının bazılarında hasıl olan üzümünden ta^csir ve takdir ve ferugat eyledikleri Ömer ve Arif meskûn'u zahireden gendü nefisleri için kifayet idecek mikdar ifrarundan sonra ma^cdası ahire feruhat için olmağla o makule ahire fûruhât için olanlarda bir muceb şûrutu tahsili mani kılan rûsumu zahiriyesinin her sene ta^csir ve takdir eyledikleri nekâmda tahsiline için fûruhât olan hamru arifinin bahrakıyyyesinden resmi zayı^c telef olmamasına bi'l ittifak ihtimam ve dikkat olunmak gendü ve tafsilleri için kifayet idecek mikdarı cizyelerinden resmi talebiyle reayayı rencbide itdirilmemeğin mücanebet olunmak ve eğer ehli İslam bende bulunur ise ehli İslam'ın rızkı olmamağla reayaya ifraz

olunduğu misillilü mikdar'ı cezvi ifraz olunmayub şüruta mucibince rüsum'u zicziyesi tamamen tahsil olunmak ve olunacak resmi hususunda reayadan bir ferdin imtiyazı olmayub havas ve evkaf ve tobugar ve haneşi ve şabanhı ve çakırıcı ve makineci ve togancı vüsulcu ve menzilci ve bi'l cümle serbestiyet muktaat ve serhedat ve dahillerinde tasir ve takdir'i arif yedlerinden maiyeti ve hafiye her ne makule olur ise olsun tasir ve takdir eyledikleri rüsum zahiresi alunub bundan reayamızın malıdır deyu kimesne tarafından müdahale olunmamak ve rüsumat'ı mezküre iltizamına selatin ve vireri keramim ve eshab'ı mukataat voyvoda ve a'yan ve ecelle-i halden bir kimesne karışmamak ve bir mahallin rüsum'u zahiriyyesinin iltizamına talebi zühurunda mahsül maarifetiyle tahmil gereği gibi tahkif olunduktan sonra talebine iltizam ile bedel'i iltizamı her ne ise kaleminden mahsülüne zimmet kayd olunub mülteziminin zabt cebası için emri şerifim isdar olunmak ve bedel'i iltizamından çeşt'i haracının ve hidamiye ve sarafiye namı ve nam'ı ahir ile mülteziminden bir akçe alınmamak üzere virilmemek emri şerifimde derece ve tasrih olunmamak ve karsudasına düşüb şurutunun hilafı hareket ile fukara ve reayaya filim ve tadi ve ziyadenesine mütalibesıyla rakibinde itmemek ve ikramiyedirse der'i a'liyeye inha ve mucibince icra kılınmak ve senesi hitamında zarar'ı dean ider ise amel olunmamak zahiriyyeye mukataasının bi hattı esmayunum destüru'l amel tutulan nizamı şurutundan idüğü mukayyid olduğuna binaen mucibince kazaya bi merkumenin sene-i merkumeye rüsumu zahiriyyeleri mea zimayum yirmi beş bin gurus bedel'i iltizam ile sai ihale olunub bedel'i iltizam iltizamı mezbur muhassıl'ı muma ileyh zimmet'i kayd olunarak mucibince emri şerifim isdarı hususuna irade-i seniyyem teallik itmekle berüce muharren amel ve harekete mübaderet eylemeğin fermanım olmağın zabtı havi işbu emri alışanım isdar'ı yediği de ita olunmuşdur imdi vüsulunda sene-i merkume mahsuben fezalii merkum rüsum'u zahiriyyeleri mezkür olmalıdır bedel ile uhde olunmuş olduğu ma'lumun oldukda fermanım olduğu üzere sene-i merkume mahsuben rüsumatı mezburenin ber mucib'i şürutu zabt ve tahsili hususuna müdir'i sar ve gayret ve hilafı emir ve mugayir şürutu devlet merkuundan ve tevkii mübaderet eyleyesin siz ki kuzzat ve tevvab muma ileyhimsiz dahi mucib'i emri şerifimle amel ve hareket eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle.

Vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i südur olan işbu emri şerif alışanım mazmun'u menfi üzere amel olasız şöyle bilesiz alâmet'i şerifime itimad kılınız tecrir'i elyevmi'l samin aşer şehri muharrem lisene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

Mucib'i emri ali hala Sivas valisi devletlü Esseyyid Mehmed Paşa Efendi tarafından bir kıt'a buyruldu dahi vürud itmiş idüğü bu mahle kayda şerh virildi.

S. 123 / B. 247

Tekiyye'i nesayin fermanı suretidir.

Kıdvetü'l kuzzat ve'l kalam madenü'l fezail ve'l kalam mevlana Amasya kadısı zeydi fadıla tevlesi refii esmayun vasıl olacak ma'um ola ki Amasya'da vaki° ahi darbhaneci vakfının vazife-i maiyyete ile zaviyedarı olan evlâdı vakıfıdan Esseyyid Hafız Ali ve Esseyyid Abdül Fettah namı kimesneler meclis'i şer'ide takrir'i kalam idüb işbu zaviyedarı oldukda vakfı mezburun yedle nea olan vakfiye-i ma'mül bahasınca nezaret kaydı zikr ve tahrir olunmuş değil iken bundan akdem'i mezkûran hal'i sağırlarında canibden Seyid Saadeddin namı kimesne halaf şürutü senesi iki medhinde vazife ile tayiniyle vakfı mezbure bir kıt'a nezarat beratı ihdat etdirdüb ve bazı kesân istidad iderek bu ana değin nezareti mezkûre hilafı şürutu vakfı mutasarrıfınız fevt oldukda nezaratı mezkûre oğlu diğer Saadeddin'e ba°de hafida Esseyyid İbrahim namı kimesneye tevcih olunmuş olub ve bu keyfiyyet vakfı mezburun hisarına madi ve erbab ve zaife gadri müeddi olmağla merkumun hilafı şart'a vakıf ihdas itdirdiği beratının mahallinde kaydı refi ve terkin ve şarta vakıf ve vakfiye ma'mül baha üzere amel ve hareket olunub merkumun hilafı şarta vakıf ihdas itdirdüğü buratı mebni vakfı mezbur mahsülüne vaki° olan müdahalesi men° ve def° olunmak babında bir kıt'a emri alışanım iftasız Medine-i Amasya naibi mevlana Esseyyid Elhac Mehmed Zeydi Ali arz eylediği ecelden hazine-i amiremde mahfuz Anadolu muhasebesi defterlerine nazar olundukda Amasya'da Ahi Darbhane vakfının vazife-i maiyyete ile zaviye varlığı evlâdı vakıfıdan mezkûran Esseyyid Hafız Ali ve Esseyyid Abdül Fetah ve'l daşışik üzerlerine olduğu mecane-i merkumeden ve yine Amasya'da Ahi Darbhanecinin bina eyledi vaziyesinin mucib'i vakfiyye ma'mül baha zaviyye merkumun ber mucib'i şarta vakıf Şeyhi Seyyid İbrahim üzerinde olduğu askeri ruznamçesinden ve nezaratı cihetinin beratı kaydı bulunmadığı, nişan'ı esmayunum ve ekkâm'ı saireden başka başka derkenar olunmağla Amasya kazasında vaki° ahi darbhaneci vakfının vazife-i maiyetine ile zaviye ve erleri olan evladı vakıfıdan Seyyid Hafız Ali ve Seyyid Abdül Fettah namı kimesneler huzur şer'i° şerif'i enverde ve zaviyedarı oldukları vakfı mezburun yedlerinde olan vakfiyye ma'mül bahasında nezareti kaydı zikr olunmuş vekil iken icabından Seyyid Saadeddin namı kimesne hilafı şarta vakfı sinesi iki medhinde vazife-i ta'yibiyle vakfı mezbure bir kıt'a° nezâret beratı ihdas itdirdüb ba°de nezaret mezkûre mezbur Seyid Saadeddin'in mahlûlinden oğlu diğer Seyid Saadeddin'e ba°de oğlu Seyid İbrahim tevcih olunmuş olub mezkur Seyyid İbrahim nezâret'i mezbureye mebni vakfı mezbur mahsülüne müdahale eylediğinden bahsle nezaret-i mezkûre hilafı şarta vakıf olmağla refi° ve terkin vukufu mezburu hasalardan vakayasında olduklarını takrir ve kaza-i mezbur naibi Mevlana Esseyyid Elhac Mehmed Zeyd Ali dahi arzı ider. Fi'l hakika zaviye varlık'ı mezbur evlad'ı vakıfıdan mezbur Seyyid

Muhafız Ali Seyyid Abdül Fetah namı kimesnelerin bir beratı alışan üzerlerinde olub nezaret beratı kadı nişan'ı esmâyunum ve ruznamçe-i askeri ve aklamı sairede bulunmayub fakit zaviye-i mecburenin şeyhini mezbur Seyyid Saadeddin'e bâ^cde mahlûkünden oğlu mezbur Seyyid İbrahim tevcih olunub bi beratı alışan elyevmi üzerlerinde olduğu ruznamçe-i askeriyeden müstifad olmağla mezbur Seyyid İbrahim bundan olan zaviye zaviye-i mezburenin müşehid beratını nezaret beratıdır deyu tevvic idüb ol vechile vakfı mezbur mahsûlüne müdahale elediği zahir olmağın bu suretle mezbur Seyyid İbrahim beratı mucibince ancak zaviye-i mezkûr müşâbihine mutasarrıf olub büyüce nezaret diyerek vakfı mezbur mahsûlüne olan müdahalesi men^c ve vaki^c olunmak babında mezburan Seyyid Hafız Ali ve Seyyid Abdül Fetah birilerine bir kıt'a^c emri alışanım i^ctasız Anadolu Kadiaskeri alemleri ulema olmağın Mevlana Sadullah Edamallahu Teala Fezaile-i^clam itmekle imdi i^clam mucibince amel olunmak babında fermanı alışanım mesârif olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda sadr olan emrim üzere amel idüb dahi sen ki kadr-i muma ileyhimsin kadiasker müşarûn ileyhini i^clamı mucibince şarkiyakta-i südur olan işbu emri şerif alışanımın mazmun menfi üzere amel ve hareket birle mezbur Seyyid İbrahim yüzde olan beratı mucibince ancak zaviye-i mezbure müşâbihine mutasarrıf olub büyü ve nezaret diyerek vakfı mezbur mahsûlüne olan müdahalesinin marifeti şer'ile men^c ve def'i^c hususuna mübaderet ve mugayir'i emri alışanım hareketinden tevkii ve mübaadet eyleyesin şöyle bilesin alâmeti şerife itimad kılasın fi'l yevmi'l sâmin aşer şehri rebîü'l evvel sene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 123 / B. 248

İki yüz kırk üç senesine mahsuben Amasya Sancağından merteb beyan'ı rais ağanın aynen tahsili fukaraya avret olduğundan beher reis beş gurusu bedele kat'i olanarak lazım gelen bedelleri öteden berü ve tahsil olunmakda ve mübaşirine olanak beher kirasından para dahi alınmakda ise de asâkiri mensure mesârif ve cesamet hesab eylediği ecelden beher seneden alunu gelen beş gurusu üzerine yirmişer para dahi zam ve ilave ile beher rais beş buçuk gurusundan icab iden bedelleri tahsil olunması bi emri ali matlub buyrulmuş Sivas tarafından bi buyruldu vürud iden ağanın hidmeti teamiyesi altı yüz gurusu ki altı bin yüz gurusun liva-i mezkûr kazalarına bir taksim'i hazriyye tevzi^c olunan defteridir ki berüce ati olunur harren fi'l yevmi'l salis min şehri cemaziye'l ahir lisene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

Amasya hassa

Tere 1701

İkta^c hassa

Tere 445

Nahiye-i Geldiklan

Tere 243

Ezine hassa

Tere 502

Hafle hassa

Tere

Cem'a yekün

Tere 3142

Gidagara hassa	Havza hassa	Ladik hassa
Tere 1588	Tere 375	Tere 286
Viray hassa	Zilhun'u hassa	Gelinkirası hassa
Tere 196	Tere 163	Tere 350
Cem'a° yekün Tere Hassa-i Amasya mea elnevahi		
Hassa-i kazari sene-i	5142	
Yalnız altı bin yüz guruşdur.	<u>2958</u>	
	6100	

S. 124 / B. 249

Hamireci bölük sipahilerinin der'i aliyyeye münaviyeye kışlalarında kıyam eylemeleri babında şerku vürud iden fermanı ali suretidir.

Destürun mükerrermun müşirun mefhemun nizamü'l alem müdeyyir ve envârü'l cumhur bi'l fikrissakıb mugammemu mühamül en'am birrayilli saib mümhid ve tebyân ed-devlete ve'l ikbal müşiddu erkân essa°adet ve'l emvâl el mahkufun bi sunufu avatîfü'l mülkü'l ala Anadolu'nun sol kolu yemin ve yesâriyla nihayetine varınca vaki° vüzerayı azam Edemallahu Teala ve iclâlehum ve azamül ümerâil kirâm efâhim el-kübrai tefham ol vakiddir ve'l ihtiram sehâbü'l iz ve'l ihtişam el muhtasun bi mezidi inayetül mülkü'l a°la miri miran kirâm dam'ı ikbâlehum ve kadı'ı kuzzât fazl ve'l yâkin rafi°i i°lam eşşer'ine veddini varis'i ulumu'l enbiya ve'l mürselin el muhtes'i bimezidi inâyetül mülkü'l mâin mevlaza Erzurum kadısı zidet'i fezaile ve mefahirül kuzzat ve'l kelâm ma°denül fezâil ve'l kelâm kuzzat ve tevvab zeydi fazlihim ve mefâhiru'l emasil ve'l akran ve mütesellimin ve voyvodagân ve a°yan vesair zabitan vücuhi memleket ve bi'l cümle iş erleri zeydi kadrihim tevkii° refii° esmayun vasıl olacak ma°lum olâ ki dergâh'ı mual hamireci ocaklarının bir mucib. Kanunnâme-i Esmâyun merteb-i bölük sipâhilerinin ekseri taşrada olduklarından teslis birle menâviye tarafı üzere beher sene bir selâsi ruz'a huzurda der saa°detime gelüb kışlalarında isbatı vücut iderek senesi hitamına kadar hidmet'i lazimelerinde kıyam eylemeleri menaviyeleri şurutundan olarak ol vechile bir selâs bölükü sipahileri elyevmi der saadetimed kışlalarında mevcud iselerde hesabül vakit ve'l ihâl vilayetleri canibinden olan diğer selâsen bölük sipâhilerinin dahi âsitane-i aliyyeme gelüb kışlalarında isbat'ı vücut eylemeleri icab eylediğine binaen bu def'a° sünuh iden emir ve irade-i seniyyem mucibince ocakları tarafından takdim olunan defterler natık olduğu vechile gerek hamireci ve gerekligici ocaklarının merteb'i bölük sipahilerinden habra müteakadin ve birle bir neferi noksan olmak üzere tekmlen bir akdem der sa°adetime vürud ve kışlalarında isbat'ı vücut itmeğe mezidi ikram ve mesariat ve bu maddeden onu derece-i kusur ve rehavet veyahud igdar vahibe-i ibrâriyla gelmekden imtina ideri olur ise bu makulelerin gadr ve aletleri bir vechile kabül olunmayub beher hal nânı pareları

üzerlerinden refîc ve gendüleri mazhar'ı gazab olacakları mikra olduklarına mebnî ana göre imtisali fermanı alışanıma sa'î ve gayret eylemeleri babında habereci sipahiye için başka başka Anadolu ve Rum ilinin üçer kollarına divânı esmayunum tarafından müe'kkid'i evamiri a'liyyem isdârını hala hamire hane-i amirem nazırı iftihazü'l emâcid ve'l ekârim sahil'i damı mecide bi takrir ifade idüb ol vechile lağîma sipahiye için siz ki vüzerâyı müşar ve miri miran ve mevlana ve kuzzat ve tevvab vesair muma ileyhimsiz size hitaben diğer emri şerifim sipahiyelerinin sabi ve münkaa'dlarından başka cümlesiz münaveleri şurutuna bakılmayarak ma'arifetiniz ve ocağı tarafından me'muren kıdvetü'l emasil ve'l akran Esseyyid Ömer Çavuş Zeydi kudre mübâşiretiyle a'le'l u'mum yerlerinden tahrik ve ifrac birle bir neferi gerü kalmaksızın bir'an akdem muhline çaklarını güş'üdüşlerine etrafiyla ta'kin birle ona göre icrayı muktezayı idam'ı seniyeneli gayret ve sarf mukderet ihlafından begamire tevki ve mübaa'det olunmak fermanım olmağın divan-ı esmayundan mahsufen işbu emri celilil kadrîm isdârı mübâşiri mevkuf.

S. 126 / B. 251

Otuz üç senesine mahsuben ağnam'ı bedeliyesi emri suretidir.

Destur mükerrem müşir-i müfhem nizamü'l alem müdir'i umuru'l cumhur bi'l fikrissakıb münhem mihamü'l enâm birrayi'l saib mümhid'i Bünyan eddevlete ve'l ikbâl müşiderü'l han essaadet ve'l iclale'l mahfuk bisünüf avâtıf'ü'l mülkü'l a'lâ Sivas valisi vezirim Mehmed Paşa Edâmallahu Teala iclale ve mefahirü'l kuzzat ve'l hükkâm ma'denü'l fezâil ve'l kalam Amasya Sancağı'nda vaki kazaların kadıları ve naibleri zeydi fazlihim ve kıdvetü'l emâcid ve'l a'yan Amasya Sancağı mütesellimi zeydi mecide ve mefahirü'l emâsil ve'l akrân a'yan ve zabitân vaki ma'lumu'l esâmi elviye kazalarından merteb'i ağnamın a'ynen tahsili fukaraya suubet olduğundan beher rais beşer gurus bedele kıta olunarak lazım kılan bedelleri asâkiri mensurenin lehmi tayirâtı ve gerek'i sair mesârifi külliyyet ve cesameti kesb eylediği ecelden fima ba'd emri idaresi irade-i aliyem muktezasından ve kasab başı şehriye virilecek akçenin ifâsı bedelât merkumenin hazine-i mezkûreye tesliminden liebed olmakdan nâşi mübaşiriyye zam ve ilave ile beher beş buçuk gurusdan icab iden bedellerinin der saa'detimde elviye-i mezkûre mutasarrıflarının kapukethüdalarının maarifetleriyle hazine-i amire dam uluve bi takriri inha itmekden nâşi mucibince irade-i aliyem teallik idüb ol vechile elviye-i saire için sureti ve katriyle lazımu'l südur olan evâmiri aliyem Amasya Sancağı'nda merteb'i beyan rai's'i ağnamın beşer gurusdan bedelleri beş bin gurus ve yirmi beş parden hidmet mübaşiriyesi beş yüz gurusuna cem'a'n beş bin sen ki veziri müşârün ileyhsin keyfiyet'i irade-i aliyem mentuk emri şerifimden ma'lumun oldukda bilâde beyân ve sureti defterde zikrû a'yan bedeli sâbıkları vechile livâ-i mezburun hâvi olduğu kazalar berüce ta'dil ve

tesviye ve tevzi^c ve taksim olunarak ve bu babda ma^cfiyet ve serbestiyet iddiası ve bahane-i saire ile itâfe-i vakit kılınmayarak yerlû yerinden ve icab ve iktiza idenlerden ve tamamen ve seria^cn tahsil ve der saa^cdetime irsâl ziyadeyi mütalihesiyle mazhar ve muvahaza ve itab olunmaması hususuna bezel'i celle immet eyleyesin ve siz ki kazabât ve tevvab ve mütesellim ve ayan ısı ve zabitanı muma ileyhim vesâirlerisiz siz dahi mucib'i emri şerifimle amel ve hareket eylemeniz babında fermanı alışanım sadr olmuştur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyakta-i sūdur olan işbu emri şerif a^clişânımın mazmun menfi üzere amel olasız şöyle bilesiz a^clâmeti şerife itimad kılâsız tahriren fi selah'ı şehri zilhiccesine isnâ ve erbâ^cin ve mieteyn ve elf. Kudüsü'l elf. 242 sene-i ahde.

S. 126 / B. 252

Amasya Dizdarı Veli Efendi'nin beratı suretidir.

Çün hafizin kala^c ve sarbisin bekâi olanlar aleddevâm şehriyâri vakaade-i müstahsene-i cihandarıdır. Mutasarrıfı teberrüdan zi'l kaleyn'ı hassâmdan muhrec Mustafa bila veled'i fevt olub gerek tımarı mezbur ile kal'a^cn merkume dizdarlığı mahlum olmağla kamer'i ta^cb hasravane sunduğu arzuhalıyla inha ve mahlul'u mezburun gendüye ilfâm ve ihsan olunmasına istida^c ve olbâbda şarkiyakta-i sahife-i piray şartıyla tevcih olunmak için sene-i selas ve erbâ^cin ve mieteyn ve elf şehri rebiül evvelinin yirmi üçüncü günü tarihiyle hükmü şerifime dizdarlığı vechi meşruh üzere mumâ ileyh Veli Zeydi hifeteye tevcih olunub sedde-i saadetimde lâıyk ve sizdar görüb virdiçümü zikr olunan

Barüs mani^c dükvayı mea^c sas 9700

Gurusame-i mahsuahtah kal'a^c Amasya 100 ve buyurdum ki ba^cde'l yevm tahtı yerinde yekün 9800

Bi kusur'u mer'i^c ve müeddi kile ve kal'an merkümenin kethüda vesâir neferatı mumâ^ca ileyhi üzerlerine dizdar bilüb dizdarı nefine müteallik umurda raci^cz mumâ ileyhe ebedelere olbabda ifrad'ı ifradadan babih mani^c olmaya şöyle bileler alâmeti şerife itimad kılalar. Hassa sası mahrusa.

S. 127 / B. 253

Zile nesisi Efendi'nin etlâlu fermanı suretidir.

Kıdvatü'l tevvab elmüşriin Amasya nâibi Mevlana Zeydi alime tevkii^c refii^c esmâyun vasıl olacak ma^clum ola ki Zile kazasında me^czun bi'l ifta olan Ahmed Necibzade Lütfullah hilâfı rıza-i harekete ictisarı ile kimine mebni bundan akdemce padişahı aliyye sadr olan emri şerifim mucibince lieclitte^cdib çavuş mübaşiretiyle Amasya'ya nefi ve icla olunmuş is ed merkumun müddet'i nefi hayli uzamış ve şeyh derece-i kemâle seyyide olarak gendüye

perişânlık gelmiş bi'l vücuhu merhamet'i seniyyeme müşârisine ve dizdar olmuş olduğu beyânıyla afv ve etlâkı hususuna müsaa^cde mera himea^cde-i hadivanem kılınması hususu halâ Sivas destûru mükerrerem müşir'i mufehhem nizâmü'l alem vezirim Muhammed Edâmallahu .Teala iclâle tarafından bi tahrirâtı rica alınması kudnade a^clemü'l ulema-il müteceddin fazlû'l fazılâi'l müteverri'in Mevlana Muhammed Tahir Edamallahu Teala fezâile işâret itmeleri mucibince merkumun münfadan gendü halinde arzıyla mukayyid olub hilâfı rızâyı hareketde bulunmamasını güç'ü düşünce ifade ve telkin birle kaydı nefiden birle kaydı nefiden tahliye biline mübâderet eylemek babında fermânı alışanım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere eylesin şöyle bilesin a^clameti şerife itimad kılasın tahriren fi evâhiri şehri cemaziye'l evveli lisene-i ve erbâin ve mieteyn ve elf.

S. 127 / B. 254

Amasya mahlası Samice mahlesi sakinlerinden iken bundan akdem fevt olan feziyazade hafız Ali nâmı müteveffanın varisi validesi Hanife ile kızları Zeynep ve Hadice'ye münhasıra olduğu ve müştileleri dahi beş sihamdan itibar olunub bir sehmi mezbereye ve ikişer şehri dahi mezbure Zeynep ve Hadice'ye ne isabet eylediği mahkinden sonra sağire mezbure Zeyneb ve Hadice'nin bi hücceti şer'i^cye mensureleri valideleri Rabi Hatun'a meclis'i şer'ide müteveffayı mezburun validesi işbu sahire elvesika-i mezbure Fatma muhzırında bi'l vesâye tâkrir'i kekim idüb mahle-i mezburede kâir tarafları Petenzade ve Ahmed Efendi ve bağçe ve târik â^cm ile mahdud'u ma^clum'u muhteviyat bir bâb'ı menzilin on altı sehmi i'tibarıyla yedi sihalim müteveffayı mezburun terekesinden olub intifağ'ı hasıla olmayub menzili mezburdan sağire-i mezburların haza-i sipaleri bey' olunub semiza şerpah olunmak ber vechile sağira mezburlar ve merafitiyle tarafından icâb ve vüsulu havi şürutu müfside ve kapa ve mübteladan ali bey'i^c mabe sahih'i şer'i^c ile üç yüz doksan bir guruşa işbu mezbure Fatma Hatun'a bin bi'l vehabe beyi^c ve teslim ve temlik eyledikde olduğu berüce muharren ister ve teslim ve temlik ve kabûl itdikden sonra semiz olan meblâğ'ı mezbur üç yüz doksan bir guruşa ve buna vafi^c ve teslim itdikde ben dahi bedenden tamamen ve kâmilan müteveffayı mezbureden intikâl iden hassa-i arsari şer'i^cyeleri mezbure Fatma Hatun'un mülkü müşterası ve hakkı sarf olub sağire mezburelerin hassa-i alakâları kalmamışdır keyfi ma-i ve nihyân mutasarrıfa olsun dididde ve hassa-i mezbure Rabia Hatun'u ikrârı meşruhunda müşteriye mezbure Fatma Hatun ve cama tasdik ve şifalı ve tahfik idecek ma vaki^c bittaleb keteb olundu harren fi'l yevmi'l salıs eliçşrin elmua^czamü'l lisene-i selas ve erbâin ve mieteyn ve elf.

Canibimikâl Elhac Mehmed Efendi

Elhaz Ömer Efendi

Musa Hocaazade Emin Efendi
 Dere Mektebi Hoca Esseyid Mehmed Efendi.
 Saadeddin Efendizade
 Esseyid Abdullah Efendizade
 Beradı Esseyid Mustafa Efendi
 Elhac Emin Efendi ve gayrihim.

S. 128 / B. 256

Der'i Aliyeden vürud iden menfi zimmilerin fermanı suretidir.

Kıdvetü'l tevvâb elmüşriin Amasya naibi Mevlana Zeydi Alime tevkii^c refii^c esmâyun vasıl olacak ma^clum ola ki Ermeni milletinden kapamacı Evhas ve mezgancı oğlu yazmacı küyrek namı zimmilerinde ırz ve edebleriyle meşgul olmayub ve daima ortalığın ihlal ve ifsadını, mucibi harekete cezâit ve tor'u raiyyetine menâfi envâi^c mübidine cesâret eyledikleri tahkik olunduğuna mebni meskurların der saa^cdetimden tordu defalarıyla şeyhzade-i nizamı raiyetin tedrik'i halinden vekâyası lazım gelmekden naşi muhabetinizi südur olan hattı hümâyun celad'ı tahfirun mülukânem muibince fimâ ba^cd der saa^cdetime ayak basmayub mesfurları oltarafda reayayı saire misillilü hayal ve evladlarıyla müeyyiden ve menfiyen meks ve ikâmet itdirüb ve fetaen mine'l evkat der saa^cdetime ve gerek memâliki sai^creye azimetlerine ruhsat ve cevaz gösterilmeyerek a^cleddevâm muhafazaları esbâbını istihsale takid ve dikkat ve hilâfınız babında fermânı alişânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vusul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktai südur olan fermanı vacibu'l etba^c velazım velazimu'l mütesaliman mazmun itaa^cti makrunuyla a^cmel olası şöyle bilesiz a^clâmeti şerife itimad kılāsın tahriren fi evâhiri şehri cemâziyel ahire lisene-i selas ve erbain ve mie^cteyn ve elf.

S. 129 / B. 257

Zeame ve erbabı tımârın halâ Sivas valisi Esseyid Mehmed Paşa Hazretlerinin maiyyetine me^cmuriyetlerini natık'ı fermanı âli suretidir.

Desturu mükerrerem müşiri müfhem nizâmü'l a^clem müdiralu'l cumhur bi'l fikri'ssakıb mihâmü'l enâm birrayi'l sâib mümhesür ve tebyân eddevlete ve'l ikbal müşiden erkânüs's saa^cdet ve'l iclâlü'l mahkuf bisüruf avâtıfı'l mülkü'l a^clâ Sivas valisi vezirim Esseyid Muhammed Paşa Edamallâhu Teala iclale ve mefâhirü'l emâsil ve'l akrân Sivas Eyâletinde vaki^c bi'l cümle elviye-i alaybeyileri ve muhtarları ve çeribaşları zeydi kadrihim tevkii refii esmayun vasıl olacak ma^clum ola ki Sivas eyaletlüsüyle Rumili Anadolu'da kâin sai^cr malumü'l esami elviyenin zeama ve erbabı nizamı mütefayı irade^ci seniyyem salinem üzere mukaddemce hamirehane-i amirem ocaklarına rabt ve ilhak birle evvel baharda der

saa^cdetime celb ve münaviye vechile tahtı zabıtada istihdâm ve î^cmal ve olvechile nizâm ve intizâmları istihsal olunmak üzere cümlesinin vilayetleri canibine a^czimetlerini izin ve ruhsat virilmiş olub ancak bin muktezayı vakit ve hal bunların şimdiden emir gaza ve cihadda istihdamları babında her bir sancağa başka başka evâmiri şerifim isdâr ocaklarından serralikalem mübâşiretleriyle tısyar olunması ise de Sivas Eyaletinde vaki^c valii^c müşârün ileyh maiyyetine me^cmuriyetleri hususuna irade-i a^cliyyem müteallik olmağla siz ki alaybeyi ve muhtarlar ve çeribaşılar mumâ ileyhimsiz bundan böyle müşârün ileyh cânibinden eylediği hitmatın te^cdiyesine veliyarane ve cansiperâne ikdâm ve mübaderet ve müşârün ileyhin emir ve iradesinden haric hal ve hareket vukua^c kilmaması hususuna devleti alıyyem uğrunda ezdal ve can'ı ibraz ve hüsnü hidmet ve sadâkât idecek vakit ve mesumları idüğünü bilerek bundan böyle müşârün ileyhin her Tokad hidmeti te^cdiyesine sadakâta cansiperâne sai gayret vezirima emir ve iradesine mugâyir vazi^c ve alet vukua^c gelmemesi hususuna hazine-i ihtimam ve dikkat haklarında mucib kemâl'i müsteviliyet ve nedâmet olacağı ma^clumunuz oldukda bir minvâl muharrem âmel ve harekete ifâyı levâzım me^cmuriyet ve sadakâtı damın der beyân olarak mucib ve muktezası ve bi'l nefsi sadrazam bistedivem ve vekil'i mutlak kasayı alihim canibinden sana yazılan tahrirât mevzası üzere istihdam birle ibkâyı lazime-i umur'u esnayı ve varise bezel'i cel meknet eylemeğin babında fermân'ı âlişanım sadr olmuştur buyurdum ki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyâkta-i südur olan fermân'ı vacibü'l etba^c velâzımü'l nesâlimin mazmun akufurunuyla a^cmel olasız şöyle bilesiz a^clâmeti şerife îtimad kılasız tahriren fi evâhiri şehri cemâziye'l evveli lisene-i selas'i erbâin ve mieteyn ve elf.

S. 129 / B. 258

Bilâdı mukayyid fermânı mucibince buyruldu suretidir.

Şeria'ti şî'ar Amasya kadısı faziletlü efendi zeydi fadıla ve kıdvetü'l emâcid mütesellimimiz devletlü hiddet'i ağadan mecide ve kıdvetü'l akrân Alaybeyi çeribaşı ve muhtar ve Sivas erbabı tımar inha olunur ki siz ki Alaybeyi rabta ve ilhak yerle evvel baharda der saa^cdete celb ve münaveye vechile hidmeti lazimedden istihdam olunmak cümlesinin vilâyetleri canibine harekete ruhsat virilmiş olub ancak bir muktezayı vakit hal'i kaffe-i erbâbı tımarın şimdiden der saa^cdete celbiyle Anadolu takımı Üsküdar'da ve Rum ili takım asita^cne-i saa^cdet garbında rami çiftliğimi namı inşâ^c olunan nişalede ikâmet olunarak emir'i gara o cihadda istihdamları babında herbir sancağa başka başka emri a^cli isdâr şerif-i canibine me^cmuriyyetinize mebni aylaruda bulunan hidmet'i lazimede maiyyetimizde istihdam olunmaları babında ve tarafımızdan tevcihle ray'i ve tedbir olunur ise olvechile harekete bu def'a^c tarafınıza gönderilmiş olub keyfiyyet'i irade-i a^cliyye sureti

emri aliyeden ma'lumunuz oldukda işbu vakit evkât-ı tımara ifade ve tefhim olunarak şimdiden isbada salaha vesair esbâbı seferiyyeniz tanzim ve imada dikkat ve bu babda onu mertebe-i tekâsül ve rehâvet-i vukua^c gelmek olur ise cümle haklarında mucib mes'uliyet ve nedâmet olunacağı bilünüb ana göre herkes esbâbı seferiyye ve tedârikât'ı lazimelerini tanzim ve tenbihleyerek hazır ve muhabben ve bundan böyle tarafımızdan vaki^c olacak tenbihât ve işa^crat vechile harekete mezid'i i'tina eylemeniz babında bir mucib emri a'li divân'ı eyâlet Sivas'dan işbu buyruldu tahrir ve isdâr ve hanifaanız arkadaş kıdvetü'l akrân izzetlü Hüseyin Bey ile bai's ve tisyâr olunmuşdur yemine teala bir mucib buyruldu amel ve hareket ve hilafından hade ve mübaderet eyleyesiz deyü 242 Fi H.

S. 130 / B. 259

İşbu fermânı âlişanımda mastur ve münderic olan birihayet-i celilenin her yerde ve herhalde harfi çirkef tenfiz ve icrasına ta'mile tarafından ikdâm olunmak matlub kat'i^c padişahinem olub şöyle ki bugünkü günden sonra gerek vendafı miri mirân ve mütesellimin voyvodalar mübayacılar ve kirasına nazırları ve kaza ayanları vesâir me'murin ve zâbitân memleket ve gerek icrâyı şeri'at-ı hazaya me'mur kuzzat ve tevvâb vesâir hükkâm şer'i^c ve irsâl arifi canibinlerinden bunun hilâfına her kimin bir güne harekete cesareti olur ise derhal cezayı layıkı bildük bilmedik dimesunlar ve ahali ve fukara dahi ırz ve edebleriyle mukayyid olarak emra ve hükkâma ita'atde kusur itmesunlar a'lel husus dini devletimizin esâsı emri diyanet olmağla payı ve gida göçük ve büyük kaffe-i ehli İslâm evimiri ahaliyyeyi gözedüb neve'i^c mesâmiden gereği gibi hazır ve itkâ iderek evkat'ı a'sirde devâm'ı devletim duasına meşgul olsunlar.

S. 130 / B. 260

Bilâ ser hattı hümâyun adâlet emri suretidir.

Destûrun mükerremun müşirun mefhumun nizamü'l a'lem müdebbir ve emvaci'l cumhur bi'l fikri's sakıb mütehemanu mihamü'l enâm birrayissaib mümhid ve tebyân eddevlete ve'l ikbâl müşid'i ve erkânü'l saa'det ve'l iclâlül mahkufun bisünuf avâtif el mülkü'l a'lâ Anadolu'nun solkolu yemin ve yesâriyla nihâyetine varınca vakii^c vüzerayı a'zam Edâmallahu Teala iclâlehüm ve ihânetim nizâmü'l ümerai'l kirâm efahim elbekiri'l nefhâm olvakitdir ve'l ihtiram sehabiul iz ve'l ihtişam elmuktekın bimezidi inayetü'l mülkü'l a'la miri miran kirâm dam'ı kıyalihim ve ikzâ kuzzatü'l müslimin evveli vilâtü'l muvahhidin ma'denü'l fazl ve'lyakin rafiu^c i'lâm eşşeri'ne veddin'i varis'i ulûm ve müftilere ve ulema ve salihâ ve daime hitba zeydi fazlihîm ve mefâhirü'l emasil ve'l akran mütesellimin ve voyvodagân ve ihtisâb me'murları ve a'yan ve vücuhu'l mülk bi'l cümle iş erleri zeydi kadrihim zatı hilâfet semât mülukânemi enâmü'l müslimin ve halife-i ruyi zemin kalub

zaman'ı miham enâm ve aran'ı umur'u cumhur havas ve avâmi yed'i müeyyid nacidarene kavdi^c ve teslim buyurmağla zille kemilil istihsâl'ı esbâbı refah ve rahatları kadiyesine mebnî idüğü cümleye beyadan müstağni olarak zâtı şevket eyâleti şehriyarâneme muhiyye-i subhane şimdi girmiyе raiyet berûri bir mahalde zulm ve te^cdi vukuu^c tahkifinde def^ci refi^c maresine ibtidar olunmakda olduğundan gayri fukara ve zuafanın bir müddetten berü mütebela oldukları barkirân mesârifden menzili mesarifinden kurtarılmış ve hesabû'l icâb memâliki mesarifinden kurtarılmış ve hesabû'l icâb memâliki mahrusamın bir mahallinden bir mahaline azimet iden vüzerâ ve miri mirân ve mütesellimin vesâir hidme ve mübaşirân fukaran yalnız bir sudan başka sene ihmalleri taraf taraf emri celileyi mülukânem neşriyle herkes tenbih ve nakid olunmuş ve fima ced'i vüzerâ ve miri miran ve mütesellimin icabında dahi hizmeti mübaşiriniyesi bir mucib'i fütüvayı şerife mütemerrid ve şûrutu üzere müddeini mütemerriden tahsil olunmak ve vilâtü mutasarrıfın taraflarından kazalara bi'l ittifa iki beyân aşağıcilerine bin beş yüz ve dahi maduduna beyan ve andan aşağı gediklüye beş yüz ve anın emsaline iki yüz ve madutuna yüz gurus ve olmikdardan başka hediye ve ikramiyе namıyla akçe ve eşya virilmemesi tasrih ve sah olunarak andan ziyade nesine alındığı virildiği tahfik olunur ise ve mütesellimlere makam'ı sadaratdan müekkid meşiddir ve tenbihnâmeler gönderilmiş ve'l hasıl mertebait devleti aliyye ve gerek vilâtü mutasarrıfın ve hükkâm ve mütesellimin için vukuu^c rızayı bâriye ve hem rızâyı mudelet irtifâyı mülukâneme mugâyir ve menâfi olarak cesaret idenler dünya ve ahiretde cevaba kadar olamayub ve voyvoda ve mütesellimler ve hükkâm ve tevvâb vesâir ehli arif tâifesi tahlimine Allah'u Teala mecibul ve meftur oldukları tamî^c ve irtikâb cihetiyle ne hazreti hakdan ve bu o ta^cbasunda aklarda ehli şer'i^c avdet birleştiklerinden birbirini men^c ve zicr itmek şöyle dursun mefâsid ve irtikâblarına öşrü hizmeti mübaşiriye aldirmek ve kıyahetli fibâ hansız çerimeler almak ve tevzia^ct defterlerine nâmı ahir ile derlû seneler ikive itdirilmek ve zahire mübayaası me^cmurları dahi mahallerinde fukaradan tahsil eyledikleri zehâyiri hin'i teknilde noksân götürmek ve tevzilik nâmı ahir ile fukârâyı fısâr itmek ve tersane-i a^cmirime merbud kirasını hazırları taraflarından kazalara çıkan mar'ı tefvizler mücerred akçe kaçak reayasıyla cab ve endâneye ümidi diyerek fukaraya güngüne eziyet itmek ve ba^czı mürur ve öbür zeydin vüzerâ ve mirimirân ve hidme-i ve mübaşiran gendülerine lazım olan yembüyücekse dair sebilleri mücanet'i fukaradan almak misillilü halât'ı reddiye ve nice hareketi gayri merziyye vuku^c bulmakda olduğu sahihen tahfik padişahinem olub devleti aliyye imdi vahim devleti Muhammediye olarak esâsi adem-i enderas ve a^cyan şer'i^c kavim ile müessis ve merbud olduğundan herbir maslahatda hablil mütâbin şer'i^cati mutahharaya ve temessük ile kitâbullahın ahkâm'ı şerifesi üzere hareket ve şer'i^c şerifin müsaa olmayan mekârisiden keffeye feragât olunduğu tardirce inşaallah Teala kaffe-i umur'u mesâlih ve devletimiz yesir ve suhulet

kesb iderek zımnında mesu^cd olan füz'u nasrat elhiyye nahıyyet derkâr olduğu misillilü Mazallahu nam Mazallahu Teala olan keferenin envaⁱ ruunet ve mulagat ve taraf taraf milleti İslâmiye hakkında vukuu^c bulmakda olan sui kasd ve ihanetleri dahi ancak acize fukara hakkında olduğuna binaen bu cihetler ile cümleden mukaddem ve ahkâm ve ilzam olan ahkâm'ı şeriatı mutahharanın iclesi ve asarı muinzâm ve i^ctamın külliyyen memâlik İslâmiye'den def^c ve imhası iaresine bakılmak. Farizai hariceden olmakdan naşı bu defa^c dersaa^cdetimde olan bi'l cümle vüzerâyı azam ve ulemayı i^clâm ve vükelâyı devleti aliyye-i itsamım bir akçe olunmayub sahihi tehmini olanların tahtına göre bitte^cdib meşlakıyahat hafif ise ta^criz ve ziyadece ise darb ise darb ile tağrir ve müstehak siyaset ile cesâret olunur ise her tarikden olur ise olsun casuslar ta^cyiniyle bittahrihini alındığı anda artı i^cmaz ve müsahede olunmayarak esmân'ı fezâlihîm hâlim içün birer kazanın tevzi^c defterleri altı abide bir kere der saa^cdetime gönderilerek bi'l nefsi makam'ı sadâratdan mesârifi vakıaların terfîkât ve tenzimatına ihâle-i nazar dikkat ve ba^czı kazarane ve ba^czı mahalde çifti itibariyle ve rea^cyayı kariyyelerinde dahi evrak hesâbıyla ola geldiğinden defteri mesâhihde ve gerek virilecek malum olarak sonraya mahalde gönderilan mesâhih'i defterden ziyade akçe tahsiline cesaret olunmuş olur ise bittahriyi mütecasir olanların mecâdat'ı lazımleri mucibince hidde-i i^ctidalde had'ı i^ctidalden ziyâde hidmeti mübaşiriye fukaradan ve mecanen ve yinecek mutalibe olunması mübayaalar ve kirassta nazarları bazı şeyler olduğu müker olunan.

S. 124 / B. 249

ve mübaacdet olunmak fermânım olmağın divân'ı esmayunumdan mahsusen işbu emri celilil kadrim isdâr ve mübaşir'i muma ileyh ile tisyâr olunmuşdur imdi salıfizzikr hamirec-i sipâhilerinin mütkahidlerinden başka bir neferi geri kalmaksızın cümlesi münaviyeleri şûrutuna çakmayarak seriaⁿ der saa^cdetime vûrud ile şevketlerde kışlalarında isâbet'i mercu eylemeleri kafi^c matlub hadivândan idüğü içlerinden girü kalan olur ise o makulelelirn nan-ı paraları kâr güzârı ve sadâkata bi'lihtad'ı ikdâm ve sâriat ve hilâfı vazia^ci iranet ruhsundan baçaat-ı nehâşi ve mücanebet eylemeniz babında fermanı âlişanım sadr olmuştur çevirdim ki.

Vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktâ-i sūdur olân ferman'ı vacibül etba^c ve nizâmü'l mütesâlimin mazmun'u itâat'ı mekrumuyla amel ve hareket ve hilâfından hazır ve mücenebet eyleyesiz a^clâmeti şerife i^ctimad kalasız tahriren fi evâhiri şehri rebiü'l ahir sene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

S. 125 / B. 250

Naci nefera'tin bölük sipahısı için başka vürud iden Emir Âli suretidir.

Desturun müdebbiru emvarü'l cumhur bi'l fikrissakıb mütemmimu mühamü'l enâm birrâyi'l sâib mümhidu ve bünyan eddevlete ve'l ikbal müşıyyid ve erkânüs saa°det ve'l iclâlü'l mahkufun fevt'i bisünuf avâtifü'l mülkü'l a°la Anadolu'nun eşhabü'l i°zze ve'l ihtişâmü'l muhteyun bi mezid'i i°nayetü'l mülkü'l a°lâ mirimirân kirâm dam'ı ikbâlihîm vakızı kuzzatü'l ma°in mevlana Erzurum kadısı zidet fezâile ve mefâhirü'l kuzzat'ı kemâl ve'l hükkâm ma°denü'l fezâil ve'l kelâm kuzzât ve tevvab zeydi fazlihîm ve mefâhirü'l emâsil ve'l akrân mütesellimi voyvodagân ve a°yan ve vücuh'u memleket ve bi'l cümle iş erleri zeydi kadrihim taşrada olduklarından teslî'ti yerle münâveye tarikî üzere beher sene-i bir selâse ruz'u huzurda dersaadetime gelüb kışlalarında isbât'ı vücud iderek senesi hinamına kadar hizmet'i lazimelerinde canibde olan diğer selâsen bölük sipâhilerin dahi asitâne-i aliyyem gelüb kışlalarında isbât'ı vüud eylemeleri icâb eylediğine binâen bu def'a° seneden iden gayraz'ı tekaidin ve sıbyânü'l haline hazihi Anadolu Rumili taraflarında olan selasân neferatının münaviyeleri vaktine bakılmayarak ocakları taraflarında itmekle mezidi ikdâm ve mesârî°at ve voyvodada önü derece-i kusur ve rehavet veyahud iğdar vahiye irâdiyla gelmekden imtina° ideri olur ise makulelerin imtisâl'i ferman alışânıma sai° ve gayret eylemeleri babında hamireci sipahi için başka yağcılar için başka Anadolu ve Rumili'nin bi takrir ifade idüb olvechile haberemi sipahi için siz ki vüzerayı müşârün ve mirimiran ve mevlana ve kuzzat ve tevvâb vesâir mumâ ileyhimsiz ve kazalarınızda bulunan iki selas bölük sipahilerinin sabi ve mukâadlarından başka cümlesiz münâviyeler şûrutuna bakılmayarak ma°rifetin birle bir neferi girü kalmaksızın bir'an akdem dersaa°detime ayrışub kışlalarında kıyâm ve ifâyı lazime-i me°muriyete ihtimâm eylemeleri göz'ü havarslarında etrafiyla telkin birle ana göre icrâyı muktezayı irade-i seniyyeme kemâlil gayret ve sarfı mukadderet ve hilâfından belayât tevkii imdi sâlifizzikr lağımçı sipâhilerinin sâbi ve tekâdlarından başka bir neferi girü kalmaksızın cümlesi münaviyeleri şûrutuna ve icabından girü kalan olur ise o makulelerin nan'ı pareleri refi° ve gendüleri te°dib kılınacağından ehli olmadığı ma°lumunuz oldukda bir minval muharren a°mel ve harekete ve infâz emrû irade-i şahinem icrâyı levâzım kâr'ı güzâyı tarafına bi'l ittihad ikdâm ve mesârî°at ve hilâfı vazia° erait ruhsundan bakayat nehâşi ve mücanebet eylemeniz babında fermânı âlişânım sadır olmuşdur buyurdum ki.

Vüsul buldukda bu babda vücuhu meşruh üz°ere şarkiyakta-i südur olan fermân'ı vacibü'l etba° velâzımü'l imtisâlimin mazmun itâa°t'i makrunuyla a°mel ve hareket ve hilâfından hazır ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz a°lâmeti şerife i°timad kılasız muharren mea° evâhiri şehri rebî°ül âhir lisene-i selâs ve erbâ°in ve mie°teyn ve elf.

S. 131 / B. 260

Ba[°]zı şeyler olduğu değir olunan meclisi şî[°]ara beyân ile ezcümle tarik'i kazada şuna buna havas nasib virilerek beynennas alınub satılmakda ve hükümet ikişer nefer tahtabaşılar münasibiyle derlû derlû fesadlar vuku[°] bulmakda ve kuzzat kapukethüdaları dahi gûna gün uygunsuz kılalarda alt müstâki olub olduğu edeni mertebe akil ve infazı olanlara zahir ve bu bahi ve a[°]lel husus hükümet'i şer'i[°]yenin esas bu derece fesâdan varınca memâliki mahrusamda cümleden evvel hükümeti şer'i[°]ye bu derece fesaddan olmadıkça mesâlihi İbni ve devleti a[°]liyyem kesh ve sühulet itmeyeceği beyândan müstağni olduğuna i[°]lân'ı alemlerine hurucuna def'i[°] ve taht'ı başılık parası nizama rabt ve mesraselât şer'i[°]yenin fimâ ba[°]d iltizam suretiyle alınub irilmekten men[°] kuzzât'ı umurunu vacibe-i zimmet ise de birle alime-i ziniyede bir takım cehle-i tevvâb ve ne zalimdeğer ve hanan dahi itmedikleri kalmayub halbuki emri diniyede siyaset yalnız şer'i[°]yenin hilâfına hareket ideri olur ise haram ve kıyamına göre her idari olur ise haram ve kıyamına göre her idari olur ise haram ve kıyamına göre her dürlü mücanâtları icrâ olunmak üzere peşin gendülerine bildirilmeyüb bilâd ve begân olunan tenbihat kati[°]ne bin tarafda ve herhalde tenfinde ve icrası zımında Anadolu ve Rumilinin Anadolu kadiaskerlerine hitâben başka başka evâmiri şerifim takdir evamiri şerifem tekbir ve canibi şeyhü'l İslamdan bağı bi'l cümle kuzzat ve tevvab taraflarına başkaca tenbihât'ı şerife ve tahrirat'ı muktezayayı müş'i[°]r mektublar tahrir şarkiyâsı hüccet südur olân hattı hümayun isâbet makrun mülukânem mucibince zikr olunan evâmiri şerife-i padişahinem isdâr ve mektublar ve vücuh'u memleket ve bi'l cümle iş erleri mumâ ileyhimsiz işbu fermanı işbu fermanı padişahinemi zeyri hükümetinizde kâin bir kazada cami'i şeriflerde ve bize selâmet hâlel lazım ise bu hususlara i[°]tina ve dikkat eyleyerek mukadem ve neşr ve i[°]lâm olunan tenbihât'ı celile-i[°] varidât'ı mahsusuna karaa[°]t ve mesela bir şahıs'ı mütevvel yimahanca işleyubda sene göre şer'i[°]an tarb ve hesabı ve kâid lâzım geldikde yüzgündür veyahud memleketin muteber intizamdır diyerek cerime-i ehazıyla savuşdurulmayub beher hâli muktezayı şer'i[°]sine ise icra ve eğer müstahak sebasta ise tertib'i ceza ile bir halinden takınmayarak bil cümle a[°]lî veresesine terk ve bilâ vâris ise ol vakit'i canib beytû'l mâle mea ve i[°]tâ kılınması ve emri te[°]dibde bay ve kira yeksân tutulub malına tamî[°] ve hatına ria[°]yet suretleri techiz olunmaması.

S. 133 / B. 263

Men'i[°] mürur'u halinde ittifak'ı eda ile karargir olân nizâm'ı müstahsine muktezası üzere memâliki mahrusada bir mahalden bir mahalle şahıs vâhidin teziresiz sayılır ve taşralardan âsitâne-i saa[°]dete gelmek istiyânlar âsitânede görülecek bir güne maslahatı sâhihesi var ise mahallerinde yedlerine mahrum ve terekesi virülüb maslâhatı sahihesi

olmayanlara mürûr'u tezkiresi virülüb mashatı sahihesi olmayanlara mürûr tezkiresi virilmeyüb ve bundan böyle gerek dersaa^cdetimden taşralara ve gerek ve taşralardan âsitâne-i a^liyeye gelüb gidenlerin ve gerek mahâlin mahrusanın bir mahallinden bir mahalline mürur'u voyvodânların bedellerinde bulunan mürûr'u tezkirelerine her mahallin me^cmurları taraflarından lâyıkiyla im'aⁿ nazar'ı dikkât olunarak Anadolu'nun südurunda kâin mahaller için virilân mürur'u tezkirelerin tarihi nihâyet iki ay tevacüz itmiş bulunur veyahud tarihi mahkak ve sagna olur ve bi ismi eşkâlinde bir güne uygunsuzluk anlaşılır ise o makulelerin müruruna kat'aⁿ ve katiyyen ve cevaz virilmeyüb hemen geldikleri mahalde tevkif olunarak gereği gibi istintak ile eğer gendüsünden fesâd ve habaset me^cmur olmâyân ehli ırz gerüsünden olub birinde bulunân tezkire-i tarihin eskisi dahi mücerred yollarda şayed hastalanub kalmakdan veyahud eğer bir güne azer'i şer'i^c vuku^cundan nâşî olduğu bilâ arz'ı sahihen tebeyyin ve tahkik ider ise bu misillilülerin yedlerinde bulunan misillilü suizan olunan kimesnelerde hatta zatında uygunsuz ve ehli fesâd oldukları tahkik olunur ise beher hal tutulduğu mahalde habs ve tevkif ile keyfiyyeti der saa^cdete tahrir ve i^cş'ar olunması ve öteden berü ve on üçünün engini memleketlerinden bütün bütün kati^c a^llâka ile dersaa^cdete ikâmet niyetiyle dersaa^cdete gelmek rea^cyasında olân zekü ve onasının salıvirilmemesi hususları ve birazı dahi tezkiresiz üçer mahellirden hafitte-i der saa^cdete gelmekde oldukları bu def'a bi'l ahbar tahkif kılunub cem'i^c zamanda ve hususuyla muktezayı zimmet'i şu günlerde bu hususa kemâliyle i^ctina ve dikkat olunmak hususu mezkûrün bu vechile görüşdürülmeyüb bundan sonra dahi bu hususlarda iğmas ve betait idenler haklarında lazım kılan te^cdibat bilâ imhal icrâ kılınacağı yedihi veyahud olmakdan nâşi sureti emir ve irade-i şahine ile bu defa^c dahi iktiza iden mahallere evâmiri aliyye neşriyle bildirilmiş idüğü mazmunuyla Anadolu'nun solkolu yemin yesâriyla nihâyetine varınca vaki^c vüzerâyı azâm ve mirîmirân'ı kirâm ve kuzzat ve tevvb vesâir hitâben serhasüdur iden fermân'ı vacibü'l i^ctaatinin miel hülâsasıdır. 213 fi evâmiri kudüsü'l minya 242 fi B. 21

S. 134 / B. 264

Vüzerâyı mirîmirân ve Hidme-i sâire bir mahâlden bir mahal'e müruru öbürlerinde kapân'ı makurere üzere ehaz eylemeleri babında buyruldu suretidir.

Kıdvetü'l tevvâb ve elmüşrii'n Tokad ve artık'ı abâd ve Turhâl ve kâzâ-i erbâa^c ve dini kişâr ve kazı abâd ve Amasya nâibleri Fâziletlü efediler zeydi fazlihîm ve kıdvetü'l emâcid mütesellimin ve voyvodagân ve a^cyânlar izzetlü Ağalar zeydi kadrihim vesâir eshâbı sahrân ve iş erleri u^cmûmen inhâ olunur ki cümle ulûm olduğu vechile bir kazâdan bir kazaya ve yine bundan akdemce emri âli südur itmiş ve iktizayı irade-i a^liyeye tarafımızdan bi buyruldu herbir tarafa i^clân tenbih olunmuş olub karargir olub cümleye

tenbih olarak muktezası vechile infaz irade-i a'liyyenin icrasına mübâderet-i cümleye fârizâi zimmet ikiz tevârid iden mür3ur'u öbürün ifadesine göre ba'zı mahallerde akçe alınmayub ve ba'zısı dâhi akçe virmemekde olduğu ma'lumunuz olub bu hususdan her cihet'i mugâyir emri a'li bir keyfiyyet olarak hilâfına mütecâsir olânlar haklarında menbah'ı vehâmet ve nedâmet olacağı bakaniyye-i meczunlarınız oldukda siz ki bilâde mestur muhatabeyân mumâ ileyhimsiz keyfiyyet olarak hilâfına mütecâsir olânların haklarında münbih'i vehâmet ve nedâmet olacağı yâkine-i meczumlarınız oldukda siz ki bilâde mestur muhataban mumâ ileyhimsiz keyfiyyet irade-i a'liyye herkes kazalarınaza müekkid tenbih eyleyüb bundan böyle tevârid iden mürur'u öbür ve mesârifi sai're ve hidme-i daire her kim olur ise olsun muhtaç oldukları yiyecekleri akçesinle virölüb a'leddevâm infâz-ı i'rade-i a'liyyenin icrasına mübâderet ve bundan sonra virilmeyân ve almayan olur ise te'dib olunacağını bilüb ana göre harekete mübâderet eylemeniz babında tenbihi hâvi divan'ı eyâleti Sivas'dan işbu buyruldu tahrir ve tisyâr kılınmışdır yemine Tealâ bir mucib buyruldu a'mel ve hareket eylesiz deyü 242 fi B. 21 işbu buyruldu zuhurunda yasih tahrir olunan hizmeti mübâşiriyesi Amasay Sancağı'ndan altmış guruş

S. 134 / B. 265

Taksid'i sani hafiye buyruldu suretidir.

Şer'iatişia' Amasya kadısı Faziletli efendi zeydi fadıla ve kıdvetü'l emâcid ve'l akrân mütesellimimiz izzetli İzzet Ağa zeydi Mecide ve mefâhiru'l emâsil ve'l akran ayan vilâyet'i vücuhu memlik vesâir iş erleri yevmi'l umum inha olunur ki vilâtü a'zam hazratının medârı mesârifatları zeylinde senede iki taksid ile bi fermânı âli Eyâleti Sivas'dan tahsis ve ta'cin buyrulân bi ma'rifeti şer'i' ve cümle maa'rifetiyle eyâleti mezkûrenin hâvi olduğu elviye-i kazalarına tarh ve taksim olundukda bir mucib pusula-i şer'i'ye liva'î mezbur hususuna isabet iden ol mikdar mal'ı hazriyeye bi ma'rifeti şer'i' ve ma'rifetlerimiz ile kazalarına tarh ve taksim ve yerlü yerinde cem' ve tahsil ve kabzına me'mure arkadaş Hurşid Ağa ile irsâl olunmuşdur neşâallahu Teala vüsulunda gerekdir ki vechi meşruh üzere mucib buyruldu a'mel ve hareket hilâfindan mübaa'det eylesiz deyu 242 fi B. 11 Amasya livâ-i Tere 1109 Taksid'i sâni

S. 134 / B. 266

Sivas mahkemesinden muhrec pusula suretidir.

İşbu beyân iki yüz kırk üç senesine mahsuben ra'is sene-i gurre-i muharrem i'tibârı ve senede iki taksid ve beher taksidi vakit ve zamanıyla edâ olunmak şartıyla vilâtü azâm hazretlerine eyâleti Sivas'dan bi emri âli ta'cin ve tahsis kılınan imbâd'ı hazriyenin taksid'i

sanisinden sicil'i mahfuzda mukayyid hassâ'i livâ-i merkum bir vechi bilâ beyân yüz dokuz guruşdur. 242 fi B. 11

S. 134 / B. 267

İki yüz kırk üç senesine mahsuben ra'is pene-i gurru muharrem i'tibarî ve senede iki taksid ile Eyâleti Sivas'dan vilâtü azâm hazretlerine bi emri âli ta'ayin ve tahiss kılina imdad'ı hazriyyenin taksid Sivas mahkemesinden haric pusula-i mucibince Amasya Sancağı kazalarına ifrâz olunan bin iki yüz ile tea'miyyesi olan sekiz yüz elli guruşun gayraz'ı kazayı ma'den livâ-i mezburun sâir muhteva olduğu kazalarına tevzi' olunan defteridir ki berüce ati beyan olunur harren fi'l yevmi'l sâlis min şehri şa'banü'l muazzam lisene-i selas ve erbain ve mi'eteyn ve elf.

Amasya hassa	hidme-i teamiye	Gidegara hassa
Tere 388	Tere 438	Tere 196
		Hidme-i hitamiye
Ladik Hassa	Hidme-i Teamiye	
Tere 35	Tere 41	
Havza Hassa	Virây hassa	Hidme-i teâmiye
Tere 46	Tere 24	Tere 26
Hidme-i teâmiye	Zilnun'u abâd hassa	Hidme-i teamiye
Tere 530	Tere 20	Tere 23
Gelinkirası hassa	Cem'a ^c yekün Tere 752	
Tere 43	Hidme-i teamiye Tere 850	
Hidme-i teâmiye		
Tere 47		
Merzifon hassa	Merzifon'u abâd hassa	Zeynun hassa
Tere 138	Tere 49	Tere 78
Gümüş mea ^c Hacıköyü	Cem'a ^c yüken tere 357	
Hassa tere 92		
Min haysü'l mecmu ^c tere hassa Amasya mea ^c ennevahi 388		
Hassa-i kaza-i sene 864		
Hassa-i kaza-i ma'den 257		
1109		
Yalnız bin yüz dokuz guruşdur.		
Gayraz kazayı ma'den'i mesâriflara tevzi' olunur.		
Hidmet'i ve tea'miyye		
Tere 850		

Yalnız yüz elli guruşdur.

S. 135 / B. 266

Amasya'ya ihtisab'ı vazî olunduğu natile fermân'ı âli suretidir.

Destûr'u mükerrerem müşîr'i müfhem nizâmü'l a'lem müdeyyir ve emvârü'l cumhur bi'l fikri essakıb mütehim mihamü'l enâm birra'yil kâib mümhid bünyân eddevlete ve'l ikbâl müşîyyid erkânüssaa'dret ve'l iclâl el mahkuf bi sünuf avâtıftıfû'l mülkü'l ala hala Sivas valisi vezirim Seyyid Mehmed Paşa Edâmallahu Teala iclale ve kıdvetü'l tevvab el müteserri'in Amasya nâibi mevlâna ve bi husus selâh'ı hal alem'i a'liyânın iş esası olan emri ma'ruf ve nehyi a'nîl münker ahkâmın icrâsı zımında vazî ve tahsis kılınmış olan kanun'u hükmü nizâmü'l olduğu misillilü medine-i Amasya'da dahi nizâm'ı mezkûrun icrâsı ahâlii memlik ve sakine-i vilâyetin hüsnü hal ve refahiyetlerini müstelzim olacağı umur'u ve erbâbı harf ve zeyânın şiraze-i nizâm ve intizâmılarına halel'i netrâk itmeyerek her bir zaf gendü karugeb maslahatıyla işgal ile ahâlii memleket ve gerek a'lâyı geline elalay binti measure-i Muhammediye'nin mesârifi lâkisasına medâr olmak için fukaraya bar'ı olmayacak tanzim kılınması ve işbu ihtisab rûsumu ma'rifet'i şer'i esnâfı kethüdaları ma'rifetiyle yegân yegân tahrir ve sebtî defter olunarak ta'dil ve tesviye usulüne ria'yetle irsâl ve takdim kılınması hususuna irade-i a'liyyem ta'lifiyle olbabda sen ki vezirim müşârün ileyhsin sana ve nâib'i mumâ ileyh hitâben sadr olân emri şerifim tahsis kılınan rûsum'u ihtisabiyenin defteri tanzim olunarak rûsumâtı mezkûrenin olvechile ehaz ve tahsil kılınması ve medine-i mezkûrenin olduğundan olduğu zikr olunân ihtisâb defteri niye derc ve edhâl kılınmış olduğu bu def'a tarafından derbâr şevkettekrâr-ı bölükkâneme tahrir ve işa'r nâşi kapudaları elmüracaa Tokat voyvodalığına tabî nemegayı sah. Amasya mukâtaasıyla ismi temfâyı serh Amasya mukâtaasıyla temfâyı elvân buya-i Amasya mukâtaası ma'lumul mikdar vesâir hasha Amasya mukataa'sı müfredâtına ve ahir mukataât dahilinde olduğuna ve Amasya kazasının resim kaztar mukataasının mâlikânem halâ mukataât nazırı iftihazü'l emâcid ve'l ekârim Esseyyid Mehmed Said dam'ı mecededen ledi'l isti'lam Medine-i mezkûrede kâin bi'l cümle dekâkin ve değirman barut ve kehrecle ve tebnağı ve İzmir menâi olân mihab ve hayr ve mirdesinin vezirih refav ve havyar ve çubuk ve kapucu taraf vezirin pare vürud iden eşyanın ba'zı vürudlarında bir deve hamülesinden altı guruş ister'i hamülesinden üç guruş ve taşradan kılan tahar'ı helvası götürdükleri hamrin beher hamülesinden ve galınan civarının beher rasinden üç guruş enva-i fevze ve zeyturül has ve cehri kürek ve zahir'i kömür ve hateb'i a'riyelerinden ve eşyâyı sâireden dahi münasibi mikdar'ı rûsumatı ihtisabiye ehaz olunmak ve reayanın gördüğü vuku'unda taraflarından başka bir akçe alınmayub ve rea'yaya dahi rahikiyye virerek ra'iiyet harekete cevâz gösterilmemek hazine-i ser taraflarından iktizasına göre

te^cdiyey olunmak lâzım geleceğine ve berüce muharren Amasya kazasının resmi kantar ve mir livâ-i Amasya hassından olân serhata kayd olunmamış idüğüne binâen zikr olunan temabayı sizde Amasya ve resmi nemkâyı elvân elviye-i Amasya mukataalarının rûsumu kadimesiyle kantar olunmak içün zikr olunan defterin bir sureti ihraç ve mahalline irsâl ile iktiza iden rûsumatı ihtisabiye mahallerinden tahsil mukataatın divân'ı esmâyunumdan emri şerif isdârıyla başmuhasebeye ve hazine-i amire merkume zimme-i defterlerine alem ve haberleri i^tâsını a^lam ve bi'l fasıl başdefterdir ve cümle maa^rifetiyle tanzim ve takdim kılınan salıfizzikr mûmza ihtisab defteri divânı esmâyunum kalemine kayd bir kıt'a^c mesâhih'i sureti tarafına gönderilmiş hususu mezkûre tarafından mücerreb ve mu^ctemed me^cmur ta^cyiniyle evvel emirde matlub olan emri ma^cruf ve nehyi a^cni'l münker ahkâmın hâkimişşer'i^c ve mütesellimin aralık derûn'ü memleketde kol gezerek savm'ı salavatı terk ve menâhi ve münkişâne sâlik olanları iktizâsına göre ta^criz ve tehdide mübaderet ve cümleden isticlab da^cvatı hayriyeyi mucib olur hidmet ve sadâkât vücuda getirmeğe mezid'i sa^ci ve gayret bundan böyel işfâ^c vûzerâtının mukarreresinden ziyadeye bey^c ve feruhat olunmaması hususuna sarf'ı ru^cyeyet ve aralıkda kula çıkub her ne kadar tiraza ve kantar'ı vekil ve arşun noksan zühur idenlerin eshabını iktizası vechile günün harbiyle ta^czir ve mekidir ve bundan ziyadece te^cdiye müstahak olanları ihtisab mahsuna itka ve kalayana müstahik olanları hâlamışşer'i^c ve mütesellim ma^carifetiyle kal'a^cya vazî^c ile İslâh'ı nefis eyledikten sonra mecâna sebepleri tahliye olunub zinhâr bir kimesneden bir akçe cerayim almaması hususuna noksan vezin ile veyahud narh ve fiyat mukarrerde ziyad eye bir sene furuhat idememeleri tahsisi nan'ı gayrın ve siz ki ve vezirin yüzüle ve nağman olmaması emra hemne ve kasabaların sayf destada fûruhat eyledikleri.

S. 136 / B. 268

Mahalin vel hasıl eşya zürriyeti asıl sermayelerine bilerek esnaf-ı ziyareye malı sattar ise hakim ve mütesellim maarifetleriyle makdûl olunarak daima abidenin nizam ve sükunesinin terfine-i ahvallerine ve hamamlarda kefereye virdikleri peştimal vesairenin irsal giderilmemesi ve reaya-ı makulesi irsal mahsusa oluna ve kırmızı ettevvab iktiza itmeyüb başlarına def-i beyaz mamûlleri ve hal taifesinin bir mahallerden bir mahale götürdükleri ihmal ve işgali ecreti tafliyesine itidalde idüb ziyade mamûlleri ve hatib vesair bu misillülü eşya habli mairetiyle tabin olunacak ziyadeye feruğat olunamaması ve derûn şehirde işliyan tüccar ve nakkaş ve rencber taifesinin gündelikleri ;..... kat ve tayin olunub ziyade taleb idememeleri hususlarında dahi nizam-ı kaviyyeye rabt ile aleddevam ahiresine sarf kudret ve defterine güç olduğu vechile bundan böyle medine-i mezkurede ve kemakin ve sairetine mahsus oluna resmi itayaya

..... mahalerinden ahaz ve tahsil rûsumat-ı metiyyesiyle defter-i asâkir-i mensure mesarifine mukazaat hazinesine irsal ve tesyil olunması istihsata (ikdam-akdem) mübaderet eyleyesiz fermanım olmağın mahfusata işbu emri celil kadrim isdar. ile tısyar olunmuştur. bu hususa maksud ve devam hüm ayar müezzirin mübin oluna devleti alıyyeme hidmet ve ianet garzına münir iddüğü varisteme-i kayd-ı ile ham olmağla vusul-ü emri şerifte mecbul ve meftur tayin mühamesenası iktizası üzere bilade-i mezkûre mevarın harfi mücerref ecriyesiyle bir vakitte hilafı vazı ve haleti vukua gelmemesi isyanın olunamaması hususuna ihtimam olunmak irade-i alıyyem muktezasından iddüğü ve bu babda ve rehavet kimesneye zulm ve gadri mucib vazı ve halet bir vecihle caiz olmadığı malumun oldukça beruce şûrud-u amel ve hareketle ifayı levazımkâr iktiması vüruyete bezl eyleyesin sen ki naib-i muma ileyhın mazmun ve irade-i salim namı sen ki fi meczumunuz olarak hususane-i mezkûrenin minval üzere tanzim ve icrası ve esbanın istihzaline ihtimam ve dikkat.

S. 136 / B. 269

Medine-i Amasya'ya vazı^c olunan ihtisâb rûsumuna dair Medine-i mezbure tarafından vürud idüb divânı esmâyan kalemine kayd olunan defterin mahalline gönderilan mesahih'i suretidir.

Esnâfı seracan dekadegın

Meksaf tere 17 dekâkini

Mesdur tere 7

Esnâfı esmece

Meksufu dekâkin

Tere 15 mesdur'u dekân 18

Helvacı ve şerbetçi esnafı

Dekâkini meksuf tere 12

Esnâfı bekâlen

dekânı meksuf tere 25

Hanı kebir ve sağır

Meksuf tere 13

Yevmiyede tere 15

Dürzi ve kavakçı esnafı

dökkânı meksuf tere 27

Ağnâm ve Keçi sağır hesabı

dekâkin meksuf tere 12

meşdud 4

Denmakçı dekânı

meksuf tere 8

Setancı esnafı dekâkin

Çörekçi ve simitçi

dekkânı meksuf Tere 7

Firaz'ı esnâfı

meksuf 12

Leviyehaneci esnafı

meksuf tere 14

Kürekçi ve kalpakçı esnafı

meksuf tere 10	dekkâkin meksuf tere 11
Timurcu dekkânı	Tüfenkçi mea ^c kaçakçı
meksuf tere 13	dekkânı meksuf tere 21
İ ^c tar'ı dekkânı	Arpacı mea ^c Samancı esnafı
meksuf tere 29	dekkânı meksuf tere 29
Bazar'ı dekkânı	Keçeci ve vükelâcı dekkânı
meksuf tere 40	meksuf tere 9
Çulmekel ve germiçehane	Fezhaneci ve filahçı
meksuf tere 4	dekkânı meksuf tere 32
Kuyumcu dükkânı	Kahvehane
meksuf tere 14	meksuf tere 12
Çilingir dükkânı	Eskici dükkânı
meksuf tere 16	meksuf tere 22
yevmiyede terat 1	
Urgancı dükkânı	Doğramacı dükkânı
meksuf tere 12	meksuf tere 14
yevmiyede 1	
Berber esnafı dükkânı	
meksuf tere 2	
Yevmiye tere 1	
S. 137 / B. 270	
Dökmeci dükkânı	Semerci ve pilakçı dükkânı
Meksuf tere 2	Meksuf Tere 20
Çifçi dükkânı	Mumhane-i meksuf
Meksuf tere 3	Tere 1
Şahıs'ı meksuf	Tarakçı dükkânı meksuf
Tere 1	Tere 2
Yevmiye tere 4	Yevmiyede 1
Gamcı dükkânı	Bat bazarında vaki ^c oturakçı
Meksuf tere 1	Dükkânı meksuf
Yevmiyede 1	Tere 40
Ve hancı dükkânı	Debbahhane-i meksuf
Meksuf tere 21	Tere 9
Yevmiyede 2	Yevmiye tere 9
Halac dükkânı	Bilumumcı dükkânı
Meksuf tere 73	Meksuf tere 1

Yevmiyede 1	Yevmiyede tere 2
Serçeci dükkânı	Kerestenin tekli ve ikisi birlik
Meksuf tere 1	beher arabasından 10
Üçü vürudu birlik ve puştuk	Kürek beher hamulesintden
beher arabasından nare 1	marı kebirede 3
Merkeb'i hamulesinden	Bazarda bey' olunan camusek
nare 2	beherinden nare 25
Füruhat olunân esbâk	İstirek baharından
Baharından nare 25	nare 25
Merkeb beherinden	
Mare 5	
Karasağirin beharından	Ağnâm ve geçenin bahandan
Nare 15	Nare 3
Hintanın baha kilesinden	Şa'irin baha kilesinden
Nare 8	Nare 4
Karabakların baha kilesinden	
Nare 10	
Kabak ve nohud ve mercimek ve haşnişak baha kilesinden mara 8	
Amasya'ya gelüb giden setranın	
Bahandan mare 3	
Amasya'ya vürud iden katrın	
Bahandan mare 25	
Vürud iden baha devenin	
Bahandan nare 40	
Rea'yanın i'la gağda altından	
Girdek'i zühurunda	
Tere 30	
Önü kâğda elinden	
Tere 10	
Bosnanın baha hamulesinden	
Mare 2	
İpeci esnafı dükkân	
Meksuf tere 10	
Amasya'da nehricarı üzerinde	
Vaki' değirman meksuf tere 11	
Yevmiye tere 6	

Amasya nevâhiyelerinde

Vaki° değirman meksuf

Tere 63

Yevmiye bahandan 2

Amasya'da kantar olub öteden berü ve bazar başılar tarafından senevi iki yüz guruş bedel'i mukabelesinden ahire iltizam olunub iktiza bedeli dahi bir seneye merbut olmayarak yine bazar başı tarafından ehaz oluna gelmiş ise de bu def'a° rüsumat'ı kantar dahi ihtisab defterine kayd olundu ve bi'l muma ve şeker ve kâğıd ve şalı ve kurşun ve berat'ı kehricle ve tunbağı ve İzmir menai° mahleb ve harir ve harerdesinin vezirinih vekav ve kapucu tabrağı ve timur'u sac

S. 137 / B. 270

Ve serçe vekasa velüle ve revgen zebin vücubed vücuka ve kiraz mütai° ve penpe ve i°tanan metâi° ve sanduk derünunda vürud iden eşyaların ba°zen vürudlarında beher deve hamulesinden alınacak istirhamulesinden alınacak taşradan gelân tâhin helvası ve cevizli helva muhaffakiye ve tavşan deresi mahlud yük vezir bağı ve sabun ve üzüm ve kahve ve saleb ve Diyarbekir malı ve rea°yaların götürdükleri hamrın beher hamulesinden ve Guleman ve civarının beher neferin alınacak tere 3

Enva-i° kuru mebuş ve zeytun ve'l has e cehdi ve kürek ve bilimum ve gülek ve bilâmut yazı vekil ve şâb'ı müteyabiyye ve elfin deve

Hamulesinden alınacak

İstirhamulesinden alınacak

More 60

More 30

Amasya kazasının bi defteri mümza rüsûm'u ihtisâbı bi emri âli hala Sivas valisi devletlu Esseyyid Muhammed Paşa Hazretlerinin u°hde-i müşirânelerine bi'l emâne ihale ve müşârün ileyh hazretleri tarafından dahi bi buyruldu Darendeli Hanifi Ağa'nın u°hdesine ihâle olunmuş idüğü mahle-i şerh virildi 243 Fi Ş.17

S.137 / B.271

Mektub'u hazret'i asâfi suretidir.

Şirayî° şia°r Amasya Sancağı'nda kâin Amasya ve Hacıköyü ma°deni kazalarıyla sair kazaların kuzzat ve tevvâbı efendiler zeydi fazlihîm ve mefâhiru'l ulema-i el muhaffâkin müftileri efendiler zeydi i°lmihîm ve mefâhiru'l sadatü'l kirâm nakibu'l eşrâf kâimâkamı efendiler zeydi şerifihîm ve mefâhirü'l salihâ-i eşâlikin araları ve bi'l cümle eshâbı harf ve din karındaşlarımız zeydi kadrihim ba°de'l islâm inhâ olunur ki siz ki efendiler sâir mumâ ileyhimsiz öteden berü refiz devletimizin düşmanları olan Rusya ve İngiltere ve Fransa devletlerinin Rum milletini mukhiblerinden nâşi üçü birden ittifâk idüb ehli İslâmın yek

vücut olarak müttefikâne kıyam eyledi elhaca icrâyı selâyet'i diniyye ve ibkâyı ferâiz cihadiyye seyfedir deste cümle ehli İslâm bir vücut olarak dini devleti gavuruma can ve başımız ile çalışmak üzere bu tarafda bi'l cümle vüzerayı azâm ve u'lemâyı Fatihâm vesâir ve telkin olunarak bu def'a° yine olcânibine i'ade ve isra ve yedlerine bir kıt'a° i'lannâme dahi i'tâ olunmuş olduğundan tafsîl'i keyfiyyet ideceğiniz derkâr ise de buna ve verilerin bu gereği hareketleri mülk'ü gavgası olmayub olmayub umumen milleti İslâmiyye a'leyhine bir hareket'i kâfirâne elhibbe ve gayet sebhaniyeden me'mul ve müsted'a° idüğünden keyfiyeti ma'lûmunuz olduktan merâsimi ittîfak rea'yet ile yedi yaşından bi'l cümle ehli imânın emri cihada teşrif ve iğralarına dikkat ve siz ki ağvatıl ileyhimsiz sizler dahi keyfiyetini berüce meşruh bilüb.

S. 138 / B. 272

İşbu iki yüz kırk üç senesi şa'bânı şerifin on beşinci günü Amasya mütesellimi İzzet Süleyman Ağa'ya bi'l iktiza gazel virine hala Sivas valisi devletlü Esseyyid Mehmed Paşa Hazretleri tarafından Esseyyid Mustafa Efendi bi buyruldu livâ-i mezbure mütesellim nasib ve ta'yin buyrulmuş olduğundan Efendi mumâ ileyh Amasya'nın mütesellimliği ile kıyâm itdirildiği bu da mahal'e kayd olundu.

242 fi Ş. 17 Amasya livâ-i süvari 223 piyade 120

S. 139 / B. 273

Bu def'a° Sivas deyu sancaklarında ma'den'ü esmâyun ve aşhâneye merbut kazalardan ma'dâ Sivas Amasya ve Çorum ve deyu ile sancaklarına bi emri âli matlub hazreti cihandarı buyrulan beyan nefer süvari ve yedi yüz elli nefer piyade Sivas valisi devletlü Esseyyid Muhammed hazretlerine merkumunda ve sicil'i mahfuzda müfid'i hazriyye nefsimiz tatbiken tahmili olmayan kazalara i'ane olunmak üzere süvari mezkûr üzerine elli bir nefer ve piyade-i mezkûr üzerine yirmi nefer zam olunarak her sancağın kışlası yine her sancağın tahlisini i'ane olunmak vechile beyânledi altı yüz livâ-i merkume isâbet iden berüce bila yalnız iki yüz yirmi üç nefer süvâri ve yüz altmış nefer piyâde 249 fi S. 3.

S. 138 / B. 274

Bu dakla bir emri âli şark canibin merteb'i olan piyade ve süvari askeri tecrine me'mur gelmiş efendinin hidmet'i mübâşiriyesi bi emri veli alına bin beş yüz guruş ve müddet ikâmetlerinde icâb iden teâ'miyesi sekiz yüz guruş ve mütesellimlik buyruodusuyla vürud iden bir taksim hazriyye-i tevzi° olunan defteriyedir ki berüce âti beyân olunur harren fi'l yevmi'l sabi° min şehri ramazanü'l mübarek lisene-i selâs

Nefsi Amasya hassa	Nahiye-i Geldiklan hassa	
Tere 916	Tere 132	
Nahiye-i Hafle hassa	Nahiye-i İktâ ^c hassa	
Tere 136	Tere 242	
Nahiye-i Eziniye hassa	Ladik hassa	
Tere 273	Tere 154	
Havza hassa	Viray hassa	Zelnun'u abâd hassa
Tere 202	Tere 106	Tere 88
Gelinkirası hassa	Gidegara hassa	
Tere 189	Tere 862	
Cem'a yekûn tere 3300 yalnız üç bin üç yüz guruşdur.		

S. 139 / B. 275

Bu def'a^c Sivas ve Amasya ve Çorum Sancaklarından bi emri âli merteb olan bin nefer süvari ve yedi yüz elli nefer piyâdenin hala Sivas valisi devletlû Esseyyid Muhammed Paşa Hazretleri ma'îyyetiyle Erzurum valisi ve şark canibi seraskeri sadr'ı sabık devletlû Galib Paşa Hazretleri canibine irsâl olunmasına yirmi nefer olunmuş olarak her sancağın fazilesi yine her sancağın tahmil olmayân kazalarına i^cane olunmak vechile cem'a^c bin elli bir nefer süvari ve yedi yüz yetmiş nefer piyadeden Sivas mahkemesinden mahrec pusula mucibince Amasya Sancağı kazalarına ifrâz olunmuş olân iki yüz yirmi üç nefer süvari ve yüz altmış nefer piyadeni livâ-i mezbur kazalarına tevzi^c olunan defteridir ki berüce âti beyân olunur harren fi'l yevmi'ttasi^c aşer min şehri şa^cbanü'l mua^czzam lisene-i selas ve erba'in ve mie^cteyn ve elf.

Hassa Amasya	Nahiye-i Geldiklân hassa	
Süvari Piyade	Süvari tere 6	
Tere 47 Tere 30	Piyade tere 4	
Nahiye-i Hafle hassa	Nahiye-i İktâ ^c hassa	
Süvari tere 6	Süvari tere 11	
Piyade 4	Piyade 8	
Hassa-i Lâdik	Hassa-i Havza	
Süvari Piyade	Süvari Piyade	
7 5	10 7	
Hassa-i Virây	Hassa-i Zilnun	
Süvari Piyade	Süvari Piyade	
Tere 5 Tere 4	Tere 5 Tere 4	
Hassa-i Gidegara	Hassa-i Gelinkirası	

Süvari	Piyade	Süvari	Piyade
Tere 39	28	Tere 9	6
Hassa-i Merzifon		Hassa-i Merzifon'u abad	
Süvari	Piyade	Süvari	Piyade
28	21	10	21
Hassa-i Gümüş mea ^c Hacıköyü			
Süvari 16	Piyade 13		
Cem'a ^c yekün Süvari	Hassa-i mea ^c ennevahi		77
	Hassa-i kaza-i sene-i		74
	Hassa-i kaza-i ma ^c den		<u>72</u>
			223

Yalnız 223 nefer süvaridir.

Piyade

Hassa-i Amasya mea ^c ennevahi	55
Hassa-i kazâ-i sene-i	53
Hassa-i kaza-i ma ^c den	<u>52</u>
	160

Yalnız yüz altmış nefer piyadedir.

S. 139 / B. 276

Halâ Sivas valisi devletlû Esseyid Muhammed Paşa Hazretleri ma^ciyyetiyle Erzurum valisi ve şark canibi seraskeri devletlû Galib Paşa Hazretleri tarafına irsâl olunmak üzere Sivas ve Amasya ve Çorum ve Divriği sancaklarından bi emri âli merteb olan bin nefer süvâri ve yedi yüz elli nefer piyadeden nefsi Amasya me^can nevâhiye ihtisab idüb derun mahallât ve nahiye-i erbaa^c kararlarına tevzi^c ve taksim olunan süvâri ve piyade defteridir ki berüce âti beyân olunur ki harren fi'l yevmi'l hâvi ve'l i^cşrin min şehri şa^cbanü'l mua^czzam lisene-i selâs ve erba^cin ve mi^ceteyn ve elf.

Mahsa Muhammed Paşa	Acem Ali ve Uzun Mustafa
Süvari	Piyade
1	1
Mahsa Serçehane Yakutiye	Mahsa Sebükiddin ve Kurşunlu ve Karatay
Süvari	Piyade
1	1
Mahsa Köprübaşı	Mahsa Hacı İlyas Ağa Saa ^c dedin
Süvari	Piyade
1	1

Hassa Hacı Hamza

Süvari

1

Mahsa bağı melkis Sofizade Hoca Süleyman

Süvari

Piyade

1

1

Mahsa üçler ve receb ve hatuniye

Süvari

Piyade

1

1

Mahsa ehlikis ve câmii^c Enderun

Süvari

1

Mahsa-i Çukça ve Kocacık

Süvari

Piyade

1

1

Mahsa-i Hatice Süvari 1

Mahsa Aşağı Sua^cdiye ve Şamlar

Süvari

More

1

2

Mahsa Bayezid paşa ve Yukarı Sua^cdiye

Süvari

Piyade

1

2

Mahsa-i Gümüşzade

Süvari

Piyade

1

1

Mahsa-i Pervane Bey

Süvari

1

Mahsa tere ve darüsselâm

Süvari

Piyade

1

2

Mahsa devehane

Süvari

Piyade

1

1

Mahsa Soflar

Süvari

1

Mahsa Çıkakçı ve Çeribaşı

Süvari

Piyade

Tere 1

1

Mahsa Bozahane

Süvari

Piyade

Tere 1

1

Mahsa Gümüşzade

Süvari

Piyade

1

1

Mahsa Pervane Bey

Süvari tere 1

Mahsa mahle-i kızgancı

Süvari

Piyade

Kariyye-i zikre

Süvari

Piyade

1	1	3	2
Cem'a ^c yekün Süvari	Piyade		
36	30		

Nahiye-i Geldiklân

Kariyye-i murbiyla ve körküyoru		Kariyye bulduklu ve yağmur ve boğa	
Süvari	Piyade	Ulus Süvari	
1		1	
Kariyye-i yağlıca ve zara		Kariyye-i gerine ve kuvayi emirid	
göçeniz ve Musa		ve bilacık ve görüce	
Süvari	Piyade	Süvari	Piyade
1	1	1	1
Cem'a ^c yekün Süvari Piyade			
5	3		

S.140 / B.276**Nahiye-i İktâ^c**

Kâriye-i yenice	gümdeş	Kariye-i	Zine mea ^c ya ^c tifân
Süvari	Piyade	Süvari	Piyade
1	1	1	1

Kariye-i ayamı mea ^c seracık		Kariyye-i kazal kışlacık ve kaneski ve	
Süvari	Piyade	sofular mea ^c iktâş Si	
1	1	Süvari	Piyade
		11	

Kariye-i Karakise mea ^c seyfe ve soka Kariye-i merkeb kışlacık mea ^c ve gürünler			
Süvari	Piyade	ve çukur ve viran	
1	1	Süvari	Piyade 1

Cem'a^c yekün

Süvari	Piyade
9	8

Nâhiye-i hakla

Harman oğlu vilab ve değirmenderesi		Kurnaz mea ^c sakıca ve bayırlı mea ^c kolay	
ve hakla ve Dereköy kariyyeleri		kariyyeleri	
Süvari		Süvari	Piyade
1		1	1

Ulvi ve feyza ve imir vefirazeneleri	Kulu ve kızgânı
Süvari	Piyade
1	1

Kariyye-i merdehur ve Hacı Bayram	Kariyye-i Eraslan varucak ve yüzüdüğü
Ve Senezri ve Çorlu	ve Güreliz
Süvâri	Süvâri
1	1

Kariye-i Deveci ve Oyuk ve Gâni ve Uzunoba
Piyade
1

Cem'a ^c yekün	süvari	piyade
	5	4

Nahiye-i ezine bazarı

Kariye-i virmiş mea ^c saz ve kal'a ^c	Kariye-i muramı mea ^c abacı ve güçlük
Süvari	Piyade
1	1

Kariye-i Karaali mea ^c ifta ve halifeler ve zuğla
Süvari
1

Kariye-i Fursak sarayı mea^c avşar

Süvari	Piyade
1	1

Kariye-i kirab vebuğa ve Karataş mea^c Bayat

Süvari
1

Kariye-i Karaibrahim mea^c Şeyh Sa^cdi ve A^csi Abdal

Süvari	Piyade
1	1

Kariye-i ezine banzarı idecek ve Keçeliden ve Kırıkçı sağırdan

Ağan	reaya
tere 15	tere 15

Kariye-i Uygur ve Bağcı Abdal mea^c kürtler

Süvari 1

Kariye-i Söküh mea^c ilyas ve mahmaları

Piyade

1

Kariye-i barı mea^c ferika-i kebir

Piyade

1

Kariye-i oh sarayı mea^c depebaşı

Piyade

1

Cem'a^c yekün Süvari Piyade

1

8

Yurgan Kariyeleri

Hassa-i kayrak

Hassa-i evkalur

Hassa-i Yaka

Süvari

Piyade

Süvari

1

1

1

Hassa-i Çavuş

Cem'a^c yekün

Piyade

Süvari

Piyade

1

1

1

Telli ve sırmakı mezine vetebeş vecebe memnu^c olduğu naşı fermânı âli suretidir.

Destûrun mukerremun müşirun mufakkanın nizamül a^clem müdeyyiru umuru'l
 umhur bi'l fikrissakıb mütemmin namu'l en'a^cm birrai'l sâib mümhid ve bünyân eddevlete
 ve'l ikbâl müşidi ve erkâmüssa^cdet ve'l iclâl elmahkufun bisünufu avatîf mülkü'l a^clâ
 Anadolu'nun solkolu yemin ve yesârıyla nihâyetine varınca tarik'i vüzerâyı a^czâm
 Edâmallahu A^cli iclâlehum ve a^czimü'l ümera ve efâhim elkübrail feham olvakiddir ve'l
 ihtirâm ve eshâbü'l iz ve'l ihtişâm elmuhtesun bimezidi i^cnâyetü'l mülkü'l a^clâ, mirimirân'ı
 kirântam'ı ikbâlehum vakfı kuzzatü'l müslimin o taşra elmuvahhidin ma^cdenü'l fenî ve'l
 yâkin rafî'i i^clâm eşşyerine eddin'i vâris. ulûmül enbiyâi^c ve'l mürselin elmutas bimezid
 inâyetü'l mülkü'l ma^cin mevlana Erzurum kadısı zidet fenâile ve nefahirül levzzat
 ve'lhükkâm ma^cdenü'l fezâil ve'l kelâm. Kuzzat ve tevvâb zeydi Fazlihîm ve mefâhirân
 nâib ve'l akrân mütesselhimin ve voyoodağân velcilidanlı gibi ferimine ve buna memasil'i
 tevâb'ı ketebesiyile sarf ve sefâhini itibar eylemiş oldukları ve zahîr valimine-i sâye-i
 himâyeye-i itlâk ve eşrâkdan tahsilleri şer'a^cn ve mülken lâzım geldiği yedihi ve biher
 olduğundan tebâven bu emri minhamın külliyyen men^c ve def'i^c hususuna irâde-i^c seniyyem
 bölükânem bu misillilü ise haya ted eylememeleri hususu bundan akdem iktizâ idenlere
 buyruhdular isdarıyla mebnih ve te^ckid kılınmış olmak dannâşi siz ki vüzerâyı müşârün
 hakkında küçük ve büyük ve i^clâ ve ednâ ve'l casî nesvandan ya^cda vesih ferd'i desmeden
 masnu^c ve ma^cmül tatarı ve telli şartlı nebşii veceb dahi kenâlik zir'i hükümetinizde
 esnafına mukice men ve tehdid iderek hilafına cesaret iden olur ise derhal ve te^cdibleri ve'l

âkrân Osman Zeydi kahre ile tisyâr olunmuşdur imdi bu emrimiz maksud ve mirâm'ı mücerred i'bad'ı ileyhın hilâf'ı şer'i° ve beynude israfdan siyanetleri istikmâl minvârından ma°dâ zikürden küçük ve büyük her ferd masnu° intarı ve telli şartıyla tebeş vecdbe vektadanlı fermine ve sâi°r bunlara memâsil derhal men° ve tehdid ile kanâin işbu yesaa° padişahinemın hilâfı hal ve hareketi vukua° gelmemesi isbatın istihsaline daima padişahinemle ifâ levâzım mümtekâzı ve darabına mezid sai° ve gayret ve bir vakitde i°maz ve tesâmiḥ misillilü vazi° ve halet'i vuku°unda müteveffayı ve mübaa°det eylemeniz babında fermânı alışânım sârı olmuşdur bu yurdum ki vüsul buldukda bu babda vechi meşruh üzere şakiyâkta-i süder olan fermânı vâcibu'l etbâi velazimal imtisalimin mazmum ita°ati makrunuyla a°mel ve hareket hilâfından tevkii ve mübaa°det eyleyesiz şöyle bilersiz âlâmeti şerife itimad kılasız tahriren fi evâhiri şehri recebü'l receb sene-i selâs ve erba°in ve mieteyn ve elf.

S.141 / B.278

Ta°yinât'ı mirimirân ma°iyinat'ı saire lazimesi için Anadolu'da vaki° ma°lumü'l esâmi elviye ve kazalardan mertebi ağnâmın ta°biyen tahsili fukaraya sauteb olduğundan beher raisi beşer guruş yedle kıt'a° olunarak lazım kılan bedelleri öteden berü hassam'ı kasabbaşı bulunanlar günbegün teksiri takribiyle gerek asâkiri mensurenin lehim ta°ynâtı ve gersair ta°yinât'ı külliyyet ve cesâmet'i kesb ile Bekir iclâle fimâ ba°d emir idaresi mukataat'ı hazinesi tarafına havale ile kasab başı tarafına mahiyye suretiyle hazine-i mezkûreden nakiden akçe virilerek ocaklık vebedelât sairesi bedelât'ı merkumenin hazine-i merkumeye teslimin de layid olmakdan nâşi işbu iyüzkırküş senesine mahsuben merteb olan ağnâmın beher re'sinden beşerbuçuk guruşdan icâb iden bedellerinin dersaa'de timde elviye-i mezkûre mutasarrıflarının kapukethüdaları ma°rifetleriyle tahmil ve hazine-i mezkûreye teslim olunmak üzere tanzim olunarak işbu sene-i mübareke muharreminde başka başka evâmiri şerifem virilmiş ekserisi tahsil ve teslim olunmuş ise de Amasya Sancağından merteb'i beyân rai°s'i ağnâmın beşer guruşdan bedelleri beşbin guruş ve yirmişer pareden hidmet zahir ve ayân olduğuna binâen tahsili isti°calini havî emrişerifim isdâr hususuna irade-i a°liyyem tea°llik itmekle imdi siz ki mütesellim.

Bundan sonra te°hiri tecviz olunmayarak yerlü yerinden ve icâb ve iktiza idenlerden tamamen ve seria°n tahsili ve der saa°detime tavsil ve mukataa°t'ı hazinesine teslimi hususuna bil'ittifak sâi° vegayret eylemeniz Fermânım olmağın isti°câli havî işbu emricelilil kadrım olduğu vechi üzere livâ-i mezburdan sene-i merkumeye mahsuben merteb'i olan mezkûru'l mikdar rai°ş'i ağnâmın mea° hidmet'i mübâşiriyeye olunmayarak yerküyerinden ve icab ve iktiza idenlerden tamamen ve seria°n tahsil ve der saa°detime tavsil ve hazine-i merkumeye teslimi hususuna olmakdan nehâşi ve mücarebet eylemeziz babında fermânı

a^lişânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyaktan süder olan işbu emri münifî celilişşân vacibu'l etba^c velâzimu'l imtisâlimin mazmun'u menfî üzere a^cmel olasız şöyle bilesiz a^lâmeti şerife i^ctimâd kılasız tahriren fi'l yevmi'l işrin şehri cemaziye'l âhir sene-i selâs ve erbaiⁿ ve mie'teyn ve elf.

S.141/B. 279

Kırkbir ve kırkiki senelerine mahsuben muhasebe miri fermânı suretidir.

Mefâhirül kuzzat ve'l hükkâm ma^cdenü'l fenâil ve'l kelâm ve kadıları Zeydi Fazlihîm ve kıdvetü'l emâcid ve'l a^cyân Amasya Sancağı mütesellimi Zeydi macide ve mefâhirü'l emâsil ve'l akrân zâbitân ve iş erleri ve darbhane-i â^cmirer tarafından mübâşir ta^cyin olunan darbhane-i â^cminem nazırı çakdarından Muhammed Zeydi Kadrihim hazine-i lâzimesi içün Ergâni Ma^cden Esmâyunum hâsilâtından beher der saa^cdetime irsâli ma^ctad olub ikiyüzkırkbir senesi hasılâtından nizâm-ı macibince beyân cem'aⁿ üçyüzbin vakiye-i nehâsin fakat yetmişbeşbin üçyüz yirmisekiz vakiyyesi az tekmid iskelesine nakil olunmuş olub nehâsin dahi kırkbir senesn hasılatıyla meaⁿ der saa^cdetime celbi hususuna irâdei seviyeye padişahinem tea^llik itmiş olmakdan nâşi sâlifizikr iki senelik ve şitrân sabıkları misillilü Sivas ve Amasya ve lehuvat ve Canın Sancaklarında vaki^c kazalar ile cânibin ve mezâfâtı olân kavak ve tesbil birle iki senelik nehâmis'i mezkûreden ricâli devleti a^cliy yemden halâ darbhâne-i â^cmirer nâzırı ittihâzül emâcid ve'l ekârim Esseyyid Ali Rıza dam'ı Mecide bi takrir'i inhâ itmekden nâşi mucibince esâmiri şerifem isdârı mucibince Sivas ve Tokad ve cânibin ve Trabzon taraflarına diğrer evâmiri şerifem isdâr ve tisyar olunmağla imdi sen ki mütesellim mumâ ileyhsin sâli fi zikri kırk ve hayvanat saireden ve sâbıklarına tatbiken lazım kılan tertib'i Amasya Sancağı kazalarından ma^crifetin ve ma^crifeti şerh ve mübâşiri merkur mağrifeti ve haml'i inkâsıyla fermânım olmağın hassa-i işbu emri a^lişânım isdâr'ı ve mübâşiri merkur ile irsâl olunmuşdur imdi vüsulundan bilâde rabt ve beyân olunduğu üzere kırkbir ve kırkiki mentuk'u emri esmâyunumdan ma^clum oldukda mezbure şahinem sabıkları üzere ücreti mu^ctazaları Tokad kalhânesi müdebbir'i ve'l hamis nazırı ve muktena olan iki tertib'i a^cryenin Amasya Sancağı kazalarından şeriaⁿ ve a^cçten ihrac ve biran'ı akdem ve bir saat'i eylesesin ve sen ki mübâşiri merkurun sendahi muktenâyı me'muriyenin üzere mahalline varub zikr olunan iki tertib areyemi mütesellim mumâ ileyh ma^crifeti mübaşinle bu kadar vakiyye-i nehâsin tamâmen ve kâmilten tahmil ve iskeleri^c mezkûre nakl ve tenziline ziyâde ihtimam ve gayret ve hilâfî hareket ile mes'ul muatib olmakdan gaye-i ilyası hazer ve mücânebete eylesiz ve siz ki kanzat ve tevvâb ve iş erlerine siz dahi mucibi emri şerifimle a^cmel ve hareket eylemeniz babında fermânı a^lişânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vardıkda bu babda vechi meşruh üzere şarkiyak taî sûdur olan işbu emri şerifi celilişşân vâcibu'l etbaş velâzimu'l

imtisâülîmin mazmun'u mebnî üzere a^cmel olasız şöyle bilesiz a^clâmeti şerife i^ctimad kılasız muhamen fi'l yevmi'l sabî^c min şehri şâban ve erbai^cn ve mieteyn ve elf.

S.142 / B:280

Ergâni ve Tokad madenlerinin hasılâtıyla ilgili buyruldu.

Ergâni ma^cden esmayununun ikiyüzkırbir senesi hasılâtından olub Tokad kalhanesinden ve nisfiye ve hazır ve minha iki tertib ile merteb olan üçyüzbin vakiye-i nehâsin fakat nehâsin dahi kırkbir senesi hasılâtı bakayasıyla mea^cn der saa^cdete celbi dair seniyye-i tea^cllik itmekden nâşi sâlifizzilar iki senelik olmak üzere gayraz irsalât cem'a^cn yirmidörtbin altyüz yetmişiki vakiye-i nehâsin beher kantarının Amasya Sancağı kanalarından dahi iki zineb olmak üzere ihracı lâzım kılan sekizyüz yetmişbeş a^cryenin livâ'i mezbur kazalarına tevzi^c olunan defteridir ki berüce âti beyân olunan muharren fi'l yevmi'l hâmis ve'l i^cşrin min şehri Ramazanü'l mübareke lisene-i selas ve erbâ^cin ve müeteyn ve elf.

Amasya hassı a ^c rme tere 238	Gidegara hassı araba tere 228	Havza hassı araba tere 131
Zâdik hassı Araba tere 81	Zelnun'u abâd hassı araba tere 93	Gelinkirâsı hassı araba tere 52
Viray hassı Araba 52		
Cem'a ^c yekün a ^c ryat tere 875 yalnız sekizyüz yetmişbeş arabada		

S.142 / B.281

Ergâni ma^cden esmâyunun ikiyüzkırbir senesi hasılâtı olan üçyüzbin vakiyye'i nehasdan gayraz irsâlaat bakî kalân iki yük yirmidörtbin nehâsin Samsun İskelesine nakline me'mur darbhane-i a^cmire nazırı çukadarlarından Muhammed Ağa'nın iki senelik hidmet'i mübâşiriyesi bir gurus ve teâmiyesi ikiyüz gurusuna cem'a^cn bin ikiyüz gurusun Amasya Sancağı kazalarına tevzi^c olunan desturudut ki berüce âti beyân olunur harren fi'l yevmi'l hâmis ve'l işrin min şehri ramazanül mübârek lisene-i sekis ve erbâ^cin ve mieteyn ve elf.

Amasya hassı Tere 325	Gidegara hassı Tere 312	Havza hassı Tere 173

Gelinkiras hassı
Tere 72

Zilnun'u abâd hassı
Tere 109

Viray hassı
Tere 72

Cem'a^c yekûn tere 1200 yalnız binikiyüz guruşdur.

S.142 / B. 282

Hamal oğlunun bağı hüccetidir.

Medine-i Amasya'ya tabi^c çokçeniz kariyyeye sematından ikiz bundan akdem fevt olan Hilâf-ı İsmail Muhammed nâmı mütevettanın varisi zevce-i metrüke-i Zeyneb ve a^cbede ile ümmizadeleri Ömer ve Mehmed ile ganib anhtı ileyh İsmail muhzura olduğu ba^cde'l tahkik eşşer'i^c yine mezbure mahlâtından mahlesi sekâtın alacak hakkım olub meblağı mezburu merkumdan taleb eylediğimde müteveffayı mezburun hükmü olub ermürlü kulak nâmı mahalde kain bir taraftan müteveffâyı mezbur hali hayatında vefatından iki mah'ı mukaddem tarafından icâb ve kabûlü ve vüsulü hâvi şürutu müfside ve kayur'u mübtelâdan ari ta^cziz ve gabından bent dahi mefâhir ve kabûl idüb vecihâna bağı mahdud u mezkûr benim mülkü müştirâm olmuşuyken müteveffayı mezburun vereseşi işbu mezbur'u u^cmur olduğunu bağı mezkûrunu bey'i^c idüb ve neminini dinine mahsub eylediğini bi'l külliye enkâz idecek sade-i^c mezburdan sacsına beyne taleb liechişşehâde meclis'i şer'a^c haziran olub isra'l istişhâr fi'l hafife müteveffayı mezbur İsmail'in müddei^c mezbur Halile bin ikiyüz guruş cihet'i farzı dini olub müteveffayı mezbur hâl'i hayatında vefatından iki mahı mukaddem ermürlü kulakda vaki^c bağı mezkûrunu müşrii merkum iştirası ve hakkı sarfı olub müteveffâyı mezburun kat'an a^clâka ve medhâli kalmamışdır biz bu hususa berüce üzere şâhine ve şehadet dahi zabt ve tasarrufuna ba^cde'l hükküm verese-i mezbur Ömer merkum Halil'e büyüce maa^crifeden men^c olunmağın bittaleb keteb emir harrem fi'l gevmi'l hâvi ve'l i^cşrin min şehri ramazanü'l mübârek lisenre-i sebu ve erbâi^cn ve mieteyn ve elf.

Elhac Mehmed Emin Efendi

Gökmedrese İmâmı Mehmed Efendi

İtmeği Hacızâde Ahmed Efendi

Veliliddin ağla Kayur Oğlu İbrahim

Desterevizâde Abdullah Ağa

Hacı Muhammed Efendi

Kahveci Mehmed Ağa

Kambur Oğlu Ali Ağa

Öv virdi miri Oğlu Hafız ve gayrihim

S.143 / B. 283

Tophâne-i a^cmire nazırı İshâk Sadık Efendi'nin münfâsı berüseye tahviine dâir fermân âli suretidir.

İktiza-i kuzzatü'l müslimin evveli vilatü'l muvehhidin ma^cdenü'l fesâyil ve'l bekâyin rafi^ci i^clâm şerifa^ct'i veddin varis'i u^clûmü'l enbiyâi ve'l mürselin elmuhtas hadid'i gasâbet el mülkü'l ma^cin mevlânâ berüse kadısı şidet'i fenâlike ve kıdvetü'l tevvâb elmüteserrii^cn Amasya berüseye tahvil münkâsı hususuna müsaa^cde müracaa^cda müllükânem buyruldu varizân kılınub olbâbda emri esmâyun ifâde ve tefhim birle berüseye iğrâmı hususuna mübâderet eylemek fermanım olmağın imdi keyfiyeti ma^clumun oldukda bir minvâl muharrer a^cmel vüsulunu derbâr şevket tekrar müde a^clâme mübâderet eylemeğın babında fermânı a^clişânım sadr olmuşdur buyurdum ki hükmü şerifimle vüsul buldukda vechi meşruh üzere şârkıyâkta südur olân fermânı vacibü'l etba^c velazımü'l imtisâlimin mazmun mağtekrunuyla a^cmel olâsız tevgir bir ser'i^c âlâmeti şerife i^ctimâd kılâsız tahriren fi evâhiri şehri ramazanü'l mübarek sene-i selas ve erbai^cn ve mieteyn ve elf.

S.143 / B. 284

Çokca mahlesinden Vahide Hatunun Hüceti suretidir

Medine-i Amasya mahlâtından Mehmed Paşa mahallesi sâkinlerinden Mehmed Bin İbrahim meclisi şer'i^cde çokca mahallesi sâkinlerinden iken bundan aledem fevt olan Muhammed Bin Mustafa ciseneye Abdullah fi nâmı müteveffânın validesi ve hassa-i vârisi olub ve terekesine vazia'l yed olân ma^crife eldât Vahide Hatun İbni Ömer tarafından ve adeleti elbeyânda muhasaya ve cevâba vekil şer'i^c Gümüşzâde mahlesi sâkinlerinden karındaş olub babları ismi Hacı Hüseyin veced'i i^clâları ismi melâ İbrahim olub olvechile bin müteveffâyı mezbur Mehmed'in ümmizadesi ve fi cihet'il eltesbih hassa-i vârisi olmamla müteveffâyı mezburun med'i^c mezbur Mehmed berüce muharren ümmizadesi olduğunu külliya en kâz idecek müteveffâyı mezburun Mehmed'in babası Mustafa'nın babası Hüseyin olub ve müd'i^c mezbur Mehmed'in müteveffâyı mezbur Mehmed'in dedesi mezbur Abdulbâki'nin kızı Emine'nin oğlunun oğlu olan müdde-i mezbur celiliye sülûk Mehmed'den berüce muharren ined a^cni mübeyyin tenbih'i taleb olundukda ba^cde'l istimhâl ve'l imhâl'i etbân benıyyeden izhlâr a^ccz idüb tabiyle müdde-i mezbur Mehmed müteveffâyı mezbur Mehmed'in nikrinin cümlesinin ehaz ve icrazı müvekkileri mezbur müvekkileri mezbure Vahide hatunun ba^cde'l tenbih eşşer'i müdde mezbur canibine mesarinadan men^c birle ma vaki^c bittakb keteb olundu. Harren fi'l yevmi'l hâmis ve'l işrin fi şehri Ramazanü'l mübarek lisene-i selas ve erbain ve mieteyn ve elf.

Taşbaşı Hasan
Nafile Ömer Ağa

Mehmet Efendi
Görçek Abdulkadir Ağa

Bu Abadı Süleyman Ehazi
 Rahntevânzâde Elhac Ali Beg Efendi
 Zinelizâde Ali Beg
 Salkusal oğlu Elhac Mustafa Ağa
 Hamamcı Mehmed Ağâ
 Külhancı Oğlu Ömer Ağa
 Müezzin Mustafa Efendi
 Haşimi Mehmed Ağa
 Mehmed Çelebi Oğlu

Musa Hocaade
 Esseyyid Hüseyin Efendi

S.143 / B. 285

İşbu ikiyüz kırküş senesi mâh'ı Şa°bân'ı şerifin onyedinci günü Medine-i Amasya'ya bi emri âli ve bi defteri mashah vazî° olunan ihtisâb rûsumunun hâl'i Sivas valisi devletlû Esseyyid Muhammed Paşa Hazretleri tarafından bi inâna bi buyruldu ihtisâb rûsumâtını tahsile me'mur Mehmed Hanifi Ağa ma°rifetiyle beyan olunur harren fi garre-i şehri şevvâlül' mükerrrem lisene-i selâs ve erba°in ve mieteyn ve elf.

Dekâkin vesâirin rûsum'u barsasında hasılât tere 2029
 Amasya'nın rûsum'u hintarından hasılatı Tere 150
 Elvân'ı temâf – rûsum'u ihtisâbiyesi Tere 204
 Beyaz nemkâ rûsum rûsum ihtisabiyesi Tere 184
 Amasya'ya zühur iden eşgalardan ehaz evinan hasılât Tere 2000
 Cem'a° yekün tere 4567
 0567
 4000

Me'mur mahsülû Hanifi Ağa'nın tea°miyye mesârifî
 Mezunihada yalnız dörtbin gurusdur sahe Bâki

S. 143 / B. 286

Ergâni ma°den esmâyunun ikiyüz ikiyüzkırkbir ve kırkiki seneleri hasılâtından gayran'ı irsâlâtından gayraız'ı irsâlât bakî kılân beşyûk yirmidörtbin altıyüz yetmişiki vakiye-i nehasdan bu def'a° Ezine banarı nahiyesi arabalarıyla arabacıbaşı Hüseyin Efendi ma°rifetiyle Amasya'ya vasil olân berüce bilâ yirmi üçbin onbeş batân'ı nehasdır ve dörtbin dörtyüz otuzsekiz kıt'a°dır. 242 Fî.

S.144 / B.287

Hala Sivas Valisi Devletlû Muhammed Paşa Hazretlerinin ma'yyeti müşirâneleriyle şark canibine irsâl olmak üzere Amasya Sancağı kazalarından bi Emri Âli mertep olân asâkirden olarak nefsi Amasya mahlâtıyla nahiye-i ba'd tahrir ve tabih kılınan piyade ve süvari asâkiri defteridir ki berüce âti beyân olunur herren fi'l yevmi'l sâlis min şehri şavvâlül mükerrerem liseve-i selas ve erba'in ve mieteyn ve elf.

Nefsi Amasya mahlatından rabt olunarak fi tahrir olunan süvari esâmileridir ki beyân olunur.

Kurşunlu mahellesinden saatçı oğlu

Mehmed süvâri kefil mahelle

1.

Bayezid Paşa mahlesinden mahsub

Abdülkerim oğlu Hüseyin

Muhammed Paşa mahallesine mahsub

Muhammed Bey oğlu Veli kefil

Süvari 1

İslim mahallesine mahsub

Yumak oğlu Veli kefil

Süvari 1

Camii Enderun mahallesine mahsub

Kal'a köylü Hasan oğlu Mehmed

Süvari 1

Küçükceniz mahallesine mahsub

Ta'lined Elhac Emin Kefil

Süvari 1

Dere mahallesine mahsub Delî Hüseyin

Oğlu Ali Kefil

Süvari 1

Gümüşzade mahallesine mahsub

Kaşıkoğlu Halil Süvari 1

Bozahane mahallesine mahsub Hüseyin oğlu

Mehmed Ali Süvari 1

Acem Ali mahallesine mahsub

Delgi oğlu Ali Ahali mahle-i kefil

Süvari 1

Bazar Sefili mahallesine mahsub

Gümürbaşı oğlu Mustafa

Süvari 1

Sofizade mahallesine mahsub Abdullah oğlu Ahmed

Süvari 1

Soflar mahallesinden Çemen oğlu Ali Süvari

Derehane mahallesine mahsubdur ahali mahle-i kefildir.

Şeyh Arif ve Gökmedrese mahallesine mahsub

Şerftili İbiş oğlu Ömer

Süvari 1

Kızgancı mahallesine mahsub Karasakız

Hacı Mustafa oğlu Abdülkadir

Beyza Amasya mahellâtından kefil rabt olunarak tahrir olunan pare asâkirin esâmileridir ki berüce âti beyân olunur

Üçler ve Receb mahallesine mahsub

Uzun Ali oğlu Yüzbaşı piyade

1

Çeribaşı mahallesine mahsub

Bekiroğlu Abdullah kefil

Piyade 1

Gökmedrese mahallesine mahsub

Nehâşi oğlu Hacı Ahmed

Çokca mahallesine mahsub

Cebeci oğlu Ahmed Piyade

1

Engiz'i kefile rabt olunarak Ezine bazarı nahiyesinden tahrir olunan sűvârî esâmîyeleridir ki beyân olunur.

S.145 / B.287

Eskine ekfile rabt olunarak Ezine Bazarı Nahiyesinden tahrir olan piyade neferâtı esâmîyeleridir.

Ruhsaray Vűpebaşı kariyyesinden mahsub
Şeyh Arif mahlesinden Hűseyin Ağa Mustafa
Ahali-i Kariye-i mahfil

Kızılca Kariyyesine mahsub hangi
Kariyyesinden kethűdaoğlu Hasan
Piyade ahali kariye-i kefil

1

Virmiş Kariyyesine mahsub Abdal'dan
Kadir oğlu Yusufun oğlu Ŗmer
Piyade ahalii Kefil

1

Cem'a yekűn piyade neferât 8

S. 146 / B. 288

İnkâzı kefile rabt olunarak iktâ^c nâhiyesine tahrir olunan piyâdenin esâmîyeleridir.

Merkeb'i Kışlacık Kariyyesine mahsub Dunka
Oğlu İbrahim piyade ahali kefile

1

Baş el'ele ve Tura şeyh mahsub
Sarı Ŗmer Oğlu Ŗmer piyade

1

Ahali Kara Kefil
Karakise Seyfe Kariyyesine mahsub
Ŗçler mahlesinden Kűse Osman Oğlu Mehmed
Piyade Ahali Karakefil

1

İdemi ve Saracık kariyyelerine mahsub

Insekeden dişli Mustafa Oğlu Halil

Piyade Kara Kefil

1

Zine ve beflıkân kariyyesine mahsub

İlgaziden Gelz Oğlu Muhammed

Piyade Ahalii Kara Kefil

1

Gazel'i kışlacık kariyyesine mahsub Ali Oğlu Hasan piyade ahalii kara kefil

Cem'a^c yekûn piyâde neferât tere 8

İlkiz kefile-i rabt olunarak hakla nâhiye-i sene-i tahrir olunân süvâri esâmileridir ki beyân'ı şed.

Bayırlı ve Saluce vukuyarı kariyesine mahsub Çavuş Abdurrahman Ağa Süvari 1

Ahâlîi firakefil

Harmân'ı ahali hafle ve dere kariyyelerine mahsub Muhammed Paşa Mahallesinden Fariğ Oğlu İbrahim

Süvari ahalii kirai kefil

1

Ulvi ve kaza-i kariyelerine mahsub

Karasakızda mülk oğlu Seyyid Muhammed

Süvari ahâli firakefil

1

Merdhur ve Hacı Bayram Kariyyelerine mahsub Yakutiye mahallesinden Sarı Hüseyin Oğlu İbrahim

Süveri Ahalii karakefil

1

Eraslan ve yüz iki kâriyelerine mahsub Ahi Saa^cdeddin mahlesinden Kaşımoğlu İbrahim

Süvari bili kara kefil

1

Cem'a^c yekûn süvari neferaat

5

Yine nahiye-i mezbure tahrir olunan piyadenin samileridir ki kibân'ı şed.

U^cvi vakife kariyyelerine mahsub

Âb kariyyesinden Ömer Oğlu Mustafa

Piyade ahalii Karakefil

1

Gani ve deveci ve Oyuk kariyyelerine mahsub

Gökçeniz mahlesinden sanlı Ali'nin Oğlu Süleyman

Piyade

Ahalii Firat kefil

Piyade neferât

1

52

Kurnaz ve mesâlûhe ve payırlı kariyyelerine Mahsup Dereköyle Takiyyesinin Oğlu

A°bdi

Piyade ahalii kara kefil

1

Cem'a° yekün piyade neferât 3

Süveri neferât

Piyade neferât

23

52

S.147 / B.289

Nahiye-i hakla

Eraslan hassa

Göreliz hassa

Arucak hassa

Tere 167

Tere 21

Tere 53

Kulu hassa

Firuz hasa

Saluce

Tere 77

Tere 29

Tere 74

Kurnaz hassa

Bayırlı hassa

Dere hassa

Tere 37

Tere 57

Tere 45

Hakla hassa

Değirmendere hassa

Lab hassa

Tere 57

Tere 24

Tere 25

Harman Ağlı hassa

Uzunoba hassa

Çorlu hassa

Tere 61

Tere 28

Tere 52

Kayza hassa

Gazi hassa

Deveci hassa

Tere 57

Tere 8

Tere 33

Oyalı hassa

İmir hassa

Kazganlı hassa

Tere 53

Tere 25

Tere 33

Merdehur hassa

Hacıbayram hassa

Tere 49

Tere 20

Kalan hassa

Ulur hassa

Senezi hassa

Tere 41

Tere 25

Tere 5

Cem'a yekün tere 1263 yalnız bin ikiyüz altmış üç guruşdur.

Nahiye-i İfza'

Zine hassı

Kışlacık hassı

Karakeb hassı

Tere 347

Tere 180

Tere 115

Seyfe' hassa

Soku hassı

Derebaşileği hassı

Tere 12

Tere 81

Tere 61

Tura hassı

Seracık hassı

Sarılar hassı

Tere 59

Tere 102

Tere 32

Ebemi hassı

Yenice hassı

Yakılğan hassı

Tere 261

Tere 326

Tere 32

Kazeski hassı

Soflar mea' iktaş hassı

Tere 41

Tere 41

Kozalak hassı

Akınviran hassı

Tere 20

Tere mea' çukuruvirân

Tere 48

Bu baka hassı

Börek hassı

Tere 77

Tere 163

Merkeb'i kaşacık hassı Taşbaşı hassı

Tere 123

Tere 4

Cem'a yekûn tere 2265

Yalnız ikibin ikikyüz altmışbeş guruşdur.

Nâhiye-i Ezine Bazarı

Ezine hasası	Geşlemek hasası	Uygur hasası
Tere 143	Tere 25	Tere 155

Tatar hasası	Kızılca sağır hasası
Tere 73	Tere 12

Balâlık hasası	Murâmı hasası
Tere 57	Tere 73

Kal'a hasası	Saz hasası
Tere 143	Tere 41

Virmiş hasası	Oh Sarayı mea' depebaşı hasası
Tere 122	Tere 29

Kızılca kebîr hasası	Darı hasası	Suncer hasası
Tere 102	Tere 16	Tere 29

Kürtler hasası	Mühadlar hasası	Yagcı Abdal hasası
Tere 61	Tere 8	Tere 106

Sarıgazi hasası	Asi Abdal hasası
Tere 37	Tere 118

Şeyh ma'dî hasası	Karataş hasası
Tere 69	Tere 78

Kayı hasası	Güçlü hasası	Karaali hasası
Tere 20	Tere 4	Tere 16

Halifeler hassa Tere 25	Bayat hassa Tere 29	İmâk hassa Tere 82
İlyas hassa Tere 12	Zağla hassa Tere 41	İfta hassa Tere 106
Kirâb hassa Tere 90	Boğa hassa Tere 61	Karsak hassa Tere 45
Avşar hassa Tere 102	Sarayözü mea' Danişmend hassa Tere 151	
Kara İbrahim hassa Tere 40	Kızıoğlu kasbı hassa Tere 8	

Cema' yekûn Terw 2540 yalnız ikibin beşyüz kırk guruşdur.

Tere 16100

Yalnız onaltı binyüz guruşdur.

S.147 / B.290

Şerîa'ti şîa'r Amasya Kadısı Faziletlü Efendi Zeydi Fazıla ve kıdvetü'l emâcid mütesellimimiz İzzetlü Elhac Mustafa Efendi Zeydi Mecide inhâ olunur ki Medine-i Sivas mahellâtından azi'lkâr mahallesi sakinlerinden ve zümre-i işrâdan sağirci oğlu Ali nâmı kimesne kendü halinde olmayub a'bâl ve evlâdlarını ahâlîi mahalleye tesbit iderek cümleye gendüden ve evlâdları dahi mahalle-i merkumeden tarh ve teb'îd kılınmış olmağla imdi merkum Ali'yi ol tarafda mütefiyen mekus ve tevkif eyleyüb diğér buyruldumuz vardıkça hatve-i Vahide bir mahalle-i saluvirilmemesi babında dîvânı eyâleti Sivas'dan İşbu buyruldu te'hir ve isdâr ile irsâl ve tisyâr olunmuşdur İnşallah Tea'la vüsulundan ber mucib'î buyruldu a'mel ve hareket ve hilâfından mübaa'det eyleyesiz deyü 249 Fi 11.

S.148 / B.291

Altun ma'desi için mektub'u asfi suretidir.

ŞerîatiAmasya naibi Zeydi A'lime ve kıdvetü'l emâcid ve'l akrân Amasya mütesellimi Zeydi Mecide ve mefâhûrül te'id ve'l akrân ayân ve zâbitân ve vücuhun memleket vesâîr iş erleri zeydî kadrihim ba'de'l İslâm inhâ olunur ki kaffe-i muâmelâtın

esâsı ve mülkü milletin münasebesi ola meskûkât'ı hasene-i şâhirenin gelib ve kemiyâr olarak teflidden kurtarılması derece-i vücutda olduğundan bazı hâşkârlar bundan akdem kati bu keyfiyet'i îbadullah'ın îzrârını ve muamelât namîsân turganlığını mucib olmak hesabıyla mücerred îbadullahı zarardan vikâyet ve muamelât'ı mânî darbhane-i amirede Hayriyye ismiyle musemmi kırk guruşluk ve yirmi guruşluk ve on guruşluk üç sene-i cedide ve mezineye mübâşiret olunmazişbu seke-i hasene-i şahinenin sebîle-i hasene-i cedidey-i alub ve bizler her vechile dikkat ve ihtimam nâm eylemesi ve Macızallahu Teala onikilik altununa her kimin yedinde ve nisfi altı ve rabîyyesi üç guruşdan ziyadeye ehaz ve îtâ olunmayarak zîyadeye alub virenler olur ise bî'l tahkik o makuleteler haklarında te'dibat'ı şedide o bundan başka nevacı memnu olân atik altun ve beyaz akçeye bazı muhtekir makulesi hilafı harekete cesâret idenlerin ve bi husus zabıt bulunubda i'maz eyleyanların haklarından gelineceğini lâzım gelenlerin göş'ü düşenlerine ilkyâ mezid'i ikdâm ve mübâderet eylemeniz için işbu mekteb'i te'hir ve irsâl olunmuşdur İnşallah Tea'la vüsulunda berüce muharrem harekete dikkat eyleyesin vessâlam

Kal'a nefaratının Sivas valisi ma'iyetiyle Şark canibine me'muriyetlerini havi emri âli suretidir.

Desturu mükerrer müşiri müfhem nizâmü'l a'lem müdir'i ahvarü'l cumhur bi'l fikrissâkıb mütehim mihamü'l enâm birrâyî'l zâib mümhid'i tebyân eddevlete ve'l ikbâl müşidî erkânüssa'det ve'l iclâl mahsuf a'vâtıfû'l mülkü'l a'lâ halâ Sivas valisi vezirim Seyyid Muhammed Paşa

S.149 / B.292

Sivas mahkemesi pusulası suretidir Liva-i Amasya sene 1109

İş bu bin iki yüz kırk üç senesine mahsuben r'es sene gurrei muharrem i'tibarı ve senede iki taksit ve beher taksidi vakt ve zamanında eda olunmak şartıyla vulat-ı azam hazretlerine bâ emrî âli eyalet-i Sivasdan t'yin ve tahsis kılınan imdadı hazeriyenin taksit evvelinden sîcîllî mahfuzda mukayyid hassa-i livai merkum ikiyüz dokuz guruşdur. Fi Muharrem sene 1242.

S.149 / B.293

Buyruldu suretidir.

Vulat-ı azam hazeratının medan ve mesarîatları zamanında senede iki taksit ile bâ fermanı alî eyalet-i Sivasdan tahsis ve ta'yin kılınan imdadı hazeriyenin taksit olunan vakt ve zamanı iş bu muharremü'l haramın guresine olub taksiti evvelî malı hazeriyesini bu def'a eyaleti mezburun havi olduğu kazalarına tevzi ve taksim olundukda ber mucebi pusula-i şer'iyye Amasya sancağı hissesine isabet iden ol mikdar emual-i hazeriyenin livai-

i mezbur kazalarına tarh ve taksim ve yerli yerinden cem ve tahsili me'mure teslimen tesyiri hazine olması babında sudur ve ağası arkadaşı Reşid ağa ile Amasya'ya vürud iden buyrulduğunun hâli hülasasıdır. Fi 3 Muharrem sene 242.

S.149 / B.294

Her kim olursa olsun bir mahalden aher mahalle gider oldukda kendi kesesinden yevmiye için fukaraya babında vürud iden buyruldu suretidir.

Şeriat şiar Amasya naîbi Faziletli efendi zîde İlmihu ve me'zunen bil ifta fukahatlu efendi zîde takvahu ve kıdvetül emacid vel akran livai mezkurede mütesellimimiz izzetli izzet Ağa zîde mecdehu ve sair a'yan-ı vilayet ve vücuh-u memleket ve iş erleri inha olunur ki memeliki mahruse-i saltanatı seniyyenin eyyam-ı kayzı enam hazreti cihan babında tariki nizam hüsnü intizamına mübaderet olunması iradei

S.150 / B.295

İvaz Mustafa zevcesinin Hüccet suretidir.

Medine-i Amasya mahallatından Şamıca sakinlerinden iken bundan akdem fevt olunan Katarcızade El-Hac Mehmed Efendi nam müteveffanın zevce-i metrukesi ve sulbiye sagire kızları Zeynep ve Hadicenin valideleri olub ve tesviye-i umurlarına bâ hüccet-i şer'iyye vasiye-i makuleleri olan iş bu bais'ül vesika Rabia binti Osman nam hatun meclis-i şer'de Sükkanından babası Seyyid Osman mahzarında bil asale ve bil vesaye üzerine dava ve takrir-i kelam idub zevcim müteveffayı mezbur Hacı Mehmed efendinin terekesinden ve ba'dehu fûruht iylediği eşyayı ma'lumenin ziyade semeni hisse-i irsiyeme isabet iden dört yüz kırk üç guruş ve mihri müeccelim üç yüz elli guruşu ve balancı oğlu Mehmed efendinin ahz iylediği üç yüz elli guruş ki cem'an bin yüz kırk üç guruşdan ba'de ihrac olunarak baki kalan bin seksen yedi guruş olmak üzere babam mezbur Seyyid Osman zimmetinde mütekarrir olacak hakkım olmağla meblağı mezburu ve bundan maada babam mezbur Seyyid Osman iş bu vasileri olduğum sagire-i mezburelerin ve vasi olmak hasebiyle sagiranı mezburanın babası müteveffayı mezburenin terekesinden ber mucebi defter Kassam ve ba'dehu mezbur Seyyid Osman'ın fûruht iylediği eşyayı ma'lumenin ziyade kılmışlarından hisse-i irsiyyelerine isabet iden iki bin yedi yüz yetmiş altı guruşdan ba'de ihrac olarak baki kalan iki bin altı yüz altmış üç guruş dahi el-yevm mezbur Osman zimmetinde olmağla meblağı mezburu dahi sagire-i mezbureler için mezbur Seyyid Osmandan bil asale ve bil vesayeten talebi derim didikde mezbur Seyyid Osman cevabında vasiyyi mezbure Rabia Hatun ber vechi muharrer bin seksen yedi guruş ve sagire-i mezburelere iki bin altı yüz altmış üç guruş ki cem'an vasi-i mezbure ile sagire-i mezburelere üç bin yedi yüz elli guruş deyni olduğunu ikrar itmekle

ikrarı mucibince meblağı mezburun vasiyye-i merkumeye edasıyla mezbur Seyyid Osman'a ba'det tenbih iş-şer'i mezbur Seyyid Osman meclis-i şer'de vasiyye-i mezbyre mahzarında Karaköprü nam mahalde vakî ma'lumul hudud vel muhtevîyat mülkü müşterası olan bir kıt'a bağını meblağı mezbur üç bin yedi yüz elli gurusı deyni mukabilinde vasiye-i mezbure Rabia Hatun'a bey ve teslim itdikde ol dahi ber vechi muharrer iştina ve teslim ve kabul itdikden sonra mezbur Seyyid Osman olub ben bağı mezburu önce mukaddema üç bin yedi yüz elli gurusı iştira itdim ise ve sonrada bağı mezburup olan ta'mini için bin gurusı dahi harc ve sarf idüb ol vecihle bağı mezburun üç bin yedi yüz elli gurusı vasiye-i mezbure ve sagire-i mezburelere düyunum olan meblâğı mezbur üç bin yedi yüz elli gurusı ba'det-takas vel-mahsub baki kalan bin gurusı vasiyye-i mezbureden taleb iderimdidikde vasiye-i mezbure cevabında ta'mirat-ı mezkure keşf ve muayene olunub ne mikdar mebalîğ ile ta'mir olunmuş ise ol mikdar mebalîğ dahi mezbur Seyyid Osman'a eda iderim didikde kible-i şer'den Mürsel Sa'deddin efendi bağ ve ahvaline vukufu olan bi farz-ı müslimin ile bağı mezbur ve mezkur üzerine varub ba'del keşf vel-muayene ta'miratı mezkur için yedi yüz elli gurusı mesarif ile oldu. Noksan ve ziyade tahammül yokdur deyu vukufunun ahyar ve ittifak iylediklerini mevlanayı müma ileyh mahallinde ketb ve tahrir ve muayene olunan esna-i şer'le meclis-i şer'e gelüb olâ vukua inha ve takrir olunmalarıyla ta'mirat-ı mezkureye sarf olunmuş olan meblağı mezbur yedi yüz elli gurusı kabul birle ikiyüz elli gurusı mukabelesinde bağı mezburun sebzesini ve baki beş yüz gurusunu dahi nakden vasiye-i mezbure geri akçesinden mezbur Seyyid Osman'a ref ve teslim itdikde ol dahi ber vechi muharrer ahz ve kabz idüb ol vecihle bağı mezbur mezkuru dört bin beşyüz gurusı semeni mukabelesinde vasiye-i mezbure ile sagire-i mezburelerin mülkü müşteraları olub mezbur Seyyid Osman'ın bağ ve mezkurede kat'an alakası kalmamıştır bağ mezbur ve mezkurun semeni olan meblağı mezbur dört bin beş yüz gurusun bin altı yüz seksen yedi gurusı vasiyye-i mezbure Rabia Hatun'un kendi akçesi olub baki kaln iki bin sekiz yüz on üç gurusı dahi sagire-i mezburelerin babası müteveffayı mezbureden müntakil

S.151 / B.296

Akçeleri olmağla bağı mezbur ve sekiz sehim itibarıyla sekiz sehimden ü sehim vasiye-i mezbur Rabia Hatunun mülk-ü müşterası olub ve baki kaln beş sehim dahi sagire-i mezbure Zeyneb ve Hadice'nin mülk-ü müşteraları olmağın ma vakî bit-taleb ketb olundu Hurice fil yevmül hadi min şehri zil ka'de-i şerife sene isneyn ve erbain ve mieteyn ve elf.

Şuhud'ul-hal

El-Hac Emin efendi
 Gürcüzade Ahmed ağa
 Kantarcı Hüseyin ağa
 Musa Havacezade
 Emin efendi
 Veys bin zade
 Es-Seyyid Ahmed efendi
 Katîp Emin efendi
 Kanlızade çırağı Es-Seyyid Molla Ahmed
 Ve gayrihüm.

S.152 / B.297

Medine-i Amasya mahallatından Hızır Paşa mahallesi sakinlerinden iken bundan
 akdem fevt olan Havva Hatun nam müteveffiyenin veraset-i zevci Abdurrahman ile sulbiye
 sagire kızı Ayşe veliebeveyn er karındaşı Hüseyin namın kimesnelere münhasır olduğu
 ba'det tahiyyet'üş-şer'iyye müteveffiyeye-i mezburenin verase-i kibare-i taleb ve iltimaslarıyla
 tahrir ve taksim ve beynel verase bil farizat'üş-şer'iyye tevzi taksim olunan müteveffiyeye-i
 mezburenin terekesidir. Tahrir ve beyan olunur Hurrire fil yevmüs-sabi min şehri şevval'ül-
 mükerrem sene selase ve erbein ve mieteyn ve elf.

İncülü küpe çift 1	Sim tüfenk	Yemeni entari
Guruş 28	guruş 25	guruş 30
Müste'mal		Basma seccade
Guruş 10	guruş 8	guruş 2
.....	İşli uçkur	Alaca entari
Guruş 3	guruş 9	guruş 20
Basma	Hamam esvabı	Don
guruş 4	guruş 5	guruş 3
gömlek		Yemeni
guruş 1	guruş 10	guruş 3
.....		Alaca döşek

guruş 3

guruş 5

guruş 15

Alaca yastık

Kilim

Yorgan

guruş 5

guruş 5

guruş 12

Sandık

Köhne şal

Tekvir mevcudu

guruş 5

guruş 5

guruş 70

Zevci zimmetinde mihri müecceli

Guruş 150

Cem'an yekun guruş 438

Resmiş kısmet arı guruş 010

Sahihül taksim beynel verase guruş 428

Hisse-i zevcil mezbure Abdurrahman guruş 107

Hisse-i bint'ül mezbure Ayşe guruş 214

Hisse-i İbnü'l mezbure Hüseyin guruş 107

S.152 / B.298

Amasya'da mumcu esnafı mumculukdan kifayed idüb mumculuk hizmeti muattıl kaldığından Amasya sakinlerinden mumcu Abdulaziz oğlu es-Seyyid Mehmed nam kimesne iki yüz kırk iki senesi şevval-i şerifin onbirinci gününden sene-i mezbure hitamına değin cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le Amasya'da müstakilen mumcu nasb ve ta'vin olundukda mezbur Seyyid Mehmed dahi ber vechi muharrer sene-i mezbure mahı şevval-i şerifin onbirinci gününden sene tamamına kadar mumculuku mezkurun edasına taahhüd iylediği bu mahalle kayıd olundu. Fi 11 Şevval sene 242.

Hâla Amasya mütesellimi atufetli Mustafa Efendi Hazretlerinin vekil-i harcı olan edyan-ı batıladan beriyyen v dini islami kabul ve kelime-i tevhid ve şehadet-i takrir ve ismi Muhammed-i tesmiye olunduğu iş bu mahalle kayd olundu. Fi 21 Şevval sene 243.

SONUÇ

Osmanlı Devleti'nde şehirlerin fiziki, idari, demografik, sosyo-kültürel, hukuki ve iktisadi yapısını öğrenmek için Şer'iyye Sicilleri birinci elde kaynaklardır. Çünkü bu Sicillerde şehirle ilgili olan ve resmîyete dönüştürülmesi gereken bütün belgeler bulunmaktadır. Bu belgelerde mahkemeler, bir yandan anlaşmazlıkları çözmeye çalışırken diğer yandan da noterlik işleriyle uğraşırlardı.

Ne yazık ki mahkemelerdeki yazılı işlemlerin hepsi saklanmamıştır. Saklanması gerekli olan Şer'iyye Sicilleri de bugünkü mahkeme zabıtlarına pek benzememektedir. Ayrıca eski tarihli sicillerde vakıf tescili ve miras taksimi dışındaki kayıtların genellikle bir sayfanın yarısını geçmediği görülür. Yine bu belgelerde çoğu zaman bir sayfaya beş altı, hatta yedi, sekiz işlemin kaydedildiği görülür.

İncelemiş olduğumuz 72 Nolu Amasya Şer'iyye Sicilindeki belgelerde ikinci bölümde ayrıntılı olarak vermiş olduğum belgelerin özeti kısmında da belirttiğim gibi genel olarak; miraslar miras için bırakılan vâsiler, askerlerin hasları arazi işleri, malların kiraya verilmesi, vergilerin dağıtımını gösteren fermanlardan oluşmaktadır.

Ben bu çalışmam da belgelerin transkribe edilmesi belgelerin türü ve belgelerin özeti şeklinde hazırlayarak tarihçilerin hizmetine sunmaya çalıştım. Elbetteki başlangıçta zorluklarla karşılaştım özellikle yazıların küçük olması ve bazı yerlerde harflerin silik çıkmış olması bu zorluklardan bazılarını oluşturuyor. Ancak 10-15 tane belge okuduktan sonra pek fazla bir zorluğun kalmadığını gördüm.

Şer'iyye Sicillerinin transkribe edilerek günümüz Türkçesinin kazandırılmasıyal Şanlı Tarihimizle ilgili yapılan karalamaların ve haksızlıkların son bulacağı kanatındayım. Umarım bu dileğim gerçekleşir ve Osmanlı Devleti hakkındaki gerçekleri kendi ana kaynaklarından öğrenme fırsatını herkes bulur.

BİBLİYOGRAFYA

- Akdağ Mustafa, "Osmanlı Müesseseleri Hakkında Notlar", DTCFD, XIII/1-2, Ankara, 1955.
- Akgündüz Ahmet, Şer'iyye Sicilleri, C.I, İstanbul, 1988.
- Aksın Ahmet, "218 Numaralı Harput Şer'iyye Sicili 1249-1256 (M.1833-1840)" Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ 1990.
- Aksın Ahmet, XIX. Yüzyılda Harput, Elazığ, 1999.
- Çadırcı Musa; Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları, TTK, Ankara 1991.
- Çakar Enver; XIV. Yüzyılda Halep Sancağı, Fırat Üniversitesi Orta-Doğu Araştırmaları Merkezi Yayınları No:1 Elazığ 2003.
- Doğru Halime; XVIII. Yüzyıla Kadar Osmanlı Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Görüntüsü, Eskişehir 1995.
- Kütükoğlu Mübahat; Osmanlı Belgelerinin Dili, İstanbul, 1988.
- Mecle-i Ahkâm-ı Adliye; md. 1814.
- Ongan Halit; Ankara'nın 1 Numaralı Şer'iyye Sicili, Ankara 1958.
- Ortaylı İlber; Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devletinde Kadı, Ankara 1994.
- Özdemir Rifat; "Şer'iyye Sicillerinin Toplu Katolluğuna Doğru" Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.I, S.1, Elazığ 1987.
- Özdemir Rifat; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Ankara, Ankara 1998.
- Pakalın Mehmet Zeki; "Tereke" Osmanlı Tarih Deyileri ve Terimler Sözlüğü, C. III, İstanbul 1993.
- Yılmazçelik İbrahim; Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri (Katalog ve Fihristleri), Ankara, 2001.
- Yücel Yaşar; "Anadolu Beyliklerinde Devlet Teşkilatı ve Toplum Hayatı" Belleten, C.54, Ağustos, 1990, s. 805-823.